

DAK NIASIJE EVANGELIUMA

JA

APOSTALI DAGOK

DA

G

Leah Fellman

DAK NJÆLLJE EVANGELIUMA

JA

APOSTALI DAGOK

Odđa jorggalus

Kristianiast

Goasteduvvum dam darolaš Bibal-særvest

1915

DAK NVEELLE EVANGELIUMA

11

APOSTALI DAGOK

Ohje kirjasto

Kristinissä

Prenteduvvum Grøndahl ja Barne lutte.

1912

Basse Matteus evangelium.

SISTDOALATUS

Matteus evangelium	1
Markus evangelium	90
Lukas evangelium	146
Johannes evangelium	242
Apostali dagok	314

SISIBOYALIS

Matheus ewangelium 1
Markus ewangelium 307
Lukas ewangelium 146
Johannes ewangelium 243
Apostali bagok 214

1-
vu
da
J
so
2
Is
na
sa
vi
3
Fæ
m
Eæ
sa
4
ti
na
na
na
5
na
to
Ru
na
6

Basse Matteus' evangelium.

1. Kapittal.

Kristus sokkagodde lokko, 1-17. Su sakkanæbme Basse-
vuoinast, nanma ja riega-
dæbme nieidast Mariast, 18-25.

Jesus Kristus, David
barne, Abraham barne,
sokkagodde girje:

2. Abraham sakkanatti
Isaka, mutto Isak sakka-
natti Jakoba, mutto Jakob
sakkanatti Juda ja su
vieljaid,

3. mutto Juda sakkanatti
Faresa ja Sara Tamarin,
mutto Fares sakkanatti
Esroma, mutto Esrom
sakkanatti Arama,

4. mutto Aram sakkanat-
ti Aminadaba, mutto Ami-
nadab sakkanatti Nassona,
mutto Nasson sakka-
natti Salmona,

5. mutto Salmon sakkana-
natti Boasa Rahabin, mut-
to Boas sakkanatti Obeda
Rutin, mutto Obed sakka-
natti Isai,

6. mutto Isai sakkanatti

gonagas David, mutto go-
nagas David sakkanatti
Salomona Urias akain,

7. mutto Salomon sakka-
natti Roboama, mutto
Roboam sakkanatti Abia,
mutto Abia sakkanatti
Asa,

8. mutto Asa sakkanatti
Josafata, mutto Josafat
sakkanatti Jorama, mutto
Joram sakkanatti Usia,

9. mutto Usia sakkanatti
Jotama, mutto Jotam sakka-
natti Akasa, mutto Akas
sakkanatti Esekiasa,

10. mutto Esekias sakka-
natti Manasse, mutto Ma-
nasse sakkanatti Amona,
mutto Amon sakkanatti
Josiasa,

11. mutto Josias sakka-
natti Jekoniasa ja su vie-
ljaid Babylonalaš fangga-
vuoda aige.

12. Mutto Babylonalaš
fanggavuoda algo manqel
sakkanatti Jekonias Sala-
tiela, mutto Salatiel sakka-
natti Sorobabela,

13. mutto Sorobabel sakanatti Abiuda, mutto Abiud sakanatti Eliakima, mutto Eliakim sakanatti Asora,

14. mutto Asor sakanatti Sadoka, mutto Sadok sakanatti Akima, mutto Akim sakanatti Eliuda,

15. mutto Eliud sakanatti Eleasara, mutto Eleasar sakanatti Mattana, mutto Mattan sakanatti Jakoba,

16. mutto Jakob sakanatti Josefa, Maria boadnja; sust læ Jesus rie gadam, gutte goččujuvvu Kristusen.

17. De læk nabbo dalle buok buolvak Abraham rajest David ragjai njællje nubbe lokkai buolva, ja David rajest Babylonalaš fanggavuoda ragjai njællje nubbe lokkai buolva, ja Babylonalaš fanggavuoda rajest Kristus ragjai njællje nubbe lokkai buolva.

18. Mutto Jesus Kristus rie gadæbme šaddai nuft: Dallego Maria, su ædne, læi loppadaddam Josefin, de dovdujuvvui son, ouddalgo soai šaddaiga

okti, læmen mana vuostai Bassevuoinast.

19. Mutto Josef, su boadnja, gutte læi vanhurskes, ja gutte i dattom albmoset hæppasuttet su, aigoi suollemasat ærranet sust erit.

20. Mutto go son læi dam jurdašæmen, gæča, de almostuvai Hærra engel sudnji niegost ja celki: Josef, David bardne! Ale bala valddemest du akad, Maria; dastgo dat, mi su siste læ sakanam, læ Bassevuoinast.

21. Mutto son galgga rie gadattet barne, ja don galgak goččot su nama Jesusen; dastgo son galgga bæstet su olbmuides sin suddoin erit.

22. Mutto dat šaddai buokrakkan, vai dat ollašuvvuši, mi læ celkkujuvvum Hærrast profeta bokte, gutte cælkka:

23. Gæča, nieidda galgga šaddat mana vuostai ja rie gadattet barne, ju su namma galgga goččujuvvut Immanuelen, mi læ čilggijuvvum: Ibmel læ minguum.

24. Mutto go Josef goč

cai nakkarin, de dagai son, nufto Hærra engel læi su goööm, ja son valdi su akas,

25. ja i son ællam suina ovtast, ouddalگو son læi riegedattam su barnes, dam vuostasriegadam, ja son goöoi su nama Jesu-sen.

2. Kapittal.

Visak rokkadallek Kristusa, 1—12; son batara Egypteni, 13—15. Herodes goddeta Betleheibmalas̄ manaid, 16—18. Jesus boatta Nasareti, 19—23.

1. Mutto go Jesus læi riegedam Betleheimest Judeast gonagas Herodes beivin, gæca, de botte visak nuorttan Jerusalemi ja celkke:

2. Gost læ dat Judalazai gonagas, gutte dal læ riegedam? Dastgo mi læp oaidnam su naste nuorttan ja læp boattam su rokkadallam varas.

3. Mutto go gonagas Herodes dam gulai, de suorgani son, ja obba Jerusalemi suina.

4. Ja go son læi öoakkai goööm buok bajemus papaid ja çal'oappavažaid olbmui gaskast, de son

jærai sist, gost Kristus galgai riegedat.

5. Mutto si celkke sudnji: Betleheimest Judea ædnamest; dastgo nuft læ çallujuvvum profeta bokte:

6. Ja don Betlehem Judea ædnamest ik læk olingerakkan uccemus Judea oaivvamužai gaskast; dastgo dust galgga boatet oaivvamuš, gutte galgga læt mu albmuga, Israael, gæcöe.

7. De ravkai Herodes visaid suollemasat ja jærati sist visut aige, goas naste læi ittam.

8. Ja son vulgati sin Betleheibmi ja celki: Mannet dokko ja jærateket visut mana harrai; mutto go di lepet dam gavdnam, de muittaleket munji dam, vai maidai mongis boadam ja rokkadalam dam!

9. Mutto go si legje gulam gonagasa, de vulgge si, ja gæca, naste, maid si legje oaidnam nuorttan, manai sin ouddalist, dasaçi go dat bodi ja orosti daggo bagjeli, gost manna læi.

10. Mutto go si oidne

naste, de šadde si hui stuora illoi.

11. Ja si manne vieso sisa ja gavdne mana ednines Mariain ja luoittadegje ædnami ja rokkadalle dam ja rabastegje sin davveridesek ja oaffaruše sudnji addaldagaid, golle ja suovvasid ja myrra.

12. Ja go si legje gilddujuvvum Ibmelest niego siste, amasek maccat ruoktot Herodes lusa, de manne si æra gæino mielde ædnamasasek erit.

13. Mutto go si legje erit mannam, gæca, de almostuvai Hærra engel Josefi niegost ja celki: Čuožžel, valde mana ja dam ædne, ja batar Egypteni, ja oro dobbe, dassači go mon cælkam dudnji! Dastgo Herodes aiggo ocatet mana dam hægatuttem varas.

14. Mutto son čuožželi, valdi mana ja dam ædne ikko ja batari Egypteni.

15. Ja son oroi dobbe, dassači go Herodes læi jabmam, vai dat ollašuvvuši, mi læ celkkujuvvum Hærrast profeta bokte, gutte cælkka: Mon ravk-

kim mu bardnam Egyptenest olgus.

16. Go Herodes dalle oini, atte son læi bæatallam visaidi, de moaratuvai son hui sagga ja vuolgati dokko ja goddeti buok bardnemanaid, mak legje Betleheimest ja buok dam guovloin, guovtejakkasažai rajest ja dast nuorabuid, dam aige mielde, maid son læi vi-sut jæratam visain.

17. De ollašuvvui, mi celkkujuvvum læ profetast Jeremiasest, gutte cælkka:

18. Ramast gullui jiedna, čierrom ja barggom ja ædnag luoibmom; Rakel čieroi su manaides diti ige aiggom diktet ječas jeddijuvvut; dastgo dak æi læk šatan hægast.

19. Mutto go Herodes læi jabmam, gæca, de almostuvai Hærra engel Josefi niegost Egyptenest, cælkededin:

20. Čuožžel, valde mana ja dam ædne, ja mana Israel ædnami! Dastgo si læk jabmam, gudek bivde mana hæga.

21. Mutto son čuožželi,

valdi mana ja dam ædne ja bodi Israel ædnami.

22. Mutto go son gulai, atte Arkelaus læi raddimen Judeast su aces Herodes sajest, de balai son dokko mannamest; mutto son nevvujuvvui Ibmelest niego siste ja manai Galilea guovloidi.

23. Ja son bodi ja oroi muttom gavpugest, mi goõõujuvvu Nasaretan, vai dat ollašuvvuši, mi læ celkkujuvvum profetai bokte, atte son galgga goõõujuvvut Nasarealažžan.

3. Kapittal.

Johannes sardned, gastaš ja nævvo, 1—12. Jesus gastašuvvu Johannesast, 13—17.

1. Mutto dain sæmma beivin bodi Johannes gastašægje ja sardnedi Judea mæcest ja celki:

2. Jorggaleket ječaidædek; dastgo alme rika læ boattam lakka!

3. Dastgo son læ dat, gæn birra profet Esaias læ sardnom, gutte cælkka: Dat læ su jiedna, gutte mæcest õuorvvo: Rakadeket Hærra gæino,

dakket su balggaid njuolgaden!

4. Mutto Johannes ani kamelguolggabiktasid ja nakkeboakkana su alemides birra; mutto su borramušak legje rasselokkok ja mæce honnig.

5. De manai Jerusalem olgus su lusa ja obba Judea ja buok ænam Jordan birrasin.

6. Ja si gastašuvvujegje sust Jordanest, si, gudek dovdastegje sin suddoidæsek.

7. Mutto go son oini ollo Farisealažžaid ja Saddusealažžaid boattemen su gastasis, de celki son sigjidi: Di dæčalagga čivgak! Gi cuiggi din bataret boatte moare vuolde erit?

8. De šaddadeket nabbo dalle jorggalusa dokkalaš šaddoid,

9. ja allet doaivo, atte di oažžobetet cækket ješaldsesædek: Min ačče læ Abraham! Dastgo mon cælkam digjidi, atte Ibmel matta bajasboktet Abrahami manaid dain gedgin.

10. Mutto akšo orro mai-

dai juo muorai maddagin; damditi galgga juoke muorra, mi i šaddad burid šaddoid, erit čupjuvvut ja balkkestuvvut dolli.

11. Mon gastašam galle din čacin jorggalæbmai; mutto dat, gutte mu maŋnel boatta, læ gievrab go mon, gæn gabmagid mon im læk dokkalaš guoddet; son galgga gastašet din Bassevuoinain ja dolain.

12. Su goaivvo læ su giedast, ja son raidne su gilvvagides ja čokke su nisoides aittai; mutto avnaid* boaldda son časkadmættom dolain. * sadoid.

13. De bodi Jesus Galileast Jordani Johannes lusa sust gastašuvvut.

14. Mutto Johannes gildi sust dam sagga ja celki: Mon darbašam dust gastašuvvut, ja don boadak mu lusa?

15. Mutto Jesus vastedi ja celki sudnji: Miedet dal dam! Dastgo nuft berrip mi ollašuttet buok vanhurskesvuoda. De miedeti son su.

16. Ja go Jesus læi gastašuvvum, de goarŋasti

son dallanaga čacest bajas, ja gæča, almek rappasegje sudnji, ja son oini Ibmel Vuoiŋa luoittadæmen vuolas duva hamest ja boattemen su bagjeli.

17. Ja gæča, jiedna bodi almin, mi celki: Dat læ mu bardne, dat æcalaš, gæsa mon anam buoremielalašvuoda.

4. Kapittal.

Jesus gæčcaluvvu bærggalagast, 1—11, vuolgga Judeast erit ja orro Kapernaumest, 12—16, sardned, 17, vallje njællje apostala, 18—22, oapat ja buored, 23—25.

1. De dolvvujuvvui Jesus Vuoiŋast mæccai bærggalagast gæčcaluvvut.

2. Ja go son læi adnam borakættai vuodaid njællje loge bæive ja njællje loge ija, de nælggogodi son maŋemusta.

3. Ja gæččalægje bodi su lusa ja celki: Jos don læk Ibmel Bardne, de gočo daid gedgid šaddat laibben!

4. Mutto son vastedi ja celki: Čallujuvvum læ: Olmuš i æle duššefal lai-

bin, mutto juokke sarest, mi boatta Ibmel njalmest.

5. De valdi bærggalak su mieldes basse gavpugi ja bijai su tempel harje ala ja celki sudnji:

6. Jos don læk Ibmel Bardne, de luoite ječad dago vuolas! Dastgo čaljuvvum læ: Son galgga addet su engelidasis gočōma du harrai, ja si galggek du guoddet gieđaidæsek alde, amad don nordastet du juolgad gudege gædgai.

7. Jesus celki sudnji: Læ vela čallum: Ik don galga gæccalet Hærra, du Ibmelad.

8. De valdi fastain bærggalak su mieldes hui alla vare ala ja čajeti sudnji buok mailme rikaid ja dai hærvasvuoda ja celki sudnji:

9. Daid buok addam mon dudnji, jos don luoittadak ædnami ja rokkađalak muo.

10. De celki Jesus sudnji: Gaida erit, Satan! Dastgo čalljuvvum læ: Don galgak rokkadallat Hærra, du Ibmelad,

ja balvvalet aivestassi su.

11. De gudi bærggalak su; ja gæča, engelak botte su lusa ja balvvalegje su.

12. Mutto go Jesus gelai, atte Johannes læi bigjujuvvum giddagassi, de manai son Galileai.

13. Ja go son læi vuolgam Nasaretast, de bodi sonja oroi Kapernaumest, mi læ javrregaddest Sebulon ja Naftali rajin,

14. vai dat ollašuvvusi, mi læ celkkjuvvum profet Esaias bokte, gutte cælkka:

15. Sebulon ænam ja Naftali ænam mærragaddest, ænam dom bæilde Jordana, bakeni Galilea,

16. dak olbmuk, gudek legje čokkamen sævdnjadasa siste, læk oaidnam stuora čuovggasa, ja sigjidi, gudek legje čokkamen jabmem ædnamest ja suoivvan siste, læ bagjanam čuovgas.

17. Dam aige rajest algi Jesus sardnedet ja cælkket: Jorggaleket ječaidædek, dastgo alme rika læ boattam lakka!

18. Mutto go Jesus læi

vagjolämen Galilealaš javrregadde, de oini son guokte vieljača, Simona, gutte goččujuvvu Petrusan, ja Andreasa, su vielja, suoppomen firmidäsga javrrai; dastgo soai læiga guollebivddek.

19. Ja son celki sodnoidi: Čuovvo muo, de dagam mon dodno olmušbivdden!

20. Mutto soai gudiga dallanaga firmidäsga ja čuovoiga su.

21. Ja go son manai dast oudas guvllui, de oini son guokte ära vieljača, Jakoba, Sebedeus barne, ja Johannesasa, su vielja, skipa siste sodno ačinäsga Sebedeusin, čivtašämen firmidäsek, ja son ravkai sodno.

22. Mutto soai gudiga dallanaga skipa ja sodno ačesga ja čuovoiga su.

23. Ja Jesus vagjoli mietta obba Galilea, oapati sin synagogai siste ja sardnedi rika evangeliuma ja buoredi buok buocalvasaid ja lamesvuodaid olmui gaskast.

24. Ja su namma bægotuvvui mietta buok Syria,

ja si bukte su lusa buok buccid, gudek moaddeslai buocalvasain ja givsin legje vaiveduvvum, sikke bostatuvvumid ja manodavdagid ja daktesärgatagast buccid, ja son buoredi sin.

25. Ja ollo olbmuk čuvvu su Galileast ja Dekapolisest ja Jerusalemeast ja Judeast ja dom bæelde Jordan.

5. Kapittal.

Jesus oapat vare alde, gudek olbmuk læk audogasak, 1–12, nævvo apostalid, 13–16, sardno laga birra, 17–20, čilgge muttom oase vidad bakkomest, 21–26, gudad bakkomest, 27–32, nubbe bakkomest, 33–37, nævvo min rakisvuttli vašalažai vuostai, 38–48.

1. Mutto go son oini olbmuid, de manai son vare ala, ja go son læi čokkanam, de botte su mattajægjek su lusa.

2. Ja son rabasti su njalmes, oapatišgodi sin ja celki:

3. Audogasak læk si, gudek læk vuoiqast vaivašak; dastgo alme rika læ sin.

4. Audogasak læk si, gudek morrašest læk;

dastgo si galggek jeddi-juvvut.

5. Audogasak læk lojes olbmuk; dastgo si galggek arbbit ædnama.

6. Audogasak læk si, gudek nelgguk ja goikkek vanhurskesvuoda mannai; dastgo si galggek galletuvvut.

7. Audogasak læk vaibmolades olbmuk; dastgo sigjidi galgga daptuvvat vaibmoladesvuotta.

8. Audogasak læk si, gudek læk buttasak vaimost; dastgo si galggek oaidnet Ibmeta.

9. Audogasak læk rafhalaš olbmuk; dastgo si galggek goččujuvvut Ibmeta mannan.

10. Audogasak læk si, gudek doarradallujuvujuk vanhurskesvuoda diti; dastgo alme rika læ sin.

11. Audogasak di lepet, go olbmuk din bilkkedek ja doarradallek ja sardnuk buoklagas bahaid din ala mu diti ja daid gielastallek.

12. Ilodeket ja avvodeket! Dastgo din balkka læ stuores almin; dastgo nuft læk si doarradallam

profetaid, gudek legje din ouddal.

13. Di lepet ædnam saltek; mutto jos saltek vægatuuvujuk, maina galggek dak dalle saltijuvvut? De dak æi dokke šat manenge, ærebgo balkestuvvut olgus ja dulmujuvvut olmuin.

14. Di lepet mailme čuovgas; dat gavpug, mi vare alde orro, i mate čikkujuvvut.

15. Ige čuovgas cakketuvvu ja bigjuvvu litte vuollai, mutto gintaljuolgai! de baidta dat buokai ouddi, gudek læk vieso siste.

16. Diktet din čuovggašædek nuft baidtet olmui ouddi, vai si oidnek din burid dagoid ja gudnijattek din ačadek, gutte læ almin!

17. Epet di galga doaivvot, atte mon læm boattam heittujubmai buktet laga daihe profetaid; im mon læk boattam heittujubmai buktet, mutto ollašuttet.

18. Dastgo duodai cælkam mon digjidi: Ouddalga albme ja ænam

nohkaba, de i galga vela oktage uccemuš bogstavaš daihe oktage čuogga-stagaš nokkat lagast, oudalگو dak buokrakkan ollašuvvujek.

19. Damditi, gutte doagja ovta dain uccemuš bakomin ja oapat nuft olbmuidi, son galgga goččujuvvut uccemužžan alme rikast; mutto gutte daid dakka ja oapat, son galgga goččujuvvut stuoresen alme rikast.

20. Dastgo mon cælkam digjidi: Ærrebgo din vanhurskesvuotta šadda stuorebun go čal'oappavažai ja Farisealažai, epet di boade eisege alme rika sisa.

21. Di lepet gullam, atte boarrasidi læ celkkujuvvum: Ik don galga goddet, mutto gutte godda, duomo vuollai ašalaš læ.

22. Mutto mon cælkam digjidi, atte juokkehaš, gutte læ vašest su vieljas ala alma ašetaga, duomo vuollai ašalaš læ; mutto gutte cælkka su vielljasis: Raka!* laga vuollai ašalaš læ; mutto gutte

cælkka: Don jalla! helvet dolli ašalaš læ.

* Raka læ daggar sadne, mi maksa higiedægje bagjelgeččujume, ja jallan goččujuvvu Ibmel biettalægje. Salm. 53, 2.

23. Damditi, go don læk oaffaruššamen du addaldagad altar ala ja muittak dobbe, atte du vielljat adna maidege unokasvuodaid du vuostai,

24. de guode du addaldagad dasa altar ouddi, ja mana vuost dokko, soabat ječad du vieljainad, ja boade dasto ja oaffaruša du addaldagad!

25. Læge farga soabalaš du vašalažainad, dam bodda go don læk suina matke alde, amas du vašalaš addet du duobmar gitti, ja amas duobmar addet du balvvalægjes gitti, ja amad don šaddat bigjujuvvut giddagassi!

26. Duodai cælkam mon dudnji: Ik don šadda eisegerakkan bæssat dobbe olgus, ouddalگو don mavsak maņemuš evre.

27. Di lepet gullam, atte boarrasidi læ celkkujuv-

vum: Ik don galgga furrūset.

28. Mutto mon cælkam digjidi, atte juokkehaš, gutte gæcēa nisson ala su anestuvvam varas, læ juo furrūšam suina vai-mostes.

29. Mutto jos du olgišbæle cælbme du værranatta, de gaiko dam olgus ja balkkeſt dam aldad erit! Dastgo dat læ dudnji avkalaš, atte okta du lattoin lappu, amas obba du rumaš balkkestuvvut helveti.

30. Ja jos du olgišbæle gietta værranatta du, de cūopa dam gaskat ja balkkeſt dam aldad erit! Dastgo dat læ dudnji avkalaš, atte okta du lattoin lappu, amas obba du rumaš balkkestuvvut helveti.

31. Mutto celkkujuvvum læ, atte gutte akastes ærrana, galgga addet sudnji ærrogirje.

32. Mutto mon cælkam digjidi, atte gutte akastes ærrana, ærrebgo furrudaga aše diti, satta su furrūset, ja gutte hilgugujuvvum nissonin naitala, son furrūša.

33. Di lepet vela gul-lam, atte boarrasidi læ celkkujuvvum: Ik don galga dakkat værrevale, mutto don galgak doallat Hærrai du vuordnasedad.

34. Mutto mon cælkam digjidi, atte epet di galga obbanassige vuordnot, epet alme bokte, dastgo dat læ Ibmel stuollo,

35. epetge ædnam bokte, dastgo dat læ su julgi vuluš, epetge Jerusalem bokte, dastgo dat læ dam stuora gonagasa gavpug.

36. Ikge don galga vuordnot du oaivadge bokte, dastgo ik don mate dakkat ovtage vuoktačalme vielggaden daihe cappa-den.

37. Mutto din sardnom galgga læt læ, læ, i, i; mutto mi dasa lasetuvvu, læ dam bahast.

38. Di lepet gullam, atte celkkujuvvum læ: Cælbme cælmest, ja badne banest.

39. Mutto mon cælkam digjidi, atte epet di galga vuostailastet dam baha; mutto jos guttege cōrbmad du olgišbæle niera vuostai, de jorggal sudnji

maidai nubbe nierra-
bæle!

40. Ja jos guttege rieb-
ma duina rievte ouddi
mannat ja valdda dust
gavte, de luoitte sudnji
vela bæskadge!

41. Ja jos guttege nagge
du mannat ovta mila, de
mana suina guokte mila!

42. Adde sudnji, gutte
dust adno, ja ale jorggal
ječad su bælest erit, gutte
bivdda dust loanas *!

* Iuoikas.

43. Di lepet gullam, atte
celkkujuvvum læ: Don
galgak rakistet du laga-
mužad ja vašotet du va-
šalažad.

44. Mutto mon cælkam
digjidi: Rakisteket din
vašalažaidædek, burist-
sivdnedeket sin, gudek
din garrodek, dakket si-
gjidi burid, gudek din va-
šotek, ja rokkadallet sin
oudast, gudek dakkek di-
gjidi vahaga ja doarradal-
lek din.

45. vai di šaddabetet
din ačadek mannan, gutte
læ almin! Dastgo son
dikta su bæivačes bagja-
net bahai ja buri bagjeli
ja dikta arvvet vanhur-

skasi ja vanhurskesmæt-
tomi bagjeli.

46. Dastgo jos di raki-
stepet sin, gudek din raki-
stek, de maid oažžobe-
tet di dalle balkkan?
Æigo tuollarak maidai
daga damanaga?

47. Ja jos di buorastat-
tebetet duššefal din vie-
ljaidædek, de maid eri-
noamačid dakkabetet di
dalle? Æigo tuollarak
maidai daga aito nuft?

48. Damditi galggabetet
di ollasak læt, nuftgo din
ačædek, gutte læ almin,
læ olles.

6. Kapittal.

Jesus sardno addaldagai ad-
dem birra, 1—4, rokkadallam
birra, 5—15, borakættai vuodai
adnem birra, 16—18, goččo
olbmuid čokkit aldsesæsek
davverid albmai, 19—23, giel-
da mammona balvvalæmest,
24—34.

1. Varoteket, amadek di
addet din addaldagaidæ-
dek olbmui oudast, sist
arvost adnujuvvum varas;
dastgo epet di dalle oažo
balka din ačestædek,
gutte læ almin.

2. Damditi, go don ad-
dak du addaldagad, de

ik don galga basunin čuojatet oudastad, nuftgo guoktelažak dakkek synagogai siste ja siljoin, vai si gudnijattujuvvuše olbmuin; duodai cælkam mon digjidi: Si læk juo ožžom sin balkasek.

3. Mutto go don addak addaldaga, de ale divte du gurot giedad diettet, maid du olgiš gietta dakka,

4. vai du addaldak matta læt čikkusest, ja du ačcat, gutte čikkusest oaidna, son maksa dudnji albmoset!

5. Ja go don rokkadalak, de ik don galga læt nuftgo guoktelažak; dastgo si mielastasek čužžuk ja rokkadallek synagogai siste ja balggai čiegain, vai si olbmuin oidnujuvujek; duodai cælkam mon digjidi, atte si læk juo ožžom sin balkasek.

6. Mutto don, go don rokkadalak, de mana du gammarad sisa, ja dapa du uvsad, ja rokkadala du aččasad, gutte læ čikkusest, ja du ačcat, gutte čikkusest oaidna, albmoset dudnji maksa!

7. Mutto go di rokka-dallabetet, de epet di galga adnet ollorak sanid, nuftgo bakenak; dastgo si doivvuk, atte si šaddek gullujuvvut, go si adnek ollo sanid.

8. De damditi epet di galga šaddat sin lakasažžan; dastgo din aččadek galle dietta, maid di darbašepet, ouddalgo di rokkadallagoattebetetge sust.

9. Damditi galggabetet di naft rokkadallat: Ačče min, don, gutte læk almin! Basotuvvus du namma!

10. Bottus du rika! Šad-dus du datto, moft almest, nuft maidai ædnam alde!

11. Adde migjidi odna bæive min juokkebæivalaš laibbamek!

12. Ja adde migjidi min velgidæmek andagassi, nuftgo migis addep min velgolažaidasamek andagassi!

13. Ja ale doalvo min gæččalusasa sisa! Mutto bæste min bahast erit! Dastgo du læ rika ja fabmo ja gudne agalašvutti. Amen.

14. Dastgo jos di anda-gassi addebetet olbmuidi sin rikkosid, de adda maidai din almalaš ačca-dek digjidi andagassi.

15. Mutto jos di epet andagassi adde olbmuidi sin rikkosid, de i adde din almalaš ačca-dekge digjidi andagassi din rik-kosid.

16. Mutto go di adne-betet borakættaivuodaid, de epet di galga adnet morašlaš hame, nuftgo guoktelažak; dastgo si nubbastuttek sin amada-josek, vai si oidnujuvvu-jek olbmuin adnemen borakættaivuodaid; duo-dai cælkam mon digjidi, atte si læk juo ožžom sin balkasek.

17. Mutto don, go don anak borakættaivuodaid, de vuoida du oaivad ja bassal du cælmidad,

18. amad don oidnujuv-vut olbmuid adnemen bo-rakættaivuodaid, mutto du ačestad, gutte læ cik-kusest, ja du ačcat, gutte cik-kusest oiadna, albmo-set dudnji maksa!

19. Allet čokke aldsesæ-dek davverid ædnam ala,

gost muoco ja ruosta bil-lest, ja gost suollagak sisa gaikkuk ja suoladek;

20. mutto čokkijeket ald-sesædek davverid albmai, gost i muoco ige ruosta, billest, ja gost suollagak æi sisa gaiko, æige suolad!

21. Dastgo gost din dav-verak læk, dobbe viggga maidai din vaibmo orrot.

22. Čalbme læ rubmaš čuovgas; de damditi, jos du čalbme læ čielgas, de šadda obba du rumaš čuovggaden;

23. mutto jos du čalbme læ baha, de šadda obba du rumaš sævdnjaden; jos dalle nabbo dat čuov-gas, mi læ du siste, læ sævdnjadas, de man stuo-resen šadda dalle sævd-njadvuotta!

24. I oktage mate balv-valet guokte hærra; dast-go son daihe vašota dam nubbe ja dam nubbe fast rakista, daihe son adna ječas dam nubbe lutte ja dam nubbe fast bagjel-gæčča; epet di mate balv-valet Ibmela ja mam-mona.

25. Damditi cælkam mon digjidi: Allet morašt din

hægadek diti, maid di galgagabetet borrat, ja maid di galggabetet jukkat, alletge din rubmašædek diti, maid di galggabetet garvvodet! Igo hægga læk æmbo go borramuš, ja rumaš æmbo go bik-tasak?

26. Geččēt alme loddidi! Æi dak gilve æige lagje æige čokke aitidi, ja din almalaš aččadek biebma daid. Epetgo di læk sagga æmbo go dak?

27. Mutto guttemuš din gaskast matta lasetet ov-tage allan su šaddosis, vaiko son damditi mora-štage?

28. Ja manne di mora-štetpet biktasi diti! Gæča-deket mæce liliaid, moft dak šaddek! Æi dak barga æige bane.

29. Mutto mon cælkam digjidi, atte i vela Salo-monge buok su hærvas-vuodastes læm nuft gar-votuvvum go okta dain.

30. Go nabbo dalle Ibmel nuft bivtasta mæce rase, mi læ odne ja itten suppijuvvu om-mani, igo son dalle gal-gaše sagga æmbo din

bivtastet, di uccan osko-lažak?

31. De damditi epet di galga moraštet ja cælk-ke: Maid galggap mi borrat? daihe: Maid galg-gap mi jukkat? daihe: Maina galggap mi ječai-dæmek garvotet?

32. Dastgo buok daggar-vuodaid bivddek bake-nak. Dastgo din almalaš aččadek dietta, atte di darbašepet buok daid.

33. Mutto occet vuost Ibmel rika ja su vanhur-skesvuoda; de maidai buok dak digjidi addu-juvvujek!

34. Allet nabbo dalle morašt ittaš bæive diti! Dastgo ittas bæivve gal-ga moraštet ješ ječas diti. Juokke bæivvai læ galle su ječas vaivest.

7. Kapittal.

Jesus sardno ærrasi dubmim ja laitem birra, 1—6, rokka-dallam birra, 7—11, laga oaiv-ve-sistdoalatusa birra, 12, gar-žes gæino birra ællemi ja govddes gæino birra gadotus-si, 13—14, værreprofetai ja guoktelažai birra, 15—23, loa-pat dam sarne, 24—29.

1. Allet dubme, amadek di dubmijuvvut! Dastgo

maina duomoin di dubmebetet, galggabetet digis dubmijuvvut,

2. ja maina mittoin di mittedepet, galgga digjigidigis fastain mitteduvvut.

3. Mutto manne oainak don riba *, mi læ du vieljad cælmest, mutto hirsadu ječad cælmest ik don fuobmaš? * rissegæce.

4. Daihe moft cælkak don du vielljasad: Biset! Mon aigom valddet riba du cælmest erit; ja gæca, hirsadu læ du ječad cælmest!

5. Don guoktelaš! Gæse vuost hirsadu olgus du ječad cælmest, ja de oazok don gæčcalet valddet riba erit du vieljad cælmest!

6. Allet adde bædnagidi dam, mi læ basse, alletge balkkest din bærralidadek spini ouddi, amasek dak duolbmat daid sin julgidæsek vuollai ja jorggallet ječaidæsek ja gaikodet din.

7. Rokkadallet, de digjidi addujuvvu! Occet, de di gavdnabetet! Goaloketeket, de digjidi rabastuvvu!

8. Dastgo juokkehaš,

gutte rokkadalla, son oazžo, ja gutte occa, son gavdna, ja gutte goalkot, sudnji rabastuvvu.

9. Daihe gutte olmuš læ din gaskast, gutte, jos su bardne adno sust laibe, adda sudnji gædge,

10. ja jos son adno sust guole, adda sudnji gærbmaša?

11. Jos dalle di, gudek lepet bahak, diettebetet addet din manaidasadek burid addaldagaid, man sagga æmbo adda din ačce, gutte læ almin, sigjidi burid addaldagaid, gudek sust daid rokka-dallek!

12. Damditi, buok dam, maid di dattobetet, atte olbmuk galggek digjidi dakkat, dam dakket maidai digis sigjidi! Dastgo daggar læ laka ja profetak.

13. Sisačagnet dam basses uksaraige mielde! Dastgo dat ukša læ gal-lje, ja dat gæidno læ govd-dag, mi doalvvo gadotussi, ja si læk ædnagak, gudek dam mielde sisannek.

14. Dastgo dat ukša læ

baske, ja dat gæidno læ garʒʒe, mi ællemi doalvvo, ja si læk harvvak, gudek dam gavgdek.

15. Mutto varoteket je-čaidædek værreprofetain, gudek bottek din lusa savcabiktasi siste, mutto læk siskaldasast gaikodægje gumpek!

16. Sin šaddoin galggabetet di dovddat sin. Mattagoston olmuš čoagget vidnemurjid bastelis lanjain daihe fikunid gaskalasain?

17. Nuft šaddad juokke buorre muorra burid šaddoid, mutto mieska muorra šaddad gælbotes šaddoid.

18. Buorre muorra i mate šaddadet gælbotes šaddoid, ja mieska muorra i mate šaddadet burid šaddoid.

19. Juokke muorra, mi i šaddad burid šaddoid, čuppjuvvu erit ja balkkestuvvu dolli.

20. Damditi galggabetet di dovddat sin sin šaddoin.

21. I juokkehaš, gutte munji cælkka: Hærra! Hærra! galga bæssat alme

rika sisa, mutto dat, gutte dakka mu aččam dato, gutte læ almin.

22. Ædnagak šaddek cælkket munji dom bæive: Hærra! Hærra! Æpgo mi læk profetastallam du nama bokte, ja æpgo mi læk olgus agjam bærggalagaid du nama bokte, ja æpgo mi læk dakkam ollo vægalaš dagoid du nama bokte!

23. Ja dalle aigom mon dovdastet sigjidi: Im mon læk dovddam din goassege; vulgget erit mu lutte, di gudek barggabebetet værrevuodai ala!

24. Damditi, juokkehaš, gutte gulla daid mu sanid ja dakka dai mielde, su værddedam mon jiermalaš olmajen, gutte huksi su viesos bavte ala.

25. Ja raššo-arrve arvve-godi, ja čacek dulvva-gotte, ja biegak bieggagotte ja čucece dam vieso njæigga, ja i dat gaččam; dastgo dat læi vuoddoduvvum bavte ala.

26. Ja juokkehaš, gutte gulla daid mu sanid ja i daga dai mielde, galgga værddeduvvut jallas ol-

majen, gutte huksi su viesos saddoi ala.

27. Ja raššo-arvve arvve-godi, ja čacek dulvva-gotte, ja biegak bieggagotte ja čuce dam vieso njæigga, ja dat gačai, ja dam gačam læi stuores.

27. Ja de dapaturvai, go Jesus læi loapatam daid sanid, de ovdušegje olbmuk hui sagga su oapo diti.

29. Dastgo son oapati sin nuftgo dat, gæst læi isedvuotta, ja i nuftgo čal'oappavažak.

8. Kapittal.

Kristus buored spittalaš olma, 1—4, buored oaiivve-olma balvvalægje, 5—13, buored Pietara vuodnama ja ærrasid, 14—17, sardno ječas manest-čuoovvom birra, 18—22, jaskodatta dalke ja javre, 23—27, olgus agja bærggalagaid ja dikta daid mannat spini sisa, 28—34.

1. Mutto go son niejai vare alde, de čuvvu su ollo olbmuk.

2. Ja gæča, muttom spittalaš olmai bodi, rokkadalai su ja celki: Hærracam! Jos don datok, de væjak don muo buttestet.

3. Ja Jesus geiggi gie-

das, guoskati sudnji ja celki: Mon datom; šad-da buttesen! Ja su spittalvuotta dallanaga buttestuvvui.

4. Ja Jesus celki sudnji: Varot, amad don cælk-keket gæsage dam: mutto vuolge čajet ječad pappi ja oaffaruša dam addaldaga, maid Moses læ goččom, sigjidi duodaštussan!

5. Mutto go Jesus manai Kapernaum sisa, de loaidasti muttom oaiivve-olmai su lusa, rokkadalai su ja celki:

6. Hærracam! Mu balvvalægje læ sidast buoc-camen dakte-særgatagast ja giksašuvvu saggarakkan.

7. Ja Jesus celki sudnji: Mon boadam ja buoredam su.

8. Ja oaiivve-olmai vastedi ja celki: Hærra! Im mon læk dokkalaš, atte don manak sisa mu dake vuollai; mutto cæлке dušše sane, de mu balvvalægje dærvasmuva!

9. Dastgo mon læm maidai olmuš, gutte læm

ndnji ja
; šad-
i spit-
butte-

udnji:
cælk-
mutto
pappi
addal-
es læ
uodaš-

manai
e loai-
aivve-
adalai

balv-
buoc-
tagast
garak-

udnji:
redam

i va-

ærra!

kalaš,

mu

o cæl-

e mu

smuv-

eisevalde vuluš ja anam
soatteolbmaid vuoldam,
ja jos mon cælkam dasa:
Vuolge! de son vuolgga,
ja nubbai: Boade! de
son boatta, ja mu balv-
valægjasam: Daga dam!
de son dakka dam.

10. Mutto go Jesus dam
gulai, de ovduši son ja
celki sigjidi, gudek legje
su čuovvomen: Duodai
cælkam mon digjidi, im
mon læk gavdnam vela
Israelestge nuft stuora
osko.

11. Mutto mon cælkam
digjidi, atte ædnagak
galggek boattet nuorttan
ja oarjen ja čokkat bævd-
dest Abrahamin ja Isakin
ja Jakobin alme rikast.

12. Mutto rika manak
galggek balkkestuvvut ol-
gomušsævdnjadassi; dob-
be galgga læt čierrom ja
bani giččam.

13. Ja Jesus celki oaiv-
ve-olbmai: Vuolge, ja
dudnji šaddus, nuftgo don
oskuk! Ja su balvvalægje
dærvasmuvai damanaga
dimost.

14. Ja Jesus bodi Pie-
tara vissui ja oini, atte
su vuone læi vællot or-

romen ja buoccamen čo-
askemdavdast.

15. Ja son guoskati su
gitti, ja čoaskemdavdda
gudi su, ja son likkai
bajas ja balvvali sin.

16. Mutto go æked læi
šaddam, de bukte si æd-
nag bostatuvvumid su
lusa, ja son aji vuoinaid
olguš ovtain sanin, ja
buoredi sin buokaid, gæin
læi davdda,

17. vai dat ollašuvvuši,
mi læ sardnujuvvum
profet Esaias bokte, gut-
te cælkka: Son valdi min
lamesvuodaid ja guddi
min buocalvasaid.

18. Mutto go Jesus oini
ollo olbmuid biras, de
gočoi son vuolgget dom
bællai.

19. Ja muttom čal'oap-
pavaš bodi ouddan ja
celki sudnji: Oapatægje!
Mon aigom čuovvot du,
gosaikkenessi don mana-
čak.

20. Ja Jesus celki sudnji:
Riebanin læk biejoj, ja
alme loddin bæsek; mut-
to olbmu barnest i læk
mikkege, man vuostai
son matta oaivves doar-
jalet.

21. Mutto muttom æra su mattajegjin celki sudnji: Hærra! Suova muo vuost mannat ja havddadet mu aēcam!

22. Mutto Jesus celki sudnji: Čuovo muo, ja divte jabmid havddadet sin jabmidæsek!

23. Ja son manai skipa sisa, ja su mattajægjek čuvvu su.

24. Ja gæca, de šaddai garra bieggia javre ala, nuft atte skippa čikku-godi baroin; mutto son læi oaddemen.

25. Ja su mattajægjek manne su lusa, bokte su bajas ja celkke: Hærra-čæmek, bæste min! Mi hævvanep!

26. Ja son celki sigjidi: Manne lepet di argek, di uccan oskolažak? De likkai son bajas ja siggoi biegnid ja javre, ja de šaddai aibas goalkke.

27. Mutto olbmuk ovdušegje ja celkke: Gison dat læ, go sikke biegnak ja javre læk sudnji gulo-lažak?

28. Ja go son bodi dom bællai Gergesenalažai æd-nami, de bodiga guokte

bostatuvvum olbma su oudald, gæk bodiga havdin olgus ja læiga sagga hirbmadak, nuft atte i oktage mattam vagjolet dam balgga mielde.

29. Ja gæca, soai čuorvoiga ja celkiga: Jesus, don Ibmel bardne! Mi monnost læ duina dakka-muššan? Bottikgo don deiki monno givsedet oudald aige?

30. Mutto gukken sist erit læi stuora spidne-ælo, mi læi guottomen.

31. Mutto bærggalagak anotegje sust ja celkke: Jos don ajak min olgus, de suova min mannat dom spidne-ælo sisa!

32. Ja son celki sigjidi: Mannet dokko! Mutto go si legje olgus vuolgam, de manne si spidne-ælo sisa, ja gæca, obba dat spidne-ælo ruotai hoapost miellest vuolas javrrai ja havkai čaccai.

33. Mutto gæčček bataregje, ja si manne dokko gavpugi ja diedetegje dam buokrakkan, ja moft gævvam læi bostatuvvumidi.

34. Ja gæca, obba gav-

pug vulgi Jesus oudald, ja go si oidne su, de rokkadalle si su gaiddat sin guovloin erit.

9. Kapittal.

Kristus buored daktesærgatagast buocele, 1—8; vallje Matteusa ja bælošta ječas ja mat-tajegiides, 9—17; buored var-radavdag nissona, bajas-bokta Jairusa nieida, 18—26; buored guokte čuovgateme, 27—31; ja buored bostatuvvum olbma, 32—34; arkalmasta olbmui bagjeli, 35—38.

1. Ja son loaidasti skipa sisa ja manai rasta ja bodi su ječas gaypugi.

2. Ja gæča, si bukte daktesærgatagast buocele su lusa, gutte vellai gavni alde, ja go Jesus oini sin osko, de celki son dam daktesærgatagast buoccai: Barnačam, læge dorvolaš! Du suddok læk dudnji andagassi addu-juvvum.

3. Ja gæča, soabmasak, dain čal'oappavažain celk-ke ješaldsesæsek: Dat bilkked Ibmela.

4. Ja go Jesus oini sin jurddagid, de celki son: Manne jurdašepet di nuft bahaid din vaimoidædek siste?

5. Dastgo goabba læ gæppasæbbo cælkket: Du suddok læk dudnji anda-gassi addu-juvvum, daihe cælkket: Likka bajas ja vaze?

6. Mutto vai di galgga-betet diettet, atte olbmui barnest læ fabmo suddoid andagassi addet ædnam alde, — de cælkka son daktesærgatagast buoccai: Likka bajas, valde du gavnidat ja mana du vissusad!

7. Ja son likkai bajas ja mannai vissusis.

8. Mutto go olbmuk dam oidne, de ovdušegje si ja ramedegje Ibmela, gutte læi addam olbmuidi daggar famo.

9. Ja go Jesus vulgi dast erit, de oini son muttom olbmui čokkamen tuollo-viesost, gæn namma læi Matteus, ja son cælkka sudnji: Čuovo muo! Ja son likkai bajas ja čuovoi su.

10. Ja de dpatuvai, go son læi bævdest čokkamen vieso siste, gæča, de botte ædnag tuollarak ja suddolažak ja čokka-

negje bævdai Jesusin ja su mattajegjigum.

11. Ja go Farisealažak oidne dam, de celkke si su mattajegjidi: Manne borra din oapatægje tuolari ja suddolažai særvest?

12. Mutto go Jesus dam gulai, de celki son sigjidi: Dærvas olbmuk æi darbaš dalkastægje, mutto dak, gudek læk buoccamen.

13. Mutto vulgget ja oppet, mi dat læ: Mon likom arkalmastemvutti ja im oaffaridi! Dastgo im mon læk boattam gočot vanhurskasid, mutto suddolažaid jorggalussi.

14. De botte Johannes mattajægjek su lusa ja celkke: Manne adnep mi ja Fariselažak ollo borakættaivuodaid, mutto du mattajægjek æi ane borakættaivuodaid?

15. Ja Jesus celki sigjidi: Mattekgo hægja-olbmuk moraštet, nuft gukka go irgge læ sin lutte? Mutto dak bæivek bottek, go irgge šadda valdujuvvut sin lutte erit, ja dalle šaddek si adnet borakættaivuodaid.

16. Mutto i oktage bija odda laddeduogņas boares biktasi; dastgo duogņas gaikko biktasest juoida, ja raigge šadda bahabun.

17. Ige olmuš leikke varas vine boares nakkelaskoi sisa, dastgo de gaikkanek nakkelaskok, ja vidne hævvan, ja nakkelaskok billašuvvek; mutto varas vidne leikkujuvvu odda nakkelaskoi sisa, de bissoba dak goabšašagak aimoin.

18. Go, son læi sigjidi dam sardnomen, gæča, de bodi muttom oiivvamuš ja luoittadi ædnami su oudi ja celki: Mu nieidda læ aito dal jabmam; mutto boade ja bija du giedad su ala, de son galle ælla!

19. Ja Jesus likkai bajas ja tuovoi su oktan su mattajegjidesguim.

20. Ja gæča, muttom nisson, gutte læi guokte nubbe lokkai jage buoccam varradavdast, loaidasti su sælge duokkai ja guoskati su bivtas-hælbmai.

21. Dastgo son celki ješaldsis: Jos mon bæ-

e bija
 oares
 uonjas
 noida,
 abun.
 leikke
 rakke-
 go de
 iskok,
 1, ja
 vvek;
 eikku-
 laskoi
 goab-

sigjidi
 gæca,
 aivva-
 lnami
 Mu
 1 jab-
 te ja
 ala,

bajas
 n su
 uttom
 uokte
 buoc-
 loai-
 okkai
 ivtas-
 celki
 n bæ-

sam guoskatet dušše su biktasige, de mon dærvasmuvam.

22. Mutto Jesus jorgeti, ja go son oini su, de celki son: Nieidačam, læge dorvolaš! Du osko læ du bæstam. Ja nisson dærvasmuvai damanaga boddost.

23. Ja go Jesus bodi oaivvamuža vissui ja oini njurggoid ja olbmuid, gudek legje šlabmamen, de celki son sigjidi:

24. Gaiddet erit! Dastgo nieidda i læk jabmam, mutto son oadda. Ja si boagostegje su.

25. Mutto go albmug læi olgus agjum, de manai son sisa ja valdi su gitti; de nieidda likkai bajas.

26. Ja dat sakka viddani obba dam ædnam mietta.

27. Ja go Jesus vulgi dast erit, de čuovvoleiga su guokte čuovgatæme, gæk čuorvoiga ja celkiga: Don David bardne, armet monno!

28. Mutto go son bodi vieso sisa, de manaiga dak čuovgatæmeguovtos su lusa, ja Jesus cælkka

sodnoidi: Oskobættego doat tea i, mon væjam dam dakkat? Soai cælkkeba sudnji: Osku, Hærra!

29. De guoskati son sodno čalmidi ja celki: Šaddus dodnoidi dodno osko mielde!

30. Ja sodno čalmek rappasegje, ja Jesus gildi sodno garraset ja celki: Varotække, amas guttege oažžot dam diettet!

31. Mutto go soai manaiga olgus, de videdeiga soai saga su birra obba dam ædnam mietta.

32. Mutto go dak læiga olgus mannam, gæca, de bukte si muttom gielates olbmū su lusa, gutte læi bostatuvvum.

33. Ja go bærggalak læi olgus agjujuvvum, de sardnogodi dat gielatæbme; ja olbmuk ovdušegje ja celkke: I goassege læk daggar dakko oidnujuvvum Israelest.

34. Mutto Farisealažak celkke: Son olgus agja bærggalagaid bærggalagai oaivvamuža bokte.

35. Ja Jesus vazi buok gavpugi ja sidai mielde,

oapati sin synagogai siste ja sardnedi rika evangeliuma ja buoredi buok buocalvasaid ja lamesvuodaid olbmui gaskast.

36. Mutto go son oini olbmuid, de arkalmasti son njuorraset sin bagjeli; dastgo si legje vuoi-metuvvum ja biedganam, nuftgo savcak, main i læk gæc̄c̄e.

37. De celki son su mattajegjidasas: Lagjo læ galle stuores, mutto barggek harvvak.

38. Rokkadallet damditi lagjo hærrast, vai son vuolgatifci barggid su lagjosis!

10. Kapittal.

Kristus vuolgat guokte nubbe lokkai apostales sardnedet ja dakkat oavddodagoid, 1—15; oapat, atte si galggek gillat doarradallujume ja gieldda sin biettalamest su, 16—39; lopped sigjidi armo, gudek sin burist vuostaivaldek, 40—42.

1. Ja son ravkai guokte nubbe lokkai mattajægjes ouddasis ja addi sigjidi famo buttesmættom vuoinjai bagjel, daid olgus agjet, ja buoredet buok

buocalvasaid ja lamesvuodaid.

2. Mutto dak læk dai guokte nubbe lokkai apostala namak: Dat vuostemuš, Simon, gutte goc̄c̄ujuvvu Pietaren, ja Andreas, su viellja, Jakob, Šebedeus bardne, ja Johannes, su viellja,

3. Filip ja Bartolomeus, Tomas ja Matteus, dat tuollar, Jakob, Alfeus bardne, ja Lebbeus, gutte goc̄c̄ujuvvu liggenamain Taddeusen,

4. Simon Kananites ja Judas Iskariot, gutte maidai su beti.

5. Dam guokte nubbe lokkasa vuolgati Jesus, goc̄oi sin ja celki: Allet mana bakeni guovloidi, ja allet mana Samaritanalažai gavpugi sisa;

6. mutto mannet baica dai lappum savcai lusa Israel viesost!

7. Mutto go di manna-betet dokko, de sardnedeket ja celkket, atte alme rika læ boattam lakka!

8. Buccid buoredeket, spittalažaid butteste-ket, jabmid bajasboktet, bærggalagaid olgus agjet!

Di
nu
nuy

9.

gol

væi

dek

10

epe

epe

soal

læ

11.

dail

bete

siste

dok

dass

erit

12.

bete

stat

13.

vies

de

bagj

læk

mac

alds

14.

din

guld

vulg

gavp

njel

gina

Di lepet ožžom dam nuvta; de addet dam nuvta!

9. Epet di galga adnet golle epetge silba epetge väike din boakkaninadek,

10. epetge matkelavka epetge guokte gavte epetge gabmagid epetge soabbe; dastgo bargge læ biebmoss ansašægje.

11. Mutto gude gavpug daihe sida sisa di boattetet, de jerret, gi dam siste læ, gutte læ dasa dokkalaš, ja orrot dast, dassaži go di vuolggebetet erit!

12. Mutto go di mannatbetet vieso sisa, de buorastattet dam.

13. Ja jos datanaga viesso læ dasa dokkalaš, de bottus din rafhe dam bagjeli; mutto jos dat i læk dasa dokkalaš, de maccus din rafhe fastain aldsesædek!

14. Ja jos guttege i dato din vuostaivalddet ige gulddalet din sanid, de vulgget dam viesost daihe gavpugestolgus ja savdnjeleket muolda din julginædek erit!

15. Duodai cælkam mon digjidi: Sodomalažai ja Gomorralažai ædnami galgga gæppadæbbut gævvat duobmobæive go dam gavpugi.

16. Gæča, mon vuolgatam din nuftgo savcaid gumpi gaski; šaddet damditi jiermalažžan dego gærbmašak ja ovtagærdasažžan dego duvak!

17. Mutto varoteket jecaidædek olbmui! Dastgo si dokko addek din digge ouddi ja rissijek din sin synagogaidæsek siste.

18. Mutto di šaddabetet maidai dolvuvjuvvutoaivvamužai ja gonagasai ouddi mu diti, sigjidi ja bakenidi duodaštussan.

19. Mutto go si addek din dokko, de allet læge morrašest dam diti, moft daihe maid di galggabetet sardnot! Dastgo dat galgga addujuvvut digjidi damanaga dimost, maid di galggabetet sardnot.

20 Dastgo epet di læk dak, gudek sardnobetet, mutto dat læ din ačadek vuoigŋa, gutte sardno din siste.

21. Mutto viellja šadda bættet su vieljas jabme-mi, ja ačče su manas, ja manak šaddek bigjat je-čaidæsek sin vanhemide-sek vuostai ja goddet sin.

22. Ja di šaddabetet buokain vašotuvvut mu nama diti; mutto dat, gutte oskaldassan bisso gidda loapa ragjai, son galggašaddataudogassan.

23. Mutto go si doarradallek din ovta gavpugest, de batareket nubbai! Dastgo duodai cælkam mon digjidi: Epet di šadda gærggat Israel gavpugin, ouddalgo olbmuid bardne boatta.

24. Mattajægje i læk aleb go su oopatægje, ige balvvalægje go su ised.

25. Dast læ mattajægjai galle, go son šadda daggaren go su oopatægje, ja balvvalægje daggaren go su ised. Go si læk soaibmam dalo-iseda Beelsebulen, man sagga æmbo dalle su dalo-olbmuid!

26. Allet nabbo dalle sist bala! Dastgo i mikkege læk čikkujuvvum, mi i šadda almostuvvut,

igelæk mikkege čikkusest, mi i šadda diettevassi.

27. Maid mon cælkam digjidi sævdnjaden, dam sardnot čuovggaden, ja maid bælljasædek di gullabetet, dam sardne-deket viesoi alde!

28. Ja allet sist bala, gudek rubmaš goddek, mutto sielo æi mate goddet; mutto ballet baica sust, gutte matta hævatet sikke sielo ja rubmaša helveti!

29. Æbago guokte cicača vuvdujuvvu ovta rutti? Ja i oktage dain gača ædnami, mudoigo din aččadek datto.

30. Mutto vela buok din oividædek vuoktačalmekge læk lokkujuvvum.

31. Damditi allet bala! Di lepet buorebuk go ædnag cicačak.

32. Damditi, juokkehaš, gutte dovdast muo olbmui oudast, su aigom maidai mon dovdastet mu aččam oudast, gutte læ almin.

33. Mutto gutteikkenesi muo biettal olbmui oudast, su aigom maidai

mo

ouc

34

vot

tam

ala

tam

mie

35

boa

soap

vuo

nes

vuo

36

galg

37

dail

muc

dokl

barr

bo

mun

38

ruos

man

dokl

39

na,

ja g

mu

gavd

40

vald

vald

vuos

mon biettalet mu aččam oudast, gutte læ almin.

34. Epet di galga doaivot, atte mon læm boatam rafhe buktet ædnam ala; im mon læk boatam rafhe buktet, mutto mieke.

35. Dastgo mon læm boattam olbmui dakkat soappamačtosen su ačes vuostai ja nieida su ædnes vuostai ja manje su vuodnames vuostai,

36. ja dalo-ised olbmuk galggeket læt su vašalažak.

37. Gutte rakista ačes daihe ædnes æmbo go muo, son i læk munji dokkalaš, ja gutte rakista barnes daihe nieidas æmbo go muo, son i læk munji dokkalaš,

38. ja gutte i valde su ruosas ja čuovo mu manest, son i læk munji dokkalaš.

39. Gutte su hægas gavnana, galgga dam masset, ja gutte su hægas massa mu diti, galgga dam gavnat.

40. Gutte din vuostai-valdda, muo vuostai-valdda, ja gutte muo vuostai-valdda, su vuostai-

valdda, gutte muo læ vuolगतam.

41. Gutte profeta vuostai-valdda, damditi go son læ profeta, profeta balka oažžo, ja gutte vanhurskasa vuostai-valdda, damditi go son læ vanhurskes, vanhurskasa balka oažžo.

42. Ja gutte adda oktige dain uccakažain dušse guvse dievva galbma čacege jukkat, damditi go son læ mattajægje, duodai čelkam mon digjidi, son i galga eisegerakkan duššas šaddat su balkastes.

11. Kapittal.

Johannes vuolgat guokte mattajægje Jesus lusa, gutte čajet, atte son læ dat loppeđuvvum Messias, 1—6, ja sardno Johannes birra, 7—15; biekkolbmui gažžaruoda diti, 16—19; čuorvvo vuoi muttomi bagjeli, 20—24; ramed Imel gæinoid, 25—27; ravkka losidattujuvvum olbmuid lusa, 28—30.

1. Ja de dapaťuvai, go Jesus læi loapatam daid ravvagid su guokte nubbe lokaĩ mattajegjidasas, de vulgi son dast viddabuidi oapatet ja sardnedet sin gavgugin.

2. Mutto go Johannes gulai giddagasast Kristus dagoid, de vuolgati son guoktasa su mattajegjines ja cælketi sudnji:

3. Lækgo don dat, gutte galgga boattet, daihe galg-gappo mi vuorddet muttom æra?

4. Ja Jesus vastedi ja celki sodnoidi: Vuolgge ja muittalække Johannesi, maid doai gullabætte ja oaidnebætte:

5. Čuovgatæmek oidnek, ja skiermak vazzek, spit-atlažak buttestuvujuk, ja bæljatæmek gullek, jabmek bajasčuozželek, ja vaivašidi sardneduvvu evangelium!

6. Ja audogas læ dat, gutte must i værran.

7. Mutto go dak vulgiga erit, de sardnogodi Jesus olbmuidi Johannes birra: Maid lepet di vuolggam mæccai oaidnet? Hoašego*, mi likkatallujuvvu biegest duokko deiki?

* ravra.

8. Daihe maid lepet di vuolggam oaidnet? Olbmugo, lidna biktasidi garvotuvvum? Gæča, dak, gudek adnek lidna bik-

tasid, læk gonagasai daloin.

9. Daihe maid lepet di vuolggam oaidnet? Profetago? Duodai, mon cælkam digjidi: Vela sagga æmbo go profeta.

10. Dastgo son læ dat, gæn birra læ čallujuvvum: Gæča, mon vuolगतam mu engalam du muodoi oudi, gutte galgga rakadet dudnji du gæino.

11. Duodai cælkam mon digjidi: Sin gaskast, gudek læk nissonin rieggadam, i læk čuozaldattum oktage stuoreb go Johannes gastašægje; mutto uccemuš alme rikast læ stuoreb go son.

12. Mutto Johannes gastašægje beivi rajest gid-da dassači bakkijek, olbmuk vægald alme rika sisa, ja si, gudek bakkijek vægald, rottijek dam ald-sesæsek.

13. Dastgo buok profetak ja laka læk einostam gidda Johannes ragjai;

14. ja jos di dattobetet vuostaivalddet dam: Son læ Elias, gutte galgga boattet.

15. Gæst bæljek læk maigtaim gullat, son gullus!

16. Mutto gænen galgam mon værddedet dam sokkagodne? Dat læ ucca manači lakasaš, gudek siljoin čökkajek ja čurvuuk sin guimidasasek ja celkkek:

17. Mi njurgoimek digjidi, ja epet di danssom; mi lavloimek digjidi arket, ja epet di čirrom.

18. Dastgo Johannes bodi; i son borram ige jukkam, ja si celkkek: Sust læ bærggalak.

19. Olbnu bardne bodi; son borra ja jukka, ja si celkkek: Gæča, maggar borišis olmuš dat læ ja vidnejukke, tuollari ja suddolažai ustab! — Ja visesvuotta læ vanhurskesen dakkum su manaines.

20. De riemai son hæpašet daid gavpugid, mai siste su ænas vægalaš dagok legje dakkum, dainago si æi læm jorgalam ječaidæsek:

21. Vuoi dudnji, Korasin! Vuoi dudnji, Betsaida! Dastgo jos dak

vægalaš dagok lifče dakkujuvvum Tyrusi ja Sidoni, mak læk dodnoidi dakkujuvvum, de lifče si aigga juo jorgalam ječaidæsek sækai ja gunai siste.

22. Daddeke cælkam mon dodnoidi: Tyrusi ja Sidoni galgga gæppadæbbut gævvat duobmobæive go dodnoidi.

23. Ja don, Kapernaum, gutte læk aleduvvum gid-da alme ragjai, don galgak norddastuvvut vuolas gidda helveti; dastgo jos dak vægalaš dagok lifče dakkujuvvum Sodomai, mak læk dudnji dakkum, de lifči dat bissom čuožžot gidda dam bæive ragjai.

24. Daddeke cælkam mon digjidi: Sodoma ædnami galgga gæppadæbbut gævvat duobmobæive go dudnji.

25. Damanaga aige bakodi Jesus ja celki: Mon ramedam du, ačačam, alme ja ædnam hærra, go don læk čiekkam dam visain ja jiermalažain ja almostattam dam ucca-kažaidi.

26. Duodai, ačāčam, dastgo nuft dat læi dudnji dokkalaš.

27. Buokrakkan læ adujuvvum mu gitti mu ačestam, ja i oktage dovda Barne, ærrebgo Ačēe, ja i oktage dovda Ačē, ærrebgo Bardne ja dat, gæsa Bardne datto dam almostattet.

28. Bottet deihi mu lusa buokak, gudek barggabettet ja lepet losidattuvvum, ja mon addam digjidi vuoinadusa.

29. Valddet mu gæssa bagjelasadek ja oppet must, dastgo-mon læm logje ja vuollegaš vaimostam; de gavdnabetet di vuoinadusa din sieloidasadek!

30. Dastgo mu gæses læ avkalaš, ja mu noadde læ gæpas.

12. Kapittal.

Mattajægjek gaskek gordne-oivid sabbaten, 1—8. Jesus buored astam gieda, 9—14; buored, læ vuollegaš, 15—21; buored bostatuvvum olbmū, bilkkeduvvu ja bælošta ječas, sardno suddo birra Basse-vuoina vuostai, 22—45; goččo su mattajegjides lagamuš fuolkkenes, 46—50.

1. Damanaga aige vaz-Jesus bældo čada sabbaiten; mutto su mattajægjek borastuvvagotte ja ribne gasket gordne-oivid ja borrat.

2. Mutto go Farisealažak dam oidne, de celkke si sudnji: Gæča du mattajægjek dakkek dam, mi i læk lobalaš dakkat sabbaten.

3. Mutto son celki sigjidi: Epetgo di læk lokkam, maid David dagai, dalle go son ja si, gudek legje su mielde, legje nælggomen,

4. moft son manai Ibmel vieso sisa ja borai gečču-jume laibid, maid sudnji i læm lobalaš borrat ige sigjidi, gudek legje su mielde, mutto duššefal papaidi?

5. Daihe epetgo di læk lokkam lagast, atte papak æppebasotek sabbata tempelest sabbatbeivid ja læk almake ašetæmek?

6. Mutto mon cælkam digjidi, atte dast læ son, gutte læ stuoreb go tempel.

7. Mutto jos di diedaseidek, mi dat læ: Mon

likom arkalmastemvutti ja im oaffaridi, de epet di livče dubmim ašetes olbmuid.

8. Dastgo olbmui bardne læ hærra maidai sabbat bagjel.

9. Ja son vulgi dast erit ja bodi sin synagogai.

10. Ja gæca, dast læi muttom olmuš, gæst læi astam gietta. Ja si jerre sust ja celkke: Lægo lobalaš sabbaten buoredet? — vai si ožušē su vaiddet.

11. Mutto son celki sigjidi: Gutte olmuš læ din gaskast, gæst læ okta savcca, ja jos dat gæca roggai sabbaten, i riema dam barri ja gæse dam bajas?

12. Man sagga buored læ dal olmuš go savcca? Damditi læ lobalaš dakkat burid sabbaten.

13. De celki son dom olbmuid: Geigge giedad! Ja son geiggi dam, ja dat šaddai fastain dærvasen nuftgo nubbege.

14. Mutto Farisealažak manne olgus ja radđadalle su vuostai, moft si mataše su hævatet.

15. Mutto go Jesus fuobmaši dam, de gaidai son dast erit. Ja ollo olbmuk čuvvu su, ja son dærvasmatti sin buokaid.

16. Ja son gildi sin garaset, amasek si almostattet su,

17. vai dat ollašuvvuši, mi læ sardnujuvvum profet Esaias bokte, gutte celkka:

18. Gæca, mu balvvalægjam, gæn mon læm valljim, mu æcalazžam, gæsa mu siello adna buoremielalašvuoda; mon addam sudnji mu Vuoiŋnam, ja son galgga sardnedet bakenidi voiggadvuoda.

19. Son i galga bælkket ige čuorvvot, ja i oktage galga gullat su jiena balgagai alde.

20. I son galga cuvkket dogjujuvvum hoasē ige časkadet borgestægje goallolaige, ouddalgo son oazžo ollaštuttet voiggadvuoda vuittui.

21. Ja bakenak galggeket bigjat doavosek su nama ala.

22. De buktujuvvui muttom bostatuvvum olmuš

su lusa, gutte læi čuovgataẽbme ja gielataẽbme ja son buoredi su, nuft atte dat čuovgataẽbme ja gielataẽbme sikke sarnoi ja oini.

23. Ja obba albmug suorggani ja celki: Igo son dat læža David bardne?

24. Mutto go Farisealažak dam gulle, de celkke si: Dat i aje bærggalagaid olgus ærrebgo Beelsebul, bærggalagai oaivvamuža, bokte.

25. Mutto go Jesus didi sin jurddagid, de celki son sigjidi: Juokka rika, mi šadda soappamættosen ješječaines, šadda avddenen, ja juokke gavpug daihe viesso, mi šadda soappamættosen ješječaines, i biso.

26. Ja jos Satan olgus agja Satana, de læ son soappamættom ješječaines; moft galgga dalle su rika bissot?

27. Ja jos mon olgus ajam bærggalagaid Beelsebul bokte, gæn bokte olgus agjek dalle din manak daid? Damditi galgek si læt din duobmaren.

28. Mutto jos mon olgus ajam bærggalagaid Ibmel suorma bokte, de alma dalle læ Ibmel rika boatam din lusa.

29. Daihe moft matta guttege mannat gievras olbma vieso sisa ja rievedet su bierggasid sust erit, mudoigo son ouddal vuost čadna dam gievras olbma gidda? Ja de æska oažžo son stajedet su vieso.

30. Gutte i læk mu bæle, læ mu vuostai, ja gutte muina i čokke, son bidge.

31. Damditi cælkam mon digjidi: Buok suddo ja bilkkadus andagassi addujuvvu olbmuidi; mut to bilkkadus Bassevuoiņa vuostai i olbmuidi andagassi addujuvvu.

32. Ja gutte sardno juoida olbmu barne vuostai, sudnji šadda dat andagassi addujuvvut; mutto gutte sardno Bassevuoiņa vuostai, sudnji i šadda dat andagassi addujuvvut, i dam mailmest ige boatte mailmestge.

33. Daihe adnet muora buorren ja dam šaddoid

bud
mu
šad
go
šad
34
gak
bur
lep
mo
njal
35
dan
mos
bah
ta
veri
36
digj
gek
bæi
tom
læk
37
galg
hurs
don
38
mas
Fari
Oap
oaid
39
ja e
oska
godd

buorren, daihe adnet muora mieskasen ja dam šaddoid mieskasen; dastgo muorra dovddujuvvu šaddoin.

34. Di dæcalagga cīvgak! Moft matbetet di burid sardnot, di, gudek lepet babak? Dastgo vaimo dievasvuodaid sardno njalbme.

35. Buorre olmus oudanbukta burid su vaimos burin davverin, ja bahas olmuš oudanbukta bahaid su baha davverines.

36. Mutto mon cælkam digjidi, atte olbmuk galgek logo dakkat duobmo bæive juokke heivvimættom sane oudast, maid si læk sardnom.

37. Dastgo saninad don galgak lokkujuvvut vanhurskesen, ja saninad don galgak dubmijuvvut.

38. De vastedge soabmasak čal' oappavažain ja Farisealažain ja celkke: Oapatægje! Mi dattop oaidnet dust mæarka.

39. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Bahas ja oskaldasmættom sokkagodne bivdda mæarka, ja

i mikkege mærkaid galga dasa addujuvvut ærebgo profet Jonas mærkka.

40. Dastgo nuftgo Jonas læi golbma bæive ja golbma ija guole čoavjest, nuft galgga olbmū bardne læt golbma bæive ja golbma ija ædnam ocast.

41. Ninive olbmak galgek bajasčuozzelet dubmui dam sokkagodne vuostai ja dubmit dam; dastgo si jorggalegje ječaidæsek Jonas sarne bokte, ja gæča, dast læ æmbo go Jonas.

42. Lulle-dronnig galgga bajasčuozzelet dubmui dam sokkagodne vuostai ja dubmit dam; dastgo son bođi ædnam gečīn gullam diti Salomon višesvuoda, ja gæča, dast læ æmbo go Salomon.

43. Mutto go buttesmættom vuoiŋŋa vuolgga olbmūst olgus, de vagjola son goikke baiki čada, occa vuoiŋadusa ja i gavnna dam.

44. De cælkka son: Mon aigom maccat mu vissusam, mast mon olgus vulggim. Ja go son boat-

ta, de gavnad son dam guorosen, suopalastujuvum ja činätuvvum.

45. De vuolggá son ja valdda čieča æra vuoina mieldes, mak læk bahabuk go son ješ, ja go si bottek sisa, de orruk si dobbe; ja dam olbmuaneb dille šadda bahabun go su oudeb dille. Nuft galgga gævyvat maidai dam bahas sokkagoddai.

46. Mutto go son læi ain sardnomen olbmuidi, gæčá, de čužžu su ædne ja su vieljak olgobælde ja bivdde su sagaidi.

47. De celki muttom sudnji: Gæča, du ædne ja du vieljak čužžuk olgobælde ja bivddek du sagaidi.

48. Mutto son vastedi ja celki dasa, gutte celki sudnji dam: Gi læ mu ædne, ja gæk læk mu vieljak?

49. Ja son geiggi su gieđas su mattajegjides bagjel ja celki: Gæča, mu ædnam ja mu vieljaidam!

50. Dastgo gutte dakka mu aččam dato, gutte læ

almin, dat læ mu viellja ja oabba ja ædne.

13. Kapittal.

Jesus sardno værddadusai bokte gilvve olbma birra, 1—23, arvotes rasi birra nisoi gaskast, 24—30 ja 36—43, værdded alme rika senebgordne čalme lakasažžan, 31—32, suvtrodaige lakasažžan, 33—35, vuorkkadavver lakasažžan, 44, divras bærral lakasažžan, 45—46, nuote lakasažžan, 47—52, bagjelgeččujuvvu Nasaretast, 53—58.

1. Mutto damanaga bæive manai Jesus viesost oigus ja čökkani javregaddai.

2. Ja ollo olbmuk čoaganegje su lusa, nuft atte son manai skipa sisa ja čökkani, ja obba albmug čuožoi javregaddest.

3. Ja son sarnoi sigjidi ollo værddadusai bokte ja celki: Gæča, gilvve olmai manai olgus gilvet.

4. Ja go son læi gilvvenen, de gæčče muttom gilvvagak balgga gurri, ja loddek botte ja borredaid.

5. Mutto muttomak gæčče gædgas baikkai, gost i læm ollo ænam, ja dakšadde farga bajas, dai-

na
an
6.
jan
vu
i l
gol
7.
če
ja
šad
8.
če
dac
ma
mu
gæ
g
šad
9.
gui
10
ne
suc
dor
bol
11
ja
dig
arv
gos
i læ
12
sud
vut
val

nago dast i læm assas
ænam.

6. Mutto go bæivaš bag-
jani, de dak bolddujuv-
vujegje, ja dainago dain
i læm ruotas, de dak
goldne.

7. Mutto muttomak gač-
če bastelis lanjaj gaski,
ja bastelis lanjaj bajas-
šadde ja lappastutte daid.

8. Mutto muttomak gač-
če buore ædnami ja šad-
dagegje šaddoid, mutto-
mak čuode-gærddasaš,
muttomak guttaloge-
gærddasaš, ja muttomak
gölbmaloge-gærddasaš
šaddoid.

9. Gäst bæljek læk mai-
guim gullat, son gullus!

10. Ja mattajægjek man-
ne su lusa ja celkke
sudnji: Manne sarnok
don sigjidi værddadusai
bokte?

11. Mutto son vastedi
ja celki sigjidi: Dainago
digjidi læ addujuvvum
arvvedet alme rika čie-
gosvuodaid; mutto sigjidi
i læk dat addujuvvum.

12. Dastgo gäst læ,
sudnji galgga addujuv-
vut, ja sust galgga læt
valljogasvuotta; mutto

gäst i læk, sust galgga
valddujuvvut vela datge
erit, mi sust læ.

13. Damditi sarnom mon
sigjidi værddadusai bok-
te; dastgo oainededin æi
si oaine, ja guladedin
æi si gula ja æige arv-
vedge.

14. Ja sigjidi ollašuvvu
profet Esaias einostus,
mi cælkka: Beljidædek-
guim di galle gullabetet
ja epet eisege arvved, ja
čalmidædekguim di galle
oaidnebetet ja epet eise-
ge dovda.

15. Dastgo dai olbmui
vaibmolæ buossoduvvum,
ja beljidæsekguim illa si
gullek, ja čalmidæsek si
okti čarvvijek, amasek si
šaddat čalmidæsekguim
oaidnet ja beljidæsek-
guim gullat ja vaimoin
arvvedet ja jorggalet je-
čaidæsek, vai mon ožu-
šim sin buoredet.

16. Mutto audogasak
læk din čalmek, go dak
oidnek, ja din bæljek,
go dak gullek.

17. Dastgo duodai cæl-
kam mon digjidi, atte ollo
profetak ja vanhurskasak
halidegje oaidnet dam,

maid di oaidnebetet, ja æi dam oaidnam, ja gullat dam, maid di gullabetet, ja æi dam gullam.

18. De gullet dal di værddadusa gilvve olbma birra.

19. Go guttege gulla rika sane ja dam i arvved, de boatta bahakas ja gaikko dam erit, mi su vaibmoi læ gilvvujuvum; dat læ dat, gutte balgga gurri læ gilvvujuvum.

20. Mutto dat, gutte gædgas baikkai læ gilvvujuvum, læ dat, gutte gulla sane ja vuostai-valdda dam dallanaga iloin.

21. Mutto su siste i læk ruotas, mutto son bisso muttom aiggai; mutto go atestus daihe doarradallujubme boatta sane diti, de dallanaga son værran.

22. Mutto dat, gutte læ gilvvujuvum bastelis lanjai gaski, læ dat, gutte gulla sane, ja dam mailme moraš ja riggesvuoda fillitus lappastutta sane, ja dat orro šaddotaga.

23. Mutto dat, gutte læ gilvvujuvum buore æd-

nami, læ dat, gutte gulla sane ja arvved dam ja šaddad maidai šaddoid, ja muttom šaddad čuodegærddasaš, muttom guttaloge-gærddasaš, ja muttom fast golbmaloge-gærddasaš šaddoid.

24. Son bijai nubbe værddadusa sin ouddi ja celki: Alme rika værddeduvvu olbmu lakasaž-žan, gutte gilvi burid gilvvagid su bælddosis.

25. Mutto go olbmuk legje oaddemen, de bodi su vašalaš ja gilvi arvotet gilvvagid nisoi gaski ja manai erit.

26. Mutto go šaddok šaddagotte ja šaddadišgotte šaddoid, de ittegotte maidai arvotet rasek.

27. Mutto dalo-ised balvvalægjek botte ouddan ja celkke sudnji: Hærra! Ikgo don gilvvam burid gilvvagid du bælddosad? Gost botte dalle dasa arvotet rasek?

28. Mutto son celki sigjidi: Vašalaš olmuš læ dam dakkam. De celkke balvvalægjek sudnji: Datokgo don dalle, atte mi

galg
kot

29.

ama

guin

soid.

rasio

30.

šaga

lagji

aige

lagjo

ket

čoak

gipp

daid

nisoi

31.

væro

celki

nebg

maid

su b.

32.

go t

mutt

de

biebr

muor

lodde

besid

33.

nubb

rika

kasaš

ja g

galggap vuolgget ja gaikkot daid erit?

29. Mutto son celki: Im, amadek di oktanaga daigum bajasgaikkot nisoid, go di lepet arvotes rasid bajasgaikkomen.

30. Diktet daid goabbašagaid bajasšaddat gidda lagjim-aiggai! Ja lagjimaige aigom mon cækket lagjo-olbmuidi: Čokkijeket vuost arvotes rasid čoakkai ja čadnet daid gippon boalddem varas daid; mutto čokkijeket nisoid mu aittai!

31. Son bijai nubbe værddadusa sin ouddi ja celki: Alme rika læ senebgordnečalme lakasaš, maid olmuš valdi ja gilvi su bælddosis.

32. Dat læ galle uceb go buok æra gilvvagak; mutto go dat bajasšadda, de læ dat stuoreb go biebmouurttasak ja šadda muorran, nuft atte alme loddek bottek ja dakkek besid dam ovsidi.

33. Son celki sigjidi nubbe værddadusa: Alme rika læ suvrrodaige lakasaš maid nisson valdi ja govčai golma mitto

jafoi sisa, gidda dassači go dat buokrakkan suvroi.

34. Daid buokrakkan sarnoi Jesus olbmuidi værddadusai bokte, ja alma værddadusaitaga i son sardnom sigjidi maidege,

35. vai dat ollašuvvuši, mi læ celkkujuvvum profeta bokte, gutte cækka: Mon aigom rabastet mu njalbmam værddadusaidi; mon aigom almotet dam, mi læ læmaš čikusest, dam rajest go mailme vuoddo bigjujuvvui.

36. De luiti Jesus olbmuid vuolgget ja bodi vieso sisa; ja su matta-jægjek manne su lusa ja celkke: Čilgge migjidi værddadusa arvotes rasi birra bældost!

37. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Dat, gutte gilvva burid gilvvagid, læ olbmu bardne;

38. mutto bælddo læ mailbme; mutto buorek gilvvagak læk rika manak; mutto arvotes rasek læk bahakasa manak;

39. mutto vašalaš, gutte

daid gilvi, læ bærggalak; mutto lagjim-aigge læ mailme loappa; mutto lagjo-olbmuk læk enge-lak.

40. Damditi nuftgo ar-votes rasek čokkijuvvu-jek ja bolddujuvvujek dolain, nuft galgga šad-dat mailme loapast:

41. Olbmu bardne galg-ga vuolgatet su engeli-des, ja si galggek čokkit su rikast erit buok vær-ranusaid ja sin, gudek verrudagaid dakket,

42. ja si galggek balk-kestet sin dolla-ommani; dobbe galgga læt čier-rom ja bani giččam.

43. Dalle galggek van-hurskasak bairtet bæivaš lakai sin ačesek rikast. Gæst bæljek læk mai-guim gullat, son gullus!

44. Fastain læ alme rika vuorkkadavver lakasaš, čikkujuvvum bælddoi, maid olmuš gavnai ja čiegai, ja manai ilost damditi ja vuvdi buok dam, mi sust læi, ja osti dam bældo.

45. Fastain læ alme rika gavppe-olbma lakasaš, gutte ocai šiega bærralid,

46. ja go son gavnai hui divras bærrala, de manai son ja vuvdi buok dam, mi sust læi, ja osti dam.

47. Fastain læ alme rika nuote lakasaš, mi suppi-juvvu appai, ja mi čokke buoklagačid.

48. Go dat læ dievvam, de gessek si dam gaddai ja čokkajek ja čokkijek daid burid gulid čoakkai litti sisa, mutto daid guocca gulid balkkestek si erit.

49. Nuft galgga šaddat mailme loapast: Engelak galggek vuolgget ja čuold-det daid bahaid vanhurskasi særvest erit

50. ja balkkestet sin dollaommani; dobbe galg-ga læt čierrom ja bani giččam.

51. Jesus cælkka sigjidi; Arvvedeidekgo di dam buokrakan? Si celkkek sudnji: Arvvedeimek, Hærra!

52. Mutto son celki sig-jidi: Damditi læ juokke čal'oappavaš, gutte læ oa-patuvvum alme riki, nuftgo dalo-ised, gutte ouddanbukta su obmu-

da
dii
5:
Je:
væ
sor
54
he:
pat
sist
seg
Go:
vis:
laš
5ĕ
olb
ædi
ja s
ja
Jud
56
oab
Go:
dan
57
sust
sigj
gjel
go
nan
58.
dob
dagi

Her
nes,

dagastes odda ja boares dingaid.

53. Ja de dpatuvai, go Jesus læi loapatam daid værddadusaid, de vulgi son dast erit.

54. Ja son bodi su vanhemides gavpugi ja oapati sin sin synagoga siste, nuft atte si ovdu-segje sagga ja celkke: Gost oažžo dat daggar visesvuoda ja daid vægalaš dagoid?

55. Igo dat læk dimbar-olbma bardne? Igo su ædne namma læk Maria, ja su vieljai namak Jakob ja Joses ja Simon ja Judas?

56. Ja æigo boek su oabak læk min lutte? Gost oažžo dalle dat boek dam?

57. Ja si værranegje sust. Mutto Jesus celki sigjidi: Profet i læk bagjelgeččujuvum ærre-bgo su vanhemides ædnamest ja su dalostes.

58. Ja i son dakkam dobbe ædnag vægalaš dagoid sin æppeosko diti.

14. Kapittal.

Herodes doaivvo, atte Johannes, gæst son læi čæbet čuo-

patam, læ jabmi lutte bajas-čuožaldattum, 1—12. Jesus borat 5000 olbma mæcest, 13—21, vazza čace alde, maid maidai Pietar dakka, 22—34, buored buccid, 35—36.

1. Damanaga aige gulai Herodes, njæljadas-raddi-jægje, saga Jesus birra.

2. Ja son celki su balv-valegjidadas: Dat læ Johannes gastašægje; son læ jabmi lutte bajasčuožaldattum, ja damditi ittek dak vægalaš dagok su siste.

3. Dastgo Herodes læi doppim Johannes ja čadnam su ja bigjam su giddagassi Herodias, su vieljas Filip aka, diti.

4. Dastgo Johannes celki sudnji: I dudnji læk lobalaš adnet su akkan.

5. Ja son lifči galle mie-lastes su goddam, mutto son balai olbmuin; dastgo si adne su profetan.

6. Mutto go Herodes læi doallamen su riega-dambæives hæjaid, de danssi Herodiasa nieidda sin oudast, ja Herodes likoi sudnji.

7. Damditi loppedi son vuordnomin addet sudnji maid son ravkaš.

8. Mutto go son læi nevvujuvvum ouddal su ædnestes, celki son: Adde munji deiki Johannes gastašægje oaive gare siste!

9. Ja gonagas šaddai morraši; mutto vuordnasides diti ja sin diti, gudek legje suina bævdest čokkamen, gočoi son, atte dat galgai addujuvvut sudnji.

10. Ja son vuolgati sane ja čuopati Johannes oaive giddagasa siste.

11. Jo su oaivve guddujuvvui ouddan gare siste ja addujuvvui niddi, ja son guddi dam ædnes lusa.

12. De botte su mattajægjek ja valdde su rubmaša ja havddadegje dam; ja si botte ja muitalegje dam Jesusi.

13. Ja go Jesus dam gulai, de gaidai son dast erit muttom skipa mielde muttom avddem baikkai sierranessi; ja go olbmuk dam gulle, de čuvvu si su vaze gavpugin erit.

14. Ja go Jesus ouddan bodi, de oimi son ollo olbmuid, ja son arkalmasti

njuorraset sin bagjeli ja buoredi sin buccid.

15. Mutto go æked læi šaddam, de manne su mattajægjek su lusa ja celkke: Dat baikke læ avddem, ja aigge læ juo gollam; luoite olbmuid vuolgget, vai si bessek mannat sidaidi ja oastet aldsesæsek borramuša!

16. Mutto Jesus celki sigjidi: Æi si darbaš vuolgget erit; addet di sigjidi borrat!

17. Mutto si celkke sudnji: Æi mist læk dast æmbo go vitta laibe ja guokte guole.

18. Mutto son celki. Vižžet daid munji deiki!

19. Ja son gočoi olbmuid čokkanet rasi ala ja valdi dam vitta laibe ja dam guokte guole, gæčai bajas albmaj ja buristsivdnedi daid, ja son doagjali daid ja addi su mattajegjidasas laibid, mutto mattajægjek adde daid olbmuidi.

20. Ja si borre buokak ja gallanegje, ja si čokkijegje bacatasaid dain bittain, guokte nubbe lokkai væddelitte dievva.

21. Mutto dak, gudek borre, legje lakka vitta duhat olbma ærreb nis-soni ja manai.

22. Ja dallanaga naggi Jesus su mattajegjides skipa sisa mannat ja vuolget rasta ječas oud-dalist dom bællai, dassaçi go son oažoi luottet olbmuid vuolget.

23. Ja go son læi luoit-tam olbmuid vuolget, de manai son sierranessi vare ala rokkadallat. Mutto go æked læi saddam, de læi son dobbe okto.

24. Mutto skipa læi juo gasko javre ja gillai hæde baroi diti; dastgo sigjidi læi vuostebiegga.

25. Mutto njæljad igja-goccemvuorost bodi Jesus sin lusa, vagjoledin javre alde.

26. Ja go mattajægjek oidne su vagjolæmen javre alde, de suorgga-negje si ja celkke: Dat læ gobme! Ja si çurvvu balo diti.

27. Mutto Jesus sarnoi dallanaga sigjidi ja celki: Leket roakkadak, mon dat læm; allet bala!

28. Mutto Pietar vastedi

sudnji ja celki: Hærra-çam, jos don læk dat, de gočo muo boattet çace alde lusa!

29. Mutto son celki: Boade! Ja Pietar loaida-sti skipast olgus ja vagjo-li çace alde boattem va-ras Jesus lusa.

30. Mutto go son oini garra dalke, de ballagodi son, ja go son vuogjogo-ði, de çuorvoi son ja cel-ki: Hærraçam, gajo muo!

31. Ja Jesus geigi dal-lanaga giedas ja dolli su ja celki sudnji: Don uc-can oskolaš! Manne æp-pedik?

32. Ja go soai loaida-steiga skipa sisa, de ložži dalkke.

33. Mutto dak, gudek legje skipa siste, botte ja luottadegje su oud-di vuolas ja celkke: Don læk duodai Ibmel Bardne.

34. Ja go si legje man-nam rasta, de botte si Gennesaret ædnami.

35. Ja go dam baike olb-muk dovdde su, de vuol-gategje si sane obba dam ædnam mietta ja bukte buok buccid su lusa.

36. Ja si rokkadalle sust

oažžot guoskatet juobe su bivtashelmidige, ja buokak si, gudek guoskategje daidi, buoreduvvugjeje.

15. Kapittal.

Jesus oapat, mi dakka olbmu buttesmættosen, ja laitta Farisealažai guoktelašvuoda ja čuovgatesvuoda, 1—20, guoratalla ja väket Kananealaš nissona, 21—28, buored ædnagid ja borat 4000 olbma, 29—39.

1. Dalle botte čal'oappavažak ja Farisealažak Jerusalemest Jesus lusa ja celkke:

2. Manne rikkuk du mattajægjek boarrasi asatusa? Dastgo æi si basa sin giedaidæsek, ouddalgo si borragottek laibe.

3. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Manne rikketet maidai digis Ibmel bakkom din asatusadek diti?

4. Dastgo Ibmel læ ravvim, cælkededin: Gudnijatte du ačad ja du ædnad! Ja: Gutte garrod su ačes daihe su ædnes, son galgga vissasi jabmet.

5. Mutto di cælkkebetet: Gutte cælkka aččasis

daihe ædnasis: Dat, manna don lifčik galggam must väketuvvut, læ addaldak tempeli, son i galga eisege gudnijattet su ačes daihe su ædnes.

6. Ja di lepet duššen dakkam Ibmel bakkoma din asatusadek diti.

7. Di guoktelažak! Esaias einosti rievtoi din birra, go son celki:

8. Dak olbmuk adnek ječaidæsek mu lakka sin njalminæsek ja gudnijattek muo boksamidesekguim; mutto sin vaibmo læ gukken must erit.

9. Mutto si balvvalek muo duššas, go si oapatek daggar oapoid, mak læk olbmui bakkomak.

10. Ja son ravkai olbmuid lusas ja celki sigjidi: Gullet ja arvvedeket!

11. Dat, mi njalme sisa boatta, i daga olbmu buttesmættosen; mutto dat, mi njalmest olgus manna, dat dakka olbmu buttesmættosen.

12. De botte su mattajægjek ouddan ja celkke sudnji: Diedakgo don, atte Farisealažak læk

værranam, go si gulle
dam sarne?

13. Mutto son vastedi ja
celki: Juokke gilva, maid
mu almalaš aččam i læk
gilvvam, galgga ruotta-
sidesguim bajasgaikku-
juvvut.

14. Diktet sin mannat!
Čuovgatemek læk čuov-
gatemi oapestægjek; mut-
to go čuovgatebme laidde
čuovgateame, de gaččaba
soai goabbašagak roggai.

15. Mutto Pietar vaste-
di ja celki sudnji: Čilg-
ge migjidi dam værd-
dusa!

16. Mutto Jesus celki:
Lepetgo maidai digis ain
jiermetæmek?

17. Epetgo di vela arv-
ved, atte buok dat, mi
njalmesisa boatta, man-
na čoavjai ja lundolaš
gæino mielde olgus sup-
pijuvvu?

18. Mutto dat, mi njal-
mest olgus manna, boatta
vaimost olgus, ja dat
dakka olbmubuttesmæt-
tosen.

19. Dastgo vaimost olgus
bottek baha jurddagak,
sorbmim, furrudak, vazis
ellem, suolavuodak, vær-

re-duodaštusak, bilkkadu-
sak.

20. Dak læk dak, mak
dakkek olbmubuttesmæt-
tosen; mutto basakættes
giedaiguim borram i daga
olbmubuttesmættosen.

21. Ja Jesus vulgi dast
erit ja manai Tyrus ja
Sidon guovloidi.

22. Ja gæča, muttom
Kananealaš nisson bodi
dain semma guovloin,
čuoarvoi ja celki sudnji:
Hærra, David bardne,
armet mu bagjeli! Mu
nieidda vaiveduvvu ba-
hast bærggalagast.

23. Mutto i son vaste-
dam sudnji ovtage sane.
De loaidastegje su mat-
tajægjek su lusa, rokka-
dalle sust ja celkke:
Ærot su aldad erit, dast-
go son čuoarvvo min ma-
nest!

24. Mutto son vastedi
ja celki: Im mon læk
vuolgatuvvum, ærrebgo
Israel vieso lappum sav-
cai lusa.

25. Mutto son bodi ja
rokkadalai su ja celki:
Hærračam, væket muo!

26. Mutto son vastedi
ja celki: I dat læk čab-

bes valddet manai laibe ja balkkestet dam ucca bædnagažai ouddi.

27. Mutto son celki: Duotta læ, Hærra! Mutto maidai ucca bædnagažak borrek almake daid moaloid, mak gačček sin hærrai bævde alde erit.

28. De vastedi Jesus ja celki sudnji: O nisson! Du osko læ stuores; šaddus dudnji, nuftgo don datok! Ja su nieidda dærvasmuvai damanaga dimo rajest.

29. Ja Jesus vazžai dast ja bodi Galilealaš javrregaddai, ja son goarņoi vare ala ja čokkani dokko.

30. Ja ollo olbmuk botte su lusa, gudek bukte mieldesek skiermaid, čuovgatamid, gielatemid, rambid ja ædnag æraid, ja si bigje sin Jesus julgi ouddi, ja son buoredi sin,

31. nuft atte olbmuk ovdušegje, go si oidne, atte gielatemek sardnu, rambek legje buoreduvum, skiermak vazge, ja čuovgatemek oidne; ja si ramedegje Israel Ibmela.

32. Mutto Jesus ravkai su mattajegjides lusas ja celki: Mon arkalmastam njuorraset olbmui bagjeli, dastgo si læk dal agjanam golbma bæive mu lutte, ja sist i læk mikkege borramušan; ja borakættajen im mon aigo luoittet sin vuolgget, amasek si matke ala vuoi-metuvvat.

33. Ja su mattajægjek celkke sudnji: Gost galgap mi oazžot nuft ollo laibid mæcest, atte mi mattep galletet nuft ollo olbmuid?

34. Ja Jesus celki sigjidi: Galle laibe dist læk? Mutto si celkke: Čieča ja moadde ucca guolača.

35. Ja son gočoi olbmuid čokkanet ædnam ala.

36. Ja son valdi dam čieča laibe ja gulid, giti, doagjali daid ja addi daid su mattajegjidasas, mutto mattajægjek adde olbmuidi.

37. Ja si borre buokak ja gallanegje, ja si čokkijegje bacatasaid dain bittain, čieča væddelitte dievva.

38. Mutto dak, gudek

bo:
oll
ma
39
tar
de
böc

Je
gæl
næ
tai,
atte
13-
sas
-2-
ja

24-
1.

Sac
dar
rav
ma

2.

cell
šad
tet
das

3.

go
das
læ
laž:
teb

epe
ma

4.

borre, legje njællje duhat olbma ærreb nissoni ja manai.

39. Ja go son læi luoittam olbmuid vuolget, de manai son skippi ja bodi Magdala rajidi.

16. Kapittal.

Jesus cuigod Farisealažaid, gæk gaibedegje mærka, 1—4, nævvo sin suvrroaige vuostai, 5—12. Pietar dovdasta, atte Jesus læ Ibmel Bardne, 13—20. Jesus sardno gillamušas birra, cuigod Pietara, 21—23, sardno ječasbietlakeme ja boattemes birra dubmui, 24—28.

1. Ja Farisealažak ja Saddusealažak botte oudan, gæččalegje su ja ravkke su čajetet sigjidi mærka alмест.

2. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Go æked læ šaddam, de di cælkkebetet: Čabba bæivve šadda, dastgo albme roadded,

3. ja idedest: Odne aiggo dakkat garra biega, dastgo albme roadded ja læ sævdnjad. Di guokteležak! Alme hame diettebetet di galle arvvedet; epetgo di maté arvvedet maidai aige mærkaid?

4. Baha ja oskaldas-

mættom sokkagodne gaibed mærkaid, ja i mikkege mærkaid galga dasa addujuvvut, ærrengo Jonas profeta mærkaka. Ja son gudi sin ja manai erit.

5. Ja go su mattajægjek botte rasta dom bællai, de legje si vajaldattam valddemest laibe mielsek.

6. Mutto Jesus celki sigjidi: Geččet ja varoteket ječaidædek Farisealažai ja Saddusealažai suvrroaigest!

7. De jurdašegje si ješaldsesæsek ja celkke: Æp mi læk valddam laibe mielldamek.

8. Mutto go Jesus dam didi, de celki son sigjidi: Di uccan oskolažak! Manne jurddašepet di ješaldsesædek dam ala, atte di epet valddam laibe mielldadek?

9. Epetgo di vela arvved? Epetgo di multe dam vitta laibe dam vitta duhat gaskast, ja galle væddelitte dievva di dalle čokkidek,

10. epetge vela dam čieča laibege dam njællje

duhat gaskast, ja galle væddelitte dievva di dalle čokkidek?

11. Manne di dalle epet arvved, atte im mon sardnom digjidi laibi birra, atte di galgabetet varotet ječaidædek Farisealažai ja Saddusealažai suvrrodaigest?

12. De arvvedegje si, atte i son læm cælkam, atte si galgge varotet ječaidæsek laibe suvrrodaigest, mutto Farisealažai ja Saddusealažai oapost.

13. Mutto go Jesus læi boattam Sesarea guovloidi, mi goččujuvvu Filip gavpugen, de jærai son su mattajegjines ja celki: Gænen celkke olbmuk muo, gutte læm olbm bardne?

14. Mutto si celkke: Muttomak celkke, atte don læk Johannes gastašægje, mutto ærrasak Elias, mutto ærrasak Jeremias daihe muttom profetaim.

15. Son cælkka sigjidi: Mutto di, gænen cælkkebetet di muo?

16. De vastedi Simon

Pietar ja celki: Don læk Kristus, dam ælle Ibmel Bardne.

17. Ja Jesus vastedi ja celki sudnji: Audogas læk don, Simon, Jonas bardne; dastgo oazze ja varra i læk dudnji dam almostattam, mutto mu aččam, gutte læ almin.

18. Mutto dal mon cælkam maidai dudnji, atte don læk Pietar, ja dam bavte ala mon vuoddodam mu særvvegoddam, ja helvet portak æi galga dam vuottet.

19. Ja mon addam dudnji alme rika čovdda-gid, ja maid ædnam alde don čanak, dat galgga læt čadnujuvvum almin, ja maid ædnam alde don čovdak, dat galgga læt čovddujuvvum almin.

20. De gildi son su mattajegjides cælkkest gasage, atte son læi Kristus.

21. Dam aige rajest riemai Jesus addet su mattajegjidasas diettevassi, atte son berri mannat Jerusalemi ja gillat ollo vuorrasin ja bajemuš papain ja čal'oappavažain

ja goddujuvvut ja goalmad bæive bajasčuozželet.

22. Ja Pietar valdi su ouddasis, cuigodišgodi su ja celki: Hærra, sæste ječad! Allus dat eisege dudnji šaddu!

23. Mutto son jorgeti ja celki Pietari: Gaida mu duokkai, Satan! Værranussan don læk munji; dastgo ik don dovda, mi Ibmela læ, mutto mi olbmui læ.

24. De celki Jesus su mattajegjidasas: Jos guttege aiggo mu mañest boattet, son biettalekus ješječas ja valddus su ruosas bajas ja čuvvus muo!

25. Dastgo gutte vigga su hægas bæstet, galgga dam masset; mutto gutte su hægas massa mu diti, galgga dam gavdnat.

26. Dastgo mi avkid læ dast olbmui, jos son vuotta obba mailme, mutto vahagatta su sielos? Daihe maid aiggo olmuš addet makson su sielos oudast?

27. Dastgo olbmū bardne galgga boattet su ačes

hæervasvuoda siste su engelidesguim, ja dalle galgga son makset juokkehažži su dago mielde.

28. Duodai cælkam mon digjidi: Muttomak dain læk gudek dast čužžuk, gæk æi galga eisege muosatet jabmema, ouddalgo si oidnek olbmū barne boattemen su rikas siste.

17. Kapittal.

Jesus hævasen dakkujuvvu vare alde, 1—9, sardno Elias birra, 10—13, buored manodavdag olbmū, 14—21, muittal gillamušas birra, 22—23, maksa væro, 24—27.

1. Ja gutta bæive dastmanñel valdi Jesus Pietara ja Jakoba ja su vielja Johannes a mieldes ja doalvoi sin sierra sagjai alla vare ala.

2. Ja son nubbastuvai sin čalmi oudast, ja su muodok baittegotte dego bæivaš, mutto su biktasak šadde vielggaden dego čuovgas.

3. Ja gæča, Moses ja Elias oidnujuvvaiga sist ja sarnoiga suina.

4. De vastedi Pietar ja celki Jesusi: Hærra! Dast

læ migjidi buorre orrot; jos don datok, de mi dakkap dasa golbma viste, dudnji ovta ja Mosesi ovta ja Eliasi ovta.

5. Go son læi ain sardnomen, gæca, de suoivanasti sin čuvvgis balvva, ja gæca, jiedna bođi balvast, mi celki: Dat læ mu bardne, dat æcalaš, gæsa mon anam buoremielalasvuoda; gullet su!

6. Ja go mattajægjek dam gulle, de gačče si sin muodoidæsek ala ja ballagotte saggarakkan.

7. Ja Jesus loaidasti ouddan, guoskati sigjidi ja celki: Čuožželeket bajas ja allet bala!

8. Mutto go si bajedegje sin čalmidæsek bajas, de æi si oaidnam ovtage, ærebgo Jesusa okto.

9. Ja go si manne varrest vuolas, de gildi Jesus sin ja celki: Epet di galga cælkket gæsage dam oainatusa, ouddalogo olbmu bardne læ jabmi lutte bajasčuožželam.

10. Ja su mattajægjek jerre sust ja celkke: Manne celkkek dalle

cal'oappavažak, atte Elias berre vuost boattet?

11. Mutto Jesus vastedi ja celki sigjidi: Elias boatta galle vuost ja galgga rakadet buok garvesen;

12. mutto mon cælkam digjidi, atte Elias læ juo boattam, ja æi si dovdam su, mutto dakke su vuostai, maid si dattu; nuft šadda maidai olbmu bardne sist gillat.

13. De arvvedegje mattajægjek, atte son læi sardnom sigjidi Johannes gastašægje birra.

14. Ja go si botte olbmui lusa, de bođi muttom olmuš su lusa ja luoitadi čibbi ala su ouddi ja celki:

15. Hærračam, armet mu barne bagjeli: Dastgo son læ manodavdag ja gilla ollo bahaid, dastgo son gačča davja dolli ja davja čaccai;

16. ja mon dolvvum su du mattajegji lusa, ja æi si mattam su buoredet.

17. Mutto Jesus vastedi ja celki: O don appeoskolaš ja jorgo sokkagodne! Man gukka gal-

gam mon din lutte læt? Man gukka galgam mon din gierddat? Buktet su deiki!

18. Ja Jesus siggoi su, ja bærggalak manai sust olgus, ja bardne dærvasmuvai damanaga boddo rajest.

19. De manne mattajægjek Jesus lusa sierranessi ja celkke: Manne mi æp vægjam su olgus agjet?

20. Mutto Jesus celki sigjidi: Din æppe-oskodek diti. Dastgo duodai cælkam mon digjidi: Jos dist læ osko senebgordneçalme madege, de oažžobetet di cælkket dam varrai: Sirde ječad dabe dokko! ja dat galgga ječas sirddet, ja i mikkege galga læt digjidi vægjemættom.

21. Mutto datslai i mana olgus, mudoigo rokkus ja borakættaivuoda bokte.

22. Mutto go si legje vagjolæmen birra Gali-least, de celki Jesus sigjidi: Olbmu bardne šad-da addujuvvut olbmui giedaidi,

23. ja si galggek su god-

det, ja son galgga goalmad bæive bajasčuožaldattujuvvut. Ja si šadde sagga morraši.

24. Mutto go si botte Kapernaumi, de manne tempelværo gaibbedægjek Pietar lusa ja celkke: Igo din oapatægje mavse tempelværo?

25. Son celki: Maksa galle. Jo go son bodi vieso sisa, de ollasi Jesus sudnji ja celki: Moft du mielast orro, Simon? Gæin valddek ædnam gonagasak tuolo daihe væro, sin ječaidæsek manain daihe vierrasin?

26. Pietar cælkka sudnji: Vierrasin. Jesus celki sudnji: De læk dalle nabbo manak maksemest luovos.

27. Mutto amamek mi sin værranattet, de mana javregaddai, suppe vuoggad ja valde dam vuostemuš guole, mi boatta bajas! Ja go don rabastak dam njalme, de gavnak don statera*; valde dam ja adde dam sigjidi mu ja ječad oudast!

* muttom ruttašlagja.

18. Kapittal.

Jesus oapat mattajægjides bataret čevlilavuodast ja værranusain, 1—10, muittal, atte son læ boattam olbmuid bæstet, 11—14, sardno dam birra, moft olmuš galgga ječas gævattet su vieljæs vuostai, gutte rikko su vuostai, sardno čadnam ja čoavddem birra, 15—18, sardno særvest rokkadal-lam birra, 19—20, sardno andagassi addem birra, 21—22, maid son čilgge værddadusa bokte velgolaš balvvalægje birra, 23—35.

1. Damanaga aige manne mattajægjek Jesus lusa ja celkke: Gi læ stuoremus alme rikast?

2. Ja Jesus raykai ucca manača lusa ja divoi dam gasko sin gaski

3. ja celki: Duodai cælkam mon digjidi: Mudoi-go di jorggalepet ječai-dædek ja šaddabetet nuftgo manak, epet di boade eisege alme rika sisa.

4. Damditi, gutte ječas vuoled nuftgo dat manna, son læ stuoremus alme rikast.

5. Ja gutte ovta daggar mana vuostaivaldda mu nammi, muo vuostaivaldda.

6. Mutto gutte værranatta ovta dain uccaka-

žain, gudek oskuk mu ala, sudnji lifči buoreb, go millogædge lifči hængastuvvum su čæbet birra, ja son lifči vuogjoduvvum abe čiegnalvutti.

7. Vuoi mailbmai værranusai diti! Dastgo dat læ galle vælttemættom, atte værranusak bottek; daddeke vuoi dam olbmui, gæn bokte værranus boatta!

8. Mutto jos du gietta daihe du juolgge du værranatta, de čuopa dam gaskat ja balkkest dam aldad erit! Dat læ dudnji buoreb mannat skierbman daihe ramben ællem sisa, go adnet guokte gieda ja guokte juolge ja balkkestuvvut agalaš dolli.

9. Ja jos du čalbme du værranatta, de rogga dam olgus ja balkkest dam aldad erit! Dat læ dudnji buoreb mannat čalbmebællen ællem sisa, go adnet guokte čalme ja balkkestuvvut helvet dolli.

10. Geččet, amadek di bagjelgæččat ovtage dain uccakažain! Dastgo mon

cælkam digjidi: Sin engelak almin oidnek alelassi mu aččam muodoid, gutte læ almin.

11. Dastgo olbmubardne læ boattam dam bæstet, mi læi lappum.

12. Moft orro din mielast? Jos muttom olbmust lifčē čuotte savca, ja okta dain čagjadadaši, igo son dalle guode dam ovce logad lokkai varidi ja vuolge ja oca dam, mi læi čagjadaddam?

13. Ja jos nuft dapa-tuvva, atte son gavdna dam, duodai cælkam mon digjidi, atte son illod dam diti æmbogo dam ovce logad lokkai diti, mak æi čagjadaddam.

14. Nuft i læk dat din ačadek datto, gutte læ almin, atte oktage dain uccakažain galgga lapput.

15. Mutto jos du vielljat suddod du vuostai, de mana dokko ja čuigod su guovta gaskan oktō! Jos son gulddal du, de don læk vuoitam du vieljad.

16. Mutto jos son i gulddal, de valde vela ovta daihe guoktasa aldsedad

guoibmen, vai juokke ašše nannijuvvu guovte daihe golma duodaštægje cælkem mielde!

17. Mutto jos son i gulddal sin, de cælke særvvegodda! Mutto jos son i gulddal særvvegodege, de galgga son læt dudnji nuftgo baken ja tuollar.

18. Duodai cælkam mon digjidi: Maidikkenessi ædnam alde di čadnabetet, dat galgga læt čadnujuvvum almest, ja maidikkenessi ædnam alde di čoavddebetet, dat galgga læt čovdujuvvum almest.

19. Fastain cælkam mon digjidi, atte jos guovtes dist soabadæba ædnam alde manikkenessi alde, man birra si aigguk rokkadallat, de dat galgga dodnoidi dapa-tuvvat mu aččestam, gutte læ almin.

20. Dastgo gost guovtes daihe golmas læk čoag-ganam mu nammi, dast læm mon gasko sin gaskast.

21. De bodi Pietar su ouddi ja celki: Hærra, man davja galgam mon

andagassi addet mu viel-
ljasam gutte suddod mu
vuostai? Juogo gidda
ċieċa gærddai?

22. Jesus celki sudnji:
Mon cælkam dudnji: Ik
gidda ċieċa gærddai, mut-
to gidda ċieċa loge gærde
ċieċa gærddai.

23. Damditi værdde-
duvvu alme rika gona-
gasa lakasažžan, gutte
aigoi logo dakkat su
balvvalægjidesguim.

24. Mutto go son logo
dakkagodi, de buktjuv-
vui muttom su ouddi,
gutte læi sudnji loge
duhat talenta* velgolaš.

* Okta talenta læ nu ollo go
4000 ruvna.

25. Mutto go sust i læm
mikkege maina makset,
de goċoi su hærra, atte
son ja su akka ja manak
ja buok dat, mi sust læi,
galgai vuvdujuvvut, ja
atte daina galgai maksu-
juvvut.

26. Damditi luoittadi
balvvalægje muodoides
ala su ouddi ædnami ja
celki: Hærraçam, læge
munji vuorddevaš, ja mon
aigom makset dudnji dam
buokrakkan!

27. De arkalmasti dam
balvvalægje hærra njuor-
raset su bagjeli ja besti
su luovos ja luiti sudnji
vælge.

28. Mutto datanaga balv-
valægje manai olgus ja
gavnai muttoma su balv-
valamguimines, gutte læi
sudnji ċuode denaria*
velgolaš, jo son doppi su
gidda ja buvatallagodi
su ja celki: Mavse munji
dam, maid don læk vel-
golaš!

* Okta denaria læi 40 arvo
evre.

29. De luoittadi su balv-
valamguoibme ædnami
su julgi ouddi ja rokka-
dalai su ja celki: Læge
munji vuorddevaš, ja mon
aigom makset dudnji dam
buokrakkan!

30. Mutto i son dattom,
mutto manai ja bijai su
giddagassi, gidda dassaċi
go son mavsi dam, maid
son læi velgolaš.

31. Mutto go su balvva-
lamguoimek oidne dam,
mi læi šaddam, de šadde
si sagga morraši ja botte
ja almotegje sin hærra-
sæsek buok dam, mi læi
šaddam.

32. De ravkai su hærra su ouddan ja celki sudnji: Don bahas balvvalægje! Buok du vælge luittim mon dudnji, dainago don rokkadallik must.

33. Ikgo maidai dongis livõe berrim armetet du balvvalamguoimad bagjeli, nuftgo mon kem armetam du bagjeli?

34. Ja su hærra moaratuvai ja addi su givsedeggi gitti, gidda dassači go sön maysi buok dam, maid son læi sudnji velgolaš.

35. Nuft galgga maidai mu almalaš aččam dakkat din vuostai, jos di epet andagassi adde din vaimoinædek, ješgutteg sü vielljasis su rikkosid.

19. Kapittal.

Jesus buored, 1—2, sardno naittalam olbmui birra ja naitusbarai erranaddam birra, 3—12, buristsivdned ucca manačid, 13—15, goččo muttom nuorra olbma biettalet su riggesvuodas, 16—22, sardno riggasi birra, 23—26, ja jedde sin, gudek biettalek maidege su diti, 27—30.

1. Ja de dapatuvai, go Jesus læi loapatam daid sanid, de vulgi son Gali-

least erit ja bodi Judea rajidi dom bællai Jordana.

2. Ja ollo olbmuk čuvvu su, ja son buoredi sin damanaga baikest.

3. Ja Farisealažak loaidastegje su lusa, gæččališgotte su ja celkke sudnji: Lægo lobalaš olbmai ærranet su akastes gudeikkenessi aše diti?

4. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Epetgo di læk lokkam, atte son, gutte sivdnedi sodno algost, sivdnedi sodno olmajen ja nissonen

5. ja celki: Damditi galgga olmuš guoddet su ačes ja orrot bissovažžan su akas lute, ja dat guovtes galgaba læt okta oažže?

6. De dalle æba soai læk šatan guokte, mutto okta oažže. Maid nabbo dalle Ibmel læ okti ovta-stattam, dam i galga olmuš ærotet.

7. Si celkke sudnji: Manne gočoi dalle Moses addet ærrogirje ja ærranet sust erit?

8. Son celki sigjidi: Moses addi digjidi lobe ærranet din akainædek erit

din vaimoidædek garasvuoda diti; mutto algost dat i læk læmaš nuff.

9. Mutto mon cælkam digjidi, atte gutte akastes ærrana, ærrebgo furrudaga diti, ja naittala nubbin, son furruša, ja gutte hilggjuvvum nissonin naittala, son furruša.

10. Su mattajægjek celke sudnji: Go olbma gaskavuotta læ daggar akain, de i læk buorre naittalet.

11. Mutto son celki sigjidi: Dam sane æi arvved buokak, mutto si, gæidi dat læ addujüvvum.

12. Dastgo galdokak læk, gudek læk riegadam ædnesek hægst daggaren, ja galdokak læk, gudek læk olbmuin galdidjuvvum, ja galdokak læk, gudek læk ješječaidæsek galddim alme rika varas. Gutte matta dam arvvedet, son arvvedekus dam!

13. De buktujavvujegje ucca manačak su lusa, vai son bijasi giedaides sin ala ja rokkadalasi; mutto mattajægjek siggotte sin.

14. De celki Jesus: Ad-det ucca manačidi rafhe, ja allet gielde sin mu lusa boattemest! Dastgo alme rika gulla daggaražaidi.

15. Ja son bijai giedaides sin ala ja vulgi dast erit.

16. Ja gæča, muttom loaidasti ouddan ja celki sudnji: Buorre oapatægje! Maid burid galgam mon dakkat, vai mon oažom agalas ællema?

17. Mutto son celki sudnji: Manne gočok don muo buorren? I oktage læk buorre, ærrebgo okta, namalassi Ibmel: Mutto jos don aigok ællem sisa mannat, de doala bakkomid!

18. Son celki sudnji: Gudid? Mutto Jesus celki: Daid: Ik don galga goddet, ik don galga furrušet, ik don galga suoladet, ik don galga værre-duodaštusa cælkket,

19. gudnijatte du ačad ja du ædnad! ja: Don galgak rakistet du lagamužad nuffgo ješječad.

20. De cælkka dat nuor-

Ad-
afhe,
mu
ustgo
gara-

edai-
dast

ttom
celki

egjel
mon

žom
sud-

don
tage

ok-
Mut-

llem
loala

lnji:
cel-

galga
galga
galga
galga

čelk-
ačad
Don

laga-
ad.
nuor-

ra olmai sudnji: Daid buok mon læm doallam gidda mu nuorravuottam rajest; mi vaillo must vela ain?

21. Jesus celki sudnji: Jos don aigok læt olles, de vuolge, vuovde, mi dust læ, ja adde dam vaivašidi, ja de dust galgga læt davver alмест; de boade ja čuovo muol

22. Mutto go dat nuorra olmai gulai dam sane, de vulgi son morrašest erit; dastgo sust læi ollo obmudak.

23. De celki Jesus su mattajegjidasas: Duodai cælkam mon digjidi, atte rigges olmuš illa boatta alme rika sisa.

24. Fastain cælkam mon digjidi: Alkeb læ kameli mannat aibmešalme čada, go rigges olbmuid boattet alme rika sisa.

25. Mutto go su mattajægjek dam gulle, de suorgganegje si hui sagga ja celkke: Gi matta dalle šaddat audogassan?

26. De gæčai Jesus sin ala ja celki: Olbmuidi læ dat galle vægjemæt-

tom, mutto Ibmeli læ buok vejolaš.

27. De vastedi Pietar ja celki sudnji: Gæčā, mi læp buok guođdam ja čuvvom du; maid galggap dalle mi oažžot?

28. Mutto Jesus celki sigjidi: Duodai cælkam mon digjidi, atte di, gudek lepet muo čuvvom, di galggabetet oddasist rie-gadæme siste, go olbma bardne læ čokkamen su hærvasvuodas truono alde, maidai čokkat guokte nubbe lokkai truono alde ja dubmit Israel guokte nubbe lokkai sokkagodde.

29. Ja juokkehaš, gutte læ guođdam vieso daihe vieljad daihe oabaid daihe ačē daihe ædne daihe aka daihe manai daihe bældoid mu nama diti, galgga oažžot fastain čuode-gærddasažat ruoktot ja arbbit agalaš ællema.

30. Mutto ædnagak, gudek læk vuostemužak, galggek šaddat maņemužan, ja maņemužak vuostemužan.

20. Kapittal.

Jesus sardno vidnegardde-barggi birra, 1—16, su gilla-mušas birra, 17—19, cuigod Sebedeus barneguovto ja nævo vuolleğašvutti, 20—28, buored guokte čuovgatame Jeriko guorast, 29—34.

1. Dastgo alme rika værddeuvvu olmučen, dalo-iseden, gutte arrad idedest manai olgus balkatam diti barggid su vidnegarddasis.

2. Mutto go son soabai barggiguim ovta rutti bæivest, de vuolgati son sin su vidnegarddasis.

3. Ja son manai olgus goalmad dimo muddost ja oini ærrasid čuožžomen siljost joavddelassan,

4. ja son celki sigjidi: Mannet maidai digis vidnegarddai, ja mon addam digjidi, mi vuoiggad læ! Mutto si manne dokko.

5. Son manai fastain olgus gudad ja ovcad dimo muddost ja dagai sæmma lakai.

6. Mutto okta nubbe logad dimo muddost manai son olgus ja gavnai æraid čuožžomen joavddelassan ja celki sigjidi: Manne čuožžo-

betet di dast gæčos bæive joavddelassan?

7. Si celkke sudnji: Dainago i oktage min balkatam. Son celki sigjidi: Mannet maidai digis vidnegarddai, ja mi vuoiggad læ, dam galgga-betet di oazžot!

8. Mutto go æked šad-dai, de cælkka vidnegarde ised su dallodoallasis: Ravka barggid ja adde sigjidi balka, ja alge maņemužai rajest vuostemužai ragjai!

9. Ja si, gudek legje balkatuvvum okta nubbe logad dimost, botte ja ožžu ovta ruda guttege.

10. Mutto go vuostemužak botte, de doivvu si, atte si ožžuk æmbo, ja si ožžu maidai ovta ruda guttege.

11. Mutto go si dam ožžu, de nimmuregje si dalo-ised vuostai ja celkke:

12. Dak maņemužak læk barggam dušse ovta dimo, ja don læk dakkam sin min dassasažžan, gudek læp guoddam bæive noade ja baka.

13. Mutto son vastedi

ja celki muttomi sist: Ustebam! Im mon daga dudnji verid; ikgo don læk soappam muina ovta rutti?

14. Valde oamad ja mana matkasad! Mutto mon addam dam mañemužži nuftgo dudnji.

15. Daihe igo must læk fabmo dakkat ominam, maid mon datom? Daihe lægo du čalbme baha, damditi go mon læm buorre?

16. Nuft galggek mañemužak šaddat vuostemužžan, ja vuostemužak mañemužžan; dastgo ædnagak læk goččuuvvum, mutto harvvak valljijuvvum.

17. Ja Jesus manai bajas Jerusalemi ja valdi dam guokte nubbelokkai mattajægje doares bællai gæino alde ja celki sigjidi:

18. Gæča, mi mannap bajas Jerusalemi, ja olbmu bardne šadda addujuvvut bajemuš papai ja čal'oappavažai gitti, ja si dubmijek su jabmemi

19. ja addek su bakeni halldoi bilkkedet ja rissit

ja russinavllit su; ja goalmad bæive galgga son bajasčuozželet.

20. De bodi Sebedets barni ædne barnidesguim su lusa, luoittadi su oudi ædnami ja rokkadalai sust juoida.

21. Mutto son celki sudnji: Maid don datok? Son celki sudnji: Gočo dam mu barne-guovto čokkat du rikad siste, nubbe du olgiš gieda bælded ja nubbe du gurot gieda bælded.

22. Mutto Jesus vastedi ja celki: Æppe doai diede, maid doai rokka-dallabætte. Mattebættego doai jukkat dam gæra, maid mon galgam jukkat, ja gastašuvvut daina gastain, maina mon galgam gastašuvvut? Soai cælkkeba sudnji: Matte moai galle.

23. Ja son celki sodnoi-di: Mu gæra šaddabætte doai galle jukkat, ja daina gastain, maina mon gastašuvvum, šaddabætte doai galle gastašuvvut; mutto čokkat mu olgiš ja mu gurot gieda bælded i læk mu addemest gæ-

sage, ærrebo sigjidi, gæidi dat læ rakaduvvum mu ačestam.

24. Ja go dak loges dam gulle, de moaratuvve si dam vieljašguovto ala.

25. Mutto Jesus ravkai sin ouddasis ja celki: Di diettebetet, atte olmui raddijægjek raddijek sin bagjel, ja stuora hærrak adnek isedvuoda sin bagjel.

26. Mutto din gaskast i galga læt nuft; mutto gutte din gaskast aiggo læt stuores, son lekus din balvvalægje,

27. ja gutte din gaskast aiggo læt oaivvamuš, son lekus din vuollegæmus balvvalægje,

28. nuftgo olbmu bardne i læk boattam balvvaluvvum varas, mutto balvvalam varas ja ad-dem varas su hægas lonastussan ædnagi oudast.

29. Ja go si vulgge Jerikost olgus, de čuovvolegje su ollo olbmuk.

30. Ja gæča, guokte čuovgataeme læiga čokkamen balgga guorast, ja go soai gulaiga, atte Jesus læi mæddel manna-

men, de čuorvvogodiga soai ja celkiga: Hærra, David bardne, armet monno bagjeli!

31. Mutto olbmuk šiggotte sodno, vai soai javotuvašeiga. Mutto soai čuorvoiga vela æmbo ja celkiga: Hærra, David bardne, armet monno bagjeli!

32. Ja Jesus čuožati ja ravkai sodno ja celki: Maid doai sittabætte, atte mon galgam dodnoidi dakkat?

33. Soai celkiga sudnji: Hærra, atte monno čalmek rabastuvvuše.

34. Mutto Jesus arkal-masti njuorraset ja guoskati sodno čalmidi. Ja dallanaga šadde sodno čalmek oaidnen, ja soai čuovoiga su.

21. Kapittal.

Jesus ride Jerusalem sisa, 1—11; buttesta tempela, 12—13; buored, bælošta daid manaid, gudek su ramedek, 14—16; garrod fikunmuora, 17—22; i dato vastedet bajemuš papai gačaldagaidi, 23—27; muittal værddadusa guovte barne birra, 28—32; ja vidnegurdeberggi birra, 33—34. Papak aiguk su goddet, 45—46.

1. Ja go si lakkanegje Jerusalemi ja legje boat-tam Betfagai Olljovare vuollai, de vuolgati Jesus guoktas su mattajegjines ja celki sodnoidi:

2. Manne dam sidi, mi læ dodno oudast, ja de dallanaga doai gavdnabætte njiñelas asena čadnagasast ja čivga dam lutte; čoavdde daid ja bukte daid mu lusa!

3. Ja jos guttege bakkod dodnoidi maidege, de cælkke, atte Hærra daid darbaša, de vuolgat son daid dallanaga.

4. Mutto dat dpatuvai buokrakkan, vai dat ollašuvvuši, mi læ celkkujuvvum profeta bokte, gutte cælkka:

5. Celkket Sion niddi: Gæča, du gonagas boatta du lusa, logjen ja ride-dedin asen alde ja njiñelas asen čivga alde!

6. Mutto mattajægjek manaiga dokko ja dagai-ga, nuftgo Jesus sodno gočoi.

7. Ja soai viežai njiñelas asena ja čivga ja bijaiga sodno biktasides-

ga dai ala, ja son čokkani dai ala.

8. Mutto anas olbmui lebbu sin biktasidesek balgga ala mutto ærrasak čuppe ovsid muorain ja duorgastegje daiguim balgga.

9. Mutto olbmuk, gudek manne oudast ja čuvvu manest, čurvvu ja celkke: Hosanna* David bardne! Buristsivneduvvum lekus dat, gutte boatta Hærra nammi! Hosanna allagasast!

* Hosanna maksa: Bæste juo!

10. Ja go Jerusalem sisa son manai, de likka-dišgodi obba gavpug ja celki: Gi dat læ?

11. Mutto albmug celki: Dat læ Jesus, profeta Nasaretast Galileast.

12. Ja Jesus manai Ib-mel tempel sisa ja olgus aji sin buokaid, gudek legje tempel siste vuovdemen ja oastemen, ja nejidi rattalonotalli bevdid ja duvvavuvddi stuoloid ædnami.

13. Ja son celki sigjidi: Čallujuvvum læ: Mu vies-so galgga goččujuvvut rok-kadallam-viesson. Mutto

di lepet dakkam dam rievvarbiegjon.

14. Ja čuovgatæmek ja skiermak vazze su lusa tempel sisa, ja son buoredi sin buokaid.

15. Mutto go bajemuš papak ja čal'oappavažak oidne daid oavddodagoid, maid son dagai, ja manaid, gudek tempelest čurvvu ja celkke: Hosanna David bardne! de moaratuuvve si ja celkke sudnji:

16. Gulakgo don, maid dak celkkek? Mutto Jesus celki sigjidi: Gulam! Epetgo di læk goassege lokkam: Manai ja njammi njalmest læk don rakadam aldsesad maidnoma?

17. Ja son guđi sin ja manai gavpug olgobællai Betaniai ja oroi dobbe ija bagjel.

18. Mutto go son idedest manai fastain gavpugi, de borastuvvagodi son.

19. Ja son oini fikunmuora balgga guorast ja manai dam lusa ja i gavnammast maidege, ærrebdo dušše lastaid; ja son celki dasa: Allus dal ša-

tan goassege šaddu dust šaddo! Ja fikunmuorra astai dallanaga.

20. Ja go mattajægjek oidne dam, de ovdušegje si ja celkke: Moft astai fikunmuorra nuft farga?

21. Mutto Jesus vastedi ja celki sigjidi: Duodai cælkam mon digjidi, jos dist læ osko ja epet æpped, de epet di oažo dakkat duššefal dam, mi fikunmurri daptuvvai, mutto jos di vela cælkkebetet dam varrai: Loktan bajas ja luoite ječad appai! de galgga dat daptuvvat.

22. Ja buok, maid di bivddebetet rokkadusain oskodedin, dam galgabetet di oažžot.

23. Ja go son bodi tempeli, de loaidastegje su lusa, go son læi oapataemen, bajemuš papak ja albmug vuorrasak ja celkke: Man famost dagak don daid dagoid, ja gi læ addam dudnji dam famo?

24. Mutto Jesus vastedi ja celki sigjidi: Mon maidai aigom gaččat dist ovta sane; jos di cælkkebetet munji dam, de

aig
ket
mo
25
bo
olb
daš
cel
Da
ka
di
osk
26
ke
de
das
Joh
27
sus
die
ma
im
ma
dag
28
last
mu
ja
sta
nač
bæi
29
ja
Mu
son
ko.

aigom maidai mon cælk-
ket digjidi, man famost
mon daid dagoid dagam.

25. Johannes gasta, gost
bodi dat? Almest, vai
olbmuin? Mutto si jur-
dašegje ješaldsesæsek ja
celkke: Jos mi cælkkep:
Dat bodi almest, de cælka-
ka son migjidi: Manne
di dalle epet sudnji
oskom?

26. Mutto jos mi cælk-
kep: Dat bodi olbmuin,
de mi ballap albmuigest;
dastgo si adnek buokak
Johannesa profetan.

27. Ja si vastedegje Je-
susi ja celkke: Æp mi
diiede dam. De celki
maidai songis sigjidi: De
im monge cælke digjidi,
man famost mon daid
dagoid dagam.

28. Mutto moft din mie-
last orro? Muttom olb-
must læiga guokte barne,
ja son manai dam vuo-
stača lusa ja celki: Bar-
načam, mana, barga odna
bæive mu vidnegardest!

29. Mutto son vastedi
ja celki: Im mon aigo.
Mutto dastmanņel gadai
son dam ja manai dok-
ko.

30. Ja son manai dam
nubbe lusa ja celki da-
managa lakai. Mutto
son vastedi ja celki: Hær-
račam, mon aigom! ja i
son mannam dokko.

31. Goabba dam guokta-
sest dagai ačes dato? Si
celkke sudnji: Dat oudeb.
Jesus celki sigjidi: Duo-
đai cælkam mon digjidi,
atte tuollarak ja fuorak
mannek din ouddal Ibmel
riki.

32. Dastgo Johannes
bodi din lusa vanhurskes-
vuoda gæino mielde, ja
epet di oskom sudnji,
muotto tuollarak ja fuorak
osku sudnji; mutto vaiko
di dam oinidek, de epet
di almake gattam dam
dastmanņel, nuft atte di
lifčidek sudnji oskom.

33. Gullet nubbe værd-
dadusa: Muttom dalo-ised
læi, gutte rakadi vidne-
garde ja dagai aide dam
birra ja roggai boččem-
gare dasa ja huksi toarna,
ja son laigoti dam vidne-
garddebarggidi ja manai
olgo-ædnami.

34. Mutto go šaddo-aigge
bodi, de vuolgati son balv-
valegjides vidnegardde-

barggi lusa, vuostaivaldet dam šaddoid.

35. Ja vidnegarddeberggek valdde su balvvaalgjid: muttoma si cabme, muttoma si godde, muttoma si gædgadegje.

36. Son vuolgati fastain æra balvvaalgjid, ænebuid go daid oudebuid; ja si dakke damanaga lakai singuim.

37. Mutto manemusta vuolgati son su barnes sin lusa ja celki: Alma si mu barne oudast goit hæppanek.

38. Mutto go vidnegarddeberggek oidne barne, de celkke si gutteg guoibmasæsek: Dat læ arbolas; bottet, goddop mi su ja oamastekop mi aldsesæmek su arbe!

39. Ja si valdde su ja balkkestegje su vidnegardest olgus ja godde su.

40. Go vidnegarde hærra dal boatta, maid galgga son dalle dakkat dai vidnegarddeberggiguim?

41. Si celkke sudnji: Son galgga daid bahaid bahas lakai hævatet ja laigotet su vidnegardes æra vidnegarddeberggidi,

gudek addek sudnji šaddoid vuogas aige.

42. Jesus celki siggidi: Epetgo di læk lokkam goassege çallagin: Dat gædge, maid huksijægjek hilggu, dat læ šaddam oaivveçiekkagædgen; dat læ dakkujuvvum Hærrast, ja dat læ ovdulaš min çalmidi?

43. Damditi çelkam mon diggidi, atte Ibmel rika galgga valddujuvvut dist erit ja addujuvvut daggar olbmuidi, gudek šaddadek dam šaddoid.

44. Ja gutte jorral dam gædge ala, son njuvdujuvvu; mutto gæn ala dat gaçça, su dat cuvkke.

45. Ja go bajemuš papak ja Farisealažak gulle su værddadusaidd, de si arvvedegje, atte son sarnoi sin birra.

46. Ja si bivdde si gidda doppit, mutto balle olbmuin; dastgo si adne su profetan.

22. Kapittal.

Jesus ouddanbigja værddadusa gonagasbarne hæjai birra, 1—14; oapat kaisari væromakset, 15—22; sardno bajas-çuožžekeme birra, 23—33;

stuoremus bakkom birra lagast, 34—40, dam birra, atte Kristus læ David bardne ja hærra, 41—46.

1. Ja Jesus vastedi ja sarnoi fastain værdadusai bokte sigjidi ja celki:

2. Alme rika værdde-duvvu gonagassan, gutte dagai su barnes hæjaid.

3. Ja son vuolgati su balvvaleggjides goččot bovddijuvvumid hæjaidi, ja æi si dattom boattet.

4. Son vuolgati fastain æra balvvaleggjid ja celki: Celkket bovddijuvvumidi: Gæča, mon læm rakadam mu mallasidam, mu vuovsak ja mu buoides oamek læk njuvvujuvvum, ja buok læ garves; bottet hæjaidi!

5. Mutto si bagjelgečče dam ja manne, muttom su bælddosis, muttom su gavpašæbmasis.

6. Mutto dak ærrasak doppijegje su balvvaleggjid, higjedegje ja godde sin.

7. Mutto go gonagas dam gulai, de moaratuvai son ja vuolgati su soattevægaides ja duššadi daid

olmušgoddid ja buollati sin gavpuga.

8. De celki son su balvvaleggjidasas: Hæjak læk galle garvvasak, mutto bovddijuvvumak æi læm daidi dokkalažak.

9. Vulgget damditi balgesæroidi ja bovddijeket hæjaidi nuft ædnagid, go di gavdnabetet!

10. Ja balvvalægjek manne balggai mielde ja čokkijegje sin buokaid, gæid si gavdne, sikke bahaid ja burid, nuft atte hægjaviesso dievai sist, gudek čokkanegje bævdai.

11. De bodi gonagas sisa sin gæčadet, gudek legje bævdest čokkamen, jo son oini dobbe muttom olbmu, gutte i læm garvodam hægjabiktasid bagjelasas.

12. Ja son celki sudnji: Ustebam! Moft don læk bæssam deiki sisa, go dust æi læk hægjabiktasak bagjelist? Mutto son oroi javotaga.

13. De celki gonagas balvvaleggjidi: Čadnet sust giedaid ja julgid, ja valddet su erit ja balkkesteket su olgomuš sævdnja-

dassi! Dobbe galgga læt
 čierrom ja bani giččam.

14. Dastgo ædnagak læk
 goččujuvvum, mutto harv-
 vak valljijuvvum.

15. De manne Fariseala-
 žak dokko ja raddadalle
 dam birra, moft si ožuše
 giellat su sanidi.

16. Ja si vuolgategje
 sin mattajegjidæsek He-
 rodianalažaiguim su lusa
 ja celkke: Opatægje!
 Mi diettep, atte don læk
 duodalaš ja oapatak Ib-
 mel gæino duottavuoda
 mielde ikge fuola gæste-
 ge; dastgo ik don gæča
 olbmui hame bællai.

17. Cælke migjidi dam-
 diti: Moft orro du mie-
 last? Lægo lobalaš addet
 kæisari væro, daihe i?

18. Mutto go Jesus fuob-
 maši sin bahavuoda, de
 celki son: Di guoktelä-
 žak! Manne gæččalepet
 di muo?

19. Čajeteket munji væ-
 ro ruda! Mutto si bukte
 sudnji ruda.

20. Ja son celki sigjidi:
 Gæn govva ja bagjelčala
 dat læ?

21. Si celkke sudnji:
 Kæisara. De celki son

sigjidi: De addet kæisari
 dam, mi kæisara læ, ja
 Ibmeli dam, mi Ibmela
 læ!

22. Ja go si gulle dam,
 de ovdušegje si ja gudde
 su ja manne erit.

23. Damanaga bæive
 botte Saddusealažak su
 lusa, gudek celkke, atte
 bajasčuožžælæbme i læk,
 ja jerre sust ja celkke:

24. Opatægje! Moses
 læ cælkkam: Go guttege
 jabma ja sust æi læk
 manak, de galgga su
 viellja, nuftgo lagamuš
 sogalaš, naittalet su akain
 ja čuožaldattet su viellja-
 sis nale.

25. Mutto min lutte
 legje dal čieča vieljača.
 Ja dat vuostas naittali
 ja jami, ja dademielde
 go sust i læm nalle, de
 gudi son su vielljasis su
 akas.

26. Ja nuft maidai dat
 nubbe, ja dat goalmad,
 gidda dam čiečid ragjai.

27. Mutto manjemusta
 sist buokain jami maidai
 nisson.

28. Gæn akka dam čieč-
 časest galgga dalle son
 bajasčuožžælæme siste

læt?
 kak
 29.

ja o
 gjed
 dov

Ibm
 30.

læm
 æige
 si l

gela
 31.

lokk
 želæ
 læ o

lest,
 32.

Ibm
 Jako
 læk

elli
 33.

gull
 sagg
 34.

žak
 bud
 njal

35.
 mut
 rai j
 36.
 muš
 kom
 37.

læt? Dastgo si læk buokak adnam su.

29. Mutto Jesus vastedi ja celki sigjidi: Di čagjedepet, dainago di epet dovda čallagid, epetge Ibmel famo.

30. Dastgo bajasčuožželæme siste æi si naittal æige naittjuvvu, mutto si læk nuftgo Ibmel engalak alмест.

31. Mutto epetgo di læk lokkam jabmi bajasčuožželæme birra, mi digjidi læ celkkujuvvum Ibmelest, gutte cælkka:

32. Mon læm Abraham Ibmel ja Isak Ibmel ja Jakob Ibmel? Ibmel i læk jabmi Ibmel, mutto elli Ibmel.

33. Ja go olbmuk dam gulle, de ovdušegje si hui sagga su oapo diti.

34. Mutto go Farisealažak gulle, atte son læi buddom Saddusealažai njalme, de čoagganegje si.

35. Ja muttom sist, muttom lak'oappavaš, jærari ja gæččali su ja celki:

36. Oapatægje! Guttemuš læ laga stuora bakkom?

37. Mutto Jesus celki

sudnji: Don galgak rakistet Hærra, du Ibmelad, obba du vaimostad ja obba du sielostad ja obba du mielastad.

38. Dat læ dat vuostemuš ja stuora bakkom.

39. Mutto nubbe læ sæmmalagas go dat: Don galgak rakistet du lagamužad nuftgo ješječad.

40. Dam guovte bakkomest orro obba laka ja profetak.

41. Mutto go Farisealažak legje čoagganam, de gačai Jesus sist ja celki:

42. Moft orro din mielast Kristus harrari? Gæn bardne læ son? Si celkke sudnji: David.

43. Son celki sigjidi: Moft goččo dalle David Vuoinast su Hærran, go son cælkka:

44. Hærra celki mu hærrari: Čokkan mu olgiš gieda bællai, dassači go mon bijam du vašalažaid du julgi vuološen!

45. Go nabbo David dal goččo su Hærran, moft læ dalle son su bardne?

46. Ja i oktage mattam

vastedet sudnji ovtage sane, ja i oktage duostam šatan æmbo dakkat sudnji gačaldaga dam bæive rajest.

23. Kapittal.

Jesus oapat olbmuid gulddallet Farisealažaid, mutto gieldda særvvamest sin dagoidi, 1—12, čuorvyvo vuoi sin bagjel, 13—33, gulat Jerusalem ja tempel dussadume, 34—39.

1. De sarnoi Jesus olbmuidi ja su mattajegiidasas ja celki:

2. Moses stuolo alde čokkajek čal'oappavažak ja Farisealažak.

3. Damditi buok dam, maid si goččuk din doallat, dam dollet ja dakkat; mutto allet daga sin dagoi mielde; dastgo si celkkek galle dam, mutto æi daga dam.

4. Dastgo si čadnek losis nodid, maid olmuš illa vægja guoddet, ja bigjek daid olbmui harddoi ala; mutto ječa æi dato si likkastattetge daid sin suorbmagečinaesek.

5. Mutto si dakkek buok sin dagoidæsek olbmuin oidnujuvvum varas; dastgo si dakkek sin muihto-

buddestagaidæsek govdagen ja sin biktasidesek dipid stuoresen.

5. Ja si dattuk miela-stæsek čokkat boassomu-sast bævdest mallasin ja bajemuš čokkamsajin synagogai siste.

7. Ja si dattuk miela-stæsek buorastattujuvvut šiljoin ja goččujuvvut olbmuin rabbin, rabbin.

8. Mutto epet di galga diktet ječaidædek goččujuvvut rabbin; dastgo okta læ din oapestægje, Kristus, mutto di lepet buokak vieljačak.

9. Ja epet di galga goččot ovtage ædnam alde din aččenædek; dastgo okta læ din ačče, son, gutte læ almin.

10. Ja epet di galga diktet ječaidædek goččujuvvut oapestægjen; dastgo okta læ din oapestægje, Kristus.

11. Mutto stuoremus din gaskast galgga læt din balvvalægje.

12. Mutto gutte ješječas aled, son vuoleduvvu, ja gutte ješječas vuoled, son aleduvvu.

13. Mutto vuoi digjidi,

di
ris
žak
aln
go
sis
sis
sis
14
oap
žak
læs
tet
dal
diti
žot
štu
15
oap
žak
vag
mie
sær
læ
dah
ma
bal
16
gat
dek
vuc
dat
gut
goll
neg
17

di cal'oappavažak ja Farisealažak, di guoktelažak, go di dappabetet alme rika olbmuidi! Dastgo epet di mana dam sisa, ja sin, gudek dattuk sisa mannat, epet di suova sisa mannat.

14. Vuoi digjidi, di čal'oappavažak ja Farisealažak, di guoktelažak, go læskai daloid di borrhabetet ja hame diti rokka-dallabetet gukka! Damditi galggabetet di oažžot dade stuoreb rangastusa.

15. Vuoi digjidi, di čal'oappavažak, ja Farisealažak, di guoktelažak, go di vagjolepet ædnami ja čaci mielde dakkam diti ovta særvveguoime, ja go son læ šaddam danen, de dakkabetet di su helvet mannan, guovte gærddai bahabun, go di ječa lepet!

16. Vuoi digjidi, di čuovgates oapestægjek, di, gudek cælkkebetet: Gutte vuordno tempel bokte, i dat læk mikkege, mutto gutte vuordno tempel golle bokte, son læ gædnegas*! * vales doallat.

17. Di jallak ja čuovga-

tæmek! Goabba læ stuoreb! Golle vai tempel, mi golle basota?

18. Vela ain: Gutte altar bokte vuordno, i dat læk mikkege, mutto gutte vuordno dam addaldaga bokte, mi læ dam alde, son læ gædnegas.

19. Di jallak ja čuovgætæmek! Goabba læ stuoreb? Addaldak vai altar, mi addaldaga basota?

20. De damditi, gutte altar bokte vuordno, vuordno dam bokte ja buok dam bokte, mi læ dam alde.

21. Ja gutte tempel bokte vuordno, vuordno dam bokte ja su bokte, gutte assa dam siste.

22. Ja gutte alme bokte vuordno, vuordno lbmel truono bokte ja su bokte, gutte čokka dam alde.

23. Vuoi digjidi, di čal'oappavažak ja Farisealažak, di guoktelažak, go di addebetet logadasa mintain* ja dildain* ja garvvenin* ja guoddebetet laga vaddasæb bakkomid dagakættai, namalassi vuoiggadvuoda ja vaibmoladesvuoda ja os-

ko! Daid berriši olmuš dakkat, ige guoddet daid æraidge dagakættai.

* muttomslai bælddošaddok.

24. Di ċuovgates oape-stægjek, di, gudek njavk-kabetet ċuoika erit, mutto njiellabetet kamela!

25. Vuoi digjidi, di ċal'-oappavažak ja Farisealažak, di guoktelažak, go di buttestepet jukkamlitti ja gari olgobæle, mutto siskebælde læk dak dievva rievadusast ja vanhurskesmættomvuodast!

26. Don ċuovgates Fari-sealaš! Buttest vuostain dam, mi læ jukkamlitte ja gare siskebælde, vai maidai dai olgobælle šad-da buttesen!

27. Vuoi digjidi, di ċal'-oappavažak ja Farisealažak, di guoktelažak! Dastgo di lepet nuftgo galkkijuvvum havdek, mak orruk olgold ċabbesen, mutto siskeld læk dievva jabmi davtin ja buok buttesmættomvuodast.

28. Nuftgis maidai di orrobetet olgoldasast vanhurskesen olbmui ċalmi oudast, mutto siskalda-sast lepet di dievva guok-

telašvuodast ja verrudagast.

29. Vuoi digjidi, di ċal'-oappavažak ja Farisealažak, di guoktelažak, go di huksebetet profetai havdid ja ċiņatepet vanhurskasi havddesajid ja cælkkebetet:

30. Jos mi lifċimek læmaš min vanhemi damek aigin, de æp mi livċe læmaš servolažak singuim profetai varaidi!

31. De duodaštepet di dalle ješjeċaidædek ala, atte di lepet sin manak, gudek læk goddam profetaid.

32. De devddet maidai digis din vanhemi dadek mitto!

33. Di guovdek! Di dæċalagga ċivgak! Moft mattebetet di vælttat helvet dubmitusast?

34. Damditi, gæċa, mon vuolgatam din lusa profetaid ja visaid ja ċal'-oappavažaid, ja muttomid sist di goddebetet, ja russinavllebetet, ja muttomid sist di risebetet din synagogaidædek siste ja doarradallabetet sin gavpugest gavpugi,

35. vai buok dak vanhurskes varak din ala bottek, mak læk ædnam ala golgatuvvum, dam vanhurskes Abel varai rajest gidda Sakarias, Barakias barne, varai rajjai, gæn di goddidek tempel ja altar gaski.

36. Duodai cælkam mon digjidi, atte dat buokrakan galgga boattet dam sokkagodne bagjeli.

37. Jerusalem, Jerusalem, gutte profetaid goddak ja sin gædgadak, gudek læk du lusa vuolgatuvvum! Man davja datušim mon cökkit du manaid, nuftgo vuonces cökke su cïvgaides soajides vuollai! Ja epet di dattom.

38. Gæca, din viesso galgga guddujuvvut digjidi avddemen.

39. Dastgo mon cælkam digjidi: Dastmanas epet di galga muo oaidnet, ouddalgo di cælkkebetet: Buristsivdneduvvum lekus son, gutte boatta Hærra nammi!

24. Kapittal.

Jesus sardno tempel dušsa-

dume birra, 1—2, Jerusalem dušsadume birra ja dai mærkai birra, mak dam ouddal galgge daptuvvat, 3—28, mailme dušsam birra ja dai mærkai birra, mak duobmobæive ouddal galggek šaddat, 29—36, værre-oagjebasvuoda birra, 37—41, nævvo gocšvutti, 42—51.

1. Ja Jesus manai olgus ja vulgi tempelest erit, ja su mattajægjek botte su lusa cæjetet sudnji tempel rakkanasaid.

2. Mutto Jesus celki sigjidi: Oaidnebetetgo di buok daid? Duodai cælkam mon digjidi: Dast i galga guddujuvvut gædge gædge ala, mi i šadda vuolas gaikkujuvvut.

3. Mutto go son læi cök-kamen Olljovare alde, de manne su mattajægjek su lusa sierranessi ja celkke: Cælke migjidi, goas galgga dat šaddat, ja mi læ mærkkan du boattemi ja mailme loppi?

4. Ja Jesus vastedi ja celki sigjidi: Varoteket, amas guttege din fillit!

5. Dastgo ædnagak bottek mu nammi ja celkke: Mon læm Kristus. Ja si fillijek ædnagid.

6. Mutto di šaddabetet gullat sodid ja soattesa-gaid. Varoteket, amadek di suorgganet! Dastgo dat berre buokrakkan šaddat; mutto loappa i læk vela.

7. Dastgo albmugak galggek čuožželeet albmugi vuostai, ja rikak rikai vuostai, ja nælgge ja rot-todavdak ja ædnamdoar-gastusak galggek šaddat duobbeld dabbeld.

8. Mutto buok dak læk bakčasi alggo.

9. De bigjek si din atestussi ja goddek din, ja di šaddabetet vašotuvvut buok olbmuin mu nama diti.

10. Ja de šaddek ædnagak værranet ja bættet gutteg guimidæsek ja vašotet gutteg guimidæsek.

11. Ja ædnag værreprofetak čuožželek ja fillijek ædnagid.

12. Ja dademielde go vanhurskesmættomyuotta dievva, de čoasko rakisvuotta ædnagi siste.

13. Mutto dat, gutte oskaldassan bisso gidda loapa ragjai, son galgga šaddat audogassan.

14. Ja dam rika evangelium galgga sardneduvvut obba mailme mietta duodaštussan buok albmugidi; ja de galgga loappa boattet.

15. Go di dalle oaidnetet hævatusa fastevuoda, man birra profet Daniel læ sardnom, čuožžomen dam basse baikest, — gutte dam lokka, vuttivalddus dam! —

16. de batarekusek si varidi, gudek læk Judeast!

17. Gutte læ dake alde, allus vuolas nigju maidede viežžam diti su viesostes,

18. ja gutte læ bældost, allus ruoktot maccu viežžam diti su biktasides!

19. Mutto vuoi æppeveggjidi * ja njamateggjidi dain beivin!

* sigjidi, gudek mana vuostai læk.

20. Mutto rokkadallet, amas din bataræbme šaddat dalvveg ige sabbaten!

21. Dastgo dalle galgga læt daggar stuora atestus, mi i læk læmaš mailme algo rajest gidda dassači ige galga šaddatge.

22.
æi
miki
vuše
mi d
bæiv
23.
cælk
dast
duos
dasa
24.
sak
čuožž
ra n
dago
vallji
filliju
vejol
25.
digji
cælk
26.
kek
læ n
ko m
kamr
dasa
27.
gas
lædga
gar la
ne be
28.
læ, d
skem

22. Ja jos dak bæivek æi oaneduvvuše, de i mikkege ožid bestujuvuše; mutto valljijuvvumi diti oaneduvvujek dak bæivek.

23. Jos dalle guttege cælkkä digjidi: Gæcä, dast læ Kristus, daihe duost, de epet di galgga dasa oskot.

24. Dastgo værre-Kristusak ja værreprofetak čuožželek ja dakkek stuora mærkaid ja ovdulaš dagoid, nuft atte vela valljijuvvumakge šaddaše fillijuvvut, jos dat lifēi vejolaš.

25. Gæcä, mon læm digjidi dam ouddal juo cælkkam.

26. Damditi, jos si celkkek digjidi: Gæcä, son læ mæcest, de allet dokko mana! Gæcä, son læ kammari siste, de allet dasa osko!

27. Dastgo nuftgo aldagas boatta nuorttan ja lædgo gidda oarjas, daggar læ maidai olbmui barne boattem.

28. Dastgo gost rabbe* læ, dasa čoağanek goaskemak. * ratto.

29. Mutto dallanaga dai beivi atestusa mannel galgga bæivaš sevnjudet, ja manno i galga baittet, ja nastek galggek almest vuolas gačcat, ja alme vægak likkatuvvut.

30. Ja de itta olbmui barne mærkka albmai, ja dalle galggek buok ædnam sokkagoddek luobmot ja si galggek oaidnet olbmui barne boattemen alme balvai siste ædnag famoin ja härvasvuodain.

31. Ja son vuolgat su engelides basun alla jienain, ja si čokkijek su valljijuvvumid mailme njælje čiegast, alme nubbe ravdast gidda nubbe ravddi.

32. Mutto oppet værddadusa fikunnuorast: Go dam oavsek læk juo mailhom, ja lastak ittegottek, de di diettebetet, atte gæsse læ lakka.

33. Nuftgis maidai di, go di oaidnebetet buok daid, de dittet, atte son læ lakka uvsä oudast!

34. Duodai cælkkam mon digjidi: Dat sokkagodde i galga eisege nokkat,

ouddalگو dat buokrakkan
sadda.

35. Albme ja ænam
galggaba dušsat, mutto
mu sanek æi galga eisege
dušsat.

36. Mutto dam bæive
ja dam dimo i diede ok-
tage, æi vela alme enge-
lakge, ærrebgo dušše Ačče
okto.

37. Mutto nuftgo Noah
bæivek legje, nuft galgga
maidai olbmu barne boat-
tem læt.

38. Dastgo nuftgo si
legje dain beivin suddo-
ulle ouddal, si borre ja
jukke, naittaladde ja nait-
te, gidda dam bæive ra-
gjai, go Noah manai arka
sisa,

39. ja æi si valddam
dast vara. ouddalگو sud-
do-ulle bodi ja valdi sin
buokaid erit, daggar galg-
ga maidai olbmu barne
boattem læt.

40. Guovtes læba dalle
bældost; nubbe valddu-
juvvu, ja nubbe guddu-
juvvu.

41. Guokte nisson læba
milloin malimen; nubbe
valddujuvvu, ja nubbe
guddujuvvu.

42. Goccet damditi!
Dastgo epet di diede,
gude dimo din Hærra
boatta.

43. Mutto dam galgga-
betet di diettet, atte jos
dalo-ised diedaši, gude
igjagoccem-vuorost suola
aiggo boattet, de gocaši
son ige luoitāše su vis-
suis sisa gaikkot.

44. Damditi leket maidai
digis garvvasak! Dastgo
olbmu bardne boatta dam
dimo, go di epet doai-
voge.

45. Gi læ dalle dat os-
kaldas ja jiermalaš balv-
valægje, gæn su hærra
læ bigjam su balvvale-
gjidis bagjel, addet sig-
jidi borramuša vuogas
aiggai?

46. Audogas læ dat balv-
valægje, gæn su hærra,
go son boatta, gavdna
nuft dakkamen.

47. Duodai cælkam mon
digjidi, atte son galgga
bigjat su buok obmuda-
gaides bagjeli.

48. Mutto jos dat bahas
balvvalægje cælkka su
vaimostes: Mu hærra ag-
jan boattemest,

49. ja son riebma cab-

met
des,
kat
50.

valæ
dam
voge
son

51.
guov
sudn
žai s
læt
čam.

Jesu
dusa
jallas
balvve
juogac
opat,
galgga

1. D
værd
lakas
sin ge
irge

2. M
jierm
lak.

3. G
sin g
valdd

4. M
žak v
dasas
loidæ

met su balvvalamguimides, mutto borrat ja jukkat jukki særvest,

50. de galgga dam balvvalægje hærra boattet dam bæive, go son i doavoge, ja dam dimo, go son i diedege,

51. ja galgga čuoppat su guovte sagjai ja addet sudnji su oase guoktelazai sækka; dobbe galgga læt čierrom ja bani gičcam.

25. Kapittal.

Jesus ouddanbigja værddadusa vida jiermalaš ja vida jallas nieida birra, 1—13, dai balvvalægji birra, gæidi hærra inogad su obmudagas, 14—30, oapat, moft duobmobæive galgga gævvat, 31—46.

1. De galgga alme rika værddeduvvut loge nieida lakasažžan, gudek valdde sin goaloidæsek ja vulgge irge oudald.

2. Mutto vidas sist legje jiermalažak, ja vidas jallak.

3. Go dak jallak valdde sin goaloidæsek, de æi si valddam oljo mieldesek.

4. Mutto dak jiermalažak valdde oljo sin littidasasek oktanaga sin goaloidæsekguim.

5. Mutto go irgge agjani, de oadestuvvagotte si buokak ja nokke.

6. Mutto gaska-ija šadai čuorvvom: Gæča, irgge boatta; vulgget su oudald!

7. De moridegje buokak dak nieidak ja rakadegje sin goaloidæsek.

8. Mutto dak jallak celkkedaidijiermalažaidi: Addet migjidi din oljostædek, dastgo min goalok časkagottek!

9. Mutto dak jiermalažak vastedegje ja celkke: I dast daidaše ollet migjidi ja digjidi; mutto vulgget baica sin lusa, gudek vuvddek, ja ostet aldsesædek!

10. Mutto go si manne oastet, de bodi irgge, ja si, gudek legje garvvasak, manne suina sisa hæjaidi, ja uksa dappujuvvui.

11. Mutto dastmanŋel botte maidai dak æra nieidak ja celkke: Hærra, hærra, rabast migjidi!

12. Mutto son vastedi ja celki: Duodai cælkam mon digjidi: Im mon dovda din.

13. Goccet damditi! Dastgo epet di diede epet bæive epetge dimo, goas olbmu bardne boat-ta.

14. Dastgo nuftgo olmuš, gutte aigo vuolget olggoædnami, ravkai su balvvalægjidés ja addi sin gitti su obmudagas,

15. ja addi muttomi vitta talenta, mutto muttomi guokte, mutto muttomi ovta, ješguttige su apides mielde, ja son vulgi dallanaga olggoædnami.

16. De vulgi dat, gutte læi vuostaivalddam vitta talenta, ja jorati daiguim gavpe ja vuitti vitta æra talenta.

17. Nuftgis maidai dat, gutte læi vuostaivalddam guokte talenta, son maidai vuitti guokte æra.

18. Mutto dat, gutte læi vuostaivalddam ovta, vulgi ja roggai ædnami rogge ja čiegai su hærras ruda.

19. Mutto gukkes aige gæcest dastmannel bodi dai balvvalægji hærra ja dakkagodi singuim logo.

20. De bodi dat ouddan,

gutte læi vuostaivalddam vitta talenta, ja buvti vitta æra talenta ouddan ja celki: Hærra! Don addik munji vitta talenta; gæča, mon læm vuoit-tam vitta æra talenta daiguim.

21. Mutto su hærra celki sudnji: Burist, don buorre ja oskaldas balvvalægje! Don læk læmaš oskaldas uccanaža alde, mon bijam du ollo bagjel; mana sisa du hærrad illoi!

22. De bodi maidai dat ouddan, gutte læi vuostaivalddam guokte talenta, ja celki: Hærra! Don addik munji guokte talenta; gæča, mon læm vuoit-tam guokte æra talenta daiguim.

23. Su hærra celki sudnji: Burist, don buorre ja oskaldas balvvalægje! Don læk læmaš oskaldas uccanaža alde, mon bijam du ollo bagjel; mana sisa du hærrad illoi!

24. Mutto de loaidasti maidai dat ouddan, gutte læi vuostaivalddam dam ovta talenta, ja celki: Hærra! Mon dittim du

gar
gji
van
ik

25

de
kin
sisa

oab

26

sted

Don

balv

atte

mor

kinn

gim

27

ber

mu

bott

ožžo

toin

28

talen

dam

loge

29

gæst

addu

ga

mullt

galge

datge

30

gælb

ldam
buvti
ddan
Don

enta;
vuoit-
lenta

a cel-

don

balv-

amaš

alde,

o ba-

hær-

i dat

voe-

e ta-

ærra!

uokte

læm

ra ta-

i sud-

norre

ægje!

caldas

bijam

mana

si!

üdasti

gutte

dam

celki:

im du

garra olmajen, gutte la-
gjik, gosa don ik gilv-
vam, ja čokkik, gosa don
ik biđim.

25. Ja go mon ballim,
de mon vulggim ja čik-
kim du talenta ædnam
sisa; gæča, da læ du
oabmat.

26. Mutto su hærta va-
stedi ja celki sudnji:
Don bahas ja laikes
balvvalægje! Don dittik,
atte mon lagjim, gosa
mon im gilvvam, ja čok-
kim, gosa mon im biđ-
gim;

27. damditi lifčik don
berrim addet lonotegjidi
mu rudaid, ja go mon
bottim, de lifčim mon
ožžom mu oabmam ræn-
toin ruoktot.

28. Valddet damditi dam
talenta sust erit, ja addet
dam sudnji, gæst læk
loge talenta!

29. Dastgo juokkehažži,
gæst læ, sudnji galgga
addujuvvut, ja sust galg-
ga læt valljogasvuotta;
mutto gæst i læk, sust
galgga valddujuvvut vela
datge erit, mi sust læ.

30. Ja balkkesteket dam
gælbotes balvvalægje ol-

gomuš sævdnjadassi!
Dobbe galgga læt čierrom
ja bani giččam.

31. Mutto go olbmu
bardne boatta su hær-
vasvuodastes, ja buok
basse engelak suina, de
čokka son hærvasvuodas
truono alde.

32. Ja buok olbmuk
galggek čoagganet su
ouddi, ja son ratka sin
gutteg guiminæsek erit,
nuftgo gæčče ratka sav-
caid bokkain erit.

33. Ja son divvo sav-
caid su olgiš bællasis,
mutto bokkaid gurot bæll-
lasis.

34. De cælkka gonagas
sigjidi, gudek læk su ol-
giš bældē: Bottet deiki,
mu aččam buristsivdne-
duvvumak! Arbbijeket
dam rika. mi digjidi læ
rakaduvvum mailme vuo-
đo bigjujume rajest!

35. Dastgo mon legjim
nælggomen, ja di addi-
dek munji borrar; mon
legjim goikkamen, ja di
addidek munji jukkat;
mon legjim amas, ja di
valdidek muo lusadek;

36. mon legjim alas, ja
di bivtasteidek muo; mon

legjim buoccamen, ja di oappaladaidek muo; mon legjim giddagasast, ja di bodidek mu lusa.

37. De vastedek vanhurskasak sudnji ja celkkek: Hærračæmek! Goas oinimek mi du nælggomen ja addimek dudnji borrat, daihe goikkamen ja addimek dudnji jukkat?

38. Goas oinimek mi du amasen ja valdimek du lusamek, daihe alasen ja bivtasteimek du?

39. Goas oinimek mi du buoccamen daihe giddagasast ja bodimek du lusa?

40. Ja gonagas vasted ja cælkka sigjidi: Duodai cælkam mon digjidi: Maid di lepet dakkam okti dain mu uccemus vieljain, dam lepet di dakkam munji.

41. De son cælkka maidai sigjidi, gudek læk su gurot bældē: Vulgget erit mu lutte, di garroduvvumak, dam agalaš dल्ली, mi læ rakaduvvum bærgalakki ja su engelidi!

42. Dastgo mon legjim nælggomen, ja epet di

addam munji borrat; mon legjim goikkamen, ja epet di addam munji jukkat;

43. mon legjim amas, ja epet di valddam muo lusedek; mon legjim alas, ja epet di bivtastam muo; mon legjim buoccamen ja giddagasast, ja epet di oappaladdam muo.

44. De vastedek maidai si sudnji ja celkkek: Hærra! Goas oinimek mi nu nælggomen daihe goikkamen daihe amasen daihe alasen daihe buoccamen daihe giddagasast, ja æp balvvalam du?

45. De vasted son sigjidi ja cælkka: Duodai cælkam mon digjidi: Maid di epet læk dakkam oktige dain uccemusain, dam epet di læk munjige dakkam.

46. Ja si galggek mannat dokko, dak agalaš giksai, mutto vanhurskasak agalaš ællemi.

26. Kapittal.

Jesus sardno gillamušas birra, 1-2. Judalažak raddadallek su goddet, 3-5. Son bælošta nisson, gutte su vuoidad, 6-13. Judas aiggo su bættet,

14-1
ba
17-
26-
sard
Piet
35, a
man
gidd
cuig
su g
gjek
Son
sui,
dast
ne, d
mem
juvvi
tares

1.
Jest
daid
su r
2.
guov
dek
olbn
russ
3.
muš
važa
sak
gæn
4. J
si ož
susa
godc
5. J
lop k
šadd

14—16. Jesus borra bæssašlabba ja sardno bættes birra, 17—25, asat altar sakramenta, 26—29, manna Olljovarra, sardno værranusai birra ja Pietar jorrälæme birra, 30—35, algat su gillamušas Getsemanest, 36—44, bettjuvvu ja gidda valddjuvvu, 45—50, cuigod Pietara ja sin, gudek su gidda doppijegje; mattajægjek mannek batarussi, 51—56. Son dolvjuvvu Kaifas visui, i vasted maidge, dovdašta, atte son læ bmel Bardne, dubmijuvvu ašalažžan jabmemi, bilkkeduvvu, cabmjuvvu, 57—68, biettaluvvu Pietarest, 69—75.

1. Ja de dpatuvai, go Jesus læi loapatam buok daid sanid, de celki son su mattajegjidasas:

2. Di diettebetet, atte guovte bæive gæčest šaddek bæssačak, ja dalle olbmui bardne bettjuvvu russinavllijuvvut.

3. De čoagganegje bajemuš papak ja čal'oappa važak ja albmug vuorrasak bajemuš papa visui, gæn namma læi Kaifas.

4. Ja si raddadalle, moft si ožuše gidda doppit Jesusa gavvelvuodain ja su goddet.

5. Mutto si celkke: Allop bassen, amas stuibme šaddat olbmui gaski.

6. Mutto go Jesus læi Betaniast, Simon spittalažža viesost,

7. de bodi muttom nisson su lusa, gæst læi alabasterlitte hui divras vuoiddasin, ja leikki dam su oaive bagjeli, go son læi bævdest čokkamen.

8. Mutto go su mattajægjek oidne dam, de moaratuvsu si ja celkke: Masa dokke dat hævvo?

9. Dastgo dat vuoidas lifči mattam vuvddjuvvut divras haddai ja addujuvvut vaivašidi.

10. Mutto go Jesus dam fuobmaši, de celki son sigjidi: Manne vuorjabetet di dam nissona? Alma son læ dakkam buore dago mu vuostai.

11. Dastgo vaivašak læk alelassi din lutte; mutto mon im læk alelassi din lutte.

12. Dastgo go son leikki dam vuoiddas mu rubmaš bagjeli, de dagai son dam rakadam diti muo mu havddadubmai.

13. Duodai čelkam mon digjidi: Gostikkenessi dat evangelium šadda sardneduvvut obba mailmest,

galgga maidai dat, maid son læ dakkam, muittaluvvut su muitton.

14. De manai okta dam guokte nubbe lokkasest, gæn namma læi Judas Iskariot, bajemuš papai lusa

15. ja celki: Maid addebetet di munji, de bætam mon su din gitti? Mutto si adde sudnji golbma loge silbbaruda.

16. Ja dam aige rajest bivdi son vuogas aige su bættest.

17. Mutto suvrokættes laibi basi vuostas bæive manne mattajægjek Jesus lusa ja celkke sudnji: Gosa datok don, atte mi galggap rakadet dudnji bæssašlabba borrat?

18. Mutto son celki: Mannet gavpug sisa muttom olbma lusa ja celket sudnji: Oopatægje cælkka: Mu aiggelælakka; mon aigom doallat bæssašaid du lutte mu mattajegjidanguim.

19. Ja mattajægjek dakke, nuftgo Jesus sin gočoi, ja rakadegje bæssašlabba.

20. Mutto go æked læi

šaddam, de čokkani son bæyddai daina guokte nubbe lokkasin.

21. Ja go si legje borramen, de celki son: Duodai cælkam mon digjidi, atte okta dist bætta muo.

22. Ja si šadde sagga morraši, ja ješgutteg sist cælkkegodi sudnji: Jogoson mon læm dat, Hærra?

23. Mutto son vastedi ja celki: Dat, gutte buonjosti giedas oktanaga muina garrai, som bætta muo.

24. Olbmu bardne manna galle dokko, nuftgo su birra čallujuvvum læ; mutto vuoi dam olmui, gæn bokte olbmu bardne bettjuvvu! Dat lifči dam olmui buorre, jos son i livče riegadam.

25. Mutto Judas, gutte su beti, vastedi ja celki: Jogoson mon læm dat, rabbi? Son celki sudnji: Don celkkik dam.

26. Mutto go si legje borramen, de valdi Jesus laibe ja giti, doagjali dam ja addi dam mattajegjidasas ja celki: Vald-

det
ru

27

ja

cell

das

28

var

me

tuv

sud

jub

29

dig

ga

kat

šad

rag

odd

ačč.

30

lon

mar

31

sigi

beti

vær

juv

gæč

bieč

32

soi

lam

oud

33

ja

det, borret! Dat læ mu rumaš.

27. Ja son valdi gæra ja giti, addi sigjidi ja celki: Jukket buokak dast!

28. Dastgo dat læ mu varra, dam odða testamanta varra, mi golgatuvvu ædnagi oudast suddoi andagassi addujubmen.

29. Mutto mon cælkam digjidi, atte im mon galga dastmanŋel šatan jukkat dam vidnemuora šaddost gidda dam bæive ragjai, go mon jugam dam odða šaddo dinguim mu aččam rikast.

30. Ja go si legje lavlom gitoslavllaga, de manne si Olljovarrai.

31. De cælkka Jesus sigjidi: Odna ija šaddabetet di buokak must værranet; dastgo čallujuvvu læ: Mon časkam gæčče, ja ælo savcak biedganek.

32. Mutto manŋelgo mon læm bajasčuožželam, de manam mon din oudal Galileiai.

33. Mutto Pietar vastedi ja celki sudnji: Jos si

vela buokak værranek, dust, de im mon almake goassege værran.

34. Jesus celki sudnji: Duodai cælkam mon sudnji, atte odna ija, oudalگو vuoncca-vares biško, de biettalak don muo golma gærde.

35. Pietar celki sudnji: Jos mon galgašim vela duina jabmet, de im mon biettal du. Nuft celkke maidai buok mattajegjek.

36. De bodi Jesus singuim muttom dalloi, mi goččujuvvu Getsemanen, ja celki su mattajegjidasas: Čokkaneket dasa, dam bodda go mon manam dokko ja rokkadalam!

37. Ja son valdi Pietara ja Sebedeus barne-guovto mieldes ja riemai morastet ja saggarakkan balat.

38. De cælkka son sigjidi: Musiello læ sagga morrašest gidda jabmem ragjai; orrot dast ja gocet munji guoibmen!

39. Ja son vazzeli oudebužaidi, luoittadi muodoides ala ja rokkadalai ja

celki: Mu ačāčam, jos dat læ vejolaš, de mannus dat gærra mu bagjelist erit! Allus almake šaddu, nuftgo mon datom, mutto nuftgo don datok!

40. Ja son bodi matta-jegjides lusa ja gavnai sin oaddemen ja celki Pietari: De epet di vægjam dalle nabbo goccet ovtage dimo munji guoibmen?

41. Goccet ja rokkadal-let, amadek di gæčcalussi šaddat! Vuoigra læ galle gærggad, mutto oažže læ hægjo.

42. Son manai fastain nubbe gærde dokko, rokkadalai ja celki: Mu ačāčam, jos dat i læk vejolaš, atte dat gærra manna mu bagjelist erit, muttoigo mon galgam dam jukkat, de šaddus du datto!

43. Ja son bodi ja gavnai sin fastain oaddemen; dastgo sin čalmek legje lossoduvvum.

44. Ja son gudi sin ja manai fastain dokko ja rokkadalai goalmad gærde ja sarnoi daid sæmma sanid.

45. De bodi son su mat-tajegjides lusa ja celki sigjidi: Lepetgo di vela ain oaddemen ja vuoigadæmen? Gæča, dibmo læ juo lakka, ja olbmu bardne bettjuvvu sud-dolažai giedaidi.

46. Likket bajas, vulgop mi! Gæča, son læ lakka, gutte muo bætta.

47. Ja go son læi ain sardnomen, gæča, de bodi Judas, okta dam guokte nubbe lokkasest, ja stuora joavkko suina miki ja staggoiguim bajemuš papai ja albmug vuorrasi lutte.

48. Mutto dat, gutte su beti, læi addam sigjidi mæarka ja cækkam: Dat, gæn mon cummestam, dat læ son; doppijeket su!

49. Ja son loaidasti dal-lanaga Jesus lusa ja celki: Burist dudnji, rabbi! Ja son cummesti su.

50. Mutto Jesus celki sudnji: Ustebam! Man varas læk don boattam? De loaidastegje si oud-dan ja bigje giedaidæsek Jesus ala ja doppijegje su.

51. Ja gæča, okta sist,

nat-
elki
vela
in-
mo
mu
sud-

ulg-
r læ
etta.

ain
de
dam
sest,
uina
ba-
mug

e su
gjidi
Dat,
, dat
su!
dal-
elki:
! Ja

celki
Man
am?
oud-
esek
jegje

sist,

gudek legje Jesusin, geig-
gi giedas ja rotti miekes
ja časki bajemuš papa
balvvalægje ja čuopai su
bælje erit.

52. De celki Jesus sud-
nji: Naket miekad dop-
pi! Dastgo buokak si,
gudek mieke rottijek,
galggek mieke bokte hæv-
vanet.

53. Daihe doaivokgo
don, atte im mon mate
dal rokkadallat mu ač-
čam, ja son vuolगतifči
munji æmbogo guokte
nubbe lokkai legiona en-
gelid?

54. Moft galgaše dalle
čallagak ollašuvvut? Dast-
go nuft berre gævvat.

55. Damanaga aige cel-
ki Jesus jovkkui: Di
lepet vuolggam, dego
rievvar lusa, miki ja
staggioigum valldem diti
muo gidda. Mon čok-
kajim bæivalažat din lüt-
te ja oapatim tempelest,
ja epet di doppim muo.

56. Mutto dat læ buok-
rakkan šaddam, vai pro-
fetai čallagak ollašuvuše.
De gudde buok matta-
jægjek su ja bataregje.

57. Mutto dak, gudek

legje doppim Jesusa.
dolvvu su bajemuš papa
Kaifas lusa, dasa, gosa
čal'oappavažak ja vuorra-
sak legje čoagganam.

58. Mutto Pietar čuovoi
gukken su maṇelist gid-
da bajemuš papa vieso
ragjai ja manai siske-
bællai ja čokkai balvva-
legjigum oaidnem diti
loapa.

59. Mutto bajemuš pa-
pak ja vuorrasak ja obba
gereg bivdde værre-duo-
daštusa Jesus ala, vai si
ožuše su hægatuttet; ja
æi si gavdnam maidege.

60. Ja vaiko ædnag
værre-duodaštægjek oud-
dan botte, de æi si gavd-
nam almake maidege.
Mutto maṇemusta loaida-
steiga guokte værre-duo-
daštægje ouddan ja cel-
kiga:

61. Dat læ cælkam:
Mon matam Ibmel tem-
pela vuolas gaikkot ja
bajasdakkat dam golma
bæivest.

62. Ja bajemuš pappa
čuozželi bajas ja celki
sudnji: Ikgo don vasted
maidege? Maid duodaštæ-
ba dak du ala?

63. Mutto Jesus oroi javotaga. Ja bajemuš pappu vastedi ja celki sudnji: Mon vuornotam du ælle Ibmel bokte cælkket migjidi, lækgo don Kristus, Ibmel bardne.

64. Jesus celki sudnji: Don læk dam cækkam. Almæke mon cælkam digjidi. Dai dastmanŋel galgabetet di oaidnet olbmu barne cōkkamen famo olgiš gieda bæelde ja boattemen alme balvai siste.

65. De gaikodi bajemuš pappu ja biktasides ja celki: Son læ bilkkedam Ibmela; maid darbašep mi vela æmbo duodašteggid? Gæča, di lepet dal gullam su Ibmel-bilkkadusa.

66. Moft orro din mielast? Mutto si vastedegje ja celkke: Son læ ašalaš jabmet.

67. De cōlgge si su muodoi njæigga ja cōrbme su cōrmaignim, mutto ærrasak spežžu su njalme vuostai.

68. Ja si celkke: Einost migjidi, Kristus! Gi dat læ, gutte du cōrmai?

69. Mutto Pietar cōkkai olgobælde šiljost; ja muttom biga bodi su lusa ja celki: Don læk maidai læmaš Jesusin, daina Galilealažain.

70. Mutto son biettali sin buokai oudast ja celki: Im mon diede, maid don cækkak.

71. Mutto go son manai olguš ouddašilljoi, de oini su nubbe biga, ja son celki dæidi, gudek legje dast: Dat læi maidai Jesusin, daina Nasarealažain.

72. Ja son biettali fastain vuordnomin: Im mon dovda dam olbmu.

73. Mutto vebaš dastmanŋelaš botte dak, gudek legje dast cūozžomen, ouddan ja celkke Pietari: Duodai, don læk maidai muttom sist; dastgo du jiedna maidai dovdat du.

74. De riemai son ječas garrodet ja vuordnot: Im mon dovda dam olbmu. Ja de dallanaga biškoii vuoncca-vares.

75. Ja Pietar muittai Jesus sane, go son celki sudnji: Ouddalgo vuoncavares biško, de bietta-

lak don muo golma
garde.

27. Kapittal.

Jesus addujuvvu Pilatus giti, 1-2. Judas massa buok doaivos ja manna ja harcasta ječas, 3-5. Bælddo ostujuvvu varrarudai oudast, 6-10. Jesus dovdasta, atte son læ gonagas, ja orro javotaga, 11-14. Pilatus aiggo luoittet su luovos, mutto luoitta dadde Barrabasa luovos, adda Jesusa cabmujuvvut ja russinavllijuvvut, 15-26. Jesus bilkkeduvvu, kruoneduvvu bastelis laduja-kruonoin, dolvuvuvvu erit, 27-31. Simon guodda su ruosa; si addek sudnji sape jukat, juogadek su biktasid; guokte rievvara russinavllijuvvuba oktanaga suina, 32-38; son bilkkeduvvu, 39-44. Ednag mærkak šaddek, go Jesus jabma, 45-54. Nissonak gečček dasa; Josef havddad su rubmaš, 55-61. Havdde seillijuvvu ja gattijuvvu favtai bokte, 62-66.

1. Mutto go ided læi šaddam, de raddadalle buok bajemuš papak ja albmug vuorrasak Jesus vuostai, vai si ožuse su hægatuttet.

2. Ja si čadne su ja dolvuvu su dokko ja adde su ædnanhærra, Pontius Pilatus gitti.

3. Go Judas, gutte su

beti, dalle oini, atte son læi dubmijuvvum, de gattagodi son, ja son guddi daid golbma loge silbbaruda bajemuš papaidi ja vuorrasidi fastain ruoktot ja celki:

4. Mon læm suddodam, go mon bettim vigetes varaid. Mutto si celkke: Mi guoska dast migjidi? Gæča don dasa!

5. Ja son balkkesti silbbarudaid tempel sisa, vulgi erit ja manai ja harcasti ječas.

6. Mutte bajemuš papak valdde silbbarudaid ja celkke: I læk lobalaš suppit daid tempel-bumba sisa; dastgo dak læk varrarudak.

7. Mutto si raddadalle ja oste lairrelitte-dakke bælddo dai oudast havddadam diti vierrasad dasa.

8. Damditi goččujuvvu dat bælddo varrabælddon gidda dam bæive ragjai.

9. De ollašuvvui dat, mi læ celkkujuvvum profet Jeremias bokte, gutte cælka: Ja si valdde dam golbma loge silbbaruda, dam meruštuvvum olbmui

hadde, gæn si oste Israel manain,

10. ja si adde daid lair-relitte-dakke bældo oudast, nuftgo Hærra munji goçoi.

11. Mutto Jesus çuoçoi ædnamhærra oudast. Ja ædnamhærra jærai sust ja celki: Læggo don Judalažai gonagas? Mutto Jesus celki sudnji: Don cælkak dam.

12. Ja go son vaiddaluvvui bajemuš papain ja vuorrasin, de i son vastedam maidege.

13. De celki Pilatus sudnji: Ikgo don gula, man ollo si duodašte du ala?

14. Ja i son vastedam sudnji vela ovtage sane ala, nuft atte ædnamhærra imaštalai saggarakan.

15. Mutto basi aige lavi ædnamhærra luoittet olbmuidi ovta fanga luovos, gæn si dattu.

16. Mutto sist læi dalle muttom gulostuvvam fangga, gæn namma læi Barrabas.

17. Go si dal legje çoagganuššam, de celki Pila-

tus sigjidi: Goabba dattobetet di, atte mon galgam digjidi luovos luoittet? Barrabasa vai Jesusa, gutte goççujuvvu Kristusen?

18. Dastgo son didi, atte si legje gadašvuodast addam su su gitti.

19. Mutto go son læi çokkamen duobmostuolost, de bijai su akka sudnji sane ja cælketi: Ale daga maidege dam vanhurskasi! Dastgo mon læm ollo gillam odna bæive niego siste su diti.

20. Mutto bajemuš papak ja vuorrasak sarnotegje olbmuid anotet Barrabasa, mutto hævatet Jesusa.

21. Mutto ædnamhærra vastedi ja celki sigjidi: Goabba dattobetet di, atte mon galgam digjidi luovos luoittet dam guoktasest? Mutto si celkke: Barrabas.

22. Pilatus celki sigjidi: Maid galgam mon dalle dakkat Jesusin, gutte goççujuvvu Kristusen? Si celkke buokak sudnji: Adde su russinavllijuvvut!

23. Mutto ædnamhærra celki: Maid bahaid læ son dalle dakkam? Mutto si čurvvu vela æmbo ja celkke: Adde su russinavllijuvvut!

24. Mutto go Pilatus oini, atte i son vægjam maidege doaimatet, mutto atte ślabma śaddai stuorebun, de valdi son čace ja bassali giedaides olbmui oainededin ja celki: Mon læm vigetæbme dam vanhurskas varaidi; geččēt di dasa!

25. Ja obba albmug vastedi ja celki: Bottusek su varak min bagjeli ja min manai bagjeli!

26. De huiti son sigjidi Barrabasa luovos; mutto Jesusa addi son rissijuvvut ja addi su russinavllijuvvut.

27. De valdde ædnamhærra soatte-olbmak Jesusa lusasek duobmovisui ja čokkijegje su birra obba soattejoavko.

28. Ja si nuolategje su ja suppijegje purpurbiktasa su bagjeli.

29. Ja si bargedegje bastelis lanjain kruono ja bigje dam su oaivvai

ja soabbe su olgiš gitti, ja si luoittadegje čibbidæsek ala su oudi ja bilkkedegje su ja celkke: Burist dudnji, don Juda-lažai gonagas!

30. Ja si čolgge su ala ja valdde soabbe ja cabme daina su oaive.

31. Ja go si legje bilkkedam su, de nulle si sust purpur-biktasa erit ja čanategje sudnji su ječas biktasid ja dolvvu su erit russinavllijuvvut.

32. Mutto olgus manadedin gavdne si muttom Kyrenalaš olbmui, gæn namma læi Simon; su naggijegje si guoddet su ruosa.

33. Ja go si botte muttom baikkai, mi goččujuvvui Golgatan, dat læ oaivvegallobaikke,

34. de adde si sudnji eddika jukat, sapin sāgo-tuvvum; ja go son nuosati dam, de i son dattom jukat.

35. Mutto go si legje su russinavllim, de juogadegje si su biktasid ja vuorbbadalle daid, vai dat ollašuvvuši, mi læ celkkujuvvum profetast:

Si juogadegje mu biktasid gaskanæsek ja vuorbba-dalle mu gavte.

36. Ja si čokkajegje dast ja gattijegje su.

37. Ja su oaive bajabæl-lai bigje si vaiddalus-aše su ala, naft čallujuvvum: Dat læ Jesus, Judalažai gonagas.

38. De russinavllijegje si guokte rievvara oktan suina, nubbe su olgiš ja nubbe su gurot bællai.

39. Mutto dak, gudek mæddel manne, bilkke-degje su ja šluygge sin oividaesek ja celkke:

40. Don, gutte vuolas gaikok tempela ja bajas-dagak dam golma bæi-vest, bæste ješječad! Jos don læk Ibmel Bardne, de nieja ruosa alde vuolas!

41. Mutto nuftgis mai-dai bilkkedegje bajemuš papak su oktanaga čal-oappavažai ja vuorrasi-guim ja celkke:

42. Son læ bæstam ær-rasid; ješječas i son mate bæstet. Jos son læ Israel gonagas, de nigjus son dal ruosa alde vuolas,

de aiggop mi sudnji oskot!

43. Son dorvastī Ibmel ala: bestus son dal su, jos son liko sudnji! Dastgo son læ cælkkam: Mon læm Ibmel Bardne.

44. Mutto damanaga lakai higjedeiga maidai rievvarguovtos su, gudek læiga russinavllijuvvum oktan suina.

45. Mutto gudad dimo rajest šaddai sævdnjad-vuotta obba ædnam mi-etta gidda ovcad dimo ragjai.

46. Mutto ovcad dimost čuorvoi Jesus alla jienain ja celki: Eli! Eli! Lama sabaktani! Dat læ: Mu Ibmelam! Mu Ibmelam! Manne don læk muo guoddam?

47. Mutto go muttomak sist, gudek dast čužžu, gulle dam, de celkke si: Son ravkka Eliasa.

48. Ja dallanaga viek-kali okta sist ja valdi spabba ja devdi dam eddikin ja coggali dam soabbegæččai ja addi sud-nji jukat.

49. Mutto dak ærrasak celkke: Ale vuost! Geč-

čop mi, jogo Elias boatta su bæstet.

50. Mutto Jesus čuorvoi fastain alla jienain ja ad-di vuoinas.

51. Ja gæca, tempel oud-daloavda gaikkani guovd-dat bajemuš ravdast gid-da vuolemuš ravddi, ja ænam doargesti, ja bav-tek luoddanadde,

52. ja havdek rappa-segje, ja ædnag jabmemi oaddam basi rubmašak bajasčuožželegje,

53. ja si vulgge havdi siste olgus su bajasčuož-želæmë mañnel ja botte dam basse gavpug sisa ja almostuvve ædnagidi.

54. Mutto go oaivve-olmai ja si, gudek legje suina ja faktijegje Jesusa, oidne dam ædnamdoarga-stusa ja mi daptuvai, de balle si saggarakkan ja celkke: Duodai, dat læi Ibmel Bardne!

55. Mutto damanaga baikest legje ædnag nis-sonak, gudek legje guk-ken dasa gæččamen, gudek legje čuvvom Je-susa Galileast ja balvva-lam su,

56. gæi gaskast legje

Maria Magdalena ja Ma-ria, Jakob ja Joses ædne, ja Sebedeus barni ædne.

57. Mutto go æked læi šaddam, de bodi muttom rigges olmai Arimateast, gæn namma læi Josef, gutte maidai læi Jesus mattajægje.

58. Son manai Pilatus lusa ja anoti Jesus rub-maš; de gočoi Pilatus addujuvvut rubmaš sud-nji.

59. Ja Josef valdi rub-maš ja giesai dam buttes fina line sisa

60. ja bijai dam su od-da havddasis, maid son læi čuopatam bavte sisa, ja fierati stuora gædge havde uksaraige ouddi ja manai erit.

61. Mutto Maria Mag-dalena læi dast, ja dat nubbe Maria, ja soai čokkaiga havde buotta.

62. Mutto nubbe bæive, mi læ bæivve rakadusa bæive mañnel, čoagga-negje bajemuš papak ja Farisealažak Pilatus lusa

63. ja celkke: Hærra! Mi muitted, atte dat filli-jægje celki, go son ain læi ællemen: Golma bæi-

ve gæcest bajascūožželam mon.

64. Gočo damditi viššalvuodain gattijuvvut havde gidda goalmad bæive gæcčai, amasek su mattajægjek boattet ikko ja suoladet su ja cælkket olbmuidi: Son læ jabmi lutte bajascūožaldattum; ja dat maņeb fillitus šadda bahabun go dat oudeb.

65. Mutto Pilatus celki sigjidi: Dast læk digjidi favtak; vulgget dokko, gattijeket viššalvuodain nuft buoremusat, go di diettebetet!

66. Mutto si manne dokko ja gattijegje viššalvuodain havde favtai bokte, maņelgo si legje seillim gædže.

28. Kapittal.

Nissonak aiggoba vuoiddat Jesusa, gullaba engelin, atte son læ bajascūožželam, oaidneba Jesusa, 1–10. Favtak muittalek, mi læ đapatuvvam, balkkatuvvujek javotaga orrot, 11–15. Jesus almostuvvu mattajegjidasas Galileast, gočo sin gastašet ja oapatet, 16–20.

1. Mutto go sabbat læi vassam, go nubbe vakko

vuostas bæivve cūvgodišgodi, de bodi Maria Magdalena ja dat nubbe Maria havde iskat.

2. Ja gæča, stuora ædnamdoargastus šaddai; dastgo Hærra engel luoittadi almost vuolas, loaidasti havde lusa ja fierati gædže uvsu oudast erit je čokkani dam ala.

3. Mutto su habme læi nuftgo aldagas, ja su biktasak legje vielggadak nuftgo muotta.

4. Mutto faktak doargestegje balo diti sust ja šadde, dego si lifče jabmam.

5. Mutto engel vastedi ja celki nissonguktui: Alle doai bala! Dastgo mon diedam, atte doai occabætte Jesusa, dam russinavllijuvvuma.

6. I son læk dast; dastgo son læ bajascūožželam, nuftgo son læ cælk-kam. Boatte deiki, gæcčē saje, gost Hærra oroi!

7. Ja vuolgge hoapost dokko ja cælkke su mattajegjidi, atte son læ jabmi lutte bajascūožželam! Ja gæča, son manna din oudal Galileai;

dobbe galggabetet di su oaidnet. Gæca, mon læm dodnoidi dam cællkam.

8. Ja soai vulgiga hoapost havdest olgus baloin ja stuora iloin ja viekka-leiga muittalet su mattajegjidi dam.

9. Mutto go soai læiga mannamen su mattajegjidi dam muittalet, gæca, de bodi Jesus sodno oudald ja celki: Burist dodnoidi! Mutto soai loaidasteiga su lusa ja fatmasteiga su julgid ja rokkadalaiga su.

10. De celki Jesus sodnoidi: Alle bala! Manne dokko ja goččo mu vie-ljaidam mannat Galileai, ja dobbe ožžuk si muo oaidnet!

11. Mutto go soai læiga dokko mannamen, gæca, de botte muttomak favtain gavpug sisa ja muittalegje bajemuš papaidi buok dam, mi læi dapa-tuvvam.

12. Ja si čoagganegje vuorrasiguim ja radda-dalle, ja si adde soatte-olbmaidi ædnag silbbaru-daid

13. ja celkke: Celkket: Su mattajægjek botte ikko ja suoladegje su, go mi læimek oadde-men!

14. Ja jos ædnamhærra oažžo dam gullat, de aig-gop mi su duttadet ja dakkat, atte di oažžobetet gadakættai orrot.

15. Mutto si valdde daid silbbarudaid ja dakke, nuftgo si legje nevvu-juvvum. Ja dat sakka viddani Judalažai gaski gidda odnaš bæive ragjai.

16. Mutto dak okta nub-belokkai mattajægje man-ne Galileai, dam varrai, gosa Jesus læi goččom sin boattet.

17. Ja go si oidne su, de rokkadalle si su; mut-to muttomak æppedegje.

18. Ja Jesus loaidasti ouddan, sarnoi sigjidi ja celki: Munji læ addujuv-vum buok fabmo almest ja ædnam alde.

19. Vulgget damditi ja dakket buok olbmuid mattajægjen gastašedinæ-dek sin Ače ja Barne ja Bassevuoiņa nammi

20. ja oapatedinædek

sin doallat buok dam,
maid mon læm digjidi
goēcom! Ja gæca, mon

læm dinguiim buok beivid
gidda mailme loapa ra-
gjai. Amen.

Basse Markus evangelium.

1. Kapittal.

Johannes sardned ja gastaš,
1—8. Jesus gastašuvvu, 9—11,
gæčcaluvvu, 12—13, sardned,
14—15, vallje njællje matta-
jægje, 16—20, oapat ja olgus
agja bærggalagaid, 21—28;
buored Pietara vuodnama ja
æraid, 29—34; manna dokko
rokkadallat ja sardned, 35—
39, buored spittalaža, 40—45.

Jesus Kristus, Ibmel
Barne, evangelium alg-
go.

2. Nuftgo čalljuvvum
læ profetaim: Gæca, mon
vuolgatam mu engelam
du muodoi oudi, gutte
galgga rakadet dudnji du
gæino;

3. dat læ su jiedna, gut-
te mæcest čuorvvo: Ra-
kadeket Hærra gæino,
dakket su balggaid njuolg-
gaden! —

4. nuft gaštaši Johannes
mæcest ja sardnedi jorg-

galæme gasta suddoi an-
dagassi addujubmen.

5. Ja obba Judea ænam
ja Jerusalem assek man-
ne su lusa, ja buokak,
gudek dovdastegje sin
suddoidæsek, gastašuvvu-
jegje sust Jordan dænost.

6. Mutto Johannes ani
kamel-guolgga-biktasid ja
nakkeboakkan su alemi-
des birra ja borai rasse-
lokkoid ja mæce hommig.

7. Ja son sardnedi ja
celki: Mu mannel boatta
son, gutte læ gievrab go
mon, gæn oudi mon im
læk dokkalaš gobmerdet
nuollam diti su gama-
vuoddagid.

8. Mon læm galle gasta-
šam din čacin, mutto son
galgga gastašet din Basse-
vuoinain.

9. Ja dain sæmma beivin

dapatuvai, atte Jesus bodi Nasaretast Galileast ja gastašuvvui Johannesast Jordan dænost.

10. Ja dallanaga, go son goarnasti čacest bajas, de oini son almid lækkasam ja Vuoiņa duva hamest boattemen su bagjeli.

11. Ja almin bodi jiedna: Don læk mu bardne, dat æcalaš, gæsa mon anam buoremielalašvuoda.

12. Ja dallanaga aji Vuoiņa su olgus mæccai.

13. Ja son læi, mæcest njællje loge bæive ja gæččaluvvui Satanest ja læi spiri lutte; ja engelak balvvalgje su.

14. Mutto mannelgo Johannes læi giddagassi bigjujuvvum, de bodi Jesus Galileai ja sardnedi Ibmel rika evangeliuma

15. ja celki: Aigge læ dievvam, ja Ibmel rika læ lakka; jörggaleket ječaidædek ja oskot evangeliumi!

16. Mutto go son læi vagjolæmen Galilealaš javrregadde, de oini son Simona ja su vielja An-

dreasa suoppomen firmidæsga javrrai, dastgo soai læiga guollebivddek.

17. Ja Jesus celki sodnoid: Čuovvo muo, de dagam mon dodno olmušbivdden!

18. Ja soai gudiga dallanaga firmidæsga ja čuovoiga su.

19. Ja go son manai dast vebaš oudebužaidi, de oini son maidai Jakobaa, Sebedeus barne, ja su vielja Johannesaa firmidæsga čivtašæmen skipa siste.

20. Ja son ravkai dallanaga sodno, ja soai gudiga ačesga Sebedeusa skippi balkolažaiguim ja čuovoiga su manest.

21. Ja si manne Kapernaum sisa, ja dallanaga sabbaten manai son synagoga sisa ja oapatišgodi.

22. Ja si ovdušegje hui sagga su oapo diti; dastgo son oapati sin nuftgo dat, gæst læi isedvuotta, ja i nuftgo čal'oappavažak.

23. Ja sin synagoga siste læi muttom olmuš, gæst læi buttesmættom vuoiņa, ja son čuorvoi allaget

24. ja celki: Vuoi! Mi mist læ duina dakkamuš-san, Jesus Nasarealaš! Lækgo don boattam min hævatet? Mon dovdam du, gi don læk, dat Ibmel basse.

25. Ja Jesus siggoi su ja celki: Javotuva, ja vuolge sust olgus!

26. Ja dat buttesmættom vuoignā gaikoi su ja čuorvoi alla jienain ja vulgi sust olgus.

27. Ja si buokak suorganegje, nuft atte si jerre gutteg guiminæsek ja celkke: Mi dat læ? Mi odđa oapoid dat læ? Dastgo son goččo maidai buttesmættom vuoinaid famoin, ja si jægadek su.

28. Mutto su namma bægotuvvui dallanaga mietta buok biras ædnami Galileast.

29. Ja si vulgge dallanaga synagogast olgus ja botte Simon ja Andreas vissui Jakobin ja Johannesain.

30. Mutto Simona vuone læi vællot orromen ja buoccamen čoaskemdadast, ja dallanaga sardnu si sudnji su birra.

31. Ja son manai su lusa, valdi su gitti ja čuožaldatti su bajas, ja čoaskemdaydda guđi su dallanaga, ja son balvvali sin.

32. Mutto go æked læi šaddam, go bæivaš læi luoittadam, de bukte si buok buccid ja daid bo-statuvvumid su lusa.

33. Ja obba gavpug læi čoagganam uvsā oudi.

34. Ja son buoredi ædnagid, gudek legje buoccamen mangalagaš dav-dain, ja olgus aji ædnag bærggalagaid ige suovvam bærggalagaid sardnot, dastgo si dovdde su.

35. Ja arrad, go ain læi sevdnjis igja, likkai son bajas, manai olgus ja manai muttom avddem baikkai ja rokkadalai dobbe.

36. Ja Simon ja si, gudek legje su mielde, gačča-legje su manjai.

37. Ja go si gavdne su, de celkke si sudnji: Buokak occek du.

38. Ja son celki sigjidi: Vulggop mi lagamuš ucca gavpugažaidi, vai mon oažom maidai dobbe

sardnedet! Dastgo dam varas mon læm boattam.

39. Ja son sardnedi sin synagogai siste obba Galileast ja olgus aji bærggalagaid.

40. Ja muttom spittalaš olmai bođi su lusa, rokadalai su ja luoittadi čibbi ala su ouddi ja celki sudnji: Jos don datok, de væjak don muo buttestet.

41. Mutto Jesus njuorani vaimostes ja geiggi giedas, guoskati sudnji ja celki sudnji: Mon datom; šadda buttesen!

42. Ja go son dam celki, de vulgi spittalvuotta dallanaga sust erit, ja son buttestuvvui.

43. Ja son gočoi su dallanaga olgus, giellededin su garraset,

44. ja celki sudnji: Vartot, amad don gæsage maidege dam birra cælk- ket; mutto vuolge, čajet ječad pappi ja oaffaruša buttastusad oudast dam, maid Moses læ gočom, sigjidi duodaštussan!

45. Mutto go dat spittalaš olmai bođi olgus, de riemai son ollo sardnot

dam birra ja videdet saga dam dago birra, nuft atte Jesus i mattam šatan albmoset mannat dudege gavpug sisa; mutto son oroi olgobælde avddem baikin, ja buok guovloin botte si su lusa.

2. Kapittal.

Jesus buored dakesærgatagast buocce, 1—12, vallje Levi ja borra tuollari særvest, 13—17, sardno borakættaivuodaid adnem birra, 18—22, bælošta mattajegjides, gudek gaske gordne-oivid sabbaten, 23—28.

1. Ja soames beivi gæčest de manai son fastain Kapernaum sisa, ja de beggi, atte son læi sidastes.

2. Ja dallanaga čoagganege ædnagak, nuft atte sist i læm sagje, i vela usva oudastge; ja son sarnoi sigjidi sane.

3. Ja muttomak botte su lusa, gudek bukte dakesærgatagast buocce, gutte guddujuvvui njælljasest.

4. Ja go si æi bæssam boattet su lakka olbmui diti, de rappe si dake dam viesost, gost son

läi, ja go si legje dam gaikkom, de luitte si sänga vuolas, man siste dat dakesærgatagast buocce läi.

5. Mutto go Jesus oini sin osko, de celki son dam dakesærgatagast buoccai: Barnačam! Du suddok læk dudnji andagassi addujuvvum.

6. Mutto dast legje soabmasak čal'oappavažain, gudek legje dast čokkamen ja jurdašegje sin vaimoidäsek siste:

7. Manne sardno dat daggar Ibmel-bilkkadusaid? Gi matta suddoid andagassi addet, ærrebgo okta, namalassi Ibmel?

8. Ja Jesus dovdai dalanaga vuoiqastes, atte si jurdašegje nuft ješaldsässek, ja celki sigjidi: Manne jurdašepet di dagaražaid din vaimodädek siste?

9. Goabba læ gæppasæbbo, cækket dam dakesærgatagast buoccai: Du suddok læk dudnji andagassi addujuvvum, daihe cækket: Likka bajas ja valde du gavnidad ja vagjol?

10. Mutto vai di galgga-betet diettet, atte olbmu barnest læ fabmo suddoid andagassi addet ædnam alde, — de cælkka son dakesærgatagast buoccai: —

11. Mon cælkam dudnji: Likka bajas, valde du gavnidad ja mana du vissusad!

12. Ja son likkai dallanaga bajas ja valdi gavnides ja manai buokai čalmi oudast olgus, nuft atte si buokak suorgganegje ja ramedegje Ibmela ja celkke: Äp mi læk goässege oaidnam daggar dago.

13. Ja son manai fastain javrregaddai, ja buok alb-mug bodi su lusa, ja son oapati sin.

14. Ja go son læi mannamen oudas guvllui, de oini son Levi, Alfeus barne, tuolloviesost čokkamen, ja son celki sudnji: Čuovo muo! Ja son čuožželi ja čuovoi su.

15. Ja de dpatuvai, go son læi bævdest čokkamen su vieso siste, de čokkanegje maidai ædnag tuollarak ja suddolažak

bævd dai Jesusin ja su mattajegjigum; dastgo si legje ædnagak, ja si čuvvu su.

16. Ja go čal'oappavažak ja Farisealažak oidne su tuollari ja suddolažai særvest borramen, de celkke si su mattajegjidi: Mi dat læ, go son borra ja jukka tuollari ja suddolažai særvest?

17. Ja go Jesus dam gulai, de celki son sigjidi: Dærvas olbmuk æi darbaš dalkastægje, mutto dak, gudek læk buoccamen. Im mon læk boatam goččot vanhurskasid, mutto suddolažaid jorggalussi.

18. Ja Johannes a ja Farisealažai mattajægjek adne borakættai vuodaid; ja si botte ja celkke sudnji: Manne adnek Johannes a ja Farisealažai mattajægjek borakættai vuodaid, mutto du mattajægjek æi ane borakættai vuodaid?

19. Ja Jesus celki sigjidi: Mattekgo hægja-olbmuk adnet borakættai vuodaid dam boddo, go iringe læ sin lutte? Nuft

gukka go iringe læ sin lutte, æi si mate adnet borakættai vuodaid.

20. Mutto dak bæivek bottek, go iringe šadda valddujuvvut sin lutte erit, ja de dain beivin šaddek si adnet borakættai vuodaid.

21. Ja i oktage bija odđa laddeduogņas boares biktasi, dainago dat odđa duogņas gaikko dalle dam boares biktasest juoida, ja raigge šadda bahabun.

22. Ja i oktage leikke varas vine boares nakkelaskoi sisa, dainago de ludde dat varas vidne nakkelaskoid, ja vidne hævvan, ja nakkelaskok billašuvvek; mutto varas vidne galgga leikkujuvvut odđa nakkelaskoi sisa.

23. Ja de dpatuvai, atte son vagjoli sabbaten bældo čada, ja su mattajægjek ribme vazededin gasket gordne-oivid.

24. Ja Farisealažak celkke sudnji: Gæča, manne dakkek si sabbaten dam, mi i læk lobalaš?

25. Ja son celki sigjidi: Epetgo di læk goassege lokkam, maid David da-

gai, go son læi darbbašest ja læi nælggomen, son ješ ja dak, gudek legje su mielde?

26. Moft son manai Ibmel vieso sisa, dallego Abjatar læi bajemuš pappan, ja borai geččujume laibid, maid i læk oktige lobalaš borrat, ærrebgo papaidi, ja addi maidai sigjidi, gudek legje su mielde?

27. Ja son celki sigjidi: Sabbat šaddai olbmui diti, ige olmuš sabbat diti.

28. De læ olbmui bardne herra maidai sabbat bagjel.

3. Kapittal.

Jesus buored astam gieda, 1—6. olgus agra bærggalagaid, 7—12, vallje dam guokte nubbe lokkasa, 13—19, bilkkeduvvu cal'oappavažain, 20—30, goččo mattajegjides lagamuš fuolkkenes, 31—35.

1. Ja son manai fastain synagoga sisa, ja dobbe læi muttom olmuš, gæst læi astam gietta.

2. Ja si faktijegje su, jos son buoredæžža su sabbaten, vai si ožuše su vaiddet.

3. Ja son celki dam olbmui, gæst læi astam

gietta: Likka bajas ja loaidast ouddan!

4. Ja son celki sigjidi: Lægo lobalaš sabbaten burid dakkat, daihe bahaid dakkat, hæga bæstet daihe goddet? Mutto si orru javotaga.

5. Ja son gæčai birra sin ala morin, moraštedin sin vaimoi buošsevuoda diti, ja celki dam olbmui: Geigge giedad! Ja son geiggi dam, ja su gietta šaddai fastain dærvasen nuftgo nubbege.

6. Ja Farisealažak manne olgus ja radđadalle dallanaga Herodianalažauguim su vuostai, moft si mataše su hævatet.

7. Ja Jesus gaidai su mattajegjidesguim javre guvllui, ja stuora ædnagvuotta Galileast ja Judeast čuvvu su

8. ja Jerusalemeast ja Idumeast ja dom bæld Jordan; ja si, gudek assek Tyrus ja Sidon birasin, stuora ædnagvuotta, gudek gulle, man stuora dagoid son dagai, botte su lusa.

9. Ja son celki su mattajegjidasas, atte ucca

skipaš galgaši læt sudnji garvesen olbmui ædnagvuoda diti, amasek si bakkit su.

10. Dastgo son buoredi ædnagid, nuft atte dak buokak, gæin legje vigek, garrijegje su ala, vai si ožuše sudnji guoskatet.

11. Ja go buttesmættom vuoinak oidne su, de luoittadegje si su oudi ædnami ja čurvvu ja celkke: Don læk Ibmel Bardne.

12. Ja son gildi sin garaset almostattemest, gi son læi.

13. Ja son goarņoi vare ala ja ravkai lusas, gæid son ješ datoi, ja si botte su lusa.

14. Ja son asati guokte nubbe lokkasa orrot ječas lutte, vai son ožuši vuolgatet sin sardnedet,

15. ja vai si anaše famo buoredet buocalvasaid ja olgus agjet bærggalagaid,

16. ja son bijai Simoni ligge-namman Petrus,

17. ja Jakob, Sebedeus barne, ja Johannes, Jakob vielja, ja son bijai

sodnoidi ligge-namman Boanerges, dat læ: bajanbarnek,

18. ja Andreas ja Filip ja Bartolomeus ja Mateus ja Tomas ja Jakob, Alfeus barne, ja Taddeus ja Simon Kananites

19. ja Judas Iskariot, gutte maidai su beti.

20. Ja si botte vissui, ja olbmuk botte fastain čoakkai, nuft atte æi si ožžom vela borramdilege.

21. Ja go si, gudek legje su birra, gulle dam, de manne si olgus sin caggadet; dastgo si celkke: Si æi læk bagadusast doallamest.

22. Ja dak čal'oappavažak, gudek legje boattam Jerusalemest vuolas, celkke: Sust læ Beelsebul, ja bærggalagai oaivvamuža bokte agja son bærggalagaid olgus.

23. Ja son gočoi sin ouddasis ja celki sigjidi værddadusai bokte: Moft matta Satan olgus agjet Satana?

24. Ja jos rika šadda soappamættosen ješječaines, de dat rika i mate bissot.

25. Ja jos viesso šadda soappamættosen ješječaines, de dat viesso i mate bissot.

26. Ja jos Satan læ čuožželam ješječas vuostai ja šaddam soappamættosen, de i son mate bissot, mutto son læ duššamen.

27. I oktage mate gievras olbma vieso sisa mannat ja rievedet su bierggasid, mudoigo son vuost čadna dam gievras olbma, ja de æska oažžo son stajedet su vieso.

28. Duodai cælkam mon digjidi: Buok suddok andagassi addujuvvujek olmui manaidi, vela bilkkadusakge, man stuora bilkkadusaid si vela sarnuček.

29. Mutto gutte sardno bilkkadusa Bassevuoinja vuostai, son i oažo agalažatge maidege andagassi addujumid, mutto læ ašalaš agalaš dubmui.

30. Dastgo si celkke: Sust læ buttesmættom vuoinja.

31. De botte su vieljak ja ædne, ja si legje čuožžomen olggon, bigje

sudnji sane ja ravkategje su.

32. Ja olbmuk legje čokkamen su birra; mutto si celkke sudnji: Gæča, du ædne ja du vieljak olggon jæratek du.

33. Ja son vastedi sigjidi ja celki: Gi læ mu ædne daihe mu vieljak?

34. Ja son gæčai birra buok sin ala, gudek legje su birra čokkamen, ja celki: Gæča, mu ædnam ja mu vieljaidam!

35. Dastgo gutte dakka Ibmel dato, dat læ mu viellja ja mu oabba ja ædne.

4. Kapittal.

Jesus sardno gilvve olbma birra, 1—20, čuovggas birra, 21—23, sane rievtoi gullam birra, 24—25, gilvvag birra, 26—29, senebgordnečalme birra, 30—34, jaskodatta biega, 35—41.

1. Ja son riemai fastain javrregaddest oapatet, ja ollo olbmuk čoagganegje su lusa, nuft atte son fertti mannat skipa sisa ja čokkat dam siste javre alde; ja buok olbmuk legje ædnamest javrregaddest.

2. Ja son oapati sin ollo værddadusai bokte ja celki sigjidi oapatedines:

3. Gullet! Gæca, gilvve olmai manai olgus gilvet.

4. Ja de dpatuvai go son læi gilvvemen, atte muttom gilvvagak gæcē balgga gurri, ja alme loddek botte ja borre daid.

5. Mutto muttomak gæcē gædgas haikkai, gost i læm ollo ædnam, ja dak sādde farga bajas, dainago dast i læm assas ænam.

6. Mutto go bæivaš bagjani, de dak bolddujuvvujegje, ja dainago dain i læm ruotas, de dak goldne.

7. Ja muttomak gæcē bastelis lanjai gaski, ja bastelis lanjak bajašsādde ja lappastutte daid, ja dak æi sādadam sād-doid.

8. Ja muttomak gæcē buore ædnami ja sāddegje sād-doid, mak bajasšādde ja sādde stuore-sen, ja muttomak sāddegje golbmaloge-gærd-dasaš ja muttomak gutta-

loge-gærddasaš, ja muttomak ōuode-gærddasaš sād-doid.

9. Ja son celki sigjidi: Gæst bæljek læk maiguim gullat, son gullus!

10. Mutto go son læi okto, de jerre si, gudek legje su birra, oktanaga daina guokte nubbe lokkasin, sust dam værddadusa birra.

11. Ja son celki sigjidi: Digjidi læ addujuvvum Ibmel rika ōiegosvuoda diettet; mutto sigjidi, gudek læk olgobælde, celkkujuvvu dat buok-rakkan værddadusai bokte,

12. vai oainededin si oidnek ja æi diede ja guladedin gullek ja æi arvved, amasek si ječai-dæsek jorggalet, ja amasek suddok sigjidi anda-gassi addujuvvut.

13. Ja son celki sigjidi: Go di epet arvved dam værddadusa, moft aiggetet di dalle arvvedet buok værddadusaid?

14. Son, gutte gilvva, gilvva sane.

15. Mutto dak balgga guorast læk si, gosa sadne

gilvvjuvvu, ja go si læk dam gullam, de boatta dallanaga Satan ja valdda sane erit, mi læ gilvvjuvvum sin vaimoidi.

16. Ja sæmma lakai dak, gudek læk gilvvjuvvum gædgas baikkai, læk si, gudek, go si læk gullam sane, vuostaivalddek dam dallanaga iloin,

17. ja sin siste i læk ruotas, mutto si bissuk muttom aiggai; go dasto atestus daihe doarradaljubme boatta sane diti, de dallanaga si værranek.

18. Ja dak, gudek læk gilvvjuvvum bastelis lanjai gaski, læk si, gudek sane gullek,

19. ja dam mailme morrašak ja riggesvuoda fillitus ja anestumek æra omi manŋai bottek sisa ja lappastuttek sane, ja dat orro alma šaddotaga.

20. Ja dak, gudek læk gilvvjuvvum buore ædnami, læk si, gudek gullek sane ja vuostaivalddek dam ja šaddadek šaddoid, muttomak golbmaloge-gærddasaš, ja muttomak guttaloge-

gærddasaš, ja muttomak čuode-gærddasaš šaddoid.

21. Ja son celki sigjidi: Buktujuvvugo čuovgas sisa, vai dat bigjuvvu litte daihe bænka vuolalai? Igo, vai dat bigjuvvu gintaljuolggai?

22. Dastgo i mikkege læk čikkujuvvum, mi i šadda almostuvvut, ige mikkege læk dapatuvvam orrom diti čikkusest, mutto vai dat boatta čuovggas ouddi.

23. Jos gæstege læk bæljek maiguim gullat, son gullus!

24. Ja son celki sigjidi: Vuttivalddet, maid di gullabetet! Maina mittoin di mittedepet, galgga digjidigis mitteduvvut, ja digjidi, gudek gullabetet, galgga vela æmbo addujuvvut.

25. Dastgo gæst læ, sudnji galgga addujuvvut, ja gæst i læk, sust galgga valddujuvvut vela datge erit, mi sust læ.

26. Ja son celki: Ibmel rika læ nuftgo olmuš, gutte bigja gilvvagid ædnami,

27. ja son oadda ja lik-

ka
gilv
lan
dan
28
šad
rasi
oivi
gor
29
šad
son
ša,
læ
30
gal
Ibn
gar
gap
31
neb
dat
mi,
æra
ald
32
vuj
baj
go
ja
nuf
žuk
suo
33
san
dad

mak
loid.
jidi:
ygas

ivvu
vuol-
igju-
?
kege
ni i
ige
vam
mut-
ovg-

bæ-
son

jidi:
di
toin
a di-
, ja
etet,
ddu-

læ,
juv-
sust
vela
æ.
mel
nuš,
æd-

lik-

ka bajas ija bæive, ja
gilvvagak šaddek ja al-
lanek, ige son ješ diede
dam.

28. Dastgo ænam šaddad
šaddoid ješaldes, vuost
rasid, dastgo gordne-
oivid, dastmanŋel dievas
gornid gordne-oividi.

29. Mutto go šaddok
šaddek ollesen, de bigja
son dalkanaga dokko liš-
ša, dainago lagjim-aigge
læ joavddam.

30. Ja son celki: Manen
galggap mi værddedet
Ibmel rika, daihe mag-
gar værddadusain galg-
gap mi dam værddedet?

31. Dat læ nuftgo se-
nebgordne-čalbme, mi, go
dat gilvvujuvvu ædna-
mi, læ ucceb go buok
æra gilvvagak ædnam
alde.

32. Ja go dat læ gilv-
vujuvvum, de šadda dat
bajas ja šadda stuorebun
go buok biebmouurtasak
ja oažžo stuora ovsid,
nuft atte alme loddek ož-
žuk dakkat besid dam
suoivvan vuollai.

33. Ja son sarnoi sigjidi
sane ædnag daggar værd-
dadusai bokte, dademiel-

de go si matte dam arv-
vedet.

34. Mutto alma værdda-
dusaitaga i son sardnom
sigjidi; mutto sierranessi
čilggi son daid buokrak-
kan su mattajegjidasas.

35. Ja dam sæmma bæi-
ve, go æked læi šaddam,
de celki son sigjidi:
Vulggop mi rasta dom
bællai!

36. Ja si luitte olbmuid
vuolggot ja valdde su
mieldestek, nuftgo son
læi, skipa sisa; mutto
æra skipak legje maidai
su farost.

37. Ja de bodi garra
jorrebiegga, mutto barok
leikku skipa sisa, nuft
atte dat juo devddugodi.

38. Ja son læi skipa
manŋagæččen ja læi oad-
demen guodda alde, ja
si bokte su bajas ja celke
sudnji: Oapatægje!
Ikgo don fuola dast, go
mi hævvanep?

39. Ja son likkai bajas
ja šiggoi biega ja celki
javrrai: Javotuva! Oro
jaska! Ja bieggas jasko-
di, ja de šaddai aibas
goalkke.

40. Ja son celki sigjidi:

Manne lepet di nuft argek? Manditi dist i læk osko?

41. Ja si balle saggarakkan ja celkke guttegguoibmasæsek: Gi læ dadde dat, go sikke bieggaja ja javvre læk sudnji gulolažak?

5. Kapittal.

Jesus olgus agja bærggalagaid ja suovva sin mannat spini sisa, 1—20, buored varradavdag nissona ja bajasbokta Jairusa nieida, 21—43.

1. Ja si botte dom bællai javre Gadarenalažai ædnami.

2. Ja go son loaidasti skipast gaddai, de bođi dallanaga muttom olmuš su oudald, gutte bođi havdin olgus, ja gæst læi buttesmættom vuoigŋa.

3. Su orromsagje læi havdi siste, ja i oktage mattam su čadnat, i vela lakkiguimge.

4. Dastgo son læi davja læmaš čadnujuvvum ruvdiguim ja lakkiguim ja læi gaikkom lakkid aldes erit ja cuvkkim ruvdiđ, ja i oktage mattam su logjudet.

5. Ja son oroi alelassi

ija bæive vari alde ja havdi siste, huiki ja cabmi ješječas gedguim.

6. Mutto go son oini Jesusa gukken, de viegai son dokko ja luoittadi ædnami su ouddi.

7. Ja son čuorvoi alla jienain ja celki: Mi must læ duina dakkamuššan, Jesus, dam alemus Ibmel Bardne? Mon vuornotam du Ibmel bokte, amad don mu givsedet.

8. Dastgo son celki sudnji: Vuolge olgus, don buttesmættom vuoigŋa, dam olbmust!

9. Ja son jærai sust: Mi du namma læ? Ja son vastedi ja celki: Legion læ mu namma; dastgo mi læp ædnagak.

10. Ja son rokkadalai su sagga, amas son agjet sin olgus ædnamest erit.

11. Mutto de læi damanaga baikest vare guorast stuora spidne-æello, mi læi guottomen.

12. Ja buok dak bærggalagak rokkadalle sust ja celkke: Vuolgat min spini sisa, vai mi oažžop mannat dai sisa!

13. Ja Jesus miedeti sigjidi dam dallanaga. Ja dak buttesmættom vuoinak vulgge olgus ja manne spini sisa, ja ællo ruotai hoapost miellest vuolas javrrai; mutto dak legje lakka guokte duhat, ja dak havkke javrrai.

14. Mutto spidnegæčček bataregje ja diedetegje dam gavpugi ja ædnami. Jasi vulgge gæččat, mi dat læi, mi læi dpatuvvam.

15. Ja si botte Jesus lusa ja oidne su, gutte læi læmaš bostatuvvum, čokkamen garvotuvvum ja olles mielai alde, namalassi su, gæst læi læmaš dat legion; ja si suorgganegje.

16. Mutto si, gudek legje dam oaidnam, muittalegje sigjidi, moft dam bostatuvvum olmai læi gævvam, ja spini birra.

17. Ja si rokkadallagotte su, vai son vuolgaši sin guovloin erit.

18. Ja go son loaidasti skipa sisa, de rokkadalai son, gutte læi læmaš bostatuvvum, sust, vai son ožuš i orrot su lutte.

19. Mutto Jesus i miedetam sudnji dam, mutto celki sudnji: Vuolge vissusad olbmuidad lusa, ja muittal sigjidi, maggar stuora dagoid Hærra læ dudnji dakkam, ja moft son læ armetam du bagjeli.

20. Ja son vulgi ja čuorvvogodi Dekapoli-sest, maggar stuora dagoid Jesus læi sudnji dakkam; ja si ovdušegje buokak.

21. Ja go Jesus læi fastain mannam skipa mielde rasta dom bællai, de čoagganegje ollo olbmuk su lusa; ja son læi javrregaddest.

22. Ja gæča, de hodi muttom synagoga oudast-čuožžoin, gæn namma læi Jairus, ja go son oini su, de luoittadi son su julgi oudi ædnami.

23. Ja son rokkadalai su sagga ja celki: Mu ucca nieidaš læ maņemuš hægastes: vuoi, vare don boadašik ja bijašik gieđaidad su ala, vai son bestujuvvuši, de son galle ella!

24. Ja son vulgi su

mielde; ja ollo olbmuk
čuvvu su, ja si bakkije-
gje su.

25. Ja de læi muttom
nisson, gutte læi guokte
nubbe lokkai jage buoc-
cam varradavdast.

26. Ja son læi giksa-
šuvvum sagga ædnag
dalkastegjin ja læi gola-
tam buok, mi sust læi,
ige læm væketuvvum,
mutto læi vela hegjo-
nam.

27. Go son gulai Jesus
birra, de bodi son olmui
gaskal su sælge duokkai
ja guoskati su biktasi.

28. Dastgo son celki:
Jos mon bæsam guoska-
tet dušše su biktasidige,
de mon bestujuvvum.

29. Ja dallanaga goikidi
su varra-aja, ja son dov-
dai rubmašestes, atte son
læi dærvasmattujuvvum
givsestes.

30. Ja Jesus dovdai dal-
lanaga ješaldesdam famo,
mi sust vulgi, ja jorgeti
biras olmui gaskast ja
celki: Gi guoskati mu
biktasidi?

31. Ja su mattajægjek
celkke sudnji: Don oai-
nak, atte olbmuk du

bakkijek, ja don cælkak:
Gi munji guoskati?

32. Ja son gæčai biras
oaidnem diti su, gutte
dam læi dakkam.

33. Mutto nisson balai
ja doargesti, go son didi,
mi sudnji læi dapatuy-
vam, ja son bodi ja
luoittadi ædnami su oud-
di ja sarnoi sudnji buok
duottavuoda.

34. Mutto son celki sud-
nji: Nieidačam! Du osko
læ du bæstam; vuolge
rafhai, ja læge dærvas-
mattujuvvum du givse-
stad!

35. Go son læi ain sard-
nomen, de botte mutto-
mak synagoga oudast-
čuožžo dalost ja celkke:
Du nieidda læ jabmam;
manne vaivedak don šatan
oapatægje?

36. Mutto Jesus gulai
dallanaga dam, mi celk-
kujuvvui, ja son celki
synagoga oudastčuožžui:
Ale bala, duššefal osko!

37. Ja i son suovvam
ovtage ječas mielde čuov-
vot, ærrebgo Pietara, Ja-
koba ja Johannesasa, Ja-
koba vielja.

38. Ja son bodi synago-

ga
ja
dek
men
39.

ja
šlab
bete
mar
40.

su;
buo
mar
des
su
gos
orre
41.

gitt
ta,
luv
cæl
baj
42.

dall
šisg
guo
boa
neg
43.

sag
žot
goč
bor

kak:
piras
rutte

palai
didi,
utuy-
ja
oud-
ouok

sud-
osko
tolge
rvas-
ivse-

sard-
utto-
dast-
kke:
am;
atan

gulai
celk-
celki
žžui:
sko!

vam
uov-
t, Ja-
Ja-

nago-

ga oudastčuožžo vissui ja oini šlama ja sin, gudek legje sagga čierromen ja luogjomen.

39. Ja son manai sisa ja celki sigjidi: Manne šlabmabetet di ja čierrobetet? I manna læk jabmam, mutto son oadda.

40. Ja si boagostegje su; mutto son aji sin buokaid olgus ja valdi mana ače ja ædne mieldes ja sin, gudek legje su mielde, ja manai sisa, gost manna læi vællot orromen.

41. Ja son valdi mana gitti ja celki dasa: Tali-ta, kumi! mi læ jorggaluvvum: Nieidda, mon cælkam dudnji, likka bajas!

42. Ja nieidda likkai dallanaga bajas ja vazašišgodi; dastgo son læi guokte nubbe lakkai jage boares. Ja si suorgganegje saggarakkan.

43. Ja son gildi sin sagga, amas oktage oažžot dam diettet, ja son gočoi sin addet sudnji borrat.

6. Kapittal.

Jesus bagjelgeččuuvvu Na-

saretast, 1–6, vuolgat dam guokte nubbe lakkasa sarnedet, 7–13. Herodes doaivvo Jesusa Johannessan, gæn čæbet son læi čuopatam, 14–29. Jesus oapat ja borat 5000 olbma, 30–44, rokkadalla, vazza abe alde, buored ædnagid, 45–56.

1. Ja son vulgi dast erit ja bodi su vanhemides gavpugi, ja su mat-tajægjek čuvvu su.

2. Ja go sabbat bodi, de riemai son synagoga siste oapatet, ja ædnagak, gudek dam gulle, ovdušegje sagga ja celkke: Gost oažžo dat daggarvuodaid, ja mi visesvuodaid dat læ, mi sudnji læ addjuvvum, go maidai daggar vægalaš daggok dakkujuvvujek su giedai bokte?

3. Igo dat læk dimbarolmai, Maria bardne ja Jakob ja Joses ja Judas ja Simon viellja, ja æigo su oabak læk dabe min lutte? Ja si værranegje sust.

4. Mutto Jesus celki sigjidi: Profet i læk bagjelgeččuuvvum ærrebgo su vanhemides ædnamest ja susogalažaides gaskast ja su dalostes.

5. Ja i son mattam dobbe maidege vægalaš dagoid dakkat, ærrebggo son bijai giedaides soames bucci ala ja buoredi sin.

6. Ja son ovduši sin æppeosko diti. Ja son vazi sidai mielde ja oapati.

7. Ja son ravkai dam guokte nubbe lokkasa lusas ja vuolgatišgodi sin, guoktasi guoktasi, ja addi sigjidi famo buttesmættom vuoinai bagjel.

8. Ja son gildi sin, atte æi si galggam maidege valddet mieldesek matkai, ærrebggo dušše soabe, æi lavka, æi laibe, æige rudaid boakkanidesek siste,

9. mutto læt gabmagi alde æige čagņat guokte biktas bagjelasasek.

10. Ja son celki sigjidi: Gost di mannabetet vieso sisa, de orrot dast, dassači go di vuolggebetet dam baikest erit!

11. Ja jos muttomak æi vuostaivalde din æige gulddal din, de vulgget dast erit ja savdnjeleket muolda erit, mi læ din

julgi vuolde, sigjidi duodaštussan; Duodai cælkam mon digjidi: Sodomai ja Gomorra galgga gæppadæbbut gævvat duobmobæive go dam gavpugi.

12. Ja si vulgge ja sardnedegje buoreb guvllui jorggalæme.

13. Ja si agje ædnag bærggalagaid olgus ja vuoidadegje ædnag buccid oljoin ja buoredegje sin.

14. Ja gonagas Herodes gulai dam, dastgo Jesus namma læi gulostuvvam; ja son celki: Johannes gastašægje læ jabmi lutte bajasčuožaldattum, ja damditi ittek dak vægalaš dagok su siste.

15. Ærrasak celkke: Son læ Elias; mutto ærrasak celkke: Son læ profeta daihe nuftgo muttom profetaim.

16. Mutto go Herodes dam gulai, de celki son: Dat Johannes, gæn čæbet mon læm čuopatam, son dat læ; son læ jabmi lutte bajasčuožaldattum.

17. Dastgo Herodes læi vuolgatam muttomid ja

doppim Johannesä ja čadnam su giddagassi Herodiasa, su vieljas Filip aka, diti; dastgo son læi valddam su naitusi.

18. Dastgo Johannes celki Herodesi: I dudnji læk lobalaš adnet du vieljad aka.

19. Mutto Herodias bargai su hæga marjai ja goddestuvai su ja i ožžom.

20. Dastgo Herodes balai Johannesast, dainago son didi, atte son læi vanhurskes ja basse olmai, ja son varjali su ja dagai ollo dam mielde, maid son sust gulai, ja gulddali su mielastes.

21. Ja go vuogas bæivve bodi, go Herodes su riegadam-bæives dagai hæjaid stuora hærraidasas ja alemus oaivve-olbmaidi ja Galilea oaivva-mužaidi,

22. ja Herodiasa nieidda bodi sisa ja danssi, ja Herodes ja si, gudek legje suina bævdest čokkamen, likojegje sudnji, de celki gonagas niddi: Ano must, maid datok,

de addam mon dudnji dam!

23. Ja son vuornoi sudnji: Maid don anok, dam addam mon dudnji, gid-da bæle ragjai mu rikastam.

24. Mutto son manai olgus ja celki su ædnasis: Maid galgam mon adnot? Mutto son celki: Johannes gastašægje oaive.

25. Ja son manai dallanaga hoapost sisa gonagasa lusa, anoi ja celki: Mon sidam, atte don galgak dallanaga addet munji gare siste Johannes gastašægje oaive.

26. Ja gonagas šaddai sagger morraši, mutto vuordnasides diti ja sin diti, gudek legje suina bævdest čokkamen, i son dattom sust biettalet.

27. Ja gonagas bijai dallanaga favtain muttoma dokko ja gočoi viežžat su oaive.

28. Dat manai aito dokko ja čuopai su čæbeta giddagasa siste, ja son guddi su oaivve oudan gare siste ja addi niddi dam, ja nieidda addi su ædnasis dam.

29. Ja go su mattajægjek gulle dam, de botte si ja valdde su rubmäs ja bigje dam havddai.

30. Ja apostalak čoagganegje Jesus lusa ja muitalegje sudnji buok, sikke maid si legje dakkam, ja maid si legje oapatam.

31. Ja son celki sigjidi: Bottet dal di mu mielde sierranessi avddem baikkai ja vuoinasteket ucanaš! Dastgo si legje ædnagak, gudæk botte ja vulgge, ja i sist læm vela borramdillege.

32. Ja si vulgge skipa mielde avddem baikkai sierranessi.

33. Ja olbmuk oidne sin vuolggemen erit, ja ædnagak dovdde su; ja si viekkalegje dokko juogalassi buok gavpugin ja jovdde ouddalgo si ja čoagganegje su lusa.

34. Ja go Jesus manai skipast gaddai, de oini son ollo olbmuid, ja son arkalmasti njuorraset sin bagjeli, dastgo si legje nuftgo savcak, main i læk gæčče; ja son riemai oapatet sigjidi ollo.

35. Ja go bæivve læi

juo rak nokkam, de botte su mattajægjek su lusa ja celkke: Dat baikke læ avddem, ja bæivve læ juo rak nokkam.

36. Luoite sin vuolggemet, vai si bessek mannat daidi biras daloidi ja sidaidi ja oastet ječa ald-sesæsek laibe; dastgo sist i læk mikkege borramušan.

37. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Addet di sigjidi borrat! Ja si celkke sudnji: Galggapgo mi vuolggemet ja oastet laibe guokte čuode ruda oudast ja addet sigjidi borrat?

38. Mutto son celki sigjidi: Galle laibe dist læk? Mannet ja geččet! Ja go si legje gæččam, de celkke si: Vitta, ja guokte guole.

39. Ja son gočoi sin čokkanattet sin buokaid doakkalagai ruonas rasi ala.

40. Ja si čokkanadde ædnami, doki doki, muttom dokidi čuode, ja muttom dokidi vitta loge.

41. Ja son valdi dam vitta laibe ja dam guokte

guol
ja l
son
addi
vai
oud
guol
buol
42.
ja g
43.
guol
deli
mai
44.
laib
duh
45.
son
pa
get
bæl
go
mui
46.
dam
son
47.
dam
jav
des
48.
gill
din
læi
nja

otte
lusa
e læ
læ

get,
nat
ja
ald-
stgo
bor-

tedi
ldet
a si
gap-
stet
uða
gjidi

elki
dist
œt!
am,
, ja

sin
kaid
rasi

dde
nut-
ja
oge.
lam
okte

guole, gæçai bajas albmai ja buristsiydnedi daid, ja son doagjali laibid ja addi mattajegjidasas daid, vai si bijæse daid olbmui ouddi; ja dam guokte guole juogadi son sigjidi buokaidi.

42. Ja si borre buokak ja gallanadde.

43. Ja si çökkijegje guokte nubbe lokkai vædelitte dievva bacatasain, maidai gulin.

44. Ja dak, gudek borre laibid, legje lakka vitta duhat olbma.

45. Ja dallanaga naggi son su mattajegjides skipa sisa mannat ja vuolget ouddalist rasta dom bællai Betsaidai, dassaçi go son oaçoi luoitte olbmuid vuolget.

46. Ja go son læi valdam sist æro, de manai son vare ala rokkadallat.

47. Ja go æked læi šad-dam, de læi skippa gasko javre, ja son okto gaddest.

48. Ja son oini, atte si gillajegje hæde sugadedinæsek, dastgo sigjidi læi vuostebiegga; ja njæljad igjagocem-vuo-

rost bodi son sin lusa, vagjoleidin javre alde, ja son læi sin mæddel mannamen.

49. Mutto go si oidne su vagjolæmen javre alde, de doivvu si, atte dat læi gobme, ja si çuorvovotte.

50. Dastgo si oidne su buokak ja suorgganegje. Ja son sarnoi dallanaga singuim ja celki sigjidi: Leket roakkadak, mon dat læm; allet bala!

51. Ja son loaidasti skipa sisa sin lusa, ja bieggaga loççi; ja si hirmastuvve oalle sagga ja ovdušegje.

52. Dastgo æi si læm jierbmam dast, mi laibiguim læi dakkujuvvum; dastgo sin vaibmo læi buošoduvvum.

53. Ja go si legje mannam rasta, de botte si Genesaret ædnami ja laddijegje gaddai.

54. Ja go si loaidastegje skipast gaddai, de dovde olbmuk su dallanaga,

55. ja si vikke mietta obba dam biras guovlo ja fievrredišgotte bucci-dæsek birra oadđadagai

alde dokko, gost si gulle, atte son læi.

56. Ja gosa son manai sidai daihe gavpugi daihe daloi sisa, de bigje si buccidæsek siljoidi ja rokkadalle sust, vai dak ožuše guoskatet juobe dušše su bivtashelmidige; ja buokak si, gudek sudnji guoskategje, buoreduvvujegje.

7. Kapittal.

Jesus sardno dam birra, mi dat læ, mi dakka olbmu buttesmættosen, ja laitta Farisealažai guoktelašvuoda, 1—23, gulla ja väket Kananealašnisson, 24—30; buored giela-tæme, 31—37.

1. Ja Farisealažak ja muttomak čal'oappavažain, gudek legje boattam Jerusalemest, čoaggane-gje su lusa.

2. Ja go si oidne muttomid su mattajegjin borramen laibe sieivva, dat læ, basakættes giedaiguim, de laitte si dam.

3. Dastgo Farisealažak ja buok Judalažak æi bora, mudoigo si fuolalažat bassek giedaidæsek, dainago si dollek boarrasi asatusa,

4. ja gosi siljost bottek, de æi si bora, mudoigo si ječaidæsek bassalek; ja ædnag æra vierok læk, maid si læk vierron valddam doallat, bassat jukkamlittid ja lairrelittid ja væikkelittid ja bænkaid.

5. Dastgo jerre Farisealažak ja čal'oappavažak sust: Manne du mattajægjek æi vagjol boarrasi asatusa mielde, mutto borrek laibe basakættes giedaiguim?

6. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Esaias læ rievtoi einostam din birra, di guoktelažak, nuftgo čallujuvvum læ: Dak olbmuk gudnijattek muo boksamideseckguim, mutto sin vaibmo læ gukken must erit.

7. Mutto si balvvalek mu duššas, go si oapatek daggar oapoid, mak læk olbmui bakkomak.

8. Dastgo di hæittebetet Ibmel bakkoma ja doallabetet olbmui asatusa basadedin lairrelittid ja jukkamlittid, ja di dakkabetet ædnag æra daggarvuodaid.

9. Ja son celki sigjidi: Galle di Ibmel bakkoma čabbat häittebetet doalam diti ječaidædek asatusa.

10. Dastgo Moses læ cækkam: Gudnijatte du ačad ja du ædnad, ja: Gutte garrod su ačes daihe su ædnes, son galgga vissasi jabmet.

11. Mutto di cælkkebetet: Go guttege cælkka aččasis daihe ædnasis: Dat, maina don lifčik galggam must väketuvut, læ korban, dat læ, addaldak tempeli,

12. de epet di šat suova su aččasis daihe ædnasis maidege vekid dakkat.

13. Ja di dakkabetet Ibmel sane duššen din asatusadek bokte, maid di lepet asatam, ja di dakkabetet ædnag daggarlağaš dagoid.

14. Ja son ravkai buok albmuga lusas ja celki sigjidi: Gullet muo buokak ja arvvedeket!

15. I læk mikkege olbmu olgobælde, mi boatta su sisa, mi matta dakkat su buttesmættosen; mutto dak, mak sust olgus

bottek, dak læk dak, mak dakkek olbmu buttesmættosen.

16. Jos gæstege læk bæljek, maiguim gullat, son gullus!

17. Ja go son læi mannam olbmui lutte erit vieso sisa, de jerre su mattajægjek sust dam værddadusa harrai.

18. Ja son celki sigjidi: Lepetgo maidai digisjiermetæmek? Epetgo di arvved, atte buok dat, mi boatta olgobælde olbmu sisa, i mate dakkat su buttesmættosen?

19. Dastgo i dat mana su vaimo sisa, mutto čoavjai ja manna olgus lundolaš gæino mielde, man bokte buok borramuš buttestuvvu.

20. Mutto son celki: Mi olbmust olgus manna, dat dakka olbmu buttesmættosen.

21. Dastgo siskaldasast olbmui vaimost olgus bottek baha jurddagak, furrudak, vaziš ællem, sorbmim,

22. suolavuodak, hanesvuotta, bahavuotta, betolašvuotta, nuoskevuot-

ta, baha ċalbme, Ibmel-bilkkadus, ċævllaivuotta, jiermetesvuotta.

23. Buok dak baha dabek bottek olgus siskaldasast ja dakkek olbmubuttesmættosen.

24. Ja son ċuožželi ja vulgi dobbe Tyrus ja Sidon rajidi ja manai muttom vieso sisa ige aiggom diktet ovtage dam diettet, ja i dat mattam almake ċikkusest bissot.

25. Dastgo muttom nisson, gæn ucca nieidaċest læi buttesmættom vuoigga, læi gullam su birra ja bodi ja luoittadi su julgi ouddi ædnami;

26. mutto son læi Grekalaš nisson Syrofoinikalaš sogast. Ja son rokkadalai su, vai son ajaši bærggalaga olgus su nieidast.

27. Mutto Jesus celki sudnji: Divte vuost manaid gallanet! Dastgo i dat læk ċabbes valddet manai laibe ja balkkestet dam ucca bædnagažai ouddi.

28. Mutto son vastedi ja celki sudnji: Duotta læ, Hærra! Mutto mai-

dai dak ucca bædnagažak borrek almake bævde vuolde manai laibbemoaloid.

29. Ja son celki sudnji: Dam sane diti vuolge! Bærggalak læ olgus mannam du nieidast.

30. Ja son manai vissusis ja gavnai, atte bærggalak læi olgus mannam, ja nieidda vællai sængast.

31. Ja go son vulgi fastain Tyrus ja Sidon guovloin, de bodi son Galilealaš javrregaddai, gasko Dekapolis guovloi ċada.

32. Ja si bukte muttom gielatæme su lusa, gutte illa sati sardnot, ja si rokkadalle su, vai son bijaši giedas su ala.

33. Ja son valdi su guovta gaskan olbmui gaskast erit ja bijai suormaidessu belji sisa ja ċolgai ja guoskati su njuokċami

34. ja gæċai bajas albmai, šuoketi ja celki sudnji: Effata! Dat læ: Rappas!

35. Ja dallanaga rappa-segje su bæljek, ja su

njuokēam badde čoavd-
dasi, ja son sarnoi čielg-
gaset.

36. Ja son gildi sin,
amasek si gəsage dam
cælkket; mutto made æm-
bo son gildi sin, dade
ambo si almotegje dam.

37. Ja si imaštalle sag-
garakkan ja celkke: Son
læ dakkam buokrakkan
burist! son dakka sikke
bæljetemid gullenja giela-
temid sardnon.

8. Kapittal.

Jesus borat 4000 olbma, 1—
9, i aigo addet maidege mærkaid
alмест, 10—13, goččo
mattajegjides varotet ječaidæ-
sek Farisealažai suvrroaigest,
14—21, buored čuovgateme,
22—26. Pietar dovdasta, atte
Jesus læ Ibmel Bardne, 27—
30. Jesus sardno gillamušas
birra, ječas biettalæme birra
ja su boattes birra dubmui,
31—38. 9. kap., 1.

1. Dain sëmma beivin,
go dast legje hui ollo
olbmuk, ja sist i læm mik-
kege borramuššan, rav-
kai Jesus su mattajegji-
des lusas ja celki sigjidi:

2. Mon arkalmastam
njuorraset olbmui bagjeli;
dastgo si læk dal agjanam
golbma bæive mu lutte,

ja sist i læk mikkege
borramuššan.

3. Ja jos mon luoitam
sin vuolget borakættajen
ruoktot, de matke ala si
vuoimetuvvujek; dastgo
muttomak sist læk guk-
ken boattam.

4. Ja su mattajægjek
vastedegje sudnji: Moft
mataši guttege galletet
daid laibin dabe mæcest?

5. Ja son jærai sist:
Galle laibe dist læk?
Mutto si celkke: Čieča.

6. Ja son gočoi olbmuid
čokkanet ædnam ala ja
valdi dam čieča laibe,
giti, doagjali daid ja addi
daid su mattajegjidasas,
vai si bijaše daid sin
ouddi; ja si bigje daid
olbmui ouddi.

7. Ja sist legje moadde
ucca guolača; ja son bu-
ristsivdnedi daid ja gočoi
maidai daid ouddi bigju-
juvvut.

8. Mutto si borre ja gal-
lanegje, ja si bajasvaldde
baccam bittaid, čieča
væddelitte dievva.

9. Mutto dak, gudek
borre, legje lakka njællje
duhata. Ja son luiti sin
mannat.

10. Ja dallanaga loaidasti son skippi su mat-tajegjidesguim ja bodi Dalmanuta guovloidi.

11. Ja Farisealažak manne olgus ja naggatalla-gotte suina ja gaibbede-gje sust mārka alмест gæcēalam diti su.

12. Ja son šuoketi čieg-ŋalet su vuoinastes ja celki: Manne bivdda dat sokkagodne mārka? Duo-dai cælkam mon digjidi, atte dam sokki i galga addujuvut mikkege mærkaid.

13. Ja son luiti sin mannat ja loaidasti fastain skippi ja manai rasta dom bællai.

14. Ja si legje vajaldat-tam valddemest laibe mieldesek, ja sist i læm mielde æmbo go okta laibbe skipast.

15. Ja son ravvi sin ja celki: Gečcēt, varoteket ječaidædek Farisealažai suvrrodaigest ja Herodes suvrrodaigest!

16. Ja si arvva legje gaskanæsek ja celkke: Mist i læk laibbe mielde.

17. Ja go Jesus dam fuobmaši, de celki son

sigjidi: Manne arvva lepet di gaskanædek dam birra, atte dist i læk laibbe mielde? Epetgo di vela jierma, ja epetgo di arvvedge? Lægo dist ain din buoššoduvvum vaibmo-dek?

18. Lægo dist cælmek ja epet oaine, ja lægo dist bæljek ja epet gula, ja epetgo di muite?

19. Go mon doagjalim dam vitta laibe dam vida duhati, galle væddelitte dievva baccam bittain valdidek di dalle bajas? Si celkke sudnji: Guokte nubbe lokkai.

20. Mutto dallego mon doagjalim dam čieča laibe dam njællje duhati, galle væddelitte dievva baccam bittain valdidek di dalle bajas? Mutto si celkke: Čieča.

21. Ja son celki sigjidi: Moft di dalle epet arvved?

22. Ja son bodi Betsaidai; ja si bukte muttom čuovgataeme su lusa ja rokkadalle su, vai son guoskatifči sudnji.

23. Ja son valdi dam čuovgataeme gitti ja laiddi

su gavpug olgobællai, čolgai su čalmidi, bijai giedaides su ala ja jærai sust, jogo son oaidnegodi maidege.

24. Ja son gæcai bajas ja celki: Mon oainam olbmui vazzemen, dego oainašim muoraid.

25. Dasto bijai son fastain giedaides su čalmi ala ja dagai su oaidnen, ja son buoreduvvui ja oini buokaid čielggaset.

26. Ja son vuolgati su su dalloj ja celki: Ik don galga mannat gavpug sisa, ikge cælkket dam gæsage gavpugest.

27. Ja Jesus ja su mattajægjek vulgge Sesarea, Filip gavpug, guovlo gavpugidi; ja matke alde jærai son su mattajægjines ja celki sigjidi: Gænen celkke olbmuk muo?

28. Mutto si vastedegje: Muttomak celkkek: Don læk Johannes gastašægje, ja ærrasak Elias, mutto ærrasak muttom profetaim.

29. Ja son celki sigjidi: Mutto di, gænen cælkkebetet di muo? De vastedi

Pietar ja celki sudnji: Don læk Kristus.

30. Ja son gildi sin gæraset cælkkemest gæsage dam su birra.

31. Ja son riemai sigjidi oapatet, atte olbmu bardne berri ollo gillat ja hilggujuvvut vuorrasin ja bajemuš papain ja čal'oappavažain ja goddujuvut ja golma bæive gæčest bajasčuozžet.

32. Ja son celki dam vuiggistaga. Ja Pietar valdi su ouddasis ja cuigodišgodi su.

33. Mutto son jorgeti ja gæcai su mattajægjides ala ja cuigodi Pietara ja celki: Gaida mu duokkai, Satan! Dastgo ik don dovda, mi Ibmela læ, mutto mi olbmui læ.

34. Ja son gočoi olbmuid ouddasis oktanaga su mattajægjidesguim ja celki sigjidi: Gutte aiggo mu maŋest boattet, son biettalekus ješječas ja valddus su ruosas bajas ja čuvvus muo!

35. Dastgo gutte vigga su hægas bæstet, galgga dam masset; mutto gutte hægas massa mu ja evan-

gelium diti, son galga dam bæstet.

36. Dastgo mi avkid læ dast olmui, jos son vuotta obba mailme ja vahagatta su sielos?

37. Daihe maid aiggo olmuš addet makson su sielos oudast?

38. Dastgo gutte hæppan mu ja mu sani diti dam oskaldasmættom ja sudolaš sokkagodne gaskast, su diti šadda maidai olmu bardne hæppanet, go son boatta su ačes hærvasvuoda siste basse engeliguim.

9. Kap. 1. Ja son celki sigjidi: Duodai cælkam mon digjidi, muttomak dain læk, gudek dast čužžuk, gæk æi galga eisege muosatet jabmema, oudalgo si oidnek Ibmel rika famoin boattam.

9. Kapittal.

Jesus hærvasen dakkujuvnu, 2—10, sardno Elias birra, 11—13, buored manodavdag olmu, 14—29, sardno gillamušas birra, 30—32, sardno dam birra, gutte læ stuoremus, 33—37, i son suova mattajegjides gielddet olbma bærggalagaid olgus agjemest ječas nama bokte, 38—41, nævvo værranusai vuostai, 42—50.

2. Ja gutta bæive dastmannel valdi Jesus Pietara ja Jakoba ja Johannes mieldes ja doalvoi sin oktonessi sierra sagjai allå vara ala. Ja son nubbastuvai sin cæلمي oudast,

3 ja su biktasak baittegotte, sagga vielggaden dego muotta, nuft atte i oktage baidne ædnam alde sate dakkat daid nuft vielggaden.

4. Ja Elias ja Moses oidnujuvuiga sist, ja soai sarnoiga Jesusin.

5. Ja Pietar vastedi ja celki Jesusi: Rabbi! Dast læ migjidi buorre orrot, ja mi aiggon dakkat golbma viste, dudnji ovta ja Mosesi ovta ja Eliasi ovta.

6. Dastgo i son diettam, maid son sarnoi; dastgo si legje sagga suorgganam.

7. Ja balvva bodi ja suoivanasti sin, ja balvast bodi jiedna, mi celki: Dat læ mu bardne, dat æcalaš; gullet su!

8. Ja dallanaga, go si gæčastegje birrasek, de æi si oaidnam šatan ovtage,

mutto Jesusa okto lut-tesek.

9. Mutto go si legje varest vuolas negjamen, de gildi son sin, amasek si gæsage dam muittalet, maid si legje oaidnam, ouddalگو olbmu bardne læi jabmi lutte bajas-čuožželam.

10. Ja si vurkkijegje dam sane ja arvvalegje gutteg guiminæsek, mi dat læ, jabmi lutte bajas-čuož-zelet.

11. Ja si jerre sust ja celkke: Alma čal'oappa-važak celkkek, atte Elias berre vuost boattet?

12. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Elias boatta vuost ja rakad buok garvesen; ja moft dat læ čallujuvvum olbmu barne birra, atte son galgga ollo gillat ja bagjelgeččujuvvut?

13. Mutto mon cælkam digjidi, atte Elias læ sikke boattam, ja atte si dakke sudnji, maid si dattu, nuftgo čallujuvvum læ su birra.

14. Ja go son bodi mat-tajegjides lusa, de oini son ollo olbmuid sin

birra ja muttom čal'oap-pavažaid, guđek legje singuim naggatallamen.

15. Ja dallanaga, go buok olbmuk oidne su, de doppitalle si balloi, ja si vikke su lusa ja buorastatte su.

16. Ja son jærαι čal'oap-pavažain: Man birra di naggatallabetet singuim?

17. Ja muttom alb-mugest vastedi ja celki: Oapatægje, mon læm buk-tam mu bardnam du lu-sa; sust læ gielates vuoignja.

18. Ja go son doppe su, de son gaikko su, ja son soalssed ja banides gaska ja asta; ja mon læm sardnom du mattajegjidi, vai si ajaše su olguš, ja æi si vægjam.

19. Mutto son vastedi sigjidi ja celki: O don æppeoskolaš sokkagodne! Man gukka galgam mon din lutte læt? Man gukka galgam mon din gierdat? Buktet su mu lusa!

20. Ja si bukte su su lusa; ja go son oini su, de gaikkogodi vuoignja dallanaga su, ja son ga-

čai ædnami, fieradi ja soalssedi.

21. Ja son jærai su ačest: Gukkago læ dasači, go dat daptuvvagođi sudnji? Mutto son celki: Gidda mannavuoda rajest.

22. Ja son læ davja balkkestam su sikke dolli ja čaccai, vai son ožuši hævatet su; mutto jos don væjak maidege, de armet min bagjeli ja væket min!

23. Mutto Jesus celki sudnji: Jos don væjak oskot; buok læ sudnji vejolaš, gutte osko.

24. Ja dallanaga čuorvogodi mana ačče čierodedin ja celki: Mon oskom, Hærra! Væket mu æppeosko!

25. Mutto go Jesus oini, atte olbmuk vikke su lusa, de šiggogodi son dam buttesmættom vuoiņa ja celki sudnji: Don gielates ja bæljetes vuoigņa! Mon gočom du: Vuolge sust olgus, alege šatan mana su sisa!

26. De son huiki ja gai-koi su saggarakkan ja vulgi olgus; ja son šaddai

jabmelagačen, nuft atte ædnagak celkke: Son læ jabmam.

27. Mutto Jesus valdi su gitti ja čuožaldatti su, ja son likkai bajas.

28. Ja go son læi mannam muttom vieso sisa, de jerre su mattajægjek sust sierranessi: Manne mi æp vægjam su olgus agjet?

29. Ja son celki sigjidi: Datslai i mate buktujuvvut olgus mannat mange æra bokte, go rokkus ja borakættaivuoda bokte.

30. Ja go si vulgge dast erit, de vagjolegje si Galilea čada; ja son i dattom, atte guttege galgai dam diettet.

31. Dastgo son oapati su mattajegjides ja celki sigjidi: Olbmuk bardne šadda addujuvvut olbmui giedaidi, ja si galggek su goddet, ja go son læ goddujuvvum, de galgga son goalmad bæive bajas-čuožzelet.

32. Mutto æi si arvvedam dam sane ja balle sust jærramest.

33. Ja son bodi Kapernaumi; ja go son læi

vieso siste, de jærai son sist: Maid arvvaleidek di gaskanædek matke alde.

34. Mutto si orru javotaga; dastgo si legje arvvalam gutteg guiminæsek matke alde, guttemuš sist læ stuoremus.

35. Ja son çokkani ja ravkai dam guokte nubbe lokkasa ja celki sigjidi: Jos guttege datto læt vuostemuš, son galgga læt buokai gaskast manemuš ja buokai balvvalægje.

36. Ja son valdi ucca manača ja divoi dam gasko sin gaski ja valdi dam fatmasis ja celki sigjidi:

37. Gutte vuostaivaldda ovfa daggar ucca manačn mu nammi, vuostaivaldda muo, ja gutte muo vuostaivaldda, i vuostaivalde muo, mutto su, gutte muo vuolgati.

38. Mutto Johannes vastedi sudnji ja celki: Opatægje! Mi oinimek muttoma, gutte i çuovo min, gutte aji bærggala-gaid olgus du nammi, ja

mi gildimek sust dam, dainago son i çuovo min.

39. Mutto Jesus celki: Allet sust dam gielde! Dastgo i læk oktage, gutte dakka vægalaš dago mu nammi ja de fastain dallanaga sardno bahaid mu birra.

40. Dastgo gutte i læk min vuostai, læ min bæle.

41. Dastgo gutte adda digjidi guvse dievva çace jukkat mu nammi, dainago di gullabetet Kristus, duodai çælkam mon digjidi, son i galga eisege dušsas šaddat su balkastes.

42. Ja gutte værranatta ovtage dain uccakažain, gudek oskuk mu ala, sudnji lifçi buoreb, go millogædge lifçi hængastuvum su çæbet birra, ja son lifçi balkkestuvum appai.

43. Ja jos du gietta værranatta du, de çuopa dam gaskat! Dat læ dudnji buoreb mannat ramben ællem sisa, go adnet guokte gieda ja mannat helveti, dam çaskadmætom dolli,

44. gost sin matto i

jame, ja dolla i časkaduvvu.

45. Ja jos du juolge verranatta du, de čuopa dam gaskat! Dat læ dudnji buoreb mannat skierbman ællem sisa, go adnet guokte juolge ja balkkestuvvut helveti, dam časkadmættom dolli,

46. gost sin matto i jame, ja dolla i časkaduvvu.

47. Ja jos du čalbme verranatta du, de balkkest dam aldat erit! Dat læ dudnji buoreb mannat čalbmebællen Ibmel rika sisa, go adnet guokte čalme ja balkkestuvvut helvet dolli,

48. gost sin matto i jame, ja dolla i časkaduvvu.

49. Dastgo juokkehaš galgga salttjjuvvut dolain, ja juokke oaffar galgga salttjjuvvut saltin.

50. Saltek læk buorek; mutto jos saltek vægatuvvujek, de maina aiggo-betet di daid saltit? Adnet saltid duokkenædek, ja dollet rafhe gutteg guimidædekguim!

10. Kapittal.

Jesus sardno naitusbarai ærranaddam birra, 1—12, buristsivdned ucca manačid, 13—16, oapat riggesvuoda biettalet, 17—27, jedde sin, gudek læk biettalam maidege su diti, 28—31, sardno gillamušas birra, 32—34, cuigod Sebedeus barneguovto ja nævvo vuollegašvutti, 35—45, buored dam čalmetes Bartimeusa, 46—52.

1. Ja son čuožželi ja manai dast Judea rajidi ædnam čada dom bæle Jordan ja olbmuk botte fastain su lusa čorrangi čorrangi; ja son oapatišgodi fastain sin, nuftgo son lavi.

2. Ja Farisealažak botte su lusa ja jerre gæččalam diti su: Lægo boadnjai lobalaš ærranet su akastes?

3. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Maid læ Moses goččom digjidi?

4. Mutto si celkke: Moses miedeti čallet ærragirje ja ærranet sust.

5. Ja Jesus vastedi ja celki sigjidi: Din vaimoidædek garasvuoda diti čali son digjidi dam bak-koma.

6. Mutto sivdnedæme algost læ Ibmel dakkam

sodno olmajen ja nis-
sonen.

7. Damditi galgga olmuš
guoddet su ačes ja su
ædnes ja orrot bissovaž-
žan su akas lutte,

8. ja dat guovtes galg-
gaba læt okta oažže; de
dalle soai æba læk šatan
guokte, mutto okta oažže.

9. Maid nabbo dalle Ib-
mel læ okti ovtastattam,
dam i galga olmuš ærotet.

10. Ja su mattajægjek
jerre sust fastain vieso
siste dam sæmma birra.

11. Ja son celki sigjidi:
Gutte akastes ærrana ja
naittala nubbin, son fur-
ruša suina.

12. Ja jos nisson ærra-
na su boadnjastes ja
naittal nubbin, de son
furuša.

13. Ja si bukte ucca
manačid su lusa, vai son
guoskatifči daidi; mutto
mattajægjek šiggogotte
sin, gudek gudde daid
ouddan.

14. Mutto go Jesus dam
oini, de moaraturvai son
ja celki sigjidi: Diktet
ucca manačid boattet mu
lusa ja allet hette sin!

Dastgo Ibmel rika gulla
daggaražaidi.

15. Duodai cælkam mon
digjidi: Gutte i vuostai-
valde Ibmel rika nuftgo
ucca manaš, son i galga
eisege boattet dam sisa.

16. Ja son valdi sin sal-
lasis ja bijai giedaides
sin ala ja buristsivdnedi
sin.

17. Ja go son læi vuolg-
gam matkai, de viegai
muttom su lusa ja luoit-
tadi čibbides ala su oud-
di ja jærai sust: Buorre
oapatægje; Maid galgam
mon dakkat, vai mon arb-
bim agalaš ællema?

18. Mutto Jesus celki
sudnji: Manne gočok don
muo buorren? I oktage
læk buorre, ærrebggo okta,
namalassi Ibmel.

19. Don diedak bakko-
mid: Ik don galga fur-
rušet, ik don galga god-
det, ik don galga suoladet,
ik don galga værre-duo-
đaštusa cælkket, ik don
galga bættet, gudnijatte
du ačad ja du ædnad!

20. Mutto son vastedi
ja celki sudnji: Oapa-
tægje! Daid buok mon

læm doallam gidda mu nuorravuottam rajest.

21. Mutto Jesus gæc̄ai su ala ja ani su rakisen ja celki sudnji: Okta dust vela vaillo: vuolge, vuovde, mi dust læ, ja adde dam vaivašidi, ja de dust galgga læt davver alмест; de boade, čuovo muo ja valde ruosa bajas!

22. Mutto son šaddai unokas milli dam saga diti ja vulgi morrašest erit; dastgo sust læi ollo obmudak.

23. Ja Jesus gæc̄ai biras ja celki su matta-jegjidadas: Man vaddes læ sigjidi, gæin læ riggesvuotta, boattet Ibmel rika sisa!

24. Mutto mattajægjek suorgganegje su sani diti. Mutto Jesus vastedi fastain ja celki sigjidi: Manačidam! Man vaddes dat læ, atte si, gudek riggesvuoda ala dorvastek, mattek boattet Ibmel rika sisa!

25. Alkeb læ kameli mannat aibmešalme čada, go rigges olmui boattet Ibmel rika sisa.

26. Mutto si suorgga-

negje hui sagga ja celkke gutteg guoibmasesek: Gi matta dalle šaddat audogassan?

27. Mutto Jesus gæc̄ai sin ala ja celki: Olbmuidi læ dat galle vægjemæt-tom, mutto i Ibmeli; dastgo Ibmeli læ buok vejolaš.

28. Ja Pietar cælkkegodi sudnji: Gæc̄a, mi læp guoddam buok ja čuvvom du.

29. Mutto Jesus vastedi ja celki: Duodai cælkam mon digjidi: I læk oktage, gutte læ guoddam vieso daihe vieljaid daihe oabaid daihe ačē daihe ædne daihe aka daihe manaid daihege bældoid mu ja evangelium diti,

30. gutte i šadda oažžot fastain čuode-gærddasažat ruoktot, dal dam aigest viesoid ja vieljad ja oabaid ja ednid ja manaid ja bældoid doar-radallujumi vuolde ja boatte mailmest agalaš allema.

31. Mutto ædnagak, gudek læk vuostemužak, galggek šaddat manemuž-

žā

sto

g

ke

na

ja

lis

na

de

ste

loh

no

ga.

3:

ba.

nt

ju

čal

si

ja

doi

34

ja

su

ma

baj

35

ja

bar

cell

dat

mo.

rok

36

noi

žan, ja manemužak vuostemužžan.

32. Mutto si legje matke alde, go si legje mannamen bajas Jerusalemi, ja Jesus vazi sin ouddalist, ja si legje suorgganam ja čuvvu su baladedin. Ja son valdi fastain dam guokte nubbe lokkasa ouddasis ja sardnogodi sigjidi, mi sudnji galgai dapatuvvat:

33. Gæča, mi mannap bajas Jerusalemi, ja olbmu bardne šadda addjuvvut bajemuš papai ja čal'oappavažai gitti, ja si dubmijek su jabmemi ja addek su bakeni halddoi.

34. Ja si bilkkedek su ja rissijek su ja čolggekk su ja goddek su, ja goalmad bæive galgga son bajasčuozželet.

35. De bodiga Jakob ja Johannes, Sebedeus barneguovtos, su lusa ja celkiga: Oapatægje! Moai datušeime, atte don dagak monnoidi dam, maid moai rokkadalle.

36. Mutto son celki sodnoidi: Maid doai datto-

bætte, atte mon galgam dodnoidi dakkat?

37. Mutto soai celkiga sudnji: Adde monnoidi, atte moai ožžu čokkat, nubbe du olgiš gieda bældede ja nubbe du gurot gieda bældede, du hærvasvuoda siste!

38. Mutto Jesus celki sodnoidi: Äppe doai diede, maid doai rokka-dallabætte; mattebættego doai jukkat dam gæra, maid mon jugam, ja gastašuvvut daina gastain, maina mon gastasuvvum?

39. Mutto soai celkiga sudnji: Matte moai galle. Mutto Jesus celki sodnoidi: Doai šaddabætte galle jukkat dam gæra, maid mon jugam, ja gastašuvvut daina gastain, maina mon gastašuvvum;

40. mutto čokkat mu olgiš ja mu gurot gieda bældede i læk mu addemest gæsage, ærrebgo sigjidi, gæidi dat læ rakaduvvum.

41. Ja go dak loges dam gulle, de moaratuvvagotte si Jakob ja Johannes ala.

42. De ravkai Jesus sin

ouddasis ja celki sigjidi: Di diettebetet, atte si, gudek adnujuvvujek olbmui raddijægjen, raddijek sin bagjel, ja stuora hærrak sin gaskast adnek isedvuoda sin bagjel.

43. Mutto din gaskast i galga læt nuft; mutto gutte din gaskast aiggo læt stuores, son galgga læt din balvvalægje,

44. ja gutte din gaskast aiggo oaivvamužžan šad-
dat, son galgga læt buokai vuollegæmus balvvalægje.

45. Dastgo i olbmui bardnege læk boattam ječas balvvalattam varas, mutto balvvalam varas ja addem varas su hægas lonastussan ædnagi oudast.

46. Ja si botte Jerikoi; ja go son vulgi Jerikost olgus oktanaga su mattajegjidesguim ja ollo olbmuiguim, de læi Timeus bardne, dat čalmetes Bartimeus, balgga guorast čokkamen ja gærjedæmen.

47. Ja go son gulai, atte dat læi Jesus, dat Nasarealaš, de riemai son

čuurvvot ja cælkket: Jesus, don David bardne, armet mu bagjeli!

48. Ja ædnagak šiggogotte su, vai son javotuvaši. Mutto son čuorvoi sagga æmbo: Don David bardne, armet mu bagjeli!

49. Ja Jesus čuožati ja gočoi sin su ravkkat; ja si ravkke dam čalmetæme ja celkke sudnji: Læge dorvolaš, čuožžel! Son ravkka du.

50. Mutto son nuolasti olgomuš biktases erit, čuožželi ja bodi Jesus lusa.

51. Ja Jesus vastedi ja celki sudnji: Maid don datok, atte mon galgam dudnji dakkat? Mutto dat čalmetæbme celki sudnji: Rabbuni, atte mon šaddam oaidnen!

52. Mutto Jesus celki sudnji: Vuolge! Du osko læ du bæstam. Ja dallanaga šaddai son oaidnen ja čuovoi Jesusa matke mielde.

11. Kapittal.

Jesus ride Jerusalem sisa, 1—10, manna tempelest, man-

Je-
dne,

ggo-
avo-
uor-
Don
mu

i ja
; ja
eme
æge
Son

lasti
erit,
esus

li ja
don
gam
dat
lnji:
šad-

elki
osko
alla-
nen
atke

sisä,
man-

na Betaniai, garrod fikun-
muora, 11—14, buttesta tem-
pela, 15—18, sardno osko ja
rokkus birra, 19—26, i dato
cælkket, man famos son dak-
ka su dagoides, 27—33.

1. Ja go si lakkanegje
Jerusalemi, Betfagai ja
Betaniai Olljovare vuolde,
de vuolgati son guoktasa
su mattajegjines ja celki
sodnoidi:

2. Vuolgge dam sidi,
mi læ dodno oudast, ja
dallanaga, go doai boatte-
bætte dam sisa, de gavn-
nabætte doai asen čivga
čadnagasast, man alde i
læk oktage olmuš čok-
kam; čoavdde dam ja
bukte dam deiki!

3. Ja jos guttege cælkka
dodnoidi: Manne dakka-
bætte doai dam? de cælk-
ke, atte Hærra dam dar-
baša! De vuolgat son
dam dallanaga deiki.

4. Mutto soai manaiga
dokko ja gavnaiga čivga
čadnagasast uksaguorast
olglobælde balgga ratko-
tagast ja čovdiga dam.

5. Ja muttomak dain, gu-
dek legje dast čuožžomen,
celkke sodnoidi: Maid
doai dakkabætte, go doai
čoavdebætte čivga?

6. Mutto soai celkiga
sigjidi, nuftgo Jesus læi
gočcom; ja si luitte sod-
no mannat.

7. Ja soai doalvoiga
čivga Jesus lusa ja bijai-
ga biktasidesga dam ala,
ja son čokkani dam ala.

8. Mutto ædnagak lebbu
sin biktasidesek balgga
ala, mutto ærrasak čuppe
ovsid muorain ja duorga-
stegje daiguim balgga.

9. Ja si, gudek oudast
manne, ja si, gudek
manest čuvvu, čurvvu ja
celkke: Hosanna! Buri-
sivdneduvvum lekus son,
gutte Hærra nammi boat-
ta!

10. Buristsivdneduvvum
lekus min aččamek Da-
vid rika, mi boatta Hær-
ra nammi! Hosanna alla-
gasast!

11. Ja Jesus manai Je-
rusalem sisa ja tempel
sisa; ja go son læi gæča-
dam buok dingaid, de
manai son, go æked aig-
ge juo læi, Betaniai daina
guokte nubbe lökkasin.

12. Ja nubbe bæive, go
Betaniast si vulgge, de
borastuvvagodi son.

13. Ja go son oini mut-

töm fikunmuora gukken, mast legje lastak, de manai son dam lusa, noago son gavnaši mai-dege dast; ja go son bođi dam lusa, de i son gavdnam maidege ærre-bgo lastaid, dastgo i dalle læm fikunaigge.

14. Ja Jesus vastedi ja celki dasa: Allus oktage šatan borru dust šaddoid agalažat! Ja su matta-jægjek gulle dam.

15. Ja si botte Jerusalemi; ja Jesus manai tempel sisa ja agjegodi sin olgus, gudek legje tempel siste vuovdemen ja oastemen, ja rutta-lonotalli bevdid ja duvva-vuvddi stuoloid njeidi son ædnami.

16. Ja i son suovvam gudege guoddet litte tempel čada.

17. Ja son oapati ja celki sigjidi: Igo čallu-juvvum læk, atte mu viesso galgga gočču-juvvut rokkadallam-viesson buok olbmuidi? Mutto di lepet dakkam dam rievvarbiegjon.

18. Ja čal'oappavažak ja bajemuš papak gulle

dam ja bivdde, moft si ožuše su hævattet; dastgo si balle sust, dademielde go buok olbmuk ovdu-šegje saggarakkan su oapo diti.

19. Ja go æked læi šad-dam, de manai son gav-pugest olgus.

20. Ja go si idedest vaz-ge mæddel, de oidne si, atte fikunmuorra læi astam gidda ruottasi rajest.

21. Ja go Pietar muittai dam, de celki son sudnji: Rabbi! Gæča, dat fikunmuorra, maid don garrodik, læ astam.

22. Ja Jesus vastedi ja celki sigjidi: Adnet osko Ibmeli!

23. Dastgo duodai cælkam mon digjidi, atte gutte cælkka dam varrai: Loktan bajas ja luoite ječad appai! ja i æpped su vaimostes, mutto osko, atte dat, maid son cælkka, šadda, sudnji dat šadda, maid son cælkka.

24. Damditi cælkam mon digjidi: Buok maid di bivddebetet rokkadalade-din, oskot, atte di oažžo-

betet dam, de dat digjidi
dapatuvva!

25. Ja go di čuožžobetet
ja rokkadallabetet, de ad-
det andagassi, jos dist
læ mikkege unokasvuod-
daid gudege vuostai, vai
maidai din ačče, gutte
læ almin, addaši digjidi
andagassi din bagjel-
duolbmamid!

26. Mutto jos di epet
andagassi adde, de i adde
din aččege, gutte læ al-
min, digjidi andagassi
din bagjelduolbmamid.

27. Ja si botte fastain
Jerusalemi, ja go son
manai birra tempel siste,
de botte bajemuš papak
ja čal'oappavažak ja vuor-
rasak su lusa.

28. Ja si celkke sudnji:
Man famost dagak don
daid dagoid, ja gi læ ad-
dam dudnji dam famo,
atte don dagak daid da-
goid?

29. Mutto Jesus vastedi
ja celki sigjidi: Mon mai-
dai aigom gaččat dist
ovta sane, ja vastedeket
munji! De aigom maidai
mon cælkket digjidi, man
famost mon daid dagoid
dagam.

30. Johannes gasta,
bodigo dat alмест, vai
olbmuin? Vastedeket
munji!

31. Ja si jurdašegje ješ-
aldsesesek ja celkke:
Jos mi cælkkep: Dat
bodi alмест, de cælkka
son: Manne di dalle epet
sudnji oskom?

32. Mutto jos mi cælk-
kep: Dat bodi olbmuin,
— de balle si albmugest;
dastgo buokak adne Jo-
hannesa duotta profetan.

33. Ja si vastedegje ja
celkke Jesusi: Ąp mi
diede dam. Ja Jesus
vastedi ja celki sigjidi:
De im monge cælke di-
gjidi, man famost mon
daid dagoid dagam.

12. Kapittal.

Jesus ouddanbigja værddadusa vidnegardde-barggi birra, 1—12; sardno værrioruda birra, 13—17, bajasčuožželæme birra, 18—27, stuoremus bakkom birra lagast, 28—34, Messias birra, 35—37, nævvo čal'oappavažai vuostai, 38—40, maidno læskanisson, gutte addi maņemuš rudas tempeli addaldakkan, 41—44.

1. Ja son sardnogodi sigjidi værddadusai bokte: Muttom olmuš rakadi

vidnegarde ja dagai aide dam birra ja roggi boč-čemgare ja huksi toarna, ja son laigoti dam vidnegardde-barggidi ja manai olggo-ædnami.

2. Ja go aigge bodi, de vuolgati son balvvalægjes vidnegardde-barggi lusa, vai son vuostaivaldaši vidnegardde-barggin vidnegarde šaddoid.

3. Mutto si valdde ja cabme su ja luitte su mannat guoros giedai erit.

4. Ja son vuolgati fastain nubbe balvvalægje sin lusa, ja dam cabme si gedgiguim ja havvadutte su oaive ja luitte su mannat higjeduvvum erit.

5. Ja son vuolgati fastain nubbe æra, ja su si godde, ja ædnag æraid, muttomid si cabme, muttomid si godde.

6. Mutto go sust læi vela okta bardne, gæn son ani rakisen, de vuolgati son manemusta vela suge sin lusa ja celki: Mu barne oudast si goit hæppanek.

7. Mutto vidnegardde-barggek celkke gutteg

guoibmasæsek: Dat læ arbolaš; bottet, goddop mi su, de arbbe migjidi bacca!

8. Ja si valdde ja godde su ja balkkestegje su vidnegarddest olgus.

9. Maid galgga dalle vidnegarde hærra dakkat? Son galgga boattet ja hævatet vidnegardde-barggid ja laigotet ærrasidi su vidnegardes.

10. Epetgo di læk maidai lokkam čallagest dam: Dat gædge, maid huksijægjek hilggu, dat læ šaddam oaivvečiekka-gædgen;

11. dat læ dakkujuvvum Hærrast, ja dat læ ovdulaš min čalmidi.

12. Ja si bivdde su gid-da doppit, mutto balle olbmuin; dastgo si arvvedegje, atte son celki dam værddadusa sin vuostai. Ja si gudde su ja manne erit.

13. Ja si vuolgategje muttomin Farisealažain ja Herodianalažain su lusa, vai si gielaše su saniguim.

14. Mutto si botte ja celkke sudnji: Oapatægje!

Mi diettep, atte don læk duodalaš ikgo fuola gæstege; dastgo ik don gæčā olbmui hame bællai, mutto oapatak Ibmel gæino duottavuoda mielde. Lægo lobalaš addet kæisari væro, daihe i? Galggapgo mi addet daihe æp addet?

15. Mutto go son didi sin guoktelašvuoda, de celki son sigjidi: Manne gæččalepet di muo? Buktet munji ruda, vai mon gæčam dam!

16. Mutto si bukte dam. Ja son celki sigjidi: Gæn govva ja bagjelčala dat læ? Mutto si celke sudnji: Kæisara.

17. Ja Jesus vastedi ja celki sigjidi: Addet kæsari dam, mi kæsara læ, ja Ibmeli dam, ja Ibme-la læ! Ja si ovdušegje su diti.

18. Ja Saddusealažak, gudek celkkek, atte bajasčuožželæbme i læk, botte su lusa ja jerre sust ja celkke:

19. Oapatægje! Moses čali migjidi, atte go gudege viellja jabma ja guođda aka, mutto ma-

naid i guode, de galgga su viellja valddet su aka ja čuožaldattet su vielljasis nale.

20. Dal legje čieča vieljačā; ja vuostemuš valdi aka ja jami ige guođdam nale.

21. Ja nubbe valdi su ja jami, ja i songe guođdam nale, ja goalmad damanaga lakai.

22. Ja dak čiečas valdde su, æige guođdam nale. Maņemusta sist buokain jami maidai nisson.

23. Damditi, bajasčuožželæme siste, go si bajasčuožželek, gæn akka galgga son dalle sist læt? Dastgo dak čiečas læk adnam su akkan.

24. De vastedi Jesus ja celki sigjidi: Epetgo di damditi čægjed, go di epet dovda čallagid, epetge Ibmel famo?

25. Dastgo go si læk bajasčuožželam jabmi lutte, de æi si naittal, æige naittjuvvu, mutto si læk nuftgo engelak almin.

26. Mutto jabmi birra, atte si bajasčuožaldattu-

juvvujek, epetgo di læk lokkam Moses girjest, muittalusast bastelis lanjai miestag birra, moft Ibmel sarnoi sudnji ja celki: Mon læm Abraham Ibmel ja Isak Ibmel ja Jakob Ibmel?

27. Ibmel i læk jabmi, mutto elli Ibmel. Damditi čagjadaddabetet di sagga.

28. Ja okta čal'oappavažain, gutte læi gullam sin sardnomen gutteg guiminæsek, ja gutte arvvedi, atte son læi vatedam sigjidi burist, vazi su lusa ja jærai sust: Guttemuš læ dat vuostemuš bakkom buokai gaskast?

29. Mutto Jesus vatedi sudnji: Dat vuostemuš bakkom buokai gaskast læ dat: Gula, Israel! Hærra, min Ibmel, Hærra læ okta,

30. ja don galgak rakistet, Hærra, du Ibmelad, obba du vaimostad ja obba du sielostad ja obba du mielastad ja obba du famostad; dat læ dat vuostemuš bakkom.

31. Ja nubbe, mi læ

sæmmalagas, læ dat: Don galgak rakistet du lagamužad nuftgo ješječad. I læk mikkege æra bakkomid stuoreb go dak.

32. Ja dat čal'oappavaš celki sudnji: Oapatægje! Don læk sardnom burist, duottavuodain; dastgo okta Ibmel læ, ige læk oktage ærrebggo son,

33. ja rakistet su obba vaimostes ja obba jiermestes ja obba sielostes ja obba famostes ja rakistet su lagamužas nuftgo ješječas læ æmbo go buok boalddemoaffarak ja njuovvamoaffarak.

34. Ja go Jesus oini, atte son vatedi jiermalačat, de celki son sudnji: Don ik læk gukken Ibmel rikast erit. Ja i oktage duostam šatan æmbo sust jærrat.

35. Ja Jesus vatedi ja celki oapatelines tempelest: Moft celkkek čal'oappavažak, atte Kristus læ David bardne?

36. Dastgo David cælkka ješ Bassevuoina siste: Hærra celki mu hærrai: Čokkan mu olgiš gieda bællai, dassači go mon

bijam du vašalažaid du julgi vuološen!

37. De goččo dalle David ješ su Hærran, ja moft læ son dalle su bardne? Ja ollo olbmuk gulddalegje su mielastæsek.

38. Ja son celki sigjidi opatedines: Varoteket ječaidædek čal'oappavažain, gudek mielastæsek dattuk vazzet gukkes bik-tasi siste ja buorastattu-juvvut siljoin

39. ja oažžot bajemuš čokkamsajid synagogai siste ja čokkat boaššomu-sast bævdest mallasin!

40. Si, gudek borrek læskai daloid ja hame diti adnek gukkes rok-kusid, si galggek oažžot dade stuoreb rangastusa.

41. Ja go Jesus læi čokkanam tempel bumba buotta, de oini son, moft olbmuk bigje ruđaid bum-ba sisa. Ja ædnag rig-gasak bigje ollo dam sisa,

42. ja muttom vaivaš læska bodi ja bijai guok-te enkelbæle dam sisa, mi læ okta enkel.

43. Ja son ravkai su

mattajegjides lusas ja celki sigjidi: Duodai cæl-kam mon digjidi, atte dat vaivaš læska læ bigjam æmbo, go buokak dak, gudek bigje bumba sisa.

44. Dastgo si bigje buokak dast, mi sist læi ligas; mutto dat bijai su vaivašvuodastes buok dam, mi sust læi, obba su obmudagas.

13. Kapittal.

Jesus sardno tempel ja Je-rusalem duššadume birra ja mærkai birra dam ouddal, 1—23, mailme loapa birra ja mærkai birra dam ouddal, 24—31, ravve buokaid goccet, 32—37.

1. Ja go son læi tem-pelest olgus mannamen, de cælkka okta su mat-tajegjin sudnji: Opatægje! Gæča, maggar gæd-gek ja maggar rakkana-sak*!

* viesok.

2. Ja Jesus vastedi ja celki sudnji: Oainakgo don daid stuora rakka-nasaid? I galga guddu-juvvut gædge gædge ala, mi i šadda vuolas gaik-kujuvvut.

3. Ja go son læi čokka-men Olljovare alde tem-

pel buotta, de jerre Pietar ja Jakob ja Johannes ja Andreas sust sierra sajest:

4. Cælke migjidi, goas galgga dat šaddat, ja mi læ dasa mærkkan, goas buok dat ollašuvvu?

5. Mutto Jesus vastedi sigjidi ja sardnogodi: Varoteket, amas guttege din fillit!

6. Dastgo ædnagak bottek mu nammi ja celkek: Mon læm Kristus Ja si fillijek ædnagid.

7. Mutto go di gullabetet sodid ja soattesagaid, de allet suorggan! Dastgo dat berre dpatuvvat; mutto loappa i læk vela.

8. Dastgo albmugak galggek čuožzelet albmugi vuostai, ja rikak rikai vuostai, ja ædnam doargastusak galggek šaddat duobbeld dabbeld, ja nælgge ja vuostehakko galgga læt. Dak læk bakčasi alggo.

9. Mutto varoteket jesječaidædek! Dastgo si addek din diggi ja synogagai gitti; di šaddabetet rissijuvvut ja divvujuvvut oaivvamužai ja gonagasai ouddi mu diti, sigjidi duodaštussan.

10. Ja evangelium berre vuost sardneduvvut buok albmugidi.

11. Mutto go si dolvvuk din dokko addem diti din sin gitti, de allet morašt ouddal aige dam harrai, maid di galgabetet sardnot, alletge jurdaš dam harrai; mutto sardnot dam, mi digjidi addujuvvu damanaga dimost! Dastgo epet di læk dak, gudek sardnobetet, mutto Bassevuoigņa.

12. Mutto viellja šadda vieljas addet jabmem gitti, ja ačče manas, ja manak bigjek ječaidæsek vanhemidesek vuostai ja goddek sin.

13. Ja di šaddabetet vašotuvvut buokain mu nama diti; mutto gutte oskaldassan bisso gidda loapa ragjai, son galgga šaddat audogassan.

14. Mutto go di oaidnebetet hævatusa fastevuoda, man birra profet Daniel læ sardnom, dast čuožžomen, gost dat i berre læt, — gutte dam lokka, vuttivalddus dam! — de batarekusek si

varidi, gudek læk Judeast!

15. Mutto gutte læ dake alde, allus vuolas nigju vissusis, allusge sisa mannu viežžam diti mai-dege su viesostes.

16. ja gutte læ bældost, allus ruoktot maccu viežžam diti su biktasides!

17. Mutto vuoi æppevegjidi ja njamategjidi dain beivin!

17. Mutto rokkadallet, amas din bataræbme šad-dat dalvveg!

19. Dastgo dain beivin galgga læt daggar stuora atestus, mi i læk læmaš sivdnadusa algo rajest, maid Ibmel sivdnedi, gidda dassači ige galgga šad-datge.

20. Ja jos Hærra i oane-divče daid beivid, de i šaddaše mikkege ožid bestujuvvut; mutto valljijuvvuni diti, gæid son læ valljim, læ son oanedam daid beivid.

21. Ja jos guttege dalle cælkka digjidi: Gæča, dast læ Kristus, daihe gæča duost, de epet di galga dasa oskot.

22. Dastgo værre-Kristusak ja værre-profetak čuožželek ja dakkek mærkaid ja ovdulaš dagoid fillim diti vela valljijuvvumidge, jos dat lifči vejolaš.

23. Mutto varoteket di ječaidædek! Gæča, mon læm cælkkam digjidi buok juo ouddal.

24. Mutto dain beivin, dam atestusa mannel, galgga bæivaš sevnjudet, ja manno i galga baített,

25. ja alme nastek galggek vuolas gaččat, ja dak famok, mak læk almin, galggek likkatuvvut.

26. Ja dalle galggek si oaidnet olbmua barne boattemen balvai siste ædnag famoin ja hærvasvuodain.

27. Ja dalle galgga son vuolgatet su engelides ja čokkit su valljijuvvumides mailme njælje čiegast, ædnam ravdast gid-da alme ravddi.

28. Mutto oppet værdadusa fikunmuorast: Go dam oavsek læk juo mailhom, ja lastak ittegottek, de di diettebetet, atte gæsse læ lakka.

29. Nuftgis maidai di, go di oaidnebetet, atte dak mærkak šaddagottek, de dittet, atte son læ lakka uvsā oudast!

30. Duodai cælkam mon digjidi: Dat sokkagodde i galga eisege nokkat, ouddalgo dat buokrakkan šadda.

31. Albme ja ænam galggaba dušsat, mutto mu sanek æi galga eisege dušsat.

32. Mutto dam bæive ja dam dimo i diede oktagē, æi engelak, gudek læk almest, ige Bardnege, ærrebgo Ačče okto.

33. Varoteket, goccet ja rokkadallet! Dastgo epet di diede, goas dat aigge joavdda.

34. Nuftgo olmuš, gutte vulgi olggo-ædnami, gudi su viesos ja addi su balvvalegjidasas famo ja ješguttige su fidno ja gočoi uksafavta goccet.

35. Damditi goccet, — dastgo epet di diede, goas dalo-ised boatta, ækedest daihe gaska-ija daihe vuoncca-biškōm aige daihe idedest, —

36. amas son, go son

boatta hoapost, gavdnat din oaddemen.

37. Mutto maid mon cælkam digjidi, dam cælkam mon buokaidi: Goccet!

14. Kapittal.

Bajemuš papak aigguk goddet Jesusa, 1—2. Jesus vuiddujuvvu, 3—9. Judas dakka šiettadusa su bættet, 10—11. Jesus borra bæssašlabba, sardno su birra, gutte aiggo su bættet, 12—21, asat altar sakramenta, 22—25. sardno Oljovarrai manadedin Pietar jorakeme birra, 26—31, algat su gillamušas urtasgardest, 32—42, bettjujuvvu, 43—46. Pietar časka mikin, 47. Jesus cuigod vašalažaides, mattajægjek ja dat nuorra olmai mannek batarussi, 48—52. Jesus dolvvujuvvu Kaifas vissui, i vasted algost maidege, dovdasta, atte son læ Ibmel Bardne, dubmjuvvu ašalažžan jabmet ja bilkkeduvvu, 53—65. Pietar biettala su, 69—72.

1. Mutto bæssačak legje ja suvrokættes laibi basek guokte bæive dastmanŋel. Ja bajemuš papak ja čal'oappavažak bivdde, moft si mataše gavvelvuodain su doppit ja goddet.

2. Mutto si celkke: Allop bassen, amas stuibme šaddat olbmui gaski!

3. Ja go son læi Beta-

niast, Simon spittalaža viesost, go son læi bævest, ƕökkamen, de bōdi muttom nisson, gæst læi alabasterlitte billedkættes, hui divras nardusvuoiddasin, ja son cuvkki alabasterlitte ja leikki dam su oaive bagjeli.

4. Mutto dast legje soabmasak, gudek moaratuvve vaimostæsek ja celkke: Man varas hævatuvvui dat vuoidas?

5. Dastgo dat lifci mattam vuvdjuuvvut æmhogo golbma ƕuode ruða oudast ja addujuuvvut vaivašidi. Ja si cuigodišgotte su.

6. Mutto Jesus celki: Addet sudnji rafhe! Manne vuorjabetet di su? Son læ dakkam buore dago mu vuostai.

7. Dastgo vaivašak læk alelassi din lutte, ja go di dattobetet, de di oažžobetet dakkat sigjidi burid; mutto mon im læk alelassi din lutte.

8. Son dagai, maid son mati; son læ ouddal juo vuoidadam mu rubmaš havddadubmai.

9. Duodai cælkam mon

digjidi: Gostikkenessi dat evangelium šadda sardneduvvut obba mailmest, de galgga maidai dat, maid son læ dakkam, muittaluvvut su muitton.

10. Ja Judas Iskariot, okta dam guokte nubbe lokkasest, manai bajemuš papai lusa bættem varas su sin gitti.

11. Mutto go si gulle dam, de šadde si illoi, ja si loppedegje addet sudnji rudaid; ja son hutkai, moft son mataši vuogas aige su bættest.

12. Ja suvrokættes laibi basi vuostaš bæive, go bæssašlabbes njuvvujuuvui, de celkke su mattajægjek sudnji: Gosa dattok don, atte mi galggap mannat ja rakadet, vai don oažok borrat bæssašlabba?

13. Ja son vuolgati guoktasa su mattajegjines ja celki sodnoidi: Vuolgge gavpugi, ja muttom olmuš boatta dodno oudald, gutte guodda ƕaccelitte; ƕuovvo su!

14. Ja gosa son manna sisa, de cælkke dast dalloisedi: Oapatægje cælk-

Inat
non
cæl-
Goc-

god-
vuid-
akka
)-11.
sard-
go su
ar sa-
Olljo-
r jor-
gat su
32-
Pietar
uigod
ek ja
ek ba-
olvvu-
rasted
a, atte
ubmi-
et ja
Pietar

legje
asek
mpel.
i cæl-
moft
odain
t.
Allop
ubme
i!
Beta-

ka: Gost læ dat guosse-
viesso, gost mon oažom
borrat bæssašlabba mu
mattajegjidanguim?

15. Ja son čajet dodnoi-
di stuora stobo, gost
buok læ valmastuvvum
ja rakaduvvum; raka-
dække dasa migjidi!

16. Ja su mattajægjek
vulgiga ja bodiga gavpu-
gi ja gavnaiga dam,
nuftgo son læi sodnoidi
cækkam, ja soai raka-
deiga bæssašlabba.

17. Ja go æked læi
šaddam, de bodi son
daina guokte nubbe lok-
kasin.

18. Ja go si legje bæv-
dest čokkamen ja borra-
men, de celki Jesus:
Duodai cælkam mon di-
gjidi, atte okta dist, gudek
lepet muina borramen,
bætta muo.

19. Mutto si šaddagotte
morrasi ja cælkkegotte
sudnji, nubbe nubbe ma-
nest: Jogoson mon læm
dat? Ja nubbe: Jogoson
mon læm dat?

20. Mutto son vastedi
ja celki sigjidi: Okta
dam guokte nubbe lok-
kasest læ dat, dat, gutte

oktanaga muina buonjo-
sta garrai.

21. Olbmu bardne man-
na galle dokko, nuftgo
su birra čallujuvvum læ;
mutto vuoi dam olbmui,
gæn bokte olbmu bard-
ne bettujuvvu! Dat lifči
dam olbmui buorre, jos
son i livče riegadam.

22. Ja go si legje borra-
men, de valdi Jesus lai-
be, giti ja doagjali dam
ja addi sigjidi ja celki:
Valddet, borret! Dat læ
mu rumaš.

23. Ja son valdi gæra,
giti ja addi sigjidi; ja si
jukke buokak dast.

24. Ja son celki sigjidi:
Dat læ mu varra, dam
odda testamenta varra,
mi golgatuvvu ædnagi
oudast.

25. Duodai cælkam mon
digjidi, atte im mon gal-
ga šatan jukkat vidne-
muora šaddost, gidda dam
bæive ragjai, go mon
jugam dam odda šaddo
Ibmel rikast.

26. Ja go si legje lavl-
lom gitoslavllaga, de man-
ne si Olljovarrai.

27. Ja Jesus celki si-
gjidi: Odna ija šaddabetet

di buokak must værranet; dastgo čallujuvvum læ: Mon časkam gæčče, ja savcak biedganek.

28. Mutto mannelgo mon læm bajasčuožželam, de manam mon din ouddal Galileai.

29. Mutto Pietar celki sudnji: Jos si vela buokak værranek, de im mon almake værran.

30. Ja Jesus celki sudnji: Duodai čelkam mon dudnji, atte odne, dam ija, ouddalgo vuoncavares biško guovte gærde, de biettalak don muo golma gærde.

31. Mutto son celki vela æmbo: Jos mon galgašim vela duina jabmet, de im mon almake du biettal. Mutto nuft celkke maidai si buokak.

32. Ja si botte muttom dalloi, man namma læi Getsemane; ja son celki su mattajegjidasas: Čokkaneket dasa, dam bodda go mon læm rokka-dallamen!

33. Ja son valdi Pietara ja Jakoba ja Johannesaa mieldes ja riemai doargetstet ja saggarakkan ballat.

34. Ja son celki sigjidi: Mu siello læ sagga morrašest gidda jabmem ragjai; orrot dast ja goccet!

35. Ja son vazzeli oudebužaidi, luoittadi vuolas ædnam ala ja rokkadalai, vai dat dibmo manaši su mæddel, jos dat lifči vejolaš.

36. Ja son celki: Abba, ačačam! Buok læ dudnji vejolaš; valde dam gæra must erit! Allus almake šaddu, maid mon datom, mutto maid don datok!

37. Ja son bodi ja gavnai sin oaddemen ja celki Pietari: Simon, oadakgo don? Ikgo don vægjam goccet ovtage dimo?

38. Goccet ja rokkadallet, amadek di gæččalus-si šaddat! Vuoignā læ galle gærggad, mutto oazže læ hægjo.

39. Ja son manai fastain dokko ja rokkadalai ja celki daidsæmma sanid.

40. Ja son bodi fastain ja gavnai sin fastain oaddemen; dastgo sin čalmek legje lossoduvvum, ja æi si diettam, maid si sudnji vastedegje.

41. Ja son bodi goalmad gærde ja celki sigjidi: Oaddebetetgo di vela ain ja vuoinadepet? Aigge læ vassam. Dibmo læ boattam; gæca, olbmu bardne bettujúvvu sud-dolažai giedaidi.

42. Likket bajas, vulgop mi! Gæca, son læ lakka, gutte muo bætta.

43. Ja dallanaga, go son læi ain sardnomen, de bodi Judas, okta dam guokte nubbe lokkasest, ouddan, ja stuora joavkko suina miki ja staggoigum bajemuš papai ja čal'oappavažai ja vuorra-si lutte.

44. Mutto dat, gutte su beti, læi addam sigjidi mæarka ja cækkam: Dat, gan mon cummestam, dat læ son; doppijeket su ja dolvvot su visut erit!

45. Ja go son bodi, de loaidasti son dallanaga su lusa ja celki: Rabbi! Rabbi! Ja son cummesti su.

46. Mutto si bigje giedaidæsek su ala ja doppijegje su.

47. Mutto okta sist, gu-

dek legje su lutte čuožžomen, rotti miekes, časki bajemuš papa balvvalægje ja čuopai su bælje erit.

38. Ja Jesus vastedi ja celki sigjidi: Di lepet vuolggam, dego riévvar lusa, miki ja staggoigum, valddam diti muo gidda.

49. Mon legjim bæiva-lažat din lutte ja oapatim tempelest, ja epet di doppim muo; mutto dat læ šaddam, vai čallagak ollašuyvuše.

50. Ja si gudde su buokak ja bataregje.

51. Ja muttom nuorra olmai čuovoi su, gutte læi suppm fina lidne-biktasa alas rubmašes bagjeli; ja dak nuorra olbmak doppijegje su gidda.

52. Mutto son luiti dam fina lidnebiktases ja batari alas sin lutte erit.

53. Ja si dolvvu Jesusa bajemuš papa lusa; ja buok bajemuš papak ja vuorrasak ja čal'oappavažak botte čoakkai su lusa.

54. Ja Pietar čuovoi

gukken su manpelist gid-
da bajemuš papa vieso
sisa; ja son čokkai ok-
tan balvvalegjiuim ja
biktali ječas dollagad-
dest.

55. Mutto bajemuš pa-
pak ja obba gereg bivd-
de duodaštusa Jesus ala,
vai si ožuše su hægatut-
tet; ja æi si gavdnam
maidege.

56. Dastgo ædnagak
sardnu værre-duodaštu-
said su ala; mutto duo-
daštusak æi boattam ov-
taidi.

57. Ja muttomak čuož-
želegje ja sardnu værre-
duodaštusaid su ala ja
celkke:

58. Mi læp gullam su
cælkemen: Mon aigom
vuolas gaikkot dam tem-
pela, mi læ giedaiguim
dakkujuvvum, ja golma
bæivest dakkat nubbe,
mi i læk giedaiguim dak-
kujuvvum,

59. Ja æi vela nuftge
boattam sin duodaštusak
ovtaidi.

60. Ja bajemuš pappa
čuožželi gasko sin gaski
ja gačai Jesusest ja cel-
ki: Ikgo don vasted mai-

dege? Maid duodašte-
k dak du ala?

61. Mutto son oroi ja-
votaga ige vastedam mai-
dege. De gačai bajemuš
pappa fastain sust ja
celki sudnji: Lækgo don
Kristus, dam buristsivd-
neduvvuma bardne?

62. Mutto Jesus celki:
Mon læm; ja di šaddabe-
tet oaidnet olbm̄u barne
čokkamen famo olgiš
gieda bældē ja boattenen
alme balvai siste.

63. De gaikodi bajemuš
pappa su biktasides ja
celki: Maid darbašep mi
vela æmbo duodaštegiid?

64. Di lepet gullam su
Ibm̄el-bilkkadusa; moft
orro din mielast? Mutto
si dubmijegje su buokak
ašalažžan jabmet.

65. Ja muttomak ribme
su čolggat ja gokčat su
muođoid ja corbmat su
čormauguim ja cælkket
sudnji: Einost! Ja balv-
valægjek spežžu su njal-
me vuostai.

66. Ja go Pietar læi
vuollen šiljost, de bodi
muttom bajemuš papa
bigain.

67. ja go son oini Pie-

tar ječas biktalæmen, de gæcai son su ala ja celki: Don læk maidai læmaš Jesusin, daina Nasa-realažain.

68. Mutto son biettali ja celki: Im mon dovda su, imge diede, maid don cælkak. Ja son manai olgus ouddašilljoi; ja vuonccavares biškoï.

69. Ja biga oini fastain su ja cælkkegodi sigjidi, gudek lutte čužžu: Dat læ muttom sist.

70. Mutto son biettali fastain. Ja vebaš dastmanņelaš celkke si, gudek lutte čužžu, fastain Pietari: Duodai, don læk muttom sist; dastgo don læk maidai Galilealaš, ja du jiedna læ damla-gaš.

71. Mutto son riemai ječas garrodet ja vuordnot: Im mon dovda dam olbmu, gæn birra di sardnobetet.

72. Ja vuoncca-vares biškoï nubbe gærde. Ja Pietar muittai dam sane, maid Jesus sudnji celki: Ouddalgo vuoncca-varas biško guovte gærde, de biettalak don muo golma

gærde. Ja son manai olgus ja čieroi.

15. Kapittal.

Kristus dovdasta Pilatus oudast, atte son læ gonagas, 1—5. Pilatus luoitta Barrabasa luovos, dokko adda Jesus rissijuvvut ja russinavllijuvvut, 6—15. Jesus kruoneduvvu bastelis lanjaiguim, cabmujuvvu, dolvvujuvvu olgus, 16—20. Simon guodda su ruosa; Jesus i dato jukkak myrra-vine; son russinavllijuvvu; su biktasak juogaduvvujek, 21—25. Bagjelčala čalujuvvu; rievvar-guovtos russinavllijuvvuba oktan suina, 26—28. Jesus bilkkeduvvu, 29—32. Bæivaš sevnjud; Jesus čuorvvo Ibmeli, bilkkeduvvu fastain, jukka eddika, jabma; tempel ouddaloavdda gaikkan; oaiive-olmai osko, 33—39. Nissonak gečček dasa; Josef havddad su, 40—47.

1. Ja dallanaga iðedest, go bajemuš papak vuorra-siguim ja čal'oappavažai-guim ja obba gereg legje raddadallam, de čadne si Jesusa ja dolvvu su erit ja adde su Pilatusa gitti.

2. Ja Pilatus jærai sust: Lækgo don Judalažai gonagas? Mutto son vastedi ja celki sudnji: Don dam cælkak.

3. Ja bajemuš papak vaiddalegje su sagga.

4. Pilatus jærai fastain

sust ja celki: Ikgo don vasted ik maidege? Gæca, man ollo si duodašteku du ala!

5. Mutto Jesus i vastedam almake maidege, nuft atte Pilatus imaštallagodi.

6. Mutto basi aige lavi son luoittet sigjidi ovta fanga luovos, gæn si anotegeje.

7. Mutto de læi muttom, gæn namma læi Barrabas, gutte læi gidda valddujuvvum vuostehagolažai guim, gudek legje sorbmim olbmui stuime siste.

8. Ja olbmuk čurvvu ja rokkadallagotte su sigjidi dakkat nuftgo son alo lavi dakkat.

9. Mutto Pilatus vastedi sigjidi ja celki: Dattobetgo di, atte mon luoitam digjidi Judalažai gonagasa luovos?

10. Dastgo son didi, atte bajemuš papak legje gadašvuodast addam su su gitti.

11. Mutto bajemuš papak viggategeje olbmuid ravkat, atte son luoitasi bus sigjidi Barrabasa luovos.

12. Mutto Pilatus vastedi ja celki fastain sigjidi: Maid dattobetet di dalle, atte mon galgam suina dakkat, gæn di goččobetet Judalažai gonagassan?

13. Mutto si čurvvu fastain: Russinavlle su!

14. De celki Pilatus sigjidi: Maid bahaid læ son dalle dakkam? Mutto si čurvvu sagga æmbo: Russinavlle su!

15. Mutto Pilatus dato dakkat olbmui miela mielde ja luiti sigjidi Barrabasa luovos ja addi Jesusa russinavllijuvvut, mannelgo son læi diktam su rissijuvvut.

16. Mutto soatte-olbmak dolvvu su šilljoi, duobmovissui, ja čoakkai goču obba soattejoavko.

17. Ja si čanategeje purpurbiktasa su bagjeli ja barggedegje bastelis ladjakruono ja bigje dam su oaivvai,

18. ja si rihme su buorastattalet: Burist dundnji, don Judalažai gonagas!

19. Ja si cabme su oaive sobbin ja čolgge su ja luoitadegje čibbi-

dæsek ala ja rokkadalle su.

20. Ja go si legje su bilkkedam, de nulle si sust purpurbiktasa erit ja čanategje sudnji su ječas biktasid, ja si dolvu su olgus russinavllim diti su.

21. Ja si naggijegje muttom mæddel manne, Simon Kyrenalaža, gutte bodi mæcest, Aleksandera ja Rufus ače, guoddet su ruosa.

22. Ja si dolvu su dam baikkai, mi gočču-juvvu Golgatan, dat læ čilggijuvvum, Oaivvegallobaikke.

23. Ja si adde sudnji vine jukkat sägotuvvum myrrain; mutto i son valddam dam.

24. Ja go si legje russinavllim su, de juogadegje si su biktasid ja vuorbbadalle daid, maid guttege galgai valddet.

25. Mutto dat læi goalmad dibmo, go si russinavllijegje su.

26. Ja bagjelčala læi čal-juvvum vaiddalus-aše birra su ala: Judalažai gonagas.

27. Ja si russinavllijegje guokte rievvara oktan suina, nubbe su olgiš ja nubbe su gurot bællai.

28. Ja čala ollašuvvui, mi čelkka: Son læ lokkuvvum bagjeldulbmi gaski.

29. Ja si, gudek mæddel manne, bilkkedegje su ja šluygge sin oividæsek ja celkke: Hæppan don, don gutte vuolas gaikok tempela ja bajasdagak dam golma bæivest!

30. Bæste ješječad ja nieja ruosa alde vuolas!

31. Mutto nuftgis maidai bilkkedegje bajemuš papak su gaskanæsek oktanaga čal'oappavažai-guim ja celkke: Son læ bæstam ærrasid; ješječas i son mate bæstet.

32. Kristus, Israel gonagas, nigjus dal ruosa alde vuolas, vai mi oainaseimek ja oskušeimek! Maidai soai, gudek læiga russinavllijuvvum oktan suina, higjedeiga su.

33. Mutto go gudad dibmo læi šaddam, de šaddai sävdnjadvuotta obba ædnam mietta gid-da ovcad dimo ragjai.

34. Ja ovcad dimost čuorvoi Jesus alla jienain ja celki: Eloi! Eloi! Lama sabaktani? Dat læ čilggijuvvum: Mu Ibmelam! Mu Ibmelam! Manne don læk muo guočdam?

35. Ja go muttomak sist, gudek lutte čužžu, gulle dam, de celkke si: Gæča, son ravkka Eliasa.

36. Mutto muttom viekkali ja devdi spabba eddikin ja coggali dam soabbegæččai ja addi sudnji jukkat ja celki: Allet vuost! Geččop mi, jogo Elias boatta su vuolasvalddet!

37. Mutto Jesus čuorvoi alla jienain ja addi vuoinas.

38. Ja tempel oudda-loavdda gaikkani guovddat bajemuš ravdast gidda vuolemuš ravddi.

39. Mutto oaivve-olmai, gutte čuožoi lutte su buotta ja oini, atte son addi vuoinas daggar čuorvvomin, celki: Duođai, dat olmuš læi Ibmel Bardne!

40. Mutto dast legje maidai nissonak, gudek

legje gukken dasa gæččamen, gæi gaskast legje Maria Magdalena ja Maria, dam nuorab Jakoba ja Joses ædne, ja Salome,

41. gudek legje maidai čuvvom su ja balvvalam su, go son læi Galileast, ja ædnag æra nissonak, gudek legje suina mannam bajas Jerusalemi.

42. Ja go æked juo læi šaddam, dađemielde go dat læi rakadusa bæive, mi læ ouddasabbat,

43. de bodi Josef Arimateast, muttom gudnalaš digge-olmai, gutte maidai vurdi Ibmel rika; son roakadi mannat sisa Pilatus lusa ja anotet Jesus rubmaša.

44. Mutto Pilatus imaštalai dam, atte son læi juo jabmam,

45. ja son ravkai oaivve-olbma ja jærai sust, gukkago son juo læi læmaš jabmen, ja go son oažoi dam diettet oaivve-olbmast, de addi son Josefi rubmaša.

46. Ja son osti fina line ja valdi su vuolas ja giesai su dam fina line

sisa ja bijai su havddai, mi læi čuppujuvvum bavte sisa, ja fierati gædge havde uksaraige ouddi.

47. Mutto Maria Magdalena ja Maria, Joses ædne, oiniga, gosa son bigjujuvvui.

16. Kapittal.

Engelak muittalek Jesus bjasčuožželæme nissonidi, 1–8. Jesus oidnujuvvu Maria Magdalenast, 9–11, oidnujuvvu dam guoktasest, gudek manai-ga Emmausi, 12–13, oidnujuvvu dam okta nubbe lokkastest, 14, goččo apostalides sardnedet ja lopped sigjidi vækes, 15–18. Jesus valddujuvvu bajas albmai 19–20.

1. Ja go sabbat læi vassam, de oste Maria Magdalena ja Maria, Jakoba ædne, ja Salome, njalgga-hajag vuoiddasid boattem diti su vuoidadet.

2. Ja si botte havddai vuostas bæive vakkost hui arrad, go bæivaš bagjani.

3. Ja si celkke gutteg guoibmasæsek: Gi galgga fieratet migjidi gædge havde uksaraige oudast erit?

4. Ja go si gečče dokko, de aicce si, atte gædge læi juo erit fieratuvvvum; dastgo dat læi sagga stuores.

5. Ja si manne havde sisa ja oidne nuorra olbma čokkamen olgiš gieda bældē, garvotuvvvum gukkes vilggis biktasi sisa, ja si suorgganegje saggarakan.

6. Mutto son celki sigjidi: Allet suorggan! Di occabetet Jesusa, Nasa-realaža, gutte læi russinavllijuvvvum; son læ bjasčuožželam, i son læk dast; gæča, dast læ sagje, gosa si bigje su.

7. Mutto vulgget, celket su mattajegjidi ja Pietari, atte son manna din oudal Galileai! Dobbe galggabetet di su oaidnet, nuftgo son læ digjidi cækkam.

8. Ja si vulgge hoapost olgus ja bataregje havdest; mutto doargastus ja suorgganæbme valdi sin, ja æi si cækkam gæsage maidege, dastgo si balle.

9. Mutto go son læi bjasčuožželam arrad vu-

sta
aln
Ma
sor
ča
10
ja
gu
mi
raš
11
att
læi
de
12
aln
m
soa
go
olg
13
ga
ær
ka
14
stu
nu
leg
ja
æp
ras
jak
leg
ču
15

stas bæive vakkost, de almostuvvui son vuoččan Maria Magdalenai, gæst son læi olgus agjam čie-ča bærggalaga.

10. Son mainai dokko ja diedeti dam sigjidi, gudek legje læmaš su mielde, gudek legje morastæmen ja čierromen.

11. Ja go dak gulle, atte son læi ællemen ja læi oidnujuvvum sust, de æi si oskom dam.

12. Mutto dastmanŋel almostuvvui son æra hamest guoktasi sist, go soai læiga vagjolæmen, go soai læiga vazzenen olgus ædnami.

13. Maidai soai manai-ga ja muittaleiga daidi ærrasidi dam; æi si jakkam sodnoidige.

14. Manemusta almostuvvui son dam okta nubbe lokkasi, go si legje čokkamen bævddest, ja son cuigodi sigjidi sin æppe-osko ja vaimoi garasvuoda, go si æi læm jakkam sigjidi, gudek legje oaidnam su bajas-čuožželam.

15. Ja son celki sigjidi:

Vulgett buok mailme mietta ja sardnedeket evangeliuma buok sivdnadussi!

16. Gutte osko ja gastašuvvu, audogassan šadda, mutto gutte i osko, gadotussi dubmi-juvvu.

17. Mutto dak mærkak galggek sin čuovvot, gudek oskuk: Mu nammi galggek si bærggalagaid olgus agjet; si galggek sardnot odđa njuokčami-guim;

18. si galggek gærbmašid erit valddet, ja jos si jukke maidege mirkolažaid, de i dat galga sin vahagattet; bucci ala galggek si giedaidæsek bigjat, ja si galggek dærvasmattujuvvut.

19. De Hærra, manŋel-go son læi singuim sardnom, valddujuvvui bajas albmai ja cokkani Ibmel olgiš gieda bællai.

20. Mutto si vulgge ja sardnedegje buok guovloin, ja Hærra bargai sigjidi vækken ja nanni sanesmielde-čuovvomærkai bokte. Amen.

Basse Lukas evangelium.

1. Kapittal.

Dam birra, manne Lukas čalla su evangeliumes, 1—4. Gabriel muittal Johannes gastašegje riegadäme, 5—25, ja Ibmel Barne riegadäme, 26—38. Maria oappaladda Elisabet ja ramed Ibmela, 39—56. Johannes riegad, Sakarias einosta, 57—79. Johannes bajasadda, 80.

Dademielde go ædnagak læk riebman čallet historia dai dapatusai birra, mak albmoset læk ollašuvvum min gaskast,

2. nuft moft si læk miġidi dam muittalam, gudek algo rajest legje čalmalaš duodaštægjek ja saue balvvalægjek,

3. de læm maidai mon adnam buorren, mannelgo mon læm visut suogardam buok dapatusaid algo rajest, čallet mannalagai dai birra dudnji, famolažamus Teofilus,

4. vai don oapašik dovdat dam oapa duottavuoda, masa don læk njalmalažat oapatuvvum.

5. Herodes, Judea gonagasa, beivin læi mut-

tom pappa Abia juogost, gæn namma læi Sakarias; ja su akka læi Aron nieidain, ja su namma læi Elisabet.

6. Mutto soai læiga goabbašagak vanhurskasak Ibmel oudast ja vaggjoleiga laitemættosen buok Hærra bakkomi ja asatusai mielde.

7. Ja sodnost i læm oktage manna; dastgo Elisabet læi šaddotæbme, ja soai læiga goabbašagak boarrasak.

8. Mutto de dapatuvai, go son læi doaimatæmen pappa-ammates Ibmel oudast su juogos vuoro mielde,

9. ja go vuorbbe sudnji gačai pappavuoda viero mielde oaffaruššat suovasid, de manai son Hærra tempel sisa.

10. Ja buok olbmui ædnagvuotta læi rokkadallamen olgobælde dam bodda, go suovasak oaffaruššujuvvujegje.

11. Mutto Hærra engel

almostuvai sudnji ja čuožoi suovas-altar olgiš bælde.

12. Ja go Sakarias oini su, de suorggani son, ja ballo bodi su ala.

13. Mutto engel celki sudnji: Ale bala, Sakarias! Dastgo du rokkus læ gullujuvvum, ja du akka Elisabet galgga riegadattet dudnji barne, ja don galggak goččēt su nama Johannessan.

14. Ja don galgak oažžot ilo ja avo, ja ædnagak galggek illodet su riegadæme diti.

15. Dastgo son galgga læt stuores Hærra oudast ige jukkat vine ige garra jukkamuša, ja son galgga devddujuvvut juo ædnes hæga rajest Bassevuoinain,

16. ja son galgga jorggalet ædnagid Israel manain Hærra, sin Ibmela, guvllui.

17. Ja son galgga oudan mannat su oudast Elias vuoinain ja famoin jorggalam diti vanhemi vaimoid manaidæsek bællai ja æppegulolažaid vanhurskasi miellalakai,

rakadam diti Hærrai burist rakaduvvum albmuğa.

18. Ja Sakarias celki engeli: Mast galgam mon dovdđat dam? Dastgo mon læm boares, ja mu akka læ juo vuoras olmuš.

19. Ja engel vastedi ja celki sudnji: Mon læm Gabriel, gutte Ibmel oudast čuožom, ja mon læm vuolgatuvvum dudnji sardnot ja muittalet dudnji dam illon.

20. Ja gæča, don šaddak gielatæbmen ja ik sate sardnot gidda dam bæive ragjai, go dat daptuvva, dainago don ik oskom mu sanidi, mak galggek ollašuvvut sin aiggasæsek.

21. Ja olbmuk vurde Sakarias, ja si imaštalle, go son agjani tempel siste.

22. Ja go son bodi olgus, de i son sattam sigjidi sardnot, ja si dovdde, atte son læi oaidnam oainatusa tempel siste, ja son nuvketi sigjidi ja oroi gielatæbmen.

23. Ja de daptuvvai, go

su balvvalus-bæivek legje nokkam, de manai son ruoktot su vissusis.

24. Mutto dai beivi mannel saddai su akka Elisabet mana vuostai, ja son čiegai ječas vitta mano ja celki:

25. Dastgo nuft læ Hærra munji dakkam dain beivin, go son munji gæčai erit valddem diti mu bagjelgeččujume olbmui gaskast.

26. Mutto gudad manost vuolgatuvvui Gabriel engel Ibmelest muttom gavpugi Galileast, man namma læ Nasaret,

27. muttom nieida lusa, gutte læi loppadaddam muttom olbmain, gæn namma læi Josef, David viesost, ja nieida namma læi Maria.

28. Ja engel bodi sisa su lusa ja celki: Burist dudnji, don armetuvvum! Hærra læ duina, don buristsivdneduvvum nissoni gaskast!

29. Mutto go son oini su, de suorggani son su sagai diti, ja son jurdašišgodi, mi buorastattemid son dat læžža.

30. Ja engel celki sudnji: Ale bala, Maria! Dastgo don læk gavdnam armo Ibmel lutte.

31. Ja gæča, don galgak sakketet ja riegadattet barne, ja don galgak goččot su nama Jesusen.

32. Son galgga sâddat stuoresen ja goččujuvvut dam alemusa bardnen, ja Ibmel Hærra galgga addet sudnji David, su ače, truono.

33. Ja son galgga læt gonagas Jakob vieso bagjel agalažat, ja su gonagasrika i galga nokkat.

34. Mutto Maria celki engeli: Moft galgga dat dpatuvvat, dainago mon im diede olbmast?

35. Ja engel vastedi ja celki sudnji: Bassevuoigņa galgga boattet du bagjeli, ja dam alemusa fabmo galgga suoivanaštet du bagjel; damditi galgga maidai dat basse, mi dust riegad, goččujuvvut Ibmel Bardnen.

36. Ja gæča, Elisabet, du fuolkke, son læ maidai sakketa barne su boaresvuoda-

stes, ja dat læ gudad manno sudnji, gutte gočujuvvu šaddotæbmen.

37. Dastgo Ibmel lutte i læk mikkege vægjemæt-tom.

38. Mutto Maria celki: Gæča, mon læm Hærra balvvalægje; šaddus munji du sane mielde! Ja engel vulgi si lutte erit.

39. Mutto Maria čuožželi dain sæmma beivin ja vulgi hoapost varreguvlui, muttom gavpugi Judast.

40. Ja son bodi Sakarias vissui ja buorastatti Elisabet.

41. Ja de dpatuvai, go Elisabet gulai Maria buorastattema, ja njuikodi okke su hægast, ja Elisabet devddujuvvui Bassevuoinain

42. ja čuorvvogodi alla jienain ja celki: Buri-sivdneduvvum læk don nissoni gaskast, ja burist-sivdneduvvum læ du hæga šaddo!

43. Ja mast munji dat boatta, atte mu Hærram ædne boatta mu lusa?

44. Dastgo gæča, go du buorastattem jiedna bodi

mu beljidi, de njuikodi okke mu hægast avoin.

45. Ja audogas læ son, gutte oskoi; dastgo dat galgga ollašuvvut, mi sudnji læ celkkujuvvum Hærrast.

46. Ja Maria celki: Mu siello gudnijatta Hærra,

47. ja mu vuoignu avvod Ibmel, mu bæstam, siste,

48. dainago son læ gæččam su balvvalægjes hægjuvoda bællai. Dastgo gæča, dal dastmaņas galggek buok sokkagodek ramedet muo audogassan,

49. dainago son, gutte læ famolaš, læ dakkam stuora dagoid munji; ja su namma læ basse,

50. ja su vaibmoladesvuotta bista sogast sokki sin bagjel, gudek sust ballek.

51. Son læ dakkam famo su giedaines; son læ bidgim sin, gudek læk čävllajak sin vaimoidæsek jurddagi siste;

52. son læ nordastam famolažaid sin truonoi alde erit ja aledam hæjoid.

53. Nælggoid læ son dæyddam buri addaldagaigum, ja riggasid læ son tæjetam guoros gie-dai luttet erit.

54. Son læ dokkitam su balvvalægjes Israel muittem diti vaibmoladesvuoda

55. (nuftgo son sarnoi min vanhemidi) Abraham ja su nale vuostai agalaš aiggai.

56. Mutto Maria oroi su lutte lakka golbma mano ja de manai fastain dalosis.

58. Mutto Elisabet aigge dievai, go son galgai riegadattet, ja son riegadatti barne.

58. Ja su sidaguimek ja fuolkek gulle, atte Hærra læi dakkam su vaibmoladesvuodas stuoresen su vuostai, ja si illodegje suina.

59. Ja de daptuvvai gavcad bæive, de botte si mana birračuoppat, ja si navddegotte su su ače nama mielde Sakariasen.

60. Mutto su ædne vastedi ja celki: I ei-sege, mutto son galgga

goččujuvvut Johannesan.

61. Ja si celkke sudnji: I læk goit oktage du sogast, gutte goččujuvva daina namain.

62. Mutto si nuvketegje su ačcai, manen son datoi su goččujuvvut.

63. Ja son anoi tavvala ja čali naft: Johannes læ su namma. Ja si imaštalle buokak.

64. Mutto dallanaga rabastuvvui su njalbme ja su njuovča, ja son sardnogodi ja ramedi Ib-mela.

65. Ja ballo bodi buokai bagjeli, guddek legje sodno birra assamen; ja buok dak sagak bægotuvvujegje mietta obba Judea varreguovlo.

66. Ja buokak, guddek dam gulle, bigje dam sin mielasek vuollai ja celke: Mison dam manast šaddaš? Ja Hærra gietta læi su mielde.

67. Ja Sakarias, su ačče, devddujuvvui Bassevuoiņain, ja son einosti ja celki:

68. Maidnujuvvum lekus Hærra, Israel Ibmel,

go son læ oappaladdam
ja lonestam su albmuges

69. ja læ čuožaldattam
migjidi bestujume čoarve
David, su balvvalægjes,
viesost,

70. Nuftgo son sarnoi
basse profetaides njalme
bokte, gudek læk læmaš
doluš aigi rajest,

71. bestujume min va-
šalažai vuolde erit ja sin
buokai giedast erit, gudek
min vašotek,

72. dakkam diti vaibmo-
ladesvuoda min vanhemi
vuostai ja muitem diti
su basse littos

73. dam vale mielde,
maid son vuornoi min
aččai Abrahami, atte son
aigoi migjidi addet,

74. atte mi, bestujuvvum
min vašalažaidæmek gie-
dast erit, galgašeimek
balvvalet su alma balo-
taga

75. bassevuoda ja van-
hurskesvuoda siste su
oudast buok min ællem-
beividæmek.

76. Ja don, ueca mana-
čam, galgak goččujuvvut
dam alemusa profetan;
dastgo don galgak mannat
ouddan Hærra muodoi

oudast rakadet su balg-
gaid,

77. addet su albmugi
diedo audogassan daku-
jume birra sin suddoi
andagassi addujume bok-
te

78. min Ibmelæmek
njuoras vaibmoladesvuoda
diti, man bokte čuov-
gas allagasast læ oappa-
laddam min

79. baittem varas sigji-
di, gudek læk čokkamen
sævdnjadasast ja jabmem
suoivvanest, doarjalam
varas min julgid rafhe
balgga mielde.

80. Mutto manna bajas-
šaddai ja gievroi vuoina
siste, ja son oroi mecin
gidda dam bæive ragjai,
go son ouddandivoi ječas
Israel uoddi.

2. Kapittal.

Jesus riegad ja oappaladdu-
juvu oabmegeččin, 1—20, bir-
račuppjuvu, 21, ouddandiv-
vujuvvu tempel siste, gost
Simon ja Anna sardnoba su
birra, 22—38, bajasbibmujuvu
Nasaretast, bacca Jerusalemi,
gavdnujuvu tempel siste, læ
vanhemidasis gulolaš, bajas-
šadda, 39—52.

1. Mutto de dpatuvai
dain beivin, atte goččom

olguš manai kæisar Augustusest, atte obba mailbme galgai sisačallujuvvut olmuš-lokkoï.

2. Dat vuostas sisačallujubme šaddai, go Kvirinius læi Syria ædnamhærran.

3. Ja buokak manne ječaidæsek sisačaletet, ješgutteg su gavpugasas,

4. Mutto Josef maidai manai Galileast bajas, Nasaret gavpugest, Judeai, David gavpugi, mi goččujuvvu Betleheibmen, dainago son læi David vieso ja sogã olmuš,

5. ječas sisačaletet Mariain, su loppadaddam akaines, gutte læi mana vuostai.

6. Mutto de daptuvai, go soai læiga dobbe, de dievai aigge, go son galgai riegadattet.

7. Ja son riegadatti su barnes, dam vuostasriegadam, ja giesai su ja bijai su krubba* sisa; dastgo sodnoidi i læm sagje guosseviesost.

* šibeti borramlitte.

8. Ja damanaga guovlost legje oabmegæčček,

gudek legje mæcest ja legje gocetæmen sin ælosek ikko.

9. Ja gæča, Hærra engel čuožoi sin oudast, ja Hærra čuovggadvuotta baiti sin birra, ja si balagotte saggarakkan.

10. Ja engel celki sigjidi: Allet bala! Dastgo gæča, mon muittalam digjidi stuora ilo, mi galgga daptuvvat buok albmuŕi;

11. dastgo digjidi læ odne bæste riegadam, gutte læ dat Hærra Kristus, David gavpugest.

12. Ja dat galgga læt digjidi mærkkan: Di galggabetet gavdnat mana gissujuvvum ja krubba siste vællamen.

13. Ja dallanaga læi engel lutte almalaš væga ædnagvuotta, mi mainoi Ibmela ja celki:

14. Gudne lekus Ibmeli allagasast ja rafhe ædnam alde, olbmuidi buoredokkalašvuotta!

15. Ja de šaddai, go engelak vulgge sin lutte albmai, de celkke oabmegæčček, gutteg guoibmasæsek: Vulggop mi

nabbo Betleheibmi ja geččop dam, mi læ šad-dam, maid Hærra læ mi-gjidi diedetam!

16. Ja si botte hoapost ja gavnne sikke Maria ja Josefa ja mana, væl-lamen krubba siste.

17. Mutto go si legje dam oaidnam, de diede-tegje si sigjidi dam sane, mi læi celkkujuvvum si-gjidi dam mana harrai.

18. Ja buokak, guđek dam gulle, ovdušegje dam diti, maid oabme-gæčček sigjidi celkke.

19. Mutto Maria vurkki buok daid sanid ja guo-ratalai daid vaimostes.

20. Ja oabmegæčček macce ruoktot, ramede-gje ja maidnu Ibmela buok dam oudast, maid si legje gullam ja oaid-nam, nuftgo sigjidi læi celkkujuvvum.

21. Ja go gavce bæive legje dievvam, go manna galgai birračuppjuvvut, de goččujuvvui su nam-ma Jesusen, nuftgo dat læi goččujuvvum enge-lest, ouddalgo son sakka-ni ædnes heggi.

22. Ja go Maria butta-

stusbæivek Moses laga mielde legje dievvam, de doalvoiga soai su bajas Jerusalemi ouddandiv-vom varas su Hærra ouddi,

23. nuftgo čallujuvvum læ Hærra lagast, atte buok olbmabælle, mi ra-basta ædnes hæga, galg-ga goččujuvvut Hærra bassen,

24. ja addam varas oaf-fara dam mielde, mi Hærra lagast læ celkku-juvvum, ovta bara turtel-duvaid daihe guoktenuor-ra duva.

25. Ja gæča, de læi muttom olmai Jerusalem-est, gæn namma læi Si-meon, ja dat olmai læi vanhurskes ja ibmelbalo-laš ja vurdi Israel jeddi-tusa, ja Bassevuoigŋa læi su bagjelist.

26. Ja sudnji læi juo ouddal celkkujuvvum Bassevuoigŋast, atte i son galggam oaidnet jab-mema, ouddalgo son oaž-žo oaidnet Hærra vuid-dujuvvuma.

27. Ja son bodi tempel sisa Vuoiŋa viggatæme mielde; ja go vanhem-

guovtos buvtiga mana, Jesusa, sisa, dakkam diti su oudast, mi vierro læi laga mielde,

28. de valdi son su giettagavvasis ja ramedi Ibmela ja celki:

29. Hærračam! Dal luoitak don du balvvalægjad vuolget raffai, nuftgo don læk cælkam;

30. dastgo mu čalmek læk oaidnam du bestujume,

31. maid don læk rakadam buok albmugi muodoi oudast,

32. cuovggasa bakenid čuvvgit ja hævasvuottan du albmugasad Israeli.

33. Ja Josef ja su ædne imaštalaiga dai sani diti, mak su birra celkkujuvujegje.

34. Ja Simeon buristsivdnedi sodno ja celki su ædnai Mariai: Gæča, dat læ bigjjuvvum ædnagidi Israelest jorralusan ja čuožaldattujubmen ja mærkkan, mi vuostainaggjuvvu,

35. (maidai du sielo čada galgga miekke mannat), vai ædnag vaimoi jurddagak šaddek almostuvvut.

36. Ja dast læi muttom profetnisson, Anna, Faniel nieidda, Aser so-gast; son læi sagga boares ja læi ællam čieča jage boadnjaines su nieddavuodas dile mannel,

37. ja son læi dal lakka njællje ovcad lokkai jakkasaš læska, gutte i vuolgam tempel lutte erit, balvvaledin Ibmela borakættai vuodain ja rokka-dallamin ija bæive.

38. Ja son loaidasti oudal damanaga boddost ja ramedi Hærra ja sarnoi su birra buokaidi, gudek legje vuorddemen lonastusa Jerusalemest.

39. Ja go soai læiga ollašuttam buok Hærra laga mielde, de manaiga soai fastain Galileai, sodno gavpugasasga Nasareti.

40. Mutto manna bajasšaddai ja gievroi vuoi-
nast, visesyuodast dievva, ja Ibmel arbmo læi su bagjelist.

41. Ja su vanhem-guovtos manaiga juokke jage Jerusalemi bæssašbasidi.

42. Ja go son læi guokte

nubbe lökkai jage boares, de manne si bajas Jerusalemi basi viero mielde.

43. Ja go si legje loapatam daid beivid ja vulgje fastain ruoktot, de baci manna Jesus Jerusalemi, ja Josef ja su ædne æba diettam dam.

44. Mutto go soai doai-voiga, atte son læi matkeguimi farost, de mannaiga soai ovta bæivvasa oudas guvllui, ja soai ocaiga su fulki ja oapas olbmui gaskast.

45. Ja go soai æba gavdnam su, de macaiga soai Jerusalemest ja ocaiga su.

46. Ja de dpatuvai golma bæive gæcest, de gannaiga soai su čokkamen tempel siste oapategji gaskast, gost son sikke gulddali sin ja gačadi sist.

17. Mutto buokak, gudek su gulle, ovdusegje sagga su jierme ja vastadusai diti.

18. Ja go soai oiniga su, de suorgganeiga soai, ja su ædne celki sudnji: Barnačam! Manne dak-

kik don monnoidi nuft? Gæča, moai ačinaede ocaime du vaimobakčasin.

49. Ja son celki sodnoidi: Manne doai ocaide muo? Æppego doai diettam, atte mon berrim læt mu aččam viesost?

50. Ja æba soai arvvedam dam sane, maid son sarnoi sodnoidi.

51. Ja [son manai sodnoin vuolas ja bodi Nasareti, ja læi sodnoidi vuolebuš. Ja su ædne vurkki buok daid sanid vaibmosis.

52. Ja Jesus ouddani vivesvutti ja akkai ja arbmoi Ibmel ja olbmui oudast.

3. Kapittal.

Johannes gastaš ja oapat, 1—18, bigjujuvvu giddagassi, maŋgelgo son læi gastašam Jesusa, 19—22. Jesus sokka-godde lokko, 23—38.

1. Mutto kæisar Tiberius vitta nubbe logad rad-dimjagest, go Pontius Pilatus læi Judea ædnamhærran, ja Herodes læi Galilea njæljadasraddijæ-gjen, mutto su viellja Filip læi Iturea ja Tra-

konitis ædnam njæljadas-raddijægjen, ja Lysanias Abilene njæljadasraddijægjen,

2. go Annas ja Kaifas læiga bajemuš papak, de dapatuvai Ibmel sadne Johannessi, Sakarias bardnai mæcest.

3. Ja son bodi obba dam guvllui, mi læ Jordan birra, ja sardnedi jorggalæme gasta suddoi andagassi addujubmen,

4. nuftgo čallujuvvum læ profet Esaiasa sardnegirjest, gutte cælkka: Dat læ su jiedna, gutte mæcest čuorvvo: Rakedeket Hærra gæino, dakket su balggaid njuolgaden!

5. Juokke lække galgga devddujuvvut, ja juokke varre ja dievva galgga vuoleduvvut, ja dat, mi læ moalkas, galgga njulgijuvvut, ja rapes gæinok galggek dakkujuvvut jalgaden,

6. ja buok oažže galgga oaidnet Ibmel bestujume.

7. Damditi celki son olbmuidi, gudek botte sust gastašuvvut: Di dæ-

čalagga čivgak! Gi cuiggi din bataret boatte moare vuolde erit?

8. De šaddadeket nabbo dalle jorggalusa dökkalaš šaddoid, ja allet riema ješaldsesædek cælkket: Min ačče læ Abraham! Dastgo mon cælkam digjidi, atte Ibmel mat-ta bajasboktet Abrahami manaid dain gedgin.

9. Mutto akšo orro maidai juo muorai maddagin; damditi galgga juokke muorra, mi i šaddad burid šaddoid, erit čup-pujuvvut ja balkkestuvvut dolli.

10. Ja olbmuk jerre sust ja celkke: Maid galggap mi dalle dakkat?

11. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Gæst læk guokte gavte, son juogadekus suina, gæst i læk oktage, ja gæst læ borramuš, dakkus son damanaga lakai!

12. Mutto tuollarak maidai botte gastašuvvut, ja si celkke sudnji: Oapatægje, maid galggap mi dakkat?

13. Mutto son celki si-

gjid
bed
tuv

14.

mai

ke:

mi

sigj

vald

dain

gav

balk

15.

legj

buol

vain

nes

Kris

16.

ja c

gast

mut

læ g

gam

læk

son

din

lain.

17.

gied

gilv

soid

naid

mæt

18.

mui

gjidi: Allet æmbo gaibed, go digjidi læ asatuvvum!

14. Mutto soatte-olbmak maidai jerre sust ja celke: Maid galggap dalle mi dakkat? Ja son celki sigjidi: Allet gæstege valde vækkavaldalašvuodain, alletge verid daga gavvelvuodain, ja duttet balkkasædek!

15. Mutto go olbmuk legje vuorddemen ja buokak jurdašæmen sin vaimoidæsek siste Johannes birra, igo son læža Kristus,

16. de vastedi Johannes ja celki buokaidi: Mon gastašam galle din ċacin; mutto son boatta, gutte læ gievrab go mon, gæn gamavuoddagid mon im læk dokkalaš nuollat; son galgga gastašet din Bassevuoignain ja dolain.

17. Su goaivvo læ su giedast, ja son raidne su gilvvagides ja čokke nisoid aittasis; mutto avnaid boaldda son časkadmættom dolain.

18. Nuft nævoi son olbmuid maidai ædnag æra

dafhoin ja sardnedi sigjidi evangeliuma.

19. Mutto go njæljadas-raddijægje Herodes cui-goduvvui sust Herodiasa, su vieljas Filip aka, diti ja buok dam baha diti, maid Herodes dagai,

20. de laseti son maidai dam buok æra suddoidasas, atte son bijai Johannes a giddagassi.

21. Mutto go buok olbmuk gastašatte ječaidæsek, de dpatuvai, go Jesus maidai gastašuvvui ja rokkadalai, atte albme rappasi,

22. ja atte Bassevuoignā bodi rumašaš hamest nuftgo duvva vuolas su bagjeli, ja atte jiedna bodi almest, mi celki: Don læk mu bardne, dat æcalaš; dudnji mon anam buoremielalašvuoda.

23. Ja Jesus læi lakka golbma loge jage boares go son algati [dagos], ja læi, nuftgo olbmuk gadde, Josef bardne, Eli bardne.

24. Mattat bardne, Levi bardne, Melki bardne, Janna bardne, Josef bardne,

25. Mattatias bardne, Amos bardne, Naum bardne, Esli bardne, Naggai bardne,

26. Maat bardne, Mattatias bardne, Semei bardne, Josef bardne, Juda bardne,

27. Johannas bardne, Resa bardne, Sorobabel bardne, Salatiel bardne, Neri bardne,

28. Melki bardne, Addi bardne, Kosam bardne, Elmodam bardne, Er bardne,

29. Joses bardne, Elieser bardne, Jorim bardne, Mattat bardne, Levi bardne,

30. Simeon bardne, Juda bardne, Josef bardne, Jonan bardne, Eliakim bardne,

31. Meleas bardne, Mainan bardne, Mattata bardne, Natan bardne, David bardne,

32. Isai bardne, Obed bardne, Boas bardne, Salmon bardne, Naasson bardne,

33. Aminadab bardne, Aram bardne, Esrom bardne, Fares bardne, Juda bardne,

34. Jakob bardne, Isak bardne, Abraham bardne, Tarah bardne, Nakor bardne,

35. Saruk bardne, Ragau bardne, Falek bardne, Eber bardne, Sala bardne,

36. Kainan bardne, Arpaksad bardne, Sem bardne, Noah bardne, Lamek bardne,

37. Metusala bardne, Enok bardne, Jared bardne, Melaleel bardne, Kainan bardne.

38. Enos bardne, Set bardne, Adam bardne, Ibmel bardne.

4. Kapittal.

Jesus gæccaluvvu bærggalagast, 1—13, oapat Galileast, erinoamaçet Nasaretast, gost si viggék su hævatet, 14—30, oapat Kapernaumest, buored dobbe muttom bostatuvvum olbmú ja Pietar vuodnama ja ærrasid, 31—41, vuolggá sardnedet, 42—44.

1. Mutto Jesus, Bassevuoinçast dievva, bodi Jordanest ruoktot ja dolvvujuvvui Vuoinçast mæccai,

2. ja son gæccaluvvui njællje loge bæive bærggalagast. Ja i son bor-

ran
vin
kar
ma

3.
sud
mel
dan

ben
4.
cell
vun

duš
juo.

5.
voi
çaje
me
ravl

6.
sud
nji
dai

das
vun
dan
tom

7.
dala
dat
gull

8.
nji
mu
çall
galg

Isak
rdne,
[akor

Ra-
bard-
Sala

, Ar-
bard-
amek

rdne,
bard-
, Kai-

Set
rdne,

rggala-
dileast,
t, gost
14—30,
buored
uvvum
ama ja
ga sard-

Basse-
bodi
ot ja
toinast

luvvui
e bærg-
n bor-

ram i maidege dain beiv-
vin, ja go dak legje nok-
kam, de nælggogodi son
maiemusta.

3. Ja bærggalak celki
sudnji: Jos don læk Ib-
mel Bardne, de gočo
dam gædge saddat laib-
ben!

4. Ja Jesus vastedi ja
celki sudnji: Čallujuv-
vum læ: Olmuš i sele
duššefal laibin, mutto
juokke Ibmel sanest.

5. Ja bærggalak doal-
voi su alla vare ala ja
čajeti sudnji buok mail-
me rikaid ovta čalme-
raykkalæmest.

6. Ja bærggalak celki
sudnji: Mon addam dud-
nji buok dam famo ja
dai rikai hærvasvuoda;
dastgo dat læ addujuv-
vum munji, ja mon ad-
dam dam, gæsa mon da-
tom.

7. Jos don dal rokka-
dalak muo, de galgga
dat buokrakkan dudnji
gullat.

8. Ja Jesus vastedi sud-
nji ja celki: Gaida erit
mu lutte, Satan! Dastgo
čallujuvvum læ: Don
galgak rokkadallat Hær-

ra, du Ibmelad, ja balv-
valet aivvestassi su.

9. Ja son doalvoi su
Jerusalemi ja bijai su
tempel harje ala ja celki
sudnji: Jos don læk Ib-
mel Bardne, de luoite
ječad dago vuolas!

10. Dastgo čallujuvvum
læ: Son galgga addet su
engelidasis goččoma du
harrai, varjalet du,

11. ja si galggek du
guoddet giedaidæsek al-
de, amad don nordastet
du juolgad gudege gæd-
gai.

12. Ja Jesus vastedi ja
celki sudnji: Čelkkujuv-
vum læ: Ik don galga
gæččælet Hærra, du Ib-
melad.

13. Ja go bærggalak læi
loaktam buok gæččalusa,
de gaidai son su lutte
erit muttom aiggai.

14. Ja Jesus bodi Vuoi-
na famost Galileai ruok-
tot, ja sakka su birra vid-
dani obba biras ædnam
mietta.

15. Ja son oapati sin
synagogai siste ja rame-
duvvui buokain.

16. Ja son bodi Nasare-
ti, gost son læi bajasges-

sum, ja manai vieros mielde sabbatbæive synagoga sisa ja čuožželi lokkat.

17. De adde si sudnji profet Esaias girje, ja go son rabasti girje, de gavnai son dam baike, gost læi čallujuvvum:

18. Hærra Vuoignā læ mu bagjelist, dastgo son læ muo vuoidadam gulatet vaivašidi evangeliuma; son læ vuolgatam muo dærvasmattet sin, gæin læ cuvkkijuvvum vaibmo, gulatet fangaidi, atte si galggek luovos luittujuvvut, ja čuovgatemidi, atte si galggek oaino oažžot, luoittet giksašuvvumid bessujusi,

19. sardnedet Hærra buoredokkalaš jage.

20. Ja son bijai girje okti, ja addi dam fastain balvvalægjai ja čokkani, ja buokai čalmek synagoga siste gavkke su ala.

21. Mutto son cælkkegodi sigjidi: Odne læ dat čala ollašuvvum din belji oudast.

22. Ja buokak ramedegje su ja ovdusegje dai

arbmosani diti, mak su njalmest olgus botte, ja si celkke: Igo dat læk Josef bardne?

23. Ja son celki sigjidi: Di aiggobetet galle cælkket dam sadnevagjasa munji: Dalkastægje, dalkastješječad! Nuft stuora dagoid, go mi læp gulam Kapernaumest dakkujuvumen, daga don maidai dast du vanhemičad ædnamest!

24. Mutto son celki: Duodai cælkam mon digjidi, atte i oktage profet læk burist dokkituvvum su vanhemides ædnamest.

25. Mutto duottavuodast cælkam mon digjidi: Ædnag læskak legje galle Israelest Elias beivin, go albme læi dappujuvum golbma jage ja gutta mano, dam have, go stuora nælgge læi obba ædnamest,

26. ja i ovtage lusa sist vuolgatuvvum Elias, ærebgo Sarepta Sidon lakka, muttom læskanisson lusa.

27. Ja ædnag spittalažak legje Israelest profet Elisa

aige, ja i oktage sist but-
testuvvum ærrebgō Naan-
man, Syrialaš.

28. Ja buokak, gudek
legje synagoga siste,
devddujuvvujegje vašest,
go si gulle dam.

29. Ja si čuožželegje ja
hoigge su gavpugest ol-
gus ja dolvvu su varre-
alača ala, man ala sin
gavpug læidakkujuvvum,
hoiggadam varas su vuol-
las.

30. Mutto son manai
čada gaskal sin ja vulgi
erit.

31. Ja son bodi vuolas
Kapernaumi, muttom
gavpugi Galileast, ja
oapati sin sabbatbæive.

32. Ja si ovdušegje hui
sagga su oapo diti; dast-
go su sardne dollujuvvui
isedvuodain.

33. Ja de læi muttom
olmuš synagoga siste,
gæst læi buttesmættom
bærggalaga vuoiņa, ja
son čuorvoi alla jienain

34. ja celki: Vuoi! Mi
mist læ duina dakkamuš-
šan, Jesus Nasarealaš?
Lækgo don boattam min
hævatet? Mon dovdam

du, gi don læk, dat Ib-
mel basse.

35. Ja Jesus šiggoi su
ja celki: Javotuva ja
vuolge sust olgus! Ja
bærggalak balkkesti su
sin gaski ja vulgi sust
oligus ige dakkam sudnji
maidege vahagid.

36. Ja ballo bodi sin
buokai bagjeli, ja si sard-
nogotte gutteg guiminæ-
sek ja celkke: Mison dat
goit læ, go son goččo
buttesmættom vuoiņaid
isedvuodain ja famoin,
ja si vulggek olgus?

27. Ja sakka su birra
viddani buok guovloidi
dam biras ædnami.

38. Mutto son čuožželi
ja manai synagogast Si-
mon vieso sisa; ja Simon
vuone læi vaivašuvvum
garra čoaskemdavdast, ja
si rokkadalle su su oudast.

39. Ja son loaidasti su
lusa ja šiggoi čoaskem-
davda, ja dat gudi su.
Mutto son likkai dalla-
naga bajas ja balvvali
sin.

40. Mutto go bæivaš
luoittadi, de bukte si
buokak, gæin legje buoc-
cek mangašlai davdain,

daid su lusa; mutto son bijai giedaides ješgudege ala sist ja buoredi sin.

41. Mutto maidai bærggalagak vulgge ædnagin olgus, ĩurvvu ja celkke: Don læk Kristus, Ibmel Bardne. Ja son šiggoi sin ige suovvam sin sardnot; dastgo si ditte, atte son læi Kristus.

42. Mutto go bæivve læi šaddam, de vulgi son olgus ja manai muttom avddem baikkai, ja olbmuk occe su, ja si botte su lusa ja dolle su, amas son vuolget sin lutte erit.

43. Mutto son celki šiggidi: Mon berrim maidai æra gavpugidi sardnedet Ibmel rika evangeliuma; dastgo dam varas mon læm vuolgatuvum.

44. Ja son sardnedi Galilea synagogai siste.

5. Kapittal.

Jesus oapat skipast, buristšivdned Pietara guollebivdo, 1—11, buored muttom spittalaža ja ærrasid, manna mæccai ja rokkadalla, 12—16, buored muttom daktessærgatagast buocee, 17—26, vallje Levi, borra tuollari særvest,

27—32, sardno borakættai-vuodai adnem birra, 33—39.

1. Mutto de dapatuvai, go olbmuk legje bakki-men su ala gullam diti Ibmel sane, ja son læi ĩuožžomen Genesaret javrregaddest,

2. de oini son guokte skipa orromen javrregaddest; mutto guollebivdek legje vuolggam dain erit ja legje doiddemen firmidæsek.

3. Mutto son loaidasti nubbe skipa sisa, mi læi Simona skippa, ja šidai su sirddelastet vebaš gaddest erit; ja son ĩokkani ja oapati olbmuid skipast.

4. Mutto go son heiti sardnomest, de celki son Simoni: Mana favllai, ja suppot din firmidædek bivddem varas!

5. Ja Simon vastedi ja celki sudnji: Oapatægje! Mi læp barggam gæccos ija æpge læk ožžom maidege; mutto du sane ala suppin mon fierme.

6. Ja go si dakke dam, de fidnijegjesistuora guollehivvudaga; mutto sin fierbme gaikkanišgodi.

7. Ja si sevve sin bivd-
doguimidasek, gudek
legje dam nubbe skipast,
vai si boadaše ja väke-
tifēe sin; ja si botte ja
devdde goabbašagaid
skipaid, nutt atte dak
gosi vuojoiga.

8. Mutto go Simon Pie-
tar dam oini, de luoit-
tadi son vuolas Jesus
čibbi ouddi ja celki:
Hærra, vuolge mu lutte
erit; dastgo mon læm
suddolaš olmai!

9. Dastgo ballo læi boat-
tam su ala ja sin buo-
kai ala, gudek legje su
guoimek, dam guolle-hiv-
vudaga diti, maid si
legje fidnim gutteg
guimidasekguim,

10. nuftgis maidai Ja-
koba ja Johannes, Sebe-
deus barneguovto, ala,
gudek læiga Simona bivd-
doguoimek. Ja Jesus
celki Simoni: Ale bala!
Dastmanas galgak don
olbmuid fidnit.

11. Ja si dolvvu skipaid
gaddai ja gudde buok ja
čuvvu su.

12. Ja de dpatuvai, go
son læi muttom gav-
pugest, gæca, de dast læi

muttom olmai, dievva
spittalvuodast, ja go son
oini Jesusa, de luoittadi
son muodoides ala, rok-
kadalai su ja celki: Hær-
račam! Jos don datok,
de væjak don muo but-
tetet.

13. Ja son geiggi giedas,
guoskati sudnji ja celki:
Mon datom; šadda butte-
sen! Ja dallanaga vulgi
spittalvuotta sust erit.

14. Ja son gildi su gæ-
sage dam muittalæmest,
mutto gočoi: Vuolge ja
čajet ječad pappi ja oaf-
faruša buttastusad oudast,
nuftgo Moses læ goččom,
sigjidi duodaštussan!

15. Mutto sakka su bir-
ra viddani vela æmbo,
ja ollo olbmuk botte čoak-
kai gullam diti ja buore-
duvvum varas sust sin
lamesvuodainæsek.

16. Mutto son manai
mecidi ja rokkadalai.

17. Ja de dpatuvai
muttom bæive, atte son
oapati, ja dast legje čok-
kamen Farisealažak ja
laka-oapatægjek, gudek
legje boattam buok Ga-
lilea ja Judea gavpugin

ja Jerusalemeſt; ja Hær-ra fabmo buoredi ſin.

18. Ja gæċa, muttom olbmak gudde sænga alde muttom olbmu, gutte læi daktæsærgatagast buocce, ja ſi vigge buktet ſu ſiſa ja bigjat ſu ſu oudi.

19. Ja go ſi æi gavdnam albmuga diti, goggo ſi galgge buktet ſu ſiſa, de gorgŋu ſi dake ala ja luitte ſu oktan sængain vuolas dake geđgi gaskal olbmui gaski Jesus oudi.

20. Ja go ſon oini ſin osko, de celki ſon sudnji: Olbmuċam! Du suddok læk dudnji andagassi ad-
dujuvvum.

21. Ja ċal'oappavažak ja Farisealažak jurdaſiſgotte ja celkke: Gi dat læ, gutte sardno Ibmel-bilkkadusaidd? Gi matta suddoid andagassi addet, ærrebgo duſſefal Ibmel?

22. Mutto go Jesus fuobmaſi ſin jurddagid, de vatedi ſon ja celki ſigjidi: Maid jurdaſepet di din vaimoidædek ſiſte?

23. Goabba læ gæppaſæbbo, cælkket: Du suddok læk dudnji andagassi

addujuvvum, daihe cælkket: Likka bajas ja vaze?

24. Mutto vai di galgga-betet diettet, atte olbmu barnest læ fabmo suddoid andagassi addet ædnam alde, — de celki ſon daktæsærgatagast buoccai: Mon cælkam dudnji: Likka bajas, valde du gavnidad ja mana du viſſuſad!

25. Ja ſon likkai dalla-naga bajas ſin ċalmi oudaſt ja valdi dam, man alde ſon læi vællamen, ja manai ſu viſſuſiſ ja ramedu Ibmela.

26. Ja ſtuora ſuorgga-næbme valdi ſin buokaid, ja ſi ramedegje Ibmela; ja ſi devddujuvvujegje baloin ja celkke: Mi læp odne oaidnam, mi i læk jakkemest.

27. Ja daſtmanŋel manai ſon olguſ ja oini muttom tuollara, gæn namma læi Levi, ċokkamen tuolloviesoſt, ja ſon celki sudnji: Ćuovo muo!

28. Ja ſon gudi buok ja likkai bajas ja ċuovoi ſu.

29. Ja Levi rakadi sudnji ſtuora guoſſemallaſid

su
st
ja
sin
me
30
žak
mu
vu
bor
di
sæi
31
cell
mu
stæ
læk
32
goċ
to
luſſ
33
nji:
neſ
da
ja
alaž
ma
taž
kek
34
ſigj
hæg
rak
guk
lutt

su viesostes, ja dast legje stuora joavkko tuollarak ja ærrasak, gudek legje singuim bævdest ðokka-men.

30. Ja sin ðal'oappavažak ja Farisealažak nim-murišgotte su mattajegji vuostai ja celkke: Manne borrarabetet ja jukkabetet di tuollari ja suddolažai særvest?

31. Ja Jesus vastedi ja celki sigjidi: Dærvas olbmuk æi darbaš dalkastægje, mutto dak, gudek læk buoccamen.

32. Im mon læk boattam goðot vanhurskasid, mutto suddolažaid jorggalussi.

33. Mutto si celkke sudnji: Manne adnek Johanna mattajægjek nuft davja borakættai vuodaid ja rokkadallek, ja Farisealažai mattajægjek sæmma lakai, mutto du mattajægjek borrek ja jukke?

34. Mutto son celki sigjidi: Oažotepetgo di hægjaolbmuid adnet borakættai vuodaid, nuft gukka go irgge læ sin lutte?

35. Mutto dak bæivek bottek, go irgge šadda valddujuvvut sin lutte erit, de dain beivin šaddek si adnet borakættai vuodaid.

36. Mutto son celki maidai værddadusa sigjidi: I oktage bija odða laddeduogŋasa boares biktasi, dainago son gaikko dalle dam odða duogŋasa gaskat. ja dat odða duogŋas i heivve dam boares biktasi.

37. Ja i oktage leikke varas vine boares nakkelaskoi sisa, dastgo de lude dat varas vidne nakkelaskoid, ja vidne hævan, ja nakkelaskok billašuvvek.

38. Mutto varas vidne galgga leikkujuvvut odða nakkelaskoi sisa; de bis-soba dak goabbašagak aimoin.

39. Ja i oktage, gutte jukka dam boares vine, dato dallanaga jukat dam varas vine; dastgo son cælkka: Dat boarra sæbbo læ buoreb.

6. Kapittal.

Mattajægjek gaskek gordne-

oivid sabbaten, 1—5. Jesus buored astam gieda, 6—11, rokkadalla, vallje dam guokte nubbe lorkasa, buored, 12—19, sardned sin birra, gudek læk audogasak, 20—26, sardned rakisvuoda birra ja vaibmoladesvuoda birra ærrasi dubmim harrai, ja addem harrai, 27—42, sardned miellalage dovddam birra dam sãddoin ja sin birra, gudek dakkek su sani mielde, ja sin birra, gudek dušše gullek daid, 43—49.

1. Mutto de dpatuvai maŋeb sabbat dam oudeb maŋŋel, atte son læi vazzemen bældo čada; ja su mattajægjek gaske gordne-oivid ja ruvvijegje daid giedaidæsekguim ja borre.

2. Mutto muttomak Farisealažain celkke sigjidi: Manne dakkabetet di dam, mi i læk lobalaš dakkat sabbaten?

3. Ja Jesus vastedi ja celki sigjidi: Epetgo di vela læk lorkkam, maid David dagai, go son ja si, gudek legje su mielde, legje nælggomen?

4. Moft son manai Ibmel vieso sisa ja valdi geččujume laibid ja borai ja addi maidai sigjidi, gudek legje su mielde, maid laibid i læk oktige

lobalaš borrat, ærrebgo duššefal papaidi.

5. Ja son celki sigjidi: Olbmu bardne læ hærra maidai sabbat bagjel.

6. Mutto de dpatuvai muttom æra sabbat, atte son manai synagoga sisa ja oapati; ja dast læi muttom olmuš, gæn olgiš gietta læi astam.

7. Mutto čal'oppavažak ja Farisealažak faktijegje su, jos son buoredæžža sabbaten, vai si ožušē vaiddem-aše su ala.

8. Mutto son didi sin jurddagid ja celki dam olbmui, gæst læi astam gietta: Čuožžel ja loaidast ouddan! Ja son čuožželi ja loaidasti ouddan.

9. De celki Jesus sigjidi: Mon aigom jærrat dist: Goabba læ lobalaš sabbaten? Dakkat burid daihe dakkat bahaid? Hæga bæstet daihe hævatet?

10. Ja son gæčai birra sin buokai ala ja celki dam olbmui: Geigge du giedad! Ja son dagai nuft, ja su gietta sãddai fastain dærvasen, nuftgo nubbege.

ebgo

gidi:
ærra
l.

tuvai
, atte
a sisa
læi
olgiš

važak
jegje
ležža
ožuše

i sin
dam
astam
aidast
ožželi

sigji-
ærrat
obalaš
burid
haid?
e hæ-

birra
celki
ge du
dagai
šaddai
nuftgo

11. Mutto si devddjuv-
vujegje vašest ja arvva-
legje gutteg guiminæsek,
maid si galgaše Jesusi
dakkat.

12. Mutto de dpatuvai
dain beivin, atte son
manai olgus varrai rok-
kadallat; ja mietta ija
son læi rokkadallamen
Ibmeli.

13. Ja go bæivve šaddai,
de ravkai son mattajegji-
des ouddasis ja vallji
sist guokte nubbe lok-
kasa, gæid son maidai
gočoi apostalen:

14. Simon, gæn son mai-
dai gočoi Pietaren, ja
Andreas, su viellja,
Jakob ja Johannes, Filip
ja Bartolomeus,

15. Matteus ja Tomas,
Jakob, Alfeus bardne, ja
Simon, gutte goččujuvvu
Selotesen,

16. Judas, Jakob viellja,
ja Judas Iskariot, son,
gutte maidai šaddai su
bættæn.

17. Ja son manai sin-
guim vuolas, ja son čuo-
žasti jalggadassi, ja oktan
suina su mattajegji væk-
ka ja stuora olmušjoavk-
ko obba Judeast ja Je-

rusalemest ja Tyrus ja
Sidon mærragaddest,

18. gudek legje boattam
su gullam diti ja dærvas-
mattujuvvum varas sin
buocalvasainæsek, ja dag-
garak, gudek muošetuttu-
juvvujegje buttesmættom
vuoinain; ja si dærvas-
mattujuvvujegje.

19. Ja buok olbmuk
halidegje sudnji guoska-
tet; dastgo sust vulgi
fabmo ja dærvasmatti
buokaid.

20. Ja son bajedi čal-
mides mattajegjides ala
ja celki: Audogasak lepet
di vaivašak; dastgo Ib-
mel rika læ din.

21. Audogasak lepet di,
gudek dal nælggobetet;
dastgo di galggabetet
galletuvvut. Audogasak
lepet di, gudek dal čier-
robotet; dastgo di galgga-
betet boagostet.

22. Audogasak lepet di,
go olbmuk din vašotek,
ja go si hoiggek din sær-
vestæsek erit ja bilkke-
dek din ja hilgguk din
nama bahan olmu barne
diti.

23. Illodeket damanaga
bæive ja njuikodeket

avost! Dastgo gæca, din balkka læ stuores alмест. Damanaga dakke sin vanhemak profetaidi.

24. Mutto vuoi digjidi, di riggasak! Dastgo di lepet juo ožžom din jedditusadek.

25. Vuoi digjidi, di, gudek lepet gallanam! Dastgo di galggabetet nælgot. Vuoi digjidi, di, gudek dal boagostepet! Dastgo di galggabetet moraštet ja čierrot.

26. Vuoi digjidi, go buok olbmuk sardnuk burist din birra! Dastgo damanaga dakke sin vanhemak værreprofetaidi.

27. Mutto mon cælkam digjidi, gudek gullabetet: Rakisteket din vašalažaidædek, dakket sigjidi burid, gudek din vašotek,

28. buristsivdneket sin, gudek din garrodek, ja rokkadallet sin oudast, gudek din vahagattek!

29. Jos guttege čorbmad du nierrabæle vuostai, de divvul sudnji maidai nubbe bæle, ja jos guttege valdda dust bæska, de ale gielde sust gavtege!

30. Mutto adde juokke-

hažži, gutte dust rokka-dalla, ja jos guttege valdda du oame dust erit, de ale gaibbed dam sust ruoktot!

31. Ja nuftgo di datto-betet, atte olbmuk galggek digjidi dakkat, nuft dakket maidai digis sigjidi!

32. Ja jos di rakistepet sin, gudek din rakistek, maid gittosid oažžobetet di dam oudast? Dastgo suddolažak maidai raki-stek sin, gudek sin raki-stek.

33. Ja jos di dakkabetet sigjidi burid, gudek dakkek digjidi burid, maid gittosid oažžobetet di dam oudast? Dastgo suddolažak dakkek maidai damanaga.

34. Ja jos di lonebetet sigjidi, gæin di doaivobetet fastain ruoktot oažžot, maid gittosid oažžobetet di dam oudast? Dastgosuddolažak lonijek maidai suddolažaidi, vai sigis ožuše fastain loanas.

35. Mutto rakisteket din vašalažaidædek, ja dakket burid ja lonijeket, doaivo-

kæt
ou
bal
galg
mu:
læ
ja l
36
mol
dai
mol
37
epe
All
de
duk
add
gas
38
add
duj
vur
add
go
ma
gal
mit
39
gjie
go i
čuo
gač
gai
40
oap
juo

kættai maidege dam oudast! De galgga din balkka læt stuores, ja di galggabetet læt dam alemusa manak; dastgo son læ buorre gittemættomi ja bahai vuostai.

36. Damditi leket vaibmolad̄dasak, nuftgo maidai din ač̄adek læ vaibmolades!

37. Ja allet dubme, de epet dige dubmijuvvu! Allet gadotussi dubme, de epet dige gadotussi dubmijuvvu! Andagassi addet, de digjidigis andagassi addujuvvu!

38. Addet, de digjidigis addujuvvu! Šiega, njuvd-
dujuvvum ja dekč̄ujuv-
vum ja valljogas mitto addek si din askai; dastgo daina sëmma mittoin, maina di mittedepet, galgga digjidigis fastain mitteduvvut.

39. Mutto son celki sigjidi værddadusa: Mattago č̄uovgatæbme oapestet č̄uovgatæme? Æbago soai gača goabbašagak rog-gai?

40. Mattajægje i læk su oopatægjes aleb; mutto juokkehaš, gutte læ olles,

galgga læt nuftgo su oopatægje.

41. Mutto manne oainak don riba*, mi læ du vieljad č̄almest, mutto hirsu du ječad č̄almest ik don fuomaš?

* risse-gæče.

42. Daihe moft matak don cækket du vielljasad: Biset, vieljačam! Mon aigom valddet riba erit, mi læ du č̄almest, — don, gutte ik oaine ješ hirsu ječad č̄almest? Don guoktelaš! Gæse vuost hirsu olgus du ječad č̄almest, ja de oažok don æska gæč̄æalet valddet riba erit, mi læ du vieljad č̄almest!

43. Dastgo i læk mikkege burid muoraid, mi šaddad mieska šaddoid, ige mikkege mieska muoraid, mi šaddad burid šaddoid.

44. Dastgo juokke muorra dovdujuvvu su ječas šaddoin; dastgo æi fikunak č̄oggujuvvu bastelis lanjain, æige vidnemuorjek gaskujuvvu bastelis ladnja-miestagin.

45. Buorre olmuš oudanbukta burid su vaimos

burin davverin, ja bahas olmuš ouddanbukta bahaid su vaimos baha davverin; dastgo vaimo dievasvuodaid sardno su njalbme.

46. Mutto manne goččobetet di muo härran, härran, ja epet daga, maid mon gočom?

47. Juokkehaš, gutte boatta mu lusa ja gulla mu sanid ja dakka dai mielde, su aigom mon digjidi čajetet, gæn lakasaš son læ.

48. Son læ olbmula kasaš, gutte dagai vieso ja roggai čiegnalassi ja bijai vuodo bavte ala; mutto go čaccedulvve šaddai, de čuci ravdnje dam vieso njæigga ige vægjam dam likkatet; dastgo dat læi vuoddoduvvum bavte ala.

49. Mutto gutte gulla ja i daga dam mielde, læ olbmula kasaš, gutte dagai vieso ædnam ala alma vuoddodusataga; ja ravdnje čuci dam njæigga, ja dat gačai dallanaga, ja dam vieso gaččam šaddai stuoresen.

7. Kapittal.

Jesus buored oaivve-olbma balvvalægje, 1—10, bajasbokta Nain læska barne, 11—17, sardno Johannes mattajegjidi ješječas birra, 18—23, sardno olbmuidi Johannes birra ja sin æppe-osko birra, 24—35, vuiddujuvvu suddolaš nissonest, 36—50.

1. Mutto go son læi loapatam buok su sanides olbmui guladedin, de manai son Kapernaum sisa.

2. Mutto muttom oaivve-olbma balvvalægje læi buoccamen ja læi juorak jabmemen, ja son ani su sagga rakisen.

3. Mutto go son gulai Jesus birra, de vuolgati son muttomid Judalažai vuorrasin su lusa ja rokkadalai su, vai son boadaši ja buoredifči su balvvalægje.

4. Mutto go si botte Jesus lusa, de rokkadalle si su duodalažat ja celke: Galle son læ dam ansašam, atte don dagak sudnji dam;

5. dastgo son rakista min olbmuid ja læ dakkam migjidi synagoga.

6. De vulgi Jesus sin mielde; mutto go son juo i læm gukken viesost

erit, de vuolgati oaivve-olmai muttomid ustebines su lusa ja cælketi sudnji: Hærra, ale vaivved ječad! Dastgo im mon læk dokkalaš, atte don manak sisa mu dake vuollai.

7. Damditi im mon ad-namage ječčam dokkalaž-žan boattet du lusa; mut-to cælke dušše sane, de mu balvvalægje dærvas-muvva!

8. Dastgo mon læm mai-dai olmuš, gutte læm eisevalde vuluš, ja anam soatte-olbmaid vuoldam, ja jos mon cælkam dasa: Vuolge! de son vuolgga, ja nubbai: Boade! de son boatta, ja mu balv-valægjasam: Daga dam! de son dakka dam.

9. Mutto go Jesus gulai dam, de ovduši son su, ja son jorgeti ja celki olbmuidi, gudek legje su čuovvomen: Mon cælkam digjidi, im mon læk gavn-nam vela Israelestge nuft stuora osko.

10. Ja go si, gudek legje vuolgatuvvum, botte ruoktot vissui, de gavnne

si dam buocce balvva-lægje dærvasen.

11. Ja de daptuvai bæive dastmannel, atte son manai muttom gav-pugi, man namma læi Nain; ja ædnagak su mattajegjin manne su mielde, ja ollo olbmuk.

12. Mutto go son bodi gavpug porta lakka, gæ-ča, de guddujuvvui jab-me olguš, gutte læi su ædnes aidno bardne, ja son læi læska; ja ollo olbmuk gavpugest miedo-štegje su.

13. Ja go Hærra oini su, de arkalmasti son njuorraset su bagjeli ja celki sudnji: Ale čiero!

14. Ja son loaidasti lusa ja guoskati guoddemuoraidi; mutto si, gudek legje guoddemen, čuožastegje. Ja son celki: Nuorra olmai! Mon cælkam dudnji: Likka bajas!

15. Ja dat jabme likkai bajas ja sardnogodi; ja son addi su su ædnai.

16. Mutto ballo valdi buokaid, ja si ramedegje Ibmela ja celkke: Stuora profeta læ čuožaldattum

min gaski, ja Ibmel læ oappaladdam su olbmuides.

17. Ja dat sakka su birra viddani obba Judea ja obba biras ædnam mietta.

18. Ja Johannes mattajægjek muittalegje sudnji buok daid sagaid. Ja Johannes ravkai guoktas su mattajegjines lusa

19. ja vuolgati sodno Jesus lusa ja cælketi: Lækgo don dat, gutte galgga boattet, daihe galggapgo mi vuorddet muttom æra?

20. Mutto go olbma-guovtos bodiga su lusa, de celkiga soai: Johannes gästasægje læ bigjam monno du lusa ja cælketi: Lækgo don dat, gutte galgga boattet, daihe galggapgo mi vuorddet muttom æra?

21. Mutto damanaga dimost buoredi son ædnagid buocalvasain ja givsin, ja baha vuoinain ja addi ædnag čuovgate-midi oaino.

22. Ja Jesus vastedi ja celki sodnoidi: Vuolgge ja muittalække Johan-

nessi, maid doai læppe oaidnam ja gullam: Čuovgataemek oidnek, skiermak vazzek, spittalažak buttestuvvujek, bæljetæmek gullek, jabmek bajas-čuozželek, vaivašidi sardneduvvu evangelium!

23. Ja audogas læ dat, gutte must i værran.

24. Mutto go Johannes airrasak vulgiga erit, de sardnogodi son olbmuidi Johannes birra: Maid lepet di vuolggam mæcai oaidnet? Hoašego, mi likkatallujuvvu bie-gast duokko deiki?

25. Daihe maid lepet di vuolggam oaidnet? Olbmugo, lidna biktasidi garvotuvvum? Gæča, si, gudek ellek hærvas biktasi siste ja havskodagai siste, læk gonagasai daloin.

26. Daihe maid lepet di vuolggam oaidnet? Profetago? Duodai, mon cælkam digjidi: Vela saggæ æmbo go profeta.

27. Son læ dat, gæn birra læ čallujuvvum: Gæča, mon vuolgatam mu engelum du muodoi

ouddi, gutte galgga rakedet dudnji du gæino.

28. Dastgo mon cælkam digjidi: Sin gaskast, gudek læk nissonin riegedam, i læk oktage stuoreb profeta go Johannes gastaægje; mutto uccemuš alme rikast læ stuoreb go son.

29. Ja buok olbmuk, gudek su gulle, ja tuollarak vuollanegje Ibmel vuollai ja gastašuvvujegje Johannes gastain.

30. Mutto Farisealažak ja laka-oappavažak bagjelgečče Ibmel arvvalusa sin ječaidæsek harrai æige gastašuvvum sust.

31. Mutto Hærra celki: Gænen galgam mon værdededet dam sokkagodde olbmuid, ja gæn lakasažak læk si?

32. Si læk ucca manači lakasažak, gudek siljost čokkajek ja čurvvuk gutteg guimidasasek ja celkek: Mi njurgoimek digjidi, ja epet di danssom; mi lavloimek digjidi arket, ja epet di čirrom.

33. Dastgo Johannes gastaægje bodi; i son

borram laibe ige jukkam vine, ja di cælkkebetet: Sust læ bærggalak.

34. Olbmú bardne læ boattam; son borra ja jukka, ja di cælkkebetet: Gæča, maggar borišis olmuš dat læ ja vidnejukke, tuollari ja suddolažai usteb!

35. Ja visesvuotta læ vanhurskesen dakkujuvvum buok su manaines.

36. Mutto muttom Farisealažain bovddi su borrat ječas særvest; ja son manai Farisealaža vieso sisa ja čokkani bævddai.

37. Ja gæča, muttom nissonlæi dam gavpugest, gutte læi suddolaš nisson; go son fuobmaši, atte son læi bævdest čokkamen Farisealaža viesost, de viežai son alabaster-litte vuoiddasin,

38. ja son čuožoi su duokken su julgi guorast, čieroi ja laktadišgođi su julgid gadnjalidesguim ja sikkoi daid su vuovtaidesguim ja cummastalai su julgid ja voidadi daid vuoiddasin.

39. Mutto go Farisealaš, gutte læi su bovddim,

oini dam, de arvvali son ješaldsesis ja celki: Jos dat lifēi profeta, de galle son diedaši, gi ja maggar dat nisson læ, gutte sudnji guoskat; dastgo son læ suddolaš nisson.

40. Ja Jesus vastedi ja celki sudnji: Simon, must læ juoga dudnji cælkket. Mutto son celki: Opatægje, de cælke!

41. (Jesus celki:) Muttomest, gutte loni-rudaïd, læiga guokte velgolaža; nubbe læi vitta čuode denaria velgolaš, mutto nubbe vitta loge.

42. Mutto go sodnost i læm mikkege, maina makset, de luiti son sodnoidi goabbašagaidi dam vølge. Cælke, goabba sodnost šadda dal su æmbo rakistet?

43. Mutto Simon vastedi ja celki: Mon doaivom, son, gæsa son luiti æneb. Mutto son celki sudnji: Rievtoi don dubmijik.

44. Ja son jorgeti nisson guvllui ja celki Simoni: Oainakgo don dam nissona? Mon bottim du vieso sisa; ik don addam munji čace mu julgidi,

mutto son laktadi mu julgid gadnjalidesguim ja sikkoi daïd su vuovtaïdesguim.

45. Ik don addam munji cumma, mutto son i hæïtam cummastallamest mu julgid, dam rajest go son sisa bodi.

46. Ik don vuoidadam mu oaive oljoin; mutto son vuoidadi mu julgid vuoiddasin.

47. Mon cælkam dudnji: Dam aše diti, go su ædnag suddok læk andagassi addujuvvum, šadda dat, atte son rakista saggæ: mutto gæsa uccan andagassi addujuvvu, son rakista uccan.

48. Ja son celki sudnji: Du suddok læk dudnji andagassi addujuvvum.

49. De cælkkegotte si, gudek legje suina bævdest čökkamen, ješaldsesæsek: Gi dat læ, gutte vela suddoidge andagassi ad-da?

50. Mutto son celki nissoni: Du osko læ du bæstam; vuolge rafhai!

8. Kapittal.

Jesus sardned; muttom nis-

sonak balvvalek su, 1—3. Jesus sardno gilvve-olbma birra, 4—15, ginttal birra, 16—18, lokka mattajegjides lagamuš fuolkkenes, 19—21, jaskodatta javre, 22—25, olgus agja bærggalagaid, 26—39, dærvasmatta varradavdag nissona ja bajasbokta Jairusa nieida, 40—56.

1. Ja de dāpatuvai dastmanŋel, atte son vagjoli gavpugi ja sidai čada ja sardnedi ja gulati Ibmel rika evangeliuma, ja dak guokte nubbe loges legje suina,

2. nuftgis maidai muttom nissonak, gudek legje dærvasmattujuvvum bahavuoinain ja buocalvasain, Maria, gutte goččujuvvui Magdalenan, gæst legje čieča bærggalaga olgus mannam,

3. ja Johanna, Kusas, Herodes valde*, akka, ja Susanna ja ædnag ærrasak, gudek balvvalegje su sin obmudagaidæsekguim. *sunde.

4. Mutto go ollo olbmuk botte čoakkai, ja gavpugi olbmuk vulgge su lusa, de celki son værdadusa čada:

5. Gilvve-olmai manai olgus gilvvagides gilvvet. Ja go son læi gilvvemen,

de gačče muttom gilvva-gak balgga gurri ja dulbmujuvvujegje, ja alme loddek borre daid.

6. Ja muttomak gačče bavte ala, ja go dak legje bajas šaddamen, de dak goldne, dainago dain i læm lavtadas.

7. Ja muttomak gačče bastelis lanjai gaski, ja bastelis lanjak daiguim bajasšadde ja lappastutte daid.

8. Ja muttomak gačče buore ædnami, ja dak šadde bajas ja šaddadegje čuode-gærddasaš šaddoid. Go son celki dam, de čuorvoi son: Gæst bæljek læk, maiguim gullat, son gullus!

9. Mutto su mattajægjek jerre sust, maid dat værdadus galgai makset.

10. Mutto son celki: Digjidi læ addujuvvum Ibmel rika čiegosvuodaid diettet; mutto ærrasidi celkkujuvvu dat værdadusai bokte, amasek si oainededin oaidnet ja guladedin arvvedet.

11. Mutto dat læ værdadus: Gilvvagak læk Ibmel sadne.

12. Mutto dak balgga guorast læk si, gudek dam gullek; dastmaņnel boat-ta bærggalak ja valdda sane sin vaimo siste erit, amasek si oskot ja šad-dat audogassan.

13. Mutto dak bavte alde læk si, gudek sane iloin vuostaivalddek, go si dam gullek, ja dain i læk ruotas; si oskuk muttom aiggai ja jorralek erit gæc̄calusa aige.

14. Mutto dak, mak gačc̄e bastelis lanjai gaski, læk si, gudek dam gullek, ja vagjoledinæsek dam ællem morraši ja riggesvuoda ja havskodagai vuolde, de lappastuttujuvvujek si æige šaddad maidege olles šaddoid.

15. Mutto dak dam buore ædnamest læk si, gudek, go si gullek sane, vurkkijek dam čabba ja buore vaimo sisa ja šaddadek šaddoid gierdda-vašvuoda siste.

16. Mutto i oktage cakket ginttala ja govča dam littin daihe bija dam bænka vuollai, mutto son bigja dam gintaljuolggai,

vai si, gudek bottek sisa, oidnek čuovggasa.

17. Dastgo i læk mikkege čikkujuvvum, mi i šadda almostuvvut, ige læk mikkege čikkusest, mi i šadda diettevassi ige boade čuovggas oudi.

18. Varoteket damditi, moft di gulddalepet! Dastgo gæst læ, sudnji galgga addujuvvut, ja gæst i læk, sust galgga vela datge erit valddujuvvut, mi sust orro læmen.

19. Mutto su ædne ja vieljak botte su lusa æige bæssam su sagaidi olbmui diti.

20. Ja dat diedetuvvui sudnji soabmasin, gudek celkke: Du ædne ja du vieljak čužžuk olgobælde ja dattuk du oaidnet.

21. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Mu ædne ja mu vieljak læk dak, gudek gullek Ibmel sane ja dakkek dam.

22. Ja de dapeutvai muttom bæive dain beivin, atte son ja su mat-tajægjek loaidastegje skipa sisa, ja son celki

sigji
re ra

23:

borj:

kai;

javr:

talla

dest

24.

sa,

celk:

tægj:

Mut

ja s

barc

gje,

goal

25.

Gos

to s

ja c

mas

ža?

sikk

dak

žak.

26.

Gad

mi

ta.

27.

boa

mut

su

maš

gala

sigjidi: Vulggop mi javre rasta! Ja si vulgge.

23. Mutto go si legje borjastæmen, de son nokkai; ja jorrebieggga bodi javre ala, ja si devddu-tallagotte ja legje hædest.

24. De manne si su lusa, bokte su bajas ja celkke: Oapatægje, oapatægje, mi hævvanep! Mutto son likkai bajas ja siggoi biega ja čace baroid, ja dak lodkudegje, ja de šaddai aibas goalkke.

25. De celki son sigjidi. Gost læ din osko? Mutto si balle ja ovdušegje ja celkke gutteg guoibmasæsek: Gison dat læžža? Dastgo son goččo sikke biegaid ja čace, ja dak læk sudnji gulolažak.

26. Ja si borjastegje Gadarenalažai ædnami, mi læ aito Galilea buotta.

27. Mutto go son læi boattam gaddai, de bodi muttom olmai gavpugest su oudald, gutte læi læmas bostatuvvum bærggalagain gukka aige ige

garvvodam biktasid ige orrom viesost, mutto havdi siste.

28. Mutto go son oini Jesusa, de čuorvoi son ja luoittadi ædnami su ouddi ja celki alla jie-nain: Mi must læ duina dakkamuššan, Jesus, dam alemus Ibmel Bardne! Mon rokkadalam dust, amad don muo givsedet.

29. Dastgo son gočoi dam buttesmættom vuoi-ņa vuolgget olbmust olgus; dastgo dat læi gukka aige gaikkom su, ja son læi čadnujuvvum lakkiguim ja ruydiguim ja faktijuvvum; ja son boatkoi baddid ja agjujuvvui bærggalagast me-cidi.

30. Mutto Jesus jærari sust ja celki: Mi du namma læ? Mutto son celki: Legion! Dastgo ollo bærggalagak legje mannam su sisa.

31. Ja si rokkadalle sust, amas son goččot sin mannat čiegnalvutti.

32. Mutto de læi damanağa baikest stuora spidne-æello, mi læi guotto-men varest; ja si rokka-

dalle sust, vai son suovaši sin mannat dai sisa, ja son suovai sigjidi dam.

33. Mutto bærggalagak vulgge olbmust olgus ja manne spini sisa, ja ællo ruotai hoapost miellest vuolas javrrai ja havkai.

34. Mutto go gæc̄c̄ek oidne dam, mi læi daptuvvam, de bataregje si ja manne dokko ja diedetegje dam gavpugest ja ædnamest.

35. De vulgge si dam gæc̄c̄at, mi læi daptuvvam, ja si botte Jesus lusa ja gavgne dam olmu, gæst bærggalagak legje olgus mannam, c̄okkamen garvvotuvvum ja olles mielai alde Jesus julgi guorast; ja si suorganegje.

36. Mutto maidai si, guc̄ek legje dam oaidnam, diedetegje sigjidi, moft dat bostatuvvum læi bestujuvvum.

37. Ja obba Gadarena-lažai biras ædnam alb-mug rokkadalle sust, vai son vuolgaši sin lutte erit; dastgo stuora ballo læi valddam sin. Mutto

son loaidasti skipa sisa ja macai fastain ruoktot.

38. Mutto olmai, gæst bærggalagak legje olgus mannam, rokkadalai sust, vai son ožušī orrot su lutte; mutto Jesus luiti su mannat ja celki:

39. Maca ruoktot vissusad ja muittal, maggar stuora dagoid Ibmel læ dudnji dakkam! Ja son vulgi ja muittali obba gavpug mietta, maggar stuora dagoid Jesus læi sudnji dakkam.

40. Mutto de daptuvvai, go Jesus bodi ruoktot, de valdde olbmuk su vuostai; dastgo si legje vuorddemen su buokak.

41. De gæc̄a, muttom olmai bodi, gæn namma læi Jairus, ja son læi synagoga oudastc̄uožžo; ja son luoittadi ædnami Jesus julgi oudi ja rokkadalai sust, vai son boadaši su vieso sisa.

42. Dastgo sust læi okta aidno nieidda, lakkaguokte nubbe lokkai jage boares, ja son læi juo jabmen. Mutto go Jesus læi mannamen dokko, de bakkijegje olbmuk su.

43. Ja muttom nisson, gutte læi guokte nubbe lokkai jage buoccam var-radavdast ja læi golatam buok obmudagas dalkastegjidi ige mattam buoreduvvut gæstege,

44. son vazi su sælge duokkai ja guoskati su bivtas-hælbmai; ja de dallanaga bissani su var-radavdda.

45. Ja Jesus celki: Gi dat læi, gutte munji guoskati? Mutto go buokak sítte dam, de celki Pietar ja dak, gudek legje su mielde: Oapatægje! Olbmuk hoiggek ja bakkijek du, ja don cælkak: Gi dat læi, gutte munji guoskati?

46. Mutto Jesus celki: Guoskati galle muttom munji; dastgo mon dovd-dim, atte fabmo must vulgi.

47. Mutto go nisson oini, atte i dat læm cïk-kujuvvum, de bodi son doargestemin ja luoittadi su ouddi ædnami ja muittali sudnji buok olmui guladedin, man sivast son guoskati sudnji, ja moft son dal-

lanaga dærvasmattujuvvui.

48. Mutto son celki sudnji: Læge dorvolaš, nieidačam! Du osko læ du bæstam; vuolge rafhai!

49. Go son læi ain sardnomen, de bodi muttom synagoga oudast-čuožžo dalost ja celki sudnji: Du nieidda læ jabmam; ale vaivved oapatægje!

50. Mutto go Jesus dam gulai, de vastedi son sudnji ja celki: Ale bala; duššefal osko, de galgga son bestujuvvut!

51. Mutto go son bodi vieso sisa, de i son suovvam ovtage sisa mannat, ærrebgo Pietara ja Jakoba ja Johannesaja nieida ače ja ædne.

52. Mutto si čïrru buokak ja ankkijegje su; mutto son celki: Allet čïero! I son læk jabmam, mutto son oadđa.

53. Ja si boagostegje su; dastgo si ditte, atte son læi jabmam.

54. Mutto son aji sin buokaid olgus ja valdi su gitti ja čuorvoi ja

celki: Nieidda, likka bajas!

55. Ja su vuoigna fastain bodi, ja son likkai dallanaga bajas, ja son goçoi sin addet sudnji borrat.

56. Ja su vanhem-guovtos suorgganeiga hui sagga; mutto son gildi sodno cælkkemest gæ-sage dam, mi læi šad-dam.

9. Kapittal.

Dat guokte nubbe loges vuolgatuvvujek; 1—6. Herodes oainestuvva Jesusa, 7—9. Apostalak bottek ruoktot; Jesus oapat, buored, borat 5000 olbma, 10—17. Pietar dovdasta, atte Jesus læ Ibmel Bardne, 18—21. Jesus sardno gillamušas birra, ješječas bietalæme birra ja rikas boattem birra, 22—27. Jesus hævasen dakkujuvvu vare alde, 28—36, buored manodavdag buoece, 37—43, sardno gillamušas birra, 44—45, vuollegašvuoda birra, 46—48, værre-anger- vuoda vuostai, 49—56, ječas mañest čuovvom birra, 57—62.

1. Mutto son ravkai guokte nubbe lorkkai mat-tajægjes čoakkai ja addi sigjidi famo ja isedvuoda buok bærggalagai bagjel ja buoredet buocal-vasaid,

2. ja son vuolgati sin sardnedet Ibmel rika ja buoredet buccid.

3. Ja son celki sigjidi: Allet valde maidege miel-dadek matkemokkai, allet soabe alletge lavka alletge laibe alletge rudaid! Al-lusge guttege valddu guokte gavte mieldes!

4. Ja gost di boattebetet vieso sisa, de orrot dast, ja vulgget dast ol-gus!

5. Ja jos muttomak æi aigo din vuostaivalddet, de vulgget dam gavpu-geſt olgus ja savdnjeleket vela muoldage din julginædek erit duoda-štussan sin vuostai!

6. Mutto si vulgge ja manne sidai mielde, sard-nedegje evangelium ja buoredegje juokke bai-kest.

7. Mutto Herodes, njælja-dasraddijægje, gulai buok dam, maid son dagai, ja son læi æppadusast, dai-nago muttomin celkku-juvvui, atte Johannes læi jabmi lutte bajasčuožal-dattum,

8. mutto muttomin, atte Elias læi almostuvvum,

ti sin
ika ja

gjadi:
miel-
lallet
lletge
! Al-
alddu
es!
ttebe-
orrot
st ol-

ak æi
lddet,
avpu-
jele-
din
uoda-
!

ge ja
sard-
n ja
bai-

jälja-
buok
ai, ja
dai-
lkku-
es læi
tožal-

, atte
vum,

mutto ærrasin, atte mut-
tom profet, muttom dain
boarrasin, læi bajasčuož-
želam.

9. Ja Herodes celki:
Johannesa cæbet læm
mon čuopatam; mutto gi
dat læ, gæn birra mon
gulam daggaražaid? Ja
son bivdi oažžot su oaid-
net.

10. Ja apostalak botte
ruoktot ja muittalegje
sudnji, man stuora da-
goid si legje dakkam;
ja son valdi sin mieldes
ja manai sierranessi
muttom avddem baikkai
muttom gavpug lakka,
mi gočuujuvvu Betsai-
dan.

11. Mutto go olbmuk
ožžu dam diettet, de
čuvvu si su mañeld, ja
son valdi sin vuostai ja
sarnoi sigjadi Ibmel rika
birra ja buoredi sin, gu-
dek legje dalkastæme dar-
bašest.

12. Mutto bæivve væig-
ganišgođi; de botte dak
guokte nubbe loges oud-
dan ja celkke sudnji:
Luoite olbmuid vuolgget,
vai si bessek mannat
dast erit daidi biras si-

daidi ja daloidi ja oaž-
žot igjasajid ja gavdnat
borramušaid! Dastgo mi
læp dast avddem bai-
kest.

13. Mutto son celki si-
gjadi: Addet di sigjadi
borrat! Mutto si celkke:
Æi mist læk æmbo go
vitta laibe ja guokte
guole, mudoi go atte mi
galggap vuolgget ja oastet
borramuša buok dam alb-
mugi.

14. Dastgo dast legje
lakka vitta duhat olbma.
Mutto son celki mattaje-
gjidadas: Čokkanattet sin
ædnami, juokke doakkai
vitta loge!

15. Ja si dakke nuft,
ja si čokkanatte sin buo-
kaid.

16. Mutto son valdi
dam vitta laibe ja dam
guokte guole, gæčai bajas
albmai ja buristsivdnedi
daid, ja son doagjali daid
ja addi daid mattajegjida-
sas, vai si bijaše daid olb-
mui oudi.

17. Ja si borre ja gal-
lanegje buokak; ja dain
bittain, mak sist bacce,
čokkijuvvujegje guokte

nubbe lokaai væddelitte dievva.

18. Ja de dpatuvai, go son læi okto ja rokkadalai, atte su mattajægjek legje su lutte, ja son jærai sist ja celki: Gænen celkke olbmuk muo?

19. Mutto si vastedegje ja celkke: Johannes gastaægje, mutto ærrasak Elias, mutto ærrasak, atte muttom dain boares profetain læ bajasčuozželam.

20. Mutto son celki sigjidi: Mutto di, gænen cælkkebetet di muo? De vastedi Pietar ja celki: Ibmela Kristus.

21. Mutto son gildi sin garraset cælkkemest gæ sage dam,

22. ja son celki: Olbm bardne berre ollo gillat ja hilggjuvut vuorrasin bajemuš papain ja čal'oappavažain ja goddujuvut ja goalmad bæive bajasčuozželet.

23. Mutto son celki sigjidi buokaidi: Jos guttege aiggo boattet mu mañest, son biettalekus ješječas ja valddus bæi-

valažat ruosas bajas ja čuvvus muo!

24. Dastgo gutte vigga su hægas bæstet, galgga dam masset; mutto gutte hægas massa mu diti, son galgga dam bæstet.

25. Dastgo mi avkid læ dast olbmui, jos son vuotta obba mailme, mutto ješječas massa daihe ješječas vahagatta?

26. Dastgo gutte hæppan mu ja mu sani diti, su diti šadda olbm bardne hæppanet, go son boatta su hævasvuodas siste ja Ače ja basse engeli hævasvuoda siste.

27. Mutto duodai cælkam mon digjidi: Muttomak dain læk, gudek dast čužžuk, gæk æi galga eisege muosatet jabmema, ouddalgo si oidnek Ibmel rika.

28. Mutto de dpatuvai lakka gavce bæive dam sarne mañnel, atte son valdi Pietara ja Johanne sa ja Jakoba mieldes ja manai vare ala rokkadallat.

29. Ja go son læi rokkadallamen, de nubbaštuvai su muodoi habme,

ias ja

vigga
galgga
g gut-
u diti,
æstet.
xid læ
son
ailme,
nassa
gatta?
hæp-
i diti,
olbmu
o son
uodas
basse
siste.

cæl-
Mut-
gudek
ei gal-
; jab-
i oid-

utuvai
dam
e son
anne-
les ja
kadäl-

i rok-
ubba-
ubme,

ja su biktasak šadde vielggaden ja baitten.

30. Ja gæċa, guokte olbma sarnoiga suina, gæk læiga Moses ja Elias,

31. gæk oidnujuvvaiga hærvasvuoda siste ja sarnoiga su erit vuolggem birra, maid son galgai ollašuttet Jerusalemest.

32. Mutto Pietar ja soai, gudek læiga suina, legje lossoduvvum nakkarin; mutto go si goccajegje, de oidne si su hærvasvuoda ja dam guokte olbma, gudek læiga čuožžomen su lutte.

33. Ja de dāpatuvai, go soai ærraneiga sust, de celki Pietar Jesusi: Oapatægje! Dast læ migjidi buorre orrot, ja mi aig-gop dakkat golbma viste, dudnji ovta ja Mosesi ovta ja Eliasi ovta. Ja i son diettam, maid son sarnoi.

34. Mutto go son dam celki, de bodi balvva ja suoivanasti sin; mutto si suorgganegje, go dok šadde balva sisa.

35. Ja jiedna bodi balvast, mi celki: Dat læ

mu bardne, dat æcalaš; gullet su!

36. Ja go jiedna læi gullum, de gavdnujuvvui Jesus okto; ja si orru javotaga æige muittalam gæsage dain beivin maidēge dast, maid si legje oaidnam.

37. Mutto de dāpatuvai bæive dastmanŋel, go si botte varest vuolas, de botte ollo olbmuk su oudald.

38. Ja gæċa, muttom olmai olbmui gaskast čuorvvogodi ja celki: Oapatægje! Mon rokka-dalam dust, gæċa mu barne bællai! Dastgo son læ mu aido bardne;

39. ja gæċa, muttom vuoignā doppe su, ja de dallanaga son čuorvvogoatta, ja dat gaikko su nuft, atte son soalssed, ja illa dat gaidda sust erit; go dat læ gaikkom su;

40. ja mon rokkadallim du mattajegjid su olgus agjet, ja æi si mattam.

41. Mutto Jesus vastedi ja celki: O don æppeoskolaš ja jorgo sokka-godde! Man gukka gal-gam mon din lutte læt

ja gierddat din? Buvte barnad deiki!

42. Mutto go son ain læi mannamen su lusa, de rotti bærggalak su ja gaikoi su. Mutto Jesus siggoi dam buttesmættom vuoina ja buoredi barne; ja son addi su fastain su aččai.

43. Mutto si suorgganege buokak hui sagga Ibmel allagvuoda diti.

44. Mutto go si legje buokak ovdušæmen buok dam diti, maid Jesus dagai, de celki son su mattajegjidasas: Vurkkijeket di daid sanid din beljidasadek! Dastgo olbm bardne šadda addujuvvut olbmui giedaidi.

45. Mutto æi si arvvedam dam sane, ja dat læi čikkujuvvum sist, nuft atte æi si dam arvvedam; ja si balle sust damanaga sane birra jær-ramest.

46. Mutto sin milli bagjani dat jurda, guttemuš sist læ stuoremus.

47. Mutto go Jesus oini sin vaimo jurddaga, de valdi son ucca manača ja divoi dam balddasis,

48. ja son celki sigjidi: Gutte dam ucca manača vuostaivaldda mu nammi, muo vuostaivaldda, ja gutte muo vuostaivaldda, su vuostaivaldda, gutte muo læ vuolgam; dastgo gutte læ din buokai gaskast uccemus, son galga læt stuores.

49. Mutto Johannes vastedi ja celki: Oapatæge! Mi oinimek muttoma, gutte aji bærggalagaid olgus du nammi, ja mi gildimek sust dam, dainago son i čuovo min mielde.

50. Ja Jesus celki sudnji: Allet sust dam gielde! Dastgo gutte i læk min vuostai, læ min bæle.

51. Mutto de dpatuvai, go dak bæivek dievva-gotte, atto son galgai bajasvalddujuvvut, de jorggali son bissovažat muoidoides vagjolet Jerusalem guvllui.

52. Ja son vuolgati airasid oudastes, ja si vulgge ja botte muttom Samaritanalažai sidi rakadam varas sudnji igjasaje.

53. Ja æi si valddam

su
mu
vun
54
jæg
Joh
de
Dat
rav
las
nuf
gai
55
ja
Æp
vu
56
ne
tet
to
nu
57
go
att
He
vo
ma
58
nj
ja
m
læ
st
de
59
m

gjidi: su vuostai, dainago su
anača muodok legje jorggaluv-
ummi, vum vagjolet Jerusalemi.

54. Mutto go su matta-
jægjeguovtos, Jakob ja
a, ja Johannes, oiniga dam,
aldda, de celkiga soai: Hærra!
gutte lastgo Datokgo don, atte moai
ai gal- ravkke dola alмест vuol-
galg- las gačēat ja loapatet sin,
nuftgo maidai Elias da-
gai?

55. Mutto son jorgeti
es va- ja cuigodi sodno ja celki:
pata- Æppe doai dieđe, mi
nutto- ggalami, ja
gala- mi, ja
mi, ja dam,
o min

56. Dastgo olbmui bard-
ne i læk boattam hæva-
i sud- tet olbmui sieloid, mut-
giel- to bæstet. Ja si vulgge
i læk nubbe sidi.

57. Mutto de dapatuvai,
bæle. go si legje matkuštæmen,
tuvai, atte muttom celki sudnji:
evva, Hærra! Mon aigom čuov-
galgai de vot du, gosaikkenessi don
de važat manačak.

58. Ja Jesus celki sud-
t Je- nji: Riebanin læk bie jok,
i air- ja alme loddin bæsek;
a si mutto olbmui barnest i
ittom læk mikkege, man vuo-
li ra- stai son matta oaives
igja- doarjalet.

59. Mutto son celki
ldam muttom ærrasi: Čuovo

muo! Mutto dat celki:
Hærra! Suova muo vuost
mannat ja havddadet mu
ačēam!

60. Mutto Jesus celki
sudnji: Divte jabmid
havddadet sin jabmidæ-
sek! Mutto vuolge don
ja sardned Ibmel rika!

61. Mutto maidai mut-
tom æra celki: Hærra!
Mon aigom čuovvot du;
mutto suova muo vuost
valddet sist ærro-dærv-
vuodaid, gudek læk mu
viesost!

62. Mutto Jesus celki:
sudnji: I oktage, gutte
bigja giedas bælddoruv-
de* ala ja gæčēa daidi
omidi, mak læk su ma-
ņa-bælde, læk burist ra-
kaduvvum Ibmel riki.

* ploga.

10. Kapittal.

Jesus vuolgat 70 mattajægjes,
čuoarvo vuoi Korasin bagjel,
1—16. Dat čieča loges bottek
iloin ruoktot; Jesus oapat si-
gjidi, man diti si galggek illo-
det, 17—20, ramed ačes, 21—
22, ramed mattajægjides audo-
gassan, 23—24, oapat muttom
cal'oappavažži, gutte su laga-
muš læ, 25—37, ramed Maria
buorebun go Marta, 38—42.

1. Mutto dastmanņel
asati Hærra maidai čieča

loge ærrasa ja vuolgati sin, guoktasi guoktasi, ječas ouddalist juokke gavpugi ja juokke baikai, gosa son aigoi ješ boattet.

2. Son celki dalle sigjidi: Lagjo læ galle stuores, mutto barggek harvak; rokkadallet damditi lagjo-hærra, vai son vuolगतifçi barggid su lagjosis!

3. Vulgget! Gæca, mon vuolगतam din nuftgo labbaid gumpi gaski.

4. Allet guodde bursa alletge lavka alletge gabmagid, ja allet buorastatte ovtage matke alde!

5. Mutto gost di boattebetet vieso sisa, dast celket oudemusta: Rafhe lekus dam vissui!

6. Ja jos rafhe bardne læ dast, de galgga din rafhe orrot su alde; mutto jos dast i læk, de galgga dat maccat fastain digjidi.

7. Mutto orrot damanaga viesost, borret ja jukket, mi sist læ! Dastgo bargge læ balkas ansa-sægje. Epet di galga mannat viesost vissui.

8. Ja gost di boattebetet gavpug sisa, ja si vuostaivalddek din, de borret, mi din ouddi bigjujuvvu,

9. ja buoredek et daid buccid, gudek dast læk, ja celkket sigjidi: Ibmel rika læ digjidi lakka boat-tam!

10. Mutto gost di boattebetet gavpug sisa, ja æi si din vuostaivalde, de mannet olgus dam balggai ala ja celkket:

11. Mi savdnjelep vela dam muoldage erit digjidi, mi darvvana migjidi din gavpugest; daddeke dam galggabetet di diettet, atte Ibmel rika læ læmas din lakka.

12. Mutto mon cælkam digjidi: Sodomai galgga gæppadæbbut gævvat dom bæive go dam gavpugi.

13. Vuoi dudnji, Korasin! Vuoi dudnji, Betsaida! Dastgo jos dak vægalaš dagok lifçe dakkujuvvum Tyrusi ja Sidoni, mak læk dodnoidi dakkujuvvum, de lifçiga soai aigga juo čokkam sækai ja gunai si-

ste ja jorggalam ječai-
dæsga.

14. Almake galgga Ty-
rusi ja Sidoni gæppa-
dæbbut gævvat duomo
siste go dodnoidi.

15. Ja don, Kapernaum,
gutte læk aleduvvum
gidda alme ragjai, don
galgak vuolas nordastuv-
vut gidda helvet ragjai.

16. Gutte gulla din,
gulla muo, ja gutte din
bagjelgæčča, muo bagjel-
gæčča; mutto gutte muo
bagjelgæčča, su bagjel-
gæčča, gutte muo læ
vuolgatam.

17. Mutto dak čieča lo-
ges botte iloin ruoktot
ja celkke: Hærra! Vela
bærggalagakge læk mi-
gjidi vuolebužak du nam-
mi.

18. Mutto son celki si-
gjidi: Mon oidnim Satan
gæččamen alмест vuolas
nuftgo aldagas.

19. Gæča, mon addam
digjidi famo duolbmot
gærbmašid ja skorpionaid
ja buok vašalaža famo
bagjel, ja i mikkege gal-
ga din vahagattet.

20. Allet almake dam-
diti illod, go vuoiņak

læk digjidi vuolebužak,
mutto illodeket æmbo
damditi, go din namak
læk čallujuvvum almidi!

21. Damanaga boddost
illodi Jesus vuoiņast ja
celki: Mon ramedam du,
ačačam, alme ja ædnam
hærra, go don læk čiek-
kam dam visain ja jier-
malažain ja almostattam
dam uččakažaidi. Duodai,
ačačam! Dastgo nuft dat
læi dudnji dokkalaš.

22. Buokrakkan læ ad-
dujuvvum mu gitti mu
ačestam, ja i oktage
dovda, gi Bardne læ, ær-
rebgo Ačče, ja gi Ačče
læ, ærrebgo Bardne, ja
gæsa Bardne datto dam
almostattet.

23. Ja son jorgeti eri-
noamačet mattajegjides
bællai ja celki sigjidi:
Audogasak læk dak čal-
mek, mak oidnek dam,
maid di oaidnebetet.

24. Dastgo mon cælkam
digjidi, atte ædnag prof-
fetak ja gonagasak oaine-
stuvve dam, maid di oaid-
nebetet, ja æi læk dam
oaidnam, ja gulastuvve
dam, maid di gullabetet,
ja æi læk dam gullam.

25. Ja gæca, muttom lak'oappavaš čuožželi ja gæččali su ja celki: Oopataegje! Maid galgam mon dakkat, vai mon arbim agalaš ællema?

26. Mutto son celki sudnji: Mi læ čallujuvum lagast? Moft logak don?

27. Mutto son vastedi ja celki: Don galgak rakistet Hærra, du Ibmelad, obba du vaimostad ja obba du sielostad ja obba du famostad ja obba du mielastad ja du lagamužad nuftgo ješječad.

28. Mutto son celki sudnji: Don vastedik rievtoi; daga dam, de galgak don ællet!

29. Mutto son viggai dakkat ješječas vanhurskesen ja celki Jesusi: Gi læ dalle mu lagamuš?

30. Mutto Jesus vastedi ja celki: Muttom olmuš læi mannamen Jerusalemnest vuolas Jerikoi ja šaddai rievvari gaski, guddek sikke nuolategje su ja cabme su ja vulgge erit ja gudde su vællat bælle-jabmen.

31. Mutto dapatusa bokte vagjoli muttom pappa damanaga gæino mielde vuolas, ja son oini su ja manai mæddel.

32. Mutto nuftgis maidai muttom Levitalaš, go son bodi dam baikkai, de manai son dokko ja oini su ja manai mæddel.

33. Mutto muttom Samaritanalaš bodi matkuštedin su guovddo, ja son oini su ja arkalmasti vaimostes.

34. Ja son manai su lusa, čanai su havid ja golgati oljo ja vine daidi; son bajedi su su ječas spiri ala ja doalvoi su matkalažai vissui ja divšodi su.

35. Ja nubbe bæive, go son vuolggegodi erit, de valdi son guokte ruda ja addi daid vieso isedi ja celki sudnji: Divšo su! Ja maid don vela æmbo golatæžak, dam mavsam mon dudnji, go mon boadam ruoktot.

36. Guttemuš dam golbmasesest orro du mielast læmaš su lagamuš, gutte læi šaddam rievvari gaski?

37.

Dat.

lade

De

Vuo

dam

38.

go

de

sidi;

son,

Mar

39.

gæn

ja

julg

sarn

40.

ječa

son

dan

Ikg

mu

muc

tim

De g

væk

41.

ja c

Mar

muc

diti.

42.

bašl

vall.

37. Mutto son celki: Dat, gutte dagai vaibmoladesvuoda su vuostai. De celki Jesus sudnji: Vuolge, ja daga donge damanaga lakai.

38. Mutto de dpatuvai, go si legje vagjolæmen, de manai son muttom sidi; mutto muttom nisson, gæn namma læi Marta, valdi su vissusis.

39. Ja sust læi oabba, gæn namma læi Maria, ja son čokkani Jesus julgi gurri ja gulddali su sarne.

40. Mutto Marta vaivedi ječas ollo rakedemin; son loaidasti dalle oudan ja celki: Hærra! Ikgo don fuola dast, go mu oabba læ guoddam muo, nuft atte mon ferttim balvvalet okto jes? De gočo su boattet munji vækken!

41. Mutto Jesus vastedi ja celki sudnji: Marta! Marta! Don moraštak ja muošetuvak ædnag dingai diti.

42. Mutto okta læ darbašlaš. Mutto Maria læ valljim aldseisis dam buo-

re oase, mi i galga valdujuvvut sust erit.

11. Kapittal.

Jesus oapat mattajegjides rokkadallat, 1—13, agja bærggalaga olgus, bilkkeduvvu, bælošta ječas, 14—28, sardno olbmuidi Jonas mærka birra ja gulat sigjidi Ibmel rangastusa, 29—32, sardno olbmui čuovggas birra, 33—36, borra Farisealažai særvest ja čuorvvo vuoi sin bagjel ja laka-oappavažai bagjel, 37—54.

1. Ja de dpatuvai, go son læi muttom baikest ja rokkadalai, atte muttom su mattajegjin celki sudnji, go son heiti: Hærra! Oapat min rokka-dallat, nuftgo maidai Johannes oapati su mattajegjides!

2. De celki son sigjidi: Go di rokkadallabetet, de celkket: Ačče min, don, gutte læk almin! Basotuvvus du namma! Bottus du rika! Šaddus du datto, moft alмест, nuft maidai ædnam alde!

3. Adde migjidi juokke bæive min juokkebæivalaš laibbamek.

4. Ja adde migjidi min suddoidæmek andagassi! Dastgo maidai migis ad-

dep juokkehažži anda-gassi, gutte læ migjidi velgolaš! Ja ale doalvo min gæccalusa sisa! Mutto bæste min bahast erit!

5. Ja son celki sigjidi: Jos dist gudestge læ usteb, ja son manna gaskajija su lusa ja cælkka: Ustebažžam, lone munji golbma laibe,

6. dastgo mu usteb læ boattam mu lusa matkestes, ja i must læk mikkege su oudi bigjat! —

7. ja jos dot viesos siste vasted ja cælkka: Ale vaived muo! Uksa læ juo dappujuvvum, ja mu ucca manačak læk mu lutte gavni siste; im mon mate bajaslikkat dudnji addet, —

8. mon cælkam digjidi: Jos son vela i likkage bajas ja adde sudnji, dainago son læ su usteb, de likka son almake bajas su hæbotesvuoda diti ja adda sudnji nuft ollo, go son darbaša.

9. Ja mon cælkam digjidi: Rokkadallet, de digjidi addujuvvu! Occet, de di gavdnabetet! Goal-

koteket, de digjidi rabastuvvu!

10. Dastgo juokkehaš, gutte rokkadalla, son oažžo, ja gutte occa, son gavnna, ja gutte goalkot, sudnji rabastuvvu.

11. Mutto gutte ačce læ din gaskast, gutte, jos su bardne adno sust laibe, adda sudnji gædge, daihe, jos son adno guole, adda sudnji gærbmaša guole sagjai,

12. daihege jos son adno mone, adda sudnji skorpionia?

13. Jos dalle di, gudek lepet bahak, diettebetet addet din manaidasadek burid addaldagaid, man sagga æmbo adda Ačce, gutte læ almest, sigjidi Bassevuoina, gudek sust dam rokkadallek!

14. Ja son aji bærggalaga olgus, ja dat læi gielatæbme; mutto de daptuvai, go bærggalak læi olgus mannam, de sardnogodi dat gielatæbme, ja olbmuk ovdušegje.

15. Mutto muttomak sist celkke: Son agja bærggalagaid olgus Beelsebul,

bær
bol

16.
čale
sust
17.

sin
son
mi
ješj
mer
soaj
gačc

18.
Sata
mæt
mof
biss

go
mor
olgt
19.

gus
Bee
bok
din
galg
mar

20.
gus
Ibm
alm

boa
21.
duv

raba-
kehaš,
son
a, son
balkot,
ēēe læ
jos su
laibe,
daihe,
, adda
guole
n adno
i skor-
gudek
tebetet
asadek
, man
t Aēēe,
sigjidi
ek sust
bærgga-
at læi
tto de
rggalak
un, de
giela-
x ovdu-
nak sist
bærgga-
elsebul,

bærggalagai oaivvamuža,
bokte.

16. Mutto ærrasak gæē-
čalegje su ja gaibbedegje
sust mærka almest.

17. Mutto go son didi
sin jurddagid, de celki
son sigjidi: Juokke rika,
mi læ soappamættom
ješječaines, šadda avdde-
men, ja viesso, mi læ
soappamættom nubbin,
gaēča.

18. Mutto jos maidai
Satan læ šaddam soappa-
mættosen jesječaines,
moft galgga dalle su rika
bissot bissovažžan? Dast-
go di cælkkebetet, atte
mon ajam bærggalagaid
olguš Beelsebul bokte.

19. Mutto jos mon ol-
guš ajam bærggalagaid
Beelsebul bokte, gæn
bokte olguš agjek dalle
din manak daid? Damditi
galggek si læt din duob-
maren.

20. Mutto jos mon ol-
guš ajam bærggalagaid
Ibmel suorma bokte, de
alma dalle læ Ibmel rika
boattam din lusa.

21. Go gievras værjo-
duvvum olmai fakte su

ječas vieso, de orro dat,
mi sust læ rafhest.

22. Mutto go gievrab
go son boatta su bagjeli
ja vuoitta su bagjel, de
valdda son su olles vær-
joid erit, mai ala son
dorvastalai, ja juogad su
sallaš.

23. Gutte i læk mu
bæle, læ muo vuostai, ja
gutte muina i čokke, son
bidge.

24. Go buttesmættom
vuoiḡḡa vuolggā olbmust
olguš, de vagjola son
goikke baiki čada ja occa
vuoiḡadusa, ja go son i
gavna dam, de cælkka
son: Mon aiggom maccat
mu vissusam, most mon
olguš vulggim.

25. Ja go son boatta,
de gavnna son dam suo-
palastujuvvum ja činā-
tuvvum.

26. De vuolggā son ja
valdda čieča æra vuoiḡa
mieldes, mak læk baha-
buk go son ješ, ja go si
bottek sisa, de orruk si
dobbe; ja dam olbmu
maḡeb dille šadda baha-
bun go su oudeb dille.

27. Mutto de dāpatuvai,
go son læi daid sardno-

men, de bajedi muttom nisson olbmui gaskast jienas ja celki sudnji: Audogas læ dat hægga, mi du guddi, ja dak čičžek, maid don njam-mik.

28. Mutto son celki: Duodai, audogasak si læk, gudek gullek Ibmel sane ja vurkkijek dam.

29. Mutto go ædnag olbmuk čoagganegje, de sardnogodi son: Dat sokkagodne læ baha; dat bivdda mærkka, ja i mikkege mærkaid galga dasa addujuvvut, ærrebgo profet Jonas mærkka.

30. Dastgo nuftgo Jonas læi Ninivitalažaidi mærkkan, nuft galgga maidai olbmui bardne læt dam sokkagoddai.

31. Lulle-dronnig galgga bajasčuožželet dubmui dam sokkagodne olbmai vuostai ja dubmit sin; dastgo son bodi ædnam gečičin gullam diti Salomon visesvuoda, ja gæča, dast læ æmbo go Salomon.

32. Ninive olbmak galgek bajasčuožželet dub-

mui dam sokkagodne vuostai ja dubmit dam; dastgo si jorggalegje ječaidæsek Jonas sarne bokte, ja gæča, dast læ æmbo go Jonas.

33. Mutto i oktage cakket čuovggasa ja bija dam čikkusi, ige litte vuollai, mutto gintaljuolgai, vai si, gudek mannek sisa, oidnek dam baittema.

34. Čalbme læ rubmaš čuovgas; go dalle du čalbme læ čielgas, de læ maidai obba du rumaš čuovggad, mutto jos dat læ baha, de læ maidai du rumaš sævdnjad.

35. De varot damditi, amas dat čuovgas, mi læ du siste, læt sævdnjadas!

36. Jos dalle obba du rumaš læ čuovggad, nuft atte i mikkege osid dast læk sævdnjad, de šadda buok čuovggaden, nuftgo dalle, go čuovgas baittemines du čuvge.

37. Mutto go son læi sardnomen, de bovddi muttom Farisealaš su borrat gaskabæive mallasid ječaines; mutto son

man bæv. 38. oini, bass oudo

39. sudri butt litti mut sisk riev

vuoc 40. dag; bælo mai bælo 41.

vaši omi Ja oar

42. di add tain šlai guo vuo

ber: guo dag * n

godde
dam;
je je-
sarne
ust læ

e cak-
bija
litte
aljuol-
annek
paitte

ibmaš
e du
de læ
rumaš
s dat
naidai
l.

nditi,
s, mi
vdnja-

oa da
l, nuft
d dast
šadda
nuftgo
baitte

n læi
povddi
š su
malla-
to son

manai sisa ja čokkani
bævdđai.

38. Mutto go Farisealaš
oini, atte son i vuost
bassalam ječas mallasi
ouddal, de imaštalai son.

39. Mutto Hærra celki
sudnji: Di Farisealažak
buttestepet galle jukkam-
litti ja gari olgobæle,
mutto dat, mi læ din
siskebælde, læ dievva
rievadusast ja baha-
vuodast.

40. Di jallak! Dat, gutte
dagai dam, mi læ olgo-
bælde, igo son dakkam
maidai dam, mi læ siske-
bælde?

41. De addet dalle vai-
vašidi addaldakkan daid
omid, mak læk dai siste!
Ja gæča, de læk buok
oamek digjidi buttasak.

42. Mutto vuoi digjidi,
di Farisealažak, go di
addebetet logadasa min-
tain* ja rudain* ja buok-
šlai biebmo-urttasin ja
guoddebetet vuoiggad-
vuoda ja Ibmel rakis-
vuoda dagakættai! Daid
berriši olmuš dakkat ige
guoddet daid æraidge
dagakættai!

* muttomšlai bælddošaddok.

43. Vuoi digjidi, di Fa-
risealažak, go di datto-
betet mielastædek čokkat
bajemuš čokkamsajin sy-
nagogai siste ja buorastat-
tujuvvut šiljoin!

44. Vuoi digjidi, di čal-
oappavažak ja Fariseala-
žak, di guoktelažak, go
di lepet nuftgo dovdda-
mættom havdek, ja olb-
muk, gudek vazzek dai
bagjel, æi diede dam!

45. Mutto muttom dain
laka-oappavažain vastedi
ja celki sudnji: Oapa-
tægje! Go don cækkak
dam, de don higjedak
maidai min.

46. Mutto son celki:
Vuoi maidai digjidi, di
laka-oappavažak! Dastgo
di losidattebetet olbmuid
nodiguim, maid si illa
vegjek guoddet, ja ječa
epet di guoskat daidi
nodidi vela ovtain suor-
mainædekge.

47. Vuoi digjidi, go di
dakkabetet profetai havd-
desajid, mutto din van-
hemak godde sin!

48. Alma di dalle duo-
dæstepet ja dokkitepet
din vanhemidadek da-
goid; dastgo si godde

sin, mutto di dakkabetet sin havddesajid.

49. Damditi celki maidai Ibmel visesvuotta: Mon vuolgatam profetaid ja apostalid sin lusa, ja muttomid sist si goddek ja ærrasid fast doarradalek,

50. vai buok profetai varak, mak læk golgattuvum mailme vuodo bigjujume rajest, šaddaše gaibbeduvvut dam sokka-goddest,

51. Abel varai rajest gidda Sakarias varai ragjai, gutte goddatalai tempel ja altar gaski; duodai, mon cælkam digjidi, dak šaddek gaibbeduvvut dam sokkagoddest.

52. Vuoi digjidi, di laka-oappavažak, go di lepet valddam dieđo čoavddag! Epet di bæsa ječa sisa, ja di gieldebetet sist dam, gudek dattuk sisa bæssat.

53. Mutto go son celki sigjidi daid, de bakkegotte čal'oappavažak ja Farisealažak garraset su ala ja ožudišgotte su

njalmost sanid ædnag aši harrai,

54. ja si vuđghe su ja bivdde oažžot maidege su njalmest, vai si bæsaše su aiddalet.

12. Kapittal.

Jesus nævvo Farisealažai suvrrodaige vuostai, 1—3, gieldda olbmuin ballamest, 4—12, i dato arbe juokket, 13—15, nævvo hanesvuoda ja ælatusmorraš vuostai, 16—34, nævvo gocišvutti ja oskaldasvutti, 35—48, sardno atestusai birra evangelium diti, 49—53, sardno aige arvvedame ja vuttivalddem birra, 54—59.

1. Go ædnag duhat olbmuk legje čoagganam, nuft atte si dulbme gutteg guimidæsek, de cælkkegodi son su mattajegjidasas: Erinoamačet varoteket ječaidædek Farisealažai suvrrodaigest, mi læ guoktelašvuotta!

2. Mutto i mikkege læk čikkujuvvum, mi i šadda almostuvvut, ige læk mikkege čikkusest, mi i šadda diettevassi.

3. De damditi, maid di cælkkebetet sævdnjaden, dat šadda gullujuvvut čuovggaden, ja maid di sardnobetet bælljemad-

dage

dat

vies

4. I

digji

Allet

rubn

map

maid

5.

čajet

galg

sust,

nelg

balk

đai,

Balk

6.

vuvo

ti?

Ibm

vum

7.

dæd

læk

diti

buor

čak.

8.

digj

dov

oud

olbr

Ibm

9.

tal

nag aši

su ja
aidege
bäsaše

tl.

sealažai
1—3,
llamest,
juokket,
uoda ja
16—34,
skaldas-
itustusai
, 49—53,
eme ja
4—59.

iat olb-
ganam,
ne gut-
e cælk-
tajegji-
et varo-
Farise-
st, mi
a!

ege læk
i šadda
ek mik-
i i šad-

naid di
njaden,
juuvvut
naid di
ljemad-

dagest gammari siste,
dat šadda sardneduvvut
viesoi alde.

4. Mutto mon cælkam
digjidi, mu ustebidam:
Allet sist bala, gudek
rubmaš goddek, ja dast-
manŋel æi mate šatan
maidege dakkat!

5. Mutto mon aigom
čajetet digjidi, gæst di
galggabetet ballat: Ballet
sust, gæst læ fabmo, maŋ-
ŋelgo son læ goddam,
balkkestet helveti! Duo-
đai, mon cælkam digjidi:
Ballet sust!

6. Äigo vitta cicača
vuvdujuvvu guovte rut-
ti? Ja i oktage dain læk
Ibmelest vajaldattujuv-
vum.

7. Vela buok din oivi-
dædek vuoktačalmekge
læk lokkujuvvum; dam-
diti allet bala! Di lepet
buorebuk go ædnağ cica-
čæk.

8. Mutto mon cælkam
digjidi: Juokkehaš, gutte
dovdast muo olbmui
oudast, su aiggo maidai
olbmui bardne dovdastet
Ibmel engeli oudast.

9. Mutto gutte muo biet-
tal olbmui oudast, son

šadda biettaluvvut Ibmel
engeli oudast.

10. Ja juokkehaš, gutte
sardno sane olbmui barne
vuostai, sudnji šadda dat
andagassi addujuvvut;
mutto gutte sardno bilk-
kadusa Bassevuoiŋa vu-
stai, sudnji i šadda dat
andagassi addujuvvut.

11. Mutto go si dolvvuk
din synagogai ja eisevaldi
ja valdalažai ouddi, de
allet læge morrašest dam
diti, moft daihe maid di
galggabetet sardnot aldse-
sædek bæloštussan, daihe
maid di galggabetet cælk-
ket!

12. Dastgo Bassevuoiŋa
oapat digjidi damanaga
dimost, maid di berre-
betet cælkket.

13. Mutto muttom olmai
olbmui gaskast celki sud-
nji: Oapatægje! Gočo
mu vielja juogadet muina
arbe!

14. Mutto son celki
sudnji: Olmuš! Gi læ
bigjam muo duobmaren
daihe juogadægjen din
bagjeli?

15. Ja son celki sigjidi:
Geččēt ja varoteket ječai-
dædek hanesvuodast!

Dastgo jos gæstge læ valljogasvuotta, de su ællem i oro su obmudagai duokken.

16. Mutto son sarnoi værddadusa sigjidi ja celki: De læi muttom rigges olmuš, gæn ænam læi guoddam ollo šad-doid.

17. Ja son jurdaši ješaldsesis ja celki: Maid galgam mon dakkat? Dastgo i must læk sagje, gosa mon matam čokkit mu šaddoidam.

18. Ja son celki: Dam mon dagam: Mon gaikodam mu ladoidam vuolas ja dagam daid stuorebun, ja mon čokkim dai sisa buok mu šaddoidam ja obmudagaidam.

19. Ja mon cælkam mu sillusam: Sillučam! Dust læ ollo šiega varre ædnag jagidi; vuoinad, bora, juga, læge ilost!

20. Mutto Ibmel celki sudnji: Don jalla! Odnajja gaibbeduvvu du siello dust; gæsa galgga dalle dat gullat, maid don læk rakadam?

21. Nuft gævva sudnji, gutte davverid aldsesis

čokke ige læk rigges Ibmel siste.

22. Mutto son celki su mattajegjidasas: Damditi cælkam mon digjidi: Allet morašt din hægadek diti, maid di galggabetet borrat, alletge din rumašædek diti, maid di galggabetet garvvodet!

23. Hægga læ æmbo go borramuš, ja rumaš æmbo go biktasak.

24. Vuttivalddet garanasaid! Æi dak gilve æige lagje; æi dain læk gæl-larak æige ladok, ja Ibmel biebmadaid. Man sagga æmbo di lepet go loddek!

25. Mutto guttemuš din gaskast matta lasetet ovtage allan su šaddosis, vaiko son damditi morastage?

26. Go di dalle epet mate vela dam uccemušge dakkat, de manne morastepet di dai æra dagoi diti?

27. Gæčadeket liliaid, moft dak šaddek! Æi dak barge æige bane; mutto mon cælkam digjidi, atte i vela Salomonge buok su hærvas-

vuos
votu
28.
mel
mi
ja i
mar
dall
laža
29.
dige
gab
mai
kat,
dæg
30.
vuos
mai
čad
dar
31
rika
add
32
eluš
dek
gjid
33
ja
Rak
sæk
mu
nog
suo
mu
34

vuodastes læm nuft garvotuvvum go okta dain.

28. Go nabbo dalle Ibmel nuft bivtasta rase, mi odne mæcest cægga ja itten suppjuvvu omani, man sagga æmbo dalle din, di uccan oskolažak!

29. De damditi allet dige oca, maid di galggabetet borrat, daihe maid di galggabetet jukat, ja allet læge æppe-dægjek!

30. Dastgo buok daggarvuodaid bivddek bakenak mailmest; mutto din aččadek dietta, atte di daid darbašepet.

31. Occet baica Ibmel rika, de buok dak digjidi addujuvvujek!

32. Ale bala, don ucca eluš! Dastgo din aččasædek læ havske addet digjidi rika.

33. Vuvddet, mi dist læ, ja addet addaldagaid! Rabedeket aldsesædek sækaid, mak æi boarasmuva, davverid, mak æi noga, almidi, dokko, gosa suola i bæsa, ja gost muoca i billest!

34. Dastgo gost din dav-

verak læk, dobbe viggamaidai din vaibmo orrot.

35. Lekusek din alemak boakkanastujuvvum ja din čuovgak buollemen!

36. Ja leket di nuftgodak olbmuk, gæk vurddek sin isedæsek boattem hæjain, vai, go son boatta ja goalkotišgoatta, si dallanaga bæsaše sudnji rabastet!

37. Audogasak læk dak balvvalægjek, gæid ised gavdna goccemen, go son boatta. Duodai cælkam mon digjidi: Son boakkanasta ječas ja čokkanna sin bævddai ja boatta ja balvval sin.

38. Ja jos son boatta nubbe igjagoccemvuorost ja boatta goalmad igjagoccemvuorost ja gavdna dam nuft, de læk dak balvvalægjek audogasak.

39. Mutto dam galggabetet di diettet, atte jos dalo-ised diedaši, gude dimo suola boatta, de gocaši son ige luoitāše su vissusis sisa gaikkot.

40. Leket dalle maidai digis garvvasak! Dastgo olbmuk bardne boatta

dam dimo, go di epet gadde.

41. Mutto Pietar celki sudnji: Hærra! Cælkak-go don dam værddadusa migjidi daihe maidai buokaidi?

42. Mutto Hærra celki: Gi læ dalle dat oskaldas ja jiermalaš dallodoalle, gæn hærra šadda bigjat su balvvalægjides bagjel addet sigjidi sin mærruduvum borramuša vuogas aiggai?

43. Audogas læ dat balvvalægje, gæn su hærra gavdna boadededines nuft dakkamen.

44. Duodai cælkam mon digjidi: Son bigja su buok su obmudagaides bagjel.

45. Mutto jos datanaga balvvalægje cælkka vaimostes: Mu hærra agjan boatemest, ja son cabmegoatta rængaid ja bigaid ja borragoatta ja jukkagoatta ja šadda jukkamidi,

46. de boatta damanaga balvvalægje hærra dam bæive, go son i jurdaš, ja dam dimo, go son i diede, ja cuoppa su

guovte sagjai ja adda sudnji su oase dai æppeoskolažai sækka.

47. Mutto dat balvvalægje, gutte dietta su hærras dato ige rakad ječas ige daga su dato mielde, son galgga oažžot ædnag cæskastagaid.

48. Mutto dat, gutte damidiede, mutto dakka, mi cabmujume ansaš, son galgga oažžot uccan cæskastagaid. Mutto juokkehažast, gæsa ollo læ addujuvvum, sust galgga ollo occujuvvut, ja gæsa ollo læ oskelduvvum, sust galgga æmbo gaibbeduvvut.

49. Mon læm boattam dola ædnam ala suppit, ja man mielastam datušim mon, atte dat lifci juo buollatuvvum!

50. Mutto mon ferttim gastain gastašuvvut, ja man sagga balam mon, gidda dassači go dat ollašuvvu!

51. Gaddebetetgo di, atte mon læm boattam addet rafhe ædnam ala? Im, cælkam mon digjidi, mutto soappamættomvuoda.

52. Dastgo dal dast-

mar
soa
vies
vuo
mas
53.
mæ
ja
ædr
niei
vuo
mar
stai
54.
mai
oai
bag
keb
boa
55.
lull
di
boa
56.
nar
tebe
mut
epe
57.
dai
vuo
58.
du
eise
nan
mat

adda
eppe-

lvva-
su

akad
dato

oaž-
gaid.

gutte
akka,

nsaš,
iccan

juok-
o læ

algga
gæsa

vum,
gaib-

attam
uppit,

tušim
i juo

erttim
ut, ja

mon,
t olla-

li, atte

addet

Im,

i, mut-

ioda.
dast-

maņas galggek viđas læt
soappamættomak ovtá
viesost, golmas guoktas
vuostai, ja guovtes golb-
mas vuostai.

53. Ačče šadda soappa-
mættosen barnes vuostai,
ja bardne ačes vuostai,
ædne nieidas vuostai, ja
nieidda ædnes vuostai,
vuone maņas vuostai, ja
maņņe vuodnames vuo-
stai.

54. Mutto son celki
maidai olbmuidi: Go di
oidnebetet balva oarjeld
bagjanæmen, de di cælk-
kebetet dallanaga: Arvve
boatta. Ja nuft dat šadda.

55. Ja go di oidnebetet
lullebiega bossomen, de
di cælkkebetet: Bakka
boatta. Ja dat šadda.

56. Di guoktelažak! Æd-
nam ja alme hame mat-
tebetet di galle arvvedet;
mutto manne di dalle
epet arvved dam aige?

57. Manne di epet mai-
dai ješaldadek dubme, mi
vuoigad læ?

58. Dastgo go don læk
du vuostaičuožžoinad
eisevalde oudi man-
namen, de barga angeret
matke alde bæssat soaba-

demin su lutte erit, amas
son duobmar oudi du
gæsset, ja amas duobmar
giddagasa gattijægje gitti
du addet, ja amas gatti-
jægje giddagassi du sup-
pit!

59. Mon cælkam dudnji:
Ik don šadda eisegerak-
kan bæssat dobbe olgus,
ouddalgo gon mavsak
vela maņemuš evrege.

13. Kapittal.

Ibmel duomok muttomi
bagjel ja su gukkagierddavaš-
vuotta ærrasi vuostai berrijek
laidit jorggalussi, 1—9. Jesus
buored muttom dakesergata-
gast buocce nissona, 10—17,
ouddandivvo værdadusaidd
senebgorne ja suvrrodaige
birra, 18—21, oapat, atte har-
vak šaddek audogassan, ja
atte bakenak galggek bestu-
juvvut, 22—30, i bala Hero-
desest, vaiddal Jerusalem ba-
gjel, 31—35.

1. Mutto damanaga aige
legje muttomak dast, gu-
dek muittalegje sudnji
dai Galilealažai birra, gæi
varaid Pilatus læi sægo-
tam sin oaffariguim.

2. Ja Jesus vastedi ja
celki sigjidi: Doaivvo-
betetgo di, atte dak Ga-
lilealažak legje bahab
suddolažak go buok æra

Galilealažak, damditi go si dam gillajegje?

3. Æi læm, cælkam mon digjidi; mutto jos di epet jorggal ječaidædek, de galggabetet di buokak sæmma lakai hævvanet.

4. Daihe dak gavce nubbe loges, gæi ala Siloam toardna gačai ja goddi sin, doaivvobetetgo di, atte si legje ašalažabuk go buok olbmuk, guđek Jerusalemeſt assek?

5. Æi læm, cælkam mon digjidi; mutto jos di epet jorggal ječaidædek, de galggabetet di buokak sæmma lakai hævvanet.

6. Mutto son celki dam værddadusa: Muttomest læi fikunmuorra, mi læi gilvvujuvvum su vidnegardai, ja son bođi ja ocai dast šaddoid ige gavdnam maidege.

7. Mutto son celki vidnegarde olbmai: Gæča, mon læm dal golbma jage boattam ja læm oc-cam šaddoid dam fikunmuorast imge gavna maidege. Čuopa dam erit? Manne galgga dat vela ædnamage dakkat avketæbmen?

8. Mutto son vastedi ja celki sudnji: Hærračam! Divte dam vela dam ja-gege cæggat, dassači go mon oažom dam birra roggat ja duktit dam,

9. noago dat de šaddoid šaddad! Mutto jos i, de čuopa dam dasto erit!

10. Mutto son oapati muttom synagoga siste sabbaten.

11. Ja gæča, dast læi muttom nisson, gæst læi læmaš buocalvas-vuoigna gavce nubbe lokkai jage, ja son læi čoakkai roan-kagam ige sattam obba-nassige ječas bajas njulgit.

12. Mutto go Jesus oini su, de ravkai son su ja celki suduji: Nisson! Don læk čovddujuvvum du buocalvasastad.

13. Ja son bijai giedaides su ala, ja de dallanaga njulggi son ječas bajas ja ramedi Ibmeta.

14. De vastedi synagoga oudastčuozžo, gutte læi moarest damditi, go Jesus buoredi sabbaten, ja celki olbmuidi: Gutta bæive læk, main olmuš berre barggat; bottet damditi

dain
buo

bat-k
15.

sudn
guok

din
vuov

krut
doal

juga
16.

Abr:
Sata

gavo
kai,

duju
gasa

17.
ki, č

pad
su v

mul
hær

sus
18.

lake
ja

dar
19.

čalr
muš

gilv
stuo

mu
dak

di ja
čam!
n ja-
či go
birra
m,
ldoid
i, de
rit!
oapati
siste

t læi
st læi
oigna
jage,
roan-
obba-
njulg-

s oini
su ja
! Don
n du

taides
anaga
bajas

agoga
te læi
Jesus
a celki
bæive
berre
amdit

dain ja diktet ječaidædek
buoreduvvut ja allet sab-
bat-bæive!

15. De vastedi Hærra
sudnji ja celki: Don
guoktelaš! Igo juokkehaš
din gaskast čoavde su
vuovsas daihe su anenes
krubbast sabbaten ja
doalvo daid dokko ja
jugat daid?

16. Mutto dat, gutte læ
Abraham nieidda, gæn
Satan læi čadnam, jurdaš,
gavce nubbe lokkai jak-
kai, igo dat berrim čovd-
dujuvvum dam čadna-
gasast sabbatbæive?

17. Ja go son dam cel-
ki, de šadde buokak hæp-
pad vuollai, gudek legje
su vuostai, ja buok olb-
muk illodegje buok dai
hærvas dagoi diti, mak
sust dakkujuvvujegje.

18. Mutto son celki: Man
lakasaš læ Ibmel rika,
ja manen galgam mon
dam værddedet?

19. Dat læ senebgordne-
čalme lakasaš, maid ol-
muš valdi ja bijai su
gilvagarddasis, ja dat
stuoroi ja šaddai stuora
muorran, ja alme loddek
dakke besid dam ovsidi.

20. Ja son celki fastain:
Manen galgam mon værd-
dedet Ibmel rika?

21. Dat læ suvrrodaige
lakasaš, maid nisson val-
di ja govčai golma mitto
jafoi sisa, gidda dassači
go dat buokrakkansuvroi.

22. Ja son manai gav-
pugi ja sidai čađa ja
oapati ja njulggi Jeru-
salem guvllui.

23. Mutto de muttom
celki sudnji: Hærra!
Lækgoson si harvvak,
gudek audogassan šad-
dek? De celki son sigjidi:

24. Bargget duodalažat
dam baskes uksaraige
mielde sisačagnat! Dast-
go ædnagak, cælkam mon
digjidi, šaddek viggat
sisa bæssat ja æi bæsa.

25. Go dalo ised læ
bajas-likkam ja læ uvs
gidda dappam, ja di
šaddabetet čuožžot olgo-
bælde ja goalkotet uvs
ja cælkket: Hærra, Hær-
ra, rabast migjidi! — de
son vasted ja cælkka
digjidi: Im mon dovda
din, gost di boattebetet.

26. De riebmbabetet di
cælkket: Mi boraimæk ja
jugaimæk du čalmi oudast,

ja don oapatik min balgai alde.

27. Ja son cælkka: Mon cælkam digjidi: Im mon dovda din, gost di boattebetet; vulgget erit mu lutte, di buokak, gudek barggabetet vanhurskesmættomuoda ala!

28. De galgga læt čierrom ja bani giččam, go di oažžobetet oaidnet Abraham ja Isak ja Jakob ja buok profetaid Ibmel rika siste, mutto ječaidædek olgobællai nordastuvvum.

29. Ja si galggek boattet nuorttan ja oarjen ja davven ja lullen ja čokkat bævdest Ibmel rika siste.

30. Ja gæča, de læk maņemužak, gudek saddek vuostemužžan, ja de læk vuostemužak, gudek saddek maņemužžan.

31. Damanaga bæive botte muttom Farisealažak ja celkke sudnji: Vuolge olgus ja mana dast erit! Dastgo Herodes aiggo du goddet.

32. Ja son celki sigjidi: Vulgget ja celkket damriebani: Gæča, mon olgus

ajam bærggalagaid ja buoradalam odne ja itten, ja goalmad bæive de mon ollašuvam!

33. Daddeke berrim mon vagjolet odne ja itten ja bæive dastmaņnel; dastgo i dat heivve šaddat, atte profet hævatuvvu Jerusalem olgobællai.

34. Jerusalem, Jerusalem, gutte profetaid goddak ja sin gædgdak, gudek læk du lusa vuolgatuvvum! Man davja datušim mon čokkit du manaid, nuftgo vuonces čokke su čivgaides soajides vuollai! Ja epet di dattom!

35. Gæča, din viesso galgga guddujuvvut digjidi avddemen; mutto duodai cælkam mon digjidi: Epet di galga muo oaidnet, ouddalگو aigge joavdda, go di saddabetet cælkket: Buristsivdneduvvum lekus son, gutte boatta Hærra nami!

14. Kapittal.

Jesus buored čaccedavdast buocce oibmu, 1–6, sardno boaššomusast čokkam birra ja bovddim birra vaivašid

hæjstuc
sard
birr

1.
son
sea
sui
doa
tije

2.
tom
olm

3.
sar
žai
cel
bat

4.
tag
suc
lui

5.
cel
gas
vu
gai
ba

6.
det
sta

7.
da
ma
jeg

ja
itten,
de

hæjaidi, 7—14, sardno dai
stuora mallasi birra, 15—24,
sardno jesječas biettalæme
birra, 25—35.

mon
en ja
dast-
ddat,
uvvu
i.

1. Ja de daptuvai, go
son bodi muttom Fari-
sealažai oaivvamuža vis-
sui sabbaten mallasid
doallam diti, atte si fak-
tijegje su.

rusa-
god-
adak,
vuol-
lavja
it du
nces
soa-
bet di

2. Ja gæca, de læi mut-
tom čaccedavdast buocce
olmuš su buotta.

iesso
digji-
nutto
mon
galga
lalgo
šad-
urist-
son,
nam-

3. Ja Jesus bakkodi ja
sardnogodi lak'oappava-
žaidi ja Farisealažaidi ja
celki: Lægo lobalaš sab-
baten buoredet?

4. Mutto si orru javo-
taga. Ja son guoskati
sudnji ja buoredi su ja
luiti su mannat.

5. Ja son vastedi ja
celki sigjidi: Gi læ din
gaskast, gutte, go su
vuoksa daihe asen gæca
gavvoi, i dam dallanaga
bajasgæse sabbatbæive?

6. Ja æi si mattam ad-
det sudnji maidege va-
stadusaid dasa.

vdast
ardno
birra
ivašid

7. Mutto son celki værd-
dadusa gusidi, go son
mærkaši, moft si vallji-
jegje boassomuš čokkam-

sajid bævde lutte, ja cel-
ki sigjidi:

8. Go don læk bovddi-
juvvum gæstege hæjaidi,
de ale čokkan boassom-
mussi bævddai, amas
gudnalažab go don soait-
tet læt sust bovddijuv-
vum,

9. ja amas dat, gutte
bovddi du ja su, boattet
ja cælkket dudnji: Čak-
ke dasa saje! — ja amad
don šaddat hæppanemin
mannat uskemussi čok-
kanet!

10. Mutto go don læk
bovddijuvvum, de mana
ja čokkan uskemussi,
vai, go son boatta, gutte
du bovddi, son dalle
dudnji cælkaši: Uste-
bam, čokkan boassobuidi!
De dust dalle læ gudne
sin oudast, gudek duina
čokkajek bævdest.

11. Dastgo juokkehaš,
gutte jesječas aled, voole-
duvvu, ja gutte jesječas
vuoled, aleduvvu.

12. Mutto son celki
maidai dasa, gutte læi
bovddim su: Go don
dagak gaskabæive daihe
ækkedesmallasid, de ale
bovdde ustebidad, alege

vieljaidad, alege fulkidad, alege rigges sidaguimidad, amasek sigis fastain du bovddit, ja amas dudnji šaddat maksujuvut!

13. Mutto go don dagak guossemallasid, de bovdde vaivašid, rambid, skiermaid, čuovgatamid!

14. De galgak don læt audogas; dastgo i sist læk mikkege addet dudnji fastain, mutto dat galgga addujuvut dudnji fastain vanhurskasi bajas-čuožželame siste.

15. Mutto go muttom sist, gudek legje suina bævdest čokkamen, gulai dam, de celki son sudnji: Audogas læ dat, gutte borra laibe Ibmel rikast.

16. Mutto son celki sudnji: De læi muttom olmuš, gutte dagai stuora mallasid ja bovddi ædnagid.

17. Ja son vuolgati su balvvalægjes mallasi dimo, cælkket bovddijuvumidi: Bottet! Dastgo dal læ buok rakaduvvum.

18. Ja si ribme buokak dallanaga bæsadallat.

Vuostas celki sudnji: Mon læm oastam bældo ja darbašam vuolgget ja dam gæččat; mon rok-kadalam du, ane muo sivatæbmen!

19. Ja nubbe celki: Mon læm oastam vitta bara vuovsайд ja vuolgam daid gæččalet; mon rok-kadalam du, ane muo sivatæbmen!

20. Ja goalmad celki: Mon valddim aldsesam aka naittusi, ja damditi im mon mate boattet.

21. Ja balvvalægje bodi ja muittali hærrasis dam. De moaratuvai ised ja celki balvvalægjasis: Vuolge hoapost gavpug luodaidi ja balggaidi ja buvte deiki sisa vaivašid ja rambid ja skiermaid ja čalmetemid!

22. Ja balvvalægje celki: Hærra! Dat læ dakkujuvum, nuftgo don goččuk, ja ain læ sagje.

23. Ja hærra celki balvvalægjai: Mana balggai mielde ja aidade guoraid, ja nagge sin sisa boattet, vai mu viesso dievaši!

24. Dastgo mon cælkam digjidi, atte i oktage dain

olbm.
bovd
muos

25.

manr
jorge

26.

mu

ačes

ja m

ja o

ječas

mate

27.

su ru

manr

mu

28.

gask

huks

reki

mi c

šutte

29.

bigi;

mat

buol

nek,

ja c

30.

huk

ollai

31.

nag

tai

gasa:

lnji:
eldo
t ja
rok-
muo

elki:
vitta
gam
rok-
muo

elki:
sam
nditi
t.

bodi
lam.
l ja
asis:
pug
li ja
väsüd
naid

cel-
dak-
don
agje.
baly-
lggai
raid,
tttet,
sil
kam
dain

olbmain, gudek legje
bovddijuvvum, galga
muosatet mu mallasid.

25. Mutto ollo olbmuk
manne su mielde, ja son
jorgeti ja celki sigjidi:

26. Jos guttege boatta
mu lusa ige vašot su
ačes ja ædnes ja akas
ja manaides ja vieljaides
ja oabaides ja vela su
ječas hægage, de i son
mate læt mu mattajægje.

27. Ja gutte i guodde
su ruosas ja boade mu
mañest, i son mate læt
mu mattajægje.

28. Dastgo guttemuš din
gaskast, gutte aiggo toarna
huksit, i vuost čokka ja
rekinaste golo, lægo sust,
mi darbašuvvu dam olla-
šuttemi,

29. amasek, go son læ
bigjam vuoddodusa ige
mate dam ollašuttet, si
buokak, gudek dam oid-
nek, riebmät su bilkkedet
ja cælkket:

30. Dat olmuš algi
huksit ja i vægjam dam
ollašuttet?

31. Daihe guttemuš go-
nagas, gutte vuolgga soat-
tai soattat nubbe gona-
gasa vuostai, i vuost

čokka ja arvval, vægjago
son login duhatin man-
naš su vuostai, gutte
boatta su vuostai guokte
loge duhatin?

32. Mutto jos son i væje
dam, de bigja son sadne-
doalvvoid, dam bale go
dot læ ain gukken erit,
ja bivdda rafhe.

33. Nuftgis maidai i
oktage dist, gutte i biet-
tal buok dam, mi sust
læ, mate læt mu matta-
jægje.

34. Saltek læk buorek;
mutto jos saltek væga-
tuvvujek, maina galggek
dak dalle salttijuvvut?

35. Æi dak dokke æi
muolddan æige mukken;
si balkkestek daid olgus.
Gæst bæljek læk maiguim
gullat, son gullus!

15. Kapittal.

Jesus bælošta guoibmevuodas
adnem tuollari ja suddola-
žaiiguim værddadusa bokte
lappum savea birra, 1—7,
lappum ruđa birra, 8—10, ja
lappum barne birra, 11—32.

1. Mutto buok tuollarak
ja suddolažak adne ječai-
dæsek su lakka gullam
diti su.

2. Ja Farisealažak ja

čal'oappavažak nimmuregje ja celkke: Dat vuostaivaldda suddolažaid ja borra sin særvest.

3. Mutto son sarnoi dam værddadusa sigjidi ja celki:

4. Gi olbmuid dist, gæst læk čuotte savca, ja gutte læ^k lappam ovta dain, i guode daid ovce logad lokkai mæccai ja mana dam lappum mannai, gidda dassači go son gavnna dam.

5. Ja go son læ dam gavnna, de bigja son dam harddoides ala iloin.

6. Ja go son boatta ruoktot, de čoakkai goččo son ustebides ja sidaguimides ja cælkka sigjidi: Illodeket muina! Dastgo mon læm gavnna mu savccam, mi læi lappum.

7. Mon cælkam digjidi: Nuft galgga læt illo almest ovta suddolaža diti, gutte ječas jorggal, æmbo go ovce logad lokkai vanhurskasa diti, gudek jorggalusa æi darbaš.

8. Daihe^g gi nissonid, gæst læk^f loge ruda, jos

son lappa ovta ruda, i cakket čuovggas ja suopaste vieso ja oca visut, gidda dassači go son gavnna dam?

9. Ja go son læ dam gavnna, de čoakkai goččo son ustebides ja sidaguimides ja cælkka: Illodeket muina! Dastgo mon læm gavnna dam ruda, maid mon legjim lappam!

10. Nuft, cælkam mon digjidi, galgga læt illo Ibmel engelin ovta suddolaža diti, gutte ječas jorggal.

11. Mutto son celki: Muttom olmust læiga guokte barne.

12. Ja dat nuorab sodnost celki aččasis: Ačačam! Adde munji dam oase obmudagastad, mi munji boattal Ja son juogadi obmudagas sodno gaski.

13. Ja moadde bæive dastmanneļ čokki nuorab bardne buok obmudagas ja manai olgo-ædnami nubbe riki, mi læi gukken erit, ja skittardi dobbe su obmudagas bagjel-mæralaš ællemes bokte.

14.
loak
stuur
ædna
vaile
15.
orrog
ised
ja da
mida
16.
dævo
spine
adda
17.
mag
Man
kola
læ v
to n
18.
vuol
ja c
čam
dard
oud
19.
kala
bar
tom
das
20
bod
son
de
ark

14. Mutto go son læi loaktam buok, de šaddai stuora nælgge damanaga ædnami, ja son gillagodi vaile.

15. Ja son manai ja orrogodi muttom dalosed lutte dam ædnamest, ja dat vuolgati su ædnamidasis spinid gæcēat.

16. Ja son halidi čoavjes dævdet daina, maid spinek borre, ja i oktage addam sudnji maidege.

17. Mutto go son jierbmagodi, de celki son: Man ædnag bæivvebalkolažain mu ačēam lutte læ valljogas laibbe, mutto mon nælggai jamam!

18. Mon cuožželam ja vuolgam mu ačēam lusa ja cælkam sudnji: Ačēam! Mon læm suddodam alme vuostai ja du oudast,

19. ja im læk šatan dokkalaš gočēujuvvut du bardnen; daga muo muttom bæivve-balkolažad dassasažžan!

20. Ja son čuožželi ja bodi aces lusa. Mutto go son læi ain gukken erit, de aicai su ačēe su ja arkalmasti vaimostes ja

viegai su lusa ja doppi su čæbet birra ja cummesti su.

21. Mutto bardne celki sudnji: Ačāčam! Mon læm suddodam alme vuostai ja du oudast, ja im læk šatan dokkalaš gočēujuvvut du bardnen.

22. Mutto ačēe celki su balvvalegjidadas: Buktet ouddan daid buoremus biktasid ja garvvoteket sudnji daid, ja addet sudnji suorbmas gitti ja gabmagid julgidi,

23. ja vižžet deiki dam buoides galbe ja njuvvet dam, ja borrop mi ja lekop ilost!

24. Dastgo dat mu bardne læi jabmam ja læ fastain ællam ja læi lappum ja læ gavdnum. Ja si ribme illodet.

25. Mutto su boarrasæb bardne læi mæcest; ja go son boattegodi ja læi vieso lakka, de gulai son lavllom ja danssom.

26. Ja son ravkai muttoma balvvalegjin lusas ja jærai, mi dat læi.

27. Mutto son celki sudnji: Du vielljat læ boatam, ja ačēat læ njuov

vam dam buoides galbe, dainago son læ oʒʒom su fastain dærvasen ruoktot.

28. Mutto son moaratuvai ige aiggom mannat sisa. De manai su ačče olgus ja rokkadalai su.

29. Mutto son vastedi ja celki aččasis: Gæča, nuft ollo jagid mon balvalam du, imge læk goassege rikkom du bakkom vuostai, ja ik don læk goassege addam munji gicege, vai mon lifëim bæssam ilodet mu ustebidamguim.

30. Mutto go dat du bardne bodi, gutte læ loaktam du obmudagaid fuoraiguim, de njuvvik don dam buoides galbe sudnji.

31. Mutto son celki sudnji: Barnačam! Don læk alelassi mu lutte, ja buok dat, mi must læ, læ du.

32. Mutto dal berrisi olmuš læt arvok ja illo-det, dainago dat du viellja læi jabmam ja læ fastain ællam ja læ lappum ja læ gavdnum.

16. Kapittal.

Jesus sardno dam oskaldasmættom dallodoalle birra,

nævvo hanesvuoda vuostai, 1–13, laitta Farisealažai čevlaivuoda, go si bagjelgečče evangeliuma æige arvvedam laga rievtoi, 14–18, ouddanbigja værddadusa dam rigges olbma birra, 19–31.

1. Mutto son celki maidai su mattajegjidadas: De læi muttom rigges olmuš, gæst læi doallo-doalle, ja dat guoddaluvvui su ouddi danen, gutte skittardi su obmudagaid

2. Ja son ravkai su ja celki sudnji: Manne gulam mon dam du birra? Daga logo du dallo-doallamad oudast! Dastgo ik don oažo šatan dalo oudast čuoʒʒot.

3. Mutto dallodoalle celki ješaldsis: Maid galgam mon dakkat, go mu hærra valdda dallo-doallam must erit? Im mon væje roggat; mon hæppanadam gærjedæmest.

4. Mon diedam, maid mon dagam, vai si valdek muo viesoidasasek, go mon šaddam erit bigjujuvvut dallodoallamestam.

5. Ja son ravkai juokke

ovta
žain
vuost
læk
laš?

6. Ma
te fa
sudn
jad j
vuola

7. I
nubb
go do
to da

to ni
sudn
ja ča

8. J
vanh
doall
mala

mailh
mala
man
stæs

9. J
di:
ustel
bokt
ærra
daše
jidi!

10.
dam
maid
siste

ovta su hærras velgolažain lusas ja celki dam vuostemužži: Ollogo don læk mu hærrai velgolaš?

6. Mutto dat celki: Čuotte fata oljo. Ja son celki sudnji: Valde du girjad ja čokkan dallanaga vuolas ja čale vitta loge!

7. Dastmanjel celki son nubbai: Mutto don, ollogo don læk velgolaš? Mutto dat celki: Čuotte mitto nisoid. Ja son celki sudnji: Valde du girjad ja čale gavce loge!

8. Ja hærra ramedi dam vanhurskesmættom dalloalle, go son dagai jiermalažat. Dastgo dam mailme manak læk jiermalažabuk go čuovggas manak sin sokkagoddestæsek.

9. Ja mon cælkam digjidi: Dakket aldsesædek ustebid værre-mammon bokte, vai, go di dabe ærranepet, si dalle valdase din agalaš orromsajidi!

10. Gutte læ oskaldas dam uccanaža alde, læ maidai oskaldas ædnag siste, ja gutte læ væra-

laš dam uccanaža alde, læ maidai væralaš ædnag siste.

11. Jos di dalle epet læk læmaš oskaldasak værre-mammon siste, gi aiggo dalle oskeldet digjidi duotta mammona?

12. Ja jos di epet læk læmaš oskaldasak vieres galvoi alde, gi aiggo dalle addet digjidi maidege oabmenædek?

13. I oktage balvvalægje mate balvvalet guokte hærra; dastgo son daihe vašota dam nubbe ja dam nubbe fast rakista, daihe son adna ječas dam nubbe lutte ja dam nubbe fast bagjelgæčča; epet di mate balvvalet Ibmela ja mammona.

14. Mutto buok dam gulle maidai Farisealažak, gudek legje ruttahadnasak, ja si bilkedegje su.

15. Ja son celki sigjidi: Di lepet dak, gudek dakkabetet ješječaidædek vanhurskesen olmui oudast, mutto Ibmel dovdda din vaimoid; dastgo mi læ allag olmui gaskast, dat

læ fastevuottan Ibmel oudast.

16. Laka ja profetak legje gidda Johannes ragjai; dam aige rajest maņas sardneduvvu Ibmel rika evangelium bokte, ja juokkehaš bakke dam sisa vægald.

17. Mutto dat læ gæp padæbbo, atte albme ja ænam nokkaba, go atte oktage čuoggastagaš lagast erit gačča.

18. Juokkehaš, gutte ærran su akastes ja naittal nubbiñ, furruša, ja juokkehaš, gutte suina naittal, gutte læ hilggjuvvum boadnjastes, furruša.

19. Mutto de læi muttom rigges olmuš, ja son garvoti ječas purpürin ja divras lidnebiktasiguim ja eli juokke bæive hærvaset ja ilo siste.

20. Mutto de læi muttom vaivaš, gæn namma læi Lasarus, gutte læi suppjuvvum su uvsa oudi, sarjin dievva,

21. ja son halidi dain moaloin galletuvvut, mak gačče dam rigges olbmu bævdest; mutto maidai

bædnagak botte ja njollu su sarjid.

22. Mutto de daptuvai, atte dat vaivaš jami, ja atte son guddjuvvui engelin Abraham askai. Mutto dat rigges maidai jami ja havddaduvvui.

23. Ja go son čalmides bajas bajedi helvetest, go son læi givsest, de oini son Abraham gukken ja Lasarusu su askest.

24. Ja son čuorvoi ja celki: Ačče Abraham! Armet mu bagjeli ja vuolgat Lasarusu, vai son buonjostifçi su suorbma-gæčes čaccai ja laktadifçi mu njuokčam! Dastgomon giksašuvvum saggada dam njuovčadola siste.

25. Mutto Abraham celki: Barnačam! Muite, atte don læk niktin du buridadælededinad, ja Lasarus fastain dam baha! Mutto dal jeddjuvvu son, ja don giksašuvvuk.

26. Ja ærreb buok dam læ bigjuvvum min ja din gaski stuora njiello, nuft atte dak, gudek datuše vuolget dabavuolas din lusa, æi mate,

epet
dobl

lus

27.

rokl

ačča

tifçi

loi,

28.

ta v

stifçi

dai

giks

29.

nji:

prof

sin

30.

si g

Mut

jabr

de

sek

31

sud

Mos

æig

tege

čuo

27.

Jes

ra

1-4

birr

spit

tem

epetge dige mate bæssat
dobbe rasta deiki min
lusa.

27. Mutto son celki: De
rokkadalam mon dust,
ačāčam, vai don vuolga-
tifēik su mu ačēam dal-
loi,

28. dastgo must læk vit-
ta vielja, vai son duoda-
stifēi sigjidi, amasek mai-
dai sigis boattet dam
giksebaikkai.

29. Abraham celki sud-
nji: Sīst læk Moses ja
profetak; gullusek si
sin!

30. Mutto son celki: Æi
si gula, ačēe Abraham!
Mutto jos guttege dain
jabmin boadaši sin lusa,
de si jorggalifēe ječaidæ-
sek.

31. Mutto son celki
sudnji: Jos si æi gula
Mosesa ja profetaid, de
æige si oskuše, jos gut-
tege jabmi lutte bajas-
čuožželifēi.

17. Kapittal.

Jesus sardno værranusai bir-
ra ja andagassi addem birra,
1—4, osko ja gulolašvuoda
birra, 5—10, buored loge
spittalaža, 11—19, sardno boat-
temes birra, 20—37.

1. Mutto son celki mat-
tajegjidasas: Dat læ væ-
gjemættom, atte værra-
nusak æi boade; mutto
vuoi sudnji, gæn bokte
dak bottek!

2. Buoreb dat lifēi sud-
nji, jos millogædge lifēi
hængastuvvum su čæbet
birra, ja son lifēi balk-
kestuvvum appai, go
atte son ožūsi værranat-
tet ovtage dain uccaka-
žain.

3. Varoteket ješječaidæ-
dek! Mutto jos du viel-
ljat suddod du vuostai,
de cuigod su, ja jos son
jorggal ječas, de adde
sudnji andagassi.

4. Ja jos son suddod
čieča gærde bæivest du
vuostai ja macca čieča
gærde bæivest ruoktot du
lusa ja cælkka: Mon ga-
dam dam, de galgak
don sudnji andagassi ad-
det.

5. Ja apostalak celkke
Hærrai: Laset migjidi
osko!

6. Mutto Hærra celki:
Jos dist lifēi osko seneb-
gordnečalme madege, de
ožūseidek di cælkket dam
morbær-murri: Gaiket je-

ĉad ruottasiguim bajas ja gilve jeĉad appai! ja dat galgaŝi læt digjidi gulolaŝ.

7. Mutto guttemuŝ dist, gæst læ balvvalægje, gutte ædnam jorggō daihe gæĉĉa omid, cælkka sudnji dallanaga, go son boatta mæcest ruoktot: Mana ja ĉokkan bævd-dai?

8. Igo son baica cælke sudnji: Rakad dam, mi galgga læt munji malesen, ja boakkanaste jeĉad ja balvval muo, dam bodda go mon boram ja jugam, ja dasto oaĝok dongis borrat ja jukkat?

9. Gittago son dam sæmma balvvalægjes, go son dagai dam, mi sudnji læi goĉĉujuvvum? Im mon doaivo dam.

10. Nuftgis galggabetet maidai di, go di lepet dakkam buok daid dagoïd, mak digjidi læk goĉĉujuvvum, cælkket: Mi læp avketes balvvalægjek; dastgo mi læp dakkam dam, maid mi læimek gædnegasak dakkat.

11. Ja de dapatuvai, go son læi vagjolæmen Jerusalemi, de manai son Samaria ja Galilea ĉada.

12. Ja go son bodi muttom sidi, de botte loge spittalaŝ olbma su oudald, gudek ĉužžu gukken erit.

13. Ja si bajedegje jienasek ja celkke: Jesus, oapatægje, armet min bagjeli!

14. Ja go son oini sin, de celki son sigjidi: Vulgget ja ĉajeteket jeĉaidædek papaidi! Ja de dapatuvai, go si legje erit mannamen, de si buttas-muvve.

15. Mutta okta sist, go son oini, atte son læi dærvasmattujuvvum, de macai son ruoktot ja ramedï lbmela alla jienain.

16. Ja son luoitadi muodoides ala su julgi ouddi ja gittali su; ja son læi muttom Samari-tanalaŝ.

17. De vastedi Jesus ja celki: Æigo loges buttestuvvum? Mutto gost læk dak ovces?

18. Igo oktage gavdnum,

gutte
meli

go d
19. J

Ĉuožž
Du o

20. J
žak

boatta
vaste

ki: J
nuft,

dam
21. J

ket:
gæĉa

ĉa,
siste.

22.
matta

bæive
lidep

mu b
di oa

23.
di:

gæĉa
ko

ĉuov
24.

gas,
bæle

lædg
vuol

oibm
bæiv

i, go
n Je-
i son
čada.

bodi
botte
a su
guk-

iena-
esus,
min

sin,
gjadi:
t je-
la de
e erit
ittas-

t, go
i lai
, de
t ja
jie-

ttadi
julgi
; ja
nari-

us ja
utte-
t lek

num,

gutte macai ruoktot Ib-
meli gudne addet, ærreb-
go dat vieres olmuš?

19. Ja son celki sudnji:
Čuožžel bajas, vuolge!
Du osko læ bæstam du.

20. Mutto go Fariseala-
žak sust jerre: Goas
boatta Ibmel rika? de
vastedi son sigjidi ja cel-
ki: Ibmel rika i boade
nuft, atte olmuš matta
dam čajetet.

21. Æige si oažo cælk-
ket: Gæča dast, daihe
gæča duost! Dastgo gæ-
ča, Ibmel rika læ din
siste.

22. Mutto son celki
mattajegjidasas: Dak
bæivek bottek, go di ha-
lidepet oaidnet ovta olb-
mu barne beivin, ja epet
di oažo dam oaidnet.

23. Ja si celkke digji-
di: Gæča dast, daihe
gæča duost! Allet dok-
ko vuolge, ja alletge
čuovo!

24. Dastgo nuftgo alda-
gas, mi aldagasta nubbe
bælest alme vuolde,
lædgo nubbe bællai alme
vuolde, daggar galgga
olbmu bardne læt ječas
bæive.

25. Mutto son berre
vuost ollo gillat ja hilg-
gjuvvut dam sokkagod-
dest.

26. Ja nuftgo dat šad-
dai Noah beivin, nuft
galgga dat maidai šaddat
olbmu barne beivin;

27. si borre, jukke, nait-
taladde, naittjuvvujegje,
gidda dam bæive ragjai,
go Noah manai arka sisa,
ja suddo-ulle bodi ja hæ-
vati buokaid.

28. Damanaga lakai mai-
dai, nuftgo dat šaddai
Lot beivin — si borre,
jukke, oste, vuvdde, gilv-
ve, huksijegje,

29. mutto dam bæive,
go Lot manai olgus So-
domast, de arvi dolla ja
rišsa alмест ja hævati
sin buokaid,

30. nuft galgga gævvat
dam bæive, go olbmu
bardne almostuvvu.

31. Damanaga bæive,
gutte læ dake alde, ja
gæn bierggasak læk vie-
so siste, allus vuolas ni-
gju daid valldem diti, ja
damanaga lakai, gutte læ
bældost, allus jorgideku
dam lusa, mi læ su maņa-
bælde!

32. Muittet Lot aka!

33. Gutte bargga su hægas bæstet, son dam massa, ja gutte dam massa, son dam gagjo.

34. Mon cælkam digjidi: Damanaga ija læba guovtes ovtæ sængast; nubbe valddujuvvu, ja nubbe guddujuvvu.

35. Guovtes læba særvest malimen; nubbe valddujuvvu, ja nubbe guddujuvvu.

36. Guovtes læba bældost; nubbe valddujuvvu, ja nubbe guddujuvvu.

37. Ja si vastedegje ja celkke sudnji: Hærra! Gost galgga dat sæddat! Mutto son celki sigjidi: Gost rabbe læ, dasa cœog-ganek goaskemak.

18. Kapittal.

Jesus sardno rokkadallam birra, 1—8, oudanbigja værdadusa Farisealaža ja tuollar harrai, 9—14, sardno ueca manaçi birra, 15—17, sardno ješečas biettalæme birra, 18—30, sardno gillamušas birra, 31—34, buored muttom cœog-gatæme, 35—43.

1. Mutto son celki sigjidi maidai muttom værdadusa dam harrai, atte

olmuš berre alelassi rokkadallat ige vaibbat.

2. Ja son celki: De læi okta duobmar muttom gavpugest, gutte i balam Ibmelest ige hæppanam gudege olbmu oudast.

3. Mutto de læi muttom læska damanaga gavpugest, ja son bodi su lusa ja celki: Adde munji vuoiggadvuoda mu vašalažžam bagjel!

4. Ja gukka i son datom; mutto dastmanŋel celki son ješaldsis: Vaiko mon im balage Ibmelest imge hæppanada gudege olbmu oudast,

5. de aigom mon alma-ke, dainago dat læska dakka munji ollo muo-tesvuoda, addet sudnji vuoiggadvuoda, amas son alelassi boattet ja muo vaivedet.

6. Mutto Hærra celki: Gullet, maid dat vanhurskesmættom duobmar cælkka!

7. Mutto igo Ibmel dalle galgaše addet su olgusvalljijuvvumidasis vuoiggadvuoda, gudek cœurv-

vuk
vaiko
ketæ
8. M
Son
sigjidi
Dadd
ne bo
dalle
9. M
dai
lutte
atte
sak,
bagje
dadu
10.
naige
kada
læi I
læi t
11.
sierr
nuff
mela
nuff
rievv
mæt
daih
tuoll
12.
taivu
vakk
gada
mus
13.

si rok-
at.

De læi
uttom
i bal-
hæp-
olbmu

uttom
gavpu-
u lusa
munji
vaša-

n dat-
narhel
lssis:
alage
æppa-
u ou-

alma-
læska
nuose-
sudnji
as son
muo

celki:
anhur-
obmar

l dalle
olgu-
vuoig-
čurv-

vuk sudnji ija bæive,
vaiko son agjan sin væ-
ketæmest?

8. Mon cælkam digjidi:
Son galgga farga addet
sigjidi vuoiggadyuoda.
Daddeke, go olbmu bard-
ne boatta, gavdnago son
dalle osko ædnam alde?

9. Mutto son celki mai-
dai muttomidi, gudek
lutte ješječaidæsek ala,
atte si legje vanhurska-
sak, ja gudek æriasid
bagjelgečē, dam værd-
dadusa:

10. Guokte olbmu ma-
naiga bajas tempeli rok-
kadalām varas; nubbe
læi Farisealaš, ja nubbe
læi tuollar.

11. Farisealaš čuožoi
sierranessi ja rokkadalai
nuft: Mon gitam du, Ib-
melam, go mon im læk
nuftgo dak æra olbmuk,
rievvarak, vanhurskes-
mættomak, furrušægjek,
daihe maidai nuftgo dat
tuollar.

12. Mon anam borakæt-
taivuodaid guovte gærde
vakkost; mon addam lo-
gadasa buok dast, mi
must læ.

13. Ja tuollar čuožoi

gukken erit ige dattom
vela čalmidesge bajedet
alme guvllui, mutto čorb-
madi su raddides ja
celki: Ibmel, læge munji
suddolažži arbmogas!

14. Mon cælkam digji-
di: Dat manai vanhurs-
skesen dakkujuvvum
vuolas su vissusis, mutto
nubbe i; dastgo gutte ješ-
ječas aled, vuoleduvvu,
mutto gutte ješječas
vuoled, aleduvvu.

15. Mutto si gudde mai-
dai ucca manačid su lusa,
vai son guoskatifči daidi;
mutto go mattajægjek
oidne dam, de šiggogotte
si sin.

15. Mutto Jesus ravkai
sin lusas ja celki: Diktet
ucca manačid boattet mu
lusa ja allet hette sin!
Dastgo Ibmel rika gulla
daggaražaidi.

17. Duodai cælkam mon
digjidi: Gutte i vuostai-
valde Ibmel rika nuftgo
ucca manaš, son i galga
eisege boattet dam sisa.

18. Ja muttom oaivva-
mužain jærai sust ja
celki: Buorre oapatægje!
Maid galgam mon dak-

kat, vai mon arbbim agalaš ællema?

19. Mutto Jesus celki sudnji: Manne gočok don muo buorren? I oktage læk buorre, ærrebgo okta, namalassi Ibmel.

20. Don diedak bakkomid: Ik don galga furruset, ik don galga goddet, ik don galga suoladet, ik don galga værre-duodaštusa cælkket, gudnijatte du ačad ja du ædnad!

21. De celki son: Daid buok mon læm doallam gidda mu nuorravuottam rajest.

22. Mutto go Jesus dam gulai, de celki son sudnji: Dust vaillo vela okta; vuovde buok, mi dust læ, ja adde dam vaivašidi, ja de dust galgga læt davver almest; de boade ja čuovo muo!

23. Mutto go son dam gulai, de šaddai son saggamorraši; dastgo son læi hui rigges.

24. Mutto go Jesus oini, atte son læi šaddam morraši, de celki son: Man vaddes læ sigjidi, gæin læ riggesvuotta, boattet Ibmel rika sisa!

25. Dastgo alkeb læ kalmeli mannat aibmešalme čada, go rigges olmui boattet Ibmel rika sisa.

26. Mutto dak, gudek dam gulle, celkke: Gi matta dalle šaddat audogassan?

27. Mutto son celki: Mi læ vægjemættom olmuidi, dat læ vejolaš Ibmeli.

28. Mutto Pietar celki: Gæča, mi læp guoddam buok ja čuvvom du.

29. Mutto son celki sigjidi: Duodai cælkammon digjidi: I læk oktage, gutte læ guoddam vieso daihe vanhemid daihe vieljaid daihe aka daihe manaid Ibmel rika diti,

30. gutte i šadda oažžot fastain ædnag-gærddasažat ruoktot dam aigest ja boatte mailmest agalaš ællema.

31. Mutto son valdi dam guokte nubbe lokkasa ouddasis ja celki sigjidi: Gæča, mi mannap bajas Jerusalemi, ja buok dak, mak læk čallujuvum profetai bokte, galgek ollašuvvut olbmubarne ala.

32.

addu
ja D
gjedu

vut,

33.

dek s

ve g

želet.

34.

dam

dat s

vum

dam

vui.

35.

go s

ka, o

gatæ

čokk

men

36.

olbm

del,

læi

37.

sudn

reala

38.

ja c

vid

bagi

39.

oud

javo

čuo

32. Dastgo son šadda addujuvvut bakeni gitti ja bilkkeduvvut ja hijeduvvut ja čolggujuvvut,

33. ja si rissijek ja goddek su, ja goalmad bæive galgga son bajasčuožželet.

34. Mutto æi si arvvedam maidege dast, ja dat sardne læi čikkujuvvum sist, ja æi si arvvedam dam, mi celkkujuvvui.

35. Mutto de dpatuvai, go son bodi Jeriko lakka, de læi muttom čuovgataebme balgga guorast čökkamen ja gærjedæmen.

36. Mutto go dat gulai olbmuid mannamen mæddel, de jærαι son, mi dat læi.

37. Mutto si muittalegje sudnji, atte Jesus, Nasa-realaš, manai mæddel.

38. Ja son čuorvvogodi ja celki: Jesus, don David bardne, armet mu bagjeli!

39. Ja si, gudek manne oudast, šiggu su, vai son javotuvaši. Mutto son čuorvoi sagga æmbo:

Don David bardne, armet mu bagjeli!

40. De čuožati Jesus ja gočoi su buktujuvvut lussas; mutto go son bodi lakka, de jærαι son sust ja celki:

41. Maid don sidak, atte mon galgam dudnji dakkat? Mutto son celki: Hærraçam, atte mon šaddam oaidnen.

42. Ja Jesus celki sudnji: Šadda oaidnen! Du osko læ du bæestam.

43. Ja dallanaga šaddai son oaidnen, ja son čuovoi su ja ramedi Ibmela; ja buok olbmuk, gudek dam oidne, maidnu Ibmela.

19. Kapittal.

Sakkeus jorggaluvvu Ibmel guvllui, 1—10. Jesus oudanbigja værddadusa 10 ruđa birra, 11—27, ride Jerusalem sisa, 28—40, čierro gavpug bagjel, 41—44, buttesta tempela, 45—46. Papak aigguk su goddet, 47—48.

1. Ja son manai sisa ja vagjoli Jeriko čađa.

2. Ja gæča, dast læi muttom olnai, gæn namma læi Sakkeus, ja son læi tuollari oaiyvamuš ja læi rigges.

3. Ja son bivdi oaidnet Jesusa, gi son læi, ja i ožžom olbmui diti, dainago son læi uce sãddost.

4. Ja son viegai ouddali ja goarņoi bajas muttom morbær-murri, vai son ožusi oaidnet su; dastgo son læi boattemen dam balgga mielde.

5. Ja go Jesus bodi dam baikkai, de gæçai son bajas ja aicai su ja celki sudnji! Sakkeus! Gaça ja nieja vuolas! Dastgo mon berrim odne orrot du viesost.

6. Ja son gaçai ja niejai vuolas ja vuostaivaldi su iloin.

7. Ja go si oidne dam, de nimmuregje si buokak ja celkke: Son læ mannãm orrot suddolaš olbma lutte.

8. Mutto Sakkeus loaidasti ouddan ja celki Hærrai: Gæça, Hærraçam, bæle mu obmudagainam addam mon vai vašidi, ja jos mon læm dakkam gæsage verid gavvelvuoda çada, de addam mon dam fastain njælje-gærddasažat ruoktot.

9. Mutto Jesus celki sudnji: Odna bæive læ dam vissui dpatuvvam bestujubme, daðemielde go maidai songis læ Abraham bardne;

10. Dastgo olbmu bardne læ boattam occat ja bæstet dam, mi læ lap-pum.

11. Mutto go si dam gulle, de sarnoi son ain ja celki muttom værddadusa, dainago son læ Jerusalem lakka, ja si doivvu, atte Ibmel rika galgai dallanaga almo-stuvvut.

12. Son celki dalle: Muttom allanalag olmai vuolggegoði muttom ædnami gukkas erit, valdem diti aldsesis rika ja boattem diti dasto fastain ruoktot.

13. Mutto son ravkai lakkasa su balvãlegjines ja addi sigjidi loge ruda ja celki sigjidi: Gavpašeket gidda dassaçi go mon boadam.

14. Mutto su rika olbmuk vašotegje su ja vuolgategje sadnedoalvvoid su manņai ja cælketegje: Æp mi dato, atte dat

galgga
gjel.

15. J
son k
nelgo
aldses
son,
gjek,
dam r
kujuv
ožusi
gutteg

16. I
muš j
rutta
ruda.

17. J
Buris
valæg
don l
dam
galgg
loge

18. J
ja ce
ta læ
ruda.

19.
celki
læt v

20.
celki
læ d
læma

21.
dust,

celki
ve læ
vvam
ielde
læ

bard-
at ja
lap-

dam
n ain
rdda-
læi
ja si
rika
almo-

lalle:
olmai
æd-
vald-
ka ja
stain

aykai
jines
ruda
avpa-
i go

olb-
vuol-
vvoid
egje:
dat

galgga raddit min bagjel.

15. Ja de daptuvai, go son bodi ruoktot, man gelgo son læi valddam aldseisis rika, de celki son, atte dok balvvalægjek, gæidi son læi ad-dam rudaid, galgge ravk-kujuvvut su lusa, vai son ožuši diettet, maid ješ guttege læi vuoitam.

16. De bodi dat vuoste-muš ja celki! Hærra! Du rutta læ vuoitam loge ruda.

17. Ja son celki sudnji: Burist, don buorre balv-valægje! Dademielde go don læk læmaš oskaldas dam uccemuža alde, de galgga dust læt valdde loge gavpug bagjel.

18. Ja dat nubbe bodi ja celki: Hærra! Du rutta læ sisabuktam vitta ruda.

19. Mutto dasa maidai celki son: Ja don galgak læt vida gavpug bagjel.

20. Ja goalmad bodi ja celki: Hærra! Gæča, dast læ du rutta, mi must læ læmaš vuorkastline siste.

21. Dastgo mon ballim dust, dainago don læk

garra olmuš; don valdak dam, maid don ik bigjam, ja lagjik dam, maid don ik gilvvam.

22. Mutto son celki sudnji: Du ječad njalme mielde mon dubmim du, don bahas balvvalægje! Don dittik, atte mon læm garra olmuš, gutte valdam dam, maid mon im bigjam, ja lagjim dam, maid mon im gilv-vam;

23. manne don dalle ik addam mu rudaid lonotægjai? Ja go mon legjim boattam, de lifčim mon daid ræntoin ruoktot gaibbedam.

24. Ja son celki sigjidi, gudek čužžu lutte: Vald-det dam ruda sust erit ja addet dam sudnji, gæst læk dak loge ruda;

25. — ja si celkke sudnji: Hærra, sust læk loge ruda; —

26. dastgo mon cælkam digjidi, atte juokkehažži, gæst læ, sudnji galgga addujuvvut; mutto sust, gæst i læk, sust galgga valddujuvvut vela datge erit, mi sust læ.

27. Mutto buktet deiki

doid mu vašalažaid, gudek æi dattom, atte mon galggim raddit sin bagjel, ja goddet sin mu čalmi oudast!

28. Ja go son læi dam cækkam, de vulgi son dast ja manai bajas Jerusalemi.

29. Ja de dpatuvai, go son lakkani Betfagai ja Betaniai, dam varrai, mi goččujuvvu Olljovarren, de vuolgati son guoktasu mattajegjines ja celki:

30. Manne dam sidi, mi læ dodno oudast! Go doai boattebætte dam sisa, de gavdnabætte doai čivga čadnagasast, man alde i læk vela goassege oktage olmuš čokkam; čoavdde dam ja bukte dam deiki!

31. Ja jos guttege jær-ra dodnost: Manne doai dam čoavddebætte? de cække nuft sudnji: Hærra dam darbaša.

32. Mutto dak vuolga-tuvvumak manaiga dokko ja gavnaiga dam, nuftgo son læi sodnoidi cækkam.

33. Mutto go soai læiga

čoavddemen čivga, de celkke dam isedak sodnoidi: Manne čoavddebætte doai čivga?

34. Mutto soai celkiga: Hærra dam darbaša.

35. Ja soai doalvoiga dam Jesus lusa ja bijai-ga sodno biktasidesga čivga ala ja čokkanattiga Jesusa dam ala.

36. Mutto go son vulgi ain, de lebbu si sin biktasidesek balgga ala.

37. Mutto go son bodi Olljovare niejaldaga lakka, de riemai su mattajegji obba joavkko ilolažat maidnot Ibmeta alla jienain buok dai vægalaš dagoi oudast, maid si legje oaidnam, ja celkke:

38. Buristsivdneduvvum lekus dat gonagas, gutte boatta Hærra nammi! Rafhe alмест, ja gudne allagasast!

39. Ja muttomak Fari-sealažain joavko siste celkke sudnji: Opatægje, cuigod du mattajegjidad!

40. Mutto son vastedi ja celki sigjidi: Mon cækkam digjidi, atte jos

dak ja gek č

41. J ka ja čieroi celki:

42. diedaš du ba du ra dat č mi ou

43. I bottek vašala du bi du bi jek d

44. j du ja aige ala d ik do ladda

45. pel s olgus, siste oaster

46. Čallu viess viess dakk gjon.

dak javotuvvuše, de gæd-
gek ÷uorvvogoadase.

41. Ja go son bodi lak-
ka ja oini gavpuga, de
÷ieroi son dam bagjel ja
celki:

42. Jos don daddeke
diedašik, vela odna dam
du bæivadge, mi soappa
du rafhai! Mutto dal læ
dat ÷ikkjuvvum du ÷al-
mi oudast.

43. Dastgo dak bæivek
bottek du bagjeli, go du
vašalažak dakkek sæine
du birra ja birrastattek
du birra buok ja bakki-
jek du juokke guovlost,

44. ja si aibas hævatek
du ja du manaid du siste
æige guode gædže gædže
ala du siste, dainago don
ik dovddam du oappa-
laddam-aigad.

45. Ja son manai tem-
pel sisa ja agjegodi sin
olguš, gudek legje dam
siste vuovddemen ja
oastemen,

46. ja celki sigjidi:
÷allujuvvum læ: Mu
viesso læ rokkadallam-
viesso. Mutto di lepet
dakkam dam rievvarbie-
gjon.

47. Ja son oapati bæi-

valažat tempel siste.
Mutto bajemuš papak ja
÷al'oappavažak ja olbmui
oavvamužak bivdde su
goddet.

48. Ja æi si gavdnam,
maid di galgge dakkat;
dastgo buok olbmuk ges-
sujegje sudnji ja guldda-
legje su.

20. Kapittal.

*Jesus i dato cælkket, man
famost son dakka su dagoides,
1—8; son ouddanbigja værd-
dadusa vidnegarde-barggi bir-
ra, 9—19, sardno værroruda
birra, 20—26, bajas÷uožželame
birra, 27—40, Messiasa birra,
41—44, ÷al'oappavažai guokte-
lašvuoda birra, 45—47.

1. Ja de dpatuvai mut-
tom bæive dain beivin,
go son læi olbmuid oapa-
tæmen tempel siste ja
sardnedæmen evangeli-
uma, de botte bajemuš
papak ja ÷al'oappavažak
oktanaga vuorrasiguim,

2. ja si sardnogotte
sudnji ja celkke: Cælke
migjidi, man famost da-
gak don daid dagoid,
daihe gi dat læ, gutte
læ addam dudnji dam
famo?

3. Mutto son vastedi ja
celki sigjidi: Mon maidai

aigom gaēcat dist ovta sane; celkket munji:

4. Johannes gasta, bodigo dat alмест vai olbmuin?

5. Mutto si jurdašegje ješaldsesæsek ja celkke: Jos mi cælkkep: Alмест, de cælkka son: Manne di dalle epet sudnji oskom?

6. Mutto jos mi cælkkep: Olbmuin, de gædgadek buok olbmuk min; dastgo si læk cāvग्ga dam oaivvelest, atte Johannes læi profet.

7. Ja si vastedegje, atte æi si diede, gost dat bodi.

8. Ja Jesus celki sigjidi: De im monge cælke digjidi, man famost mon daid dagoid dagam.

9. Mutto son sardnogo di olbmuidi dam værddadusa: Muttom olmuš rakadi vidnegarde ja laigoti dam vidnegarddebarggidi ja manai olggoadnami gukka aiggai.

10. Ja go aigge bodi, de vuolgati son muttom balvvalægje vidnegarddebarggi lusa, vai si addaše sudnji vidnegarde šad-

doin; mutto vidnegarddebarggek cabme su ja luitte su mannat guoros giedai erit.

11. Ja son bisoi vuolga-tæmest ja vuolgati nubbe æra balvvalægje; mutto si cabme maidai dam ja higjedegje su ja luitte su mannat guoros giedai erit.

12. Ja son bisoi vuolga-tæmest ja vuolgati goalmad æra; mutto si havvadutte maidai dam ja nordastegje su olgus.

13. Mutto vidnegarde hærra celki: Maid galgam mon dakkat? Mon vuolgatam mu bardnam, dam æcalaza; go si oidnek su, de si daiddek hæppanet.

14. Mutto go vidnegarde-debarggek oidne su, de jurdašegje si ješaldsesæsek ja celkke: Dat læ arbolaš; bottet, goddop mi su, vai arbbe migjidi bacca!

15. Ja si balkkestegje su vidnegardest olgus ja godde su. Maid galgga dalle vidnegarde hærra dakkat sigjidi?

16. Son galgga boattet

ja h
gard
gotet
garde
dam,
i goa
17.

sin a
dalle
juvvu
hukse
læ ša
gædg
18.

jorra
njuv
gæn
dat o
19.

ja cā
bigja
dama
si ba
si ar

celki
sin v
20.

ja bi
dek
lifēe
si gi
vai s
seval
hærr
21.

celkl

dde-
luit-
gie

olga-
nub-
egje;
uidai
u ja
oros

olga-
goal-
hav-
n ja
s.

arde
gal-
Mon
nam,
oid-
ldek

gard-
, de
esæ-
t læ
ddop
gjidi

tegje
is ja
ulgga
ærra
attet

ja hævatet daid vidne-
gardde-barggid ja lai-
gotet ærrasidi su vidne-
gardes. Mutto go si gulle
dam, de celkke si: Vare
i goassege nuft šaddaše!

17. Mutto son gæčai
sin ala ja celki: Mi læ
dalle dat, mi læ čallu-
juvvum: Dat gædge, maid
huksijægjek hilggu, dat
læ šaddam oaivve-čiekka-
gædgen?

18. Juokkehaš, gutte
jorral dam gædge ala,
njuvdujuvvu; mutto
gæn ala dat gæčča, su
dat cuvkke.

19. Ja bajemuš papak
ja čal'oappavažak bivdde
bigjat giedaidæsek su ala
damanaga dimost, mutto
si balle olbmuin; dastgo
si arvvedegje, atte son
celki dam værddadusa
sin vuostai.

20. Ja si varotegje su
ja bigje šovčadeggid, gu-
dek dakkaludde, dego si
lifče vanhurskasak, vai
si gielaše su su sanidi,
vai si ožuše addet su ei-
sevalde gitti ja ædnam-
hærra valdde vuollai.

21. Ja si jerre sust ja
celkke: Oapatægje! Mi

diettep, atte don sarnok
ja oapatak rievtoi ikge
gæčča gudege olbmu hame
bællai, mutto oapatak
Ibmel gæino duottavuoda
mielde.

22. Lægo migjidi lobalaš
addet kæisari væro, dai-
he i?

23. Mutto go son fuob-
maši sin gavvelvuoda,
de celki son sigjidi: Man-
ne gæččalepet di muo?

24. Čajeteket munji ru-
da! Gæn govva ja bagjel-
čala læ dast? Mutto si
vastedegje ja celkke:
Kæisara.

25. Mutto son celki si-
gjidi: De addet kæisari
dam, mi kæisara læ, ja Ib-
meli dam, mi Ibmela læ!

26. Ja æi si mattam
giellat su su sanidi olb-
mui guladedin; ja si ov-
dušegje su vastadusa diti
ja javotuvve.

27. Mutto muttomak
Saddusealažain, gudek
celkke, atte bajasčuožže-
læbme i læk, botte su lusa
ja gæčče sust ja celkke:

28. Oapatægje! Moses
læ čallam migjidi, atte
jos gange viellja, gæst
læ akka, jabma mana-

tæbmen, de galgga su viellja valddet su aka ja čuožaldattet su vielljasisnale.

29. Dal legje čieča vielljača; ja vuostemuš valdi aka ja jami manatæbmen.

30. Ja nubbe valdi su aka; son maidai jami manatæbmen.

31. Ja goalmad valdi su, ja nuft buok čiečas; æi si guoddam manaid ja jabme.

32. Mutto manemusta sist buokain jami maidai nisson.

33. Bajasčuožželæme siste nabbo dalle, gæn akka galgga son dalle sist læt? Dastgo dak čiečas læk adnam su akkan.

34. Ja Jesus vastedi ja celki sigjidi: Dam mailme manak naittalek ja naittjuvvujek;

35. mutto si, gudek adnujuvvujek dokkalažžan oažžot oase dom ilmest ja bajasčuožželæmest jabmi lutte, æi naittal æige naittjuvvu;

26. dastgo æi si matešatan jabmet; dastgo si læk engeli lakasažak ja læk Ibmelmanak, dainago si læk bajasčuožželæme manak.

37. Mutto atte dak jabmek bajasčuožaldattjuvvujek, dam læ maidai Moses diedetam muittalusastes bastelis lanjai miestag birra, go son goččo Hærra Abraham Ibmeden ja Isak Ibmeden ja Jakob Ibmeden.

38. Mutto i son læk jabmi Ibmel, mutto elli Ibmel; dastgo buokak ellek su oudast.

39. Mutto muttomak dain čal'oappavažain vastedegje ja celkke: Oapatægje, don sardnuk burst.

40. Mutto æi si duostam šatan æmbo gaččat sust mange birra.

41. Mutto son celki sigjidi: Moft celkkujuvvu, atte Kristus læ David bardne?

42. Ja David ješ cælkaka salmai girjest: Hærra celki mu hærrai: Čokkan mu olgiš gieda bællai, 43. dassači go mon bijam du vašalažaid du julgi vuološen.

44. De goččo nabbo David su Hærran; moft læ son dalle su bardne?

45. Mutto go buok olb-

muk
son si
46.

dek č
miela
zet g
ja d
buora
ja oa
kams
ja č
bævd

47.

læska
diti
Dak
stuor

2

Jesus
ska a
sardno
duššad
no mai
oapat
37—38.

1. M
sti ba
riggas
addal

bumb
2. M
dai m

gutte
bæle

3. J
cæлка

muk dam gulle, de celki son su mattajegjidasas:

46. Varoteket ječaidædek čal'oappavažain, gæk mielastæsek dattuk važget gukkes biktasi siste ja dattuk mielastæsek buorastattujuvvut siljoin ja oažžot bajemuš čokkamsajid synagogai siste ja čokkat boaššomusast bævdest mallasin,

47. si, gudek borrek læskai daloid ja hame diti rokkadallek gukka! Dak galggeek oažžot dađe stuoreb rangastusa.

21. Kapittal.

Jesus sardno dam vaivaš læska addaldaga birra, 1—4, sardno tempel ja Jerusalem duššadume birra, 5—24, sardno mailme loapa birra, 25—36, oapat bæivalažat tempel siste, 37—38.

1. Mutto go son gæčasti bajas, de aicai son daid riggasid, gudek bigje sin addaldagaidæsek tempel bumba sisa.

2. Mutto son oini maidai muttom vaivaš læska, gutte bijai guokte enkelbæle dam sisa.

3. Ja son celki: Duodai cælkam mon digjidi, atte

dat vaivaš læska læ bigjam æmbo go buokak.

4. Dastgo dak buokak bigje dast, mi sist læ ligas, addaldakkan Ibmeli; mutto dat bijai su vaivašvuodastes buokdam obmudaga, mi sust læi.

5. Ja go muttomak celke tempel harrai, atte dat læi činätuvvum čabba gedgiguim ja davveriguim, de celki son:

6. Dai omi harrai, maid di oaidnebetet, de dak bæivek bottek, mai siste i galga guddujuvvut gædge gædge ala, mi i šadda vuolas gaikkujuvvut.

7. De jerre si sust ja celkke: Oapatægje! Goas galgga dat šaddat, ja mi læ dasa mærkkan, goas dat galgga šaddat?

8. Mutto son celki: Varoteket, amadek di šaddat fillujuvvut! Dastgo ædnagak bottek mu nammi ja celkkek: Mon læm Kristus, ja aigge læ lakka boattam. Allet nabbovuolge sin mannai!

9. Mutto go di oažžobetet gullat sodi ja vuoste-

hagoi birra, de allet suorggan! Dastgo dat berre vuost šaddat; mutto loappa i læk vela dalanaga.

10. De celki son sigjidi: Albmugak galggek čuožželet albmugi vuostai, ja rikak rikai vuostai.

11. Ja stuora ædnamdoargastusak galggek šaddat duobbeld dabbeld ja nælgge ja rottadavdak, ja šaddek suorggadlaš dapa-tusak ja stuora mærkak almest.

12. Mutto buok dam ouddal bigjek si gieda din ala ja doarradallek din ja addek din synagogaidi ja giddagasaidi ja dolvvuk din gonagasai ja oaivvamužai ouddi mu nama diti.

13. Mutto dat galgga dapa-tuvvat digjidi duodaštussan.

14. Bigjet dalle mieladek vuollai, amadek di ouddal jurdašet, moft di galgabetet ječaidædek bæloštet.

15. Dastgo mon addam digjidi njalme ja visesvuoda, maid buok din vuostaičuožžok æi galga

mattet vuostainaggit æige vuostaičuožžot.

16. Mutto di šaddabetet bettjuvvut maidai vanheminadek ja vieljainædek ja fulkinædek ja ustebinadek, ja si goddek dist muttomid,

17. ja di šaddabetet buokain vašotuvvut mu nama diti;

18. ja i vuoktačalbmege galga din oaivest dušaduvvut.

19. Varjaleket din sieloidædek din gierddavašvuodadek bokte!

20. Mutto go di oaidnetet Jerusalema birra-stattjuvvum birra buok soattevægain, de dattet, atte dam dušadubme læ boattam lakka!

21. De batarekusek si varidi, gudek læ Judeast, ja si, gudek læk gasko gavpug, gaiddusek dobbe erit, ja si, gudek læk ædnamest, allusek bottu dam sisa!

22. Dastgo dak læk mavso bæivek, vai buok, mi læ čallujvvum, ollašuvvu.

23. Mutto vuoi æppevegjidi ja njamategjidi

dain
stuo
ædna
dam

24.
miek
dolvv
buok
rusal
dulbi
dassa

devd

25.

šadda
noi j
alde
lagoa
siste,
mara

26.
tuvve
dapa
mak

nam-
alme
katuv

27.

oaidr
boatt
ædna
vuod
28.

tusal
gečče
ket c
dade.

dain beivin! Dastgo stuora hætte galgga læt ædnam alde ja moarre dam albmuğa bagjel.

24. Ja si galggek gaččat mieke avjo oudast ja dolvvjuvvut fanggan buok bakeni lusa, ja Jerusalem galgga vuolasdubmujuvvut bakenin, dassači go bakeni aigek devddujuvvujek.

25. Ja mærkak galggek šaddat bæivači ja mannoi ja nastidi, ja ædnam alde galggek olbmuk balagoattet dorvotesvuoda siste, go appe ja barok maraidišgottek,

26. go olbmuk vuoime-tuvvek balost ja daid dapatusaid vuorddemest, mak galggek boattet ædnam-rika bagjeli; dastgo alme vægak galggek likkatuvvut.

27. Ja de galggek si oaidnet olbmu barne boattemen balva siste ædnag famoin ja hærvasvuodain.

28. Mutto go dak dapatusak šaddagottek, de geččet bajas ja bajedeket din oividædek bajas, dademielde go din be-

stujubme lakkanišgoatta!

29. Ja son celki sigjidi værddadusa: Geččet fikunmuora ja buok muoraid!

30. Go dai urbek juo luoddanišgottek, ja di oaidnebetet dam, de diettebetet di ješaldadek, atte gæsse læ juo lakka.

31. Nuftgis maidai di, go di oaidnebetet daid dapatusaid šaddamen, de dittet, atte Ibmel rika læ lakka!

32. Duodai cælkam mon digjidi: Dat sokkagodne i galga nokkat, oudalgo dat buokrakkan šadda.

33. Albme ja ænam galggaba dušsat; mutto mu sanek æi galga eisege dušsat.

34. Mutto varoteket ješječaidædek, amasek din vaimok goassege losidat-tujuvvut borišvuodain ja jugišvuodain ja morrašin ælatusa diti, ja amas nuft dot bæivve boattet fuobmaškættai din bagjeli!

35. Dastgo dat galgga boattet nuftgo giella sin buokai bagjeli, gudek as-

sek obba dam ædnam vidodaga alde.

36. Damditi goccet juokke aiggai ja rokkadallet, vai di adnujuvvubetet dokkalažžan vælittat buok dain dapatusain, mak galggek šaddat, ja bissot olbmu barne oudast!

37. Mutto son oapati heivi tempel siste, mutto ijai manai son olgus ja oroi ija bagjel dam vare alde, mi goččujuvvu Olljovaren.

38. Ja buok olbuk botte arrad su lusa tempel sisa su gullam diti.

22. Kapittal.

Judalažak raddadallek Jesus goddet, 1—2. Judas aiggo bættet su, 3—6. Mattajægjek rakadæba bæssačid, 7—13. Jesus borra bæssašlabba, asat altar sakramenta, 14—20, sardno su bættes birra, 21—23, nævvo vuollegašvutti, 24—27, jedde mattajegjides, 28—30, muittal Pietar jorralæme, 31—34, sardno dai lakkanægje gæččalusai birra, 35—38, gilla urtagardest, 39—46, bettujúvvu, 47—48, buored Malkus bælje, 49—51, čuigod su vašalažaides, 52—53, biettaluvvu Pietarest, 54—62, bilkeduvvu ja cabmujuvvu, 63—65, dovdast, atte son læ Kristus, 66—71.

1. Mutto suvrokættes

laibi basek, mak goččujuvvujek bæssačen, legje lakka.

2. Ja bajemuš papak ja čal'oappavažak bivdde, moft si ožuše su goddet; dastgo si balle olbmuin.

3. Mutto Satan manai Judas sisa, gutte goččujuvvu Iskariotan, gutte læi okta dam guokte nubbe lorkasest.

4. Ja son manai dokko ja sarnoi bajemuš papai-guim ja oaivve-olbmai-guim, moft son aigoi bættet su sin gitti.

5. Ja si šadde illoi ja loppedegje addet sudnji rudaid.

6. Ja son loppedi dam ja bivdi vuogas aige bættet su sin gitti alma stoagotaga.

7. Mutto suvrokættes laibi bæivve bodi, goas bæssašlabbes galgai njuvvujuvvut.

8. Ja son vuolgati Pietar ja Johannes ja celki: Vuolgge dokko ja rakadække migjidi bæssašlabba, vai mi bæssap dam borrat!

9. Mutto soai celkiga sudnji: Gosa datok don,

atte moai galgge dam rakadet?

10. Mutto son celki sodnoidi: Gæċa, go doai boattebætte gavpug sisa, de galgga muttom olmuš boattet dodno oudald, gutte guodda ċaccelitte; ċuovvo su vieso sisa, man sisa son manna,

11. ja cælkke dalo-isedi: Oapatægje cælket dudnji: Gost læ dat guosseviesso, gost mon oažom borrat bæssašlabba mu mattajegjidanguim?

12. Ja son ċajet dodnoidi stuora stobo, mi læ rakaduvvum; rakadække dasa dam!

13. Mutto soai manaiga dokko ja gavnaiga dam, nuftgo son læi sodnoidi cælkkam; ja soai rakadeiga bæssašlabba.

14. Ja go aigge bodi, de ċokkani son bævddai, ja dak guokte nubbe lokkai apostala suina.

15. Ja son celki sigjidi: Mon læm vaimolažat halidam borrat dam bæssašlabba dinguim, oudalگو mon gillam.

16. Dastgo mon cælkam digjidi, atte im mon gal-

ga ollingerakkan šatan dast borrat, oudalگو dat ollašuvvu Ibmel rikast.

17. Ja son valdi gæra, giti ja celki: Valddet dam ja juogadeket dam gaskanædek!

18. Dastgo mon cælkam digjidi, atte im mon galga jukkat vidnemuora šaddost, oudalگو Ibmel rika boatta.

19. Ja son valdi laibe, giti ja doagjali dam ja addi sigjidi ja celki: Dat læ mu rumaš, mi addujuvvu din oudast; dam dakket muo muitem diti!

20. Nuft valdi son maidai gæra, manjelgo si legje doallam ækkedes mallasid ja celki: Dat gærra læ dat odđa litto mu vara siste, mi golgatuvvu din oudast.

21. Daddeke gæċa, su gietta, gutte muo bætta, læ muina bævde bagjel.

22. Ja olbmu bardne manna galle dokko, nuftgo læ asatuuvvum; daddeke vuoi dam olbmui, gæn bokte son bettjuvvu!

23. Ja si arvvališgotte gaskanæsek dam birra, guttemuš sist dat læžža, gutte aiggo dam dakkat.

24. Mutto sin gaski šad-dai maidai riddo dam birra, guttemuš sist galgga adnujuvvut stuore-mussan.

25. Mutto son celki sigjidi: Oibmui gonagasak raddijek sin bagjel, ja si, gæin læ valdde sin bagjel, gočēujuvvujek armolaš hærran.

26. Mutto allet di nuft daga; mutto stuoremus din gaskast galgga læt nuftgo nuoramus, ja alemus nuftgo dat, gutte balvval.

27. Dastgo goabba læ stuoreb, dat, gutte bævddest čokka, daihe dat, gutte balvval? Igo dat, gutte bævddest čokka? Mutto mon læm din gaskast nuftgo dat, gutte balvval.

28. Mutto di lepet dak, gudek lepet bissovažžan bissom mu lutte mu gæčēalusai siste.

29. Ja mon asatam digjidi rika, nuftgo mu ačēam asati dam munji,

30. vai di bæssabetet

borrat ja jukkat mu bævddest mu rika siste ja čokkat truonoi alde ja dubmit daid guokte nubbe lokkai Israel sokka-godde.

31. Mutto Hærra celki: Simon! Simon! Gæča, Satan bivdi sævllot din nuftgo nisojafoid.

32. Mutto mon rokka-dallim du oudast, amas du osko nokkat; ja go don okti jorggalak ječad, de nanne vieljaidad!

33. Mutto son celki sudnji: Hærračam! Mon læm garves duina mannat sikke giddagassi ja jabmemi.

34. Mutto son celki: Pietar! Mon cælkam dudnji: Vuonecavares i šadda biškot odne, oudalgo don læk golma gærdde biettalam muo dovdamest.

35. Ja son celki sigjidi: Go mon vuolgatim din alma bursa ja lavka din gabmagitaga, vailoigo dist dalle mikkege? Mutto si celkke: I mikkege.

36. De celki son sigjidi: Mutto dal, gæst læ

burssa, valddus dam, nuftgis maidai lavka, ja gæst i læk mikkege, vuvddus son biktasid ja ostus mieke.

37. Dastgo mon cælkam digjidi: Dat berre vela ollašuvvut mu ala mi læ çallujuvvum: Son læ lokkujuvvum bagjeldubmi gaski. Dastgo dak dapatusak, mak læk çallujuvvum mu birra, ollašuvvek.

38. Mutto si celkke: Hærra! Gæça, dast læk guokte mieke. Mutto son celki sigjidi: Dast læ galle.

39. Ja son vulgi olgus ja manai vieros mielde Olljovarra; mutto maidai su mattajægjek çuvvu su.

40. Mutto go son bodi dam baikkai, de celki son sigjidi: Rokkadallet, amadek di gæççalussi šaddat!

41. Ja son rotti ječas gædgebalkkestaga duokkai sist erit ja luoittadi çibbides ala, rokkadalai ja çelki:

42. Açaçam! Jos don aigok valddet dam gæra

must erit, — allus alma-ke šaddu mu datto, mutto du!

43. Mutto engel alмест almostuvvui sudnji ja apasmatti su.

44. Ja go son læi garaset soattamen jabmem baloin, de rokkadalai son angeræbbut; mutto su bivastagak šadde nuftgo varragoaikanasak, mak gæççe vuolas ædnam ala.

45. Ja go son læi likkam bajas rokkadallamest ja bodi su matta-jegjides lusa, de gavnai son sin oaddemen morrašest.

46. Ja son celki sigjidi: Manne oaddebetet di? Likket bajas ja rokkadallet, amadek di gæççalussi šaddat.

47. Mutto go son læi ain sardnomen, gæça, de bodi joavkko, ja okta dam guokte nubbe lokkasest, gutte goççujuv-vui Judasen, manai sin oudast ja lakkani Jesusi cummestam diti su.

48. Mutto Jesus celki sudnji: Judas! Bætakgo

don olbm̄u barne cum-main?

49. Mutto go si, gudek legje su birra, oidne, mi šaddagodi, de celkke si sudnji: Hærra! Galggap-go mi mikin časket?

50. Ja muttom sist časki bajemuš papa balv-valægje ja čuopai su olgiš bælje erit.

51. Mutto Jesus vastedi ja celki: Diktet sin dam ragjai boattet! Ja son guoskati su bælļjai ja buoredi su.

52. Mutto Jesus celki bajemuš papaidi ja tempel oaivve-olbmaidija vuorrasidi, gudek legje boattam su lusa: Di lepet vuolg-gam, dego rievvar lusa, niki ja staggoiguim.

53. Go mon legjim bæivalažat din lutte tempel siste, de epet di geiggim giedaidædek mu vuostai; mutto dat læ din dibmo ja sævdnjadasa fabmo.

54. Mutto go si legje doppim su, de dolvvu si su erit ja bukte su bajemuš papa vieso sisa; mutto Pietar čuovoi guk-ken manņelist.

55. Mutto go si legje

dola cakketam gasko šiljo ja čokkanam dasa čoakkai, de čokkai Pietar sin gaskast.

56. Mutto muttom biga oini su čokkamen dollagaddest ja gavkai su ala ja celki: Dat læi maidai suina.

57. Mutto son biettali su ja celki: Nisson! Im mon dovda su.

58. Ja vebaš dastmanņelaš oini nubbe æra su ja celki: Don læk maidai muttom sist. Mutto Pietar celki: Olmuš! Im mon læk.

59. Ja lakkã ovta dimo dastmanņel nanni muttom æra dam ja celki: Duodai, dat læi maidai suina; dastgo son læ maidai Galilealaš.

60. Mutto Pietar celki: Olmuš! Im mon diede, maid don cælkak. Ja dallanaga, go son læi ain sardnomen, de biškoï vuonccavares.

61. Ja Hærra jorgeti ja gæčai Pietar ala; ja Pietar muittai Hærra sane, moft son læi sudnji cælkam: Ouddalgo vuoncca-vares biško od-

ne, de biettalak don muo golma gærde.

62. Ja Pietar manai olgus ja čieroi baččaget.

63. Ja dak olbmak, gudek dolle Jesusa, bilkkedegje su ja cabme su.

64. Ja si suppijegje biktas su bagjeli ja cabme su muodoid ja jerre sust ja celkke: Einost! Gi dat læ, gutte cabmi du?

65. Ja ædnag æra bilk-kadusaid celkke si su vuostai.

66. Ja go bæivve šaddai, de čoagganegje albmug vuorrasak, bajemuš papak ja čal'oappavažak, ja si dolvvu su sin dig-gesek ouddi

67. ja celkke: Lækgo don Kristus? Cælke mi-gjidi dam! Mutto son celki sigjidi: Jos mon cælkam digjidi dam, de epet di dam osko;

68. ja jos mon maidai gačam, de epet di vasted munji epetge luoite muo luovos.

69. Dalačest galgga olbmu bardne čokkat Ibmel famo olgiš gieda bæelde.

70. Mutto si celkke buokak: Lækgo don dalle

Ibmel Bardne? Mutto son celki sigjidi: Di cælkkebetet dam; dastgo mon læm dat.

71. Mutto si celkke: Maid darbašep mi vela æmbo duodaštusa? Dastgo mi læp ječa gullam dam su njalmest.

23. Kapittal.

Pilatus dubme Jesusa ašetæbmen, 1—4, vuolgat su Herodes lusa, 5—12, luoitta Barabasa luovos ja dubme Jesusa, 13—25. Simon guodda su ruosa, 26. Jesus goččo Jerusalem nieidaid čierrot ješječaidæsek, 27—31; son russinavilijuvvu guovte rievvar gaski, rokkadalla su vašalažaides oudast, 32—34, bilkkeduvvu, 35—37. Bagjelčala čallujuvvu, 38. Rievvar jorggaluvvu, 39—43. Bæivaš sevnjud, 44—45. Jesus jabma, oaivve olmai osko, 46—48. Nissonak gečček dasa; Josef havddad Jesus rubmaša, 49—56.

1. Ja sin obba joavkko čuožželi ja doalvoi su Pilatus ouddi.

2. Mutto si ribme guoddalet su ja celkke: Mi læp gavdnam, atte dat fille olbmuid ja gieldda addemest kæisari væro ja cælkka ječas læt Kristusen, gonagassan.

3. Mutto Pilatus jærαι sust ja celki: Lækgo

don Judalažai gonagas? Mutto son vastedi sudnji ja celki: Don cælkak dam.

4. Mutto Pilatus celki: bajemuš papaidi ja olbmuidi: Im mon gavna maidege ašid dam olbmu duokken.

5. Mutto si bissu guoddalæmest ja celkke: Son moivvašutta olbmuid, oapatedines obba Judea mietta Galilea rajest, gost son algi, ja gidda dam rajai.

6. Mutto go Pilatus gulai Galilea birra, de jærai son, lægo dat olmuš Galilealaš.

7. Ja go son oažoi diettet, atte son gulai Herodes hærravuoda vuollai, de vuolgati son su Herodes lusa, gutte maidai læi Jerusalemest dain semma beivin.

8. Mutto go Herodes oini Jesusa, de šaddai son sagga illoi; dastgo son læi juo aigga mielastes dattom oaidnet su, dainago son læi gullam ollo su birra ja doaivoi oažžot sust mæarka oaidnet.

9. Mutto son jæradi sust ollo saniguim; mutto i son vastedam sudnji maidege.

10. Mutto bajemuš papak ja čal'oappavažak čužžu ja vaiddalegje su garraset.

11. Mutto go Herodes su soatte-olbmuidesguim læi higjedam ja bilkkedam su, de suppi son baittevaš biktas su birra ja vuolgati su fastain Pilatus lusa.

12. Dam bæive šaddaiga Pilatus ja Herodes utebažžan goabbag guimnæsga; dastgo soai læiga ouddal goabbag guomesga vašalažak.

13. Mutto Pilatus čoakakai gočoi bajemuš papaid ja oaivvamužaid ja olbmuid

14. ja celki sigjidi: Di lepet buktam dam olbmu mu lusa dego dam, gutte fille olbmuid; ja gæča, mon læm dutkam su din oudast imge gavna maidege ašid dam olbmu duokken, man diti guoddalepet su.

15. Mutto i Herodesge; dastgo mon vuolgamim din

su lusa, ja gæca, i sust læk mikkege dakkujuvvum, man diti son læ ašalaš jabmet.

16. Damditi aigom mon su ranggot ja luoittet su luovos.

17. Mutto son fertti luoittet sigjidi ovta luovos basidi.

18. Mutto si čurvvu buokak ovta njalbmai ja celkke: Javkkad dam erit, mutto luoitte migjidi Barrabasa luovos!

19. Dat læi suppjjuvvum giddagassi vuostehago diti, mi læi dakkujuvvum gavpug siste, ja olmušgoddem diti.

20. Pilatus sardnogodi dalle fastain sigjidi, go son aigoi luoittet Jesusa luovos.

21. Mutto si čurvvu sudnji ja celkke: Russinavlle, russinavlle su!

22. Mutto son celki goalmad gærde sigjidi: Maid bahaid læ dalle dat dakkam! Im mon gavna maidege jabmem-ašid su duokken; damditi aigom mon su ranggot ja luoittet su luovos.

23. Mutto si gevve stuo-

ra biškom in su bagjeli ja gaibbedegje, atte son galgai russinavllijuvvut; ja sin ja bajemuš papai biškom vuoittegodu.

24. Mutto Pilatus dubmi, atte dat, maid si gaibbedegje, galgai dakkujuvvut.

25. Mutto son luiti sigjidi dam luovos, gutte læi suppjjuvvum giddagassi vuostehago ja olmušgoddem diti, gæn si gaibbedegje; mutto Jesusa addi son sin dato vuollai.

26. Ja go si legje doalvovomen su erit, de valdde si gidda muttom Simona, Kyrenalaža, gutte bodi mæcest, ja bigje ruosa su ala, vai son guoddaši dam Jesus manest.

27. Mutto stuora joavko olbmuk ja nissonak čuvvu su, gudek sikke arkalmastalegje ja čirru su.

28. Mutto Jesus jorgeti sin guvllui ja celki: Di Jerusalem nieidak! Allet čiero mu bagjel, mutto čirrot ješječaidædek bagjel ja din manaidædek bagjel!

29. Dastgo gæca, dak bæivek bottek, goas olmuš sādada cælkket: Audogasak læk sādodatemek ja dak hægak, mak æi riegedattam, ja dak cizžek, mak æi njamatam.

30. Dalle galggek si cælkkegoattet varidi: Gaččet min bagjeli! ja dievai: Čikket min!

31. Dastgo jos si dakkek dam ruonas murri dam, mi sādada dalle dakkujuvut astam murri?

32. Mutto maidai guokte æra, værredakkek, dolvuvjuvuiga oktanaga suina hægatuttujuvvut.

33. Ja go si legje boatam dam baikkai, mi goččujuvvu oaivengeallobaikken, de russinavllijegje si su dast ja værredakkid, nubbe su olgiš, mutto nubbe su gurot bællai.

34. Mutto Jesus celki: Ačačam, adde sigjidi andagassi! Dastgo æi si diede, maid si dakkek. Mutto si juogadegje su biktasid ja vuorbbadalle daid.

35. Ja olbmuk čužžu ja gečče dasa. Mutto mai-

dai oaivvamužak bilkedegjesuoktanagasinguim ja celkke: Son læ bæstam ærrasid; bestus son ješječas, jos son læ Kristus, dat Ibmelela valljijuvvum.

36. Mutto maidai soatleolbmak bilkedegje su, go si loaidastegje su lusa ja geiggijegje sudnji eddika ja celkke:

37. Jos don læk Judalažai gonagas, de bæste ješječad!

38. Mutto de læi maidai bagjelčala čallujuvvum su bajeld Grekalaš ja Latalaš ja Ebrealaš gilli: Dat læ Judalažai gonagas.

39. Mutto nubbe dain værredakkin, gudek læiga russinavllijuvvum, bilkedi su ja celki: Jos don læk Kristus, de bæsté ješječad ja monno!

40. Mutto dat nubbe vastedi ja čuigodi su ja celki: Ikgo donge bala Ibmelest, go don læk damanaga duomo vuolde?

41. Ja moai galle vuoigadvuoda mielde; dastgo moai ožžu dam, maid monno dagok læk ansašam; mutto dat i dak-

kam maidege boastovuodaid.

42. Ja son celki Jesusi: Hærračam, muite muo, go don boadak du rikad siste!

43. Ja Jesus celki sudnji: Duodai cælkam mon dudnji: Odne galgak don læt muina paradisa siste.

44. Mutto dat læi gudad dimo muddost, ja de šaddai sævdnjadvuotta obba ædnam mietta gid-da ovcad dimo ragjai.

45. Ja bæivaš sevnjudi, ja tempel ouddaloavda gaikkani guovddat.

46. Ja Jesus čuorvoi alla jienain ja celki: Ačačam! Mon ravvim mu vuoigŋam du giedaidi. Ja go son dam celki, de addi soŋ vuoiŋas.

47. Mutto go oaivveolmai oini dam, mi šaddai, de rameui son Ibmela ja celki: Duodai, dat olmuš læi vanhurskes.

48. Ja go buok dak olbmuk, gudek legje čoaikkai boattam dam gæččam diti, oidne daid dapatusaid, mak šadde, de čorbmadegje si sin raddidæsek ja macce ruoktot.

49. Mutto buok su oapes olbmuk čužžu mælgga-dest erit, nuftgis maidai dak nissonak, gudek legje čuvvom su mielde Galileast, ja oidne dam.

50. Ja gæča, muttom olmai, gæn namma læi Josef, gutte læi diggeolmai, buorre ja vanhurskes olmai,

51. gutte i læm miedetam sin arvvalussi ja dakkoi, Judalažai gavpu-geŋt Arimateast, ja gutte maidai ješ vurdi Ibmel rika.

52. son manai Pilatus lusa ja anoti Jesus rubmaš.

53. Ja son valdi dam vuolas ja giesai dam fina line sisa ja bijai dam havddai, mi læi čuppujuvvum bavte sisa, masa i læm vela oktage bigjujuvvum.

54. Ja dat læi rakadume bæivve, ja sabbat lakka- nišgodi.

55. Mutto maidai nissonak, gudek legje boattam su mielde Galileast, čuvvu maŋest ja oidne havde, ja moft su rumaš bigjujuvvui havddai.

56. Mutto si macce ruoktot ja rakadegje njalggahajag urttasid ja vuoiddasid, ja sabbat bagjel orru si jaska laga mielde.

24. Kapittal.

Engelak muittalek nissonidi Jesus bajasčuozželame, 1—11. Pietar gæčča havde, 12. Jesus almostuvvu dam guokt^{si}, gudek læiga mannamen Emmausi, 13—35, almostuvvu loge apostali, 36—49, manna bajas almai, 50—53.

1. Mutto vuostaš bæive vakkost hui arrad botte si havde lusa ja gudde njalggahajag urttasid, maid si legje rakadam, ja soabmasak manne sin mielde.

2. Mutto si gavnne gæd-ge erit fieratuvvum havde alde.

3. Ja si manne sisa æige gavnnam Hærra Jesus rubmaš

4. Ja de dpatuvai, go si legje æppadusast damditi, gæčča, de čuožoiga guokte olbma sin lutte baittevaš biktasi siste.

5. Mutto go si ballagotte ja sojaldatte muoidæsek ædnam guvllui, de celkiga soai sigjidi:

Manne occabetet di su, gutte ælla, jabmi gaskast?

6. I son læk dast, mutto son læ bajasčuozželam; muittet, moft son sarnoi digjidi, dallego son ain læi Galileast, ja celki:

7. Olbmu bardne berre addujuvvut suddolaš olbmu giedaidi ja russinavllijuvvut ja goalmad bæive bajasčuozželet!

8. Ja si muittajegje su sanid.

9. Ja si manne fastain havde lutte erit ja diedtege buok daid dpatusaid dam okta nubbe lokkasi ja buok daidi ærrasidi.

10. Mutto dak legje Maria Magdalena, ja Johanna ja Maria, Jakob ædne, ja dak æra nissonak singuim, gudek celke apostalidi daid dpatusaid.

11. Ja sin sanek orru sin mielast dušše joavddelas sakkan, ja æi si oskom sigjidi:

12. Mutto Pietar čuožželi ja viegai havde lusa; ja go son guovlai dam

sisä, de oini son lidne-
biktasid orromen okto-
nessi, ja son manai erit
ja imaštalai okto aldse-
sis dam diti, mi læi šad-
dam.

13. Ja gæca, guovtes
sist læiga mannamen da-
managa bæive muttom
sidi, mi læi gutta loge
stadia* duokken erit Je-
rusalemest, man namma
læi Emmaus.

* ovta Daro mila arvo.

14. Ja soai sarnoiga
goabbag guiminæsga
buok dai dapatusai bir-
ra, mak legje šaddam.

15. Ja de dapatuvai, go
soai læiga sardnomen ja
arvvalæmen goabbag gui-
minæsga, de bodi maidai
Jesus ješ lakka ja vagjoli
sodno mielde.

16. Mutto sodno çalmek
legje dappujuvvum, nuft
atte æba soai dovddam
su.

17. Mutto son celki sod-
noidi: Mak sagaid dak
læk, maid doai sardno-
bætte goabbag guiminæ-
de, go doai læppe vazze-
men ja læppe morrašest.

18. Mutto nubbe sod-
nost, gæn namma læi

Kleofas, vastedi ja celki
sudnji: Lækgo don okto-
nessi amas olmuš Jeru-
salemest ikge diede daid
dapatusaid, mak dast
læk šaddam dain beivin?

19. Ja son celki sod-
noidi: Maid? Mutto soai
celkiga sudnji: Daid da-
patusaid Jesus Nasarea-
laža birra, gutte læi pro-
fet, famolaš dagoidi ja
sanidi Ibmel ja buok olb-
mui oudast,

20. ja moft bajemuš
papak ja min oaivvamu-
žak læk addam su jab-
memduomo vuollai ja
russinavllim su.

21. Mutto mi doaivoi-
mek, atte son læi dat,
gutte galgai lonestet Is-
rael. Mutto ærreb buok
dai læ odne goalmad
bæivve, mannelgo dat
šaddai.

22. De læk maidai mut-
tomak min nissonin suor-
gatam min, go si legje
arrad havde lutte,

23. ja go si æi gavdnam
su rubmaš, de botte si ja
celkke, atte si legje mai-
dai oaidnam engelid oai-
natusa siste, gudek celk-
ke, atte son ælla.

24. Ja muttomak sist, gudek legje min mielde, manne dokko havde lusa ja gavdne dam nuft, moft nissonak legje cælkam; mutto su æi si oaidnam.

24. Ja son celki sodnoidi: Vuoi doai jallak ja hilljanis-vaimogak buok dam oskot, maid profetak læk cælkam!

26. Igo Kristus berrim buok dam gillat ja mannat sisa su hærvasvuotatis?

27. Ja son algi Moses rajest ja buok profetai rajest ja cïlggi sodnoidi buok cællagi siste dam, mi læi cællujuvvum su birra.

28. Ja si botte dam sida lakka, gosa soai læiga mannamen, ja son dakkaludai, dego son aigusi mannat gukkebuidi.

29. Ja soai naggiga su sagga ja celkiga: Oro monno lutte! Dastgo æked bællai juo læ, ja bæivve vuollan! Ja son manai sisa orrom diti sodno lutte.

30. Ja de daptuvai, go son læi cökken sod-

noin bævdest, de valdi son laibe, buristsivdnedi ja doagjali dam ja addi sodnoidi.

31. Mutto sodno cælmek rabastuvvujegje, ja soai dovdaiga su; ja son sādai sodnoidi oaidnemætosen.

32. Ja soai celkiga goabbag guoibmasæsga: Igo monno vaibmo læm buollemen monno siste, go son sarnoi monnoidi matke alde, ja go son cïlggi monnoidi cællagid?

33. Ja soai cūožzeleiga dam sæmma dimost ja macaiga ruoktot Jerusalemi ja gavnaiga dam okta nubbe lokkasa cōakest ja sin, gudek legje sin lutte, gudek celkke:

34. Hærra læ duodai bajascūožželam ja oidnujuvvum Simonest.

35. Ja soai muittaleiga daid datusaid, mak legje sādnam matke alde, ja moft son dovdujuvvui sodnost, go son doagjali laibe.

36. Mutto go soai læiga dam sardnomen, de cūožoi Jesus ješ gasko sin gaskast ja celki

sigjidi: Rafhe legus dingim!

37. De si suorgganegje ja doppitalle balloi ja doivvu, atte si oidne muttom vuoiņa.

38. Ja son celki sigjidi: Manne lepet di nuft suorgganam, ja manne bagjanek daggar jurddagak din vaimoidi?

39. Geččet mu giedaid ja mu julgid, atte mon dat læm ješ! Gulddaleket muo ja geččet! Dastgo vuoinast i læk oazže æige davtek, nuftgo di oaidnetetet must læmen.

40. Ja go son dam celki, de čajeti son sigjidi giedaides ja julgides.

41. Mutto go si æi vela oskom ilo diti ja imaštalle, de celki son sigjidi: Lægo dist mikkege dast borramuššan?

42. Mutto si adde sudnji bassum guolle-bitta ja honniggakko-bitta.

43. Ja son valdi dam ja borai dam sin oaine dedin.

44. Mutto son celki sigjidi: Dak læk dak sanek, maid mon celkkim digjidi, dallego mon legjim

ain din lutte, atte buok dat berre ollašuvvut, mi læ čallujuvvum Moses laga ja profetai ja salmai siste mu birra.

45. De rabasti son sin jierne, nuft atte si arvvedegje čallagid.

46. Ja son celki sigjidi: Nuft læ čallujuvvum, ja nuft berri Kristus gillat ja goalmad bæive jabmi lutte bajasčuozželet,

47. ja su nammi sardneduvvut jorggalæbme ja suddoi andagassi addujubme buok olbmuidi, mi galgga algget Jerusalemest.

48. Mutto di lepet dai dapatusai duodaštægjek.

49. Ja gæča, mon vuolgatam mu aččam loppadusa din bagjeli. Mutto di galggabetet orrot Jerusalem gavpugest, dasači go di garvvotuvvetetet famoin allagasast.

50. Mutto son doalvoi sin olgus Betania guvllui, ja son bajasbajedi su giedaides ja buristsivnedi sin.

51. Ja de dapatuvai, go son sin buristsivnedi, de

aerrani son sist ja manai
bajas albmái.

52. Ja si rokkadalle su
ja macce ruoktot Jerusa-
lemi stuora iloin.

53. Ja si legje oktelassi
tempel siste ja maidnu
ja ramedegje Ibmela.
Amen.

Basse Johannes evangelium.

1. Kapittal.

Jesus læ duotta Ibmel ja ol-
muš, 1—14. Johannes gasta-
sægje duodašt Kristus birra,
15—36. Andreas ja muttom
æra mattajægje boatteba Jesus
lusa, 37—40, nuftgis maidai
Pietar, Filip ja Natanael, 41
—52.

Algost læi Sadne, ja
Sadne læi Ibmel lutte,
ja Sadne læi Ibmel.

2. Dat læi algost Ibmel
lutte.

3. Buokrakkan læ dam
bokte dakkujuvvum, ja
alma damtaga i læk vela
mikkege dakkujuvvum
dast, mi læ dakkujuvvum.

4. Dam siste læi ællem,
ja ællem læi olbmui
čuovgas.

5. Ja čuovgas baitta

sævdnjadasa siste, ja
sævdnjadas i dam arv-
vedam.

6. De læi muttom ol-
muš, gutte læi vuolga-
tuvvum Ibmelest; su
namma læi Johannes.

7. Son bodi duodaštus-
san, vai son duodaštifçi
čuovggas birra, vai buokak
oskuše su bokte.

8. I son læm čuovgas,
mutto son bodi, vai son
duodaštifçi čuovggas bir-
ra.

9. Dat læi dat duotta
čuovgas, mi čuvgge juok-
ke olbmui, gutte mailbmai
boatta.

10. Son læi mailmest,
ja mailbme læ daku-
juvvum su bokte, ja
mailbme i dovddam su.

11. Son bodi su ječas olmui lusa, ja su ječas olmuk æi vuostaivaldam su.

12. Mutto nuft ædnagidi, gudek su vuostaivaldde, sigjidi læ son addam famo šaddat Ibmel mannan, sigjidi, gudek oskuk su nama ala,

13. gudek æi læk riegam varast, æige oaže datost, æige olmæ datost, mutto Ibmelest.

14. Ja Sadne šaddai oažžen ja asai min gaskast, ja mi oinimek su hærvavuoda, nuftgo Ače aidnorigadam Barne hærvavuoda, dievva armost ja duottavuodast.

15. Johannes duodašti su birra ja čuorvoi, cælkededin: Dat læi dat, gæn birra mon celkkim: Dat, gutte boatta mu mannel, læ læmaš mu ouddal; dastgo son læi ouddal go mon.

16. Ja su dievasvuodast læp mi buokak ožžom, ja vela armo armo bagjeli.

17. Dastgo laka læ addujuvvum Moses bokte; arbmo ja duottavuotta læ

šaddam Jesus Kristus bokte.

18. I oktage læk goassege Ibmel oaidnam; dat aidnorigadam Bardne, gutte læ Ače askest, son læ čilggim su.

19. Ja dat læ Johannes duodaštus, go Judalažak vuolgategje papaid ja Levitalažaid Jerusalemmest, vai si jæraše sust: Gi don læk?

20. Ja son dovdasti ige biettalam ja dovdasti: Im mon læk Kristus.

21. Ja si jerre sust: Mi dalle? Lækgo don Elias? Ja son celki: Im mon læk. Lækgo don dat profet? Ja son vastedi: Im.

22. De celkke si sudnji: Gi don læk? — vai mi mattep addet sigjidi vastadusa, gæk læk min vuolgatam. Maid cækkak don ješječad birra?

23. Son celki: Mon læm su jiedna, gutte mæcest čuorvvo: Dakket Hærra gæino njuolggaden! — nuftgo profet Esaias læ cælkkam.

24. Ja si, gudek legje vuolgatuvvum, legje Fariisealažak.

25. Ja si jerre sust ja celkke sudnji: Manne gastašak don dalle, go don ik læk Kristus, ikge Elias, ikge dat profet?

26. Johannes vastedi sigjidi ja celki: Mon gastašam galle ċacin; mutto gasko din gaskast ċuožžo son, gæn di epet dovda.

27. Son læ dat, gutte boatta mu mañjel, gutte læ læmas mu ouddal, gæn gamavuoddagid mon im læk dokkalaš nuollat.

28. Datšaddai Betabarast dom bæld Jordan, gost Johannes læi gastašæmen.

29. Nubbe bæive oini Johannes Jesusa boattemen lusas ja cælkka: Gæċa, dat Ibmel labbes, gutte guodda mailme suddo.

30. Son læ dat, gæn birra mon celkkim: Mu mañjel boatta olmai, gutte læ læmaš mu ouddal; dastgo son læi ouddal go mon.

31. Ja im mon dovddam su; mutto vai son almostuvuši Israeli, damditi læm mon boattam ja gastašam ċacin.

32. Ja Johannes duoda-

šti ja celki: Mon oidnim Vuoiņa luoitadæmen almest vuolas nuftgo duva, ja son oroi su bagjel.

33. Ja im mon dovddam su; mutto dat, gutte muo vuolgati ċacin gastašet, son celki munji: Gæn ala don oainak Vuoiņa vuolas luoitadæmen ja orromen su bagjel, son læ dat, gutte gastaš Bassevuoiñain.

34. Ja mon læm oaidnam dam ja duodaštam, atte dat læ Ibmel Bardne.

35. Nubbe bæive ċuožoi fastain Johannes ja guovtes su mattajegjin.

36. Ja go son gæċai Jesus ala, gutte læi vagjolæmen, de celki son: Gæċa, dat Ibmel labbes!

37. Ja dak guokte mattajægje gulaiga su sanid, ja soai ċuovvoleiga Jesus.

38. Mutto Jesus jorgeti ja oini sodno ċuovvomen ja celki sodnoidi:

39. Maid doai occabætte? Mutto soai celkiga sudnji: Rabbi, — mi, go dat jorggaluvvu, maksa: Oapa-tægje, — gost don orok?

40. Son celki sodnoidi: Boatte ja oaidne! Soai

bodiga ja oiniga, gost son oroi, ja bissaneiga dam bæive su lusa; dat læi logad dimo muddost*.

* njæljad dimo arvo gaska-bæive mannel.

41. Nubbe dam guokta-sest, gudek gulaiga dom sane Johannesast ja ċuo-voiga su, læi Andreas, Simon Pietara viellja.

42. Dat gavnai vuost su vieljas Simona ja celki sudnji: Mi læp gavnand Messias, — mi læ ċilggijuvvum Kristus.

43. Ja son doalvoi su Jesus lusa. Mutto go Jesus gæċai su ala, de celki son: Don læk Simon, Jonas bardne; du namma galgga læt Kefas, — dat læ ċilggijuvvum Pietar*.

* bakte.

44. Nubbe bæive aigoi Jesus vuolgget Galileai, ja son gavnai Filip ja celki sudnji: Ćuovo muo!

45. Mutto Filip læi boat-tam Betsaidast, Andreas ja Pietar gavpugest.

46. Filip gavnai Natanael ja celki sudnji: Mi læp gavnand su, gæn birra Moses læ ċallam laga

siste, nuftgo maidai profetak: Jesusa, Josef bar-ne, Nasarealaža.

47. Ja Natanael celki sudnji: Mattago mikkege burid boattet Nasaretast? Filip celki sudnji: Boade ja gæċa!

48. Jesus oini Natanael boattemen lusas ja celki su harrai: Gæċa, dat læ duodalaš Israelitalaš, gæn duokken i læk betolaš-vuotta.

49. Natanael celki sud-nji: Mast don dovdak muo? Jesus vastedi ja celki sudnji: Ouddalgo Filip ravkai du, go don legjik fikunmuora vuolde, de oidnim mon du.

50. Natanael vastedi ja celki sudnji: Rabbi! Don læk Ibmel Bardne; don læk Israel gonagas.

51. Jesus vastedi ja celki sudnji: Oskokgo don, dainago mon celkkim dudnji, atte mon oidnim du fikunmuora vuolde? Don oažok oaidnet stuoreb dingaid go dam.

52. Ja son celki sudnji: Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Dam rajest galggabetet di oaidnet

alme rabasen ja Ibmel engelid goargnomen bajas ja niegjamen vuolas olbmu barne bagjel.

2. Kapittal.

Kristus dakka čace vidnen, 1—11, manna vuolas Kapernaumi, 12, manna Jerusalemi, gost son buttest tempela ja sardno bajasčuožželæmes birra, 13—22. Ædnagak oskuk su ala; i daddeke oskeld son ječas juokkebažži, 23—25.

1. Ja goalmad bæive dollujuvvujegje naitushæjak Kanast Galileast, ja Jesus ædne læi dast.

2. Mutto maidai Jesus ja su mattajægjek legje bovddijuvvum hæjaidi.

3. Ja go sist vaillogodi vidne, de celki Jesus ædne sudnji: Sist i læk vidne.

4. Jesus celki sudnji: Nisson! Mi must læ duina dakkamuššan? Mu dibmo i læk vela boatam.

5. Su ædne celki balvategji: Maid son cælka digjidi, dam dattet!

6. Mutto dast legje gutta gædgečacellitte, bigjujuvvum Judalažai buttaštusviero mielde, mak

gesse guokte daihe golbma mitto guttege.

7. Jesus celki sigjidi: Devddet čaccelittid čacin! Ja si devdde daid gidda ravdai dassai.

8. Ja son celki sigjidi: Goivvot dal ja guddet hæjai oudastčuožžui! Ja si gudde dam su lusa.

9. Mutto go hæjai oudastčuožžo maisti čace, mi læi vidnen šaddam, — ige son diettam, gost dat bodi, mutto balvvalægjek, gæk legje čace goivvom, ditte dam, — de ravkai hæjai oudastčuožžo irge ja celki sudnji:

10. Juokke olmuš bigja vuost dam buore vine ouddan, ja go si læk jukkam, de æska dam hæjob; don læk vurkkim dam buore vine gidda dassači.

11. Dam algo dagai Jesus su mærkaines Kanast Galileast ja almostatti su hærvasvuodas; ja su mattajægjek osku su ala.

12. Dastmanŋel manai son vuolas Kapernaumi, son ja su ædne ja su vieljak ja su mattajægjek, ja æi si orrom dast ædnag beivid.

13. Ja Judalažai bæssa-
čak legje lakka, ja Jesus
manai bajas Jerusalemi.

14. Ja son gavnai tem-
pel siste sin, gudek legje
vuovddemen vuovsaid ja
savcaid ja duvaid, ja
rutta-lonotallid čokka-
men.

15. Ja son dagai oarain
spiča ja vuojeti sin buo-
kaid tempelest olgus
oktan savcaiguim ja
vuovsaiguim ja biđgi
lonotalli ruđaid ja njeidi
bevdid ædnami.

16. Ja son celki sigjidi,
gudek legjeduvaid vuovd-
demen: Valddet daid
omid dast erit! Allet
daga mu ače vieso gavp-
peviesson!

17. Mutto su mattajæ-
gjek muittajegje, atte čal-
lujuvvum læ: Angervuot-
ta du vieso diti læ muo-
loapatam.

18. De vastedegje Juda-
lažak ja celkke sudnji:
Maid mærkaid čajetak
don migjidi, go don nuft
dagak?

19. Jesus vastedi ja
celki sigjidi: Gaikkot
dam tempel vuolas, ja
golma bæive gæččai mon

dam fastain bajasraka-
dam!

20. Damditi celkke Ju-
dalažak: Dam tempel ala
læ barggujuvvum gutta
vidad lokkai jage, ja don
aigok bajasrakadet dam
golma bæive gæččai?

21. Mutto son sarnoi su
rubmašes tempel birra.

22. Damditi, go son læi
jabmi lutte bajasčuožže-
lam, muittajegje su mat-
tajægjek, atte son læi
čelkkam dam sigjidi, ja
si osku čallagi ja dam
sadnai, maid Jesus læi
čelkkam.

23. Mutto go son læi
Jerusalemest bæssačin
bassen, de osku ædnagak
su nama ala, go si oidne
su mærkaid, maid son
dagai.

24. Mutto Jesus ješ i
oskeldam ječas sigjidi,
dainago son dovdai buo-
kaid,

25. ja dainago son i dar-
bašam, atte guttege duoda-
štifči olbmu birra; dastgo
son didi ješ, mi læi olb-
mu siste.

3. Kapittal.

Jesus sardno Nikodemusin

oddasist rieгадаeme, osko ja buri dagoi birra, 1—21, gastaš Judeast, 22. Johannes gastaša maidai ja duodašt Kristus allagvuoda birra, 23—36.

1. Mutto de læi muttom olmuš Farisealažain, gæn namma læi Nikodemus, muttom oaivvamuš Judalažai gaskast.

2. Son bodi ikko Jesus lusa ja celki sudnji: Oapatægje! Mi diettep, atte don læk oapatægje, boattam Ibmel lutte; dastgo i oktage mate dakkat daid mærkaid, maid don dagak, muđoigo Ibmel læ suina.

3. Jesus vastedi ja celki sudnji: Duodai, duodai cælkam mon dudnji: Ærrebgo guttege oddasist riegad, i son mate oaidnet Ibmel rika.

4. Nikodemus cælkka sudnji: Moft matta olmuš riegadattujuvvut, go son læ boares? Mattago son nubbe gærde bæssat su ædnes hæga sisa ja rie-gadattujuvvut?

5. Jesus vastedi: Duodai, duodai cælkam mon dudnji: Ærrebgo guttege rie-gad cæcest ja Vuoinast,

i son mate boattet Ibmel rika sisa.

6. Mi oažest læ rie-gadam, oažže læ, ja mi Vuoinast læ rie-gadam, vuoiŋa læ.

7. Ale imaštala, go mon celkkim dudnji: Di berrebetet oddasist rie-gadet!

8. Biegga bosso, gosa dat datto, ja don gulak dam šuvvam, mutto ik don dieđe, gost dat boatta, ja gosa dat manna: nuft læ maidai juokkehaš, gutte læ Vuoinast rie-gadam.

9. Nikodemus vastedi ja celki sudnji: Moft matta dat šaddat?

10. Jesus vastedi ja celki sudnji: Lækgo don Israel oapatægje ja ik dieđe dam?

11. Duodai, duodai cælkam mon dudnji: Mi sardnop dam, maid mi diettep, ja duodaštep dam, maid mi læp oaidnam, ja epet di vuostai-valde min duodaštusa.

12. Jos mon cælkam diggidi ædnamlas sagaid, ja di epet osko, moft di oskušeidek, jos mon cæl-

kašim digjidi almalaš sagaid.

13. Ja i oktage læk mannam bajas albmai, ærrebo son, gutte luoitadi alмест vuolas, olbmu bardne, gutte læ alмест.

14. Ja nuftgo Moses bajas bajedi gærbmaša mæcest, nuft berre olbmu bardne bajas bajeduvt,

15. amas oktage, gutte su ala osko, lapput, mutto vai agalaš ællem son oažžo.

16. Dastgo nuft læ Ibmel rakistam mailme, atte son læ addam su barnes, dam aidnoriegadam, amas oktage, gutte su ala osko, lapput, mutto vai agalaš ællem son oažžo.

17. Dastgo Ibmel i læk vuolgatam su barnes mailbmai, vai son dubmiši mailme, mutto vai mailbme su bokte bestujuvvuši.

18. Gutte osko su ala, i dubmijuvvu; mutto gutte i osko, læ juo dubmijuvvum, dainago son i læk oskom Ibmel aidno-

riegadam barne nama ala.

19. Mutto dat læ duobmo, atte čuovgas læ boatam mailbmai, ja olbmuk rakistegje sævdnjadaša æmbo go čuovggasa; dastgo sin dagok legje bahak.

20. Dastgo juokkehaš, gutte dakka baha, vašot čuovggasa ige boade čuovggas ouddi, amasek su dagok devddujuvvut su ala;

21. mutto gutte dakka duottavuoda, boatta čuovggas ouddi, vai su dagok šaddek almostuvut; dastgo dak læk dakkujuvum Ibmel siste.

22. Dastmanjel bodi Jesus ja su mattajægjek Judea ædnami, ja son oroi dobbe singuim ja gastaši.

23. Mutto Johannes maidai gastaši Ænonest, Salim lakka, dastgo dast læi ollo čacce; ja si botte dokko ja gastašuvvejge.

24. Dastgo Johannes i læm vela suppijuvum giddagassi.

25. De čuožželi dalle naggio Johannes matta-

jegji ja muttom Judalažai gaski buttastusa alde.

26. Ja si botte Johannes lusa ja celkke sudnji: Oapatægje! Dat, gutte læi du lutte dom bældē Jordan, gæsa don addik duodaštusa, gæca, son gastaš, ja buokak bottek su lusa.

27. Johannes vastedi ja celki: Olmuš i mate maidēge valddet, mudoigo dat addujuvvut sudnji alмест.

28. Di lepet ječa mu duodaštægjek, atte mon celkkim: Im mon læk Kristus, mutto: mon læm vuolgatuvvum su oudal.

29. Dat, gæst læ moarse, læ irgge; mutto irge usteb, gutte čuožžo ja gulddal su, illod saggā irge jiena diti. Dat mu illo læ ollesen šaddam.

30. Son berre stuorrot, mutto mon uccanet.

31. Dat, gutte boatta bagjen, læ buokai bagjel; dat, gutte boatta ædnamest, læ ædnam olmuš ja sardno ædnam sagaid; dat, gutte boatta alмест, læ buokai bagjel.

32. Ja dam, maid son læ oaidnam ja gullam, duodašta šon, ja i oktage vuostaivalde su duodaštusa.

33. Dat, gutte vuostai-valdda su duodaštusa, læ nannim, atte Ibmel læ duodalaš.

34. Dastgo dat, gæn Ibmel læ vuolgatam, sardno Ibmel sanid; dastgo Ibmel adda sudnji Vuoinja alma mittotaga.

35. Ačče rakista Barne ja læ addam buokrakkan su gitti.

36. Gutte osko Barne ala, sust læ agalaš ællem; mutto gutte i osko Bardnai, son i galga oaidnet ællema, mutto Ibmel moarre orro su bagjelist.

4. Kapittal.

Jesus manna Judeast Samaria čada, sardno muttom nissonin ællem čace birra, 1—15, sardno duotta rokkadallam birra ja dam birra, atte son læ Messias, 16—26, sardno matta-jegjidesguim rievtes biebmos birra, 27—38, jorggala ædnag Samaritanalažaid, 39—42, i dato mannat Nasareti, boatta Kanai, buored muttom gonagaslaš amatolbma barne, 43—54.

1. Go Hærra dal oažoi

son
am,
age
oda-

stai-
læ
læ

Ib-
dno
Ib-
iina

rne
kan

rne
em;
ard-
lnet
mel
list.

aria
onin
ard-
irra
Mes-
atta-
mos
nag

i
atta
ona-
43

43oi

diettet, atte Farisealažak legje gullam, atte Jesus dagai æmbo mattajegjid ja gastaši ænebuid, go Johannes,

2. -- vaiko Jesus ješ i gastašam, mutto su mattajægjek, —

3. de vulgi son Judeast erit ja manai fastain Galileai.

4. Mutto son fertti matkušet Samaria čada.

5. Son bodi dalle muttom gavpugi Samariast, mi goččujuvvu Sikaren, dam ænam-bitta lakka, maid Jakob addi Josefi, su bardnasis.

6. Mutto dast læi Jakoba galddo. Go Jesus dalle læi vaibbam matkest, de čokkani son galddogurri; dat læi guđad dimo lakka.

7. De bodi muttom Samaritanalaš nisson čace bajasgæssset. Jesus celki sudnji: Adde munji jukkat!

8 Dastgo su mattajægjek legje mannam gavpugi oastet borramuša.

9. Samaritanalaš nisson celki dalle sudnji: Moft anotak don, gutte læk

Judalaš, must, gutte læm Samaritanalaš nisson, jukkamuša? Dastgo Judalažak æi guoibmadala Samaritanalažaiguim.

10. Jesus vastedi ja celki sudnji: Jos don dovdašik Ibmel addaldaga, ja gi dat læ, gutte sudnji cælkka: Adde munji jukkat! de anušik don sust, ja son addaši sudnji ælle čace.

11. Nisson celki sudnji: Hærra! I alma dust læk mikkege, maina bajasgæssak, ja gaivvo læ čienqal; gost læ dust dalle dat ælle čacce?

12. Lækgo don stuoreb go min ačče Jakob, gutte læ addem migjidi gaivo, ja son læ ješ jukkam dast, ja su barnek ja su oamek?

13. Jesus vastedi ja celki sudnji: Juokkehaš, gutte jukka dam čacest, goikkagoatta fastain;

14. mutto gutte jukka dam čacest, maid mon addam sudnji, i galga agalaš aiggaige goikkat; mutto dat čacce, maid mon addam sudnji, galga šaddat su siste čacce-

ajan, mi golgga agalaš
ællemi.

15. Nisson cælkka sud-
nji: Hærra! Adde munji
dam ċace, amam mon
goikkagoattet, amange
boattet deiki ċace bajas-
gasset!

16. Jesus cælkka sud-
nji: Vuolge, ravka boad-
njad ja boade deiki!

17. Nisson vastedi ja
celki: I must læk boad-
nja. Jesus cælkka sudnji:
Don celkkik riehta: I
must læk boadnja.

18. Dastgo dust læk læ-
maš vitta boadnja, ja
dat, gutte dust dal læ, i
læk du boadnja; dam
celkkik don duoda.

19. Nisson cælkka sud-
nji: Hærra! Mon oainam,
atte don læk profeta.

20. Min vanhemak læk
rokkadallam dan vare
alde, ja di cælkkebetet,
atte Jerusalemest læ dat
baikke, gost olmuš berre
rokkadallat.

21. Jesus cælkka sud-
nji: Nisson! Osko munji,
atte dat dibmo boatta,
go di epet dam vare alde
epetge Jerusalemest gal-
ga rokkadallat Aċe.

22. Di rokkadallabetet
dam, maid di epet dovda;
mi rokkadallap dam, maid
mi dovddap; dastgo audo-
gassan dakkujubme boat-
ta Judalažain.

23. Mutto dat dibmo
boatta ja læ juo dal, go
dak duotta rokkadallek
galggek rokkadallat Aċe
vuoinast ja duottavuo-
đast; dastgo maidai Aċċe
occa daggariđ, guđek nuft
rokkadallek su.

24. Ibmel læ vuoiņa, ja
dak, guđek su rokkadal-
lek, berrijek rokkadallat
su vuoinast ja duotta-
vuodast.

25. Nisson cælkka sud-
nji: Mon diedam, atte
Messias boatta, — gutte
goċċujuvvu Kristusen, —
go son boatta, de son
diedeta migjidi buok.

26. Jesuš cælkka sudnji:
Mon læm Messias, mon,
gutte duina sarnom.

27. Ja aito dal de botte
su mattajægjek, ja si
imaštalle damditi, go son
sarnoi nissonin; i dadde
cækkam oktage: Maid
don jærak, daihe maid
don sarnok suina?

28. De gudi nisson ċac-

celittes ja manai gavpugi
ja celki olbmuidi dobbe:

29. Bottet, oidnet mut-
tom olbm, gutte celki
munji buok dam, maid
mon læm dakkam! Igoson
dat læža Kristus?

30. De vulgge si gavpu-
gest olgus ja botte su lusa.

31. Mutto dam gaskast
rokkadalle mattajægjek
su ja celkke: Oapatægje,
bora!

32. Mutto son celki si-
gjidi: Must læ borramuš
borrat, maid di epet
dovda.

33. De celkke mattajæ-
gjek gutteg guoibmasæ-
sek: Lægson guttege
buktam sudnji maidege
borrat?

34. Jesus celki sigjidi:
Mu borramuš læ, atte
mon dagam su dato,
gutte læ muo vuolgam,
ja ollašuttam su dago.

35. Epetgo di cælke:
Njællje mano vela læk,
de boatta lagjimaigge?
Gæċa, mon cælkam di-
gjidi: Bajedeket din ċal-
midædek bajas ja geċċet
bældoid, atte dak læk
juo vilgodam lagjim-mud-
doi.

36. Ja gutte lagje, oaž-
žo balka ja ċokke šaddoid
agalaš ælemi, vai soai
illodifċiga ovtast, sikke
son, gutte gilvva, ja son,
gutte lagje.

37. Dastgo dam dafhost
læ dat sadne duotta, atte
nubbe læ, gutte gilvva,
ja nubbe, gutte lagje.

38. Mon læm vuolgam
din lagjit dam, maid di
epet læk barggam; ærra-
sak læk barggam, ja di
lepet sin bargo ala boat-
tam.

39. Mutto ædnagak Sa-
maritanalažain dam sëm-
ma gavpugest osku su
ala nisson sani diti, gutte
duodašti: Son læ cælkam
munji buok dam, maid
mon læm dakkam.

40. Go dal Samaritana-
lažak botte su lusa, de
rokkadalle si su, vai son
oruši sin lutte, ja son
oroï dast guokte bæive.

41. Ja ollo ænebuk osko-
gotte su sani diti.

42. Ja si celkke nissoni:
Æp mi osko dal šatan du
sani diti; dastgo mi læp
jeċa gullam ja diettep,
atte dat læ duodai mail-
me bæste, Kristus.

43. Mutto guovte bæive gæēst vulgi son dast olgus ja manai Galileai.

44. Dastgo Jesus duodašti ješ, atte profeta i gudnest adnujuvvu su ječas vanhemi ædnamest.

45. Go son dal bodi Galileai, de vuostaivaldde Galilealažak su, gudek legje oaidnam buok dam, maid son dagai Jerusalemest basi aige; dastgo si legje maidai boattam basidi.

46. De bodi Jesus fastain Kanai Galileast, gost son læi dakkam čace vidnen. Ja de læi muttom gonagasa olbmain, gæn bardne læi buoccamen Kapernau-mest.

47. Go dat gulai, atte Jesus læi boattam Judeast Galileai, de manai son su lusa ja rokkadalai su, vai son boadaši vuolas ja buoredifči su barne; dastgo son læi juo gosi jabmemen.

48. De celki Jesus sudnji: Jos di epet oaine mærkaid ja ovdulaš dagoid, di epet di osko.

49. Olmai celki sudnji:

Hærraçam! Boade vuolas, ouddalگو mu manna jabma!

50. Jesus cælkka sudnji: Vuolge erit! Du bardne ælla. Ja olmuš oskoi dam sadnai, maid Jesus celki sudnji, ja vulgi erit.

51. Mutto go son dal læi vuolas mannamen, de botte su balvvalægjek su oudald ja muittalegje ja celkke: Du manna ælla.

52. De jærai son sist dam dimo, goas son læi buorranam, ja si celkke sudnji: Ikti čiččid dimost guđi davdda su.

53. De dovdai ačče, atte dat læi dapatuvvam damanaga dimost, goas Jesus læi cælkkam sudnji: Du bardne ælla. Ja son oskoi ješ ja obba su dallo.

54. Dam nubbe mærkas dagai fastain Jesus, go son læi boattam Judeast Galileai.

5. Kapittal.

Jesus buored muttom buocce Betesda laddo gaddest sabbaten ja doarradallujuvvu damditi, 1–16, bælošta ječas ja duodašta su ibmelvuodas hærvasvuoda birra, 17–30,

sardno ačes, Johannes ja Moses duodaštusa birra, 31—47.

1. Dastmanŋel legje Judalažai basek, ja Jesus manai bajas Jerusalemi.

2. Mutto Jerusalemest læ savceaporta guorast okta laddo, mi goččujuvvu Ebrealaš gilli Betesdan*, ja man gaddest læk vitta fæskara.

* dat læ: vaibmoladesvuoda viesso.

3. Dai siste læi stuora ædnagvuotta buccin, čuovgatemin, skiermain, astam olbmui, gudek legje vuorddemen čace likkatusa.

4. Dastgo engel niejai visses aigidi vuolas laddoi ja likkati čace. Gutte dalle niejai oudemusta vuolas, manŋelgo čacce læi likkatuvvum, son dærvasmuvai, miikkenesi davdaid sust læžai.

5. Mutto dast læi muttom olmuš, gutte læi vællam gavce njeļjad lokkai jage buocalvasa siste.

6. Go Jesus oini su vællamen dast ja didi, atte son læi juo vællam gukka aige, de celki son

sudnji: Datokgo don dærvasmattujuvvut?

7. Dat buocce vastedi sudnji: Hærra! I must læk olmuš, gutte suppe muo laddoi, go čacce likkatuvvu; mutto go mon boadam, de niegja nubbe mu oudal.

8. Jesus celki sudnji: Likka bajas, valde gavnidad ja mana!

9. Ja dallanaga dærvasmuvai olmuš ja valdi gavnides ja manai. Mutto de læi sabbat damanaga bæive.

10. Damditi celkke Judalažak sudnji, gutte læi dærvasmattujuvvum: Dat læ sabbat; i dudnji læk lobalaš gavnidad guoddet.

11. Son vastedi sigjidi: Dat, gutte dærvasmatti muo, son celki munji: Valde gavnidad ja mana!

12. De jerre si sust: Gi olbmuid dat læ, gutte celki dudnji: Valde gavnidad ja mana?

13. Mutto dat, gutte læi dærvasmattujuvvum, i diettam, gi son læi; dastgo Jesus læi mannam erit, go dam baikest legje ollo olbmuk.

olas,
jab-

Inji:
rdne
skoi
esus
erit.
dal
men,
gjek
legje
anna

sist
læi
ikke
most

atte
da-
s Je-
dnji:
son
lallo.
erkas
go
least

uoce
sab-
juvu
ječas
uodas
7—30,

14. Dastmanŋel gavnai Jesus su tempel siste ja celki sudnji: Gæča, don læk dærvasmattujuvvum; ale šatan suddod, amas mikkege bahabuid dudnji dpatuvvat!

15. Olmuš manai erit ja diedeti Judalažaidi, atte dat læi Jesus, gutte læi dærvasmattam su.

16. Ja damditi doarradalle Judalažak Jesusa ja bivdde su goddet, dainago son læi dakkam dam sabbaten.

17. Mutto Jesus vastedi sigjidi: Mu ačče bargga gidda dassači, ja mon bargam.

18. Damditi bivdde dalle Judalažak vela saggabut su goddet, dainago son i duššefal rikkom sabbata, mutto gočoi maidai Ib-mela su ječas aččen ja dagai ješječas Ibmel lakasažžan.

19. De vastedi Jesus ja celki sigjidi: Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Bardne i mate i maidege dakkat ješaldes, ærrebo maid son oaidna Ače dakkamen; dastgo daid dagoid, maid son

dakka, dakka maidai Bardne sæmma lakai.

20. Dastgo Ačče rakista Barne ja čajet sudnji buok dam, maid son ješ dakka; ja son galgga čajetet sudnji stuoreb dagoid go daid, vai di šaddabetet ovdušet.

21. Dastgo nuftgo Ačče bajasbokta jabmid ja dakka ællen, nuft dakka maidai Bardne ællen, gæid son datto.

22. Dastgo ige Ačče dubme ovtage, mutto læ ad-dam Bardnai buok duomo,

23. vai buokak galggek gudnijattet Barne, nuftgo si gudnijattek Ače. Gutte i gudnijatte Barne, i gudnijatte Ačege, gutte læ su vuolgam.

24. Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Gutte gulla mu sane ja osko sudnji, gutte læ muo vuolgam, sust læ agalaš ællem, ja i son boade dubmui, mutto læ mannam jabmemest ællemi.

25. Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Dat dibmo boatta ja læ juo dal, go jabmek galggek gullat Ibmel Barne jiena,

aidai
ni.

kista
udnji
n ješ
algga
ioreb
ai di

Aċċe
dak-
lakka
ellen,

dub-
æ ad-
iomo,
lggek
uftgo
Gutte
i gud-
te læ

i cæl-
Gutte
osko
muo
agalaš
boade
man-
llemi.
i cæl-

Dat
æ juo
lggek
jiena,

ja dak, gudek dam gul-
lek, galggek ællet.

26. Dastgo nuftgo Aċest
læ ællem ješaldes, nuft
læ son maidai addam
Bardnai adnet ællema
ješaldes;

27. ja son læ addam
sudnji famo maidai
duomo doallat, dainago
son læ olbmu bardne.

28. Allet ovduš damditi!
Dastgo dat dibmo boatta,
goas buokak dak, gudek
havdi siste læk, galggek
gullat su jiena,

29. ja si galggek ouddan
mannat, si, gudek læk
dakkam burid, ællem ba-
jasċuožžælæbmai, mutto
si, gudek læk dakkam
bahaid, duomo bajasċuož-
žælæbmai.

30. Im mon mate dak-
kat im maidege ješaldam;
nuftgo mon gulam, nuft
mon dubmim, ja mu
duobmo læ vanhurskes;
dastgo im mon bivde
jeċċam dato, mutto Aċe
dato, gutte læ muo vuol-
gatam.

31. Jos mon duodaštam
ješjeċċam birra, de mu
duodaštus i læk duotta.

32. Nubbe æra læ, gut-

te duodašt mu birra, ja
mon diedam, atte dat
duodaštus læ duotta,
maid son duodašt mu
birra.

33. Di lepet vuolgatam
airrasid Johannes lusa,
ja son læ duodaštam
duottavuoda bæle.

34. Mutto im mon val-
de olbmust duodaštusa;
mutto dam cælkam mon,
vai di bestujuvvušeidok.

35. Son læi buolle ja
baitte ċuovgas; mutto di
datoidek muttom aiggai
avvodeċ su ċuovggas si-
ste.

36. Mutto must læ duo-
daštus, mi læ stuoreb go
Johannes duodaštus;
dastgo dak dagok, maid
Aċċe læ addam munji
ollaštutet, dak dagok,
maid mon dagam, duo-
dašteċ mu birra, atte
Aċċe læ muo vuolgatam.

37. Ja Aċċe, gutte læ
muo vuolgatam, læ ješ
duodaštam mu birra;
epet di læk goassege
gullam su jiena epetge
oaidnam su hame.

38. Ja æi su sanek læk
bissomen din siste; dast-

go gæn son læ vuolgam, sudnji epet di osko.

39. Di guoratallabetet čallagid, dastgo di doaivvobetet, atte dist læ agalaš ællem dai siste; ja dak læk dak, mak duođastek mu birra.

40. Ja epet di dato boattet mu lusa, vai di oazžobetet ællema.

41. Im mon valde olbmuiñ gudne;

42. mutto mon dovdam din, atte din siste i læk lbmel rakisvuotta.

43. Mon læm boattam mu aččam nammi, ja epet di vuostaivalde muo; jos muttom æra boatta su ječas nammi, su di vuostaivalddebetet.

44. Moft mattebetet di oskot, di, guđek valddebetet gudne gutteg guoimestædek, ja dam gudne, mi dam aidno lbmlest boatta, epet di bivde?

45. Allet jurdaš, atte mon aigom din vaidalet Ače oudast! Gal dat læ, gutte din vaidal, Moses, gæn ala di doaivvobetet.

46. Jos di oskušeidek Mosesi, de oskušeidek di

munjige; dastgo son læ čallam mu birra.

47. Mutto jos di epet osko su čallagidi, moft galgašeidek di dalle oskot mu sanidi?

6. Kapittal.

Jesus borat 5000 olbma, 1—15, vazga javre alde, 16—21, sardno Kapernaumest ællem laibe birra, 22—59. Ædnagak værranek sust, 60—66; dak guokte nubbe loges æi dato guoddet su; Pietar dakka duodaštusas su birra; Judas læ bætte, 67—71.

1. Dastmanñjel manai Jesus Galilea javre rasta, mi læ Tiberias lakka.

2. Ja ollo olbmuk čuvvu su, dainago si oidne su mærkaid, maid son dagai bucci ala.

3. Mutto Jesus manai vara ala ja čokkani dokko su mattajegjidesguim.

4. Mutto bæssačak, Judalažai basek, legje lakka.

5. De bajedi Jesus čalmides bajas, ja go son oini, atte ollo olbmuk botte su lusa, de celki son Filipi: Gost galggap mi oastet laibid, vai dak borrek?

6. Mutto dam son celki su gæccalam diti; dastgo son didi ješ, maid son datoi dakkat.

7. Filip vastedi sudnji: Laibbe guokte cuode ru-
da oudast i læk dam made sigjidi, atte juokke-
haš sist matta oažžot ve-
hašge.

8. Muttom su mattaje-
gjin, Andreas, Simon
Pietar viellja, cælkka sud-
nji:

9. Dast læ ucca barnaš,
gæst læk vitta bivggelai-
be ja guokte ucca guola-
ča; mutto mibe dat læ
nuft ædnagidi?

10. Mutto Jesus celki:
Čokkanattet olbmuid!
Mutto dam baikest legje
ollo rasek. De čokkane-
gje olbmak, vitta duhat
arvo logo mielde.

11. Mutto Jesus valdi
laibid ja giti ja juogadi
daid mattajegjidasas,
mutto mattajægjek juo-
gadegje sigjidi, gudek
čokkanam legje; nuftgis
maidai dain ucca guola-
čîn, nuft ollo go si dattu.

12. Mutto go si legje
gallanam, de celki son su
mattajegjidasas: Čokkije-

ket baccam bittaid čoak-
kai, amas mikkege færra-
nušsat!

13. De čokkijegje si ja
devdde guokte nubbe
lokkai væddelitte bittai-
guim, mak dam viđa
bivggelaibest sist baccam
legje, gudek legje ožžom
borramuša.

14. Go olbmuk dalle
oidne dam mæрка, maid
Jesus læi dakkam, de
celkke si: Dat læ duodai
dat profeta, gutta galgga
mailbmai boattet.

15. Go Jesus dalle didi,
atte si aiggu boattet ja
doppit su vægald dak-
kam diti su gonagassan,
de gaidai son fastain vare
ala, son okto ješ.

16. Mutto go æked læi
šaddam, de manne su
mattajægjek vuolas javr-
regaddai,

17. ja si loaidastegje
skipa sisa ja vulgge dom
bællai javre Kapernaumi.
Ja de læi juo sevnjudam,
ja Jesus i læm boattam
sin lusa.

18. Ja javrre stuimasgi,
go garra bieggga bossogodi.

19. Go si dal legje suk-

kam lakka vitta goalmad lokkai daihe golbma loge stadia duokkai, de oidne si Jesusa vagjolæmen javre alde ja lakkanæmen skippi; ja si ballagotte.

20. Mutto son celki sigjidi: Mon dat læm; allet bala!

21. De aiggu si valddet su skipa sisa; ja skippa læi dallanaga gadde lakka, gosa si legje mannamen.

22. Dam nubbe bæive, go olbmuk, gudek *čūžžū* dom bældde javre, oidne, atte i oktage æra skippa læm dast, ærrebggo dat okta, man sisa su mat-tajægjek legje loaidastam, ja atte Jesus i læm loaidastam su mat-tajægjides mielde skipa sisa, mutto atte su mat-tajægjek legje vuolggam oktonessi erit,

23. — mutto æra skipak botte Tiberiasest dam baike lakka, gost si borre laibe, mannelgo Hærra læi dakkam gittalu-sa —,

24. go olbmuk dalle oidne, atte i Jesus læm dast, æige su mattajæg-

gjek, de loaidastegje maidai si skipai sisa ja botte Kapernaumi ja occe Jesusa.

25. Ja go si gavdne su dom bældde javre, de celkke si sudnji: Rabbi! Goas don læk deiki boat-tam?

26. Jesus vastedi sigjidi ja celki: Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Di occabetet muo, epet damditi go di oinidek mærkaid, mutto damditi go di boraidek laibin ja gal-laneidek.

27. Allet barga dam borramuša diti, mi læ nokkavaš, mutto dam borramuša diti, mi bista agalaš ællemi, maid olbmu bardne aiggo digjidi addet! Dastgo sudnji læ *Ačče*, Ibmel, duodaštusas addam.

28. De celkke si sudnji: Maid galggap mi dakkat, vai mi mattep dakkat Ibmel dagoid?

29. Jesus vastedi ja celki sigjidi: Dat læ Ibmel dakko, atte di galg-gabetet oskot su ala, gæn son læ vuolgatam.

30. De celkke si sudnji:

Maid mærkaid dagak don dalle, vai mi mattep dam oaidnet ja oskot dudnji? Maid dagoid dagak don?

31. Min vanhemak borre manna mæcest, nuftgo čallujuvyum læ: Son addi sigjidi laibe almest borrat.

32. De celki Jesus sigjidi: Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Moses i læk addam digjidi dam laibe almest; mutto mu ačče adda digjidi dam duotta laibe almest.

33 Dastgo Ibmel laibbe læ dat, mi boatta almest vuolas ja adda mailbmai ællema.

34. De celkke si sudnji: Hærra, adde migjidi allelassi dam laibe!

34. Mutto Jesus celki sigjidi: Mon læm ællem laibbe; gutte boatta mu lusa, i son galga nælggot, ja gutte osko mu ala, i son galga goassege goikkat.

36. Mutto mon læm cælkam digjidi, atte di lepet oaidnam muo ja epet almake osko.

37. Buok, maid Ačče adda munji, dat boatta mu lusa; ja dam, gutte boatta mu lusa, im mon eisege olgus hoiggad.

38. Dastgo mon læm boattam almest vuolas, im ječčam dato dakkam varas, mutto su dato, gutte læ muo vuolgam.

39. Mutto dat læ Ačče datto, gutte læ muo vuolgam, atte im mon galga maidege masset buok dast, maid son læ munji addam, mutto atte mon galgam dam bajasčuožaldattet bam maņemuš bæive.

40. Dastgo dat læ su datto, gutte læ muo vuolgam, atte juokkehaš, gutte oaidna Barne ja osko su ala, galgga oažžot agalaš ællema, ja mon galgam bajasčuožaldattet su dam maņemuš bæive.

41. De nimmuregje Judalažak su vuostai, dainago son celki: Mon læm dat laibbe, mi boði almest vuolas.

42. Ja si celkke: Igo dat læk Jesus, Josef bardne, gæn ačē ja ædne mi

dovddap? Moft cælkka dalle dat: Mon læm almest vuolas boattam?

43. De vastedi Jesus ja celki sigjidi: Allet nimur gaskanædek!

44. I oktage mate boatet mu lusa, ærrebgō Aēē, gutte læ muo vuolgatam, oažžo gæsset su, ja mon galgam bajasčuožaldattet su dam maņemuš bæive.

45. Čallujuvvum læ profetai čallagi siste: Ja si galggek buokak oapatuvvut Ibmelest. Juokkehaš damditi, gutte Aēst gula ja oappa, boatta mu lusa.

46. I atte guttege læ oaidnam Aē, ærrebgō dat, gutte læ boattam Ibmel lutte; son læ oaidnam Aē.

47. Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Gutte osko mu ala, sust læ agalaš ællem.

48. Mon læm ællem laibbe.

49. Din vanhema borre manna mæcest ja jabme.

50. Dat læ dat laibbe, mi boatta almest vuolas,

vai olmuš dast borra ige jame.

51. Mon læm dat ælle laibbe, mi læ boattam almest vuolas; jos guttege borra dam laibest, son galgga ællet agalaš aiggai; ja dat laibbe, maid mon addam, læ mu oažže, maid mon addam mailme ællem oudast.

52. De gižžodegje Juda-lažak gaskanæsek ja čelkke: Moft matta dat addet migjidi su oažes borrat?

53. De celki Jesus sigjidi: Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Jos di epet bora olbmu barne oaže ja juga su vara, de i din siste læk ællem.

54. Gutte borra mu oaže ja jukka mu vara, sust læ agalaš ællem, ja mon galgam bajasčuožaldattet su dam maņemuš bæive.

55. Dastgo mu oažže læ duodai borramuš, ja mu varra læ duodai jukkamuš.

56. Gutte borra mu oaže ja jukka mu vara, son

a ige

ælle

ttam

gut-

ibest,

galaš

ibbe,

, læ

mon

ellem

Juda-

ja

a dat

oažes

s si-

nodai

gjidi:

lbmu

a su

e læk

mu

vara,

n, ja

iožal-

emuš

že læ

a mu

akka-

oaže

, son

bisso mu siste, ja mon su siste.

57. Nuftgo dat ælle Ačēe læ muo vuolgatam, ja mon ælam Ačēe bokte, nuft galgga maidai songis, gutte muo borra. ællet mu bokte.

58. Dat læ dat laibbe, mi læ boattam almest vuolas; i nuftgo din vanhemak borre manna ja jabme; gutte borra dam laibe, son ælla agalažat.

59. Dam celki son muttom synagoga siste, go son læi oapatæmen Kapernaumest.

60. Ædnagak su mattajegjin celkke, go si dam gulle: Dat læ garra sardne; gi matta dam gullat?

61. Mutto go Jesus didi ješaldes, atte su mattajægjek nimmuregje dam diti, de celki son sigjidi: Værranattago dat din?

62. Nobai jos di oažžobetet oaidnet olbmu barne mannamen bajas dokko, gost son læi oudal?

63. Dat læ vuoignā, gutte ællen dakka, oažžēe i avkkod maidege; dak

sanek, maid mon sarnom digjidi, læk vuoignā ja læk ællem.

64. Mutto muttomak læk dist, gudek æi osko. Dastgo Jesus didi juo algo rajest, gudek dak legje, gudek æi oskom, ja gutte dat læi, gutte aigoi su bættet.

65. Ja son celki: Damditi celkkim mon digjidi, atte i oktage mate boatet mu lusa ærrebgo dat læ addujuvvum sudnji mu ačest.

66. Dam rajest manne ædnagak su mattajegjin ruoktot æige šatan vagjolam su mieldē.

67. De celki Jesus dam guokte nubbe lokkasi: Aiggobetetgo maidai digis mannat erit?

68. De vastedi Simon Pietar sudnji: Hærra! Gæn lusa galggap mi mannat? Dust læk agalaš ællem sanek,

69. ja mi læp oskom ja dovddam, atte don læk Kristus, dam ælle Ibmel bardne.

70. Jesus vastedi sigjidi: Imgo mon læk valjim din guokte nubbe

lokkai? Ja okta dist læ bærggalak?

71. Mutto son sarnoi Judas, Simon barne, Iskariot birra; dastgo son dat læi, gutte galgai su bættet, ja son læi okta dam guokte nubbe lokkasest.

7. Kapittal.

Jesus manna čikkusest lastagodi basidi, 1—10. Judalažak dubmijek manga lakai su harrai, 11—13. Jesus opat ja bælošt ječas, 14—24. Muttomak hilgguk su, ærrasak oskuk su ala, 25—31. Balvvalægjek njuorasmattajuvvujek su famolaš saine bokte aige dato su gidda valddet; Nikodemus bælošta su, 32—53.

1. Ja dastmanŋel birra vagjoli Jesus Galileast; dastgo i son dattom birra vagjolet Judeast, dainago Judalažak bivdde su goddet.

2. Mutto Judalažai basek, lastagodi basek, legje lakka.

3. De celkke su vieljak sudnji: Vuolge dast erit ja mana Judeai, vai maidai du mattajægjek ožžuk oaidnet du dagoid, maid don dagak!

4. Dastgo i oktage daga

maidege čikkusest ja bivdda dadde ješ læt bæggalmas; jos don dagak daggar dagoid, de almostatte ječad mailbmai!

5. Dastgo æi su vieljake oskom su ala.

6. De celki Jesus sigjidi: Mu aigge i læk vela boattam; mutto din aigge læ alelassi garves.

7. Mailbme i mate din vašotet; mutto dat vašot muo, dainago mon duođaštam dam birra, atte dam dagok læk bahak.

8. Mannet di bajas daidi basidi! Im mon aigo vela mannat bajas daidi basidi; dastgo mu aigge i læk vela dievvam.

9. Mutto go son læi cællkam sigjidi dam, de baci son Galileai.

10. Mutto go su vieljak legje mannan bajas, de manai maidai son ješ bajas basidi, i albmoset, mutto nuftgo čikkusest.

11. De occe Judalažak su basi aige ja celkke: Gost son læ?

12. Ja de læi stuora mulaidæbme olbmui gaskast su diti. Muttomak

celkke: Son læ buorre. Mutto ærrasak celkke: I, son fille olbmuid.

13. I daddeke sardnom oktage albmostest su birra balo diti Judalažain.

14. Mutto go juo læi basi guovdaš, de manai Jesus bajas tempel sisa ja oapati.

15. Ja Judalažak ovdušegje ja celkke: Moft dat dietta čallagid, go son i læk daidi oapatuvum?

16. De vastedi Jesus sigjidi ja celki: Mu oappo i læk mu, mutto su, gutte læ muo vuolgam.

17. Jos guttege datto dakkat su dato, son šad-da dovdat, boattago oappo Ibmelest, daihe sarnomgo mon ješaldam.

18. Gutte sardno ješaldes, son bivdda su ječas gudne; mutto gutte bivdda su gudne, gutte læ su vuolgam, son læ duodalaš, ja su siste i læk værravuotta.

19. Igo Moses læk addam digjidi laga? Ja i oktage dist doala laga. Manne bivddebetet di muo goddet?

20. Olbmuk vastedege ja celkke: Dust læ bærggalak; gi bivdda du goddet?

21. Jesus vastedi ja celki sigjidi: Ovta dago mon dakkim, ja di ovdušepet buokak dam diti.

22. Moses addi digjidi birračuopatusa, — i atte dat boatta Mosesest, mutto vanhemin, — ja di birračuoppabetet olbmua sabbaten.

23. Jos olmuš birračuppujuvvu sabbaten, amas Moses laka dogjujuvvut, lepetgo di dalle moarest mu ala, go mon læm dakkam olles olbmua dærvasen sabbaten?

24. Allet dubme hame mielde, mutto dubmijeket vanhurskes duomo!

25. De celkke muttomak Jerusalem assin: Igo dat læk son, gæn si bivddek goddet?

26. Ja gæča, son sardno roakkadet, ja æi si cælke sudnji maidege; lækgo son oaivvamužak duodai dovidam, atte son læ duodai Kristus?

27. Mutto dam birra mi diettep, gost son læ boat-tam; mutto go Kristus boatta, de i diede oktage, gost son boatta.

28. De čuorvoi Jesus, go son oapati tempelest ja celki: Sikke dovddabetet di muo, ja di diettebetet, gost mon læm boattam; ja ješaldam im mon læk boattam, mutto son læ duodalaš, gutte læ muo vuolgam, son, gæn di epet dovda.

29. Mutto mon dovdam su; dastgo mon læm boattam su lutte, ja son læ muo vuolgam.

30. De bivdde si su dop-pit; i daddeke bigjam oktage giedas su ala, dastgo su dibmo i læm vela boattam.

31. Mutto ædnagak olb-muin osku su ala ja celkke: Go Kristus boatta, de dakkago son æneb mærkaid go daid, maid dat læ dakkam?

32. Farisealažak gulle, atte olbmuk arvvalgeje daggaražaid su birra; ja Farisealažak ja bajemuš papak vuolgategje balv-

valegjidæsek, vai si dop-piše su.

33. De celki Jesus sigjidi: Mon læm ain ucca aigaš din lutte, ja de mon manam su lusa, gutte læ muo vuolgam.

34. Di šaddabetet occat muo ja epet gavna, ja dokko, gost mon læm, epet di mate boattet.

35. De celkke Judalažak guttege guoibmasæsek: Gosa dat aiggo mannat, go æp mi šadda gavdnat su? Jogo son aiggo mannat sin lusa, gudek læk biedganam Grekalažai gaski, ja oapatet Grekalažaid?

36. Mi sagaid dat læ, go son cælkka: Di šaddabetet occat muo ja epet gavna, ja dokko, gost mon læm, epet di mate boattet?

37. Mutto mañemuš, stuora bassebæive čuožoi Jesus ja čuorvoi ja celki: Jos guttege goikka, son bottus mu lusa ja jukkus!

38. Gutte osko mu ala, su hægast galggek, nuftgo čala cælkka, golggat ælle čacce-jogak.

39. Mutto dam celki son dam vuoina birra, gæn si galgge vuostai-valddet, gudek osku su ala: dastgo Bassevuoina i læm vela *, dainago Jesus i læm vela hærvasmattujuvvum.

* d. l. i læm vela golgatuvvum. Ap. dag. 2, 17.

40. De celkke ædnagak olbmui, gudek gulle dam sarne: Dat læ duodai dat profeta.

41. Ærrasak celkke: Son læ Kristus. Mutto ærrasak celkke: Boat-tabe dalle Kristus Galileast?

42. Igo čala cælke, atte Kristus boatta David siebmanest ja Betleheimest, dam sidast, gost David læi.

43. De šaddai dalle riddo olmui gaski su diti.

44. Mutto muttomak sist aiggu doppit su; mutto i oktage bigjam giedaides su ala.

45. De botte balvvalægjek bajemuš papai ja Farisealažai lusa, ja dak celkke sigjidi: Manne di epet buktam su deiki?

46. Balvvalægjek vastedegje: I læk goassege olmuš nuft sardinom go dat olmuš.

47. De vastedegje Farisealažak sigjidi: Lepetgo di maidai fillitallam?

48. Lægo guttege oaivvamužain oskom su ala, daihe guttege Farisealažain?

49. Mutto dat albmug, mi i dovda laga, læ garroduvvum.

50. Nikodemus, son, gutte læi boattam su lusa ikko, ja gutte læi okta sist, celki sigjidi:

51. Dubmebe min laka olmu, ouddalgo olmuš vuost dutka su ja oažžo diettet, maid son dakka?

52. Si vastedegje ja celkke sudnji: Lækgo dongis Galilealaš? Guoratala ja gæča, atte i læk oktage profet čuožaldatum Galileast!

53. Ja ješgutteg manai su vissusis.

8. Kapittal.

Jesus i dato dubmit nisson, gutte læi doppitallam furruse-din, 1—11. Son duodašt ješječas birra, 12—20, vaiddal Judalažai æppe-osko bagjel, 21

—24, duodašta fastain ješječas birra, 25—29. Ædnagak oskuk; son lopped luovos čoaayddet daid oskolažaid; Judalažak æi læk rievtoi frigja; æi si læk Abraham æige Ibmel manak, mutto bærggalaga manak, 30—47. Si bilkkedek su; son bælošta ječas; si aigguk su gædgadet, 48—59.

1. Mutto Jesus manai Olljovarrai.

2. Ja arrad idedest bodi son fastain tempel sisa, ja buok olbmuk botte su lusa, ja son čokkani ja oapati sin.

3. Mutto čal'oappavažak ja Farisealažak bukte nisson su lusa, gutte læi doppitallam furrušedin, ja divvu su ouddan.

4. Ja si celkke sudnji: Oapatægje! Dat nisson læ doppitallam aito furrušedin.

5. Mutto Moses gočoi min laga siste, atte dag-garažak galggek gægdaduvvut; mutto maid don cælkak?

6. Mutto si celkke dam su gæčalam diti, vai si ožuše maidege, manditi su vaiddet. Mutto Jesus gobmerdi ječas vuolas ja čali suormain ædnam ala.

7. Mutto go si bissu sust gačadæmest, de likkai son bajas ja celki sigjidi: Dat din gaskast, gutte læ suddotæbme, balkkestekus vuostaš gæd-ge su ala!

8. Ja son gobmerdi fastain ječas vuolas ja čali ædnam ala.

9. Mutto go si gulle dam ja legje cuigoduvvum oamedovdostæsek, de manne si olgus, ovtai ovtai, ja algge boarraseb-musi rajest gidda nuora-musai ragjai; ja Jesus guđdujuvvui okto dasa, ja nisson čuožodedin gasko saje.

10. Mutto go Jesus likkai bajas ja i oaidnam ovtage ærrebgo nisson, de celki son sudnji: Nisson! Gost læk dok du guoddalægjek? Igo oktage læk du dubmim?

11. Mutto son celki: Hærra! I oktage. Mutto Jesus celki sudnji: Im monge dubme du; vuolge ja ale suddod šat!

12. De sarnoi Jesus fastain sigjidi ja celki: Mon læm mailme čuovgas; gutte muo čuovvo,

bissu
e lik-
ki si-
kast,
bme,
lgæd-

i son galga vagjolet
sævdnjad siste, mutto
adnet ællem čuovggasa.

nerdi
us ja

13. De celkke Farisea-
lažak sudnji: Don duo-
daštak ješječad birra;
du duodaštus i læk
duotta.

gulle
rvvum

14. Jesus vastedi ja
celki sigjidi: Jos mon
vela duodaštamge ješječ-
čam birra, de mu duo-
daštus læ duotta; dastgo
mon diedam, gost mon
læm boattam, ja gosa
mon manam; mutto epet
di diede, gost mon boa-
dam, ja gosa mon ma-
nam.

s lik-
lnam

15. Di dubmebetet oaže
mielde; mon im dubme
ovtage.

isson,
idnji:

16. Mutto jos mon vela
dubmimge, de mu duob-
mo læ duotta; dastgo
im mon læk okto, mutto
mon ja Ačče, gutte læ
muo vuolgam.

dok
Igo

nim?
celki:

17. Mutto din laga siste
læ maidai čallujuvvum,
atte guovte olbmum duo-
daštus læ duotta.

Mutto
Im

vuol-
at!

Jesus
celki:

18. Mon læm dat, gutte
duodaštam ješječčam bir-
ra, ja Ačče, gutte læ muo

čuo-
ovvo,

vuolgam, duodašta mu
birra.

19. De celkke si sudnji:
Gost læ du ačče? Jesus
vastedi: Epet di dovdra
muo epetge mu ačče; jos
di dovdrašeidek muo, de
di dovdrašeidek maidai
mu ačče.

20. Daid sanid sarnoi
Jesus tempel-bumba guo-
rast, go son læi oapatæ-
men tempel siste; ja i
oktage doppim su, daina-
go su dibmo i læm vela
boattam.

21. De celki Jesus fast-
ain sigjidi: Mon manam
erit, ja di šaddabetet
occat muo ja jabmet din
suddodek sisa; dokko,
gosa mon manam, epet
di mate boattet.

22. De celkke Judala-
žak: Jogo son aiggo ješ-
ječas goddet, dainago
son cælkka: Dokko, gosa
mon manam, epet di mate
boattet?

23. Ja son celki sigjidi:
Di lepet dago vuollen,
mon læm dago bagjen;
di lepet dam mailme
olbmuk, mon im læk
dam mailme olmuš.

24. Damditi celkkim

mon digjidi, atte di šad-dabetet jabmet din suddoidædek sisa; dastgo jos di epet osko, atte mon læm Kristus, de šaddabetet di jabmet din suddoidædek sisa.

25. De celkke si sudnji: Gi don læk? Ja Jesus celki sigjidi: Algo rajest dat, gænen mon cælkam digjidi.

26. Must læ ollo sardnomuš ja dubmimuš din birra; mutto dat, gutte læ muo vuolgatam, læ duodalaš, ja daid, maid mon læm sust gullam, daid cælkam mon mailbmai.

27. Æi si arvvedam, atte son sarnoi sigjidi Aċe birra.

28. Damditi celki Jesus sigjidi: Go di oažzobetet olbmu barne aledet, de šaddabetet di dovddat, atte mon læm Kristus, ja atte im mon daga maiddege ješaldam, mutto nuftgo mu aċċe læ oapatam munji, nuft mon sarnom.

29. Ja dat, gutte læ muo vuolgatam, læ mu mielde; Aċċe i læk guod-

dam muo okto, dainago mon dagam alelassi daid dagoid, mak læk sudnji dokkalažak.

30. Go son sarnoi dam, de osku ædnagak su ala.

31. De celki Jesus daidi Judalažaidi, gudek legje oskom su ala: Jos di bissobetet, mu sane siste, de lepet di duodai mu mattajægjek,

32. ja di galggabetet doviddet duottavuoda, ja duottavuotta galgga dakkat din frigjan.

33. Si vastedegje sudnji: Mi læp Abraham nalle æppe læk goassege læmaš gudege balvvalægjek; moft cælkak don dalle: Di galggabetet šad-dat frigjan?

34. Jesus vastedi sigjidi: Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Juokkehaš, gutte dakka suddo, læ suddo balvvalægje.

35. Mutto balvvalægje i biso agalažat dalost; bardne bisso agalažat.

36. Jos dalle Bardne oažžo dakkat din frigjan, de galggabetet di duodai læf frigja.

37. Mon diedam, atte di

ainago
si daid
sudnji

i dam,
su ala.
s dai-
tek le-
Jos di
ne si-
duodai

abetet
oda, ja
a dak-

sudnji:
nalle
ge læ-
vvalæ-
k don
et šad-

sigjidi:
cælkam
kehaš,
do, læ

alægje
dalost;
žat.

Sardne
rigjan,
duodai

atte di

lepet Abraham nalle;
mutto di bivddebetet muo
goddet, dainago mu
sardne i gavna din lutte
saje.

38. Mon sarnom dam,
maid mon læm oaidnam
mu ačēam lutte; nuft
dakkabetet di maidai
dam, maid di lepet oaid-
nam din ačadek lutte.

39. Si vastedegje ja
celkke sudnji: Abraham
læ min ačēe. Jesus celki
sigjidi: Jos di lifēidek
Abraham manak, de
dagašēidek di Abraham
dagoid.

40. Mutto dal bivddebet-
tet di muo goddet, olbmū,
gutte læm cælkam di-
gjidi duottavuoda, maid
mon læm gullam Ibmel-
lest; dam i livēe Abra-
ham dakkam.

41. Di dakkabetet din
ačadek dagoid. De celkke
si sudnji: Æp mi læk
riegadam furrudaga si-
ste; mist læ okta ačēe,
Ibmel.

42. De celki Jesus si-
gjidi: Jos Ibmel lifēi din
ačēe, de rakistifēidek di
muo; dastgo mon læm
vuolggam ja boattam Ib-

mel lutte; dastgo im mon
læk eisege boattam ješal-
dam, mutto son læ vuol-
gatam muo.

43. Manne di epet arv-
ved mu sarne? Dainago
di epet mate gullat mu
sane.

44. Dat ačēe, gæn ma-
nak di lepet, læ bærgga-
lak, ja di dattobetet dak-
kat din ačadek anestu-
mid. Son læi olmušgodde
algo rajest ige biso duot-
tavuoda siste; dastgo
duottavuotta i læk su
siste. Go son sardno
giellasiid, de sardno son,
mi su ječas læ; dastgo
son læ gielastalle ja giel-
lasi ačēe.

45. Mutto damditi go
mon cælkam duottavuo-
da, de epet di osko
munji.

46. Guttemuš dist mat-
ta maidege suddoid mu
ala dævdde? Mutto jos
mon cælkam duottavuo-
da, manne di epet mu-
nji osko?

47. Gutte læ Ibmel ol-
muš, son gulla Ibmel sa-
nid; damditi epet di gu-
la, dainago di epet læk
Ibmel olbmuk.

48. De vastedegje Judalažak ja celkke sudnji: Āpgo mi cælke vuoiggadvuodain, atte don læk Samaritanalaš ja dust læ bærggalak?

49. Jesus vastedi: I must læk bærggalak, mutto mon gudnijattam mu aččam, ja di æppegudnijattebetet muo.

50. Mutto im mon bivde ječčam gudne: gal dat læ, gutte dam bivdda ja dubme.

51. Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Jos guttege doalla mu sane, i son galga oaidnet jabmem agalažat.

52. De celkke Judalažak sudnji: De dal dovddap mi, atte dust læ bærggalak; Abraham læ jabmam, ja profetak, ja don cælkak: Jos guttege doalla mu sane, i son galga muosatet jabmem agalažat.

53. Lækgoson don stuoreb go min ačče Abraham, gutte læ jabmam? Profetak læ maidai jabmam; gænen dagak don ješječad?

54. Jesus vastedi: Jos

mon gudnijattam ješječam, de mu gudne læ dušše; mu ačče læ dat, gutte adda munji gudne, son, gæn birra di cælkebetet, atte son læ din Ibmel.

55. Ja epet di læk dovdam su, mutto mon dovdam su; ja jos mon cælkašim: Im mon dovda su, de lifčim mon gielastalle, nuftgo di. Mutto mon dovdam su ja doalam su sane.

56. Abraham, din ačče, avvodi oaidnem diti mu bæive; ja son oini dam ja illodi.

57. De celkke Judalažak sudnji: Ik don læk vela vitta loge boaresge ja læk oaidnam Abraham?

58. Jesus celki sigjidi: Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Ouddalgo Abraham šaddai, læm mon.

59. De valdde si gedgid bajas balkkestam diti su ala; mutto Jesus čiegai ječas ja vulgi tempelest olgus, vazededin gaskal sin čada, ja son bæesai nuft.

9. Kapittal.

Jesus buored muttom čalmetæbmen riegadam olbmubaten, 1- 7; dat sæmma olmuš dutkujuvvu, balošta Jesusa, hoiggaduvvu olgus Judalažain, jeddijuvvu ja oapatuvvu Jesusest, 8-38. Jesus cuigod Farisealažaid sin čalmetesvuoda diti, 39-41.

1. Ja go son læi vazzenen oudas guvllui, de oini son olbmubate, gutte læi riegadam čalmetæbmen.

2. Ja su mattajægjek jerre sust ja celkke: Oapatægje! Gi læ suddo dam, dat daihe su vanhemak, dainago son læ riegadam čalmetæbmen?

3. Jesus vastedi: I dat læk suddodam æbage su vanhemak; mutto Ibmel dagok galgge almostuvvut su ala.

4. Mon berrim dakkat su dagoid, gutte læ muo vuolgatam, dam bale go læ bæivve; igja boatta, goas i oktage mate bargat.

5. Dam bale go mon læm mailmest, de mon læm mailme čuovgas.

6. Go son læi dam celkkam, de čolgai son æd-

nam ala ja dagai daige čolgast ja vuoidai daige dam čalmetæme čalmi ala.

7. Ja son celki sudnji: Vuolge, basa ječad Siloah laddost, — mi læ čilggi-juvvum: Vuolgatuvvum. De manai son erit ja basai ječas ja bođi oaidnen ruoktot.

8. De celkke su sidaguimek ja si, gudek legje ouddal su oaidnam, atte son læi čalmetæbme: Igo dat læk dat, gutte čokkai ja gærjedi?

9. Ærrasak celkke: Dat læ dat. Mutto ærrasak: Son læ su lakasaš. Son ješ celki: Mon dat læm.

10. De celkke si sudnji: Mofst rabastuvvuiga du čalmek?

11. Son vastedi ja celki: Muttom olmuš, gutte gočujuvu Jesusen, dagai daige ja vuoidai mu čalmid ja celki munji: Vuolge Siloah laddo lusa ja basa ječad! Mutto mon mannim erit ja bassim ječčam ja šaddim oaidnen.

12. De celkke si sudnji: Gost son læ? Son celki: Im mon diede.

13. De dolvuu si su, gutte læi ouddal ċalmetæbme, Farisealažai lusa.

14. Mutto sabbat læi, go Jesus dagai daige ja rabasti su ċalmid.

15. De jerre maidai Farisealažak fastain sust, moft son læi šaddam oaidnen. Mutto son celki sigjidi: Son bijai daige mu ċalmi ala, ja mon bassim jeċċam ja oainam.

16. De celkke soabmasak Farisealažain: I dat olmuš læk Ibmelest boat-tam, dainago son i doala sabbat. Ærrasak celkke: Moft matta suddolaš olmuš dakkat daggar mærkaid? Ja sin gaskast læi riddo.

17. Si celkke fastain dam ċalmetæbmai: Maid cælkak don su harrai, dainago son rabasti du ċalmid? Mutto son celki: Son læ profeta.

18. De æi jakkam Juda-lažak su harrai, atte son læi læmaš ċalmetæbme ja læi šaddam oaidnen, ouddalgo si ravkke su vanhemid, gutte læi šaddam oaidnen.

19. Ja si jerre sodnost

ja celkke: Lægo dat dodno bardne, gæn birra doai cælkkebætte, atte son læi riegadam ċalmetæbmen? Moft son dal oaidna?

20. Su vanhemguovtos vastedeiga sigjidi ja celkiga: Moai ditte, atte dat læ monno bardne, ja atte son læi ċalmetæbmen riegadam;

21. mutto moft son dal oaidna, æm moai diede, ja gi læ rabastam su ċalmid, æm damge moai diede. Sust aldes læ galle akke; jerret sust aldes! Gal son vasted ješ oudastes.

22. Dam celkiga su vanhemguovtos, dainago soai balaiga Judalažain; dastgo Judalažak legje juo nuft gaskanæsek soap-pam, atte jos guttege dovdastifői su Kristusen, de galgaš son ċuldujuvvut synagogast erit.

23. Damditi celkiga su vanhemguovtos: Sust aldes læ galle akke; jerret sust aldes!

24. De ravkke si nubbe gærde dam olbma lusa-sek, gutte læi læmaš ċal-

metæbme, ja celkke sudn-
nji: Adde Ibmeli gudne!
Mi diettep, atte dat ol-
muš læ suddolaš.

25. De vastedi son ja
celki: Lægo son suddo-
laš, dam im mon diede;
ovta mon diedam, atte
mon, gutte legjim čalme-
tæbme, dal oainam.

26. Mutto si celkke fast-
ain sudnji: Maid son
dagai dudnji? Moft ra-
basti son du čalmid?

27. Son vastedi sigjidi:
Mon læm juo cækkam
digjidi dam, ja epet di
gullam; mannedattobetet
di fastain dam gullat?
Aiggobetetgo di maidai
šaddat su mattajægjen?

28. De belkke si su ja
celkke: Don læk su mat-
tajægje, mutto mi læp
Moses mattajægjek.

29. Mi diettep, atte Ib-
mel læ sardnom Mosesi;
mutto dam birra æp mi
diede, gost son læ boat-
tam.

30. Dat olmai vastedi
ja celki sigjidi: Dam
dafhost læ dat galle
ovdulaš, go di epet diede,
gost son læ boattam, ja

son læ almake rabastam
mu čalmid.

31. Mutto mi diettep,
atte Ibmel i gula sud-
dolažaid; mutto jos gut-
tege læ ibmelbalolaš ja
dakka su dato, de son
gulla su.

32. Mailme algo rajest
i læk gullum, atte guttege
læ rabastam čalmetæb-
men riegadam olbmu
čalmid.

33. Jos dat i livče boat-
tam Ibmel lutte, de i
son mataše maidege dak-
kat.

34. Si vastedegje ja
celkke sudnji: Don læk
aibas suddo siste rie-
gadam, ja don oapatak
min? Ja si hoiggadegje
su olgus.

35. Jesus gulai, atte si
legje hoiggadam su olgus;
ja go son gavnai su, de
celki son sudnji: Oskok-
go don Ibmel Barne ala?

36. Son vastedi ja celki:
Gi son læ, Hærra, vai
mon matam oskot su ala?

37. Mutto Jesus celki
sudnji: Don læk sikke
oaidnam su, ja dat, gutte
duina sardno, son læ dat.

38. Mutto son celki:

Mon oskom, Hærraçam!
Ja son rokkadalai su.

39. Ja Jesus celki: Mon læm boattam duobmon dam mailbmai, vai dak, gudek æi oaine, šaddaše oaidnen, ja dak, gudek oidnek, šaddaše čuovgætæbmen.

40. Ja dam gulle dak Farisealažain, gudek legje su lutte, ja si celkke sudnji: Læpgoson mi maidai čuovgætæmek?

41. Jesus celki sigjidi: Jos di lifčidek čuovgætæmek, de dist i livče suddo; mutto dal cælkkebetet di: Mi oaidnep. Damditi bisso din suddo.

10. Kapittal.

Jesus værdded ječas savceavsa lakasažžan, 1—10, ja buore baiman lakasažžan, 11—18. Judalažak naggatallek su harrai, 19—21. Son dov-dast, atte son læ Kristus, biekko Judalažai æppe-osko diti ja bælošta ječas sin ynostai, 22—39. Dom bældede Jordana oskuk ædnagak su ala 40—42.

1. Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Gutte i mana ukša raige savcearinde sisa, mutto goargno æra saje bagjel, son læ suola ja rievvar.

2. Mutto dat, gutte sisa manna ukša-raige, læ savcai gæčče.

3. Sudnji rabasta ukšafakta, ja savcak gullek su jiena; ja son ravkka su ječas savcaid nama mielde ja doalvvo daid olgus.

4. Ja go son læ olgus vuojetam su ječas savcaid, de vagza son dai oudast; ja savcak čuvvuk su, dainago dak dovdekk su jiena.

5. Mutto amas olbmui dak æi dato čuovvot, mutto baterek sust erit, dainago dak æi dovda amas olbmui jiena.

6. Dam værddadusa celki Jesus sigjidi; mutto æi si arvvedam, mi dat læi, maid son sarnoi sigjidi.

7. Damditi celki Jesus fastain sigjidi: Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Mon læm savcai ukša.

8. Buokak dak, gudek læk boattam mu ouddal, læk suollagak ja rievvarak; mutto savcak æi gullam sin.

9. Mon læm ukša; jos

guttege sisamanna mu bokte, son galgga šaddat audogassan, ja son galgga mannat sisa ja mannat olgus ja gavdnat biebmō.

10. Suola i boade ærrebo suoladet ja sorbmit ja duššadet; mon læm boattam, vai ællema si ožūše ja valjest ožūše.

11. Mon læm dat buorre baiman; dat buorre baiman bigja su hægas savcaides oudast.

12. Mutto balkolaš ja dat, gutte i læk baiman, gæsa savcak æi gula, oaidna gumpe boattemen ja guodda savcaid ja batar; ja gumpe rieved daid ja bidge savcaid.

13. Mutto balkolaš batar, dainago son læ balkolaš ige ane morraša savcai oudast.

14. Mon læm dat buorre baiman, ja mon dovdam mu savcaidam ja dovd-dujuvvum mu savcainam,

15. nuftgo Ačēe dovdam muo, ja mon dovdam Ačē; ja mon bijam mu hæggam savcaidam oudast.

16. Must læk maidai æra

savcak, mak æi læk dam savccarindest; daid ber-rim mon maidai deiki buktet, ja dak ožžuk gul-lat mu jiena, ja de galgga šaddat okta ællo, okta baiman.

17. Damditi rakista Ačēe muo, dainago mon bijam mu hæggam, vai mon dam fastain ruoktok valdam.

18. I oktage valde dam must erit, mutto mon bijam dam ješaldam. Must læ fabmo dam bigjat, ja must læ fabmo dam fastain ruoktot valdet. Dam goččoma vuostaivalddim mon mu ačestam.

19. De šaddai fastain riddo Judalažai gaski dai sani diti.

20. Mutto ædnagak sist celkke: Sust læ bærg-galak, ja son dagjo; manne gullabetet di su?

21. Ærrasak celkke: Æi dak læk bostatuvvum olbma sanek; mattago bærg-galak rabastet čalmetemi čalmid?

22. Mutto tempel-viham-basek dollujuvvu-

jegje Jerusalemeſt, ja dalvve læi.

23. Ja Jesus læi birra vagjolæmen tempel ſiſte Salomon fæskareſt.

24. De birraſtatte Judalažak ſu ja celkke ſudn-
nji: Man gukka doalak
don min ſieloid vuordem
vuollai? Joſ don læk
Kristuſ, de cælke migjidi
dam vuiggistağa!

25. Jesus vaſtedi ſigjidi:
Mon læm cælkkam digjidi
dam, ja epet di oſko;
dak dagok, maid mon
dagam mu aččam nammi,
dak duodaſtek mu birra.

26. Mutto epet di oſko;
daſtgo epet di læk mu
ſavcak, nuftgo mon celk-
kim digjidi.

27. Mu ſavcak gullek
mu jiena, ja mon dovdam
daid, ja dak čuvvuk muo,

28. ja mon addam daidi
agalaſ ællema, ja æi dak
galga eiſege lapput agala-
žat, ja i oktage galga rot-
tit ſin mu giedaſt erit.

29. Mu ačče, gutte læ
addam munji daid, læ
ſtuoreb go buokak, ja i

oktage mate rottit daid
mu aččam giedaſt erit.

30. Mon ja ačče, moai
ledne okta.

31. De valdde Judalažak
faſtain gedgid bajas ſu
gædgadam diti.

32. Jesus vaſtedi ſigjidi:
Ædnag burid dagoið čaje-
tim mon digjidi mu ač-
čam bæleſt; gudemuſ
diti dain dagoið gædga-
depet di muo?

33. Judalažak vaſtedegje
ſudnji ja celkke: Æp mi
gædgad du buore dago
diti, mutto Ibmel-bilkkadusa
diti, ja damditi go don,
gutte læk olmuſ, dagak
jeſječad Ibmelen.

34. Jesus vaſtedi ſigjidi:
Igo din lagaſt læk čallu-
juvvum: Mon læm cælkkam:
Di lepet ibmelak?

35. Joſ ſon goččo ſin
ibmelen, gæidi Ibmel
ſadne dapaſuvvai, ja čala
i mate duſſen daku-
juvvut,

36. cælkkebetetgo di dal-
le ſudnji, gæn Ačče læ
baſotam ja vuolgaſtam
mailbmai: Don bilkkedak
Ibmela, damditi go mon
celkkim: Mon læm Ibmel
Bardne?

t daid
erit.
moai

alazak
jas su

sigjidi:
d čaje-
nu ač-
demuš
gædga-

edegje

Ep mi
dago

pilkka-
liti go
olmuš,

nelen.

igjidi:
čallu-

cælk-
relak?

o sin
Ibmel
ja čala

laku-

di dal-

čē læ
gatam

kedak
mon

Ibmel

37. Jos mon im daga mu ačcam dagoid, de allet munji osko!

38. Mutto jos mon dagam daid, jos di dalle vela epet datoge munji oskot, de oskot dagoidi, vai di mattebetet dovdat ja oskot, atte Ačče læ nu siste, ja mon su siste!

39. De bivdde si fastain su gidda valddet; ja son bæσαι sin giedast erit.

40. Ja son manai fastain erit dom bællai Jordana dam baikkai, gost Johannes algost gastaši, ja oroi dobbe.

41. Ja ædnagak botte su lusa ja celkke: I Johannes dakkam galle maidede mærkaid, mutto buok, maid Johannes celki su birra, læi duotta.

42. Ja ædnagak osku dobbe su ala.

11. Kapittal.

Jesus bajasbokta Lasarusa; ædnagak oskuk su ala, 1—45. Kaifas aryvåla Jesusa goddet, 46—53. Jesus gaidad ječas; su birra sardnujuvvu ollo, 54—57.

1. Mutto de læi muttom buocce, Lasarus, gutte

oroi Betaniast, Maria ja Marta, su oaba, sidast.

2. Mutto Maria læi dat, gutte vuoidai Hærra vuoiddasin ja sikkoi su julgid su vuovtaidesguim; su viellja Lasarus læi buoccamen.

3. De saddiga dak oabašguovtos sudnji sane ja cælketeiga sudnji: Hærra! Gæča, dat, gæn don rakistak, læ buoccamen.

4. Mutto go Jesus dam gulai, de celki son: I dat davdda læk jabmemen, mutto Ibmel gudnen, vai Ibmel Bardne dam bokte hærvasmattujuvvu.

5. Mutto Jesus rakisti Marta ja su oaba ja Lasarusa.

6. Go son dal gulai, atte son læi buoccamen, de oroi son vela guokte bæive dam baikest, gost son læi;

7. dasto mannel celki son mattajægjidahas: Vulggop mi fastain Judeai!

8. Mattajægjek celkke sudnji: Oapatægje! Æska bivdde Judalazak du gædgadet, ja don manak fastain dokko?

9. Jesus vastedi: Æigobe

guokte nubbe lökkai dimo læk bæivest? Jos guttege vagjol bæivveg, i son nordad ječas; dastgo son oaidna dam mailme čuovggasa.

10. Mutto jos guttege vagjola ikko, son nordad ječas; dastgo čuovgas i læk su siste.

11. Dam celki son; ja dastmanŋel cælkka son sigjidi: Lasarus, min usteb, læ oadđam; mutto mon vuolgam su bajasboktet nakkarin.

12. De celkke su matta-jægjek: Hærra! Jos son oadđa, de son galle fastain dærvasmuvva.

13. Mutto Jesus sarnoi su jabmem birra; mutto si doivvu, atte son sarnoi lundolaš nakkari birra.

14. De celki Jesus vuig-gistaga sigjidi: Lasarus læ jabmam,

15. ja mon læm ilost din diti, go mon im læm dobbe, vai di oskobetet; mutto vulggop mi su lusa!

16. De celki Tomas, gutte goččujuvvu jumi-čen, su mattajægje-guimidasas: Vulggop maidai

mige, vai mi suina jabmep!

17. Go Jesus bodi, de gavnai son su juo njællje bæive orromen havdest.

18. Mutto Betania læi Jerus-alem lakka, vitta nubbe lökkai stadia arvo dast erit.

19. Ja ædnagak Judala-žain legje boattam Marta ja Maria lusa jeddim varas sodno sodno vieljasga diti.

20. Go Marta dal gulai, atte Jesus boatta, de manai son su oudald; mutto Maria čokkai vieso siste.

21. De celki Marta Jesusi: Hærračam! Jos don lifčik dast læmaš, de mu viellja i livče jabmam.

22. Mutto maidai dal diedam mon, atte maidikenessi don rokkadalak Ibmelest, dam Ibmel dudnji adda.

23. Jesus celki sudnji: Du viellja galgga bajas-čuožželet.

24. Marta cælkka sudnji: Mon diedam, atte son galgga bajasčuožželet bajasčuožželæme siste dam maŋemuš bæive.

25.
Mor
me
ala
jab
alm
26
ælla
galg
Osk
27
Osk
læn
Kri
dat
ma
28
cæl
erit
Ma
Oa
rav
29
de
ja
30
vel
mu
gos
su
31
žal
vie
ječ
ria
ja

25. Jesus celki sudnji: Mon læm bajasčuožželæbme ja ællem; gutte mu ala osko, jos son vela jabmage, de galgga son almake ællet,

26. ja juokkehaš, gutte ælla ja osko mu ala, i galga agalažatge jabmet. Oskokgo don dam?

27. Son cælkka sudnji: Oskom, Hærračam! Mon læm oskom, atte don læk Kristus, Ibmel Bardne, dat, gutte galgga boattet mailbmai.

28. Ja go son læi dam cælkkam, de manai son erit ja ravkai su oabas Maria suolet ja celki: Oapatægje læ dast ja ravkka du.

29. Go son dam gulai, de čuožželi son dallanaga ja bodi su lusa.

30. Mutto Jesus i læm vela boattam sida sisa, mutto læi dam baigest, gost Marta læi boattam su oudald.

31. Go dal dak Judalažak, gudek legje su lutte vieso siste ja legje su jeddimen, oidne, atte Maria čuožželi hoapost bajas ja manai olgus, de čuvvu

si su ja celkke: Son manna havde lusa dobbe čierrot.

32. Go Maria dal dokko bodi, gost Jesus læi, ja oini su, de luoitadi son su julgi ouddi vuolas ja celki sudnji: Hærračam? Jos don lifčik dast læmaš, de mu viellja i livče jabmam.

33. Go Jesus dal oini su čierromen ja oini daid Judalažaid čierromen, gudek botte su mielde, de likkatuvvui son sagga vuoinastes ja njuorrani ja celki:

34. Gosa di lepet su bigjam? Si celkke sudnji: Hærra, boade ja gæča!

35. Jesus čieroi.

36. De celkke Judalažak: Gæča, moft son rakisti su!

37. Mutto muttomak sist celkke: Igo dat, gutte rabasti dam čalmetæme čalmid, livče maidai matam dakkat, atte i dat læm jabmet?

38. De likkatuvvui Jesus fastain sagga ja bodi havde lusa. Mutto rogge læi, ja gædge læi dam alde.

39. Jesus celki: Valddet gædge erit! Marta, dam jabme oabba, cælkka sudnji: Hærra! Son bačēid juo; dastgo njællje bæive son læ orrom.

40. Jesus celki sudnji: Imgo mon cækkam dudnji, atte jos don matašik oskot, de don oainašik Ibmel hævasvuoda.

41. De valdde si gædge dast erit, gosa dat jabme læi bigjujuvvum. Mutto Jesus bajedi su cælmides bajas ja celki: Ačācam! Mon gitam du, go don læk muo gullam.

42. Mutto mon dittim, atte don gulak muo allelassi; mutto olbmui diti, gudek birra čužžuk, celkim mon dam, vai si oskuk, atte don læk muo vuolgam.

43. Ja go son læi dam cækkam, de čuorvoi son alla jienain: Lasarus, boade deiki olgus!

44. Ja dat jabme bođi olgus, čadnujuvvum likagarvoiguim julgi ja giedai birra, ja su amadagjo læi birra, gissujuvvum cælbme-sikkaldaklinin. Jesus

celki sigjidi: Čovddet su ja luittet su mannat!

45. De osku ædnagak dain Judalažain su ala, gudek iegje boattam Maria lusa ja legje oaidnam, maid Jesus læi dakkam.

46. Mutto muttomak sist manne Farisealažai lusa ja celkke sigjidi, maid Jesus læi dakkam.

47. De čokkijegje bajemuš papak ja Farisealažak digge ja celkke: Maid mi dakkap? Dastgo dat olmuš dakka ædnag mærkaid.

48. Jos mi diktep su nuft dakkat, de oskuk buokak su ala, ja Romalažak bottek ja valddek sikke min ædnama ja olbmuid.

49. Mutto muttom sist, Kaifas, gutte læi dam jage bajemuš pappu, celki sigjidi:

50. Epet di dieđe mai-dege, epetge di jurdaš, atte dat læ migjidi avkalaš, atte okta olmuš jabma albmuga oudast, amas obba albmuga hævatuvvut.

51. Mutto dam i cælk-

kan
go
baje
sti
jab
52
oud
mai
mel
ovta
53
dan
det.
54
Jes
gas
das
mi
tom
juv
oro
jeg
55
sač
æd
ma
bæ
sek
56
ja s
sek
sist
orr
sid
57
pap

det su
at!
nagak
ala,
m Ma-
oaid-
i dak-

ak sist
i lusa
maid

baje-
seala-
Maid
o dat
mær-

sp su
oskuk
Roma-
lddek
a ja

sist,
dam
a, cel-

mai-
rdaš,
li av-
lmuš
idast,
næva-

cælk-

kam son ješaldes, mutto go son læi dam jage bajemuš pappa, de einosti son, atte Jesus galgai jabmet almuga oudast,

52. ja i duššefal albmuga oudast, mutto vai son maidai galgai čokkit Ibmel biedganam manaid ovta jovkkui.

53. De raddadalle si dam bæive rajest su goddet.

54. De i vagjolaš sātān Jesus albmoset Judalažai gaskast, mutto manai dast erit dam guvllui, mi læ mæce lakka, muttom gavpugi, mi gočču juvvu Efraimen; ja son oroi dobbe su mattajegjidesguim.

55. Mutto Judalažai bæsačak legje lakka; ja ædnagak dam guovlost manne bajas Jerusalemi bæssači oudal ječaidæsek buttestet.

56. De occe si Jesusa ja sardnu gutteg guiminæsek, go si čužžu tempel siste: Moft din mielast orro, go son i boade basidi?

57. Mutto sikke bajemuš papak ja Farisealažak

legje addam dam goččo- ma, atte jos guttege didi, gost son læi, de galgai son dam diedetet, vai si ožuše su gidda valddet.

12. Kapittal.

Jesus vuiddujuvvu Betariast, 1—8. Ædnagak bottek su lusa ja oskuk; Judalažak aiguk goddet maidai Lasarus, 9—11. Jesus ride Jerusalem sisa, 12—19. Grekalažak dattuk su oaidnet; son sardno su jabmemes ja hævasmattujumes birra, oažžo duodaštusa almest, 20—28. Jesus mattat ja nævvo olbmuid; almake æi si osko, 29—43, manditi son fastain nævvo sin, 44—50.

1. Jesus bodi dalle gutta bæive bæssači oudal Betaniai, gost Lasarus læi, gutte læi læmaš jabmam, ja gæn son læi bajasčuožaldattam jabmi lutte.

2. De rakadegje si sudnji dast mallasid, ja Marta aitardi; mutto Lasarus læi muttom sist, gudek čokkajegje suina bævdest.

3. De valdi Maria ovta budde billedkættes, sagga divras nardusvuoiddasa ja vuoidadi Jesus julgid ja sikkoi su julgid su vuovtaidesguim; mutto

viesso devddujuvvui
vuoiddas hajain.

4. De celki muttom su
mattajegjin, Judas, Simon
bardne, Iskariot, gutte
dasto maŋŋel su beti:

5. Manne dat vuoidas i
vuvddujuvvum golbma
čuođe ruđa oudast ja ad-
dujuvum vaivašidi?

6. Mutto i son cækkam
dam damditi, go sust læi
moraš vaivaši oudast,
mutto damditi go son
læi suola, ja sust læi
burssa, ja son guddi, mi
dam sisa bigjujuvvi.

7. De celki Jesus: Adde
sudnji rafhe! Son læ
vurkkim dam vuoiddas
mu havddadume bæivvai.

8. Dastgo vaivašak læk
alelassi din lutte; mutto
mon im læk alelassi din
lutte.

9. De ožžu stuora joavk-
ko Judalažain diettet,
atte son læi dast; ja æi
si boattam duššefal Jesus
diti, mutto maidai oaid-
nem diti Lasarusa, gæn
son læi bajasčuožaldat-
tam jabmi lutte.

10. Mutto bajemuš pa-
pak raddadalle goddet
maidai Lasarusa;

11. dastgo su diti manne
ædnagak Judalažain dok-
ko ja osku Jesus ala.

12. Nubbe bæive, go
dat stuora ædnagvuotta,
mi læi boattam basidi,
gulai, atte Jesus boatta
Jerusalemi,

13. de valdde si palb-
meovsid ja manne olgus
su oudald ja čurvvu:
Hosanna! Buristsivdne-
duvvum lekus son, gutte
boatta Hærra nammi,
Israel gonagas!

14. Mutto Jesus gavnai
nuorra asen ja čokkani
dam ala, nuftgo čallujuv-
vum læ:

15. Ale bala, Sion nieid-
da! Gæča, du gonagas
boatta ridededin njiŋŋelas
asen čivga alde.

16. Mutto dam æi arv-
vedam su mattajægjek
algost; mutto go Jesus
læi hærvasen dakkujuv-
vum, de muittajegje si,
atte dat læi čallujuvvum
su birra, ja atte si legje
dakkam dam su diti.

17. Mutto olbmuk, gu-
dek legje su mielde,
duodaštegje, atte son læi
ravkkam Lasarusa hav-

nanne
a dok-
ala.

e, go
uotta,
basidi,
boatta

palb-
oligus
rvvu:
ivdne-
gutte
ammi,

avnai
kkan
ujuv-

nieid-
nagas
nelas

i arv-
ægjek
Jesus
ujuv-
je si,
vvum
legje
ti.

t, gu-
ielde,
on læi
hav-

dest ja bajasčuožaldattam
su jabmi lutte.

18. Damditi manne mai-
dai olbmuk su oudald,
dainago si legje gullam,
atte son læi dakkam dam
mærka.

19. De celkke Fariseala-
žak gutteg guoibmasæ-
sek: Di oaidnebetet, atte
epet di væje maidege
dakkat; gæča, obba mailb-
me viekka su manjai.

20. Mutto dast legje
soames Grekalažak sin
gaskast, gudek legje boat-
tam bajas rokkadallam
varas basin.

21. Dak manne dalle
Filip lusa, gutte læi boat-
tam Betsaidast Galileast,
ja rokkadalle su ja celk-
ke: Hærra! Mi halidep
oaidnet Jesusa.

22. Filip boatta ja cæl-
ka Andreasi dam, ja An-
dreas ja Filip cælkkeba
fastain Jesusi dam.

23. Mutto Jesus vastedi
sodnoidi ja celki: Dibmo
læ boattam, go olbmu
bardne galgga hævasen
dakkujuvvut.

24. Duodai, duodai cæl-
kam mon digjidi: Jos
nisogordnečalbme i gača

ædnami ja jame, de orro
dat okto; mutto jos dat
jabma, de šaddad dat
ollo šaddoid.

25. Gutte rakista su hæ-
gas, son galgga dam mas-
set, ja gutte vašot su hæ-
gas dam mailmest, son
galgga dam varjalet aga-
laš ællemi.

26. Jos guttege aiggo
muo balvvalet, de čuvvus
son muo, ja gost mon
læm, dobbe galgga mai-
dai mu balvvalægje læt;
ja jos guttege muo balv-
vala, de galgga Ačče su
gudnijattet.

27. Dal læ muo siello
suorgganam; ja maid
galgam mon cælkket?
Ačačam, bæste muo dam
dimost! Daddeke, dam-
diti læm mon boattam
dam dibmoi.

28. Ačačam, hævasen
daga du namad! De bodi
jiedna almest: Sikke læm
mon hævasen dakkam
ja aigom fastain dam
hævasen dakkat.

29. De celkke olbmuk,
gudek čužžu ja gulle dam,
atte bajan læi čerggom;
ærrasak celkke: Engel
læ sudnji sardnom.

30. Jesus vastedi ja celki: Dat jiedna i šaddam mu diti, mutto din diti.

31. Dal dollujuvvui duobmo dam mailme bagjel; dal galgga dam mailme oaivvamuš balkkestuvvut olgus.

32. Ja mon, go mon bajeduvvum ædnamest bajas, de mon gæsam buokaid lusam.

33. Mutto dam son celki arvvedattem diti, maid jabmemid son galgai jabmet.

34. Olbmuk vastedegje sudnji: Mi læp gullam lagast, atte Kristus bisso agalaš aiggai; moft cælkak don dalle, atte olbmu bardne berre bajas bajeduvvut? Gi læ dat olbmu bardne?

35. De celki Jesus sigjidi: Čuovgas læ ain oanekaš aige din lutte. Vagjoleket dam bodda, go dist læ čuovgas, amas sævdnjad boattet din bagjeli! Ja gutte sævdnjad siste vagjola, i diede, gosa son manna.

36. Dam bodda go dist læ čuovgas, de oskot čuovggas ala, vai di šad-

dabetet čuovggas mannan! Daid sarnoi Jesus ja manai erit ja čiegai ječas sin oudast.

37. Mutto vaiko son læi dakkam nuft ollo mærkaid sin čalmi oudast, de æi si almake oskom su ala.

38. vai profet Esaias sadne ollašuvvuši, maid son læ cælkam: Hærra! Gi læ oskom dam, maid son mist gulai, ja gæsa læ Hærra gietta almostuvvum?

39. Damditi æi mattam si oskot; dastgo Esaias cælkka fastain:

40. Son læ sevdnjudattam sin čalmid ja buošodam sin vaimo, amasek si oaidnet čalmidæsekguim ja arvvedet vaimoin ja jorggalet ječaidæsek, vai mon buoredifčim sin.

41. Dam celki Esaias, dainago son oini su hærvasvuoda ja sarnoi su birra.

42. Daddeke osku ædnagak vela oaivvamužainge su ala; mutto Farisealažai diti æi si dovdastam dam, amasek si synogogast erit čulddujuvvut;

man-
Jesus
ciegai

43. dastgo si rakistegje
olbmui gudne æmbo go
Ibmel gudne.

on læi
mæ-
udast,
oskom

44. Mutto Jesus cūorvoi
ja celki: Gutto osko mu
ala, i osko mu ala, mutto
su ala, gutte læ muo
vuolgatam;

Esaias
maid
æerra!
maid
gæsa
almo-

45. ja gutte muo oaid-
na, oaidna su, gutte læ
muo vuolgatam.

attam
Esaias

46. Mon læm cūovgas,
mi læ boattam mailbmai,
amas oktage, gutte mu
ala osko, orrot sævdnjad
siste.

judat-
buoſ-
nasek
æsek-
imoin
æsek,
m sin.
saias,
i hær-
oi su

47. Ja jos guttege gulla
mu sanid ja i osko, su
im mon dubme; dastgo
im mon læk boattam
mailme dubmit, mutto
bæstet mailme.

ædna-
ſainge
seala-
astam
nago-
vut;

48. Gutte muo bagjel-
gæc̄ca ja mu sanid i vuo-
staivalde, sust læ dat,
gutte su dubme; dat
sadne, maid mon læm
sardnom, dat galgga su
dubmit dam manemuſ
bæive.

49. Dastgo im mon læk
sardnom jeſaldam; mut-
to Ac̄ce, gutte læ muo
vuolgatam, son læ addam
munji goc̄c̄oma dam har-
rai, maid mon galgam

cælkket, ja maid mon
galgam sardnot;

50. ja mon diedam, atte
su goc̄com læ agalaſ æl-
lem. Damditi, dam, maid
mon sarnom, sarnom
mon nuft, moft Ac̄ce læ
munji cælkkam.

13. Kapittal.

Jesus bassa mattajegjides
julgid ja nævvo sin vuolle-
gaſvutti, 1—20, sardno su
birra, gutte galgai su bættet,
21—30, sardno su hærvasen
dakkujumes birra ja guim-
guoibmasaſ rakisvuoda birra,
31—35, sardno Pietara jorra-
læme birra, 36—38.

1. Mutto bæssaſbasi oud-
dal, go Jesus didi, atte
su dibmo læi boattam,
go son galgai dam mail-
mest erit vuolgget ac̄es
lusa, de, nuftgo son læi
rakistam su ječas matta-
jegjid, gudæk legje mail-
mest, nuft rakisti son
sin gidda loapa ragjai.

2. Ja go ækedes malla-
sak dollujuvvujegje, go
bærggalak læi juo sisa
bačam Judas Iskariota,
Simon barne, vaibmoi,
atte son galgai su bættet,

3. go Jesus didi, atte
Ac̄ce læi addam buok su

giedaidi, ja atte son læi boattam Ibmel lutte ja manai Ibmel lusa,

4. de čuožželi son malasin ja nuolai su biktasides erit, ja son valdi lidnebiktasi ja boakkanasti ječas.

5. Dasto mannel leikki son čace littai ja riemai bassat mattajegjides julgid ja sikkot daid lidnebiktasin, maina son læi boakkanastum.

6. De bodi son Simon Pietar lusa; ja dat celki sudnji: Hærračam! Bassaigo don mu julgid?

7. Jesus vastedi ja celki sudnji: Maid mon dal dagam, ik don dal dieđe, mutto don šaddak arvvedet dam dastmannel.

8. Pietar cælka sudnji: Ik don galga agalažatge bassat mu julgid. Jesus vastedi sudnji: Jos mon im basa du, de dust i læk mikkege osid muina.

9. Simon Pietar cælka sudnji: Hærračam! Ale basa duššefal mu julgid, mutto maidai giedaid ja oaive!

10. Jesus cælka sudnji: Gutte læ bassajuv-

vum, i darbaš bassat ærago julgid, mutto læ aibas buttes; ja di lepet buttasak, mutto epet buokak.

11. Dastgo son dovdai su, gutte su beti; damditi celki son: Epet di læk buokak buttasak.

12. Go son dalle læi bassam sin julgid ja valddam su biktasides, de čokkani son fastain ja celki sigjidi: Diettebetetgo di, maid mon læm digjidi dakkam?

13. Di goččobetet muo oapatægjen ja hærran, ja di sardnobetet riekta; dastgo mon læm dat.

14. Jos dalle mon, gutte læm din hærra ja oapatægje, læm bassam din julgid, de lepet maidai di gædnegasak bassat gutteguimidædek julgid.

15. Dastgo mon læm addam digjidi ouddamærka, vai, nuftgo mon dakkim digjidi, nuft galgabebet maidai di dakkat.

16. Duodai, duodai cælkam mon digjidi! Balvvalægje i læk stuoreb go su ised, ige airas stuoreb go son, gutte su vuolgati.

17. daid
gasa
daid

18. buok
dam
ljim
ollaš
laibe
baje
stai.

19. mon
dalg
dat
bete
Kri

20. kan
su
mor

vuo
gut
su
læ

21. cæl
son
du
du
gji
mu

22. taj

17. Jos di diettebetet daid, de lepet di audogasak, jos di dakkabetet daid.

18. Im mon sarno din buokai birra; mon dieđam, gæid mon læm valjim. Mutto — vai čala ollašuvvuši: Dat, gutte laibe muina borra, læ bajedam šušmes mu vuostai.

19. Dam rajest cælkam mon digjidi dam, oudalgo dat šadda, vai, go dat læ šaddam, di oskobetet, atte mon læm Kristus.

20. Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Gutte su vuostaivaldda, gæn mon vuolgatam, muo vuostaivaldda; mutto gutte muo vuostaivaldda, su vuostaivaldda, gutte læ muo vuolgatam.

21. Go Jesus læi dam cælkkam, de likkatuvvui son sagga vuoinastes ja duodašti ja celki: Duodai, duodai cælkam mon digjidi, atte okta dist bætta muo.

22. De gæččagotte matjægjek gutte guoime-

sek ala ja æppedegje, gæn birra son sarnoi.

23. Mutto de læi muttom su mattajegjin, gutte bævde lutte vællai Jesus aske vuostai, gæn Jesus rakisti.

24. Dasa nuvketi dalle Simon Pietar, vai son jæraši, gi dat læžža, gæn birra son sarnoi.

25. Mutto son sojaldati ječas Jesus radde vuostai ja celki sudnji: Hærra! Gi dat læ?

26. Jesus vastedi: Dat læ son, gæsa mon addam dam bitta, maid mon buonjostam. Ja son buonjosti bitta ja addi Judas Iskarioti, Simon bardnai, dam.

27. Ja manjelgo son læi ožžom dam bitta, de manai Satan su sisa. De celki Jesus sudnji: Maid don dagak, de daga dam farga!

28. Mutto i oktage sist, gudek legje bævdest čokkamen, diettam, man varas son celki sudnji dam.

29. Dastgo muttomak doivvu, dademielde go Judasest læi burssa, atte

Jesus celki sudnji: Oaste, maid mi darbašep basi-di! daihe, atte son galgai addet maidege vaivašidi.

30. Go son dalle læi valddam dam bitta, de manai son dallanaga olgus. Mutto igja læi.

31. Go son dalle læi olgus mannam, de celki Jesus: Dal læ olbmu bardne hærvasen dakkujuvvum, ja Ibmel læ hærvasen dakkujuvvum su siste.

32. Jos Ibmel læ hærvasen dakkujuvvum su siste, de aiggo Ibmel maidai su hærvasen dakkat ješječas siste, ja son aiggo farga su hærvasen dakkat.

33. Manačidam! Mon læm ain oanekaš bodduš din lutte. Di šaddabetet occat muo, ja nuftgo mon celkkim Judalažai-di: Gosa mon manam, dokko epet di mate boat-tet, nuft cælkam mon maidai digjidi dal.

34. Mon addam digjidi odda bakkom, atte di galggabetet rakistet gut-tet guimidædek, vai,

nuftgo mon læm rakistam din, nuft galggabetet maidai di rakistet gutteg guimidædek.

35. Dast galggek buokak dovddat, atte di lepet mu mattajægjek, jos dist læ gaskanædek rakisvuotta.

36. Simon Pietar celki sudnji: Hærra! Gosa don manak? Jesus vastedi sudnji: Gosa mon manam, dokko ik mate don dal muo čuovvot; mutto dasto mannel galgak don muo čuovvot.

37. Pietar cælkka sudnji: Hærra! Manne mon im mate dal du čuovvot? Mon aigom bigjat mu hæggam du oudast.

38. Jesus vastedi sudnji: Hægad don aigok bigjat mu oudast? Duodai, duodai cælkam mon dudnji: Vuonca-vares i šadda biškot, ouddalgo don læk biettalam muo golma gærde.

14. Kapittal.

Jesus aiggo rakadet saje su olbmuidasas, 1—4; son læ ješ gæidno Ače lusa, 5—7; son ja Ače læba okta, 8—20; son aiggo almostattet ječas su olb-

muie
Vuon
27-

1.

suo

mel

2.

ollo

jos

lifč

gjid

erit

3.

nar

det

đar

dar

mo

bet

4.

dar

die

5.

nji

de,

mo

die

6.

Mo

du

ok

ær

7

do

ma

ja

muidasas ja vuolgatet sigjidi Vuoina, 21—26; son jedde sin, 27—31.

1. Allusek din vaimok suorgganeku! Oskot Ib-mel ala ja oskot mu ala!

2. Mu aċe viesost læk ollo orromsajek. Mutto jos dat i livċe nuft, de lifċim mon cælkkam digjidi dam. Mon manam erit digjidi saje rakadet,

3. ja go mon læm mannam erit ja oažom rakadet digjidi saje, de boadam mon fastain ja valdam din lusam, vai, gost mon læm, dobbe galgga-betet maidai di læt.

4. Ja gosa mon manam, dam di diettebetet, ja di diettebetet gæino.

5. Tomas cælkkam sudnji: Hærra! Æp mi die-de, gosa don manak; ja moft mattep mi dalle diettet gæino?

6. Jesus cælkkam sudnji: Mon læm gæidno ja duottavuotta ja ællem; i oktage boade Aċe lusa ærrebo mu bokte.

7. Jos di lifċidek muo dovddam, de di lifċidek maidai dovddam mu aċe, ja dam rajest dovddabetet

di su ja lepet su oaidnam.

8. Filip cælkkam sudnji: Hærra! Čajet migjidi Aċe, ja dast læ migjidi galle!

9. Jesus cælkkam sudnji: Nuft gukkes aige læm mon læmaš din lutte, ja ik don læk dovddam muo, Filip? Gutte muo læ oaidnam, læ oaidnam Aċe; ja moft cælkak don dalle: Čajet migjidi Aċe?

10. Ikgo don osko, atte mon læm Aċe siste, ja Aċċe læ mu siste? Daid sanid, maid mon sarnom digjidi, im mon sarno ješaldam; mutto Aċċe, gutte bisso mu siste, son dakkam dagoid.

11. Oskot munji, atte mon læm Aċe siste, ja Aċċe læ mu siste? Mutto jos di epet dato, de oskot munji almake aito dagoi diti!

12. Duodai, duodai cælkkam mon digjidi: Gutte osko mu ala, son oažžo maidai dakkat daid dagoid, maid mon dagam, ja son oažžo dakkat stuorebuid go daid; dastgo

mon manam mu aččam lusa.

13. Ja maidikkenessi di rokkadallabetet mu nammi, dam mon dagam, vai Ačče hærvasmattujuvvu Barne bokte.

14. Jos di rokkadallabetet maidege mu nammi, de mon dagam dam.

15. Jos di rakistepet muo, de dollet mu bakkomid!

16. Ja mon aigom rokkadallat Ačče, ja son ad da digjidi nubbe bæloštægje, vai son bisso din lutte agalažat,

17. duottavuoda vuoiņa, gæn mailbme i mate vuoistaivalddet, dastgo dat i oaine su ige dovda su; mutto di dovddabetet su, dastgo son bisso din lutte ja galgga orrot din siste.

18. Im mon guode din oarbesen; mon boadam din lusa.

19. Vela ain oanekaš bodduš, ja mailbme i oaine muo šatan, mutto di oaidnebetet muo; dastgo mon ælam, ja di galgabetet ællet.

20. Dam bæive šadda-

betet di dovddat, atte mon læm mu aččam siste, ja di mu siste, ja mon din siste.

21. Gæst læk mu bakkomak ja doalla daid, son læ dat, gutte muo rakista; mutto gutte muo rakista, son galgga rakistuvut mu ačest, ja mon aigom rakistet su ja almostattet ječčam sudnji.

22. Judas — i Iskariot — cælkka sudnji: Hærra! Mast dat boatta, go don aigok almostattet ječad migjidi ja ik mailbmai?

23. Jesus vastedi ja celki sudnji: Jos guttege muo rakista, de son doalla mu sane, ja mu ačče su rakista, ja moai botte su lusa ja dakke orromsaje su lutte.

24. Gutte muo i rakist, i son doala mu sanid, ja dat sadne, maid di gullabetet, i læk mu sadne, mutto aččam sadne, gutte læ muo vuolgatam.

25. Dam mon læm digjidi sardnom, go mon ain orom din lutte;

26. mutto bæloštægje, Bassevuoigniņa, gæn Ačče

vu
gal
bu
buc
læn
27
dig.
dar
mo
go
sek
gar
28
att
di:
boa
Jos
rak
di
kir
lus
stu
29
cæ
ou
go
da
30
sa
go
mu
i 1
31
ša
ra
ga

atte
m si-
te, ja
bakk-
daid,
muo
muo
raki-
mon
ja al-
dnji.
ariot
Hær-
a, go
et je-
ailb-
cel-
tege
loal-
ačēe
otte
rom-
kist,
i, ja
ulla-
dne,
gut-
n.
di-
mon
egje,
Ačēe

vuolgat mu nammi, son galgga oapatet digjidi buok ja muitotet digjidi buok dai birra, maid mon læm digjidi cælkkam.

27. Rafhe guodam mon digjidi, mu raffham addam mon digjidi; im mon adde digjidi, nuftgo mailbme adda. Allusek din vaimok suorganeku ja allusek ballu!

28. Di lepet gullam, atte mon celkkim digjidi: Mon vuolgam erit ja boadam fastain din lusa. Jos di anašeidek muo rakisen, de illodifēidek di damditi, go mon celkkim: Mon manam ačēam lusa; dastgo mu ačēe læ stuoreb go mon.

29. Ja dal læm mon celkkam digjidi dam, ouddalgo dat šadda, vai go dat læ šaddam, di dalle oskobetet.

30. Dastmanas im mon sarno dinguim ollo; dastgo dam mailme oaivvamuš boatta, ja sust i læk i mikkege mu siste;

31. mutto vai mailbme šadda dovddat, atte mon rakistam ačēam ja dagam nuft, moft Ačēe læ

muo gočēom, — čuožželeket, vulggop mi dast erit!

15. Kapittal.

Jesus sardno vuoinalaš okti ovtastattujume birra ječaines, 1—8, nævvo guimguoibmasaš rakisvutti, 9—17, nævvo gierdavašvutti ja dorvolašvutti doarradallujume siste, 18—27.

1. Mon læm dat duotta vidnemuorra, ja mu ačēe læ vidnegarde ised.

2. Juokke oavse must, mi i šaddad šaddoid, dam erit valdde son; ja juokke oavse, mi šaddad šaddoid, buttesta son, vai dat šaddad æneb šaddoid.

3. Di lepet juo buttasak dam sane bokte, maid mon læm digjidi sardnom.

4. Bissot mu siste, de bisom mon din siste. Nuftgo oakse i mate šaddadet šaddoid ješaldes, mudoigo dat bisso vidnemuorast, nuft epet dige mate, mudoigo di bissobetet mu siste.

5. Mon læm vidnemuorra, di lepet oavsek; gutte bisso mu siste, ja mon su siste, son šaddad

ollo šaddoid; dastgo alma mutaga epet di mate maidego dakkat.

6. Jos guttege i biso mu siste, de son olgus balkkestuvvu nuftgo oakse ja mieska; ja dak čoggujuvvujek ja balkkestuvvujek dolli, ja dak bullek.

7. Jos di bissobetet mu siste, ja mu sanek bisuk din siste, de rokka-dallet, maidikkenessi di dattobetet, ja dat galgga digjidi dpatuvvat!

8. Daggo bokte hærvas-mattujuvvu mu ačče, go di šaddadepet ollo šaddoid, ja di galggabetet šaddat mu mattajægjen.

9. Nuftgo Ačče læ muo rakistam, nuft læm maidai mon din rakistam; bissot mu rakisvuoda siste!

10. Jos di doallabetet mu bakkomid, de di bisobetet mu rakisvuoda siste, nuftgo mon læm doallam mu aččam bakkomid ja bisom su rakisvuoda siste.

11. Dam mon læm sardnom digjidi, vai mu illo bisuši din siste, ja

vai din illo šaddaši ollesen.

12. Dat læ mu bakkom, atte di galggabetet rakistet gutteg guimidædek, nuftgo mon læm din rakistam.

13. I ovtastge læk stuoreb rakisvuotta go dat, atte son bigja su hægas su ustebides oudast.

14. Di lepet mu ustebak, jos di dakkabetet, maid mon digjidi gočom.

15. Im mon gočo din šatan balvvalægjen, dastgo balvvalægje i diede, maid su ised dakka; mutto din læm mon goččom usteben, dastgo buok dam, maid mon læm gullam mu ačestam, læm mon digjidi diedetam.

16. Epet di læk valljim muo, mutto mon læm valljim din ja bigjam din, vai di manašeidek dokko ja šaddadifčidek šaddoid, ja din šaddok bisuše, vai, maidikkenessi di rokkadallabetet Ačest mu nammi, son adda digjidi.

17. Dam gočom mon

dig
tet
dæ
18
šot
vaš
din
19
me
ma
mu
go
olb
val
dai
dir
20
ma
gji
stu
si
mu
mæ
do
do
sar
2
da
na
do
vu
2
bo
gji
su

digjidi, atte di galggabetet rakistet gutteg guimiddædek.

18. Go mailbme din vašot, de dittet, atte dat læ vašotam muo ouddalgo din!

19. Jos di lifčidek mailme olbmuk, de rakistifči mailbme su ječas olbmuid; mutto dađemielde go di epet læk mailme olbmuk, mutto mon læm valljim din mailmest, damditi vašot mailbme din.

20. Muittet dam sane, maid mon celkkim digjidi: Balvvalægje i læk stuoreb go su ised! Jos si læk doarradaliām muo, de si doarradallek maidai din; jos si læk doallam mu sane, de dollek si maidai din sane.

21. Mutto buok dam dakkek si digjidi mu namā diti, dainago si æi dovda su, gutte læ muo vuolgatam.

22. Jos mon im livče boattam ja sardnom sigjidi, de sist i livče suddo; mutto dal i læk

sist i mikkege, maina sin suddosek bæloštet.

23. Gutto muo vašot, vašot maidai mu ače.

24. Jos mon im livče dakkam daid dagoid sin gaskast, maid i oktage æra læk dakkam, de sist i livče suddo; mutto dal læk si oaidnam daid ja almake vašotam sikke muo ja mu ače.

25. Mutto dat šadda, vai dat sadne, mi læ čallujuvvum sin laga siste, ollašuvvu: Si vašotegje muo ašetaga.

26. Mutto go bæloštægje boatta, gæn mon vuolgatam digjidi Ačē lutte, duottavuoda vuoigŋa, gutte Ačest olgus manna, son galgga duodaštet mu birra.

27. Mutto di maidai galggabetet duodaštet; dastgo di lepet læmaš mu mielde gidda algo rajest.

16. Kapittal.

Jesus sardno vela æmbo doarradallujume birra, 1—4, sardno Bassevuoiŋa vuolgatume ja duji birra, 5—15, sardno eritvuolggemes birra, 16—23, sardno rokkadusa famo birra, 24

—27, sardno fastain eritvuolgemes birra, 28—33.

1. Dam læm mon digjidi sardnom, amadek di værranet.

2. Si olgus eullddek din synagogain; ja boatta vela dat aigge, atte juokkehaš, gutte din godda, doavvo atte son čajet Ibmeli balvvalusa.

3. Ja dam dakkek si din vuostai, dainago si æi dovda Ače, æige muo.

4. Mutto dam læm mon digjidi sardnom, vai, go dibmo boatta, di dalle muitebetet, atte mon læm cækkam digjidi dam; mutto dam im mon cækkam digjidi algost, dainago mon legjim din lutte.

5. Mutto dal manam mon su lusa, gutte læ muo vuolgatam, ja i oktage dist jæra must: Gosa don manak?

6. Mutto dainago mon læm sardnom digjidi dam, de læ moraš dævd-dam din vaimo.

7. Mutto mon cækkam digjidi duottavuoda: Dat læ digjidi avkalaš, atte mon manam erit; dastgo

jos mon im mana erit, de bæloštægje i boade din lusa; mutto jos mon manam erit, de vuolgatam mon su din lusa.

8. Ja go son boatta, de dævdda son mailme ala suddo ja vanhurskesvuoda ja duomo,

9. suddo, dainago si æi osko mu ala,

10. mutto vanhurskesvuoda, dainago mon manam mu aččam lusa, ja epet di oaine muo šatan gukkeb,

11. mutto duomo, dainago dam mailme oaivvamuš læ dubmijuvvum.

12. Must læ ain ollo digjidi cækket, mutto epet di mate dal dam guoddet.

13. Mutto go son, duottavuoda vuoiŋŋa, boatta, de galgga son oapestet din buok duottavutti; dastgo i son sarno ješaldes, mutto maidikkenesi son gulla, dam šon sardno, ja boatte dapa-tusaid son muittal digjidi.

14. Son galgga muo hærvasen dakkat; dastgo son valdda dast, mi mu læ, ja muittal digjidi.

15. Buok, mi læ Ačest, læ mu; damditi celkkim mon, atte son valdda dast, mi mu læ, ja muittal digjidi.

16. Oanekaš bodduš gæčest de epet di oaine muo, ja fastain oanekaš bodduš gæčest de di oaidnebetet muo; dastgo mon manam Ače lusa.

17. De celkke muttomak su mattajegjin gutteg guoibmasæsek: Mi dat læ, maid son cælkka migjidi: Oanekaš bodduš gæčest de epet di oaine muo, ja fastain oanekaš bodduš gæčest de di oaidnebetet muo, ja: Dastgo mon manam Ače lusa?

18. De celkke si: Mi dat læ, maid son cælkka: Oanekaš bodduš gæčest? Āp mi arved, maid son sardno.

19. De didi Jesus, atte si aiggu sust jærrat, ja son celki sigjidi: Dam birra jærrabetet di gutteg guoimestædek, go mon celkkim: Oanekaš bodduš gæčest de epet di oaine muo, ja fastain oanekaš bodduš gæ-

čest de di oaidnebetet muo.

20. Duodai, duodai cælkam mon digjidi: Di šaddabetet čierrot ja luoibmat, mutto mailbme šadda illodet; di šaddabetet morraši, mutto din moraš galgga šaddat illon.

21. Go nisson riegadatta, de læ sust moraš, dainago su dibmo læ boattam; mutto go son læ mana riegadattam, de i son šat bakčas muite ilo diti, go olmuš læ riegadam mailbmai.

22. Maidai distge læ dal moraš; mutto mon aigom din fastain oaidnet, ja din vaibmo galgga illodet, ja i oktage valde din ilo dist erit.

23. Ja damanaga bæive epet di šadda jærrat must maidege. Duodai, duodai cælkam mon digjidi, atte maidikkenessi di rokkadallabetet Ačest mu nammi, dam adda son digjidi.

24. Dam ragjai epet di læk rokkadallam maidege mu nammi; rokka-dallet, ja di oažžobetet,

vai din illo šaddaši ollesen!

25. Dam læm mon sardnom digjidi værddadusai čada; mutto dat dibmo boatta, go mon im šatan sarno digjidi værddadusai čada, mutto vuiggistaga muittalam digjidi Ače birra.

26. Duom bæive rokka-dallabetet di mu nammi, ja im mon cælke digjidi, atte mon aigom rokkadallat Ače din oudast;

27. dastgo Ače ješ din rakista, dađemielde go di lepet rakistam muo ja oskom, atte mon læm vuolggam Ibmel lutte.

28. Mon læm vuolggam Ače lutte ja boattam mailbmai; mon guođam fastain mailme ja manam Ače lusa.

29. Su mattajægjek celkek sudnji: Gæča, dal sarnok don vuiggistaga ikge cælke maidege værddadusaid.

30. Dal diettep mi, atte don diedak buok ikge darbaš, atte guttege gača dust: damditi oskop mi, atte don læk vuolggam Ibmel lutte.

31. Jesus vastedi sigjidi: Dal oskobetet di.

32. Gæča, dat dibmo boatta ja læ juo boattam, go di biedganepet, ješ-gutteg guvllusis, ja guođ-debetet muo okto; im mon daddeke læk okto, dastgo Ače læ muina.

33. Dam læm mon sardnom digjidi, vai di anašeidek rafhe mu siste. Mailmest læ dist atestus; mutto leket dorvolažak! Mon læm vuoittam mailme.

17. Kapittal.

Jesus rokkadalla, vai Ače datto hærvasen dakkat su barnes, 1–5, bajasdoallat su mattajegjid, gudek læk vuostaivalddam su sanid, 6–19, ja okti-ovtastattet buok oskolažaid suina, 20–26.

1. Dam sarnoi Jesus, ja son bajedi su čalmides bajas alme guvllui ja celki: Ačačam! Dibmo læ boattam; hærvasen daga du barnad, vai maidai du bardne hærvasen dagaši du,

2. nuftgo don læk ad-dam sudnji famo buok oaže bagjel, vai son ad-da daidi buokaidi, gæid

doi
ag
3.
laš
de
du
do
str
4
me
mo
da
mu
5
ga
ječ
va
du
mo
6
tar
mu
mu
si
ad
læ
7
bu
m
du
8
m
da
ad
st
da

sigjidi:

libmo

attam,

jes-

guod-

; im

okto,

ina.

sard-

i ana-

siste.

estus;

ažak!

mail-

l.

Ačēe

kat su

llat su

k vuo-

6—19,

osko-

us, ja

nides

ni ja

libmo

vasen

vai

hær-

k ad-

buok

n ad-

gæid

don læk sudnji addam, agalaš ællema!

3. Ja dat læ dat agalaš ællem, atte si dovddek du, dam ovta aidno duotta Ibmela, ja su, gæn don vuolgatik, Jesus Kristususa.

4. Mon læm hærvas-mattam du ædnam alde; mon læm ollašuttam dam dago, maid don addik munji dakkat.

5. Ja dal hærvasen daga don muo, ačačam, du ječad lutte daina hærvasvuodain, mi must læi du lutte, ouddalgo mailbeme læi.

6. Mon læm almostattam du nama daidi olbmuidi, gæid don læk munji addam mailmest; si legje du, ja don læk addam sin munji, ja si læk vurkkim du sane.

7. Dal dittek si, atte buok dat, maid don læk munji addam, boatta dust.

8. Dastgo daid sanid, maid don læk munji addam, læm mon sigjidi addam, ja si læk vuostaivalddam daid ja dovd-dam duottavuodast, atte

mon læm vuolggam du lutte, ja si læk oskom, atte don læk vuolgatam muo.

9. Mon rokkadalam sin oudast: im mon rokka-dala mailme oudast, mutto sin oudast, gæid don læk munji addam; dastgo si læk du.

10. Ja buok dat, mi mu læ, dat læ du, ja dat, mi du læ, dat læ mu; ja mon læm hærvasen dak-kujuvvum sin siste.

11. Ja im mon læk šatan mailmest, mutta dak læk mailmest ja mon boadam du lusa. Basse ačačam! Varjal sin, gæid don læk munji addam, du nammasad, vai si lifče okta, nuftgo moai!

12. Dallego mon legjim sin lutte mailmest, de varjalim mon sin du nammi; sin, gæid don læk munji addam, læm mon gattim, ja i oktage lappun sist, ærrebgo dot gadotusa manna, vai čala ollašuvvuši.

13. Mutto dal boadam mon du lusa, ja dam sarnom mon mailmest, vai si galggek adnet mu ilo ollesen sistesek.

14. Mon læm addam sigjidi du sane, ja mailbme læ vašotam sin, daingo si æi læk mailme olbmuk, nuftgo im monge læk mailme olmuš.

15. Im mon rokkadala, atte don galgak valddet sin mailmest erit, mutto vai don varjalifčik sin bahast erit.

16. Æi si læk mailme olbmuk, nuftgo im monge læk mailme olmuš.

17. Basotifčik sin du duottavuodad siste! Du sadne læ duottavuotta.

18. Nuftgo don læk vuolgatam muo mailbmai, nuft læm maidai mongis vuolgatam sin mailbmai.

19. Ja mon basotam ješječčam sin oudast, vai maidai sigis lifčee basotuvvum duottavuoda siste.

20. Mutto im mon rokkadala duššefal dai oudast, mutto maidai sin oudast, gudek sin sane bokte oskuk mu ala,

21. vai si buokak lifčee okta, nuftgo don læk, ačāčam, mu siste, ja mon du siste, vai maidai

sigis lifčee okta monno siste, vai mailbme osko, atte don læk vuolgatam muo.

22. Ja mon læm addam sigjidi dam hærvasvuoda, maid don læk addam munji, vai si lifčee okta, nuftgo moai ledne okta,

23. mon sin siste, ja don mu siste, vai si šaddaše ollasi oktan, ja vai mailbme dovdaši, atte don læk vuolgatam muo ja læk rakistam sin, nuftgo don læk rakistam muo.

24. Ačāčam! Mon datom, atte si, gæid don læk munji addam, lifčee maidai mu lutte, gost mon læm, vai ši oainaše ma hærvasvuoda, maid don læk munji addam; dastgo don læk rakistam muo, ouddalگو mailme vuoddo bigjujuvvui.

25. Vanhurskes ačāčam! I mailbme læk dovddam du, mutto mon læm dovddam du, ja dak læk dovddam, atte don læk vuolgatam muo.

26. Ja mon læm diedetam sigjidi du nama ja

aigo
dar
ma
lifč
siste

Jes
-9;
sa b
juvv
lutte
vo r
sted
juvv
su.
Pila
kas

1.
sar
olg
gui
sta
ma
taj
2.
gu
das
da
gji
3.
va
mu
žai
de
ga
gu
4

aigom diedetet sigjidi dam, vai dat rakisvuotta, maina don rakistak muo, lifči sin siste, ja mon sin siste.

18. Kapittal.

Jesus bettjuvuu Judasest, 1—9; Pietar erit čuoppa Malkusa bælje, 10—11. Jesus čadnujuvuu, dolvvujuvuu Annas lutte Kaifas lusa; Pietar čuovvo manest, 12—18. Jesus vasted bajemuš pappi ja cabmujuvuu, 19—24. Pietar biettal su, 25—27. Jesus dolvvujuvuu Pilatus lusa ja duodašt su rikas birra, 28—40.

1. Go Jesus læi dam sardnom, de manai son olgus su mattajegjidesguim Kedron jogača rasta, gost læi urtasgardde, man sisa son ja su mattajægjek manne.

2. Mutto maidai Judas, gutte su beti, didi baike: dastgo Jesus čoaggani davja dasa su mattajegjidesguim.

3. Go dalle Judas læi valddam favtaid ja bajemuš papai ja Farisealažai balvvalegjid mieldes, de bodi son dokko čuovgai ja lampai ja værjoi-guim.

4. Go Jesus dalle didi

buok dam, mi galgai boattet su bagjeli, de manai son olgus ja celki sigjidi: Gæn di occabetet?

5. Si vastedegje sudnji: Jesusa, Nasarealaža. Jesus cælka sigjidi: Mon dat læm. Mutto Judas, gutte su beti, čuožoi maidai sin lutte.

6. Go son dalle celki sigjidi: Mon dat læm, de gaidde si ruoktot guvllui ja gačče ædnami.

7. De jærαι son fastain sist: Gæn di occabetet? Mutto si celkke: Jesusa, Nasarealaža.

8. Jesus vastedi: Mon celkkim digjidi, atte mon dat læm; jos di dalle occabetet muo, de diktet daid mannat!

9. — vai dat sadne ollašuvvuši, maid son læi cælkkam: Im mon mas-sam vela ovtage sist, gæid don læk munji ad-dam.

10. Go dal Simon Pietarest læi miekke, de rotti son dam olgus ja časki bajemuš papa balvvalægje ja čuopai su olgiš bælje erit. Mutto dam

balvvalægje namma læi Malkus.

11. De celki Jesus Pietari: Naket miekad doppi! Imgo mon galga jukkat dam gæra, maid mu aēce læ munji addam?

12. De valdde favtak ja bajemuš oaivve-olmai ja Judalažai balvvalægjek Jesusa ja čadne su.

13. Ja si dolvvu su vuoččan Annas lusa; dastgo son læi Kaifasa vuoppa, gutte læi dam jage bajemuš pappa.

14. Mutto dat læi Kaifas, gutte læi addam Judalažaidi dam rade, atte dat læi avkalaš, atte okta olmuš jamaši albmuga oudast.

15. Mutto Simon Pietar ja muttom æra mattajægje čuovoiga Jesusa; mutto dat sæmma mattajægje læi oapes bajemuš pappi ja manai Jesusa mielde bajemuš papa vieso sisa.

16. Mutto Pietar čuožoi olgobælde ukša-guorast. De manai dat nubbe mattajægje, gutte læi oapes bajemuš pappi, olgus ja sarnoi ukša-

fakti ja doalvoi Pietara sisa.

17. De cælkka dat biga, gutte læi uksafakta, Pietari: Ikgoson maidai don læk muttom dam olbmu mattajegjin? Son celki: Im mon læk.

18. Mutto balvvalægjek ja rængak čužžu ja legje dakkam hilladola, dainago čoaskes læi, ja biktalegje ječaidæsek; mutto Pietar čuožoi sin lutte ja biktali ječas.

19. De jærai bajemuš pappa Jesusest su mattajegji birra ja su oapo birra.

20. Jesus vastedi sudnji: Mon læm sardnom albmoset mailbmai; mon læm alelassi oapatam synagoga siste ja tempel siste, dast, gosa Judalažak čoakkai bottek buok baikin, ja čiegosvuodast im mon læk maidege sardnom.

21. Manne don jærak must? Jæra sist, gudek læk gullam, maid mon sigjidi sardnum! Gæča, si dittek, maid mon læm cælkkam.

22. Mutto go son læi

dan
ska
val
čuz
vuc
dal
pi?
2ē
nji
sto
dar
mo
de
mu
2
tar
jer
2
ču
De
go
to:
bi
mo
2
pa
læ
Pi
ca
næ
su
2
fa
bi
?
Je

ietara
biga,
Pie-
i don
olbmu
celki:

dam sardnomen, de doar-
škali muttom dain balv-
valeyjin, gudek lutte
čužžu, Jesusa njalme
vuostai ja celki: Vaste-
dakgo nuft bajemuš pap-
pi?

egjek
legje
laina-
bikta-
nutto
tte ja

23. Jesus vastedi sud-
nji: Jos mon læm boa-
stot sardnom, de čajet
dam boaston! Mutto jos
mon læm burist sardnom,
de manne cabmak don
muo?

emuš
mat-
oapo

24. Annas læi vuolga-
tam su čadnagasast ba-
jemuš papa Kaifas lusa.

sud-
lnom
mon
n sy-
mpel
dala-
buok
odast
dege

25. Mutto Simon Pietar
čuožoi ja biktali ječas.
De celkke si sudnji: Ik-
go maidai don læk mut-
tom su mattajegjin? Son
biettali dam ja celki: Im
mon læk.

ærak
udek
mon
æča,
læm

26. Muttom bajemuš
papa balvvaleyjin, gutte
læi su fuolkke, gæn bælje
Pietar læi erit čuoppam,
čelkka: Imgo mon oaid-
nam du urtasgarde siste
suina?

læi

27. De biettali Pietar
fastain; ja de dallanaga
biškoï vuonccavares.

28. De dolvyu si dalle
Jesusa Kaifas lutte duob-

movissui. Mutto de læi
arrad, ja æi si mannam
duobmovieso sisa, ama-
sek si šaddat buttes-
mættosen, mutto vai si
ožuše borrat bæssašmal-
lasid.

29. De manai Pilatus
olgos sin lusa ja celki:
Maid vaiddemušaid adne-
betet di dam olbmu vuos-
stai?

30. Si vastedegje ja
celkke sudnji: Jos dat i
livče værredakke, de æp
mi livče addam su du
gitti.

31. De celki Pilatus si-
gjidi: De valddet di su
ja dubmijeket su din la-
gadek mielde! De celkke
Judalažak sudnji: I læk
migjidi lobalaš gudege
hægatuttet,

32. — vai Jesus sanek
ollašuvvuše, maid son
celki, go son diedeti,
maid jabmemid son gal-
gai jabmet.

33. De manai Pilatus
fastain duobmovieso sisa
ja ravkai Jesusa ja celki
sudnji: Lækgo don Ju-
dalažai gonagas?

34. Jesus vastedi sud-
nji: Sarnokgo don dam

ješaldad, daihe lækgo ærrasak cælkam dudnji dam mu birra?

35. Pilatus vastedi: Læmgo mon Judalaš? Du olbmuk ja bajemuš papak læk addam du mu gitti; maid læk don dakkam?

36. Jesus vastedi: Mu rika i læk dam mailmest; jos mu rika lifēi dam mailmest, de lifēe mu balvvalægjek soattam, amam mon addujuvvut Judalažai gitti; mutto dal i læk mu rika dam mailmest.

37. De celki Pilatus sudnji: De don læk almake gonagas? Jesus vastedi: Don dam cælkak; mon læm gonagas. Dam varas mon læm riegadam ja dam varas boattam mailbmai, vai mon galgam duodašet duottavuoda birra. Juokkehaš, gutte læ duottavuoda olmuš, gulla mu jiena.

38. Pilatus celki sudnji: Mi læ duottavuotta? Ja go son læi dam cælkam, de manai son fastain olgus Judalažai lu-

sa ja celki sigjidi: Im mon gavna maidege ašid su duokken.

39. Mutto dist læ vierro, atte mon galgam luoitet digjidi ovta luovos bæssačidi; dattobetetgo di dalle, atte mon luoitam digjidi Judalažai gonagasa luovos?

40. De čurvvu si fastain buokak ja celkke: Ale luoite dam, mutto Barrabasa! Mutto Barrabas læi rievvar.

19. Kapittal

Jesus rissijuvvu ja higjeduvvu, 1—3. Pilatus vigga luoitet su luovos, mutto dubme su manemusta, 4—16. Son russinavllijuvvu guovte rievvara gaski, 17—18. Bagjelčala čallujuvvu, 19—22; su biktasak juogadujuvvujek, 23—24; son jedde su ædnes, 25—27; son jugatuvvu eddikin; son jabma, 28—30. Su daytek æi cuvkkijuvvu, mutto su erteg raiggeduvvu, 31—37. Son havdaduvvu Josefest ja Nikodemusest, 38—42.

1. De valdi Pilatus Jesusa ja addi su rissijuvvut.

2. Ja soatte-olbmak bargedegje bastelis lanjain kruono ja bigje dam su oaivvai, ja si suppijegje

pur
celk
3.

Jud
doa
vuo

4.
fast
gjid

su
diet

gav
duo

5.
gus
lad

bik
sigj

olm
6.
ja

su,
ke:

nav
sigj

rus
go
duc

7.
sud

dar
son
son

Ibr
8.

Im
ašid

vier-
uoit-
ovos
etgo
itam
aga-

stain
Ale
arra-
s læi

eduv-
uoit-
abme
Son
riev-
lāala
bikta-
—24;
—27;
son
k æi
erteg
navd-
ode-

Je-
juv-

arg-
jain
a su
egje

purpurbiktasa su birra ja celkke:

3. Burist dudnji, don Judalažai gonagas! Ja si doarškalegje su njalme vuostai.

4. De manai Pilatus fastain olgus ja celki sigjidi: Gæċa, mon buvtam su olgus din lusa, vai di diettebetet, atte im mon gavna maidege ašid su duokken.

5. De manai Jesus olgus ja guddi bastelis ladnjakruono ja purpurbiktasa. Ja Pilatus celki sigjidi: Gæċa, maggar olmuš!

6. Go dal bajemuš papak ja balvvalægjek oidne su, de ċurvvu si ja celkke: Russinavlle, russinavlle! Pilatus cælkka sigjidi: Valddet di su ja russinavllijeket su! Dastgo im mon gavna aše su duokken.

7. Judalažak vastedegje sudnji: Mist læ laka, ja dam min laga mielde læ son ašalaš jabmet, ðainago son læ ðakkam ješječas Ibmel Bardnen.

8. Go dalle Pilatus gulai

dam sane, de ballagodi son ain æmbo.

9. Ja son manai fastain duobmovieso sisa ja celki Jesusi: Gude baike olmuš don læk? Mutto Jesus i addam sudnji vastadusa.

10. De cælkka Pilatus sudnji: Ikgo don sarno munji? Ikgo don diede, atte must læ fabmo du russinavllit, ja atte must læ fabmo luoittet du luovos?

11. Jesus vastedi: I dust livċe mikkege famoid mu bagjel, jos dat i livċe addujuvvum dudnji bagjen; damditi læ sust, gutte addi muo du gitti, stuoreb suddo.

12. Dastmanqel viggai Pilatus luoittet su luovos. Mutto Judalažak ċurvvu ja celkke: Jos don luoitak dam luovos, de ik don læk kæisara usteb. Juokkehaš, gutte ðakka ječas gonagassan, bigja ječas kæisara vuostai.

13. Go Pilatus gulai dam sarne, de doalvoi son Jesusa olgus ja ċokkani duobmo-stuolo ala dam baikkai, mi goċċu-

juvvu gedgiguim borddujuvvum, mutto Ebrealas̄ gilli Gabbatan.

14. Mutto dat læi rakadusa bæivve bæssačidi ja lakka gudad dimo mudost. Ja son cælkka Judalažaidi: Gečēet din gonagasadek!

15. Mutto si čurvvu: Javkkad, javkkad su! Russinavlle su! Pilatus celki sigjidi: Galgamgo mon russinavllit din gonagasa? Bajemuš papak vastedegje: I mist læk mikkege gonagasaid, ærrebgo kæisar.

16. De addi son su sin gitti russinavllijuvvut. Mutto si valdde Jesusa ja dolvvu su erit.

17. Ja son guddi su ruosas ja manai olgus dam baikkai, mi goččujuvvu oaivvegallo-baikken, mutto Ebrealas̄ gilli Golgatan;

18. dast si russinavllijegje su ja guokte ærrasa suina, ovta goabbage bællai, mutto Jesusa gasko sodno gaski.

19. Mutto Pilatus læi maidai čallam bagjelčallag ja bigjam dam ruosa

ala. Mutto čallujuvvum læi: Jesus Nasarealaš, Judalažai gonagas.

20. Dam bagjelčallag lokke dalle ædnagak Judalažain, dastgo dat baikke, gost Jesus russinavllijuvvui, læi gavpug lakka, ja dat læi čallujuvvum Ebrealas̄, Grekalaš ja Latinalas̄ gilli.

21. De celkke Judalažai bajemuš papak Pilatussi: Ale čale: Judalažai gonagas, mutto, atte son celki: Mon læm Judalažai gonagas!

22. Pilatus vastedi: Maid mon čallim, dam mon čallim.

23. Go dalle soatte-olbmak legje russinavllim Jesusa, de valdde si su biktasid ja dakke njællje oase, ovta oase gudege soatte-olbmai, nuftgis maidai gavte; mutto gakte læi goarokættai, godđujuvvum bajemuš ravdast mietta.

24. De celkke si gutteg guoibmasæsek: Allop mi dam gaikod, mutto vuorbbadallop dam, gæn dat galgga læt! — vai čala ollašuvvuši, mi cælk-

ka: Si juogadegje mu biktasid gaskanæsek ja vuorbbadalle mu gavte. Dam dakke dalle soatte-olbmak.

25. Mutto Jesusa ruosa guorast čuožoi su ædne ja su ædne oabba, Maria, Kleofas akka, ja Maria Magdalena.

26. Go Jesus dalle oini su ædnes ja dam mattajægje, gæn son rakisti, čuožžomen lutte, de cælkka son su ædnasis: Nisson! Gæčā, dat læ du bardne.

27. Dastmanŋel cælkka son mattajægjasis: Gæčā, dat læ du ædne. Ja dam dimo rajest valdi dat mattajægje su lusas.

28. Dastmanŋel, go Jesus didi, atte buok læi dal ollašuvvum, vai čāla ollašuvvuši, de celki son: Mon goikam.

29. Dast læi litte dievva eddikin. Mutto si devdde spabba eddikin ja bigje dam isopgæččai ja dolle dam su njalme ouddi.

30. Go Jesus dalle læi valddam eddika, de celki son: De læ ollašuvvum.

Ja son sojaldatti oaives ja addi vuoiņas Ibmel gitti.

31. Amasek dal rubmašak šaddat orrot ruosa alde sabbat bagjel, dademielde go rakadusa bæivve læi, — dastgo dat sabbat-bæivvelæistuores, — de rokkadalle Judalažak Pilatusast, vai sin davtek dogjujuvvuše, ja vai si vuolas valddujuvvuše.

32. De botte soatte-olbmak ja cuvkkijegje vuostača ja nubbe davtid, gudek læiga suina rusinavllijuvvum.

33. Mutto go si botte Jesus lusa ja oidne, atte son læi juo jabmam, de æi si cuvkkim su davtid.

34. Mutto muttom soatte-olbmain čuggi su ertegi saitin, ja dallanaga golggagodi varra ja čacce olgus.

35. Ja dat, gutte læ dam oaidnam, læ dam duodaštam, ja su duodaštus læ duotta; ja son dietta, atte son cælkka duoda, vai di oskobetet.

36. Dastgo dat dapa-tuvai, vai čāla ollašuv-

vuši: I mikkege davtid galga sust cuvkkijuvvut.

37. Ja fastain nubbe baikest cælkka čala: Si galggekek gæččat su guvlui, gæn si læk čadaretim.

38. Mutto Josef Arimateast, gutte læi Jesus mattajægje, daddeke čikusest balo diti Judalažain, rokkadalai dastmanjel Pilatusast, vai son ožušii vuolas valddet Jesusas rubmaša, ja Pilatus suovai dam; de bodi son ja vuolas valdi Jesus rubmaša.

39. Mutto Nikodemus maidai bodi, son, gutte ouddal læi boattam ikko Jesus lusa, ja son buvti myrra ja aloe okti sägotuvvum, lakka čuođe budde.

40. De valdiga soai Jesus rubmaša ja giesaiga dam lidnebiktasi sisa njalggahajag urttasiguim, nuftgo Judalažai vierro læ ragjat rubmašid havdai.

41. Mutto lakka dam baike, gost son russinavlijuvvui, læi urtasgardde, ja urtasgarde siste odđa

havdde, man sisa i læm vela oktage bigjujuvvum; 42. dasa bijaiga soai dalle Jesusa Judalažai rakadusa bæive diti, dainago havdde læi lakka.

20. Kapittal.

Maria Magdalena, Pietar ja Johannes iskek havde, 1–10. Jesus almostuvva Maria Magdalenai, 11–18, almostuvva 10 apostali, 19–25, almostuvva buok 11 apostali, 26–29. Johannes evangelium oaivvadás, 30–31.

1. Mutto vuostaš bæive vakkost bodi Maria Magdalena arrad, go sævdnjad ain læi, havde lusa ja oini, atte gædge læi valddujuvvum havde alde erit.

2. De viekkali son ja bodi Simon Pietar lusa ja dam nubbe mattajægje lusa, gæn Jesus rakisti, ja celki sodnoidi: Si læk valddam Hærra havdest erit, ja æp mi diede, gosa si læk bigjam su.

3. De manaiga Pietar ja dat nubbe mattajægje olgus, ja soai bodiga havde lusa.

4. Mutto dak guovtes viegaiga ovtast; ja dat

nubbe
oude
Pietar
havde

5.
sisa.
biktasi
man

6.
tar,
man

lidn
dob
7.

line
oaivv
lutt
čoa
ra s

8.
nub
gut
čan

oin
9.
ved
son

jab
10
jæg

11
hav
roi
čie
hav

12

læm
vum;
soai
lažai
dai-
cka.

nubbe mattajægje viegai
ouddalist, jottelæbbut go
Pietar, ja bođi vuoččan
havde lusa.

5. Ja go son guovlai
sisa, de oini son lidne-
biktasid orromen; i son
mannam almake sisa.

6. De bođi Simon Pie-
tar, gutte su čuovoi, ja
manai havde sisa ja oini
lidne-biktasid orromen
dobbe

7. ja čalbmesikkaldak-
line, mi læi læmaš su
oaive alde, i lidne-biktasi
lutte orromen, mutto
čoakkai gissujuvvum sier-
ra sagjai.

8. De manai maidai dat
nubbe mattajægje sisa,
gutte læi boattam vuoč-
čan havde lusa, ja son
oini ja oskoi;

9. dastgo æba soai arv-
vedam vela čallaga, atte
son berri bajasčuozžolet
jabmi lutte.

10. De manaiga matta-
jægjek fastain ruoktot.

11. Mutto Maria čuožoi
havde olgobælde ja čie-
roi. Go son dalle læi
čierromen, de guovlai son
havde sisa,

12. ja son oini guokte

engela čokkamen vilggis
biktasi siste, ovta oaive
gæččen ja ovta julgi gæč-
čen, dast, gost Jesus ru-
maš læi orrom.

13. Ja soai celkiga sud-
nji: Nisson! Manne don
čierok? Son celki sodnoi-
di: Dainago si læk vald-
dam mu hærra erit, ja
im mon diede, gosa si
læk bigjam su.

14. Ja go son læi dam
cækkam, de jorgeti son
ja oini Jesusa dast čuož-
žomen; ja i son diettam,
atte dat læi Jesus.

15. Jesus cælkka sudnji:
Nisson! Manne don čie-
rok? Gæn don ocak?
Son doaivoi su urtasgarde
iseden ja cælkka sudnji:
Hærra! Jos don læk guod-
dam su erit, de cælke
munji, gosa don læk bi-
gjam su, de valdam mon
su!

16. Jesus cælkka sudnji:
Maria! De jorgeti son ja
cælkka sudnji: Rabbuni!
— mi maksa oapatægje.

17. Jesus cælkka sudnji:
Ale munji guoska, dastgo
im mon læk vela bajas
mannam mu aččam lusa!
Mutto mana mu vieljai-

ar ja
1-10.
Mag-
tuvva
stuv-
6-29.
oaiv-

æive
Mag-
njad
a ja
vald-
alde

n ja
lusa
ægje
kisti,
læk
dest
iede,
su.
ietar
ægje
diga

ovtes
dat

dam lusa ja cælke sigjidi: Mon manam bajas mu ačam ja din ače lusa ja mu Ibmelam ja din Ibmel lusa!

18. Mutto Maria Magdalena boatta ja muittala mattajegjidi, atte son læi cælkkam sudnji dam.

19. Go dalle æked læi dam sæmma bæive, mi læi vuostemuš bæivve vakkost, ja uvsak legje dappujuvvum dast, gosa mattajægjek legje čoaganam, balo diti Judalažain, de bodi Jesus ja čuožoi gasko sin gaskast ja celki sigjidi: Rafhe lekus dingui!

20. Ja go son dam celki, de čajeti son sigjidi su giedaides ja su erteges. De šadde mattajægjek illoi, go si oidne Hærra.

21. De celki Jesus fastain sigjidi: Rafhe lekus dingui! Nuftgo Ačče læ muo vuolgatam, nuft vuolgatam maidai mon din.

22. Ja go son dam celki, de vuoinai son sin ala ja celki sigjidi: Vuostaivalddet Bassevuoina!

23. Jos di andagassi ad-

debetet gæidige sin suddoid, de dak læk sigjidi andagassi addujuvvum; jos di doallabetet gæidige sin suddoid, de dak læk sigjidi dollujuvvum.

24. Mutto Tomas, okta dam guokte nubbe lokkast, gutte goččujuvvu jumičen, i læm sin lutte, go Jesus bodi.

25. Damditi celkke dak æra mattajægjek sudnji: Mi læp oaidnam Hærra. Mutto son celki sigjidi: Ærrengo mon oažom oaidnet navlleraige su giedain ja naketet mu suorbmam navlleraigai ja naketet mu giettam su ertteg sisa, de im mon aigo eisege oskot.

26. Ja gavce bæive dastmanŋel legje fastain su mattajægjek siste, ja Tomas sin lutte. Jesus bodi, go uvsak legje dappujuvvum, ja čuožoi gasko sin gaskast ja celki: Rafhe lekus dingui!

27. Dastmanŋel cælkkason Tomasi: Geigge suormad deiki ja gæčad mu giedaid, ja geigge giedad deiki ja naket dam mu ertteg sisa, ja ale læge

æp
laš
28
cell
ja
29
Dai
nar
don
læk
oai
osk
30
mæ
kar
čal
čal
31
juv
atto
me
gu
bet

Je
taja
sin
gol
su.
gill
dat
sku
—2
1.
ti
ma
jav
alr

æppeoskolaš, mutto oskolaš!

28. Ja Tomas vastedi ja celki sudnji: Mu Hærram ja mu Ibmelam!

29. Jesus cælkka sudnji: Dainago don læk oaidnam muo, Tomas, de læk don oskom; audogasak læk si, gudek æi læk oaidnam ja læk almake oskom.

30. Maidai ædnag æra mærkaid læ Jesus dakkam su mattajegjides čalmi oudast, mak æi læk čallujuvvum dam girjai.

31. Mutto dat læ čallujuvvum, vai di oskobetet, atte Jesus læ Kristus, Ibmel Bardne, ja vai di, gudek oskobetet, adnebetet ællema su nammi.

21. Kapittal.

Jesus almostuvva čieča mattajægjai Galileast ja borra singuim, 1—14, jerra Pietarest golma gærde. rakistago son su. ja sardno su jabmem ja gillamušai birra, 15—19, i dato, atte son galgga gula-skuddat Johannes harrai, 20—24. Loapatam-sanek, 25.

1. Dastmannel almostatti Jesus ječas fastain mattajegjidasas Tiberias javrregaddest; mutto son almostatti ječas nuft:

2. Simon Pietar ja Tomas, gutte goččujuvvu jumičen, ja Natanael Kanast Galileast ja Sebedeus barneguovtos ja guokte ærrasa su mattajegjin legje čoakest.

3. Simon Pietar cælkka sigjidi: Mon vuolgam gulid bivddet. Si celkek sudnji: Mi maidai boattep du mielde. Si vulgge olgus ja loaidastegje dallanaga skipa sisa, ja dam ijast æi si fidnim maidege.

4. Mutto go dal læi ided šaddam, de čuožoi Jesus javrregaddest; mutto mattajægjek æi diettam, atte dat læi Jesus.

5. Jesus cælkka dalle sigjidi: Manačidam! Lægo dist mikkege borramušsan? Si vastedegje sudnji: I.

6. Mutto son celki sigjidi: Suppot fierme skipa olgiš bællai, de di fattebetet! De suppu si dam olgus, ja æi si vægjam dam šatan æmbo gæssset guli ædnagvuoda diti.

7. De cælkka dat mattajægje, gæn Jesus rakisti,

Pietari: Dat læ Hærra. Go dalle Simon Pietar gulai, atte dat læi Hærra, de boakkanasti son gavte biras, dastgo son læi alas, ja luiti ječas javrrai.

8. Mutto dak æra mat-tajægjek botte skipain, dastgo æi si læm gukken gaddest erit, dušse lakka guokte čuode allan, ja si gesse fierme guliguim.

9. Go si dalle loaidastegje gaddai, de oidne si hilladola ja guole dam alde ja laibe.

10. Jesus cælkka sigjidi: Buktet deiki dain gulin, maid di dal fidnidek!

11. Simon Pietar goarņoi bajas ja gesi fierme gaddai, dievva stuora gulin, čuode ja golbma guđad lokkai; ja vaiko dak legje nuft ollo, de i almake fierbme gaikkanam.

12. Jesus cælkka sigjidi: Bottet, dollet mallasid! Mutto i oktage mattajegjin duostam jærrat sust: Gi don læk? Dastgo si ditte, atte dat læi Hærra.

13. De bodi Jesus ja valdi laibe ja addi

sigjidi, ja nuft maidai guole.

14. Dat læi dal goalmad gærde, go Jesus almo-statti ječas su mattajegjidasas, maņnelgo son læi jabmi lutte bajas-čuozželam.

15. Go si dalle legje doallam mallasid, de cælkka Jesus Simon Pietari: Simon, Jonas bardne, rakistakgo don muo æmbo go dak? Son cælkka sudnji: Duodai, Hærra-čam! Don diedak, atte mon rakistam du. Son cælkka sudnji: Biebma mu labbaid!

16. Son cælkka fastain nubbe gærde sudnji: Simon, Jonas bardne, rakistakgo don muo? Son cælkka sudnji: Duodai, Hærračam! Don diedak, atte mon rakistam du. Son cælkka sudnji: Gæča mu savcaid!

17. Son cælkka goalmad gærde sudnji: Simon, Jonas bardne, rakistakgo don muo? Pietar šaddai morraši damditi, go son celki goalmad gærde sudnji: Rakistakgo don muo? Ja son celki sudnji: Hærra-

čam

don

raki

ka s

savc

18.

kam

don

boal

ječa

don

šadč

gæig

dad.

kan

dok

19.

son

gar

gud

go

de

Čuo

20.

ja

ču

čuo

rak

su

mal

Gi

ta?

21

de

čam! Don diedak buok; don diedak, atte mon rakistam du. Jesus cælkka sudnji: Biebma mu savcaid!

18. Duodai, duodai cælkam mon dudnji: Go don legjik nuorab, de boakkanastik don ješječad ja mannik, gosa don dattuk; mutto go don šaddak boaresen, de gægigotak don du giedaidad, ja nubbe æra boakkanasta du ja doalvvo du dokko, gosa don ik dato.

19. Mutto dam celki son diedetam diti, maggar jabmemin son galgai gudnijattet Ibmela. Ja go son læi dam cælkkam, de cælkka son sudnji: Čuovo muo!

20. Mutto Pietar jorgeti ja oiui dam mattajægje čuovvomen, gæn Jesus rakisti, ja gutte vällai su radde vuostai ækedes mallasin ja celki: Hærra! Gi dat læ, gutte du bæta?

21. Go Pietar oini dam, de cælkka son Jesusi:

Hærra! Moft galgga dalle dasa gævvat?

22. Jesus cælkka sudnji: Jos mon datom, atte son galgga orrot, dassači go mon boadam; de mi dast dudnji guoska? Čuovo don muo!

23. Damditi bodi dat sakka vieljači gaski: Dat mattajægje i jame, vaiko Jesus i cælkkam sudnji: I son jame, mutto: Jos mon datom, atte son galgga orrot, dassači go mon boadam, de mi dast dudnji guoska?

24. Dat læ dat matta-jægje, gutte duodašta dai dapatusai birra ja læ čalam daid dapatusaid; ja mi diettep, atte su duodaštus læ duotta.

25. Mutto de læk maidai ædnag æra dagok, maid Jesus læ dakkam, ja jos dak galgaše čallujuvvut, ješguttege sierra, de doaivom mon, atte i vela mailbmege ješ mataši gæssset daid girjid, mak šaddaše čallujuvvut. Amen.

Basse apostali dagok.

1. Kapittal.

Jesus æro-sardne ja albmai mannam, 1—11. Mattajegji ovtamielalašvuotta, 12—14. Pietara sardne ja Mattiasa valljijubme apostal ammati, 15—26.

Dam oudeb girje læm mon čallam, o Teofilus, buok dam birra, maid Jesus riemai sikke dakkat ja oapatet

2. gidda dam bæive ragjai, go son bajasvalddu-juvvui, mañnelgo son læi addam apostalidi, gæid son læi valljim, ravvagides Bassevuoiņa bokte,

3. gæidi son maidai, mañnelgo son læi gillam, čajeti ječas ællen ædnag duodaštusaiguim, go son oidnujuvvui sist njællje loge bæive ja sarnoi dai aši birra, mak gullek Ibmel riki.

4. Ja go son læi čoaganam singuim, de gildi son sin vuolggemest erit Jerusalemest, mutto gočoi

sin vuorddet Ače loppadusa, maid, celki son, di lepet must gullam;

5. dastgo Johannes gastaši galle čacin, mutto di galggabetet gastašuvvut Bassevuoiņa in soames beivi gæčest.

6. Mutto si, gudek legje čoakkai boattam, jerre sust ja celkke: Hærra! Aigokgo don dam aige fastain bajasrakadet rika Israeli!

7. Mutto son celki sigjidi: I dat boade digjidi diettet aigid daihe dimoid, maid Ače læ bigjam su ječas fabmoi.

8. Mutto di galggabetet oažžot Bassevuoiņa famo, mi galgga boattet din bagjeli, ja di galggabetet læt mu duodaštægjek sikke Jerusalemest ja obba Judeast ja Samariast ja gidda ædnam ravdaidi.

9. Ja go son læi dam cælkkam, de valddujuvvui son bajas sin oainedin, ja balvva javk-

kadi
oud:

10.

čam

go

gæč

olbn

bikt

11.

ga:

Man

gæč

guvl

læ

din

galg

sæm

oaid

man

12.

Jeru

mi ;

ren,

lakk

duo

13.

de r

gost

Jako

And

Bar

Jako

Sim

das,

* c

14.

kadi su erit sin ċalmi oudast.

10. Ja go si legje gæċċamen bajas alme guvllui, go son manai dokko, gæċċa, de ċuožoiga guokte olbma sin lutte vilggis biktasi siste,

11. gudek maidai celkiga: Di Galilealaš olbmak! Manne ċuožžobetet di ja gæċċabetet bajas alme guvllui? Dat Jesus, gutte læ bajas valddujuvvum din lutte erit albmai, galgga fastain boattet sæmma lakai, go di lepet oaidnam su albmai bajas mannamen.

12. De macce si ruoktot Jerusalemi dam varest, mi goċċujuvvu Olljovaren, mi læ Jerusalem lakka, ovta sabbat-matke duokken.

13. Ja go si botte sisa, de manne si bajas sali, gost si orru, Pietar ja Jakob ja Johannes ja Andreas, Filip ja Tomas, Bartolomeus ja Matteus, Jakob, Alfeus bardne, ja Simon Selotes*, ja Judas, Jakoba viellja.

* dat læ: dat anger.

14. Dak bissu buokak

ovtamielalažat rokkadalamest ja ċuorvvomest oktanaga nissoniguim ja Mariain, Jesus ednin, ja su vieljaiguim.

15. Ja dain beivin ċuožželi Pietar gasko matta-jegji gaskast, mutto dast legje joavkko lakka guokte loge olbmu ċoakest, ja son celki:

16. Di olbmak, vieljak! Dak ċallag sanek berri-jegje ollašuvvut, maid Bassevuoigņa ouddal juo sarnoi David njalme bokte, Judas birra, gutte šaddai sin oapestægjen, gudek doppijegje Jesusa.

17. Dastgo son læi lokkujuvvum min særvvai ja læi vuostaivalddam dam balvvalusa vuorbe.

18. Dat osti nabbo dalle aldsesis bældo vanhurskesmættomvuodas balka oudast; ja go son gaċai vuolas, de luoddani son guovddat, ja buok su siskelušak fierralegje olgus.

19. Ja dat læ šaddam dieðosen sigjidi buokaidi, gudek assek Jerusalemeſt, nuft atte dat bælddo goċċujuvvusin jeċaidæsek

gilli Hakeldaman, dat læ varra-bælddon.

20. Dastgo ðallujuvvum læ salmai girjest: Šaddus su viesso avddemen, ja allus oktage leku, gutte assa dam siste, ja: Ožžus æra olmuš su ammata!

21. Damditi berre muttom dain olbmain, gudek læk læmaš min lutte gæčos dam aige, man siste Hærra Jesus manai sisa ja manai olgus min lutte

22. Johannes gasta rajest gidda dam bæive ragjai, go son bajas valdujuvvui min lutte erit, šaddat minguim duodaštægjen su bajasčuožželæme birra.

23. Ja si ouddandivvu guoktas, Josefa, gutte goččujuvvui Barsabasen, gæn ligge-namma læi Justus, ja Mattiasa.

24. Ja si rokkadalle ja celkke: Don, Hærra, gutte dovdak buokai vaimoid! Diedet, goabba dam guoktasest don læk valljim

25. vuostaivalddet dam balvvalusa ja apostalammat vuorbe, maid Judas

gudi, mannam diti su ječas sagjai!

26. Ja si vuorbbedegje sodno birra, ja vuorbbe gačai Mattiasa ala, ja son valdujuvvui ovtamielalažat dai okta nubbe lokkai apostala særvvai.

2. Kapittal.

Bassevuoiņa golgatubme helludak-bæive ja olmui arvvalusak dam birra, 1—13. Pietara sardne Kristus gillamuša, bajasčuožželæme, albmai mannama ja Bassevuoiņa juogađæme birra su bokte, 14—36. Olmui gačaldak ja Pietara radde ja næva; golbma duhat olbmu jorggaluvvujek, 37—41. Dai vuostaš kristalažai vaggjoluš ja gaskavuoda ællem, 42—47.

1. Ja go helludak-basi bæive læi jovddam, de legje si buokak ovtamielalažat čoakest.

2. Ja de bodi fakkistaga jiedna alмест, dego bagjeli boatte garra dalkest, ja dat devdi obba dam vieso, gost si legje čokkamen.

3. Ja sist oidnujuvvujegje sirrijuvvum njuokčamak, nuftgo dollanjuokčamak, ja dak manne ješgudege ala sist.

4. jegi
nain
giela
go V
sard

5. laža
mes
mak
mak

6. gull
ædn
moi
keha
men

7. buol
celk
sæs
buol
læk

8. dall
juok
mek
rieg

9. žak
mi,
pota
Kap
ja A

10. ast,

ti su

degje
orbbe
ja son
miela-
e lok-
ai.

ne hel-
arvva-
3. Pie-
amuša,
ai man-
juoga-
14—36.
Pietara
duhat
37—41.
ai va-
ællem,

k-basi
n, de
ovta-

istaga
o ba-
lkest,
dam
e čok-

uvvu-
juok-
dolla-
man-
st.

4. Ja si devdujuvvu-
jegje buokak Bassevuoi-
nain ja sardnogotte æra
gielaiguim, dademielde
go Vuoigna addi sigjidi
sardnot.

5. Mutto de legje Juda-
lažak assamen Jerusale-
mest, ibmelbalolaš olb-
mak buok olmuš-šlajain,
mak læk alme vuolde.

6. Go dal dat jiedna
gullui, de bodi olmuš-
ædnagvuotta čoakkai ja
moivvašuvai; dastgo juok-
kehaš gulai sin sardno-
men su ječas gilli.

7. Mutto si hirmastuvve
buokak ja ovdušegje ja
celkke gutteg guoibma-
sæsek: Gæča. æigo dak
buokak, gudek sardnuk,
læk Galilealažak?

8. Ja moft gullap mi
dalle sin sardnomen,
juokkehaš min ječaidæ-
mek gilli, masa mi læp
riegadam?

9. Partalažak ja Medala-
žak ja Elamitalažak, ja
mi, gudek assap Meso-
potamiast ja Judeast ja
Kappadokiast, Pontusest
ja Asiast,

10. Frygiast ja Pamfyli-
ast, Egyptenest ja Libya

guovloin Kyrene lakka,
ja mi dast asse Romala-
žak,

11. Judalažak ja Judala-
žai oskočuovvok, Kretala-
žak ja Arabialažak, mi
gullap sin sardnomen
lbmel stuora dagoi birra
min ječaidæmek gilli.

12. Mutto si hirmastuv-
ve buokak ja æppedegje
ja celkke, nubbe nubbai:
Mison dat læžža?

13. Mutto ærrasak bilk-
kedegje ja celkke: Si
læk garremin njalgga
vinest.

14. De loaidasti Pietar
ouddan daina okta nubbe
lokkasin ja bajedi su
jienas ja sarnoi sigjidi:
Di Judalaš olbmak ja di
buokak, gudek assabetet
Jerusalemest! Dat lekus
digjidi diettevas, ja vutti-
valddet burist mu sanid!

15. Dastgo æi dak læk
garremin, nuftgo di gad
debetet, alma dat læ goal-
mad dibmo bæivest*,

* dibmo 9 gaskabæive oud-
dal.

16. mutto dat læ dat, mi
læk celkkujuvvum profet
Joel bokte:

17. Ja manemuš beivin

galgga s̄addat, c̄ælkka Ibmel, de aigom mon golgatet mu Vuoigŋam buok oaže bagjeli; ja din barnek ja din nieidak galggek profetastallat, ja din nuorra olbmak galggek oainatusaid oaidnet, ja din vuorrasak galggek niegoid niegadet.

18. Duodai, vela mu balvvalegjidamge bagjeli ja mu balvvalægje nissonidam bagjeli aigom mon dain beivin golgatet mu Vuoigŋam, ja si galggek profetastallat.

19. Ja mon aigom addet oavdoid almest bagjen ja mærkaid ædnam alde vuollen, vara ja dola ja suovvalievle.

20. Bæivaš galgga nubastuvvut s̄ævdnjaden, ja manno varran, oudalگو Hærra stuora ja hærvas bæivve boatta.

21. Ja dpatuvvat galgga, juokkehaš, gutte Hærra nama čuorvvo, galgga bestujuvvut.

22. Di Israelitalaš olbmak! Gullet daid sanid: Jesus Nasarealaža, olbma, gen Ibmel ouddandivoi din ouddi vægalaš

dagoi ja oavdoi ja mærkai bokte, maid Ibmel dagai su bokte din gaskast, nuftgo di maidai jeca diettebetet,

23. su valdidek di, go son læi addujuvvum dokko Ibmel arvvaluvvum rade ja ouddaldiettem mielde, ja russinavllidek su vanhurskesmættom giedaiguim ja goddidek su.

24. Dam bajasčuožaldatti Ibmel, go son læi čuovddam jabmem bakčasiid, dademielde go dat læi vægjemættom, atte son mati dast dollujuvvut.

25. Dastgo David c̄ælkka su birra: Mon anam Hærra alelassi mu c̄almidam oudast; dastgo son læ mu olgiš gieda bælde, amam mon likkatuvvut.

26. Damditi illod mu vaibmo, ja mu njuovča avvod; duodai, maidai mu oažže galgga assat oagjebassan doaivo siste;

27. dastgo ik don galga guoddet mu sielo jabmi aibmoi ikke luõittet du

bas
ger
28

mu

don

iloin

das

29

Dik

kad

Dav

sikl

duv

læ

bæi

30

læi

Ibn

nji

su

mie

stus

ald

31

juo

baj;

atte

juv

su

ger

32

ču

birn

læp

33

dall

bassajad oaidnet guocca-gæme.

28. Don læk dietetam munji ællem gæinoid, don galgak dævddet muo iloin du muodoidad oudast.

29. Di olbmak, vieljak! Diktet muo sardnot roak-kadet digjidi patriarka David birra, atte son læ sikke jabmam ja havddaduvvum, ja su havdde læ min lutte gidda odnaš bæive ragjai.

30. Daðemielde go son læi profeta ja didi, atte Ibmel læi vurdnom sudnji valin, atte son aigoi su alemi šaddost oažje mielde čuožaldattet Kristus a čokkat su truono alde,

31. de oini son oudal juo ja sarnoi Kristus bajasčuožželæme birra, atte su siello i guddujuvvum jabmi aibmoi, ige su oažže oaidnam guocca-gæme.

32. Dam Jesusa bajasčuožaldatti Ibmel, man birra duodaštægjek mi læp buokak.

33. Mañjelgo son nabbo dalle læ aleduvvum Ib-

mel olgiš gieda bællai ja læ vuostaivalddam Bassevuoinja loppadusa Ačest, de læ son golgatam dam, maid di dal oaidnebetet ja gullabetet.

34. Dastgo David i mannam bajas albmai; mutto son cælkka: Hærra celki mu hærrai: Čokkan mu olgiš gieda bællai,

35. dassači go mon bijam du vašalažaid du julgi vuološen!

36. Damditi galgga buok Israel viesso vissasi dietet, atte Ibmel læ dakkam su hærran ja Kristusen, dam sëmma Jesusa, gæn di lepet rusinavllim.

37. Mutto go si dam gulle, de manai dego čuggistak sin vaimo čađa, ja si celkke Pietari ja daidi æra apostalidi: Di olbmak, vieljak! Maid galgga mi dakkat?

38. Mutto Pietar celki sigjidi: Jorggaleket ječaidædek, ja ješgutteg dist diktus ječas gastašuvvut Jesus Kristus nammi suddoides andagassi addujume varas,

ja di galggabetet oažžot Bassevuoina addaldaga!

39. Dastgo digjidi ja din manaidi gulla loppadus ja sigjidi buokaidi, gudek læk gukken erit, nuft ædnagidi, go Hærra, min Ibmel, aiggo dasa goččot.

40. Maidai ædnag æra saniguim duodašti son sigjidi ja nævoi sin ja celki: Diktet ječaidædek bestujuvvut dam navcates sokkagoddest erit!

41. Dak, gudek dal mie-lastæsek vuostaivaldde su sane, gastašuvvujegje; ja de lasetuvvujegje damanaga bæive særvvegoddai lakka golbma duhat sielo.

42. Mutto si legje bissovažak apostali mattatusa ja særve ja laibe doagja læme ja rokkadusai siste.

43. Mutto ballo bodi buok sieloi bagjeli; ja ædnag oavddodagok ja mærkak dakkujuvvujegje apostali bokte.

44. Mutto si buokak, gudek osku, legje čoakest ja adne buok obmudagai-dæsek særvest.

45. Ja si vuvdde sin

obmudagaidæsek ja davveridesek ja juogadegje daid buokai gaski, dademielde go guttege darbaši.

46. Ja si legje alo juokke bæive ovtamielalažat tempel siste ja doagjalegje laibe viesoi siste ja navdašegje mallasid avoin ja vaimo ovtagærd-dasašvuodain,

47. mainodedin Ibmela, ja buok olbmuk likojegje sigjidi. Mutto Hærra laseti bæivalažat sin særvvegoddai, gudek bestujuvvujegje.

3. Kapittal.

Pietar buored skierma, 1—8. Olbmuk ovdušek; Pietar šardno Jesus jabmem ja bajas-čuožželæme birra, 9—16, nævvo jorggalæbmai, 17—26.

1. Mutto Pietar ja Johannes manaiga ovtast bajas tempel sisa rokkus dimo, mi læi ovcad dibmo.

2. Ja muttom olmai, gutte læi skierbma ædnes hæga rajest, guddujuvvui ouddan; su bigje si bæivalažat dam tempel uvsu ouddi, mi gočču-

juvvetet del

3. ja læig

sisason

4. oktalet

čā r

5. sodn

voi

žot.

6. Silb

læk

mus

mon

stus

mi

7. gitti

8. nosr

lapp

njuivazmie

šī ja Ibm 9. nie s nom

juvvu čabba uksan, anotet addaldagaid sist, gudek manne tempel sisa.

3. Go son oini Pietara ja Johannesä, go soai læiga mannamen tempei sisa, de anoi son, vai son ožuši addaldaga.

4. Mutto Pietar gæčai oktan Johannesain bastelet su ala ja celki: Gæčä monno ala!

5. Mutto son gæčai sodno ala, go son doavoi juoida sodnost oažžot.

6. Mutto Pietar celki: Silbak ja gollek must æi læk; mutto dam, mi must læ, dam addam mon dudnji: Jesus Kristus, Nasarealaža, nammi čuožžel ja vaze!

7. Ja son doppi su olgiš gitti ja čuožaldatti su.

8. Mutto dallanaga nanosmuvve su juolgek ja lappeladdasak, ja son njuikki bajas, čuožoi ja vazaši ja manai sodno mielde tempel sisa, vazaši ja njuikodi ja mainoi Ibmela.

9. Ja buok olbmuk oidne su vazzemen ja maidnomen Ibmela.

10. Ja si dovdde su, atte son læi dat, gutte læi čokkam tempel čabba uvsä oudast anotam diti addaldagaid; ja si devddujuvvujegje baloin ja suorgganemin dam diti, mi sudnji læi dapa-tuvvam.

11. Go dal dat skierbma, gutte læi buoreduvvum, ani ječas Pietara ja Johannesä lutte, de vikke buok olbmuk čokkakai sodno lusa dam fæskari, mi goččujuvvu Salomon fæskeren, ja legje sagga suorgganam.

12. Mutto go Pietar dam oini, de sarnoi son olbmuidi: Di Israelitalaš olbmak! Manne imäštallabetet di dam diti? Daihe manne gæččabetet di nuft bastelet monno ala, dego moai ječčame famoin daihe ibmelbalašvuodain lifčime sattam dam vazgen?

13. Abraham ja Isak ja Jakob Ibmel, min vanhemidamek Ibmel, læ hærvasen dakkam su barnes Jesusa, gæn di lepet addam jabmemi ja biettalam Pilatus oudast,

go son dubmi, atte son galgai luovos luittujuvvut.

14. Mutto di biettaleidek dam base ja vanhurskasa ja anoteidek olmušgodde aldsesædek addujuvvut.

15. Muttom ællem oaivvamuža di goddidek, gæn Ibmel bajasčuožaldatti jabmi lutte, man birra duodaštægjek mi læp.

16. Ja osko diti su nama ala læ su namma apašmattam dam, gæn di oaidnebetet ja dovd-dabetet; ja osko, mi læ dugjujuvvum su bokte, læ addam sudnji dam olles dærvasmattujume din buokai čalmi oudast.

17. Ja dal, vieljačidam! Mon diedam, atte di lepet dakkam dam diettemættomvuodast, nuftgo maidai din oaivvamužak.

18. Mutto Ibmel læ nuft ollašuttam, maid son oudal gulati buok su profetaides njalme bokte, atte Kristus galgai gil-lat.

19. Valddet damditi æra miela ja jorgideket, vai din suddok šaddaše erit

sikkujuvvut, vai dærvasmattujume aigek boadaše Hærra muodoin,

20. ja vai son vuolgatif-či dam digjidi ouddal gulatuvvum Jesus Kristusa,

21. gutte berre alme oamastet gidda dai aigi ragjai, go buok dingak fastain bajasrakaduvvujek, mai birra Ibmel læ sardnom buok su basse profetaides njalme bokte mailme algo rajest.

22. Dastgo Moses celki vanhemidi: Hærra, din Ibmelædek, galgga čuožaldattet digjidi profeta din vieljainædek nuftgo muo; su galggabetet di gulddalet buok dam siste, maid son digjidi sarnuš.

23. Mutto dat galgga dpatuvvat, juokke siello, gutte i gulddal dam profeta, galgga hævatuvvut olbmui gaskast erit.

24. Mutto maidai buok profetak Samuel rajest ja dastmanas, nuft ædnagak, gudek læk sardnom, læk maidai ouddal juo gulatam daid beivid.

25. Di lepet profetai ja

litt
dag
go

Ja
buo
nan
dov

26

go

su

mu

bur

keh

su

Pie

vub

osku

ječa

dast

čuož

aittä

man

teba

rokl

Ibm

23-

vuoi

1.

olbr

boti

oaiv

seal

2.

go s

ja

baja

lutt

litto manak, maid Ibmel dagai min vanhemiguim, go son celki Abrahami: Ja du nale siste galggek buok sokkagoddek ædnam alde buristsivdne-duvut.

26. Din lusa læ Ibmel, go son bajasœuožaldatti su barnes Jesusa, oude-musta vuolgatam su din buristsivdnedet, go juok-kehaš dist jorggal ječas su bahavuodastes erit.

4. Kapittal.

Pietar ja Johannes suppijuvuba giddagassi; ædnagak oskuk, 1—4. Pietar bælošta ječas roakkadet alla digge oudast ja duodašta Jesus bajasœuožželæme birra, 5—12; si aittek sodno ja luittek sodno mannat, 13—22. Go soai boat-teba olbmuidæsga lusa, de rokkadallek si ovtamielalažat Ibmeli ja gullujuvvujek sust, 23—31. Særvegodde dilalaš-vuotta, 32—36.

1. Mutto go soai læiga olbmuidi sardnomen, de botte papak ja tempel oaivve-olmai ja Saddu-sealažak sodno bagjeli,

2. go si bahan adne, go soai oapateiga olbmuid ja diedeteiga Jesus siste bajasœuožželæme jabmi lutte.

3. Ja si bigje gieda sodno ala ja bigje sodno giddagassi nubbe bæivvai; dastgo æked juo læi.

4. Mutto ædnagak sist, gudek legje sane gullam, osku, ja olbmai lokko šaddai lakka vitta duhat.

5. Mutto de daptuvai bæive dastmanŋel, atte sin oaivvamužak ja vuorasak ja čal'oappavažak čoaŋganegje Jerusalemi,

6. ja Annas, bajemuš papp, ja Kaifas ja Johannes ja Aleksander ja nuft ædnagak, gudek legje bajemuš papai sogast.

7. Ja si divvu sodno ouddan ja jerre: Man famost daihe man nammi dagaide doai dam?

8. De celki Pietar, devd-juuvum Bassevuoinain, sigjidi: Di albmuga oaivvamužak ja Israel vuorasak!

9. Daðemielde go moai odne dutkujuvvujedne buore dago harrai hæjos olbmu vuostai, gæn bokte son læ bestujuvvum,

10. de lekus dat digjidi buokaidi ja buok Israeli-

talaš olbmuidi diettevas, atte Jesus Kristus, Nasa-realaža, nama bokte, gæn di lepet russinavllim, gæn Ibmel læ bajasčuozaldattam jabmi lutte. su bokte čuožžo dat dærvasmattujuvvum dast din čalmi oudast.

11. Son læ dat gædge, mi læ dušsen adnujuvum dist, di huksijægjek, dat, gutte læ šaddam oaivve-čiekkagædgen.

12. Ja i obba lækge bestujubme gudege æra siste; dastgo i læk nubbe æra nammage alme vuolde addujuvum olbmui gaski, man bokte mi berrip bestujuvut.

13. Mutto go si oidne Pietara ja Johannesa roakkadvuoda ja legje ožžom diettet, atte soai læiga oappamættom ja ovtgærddan olbmuk, de imaštalle si; ja si dovdde sodno, atte soai læiga læmaš Jesusin.

14. Mutto go si oidne dam olbmui, gutte læi dærvasmattujuvvum, čuožžomen sodno lutte, de sist i læm mikkege cælkkemuššan dam vuostai.

15. Mutto si gočču sodno olgus mannat digge oudast ja raddadalle gutteg guiminæsek ja celkke:

16. Maid galggap mi dakkat dai olbmui guim? Dastgo diedos mærkka læ dakkujuvum sodno bokte, mi læ almos sigjidi buokaidi, gudek assek Jerusalemeš, ja æp mimate dam biettalet.

17. Mutto amas dat sakka šat viddanet olbmui gaski, de aittop mi garaset sodno, amasga soai dastmanas šatan sardnot gudege olbmui dam nammi!

18. Ja si ravkke sodno ja gildde sodno, atte æba soai obba galggamge sardnot æbage oapatet Jesus nammi.

19. Mutto Pietar ja Johannes vastedeiga ja celkiga sigjidi: Dubmijeket, lægo dat riehta Ibmel oudast jægadet din æmbo go Ibmela!

20. Dastgo æm moai mate æra go sardnot dam, maid moai ledne oaidnam ja gullam.

21. Mutto si aitte sod-

no
sod
ga
sod
diti
nu
mi
22
læi
ge
dat
mæ
vur
23
luo
bod
lusa
di,
ja
noi
24
dan
tam
mel
Hæ
Ibm
kan
abe
sist
25
Dav
nja
mor
hut
laš
26

1 sod-
digge
e gut-
celk-

2 mi
uim?
erkka
sodno
os sie-
ek as-
a æp
alet.

3 sak-
lbmui
i gar-
a soai
rdnot
nam-

4 sodno
e æba
amge
apatet

5 a Jo-
i ja
mije-
ca Ib-
ot din

6 moai
rdnot
ledne

7 e sod-

no vela ain ja luitte
sodno luovos, go si æi
gavdnam, moft si galgge
sodno rangastet, olbmui
diti; dastgo buokak maid-
nu Ibmela dam oudast,
mi læi šaddam.

22. Dastgo dat olmuš
læi æmbo go njællje lo-
ge jage boares, gæn ala
dat dærvasmattujume
mærkka læi dakkujuv-
vum.

23. Mutto go soai læiga
luovos luittuvum, de
bodiga soai olbmuidægga
lusa ja muittaleiga sigji-
di, maid bajemuš papak
ja vuorrasak legje sod-
noidi cækkam.

24. Mutto go si gulle
dam, de bajedegje si ov-
tamielalažat jienasek Ib-
mel guvllui ja celkke:
Hærra! Don læk dat
Ibmel, gutte læk dak-
kam alme ja ædnama ja
abe ja buok, mi læ dai
siste,

25. gutte læk cækkam
David, du balvvalægjad,
njalme bokte: Manne
morrulek bakenak, ja
hutkek albmugak dušša-
laš arvvalusaid?

26. Ædnam gonagasak

šuožželek, ja oaiivamu-
žak čoagganek okti Hær-
ra vuostai ja su vuiddu-
juvvuma vuostai.

27. Dastgo si læk duo-
dai čoagganam du basse
mana Jesus vuostai, gæn
don læk vuoiddam, sikke
Herodes ja Pontius Pila-
tus bakeniguim ja Israel
albmugin,

28. dam dakkat, maid
du gietta ja du radde
læi ouddal juo arvvalam
dapatuvvat.

29. Ja dal, Hærra! Gæ-
ča sin aittagidi, ja adde
du balvvalægjidat sard-
not du sane buok roak-
kadvuodain.

30. geiggededin du gie-
dad dærvasmattemi, ja
vai mærkak ja oavddo-
dagok šaddaše du base
pe mana, Jesus, nama
bokte!

31. Ja go si legje rok-
kadallam, de likkatuv-
vui baikke, gosa si legje
čoagganam, ja si devd-
dujuvvujegje buokak
Bassevuonain ja sardnu
Ibmel sane roakkadvuo-
dain.

32. Mutto obba oskola-
žai joavkost læi okta

vaibmo ja okta siello; ja i vela oktage lokkam maidege su davverestes læt ječas oabmen, mutto si adne buok obmudagaidæsek særvest.

33. Ja stuora famoin adde apostalak duodaštusa Hærra Jesus bajasčuozze-læme birra, ja stuora arbmo læi sin buokai bagjelist.

34. Dastgo i læm oktage sin gaskast, gutte gil-lai vagjegvuoda; dastgo nuft ædnagak, gæin legje bældok daihe viesok, vuvdde daid ja bukte dam vuvddujuvvum oame hadde ouddan

35. ja bigje dam apostali julgi ouddi; mutto juokkehažzi jukkujuvvui, dademielde go son dar-baši.

36. Mutto Joses, gutte apostalin goččuujuvvui liggenamain Barnabasen, dat læ čilggijuvvum: jed-ditusa bardne, muttom Levitalaš, riegadam Kypernest, vuvdi bældo, mi sust læi, ja buvti rudaid ja bijai daid apostali julgi ouddi.

5. Kapittal.

Ananiasa ja Safragielesvuot-ta ja jabmem, 1—11. Apostali vægalaš dagok; ædnagak os-kuk, 12—16. Apostalak bigju-juvvujek giddagassi, mutto gagjujuvvujek engel bokte, 17—20. Si gavdnujek tempel siste, divvujuvvujek alla dige-ge ouddi, mi aiggo sin god-detet, 21—33. Gamaliel gagjo sin su sarnes bokte, 34—39. Si rissijuvvujek, luittujuvvujek luovos ja bissuk sardnedæ-mest, 40—42.

1. Mutto muttom olmai, gæn namma læi Ananias, Safirain, su akaines, vuv-di su obmudagas,

2. ja son doalai aldse-sis su akas diedededin muttom oase haddest ja buvti ovta oase ouddan ja bijai dam apostali julgi ouddi.

3. Mutto Pietar celki: Ananias! Manne læ Sa-tan dævddam du vaimo gielastallat Bassevuoina vuostai ja doallat aldse-sad maidege bældo had-dest.

4. Igo dat læm du oab-me, go don legjik dam ised, ja igo dat, man oudast dat vuvddujuvvui, læm du valdest? Manne læk don du vaimostad arvvalam dam dago dak-

kat? Ik don læk giela-stallam olbmui oudast, mutto Ibmel oudast.

5. Mutto go Ananias gulai daid sanid, de gačai son ædnami ja addi vuoiņas. Ja stuora ballo bodi sin buokai bagjeli, gudek dam gulle.

6. Mutto dak nuorra olbmak čuožželegje ja ragje lika, ja si gudde su olgus ja havddadegje su.

7. Mutto de daptuvai lakka golbma dimo dastmanņel, de bodi su akka sisa, ja i son diettam, mi læi šaddam,

8. Mutto Pietar celki sudnji: Čelke munji, vuvdidego doai bældo dam haddai? Mutto son celki: Vuvdime galle dam haddai.

9. Mutto Pietar celki sudnji: Moft læppe doai goitai soappam gæčcalet Hærra Vuoiņa? Gæča, sin juolgek, gudek havddadegje du boadnja, læk uvsu oudast, ja si galgek du olgus guoddet.

10. Ja son gačai dallanaga su julgi oudi ja addi vuoiņas; mutto dak

nuorra olbmak botte sisa ja gavdne su jabmam, ja si gudde su olgus ja havddadegje su su boadnja balddi.

11. Ja stuora ballo bodi obba særvvegodde bagjeli ja sin buokai bagjeli, gudek dam gulle.

12. Mutto ædnag mærkak ja oavddodagok šadde olbmui gaski apostali giedai bokte. Ja si legje buokak ovtamielalažat Salomon fæskarest.

13. Mutto i oktage dain ærain duostam adnet ječas sin lutte, mutto olbmuk adne sin sagga arvost,

14. ja alelassi ædnanegje dak, gudek osku Hærra ala, stuora joavkko sikke olbmain ja nissonin,

15. nuft atte si gudde buccidæsek balggai ala ja bigje sin sængai ja bænkai ala, vai, go Pietar bodi, juobe su suoivange suoivanastaši soabmasa sist.

16. Mutto maidai dain biras gavpugin botte ædnagak Jerusalemi ja buk- te buccid ja daggarid,

gudek buttesmættom vuoinain vaiveduvvujegje, ja si buokak dærvasmattujuvvujegje.

17. Mutto bajemuš pappu čuožželi, ja si buokak, gudek dolle su bæle, namalassi Saddusealažai særvve, ja si devddujuvvujegje angervuodain.

18. ja bigje gieda apostali ala ja suppijegje sin oktasaš giddagassi.

19. Mutto Hærra engel rabasti giddagasa uvsaid ikko ja doalvoi sin olgus ja celki:

20. Vulget dokko ja loaidasteket ouddan ja sardnot tempel siste albmuigi buok dam ællem sanid!

21. Mutto go si legje dam gullam, de manne si arrad tempel sisa ja oapategje. Mutto go bajemuš pappu bodi ja si, gudek dolle su bæle, de čoakkai gočču si digge ja buok Israel manai vuorrasid ja vuolgategje balvvaleggjid giddagassi buktet sin ouddan.

22. Mutto go balvvalægjek botte dokko, de æi si gavdnam sin giddaga-

sast, mutto si botte ruoktot ja muittalegje dam ja celkke:

23. Giddagasa gavnaimek mi dappujuvvum buok fuolalašvuodain ja favtaid čuožžomen uvsai olgobælde; mutto go mi rabaimek, de æp mi gavdnam ovtage siste.

24. Mutto go sikke bajemuš pappu ja tempel oavve-olmai ja dak æra bajemuš papak gulle daid sanid, de šadde si æppadussi sin harrai, mi dast bodiš.

25. Mutto muttom bodi ja muittali sigjidi ja celki: Gæča, dak olbmak, gæid di suppidek giddagassi, čužžuk tempel siste ja oapatek olbmuid.

26. De manai oavve-olmai dokko balvvaleggjuim ja viežai sin, i dadde vækkavaldalašvuodain; dastgo si balle olbmuid, atte si daiddek šaddat gædgadvut.

27. Mutto go si legje viežžam sin, de divvu si sin digge ouddi, ja bajemuš pappu gačai sist ja celki:

28.
din
dan
lepe
lem
aigg
olbr
gjel
29.
stal
ke:
det
mui
30.
Ibr
Jesu
go
mu
31.
dan
bæs
bæl
li j
and
32.
dast
nuf
vuo
add
jæg
33.
gull
vair
val
34.
rise

28. Æpgo mi gielddam din garraset oapatæmest dam nanmi? Ja gæca, di lepet dævddam Jerusalemin din oapoinædek ja aiggobetet buktet dam olbmu varaid min bagjeli.

29. Mutto Pietar ja apostalak vastedegje ja celke: Olmuš berre jægadet Ibmela æmbo go olbmuid.

30. Min vanhemidamek Ibmel bajasæuožaldatti Jesusa, gæn di goddidek, go di hængasteidek su murri.

31. Dam læ Ibmel aledam oaivvamužžan ja bæsten su olgiš giedas bællai, addem diti Israeli jorggalusa ja suddoi andagassi addujume.

32. Ja mi læp su duodastægjek daidi dagoidi, nuftgo maidai Bassevuoigna, gæn Ibmel læ addam sigjidi, gudek su jægadek.

33. Mutto go si dam gulle, de manai dat sin vaimoi čada, ja si arvavalegje sin goddet.

34. Mutto muttom Fariſealaš, gæn namma læi

Gamaliel, muttom laka-oapatægje, gutte læi saggagudnijattujuvvum buok olbmuin, æuožželi diggest ja gočoi sin luoitet apostalid loaidastet oanekaš olgus.

35. Ja son celki sigjidi: Di Israelitalaš olbmak! Varoteket ječaidædek dam harrai, maid di dakkabetet dai olbmui guim.

36. Dastgo dai beivi oudal æuožželi Teudas, gutte celki ječas læt stuora olmajen, ja lakka njællje čuode arvo olbma æuovvolegje su; son goddujuvui, ja si buokak, gudek su doattalegje, biedganegje ja šadde duššen.

37. Su mannel æuožželi Judas, Galilealaš, værroi čallujume beivin ja gesi ollo olbmuid bællasis; son maidai duššai, ja si buokak, gudek su doattalegje, biedganegje.

38. Ja dal cælkam mon digjidi: Adnet ječaidædek dain olbmuin erit ja luittet sin mannat! Dastgo jos dat arvalus daihe dat dakko

boatta olbmui, de dat dušša;

39. mutto jos dat boatta Ibmelest, de epet di væje dam duššadet. Allet divte ječaidædek dagaren gavdnujuvvut, gudek viggek soattat vela Ibmelage vuostai!

40. De jægadegje si su; ja si ouddan ravkke apostalid ja gočču sin rissijuvvut ja gildde sin sardnomest Jesus nammi, ja si luitte sin mannat.

41. De vulgge si iloin gærreg čalmi oudast erit, dainago si legje adnujuvvum dokkalažžan higjeduvvut su nama diti.

42. Ja æi si hæittam oapatæmest juokke bæive tempel siste ja viesoi siste ja sardnedæmest evangeliuma Jesus Kristus birra.

6. Kapitall.

Nimmuræbme vaivaši goksem alde; čieča vaivaši oudastčuožžo vallijuvvujek, 1—6. Ollo papak oskuk, 7. Stefanus daka stuora mærkaid; Judalažak æi væje vuostalčuožžok su vuoina, mutto buktek værre-duodaštegid su vuostai, 8—15.

1. Mutto dain beivin, go mattajægjek ædnane-gje, de ribme Grekalaš riegam Judalažak nimmuret Ebrealazai vuostai, dainago sin læskak govsatalle dam bæivvalaš juogadæmest.

2. Mutto dak guokte nubbe loges ravkke obba mattajegji ædnagvuoda čoakkai ja celkke: I dat heivve, atte mi hæittep Ibmel sane balvvalam diti bevdi lutte.

3. Gæčadeket damditi, vieljak, ječaidædek gaskast čieča olbma, gæin læ buorre duodaštus, ja gudek læk dievva Bassevuoinast ja visesvuodast, gæid mi oažžop asatet dam fidnoi!

4. Mutto mi aiggop orrot bissovažžan rokka-dallam ja sane balvvalusa siste.

5. Ja dam sarne buorren ani obba ædnagvuotta, ja si vallijegje Stefanusa, olbma dievva oskost ja Bassevuoinast, ja Filip ja Prokorusa ja Nikanora ja Timona ja Parmenasa ja Nikolausa, gutte Judalažai osko

valddam læi ja boattam læi Antiokiast;

6. sin divvu si apostali ouddi, ja dak rokkadalle ja bigje sin giedaidæsek sin ala.

7. Ja Ibmel sadne oud-dani, ja mattajegji lokko sagga lassani Jerusalelest, ja stuora joavkko papain šadde oskoi gulolažžan.

8. Mutto Stefanus, dievva oskost ja famost, dagai oavddodagoid ja stuora mærkaid olbmui gaskast.

9. Mutto muttomak sist, gudek gulle dam synagogai, mi goččujuvvu Libertinalažai ja Kyrenea-lažai ja Aleksandrinalažai synagogai, ja sin synagogai, gudek legje boattam Kilikiast ja Asiast, čuožželegje ja naggatalle Stefanusin.

10. Ja æi si nagadam vuostaičuožžot dam visesvuoda ja dam Vuoina, mast son sarnoi.

11. De si asategje suole olbmaid, gudek celkke: Mi læp gullam su bilkkadus-sanid sardnomen

Mosesa ja Ibmela vuostai.

12. Ja si hattijegje alb-muga ja vuorrasid ja čal'oappavažaid, ja si botte su bagjeli ja rot-tijegje su mieldesek ja dolvvu su digge ouddi.

13. Ja si ouddandivvu værreduodaštegjid, gudek celkke: Dat olmuš i hæite bilkkadus-sanid sardnomenest dam basse baike vuostai ja laga vuostai;

14. dastgo mi læp gullam su cælkemen, atte Jesus, Nasarealaš, aiggo duššadet dam baike ja nubbastuttet daid asatusaid, maid Moses læ ad-dam migjidi.

15. Ja si buokak, gudek diggest čokkajegje, gečče su ala, ja si oidne su amadajo nuftgo engel amadajo.

7. Kapittal.

Stefanus bajaslokka Ibmel buoredagoid Judalaš alb-muga vuostai Abraham aige rajest, 1–50, laitta Judalažai bissovaš vuostehagolašvuoda, olgus hoiggaduvvu ja gædgaduvvu, 51–60.

1. Mutto bajemuš pappa celki: Lægo nabbo dat ašše nuft.

2. Mutto son celki: Di olbmak, vieljak ja vanhemak, gullet! Hærvastvuoda Ibmel almostuvai min ačcai Abrahami, go son læ Mesopotamiast, ouddalgo son assagodi Karani,

3. ja son celki sudnji: Vuolge olgus du ædnarestad ja du sokkagoddestad, ja boade dam ædnami, maid mon dudnji čajetam!

4. De vulgi son Kaldealažai ædnamest erit ja assagodi Karani; ja go su ačče læi jabmam, de sirdi Ibmel su dobbe dam ædnami, man siste di dal assabetet.

5. Ja i son addam sudnji maidege dast oabmen, i vela juolggesaje vidoge; ja son loppedi sudnji addat dam sudnji oabmen ja su nallai su mannel, vaiko sust i læm oktage manna.

6. Mutto Ibmel celki nuft, atte su nalle galgai assat nuftgo vierrasak amas ædnamest, ja si galgge dakkat dam balvvalægjen ja männodet

daina bahast njællje čuode jage.

7. Ja dam albmuga, man vuolde galggek balvvalet, aigom mon dubmit, celki Ibmel, ja dastmannel galggek si vuolget olgus ja balvvalet muo dam baikest.

8. Ja son addi sudnji birračuopatusa litto; ja nuft sakkanatti son Isaka ja birračuopai su gavcad bæive, ja Isak sakkanatti Jakoba, ja Jakob daid guokte nubbe lokkai patriarka.

9. Ja patriarkak adne gadašvuoda Josef vuostai ja vuodde su Egypteni; ja Ibmel læi su mielde

10. ja besti su buok su atestusain erit ja addi sudnji armo ja visesvuoda Farao, Egypten gonagasa, oudast, gutte bijai su oaivvamužžan Egypten bagjel ja obba su dalos bagjel.

11. Mutto de šaddai nælggehatte obba Egypten ja Kanaan ædnam bagjel ja stuora atestus, ja min vanhemak æi gavdnam biebmom.

12. Mutto go Jakob

gula
legj
vu
mid
13.
dov
viel
kag
diec
14.
gati
ačes
sog
lokl
15.
vu
son
16.
jegj
vuj
mai
silb
ken
17.
pad
god
vur
lass
ædn
18.
nub
gut
19.
da
stai
min

gulai, atte Egyptenest legje gornek, de olgus vuolgati son min vanhemid vuostas gærde.

13. Ja nubbe gærde, de dovddujuvvui Josef su vieljaines, ja Josef sokkagodde šaddai Faraoi diedosen.

14. Mutto Josef vuolgati sane ja ravkai su ačes Jakoba ja buok su sogas lusas, vitta gavcad lokkai sielo.

15. Ja Jakob manai vuolas Egypteni ja jami, son ja min vanhemak.

16. Ja si dolvvujuvvujegje Sikemi ja bigjuvujegje dam havddai, maid Abraham læi oastam silbai oudast Hemar, Sikem ače, barnin.

17. Mutto go dat loppadusa aigge lakkanišgodi, maid Ibmel læi vurdnom Abrahami, de lassanegje olbmuk ja ædnanegje Egyptenest,

18. gidda dassači go nubbe gonagas čuožželi, gutte i dovddam Josefa.

19. Son ani gavvelvuoda min sokkagodde vuostai ja mænnodei bahast min vanhemiguim, nuft

atte son olgus balkkestatti sin ucca manačid, amasek si bissotuvvut hægast.

20. Dam aige riegadi Moses ja læi čabbes Ibmel oudast; son bibmujuvui golbma mano su ačes dalost.

21. Mutto go son læi olgus bigjuvuvum, de valdi Farao nieidda su bajas ja biebmaj su aldsešis bardnen.

22. Ja Moses oapatuvvui buok Egyptalažai visesvutti, ja son læi famolaš sanidi ja dagoidi.

23. Mutto go son šaddai njællje loge jage boaresen, de oažoi son miela oappaladdat su vieljaides, Israel manaid.

24. Ja go son oini muttoma verid gillamen, de suogjali son su ja mavsati su oudast, gæina bahast mænnodeuvvui, goddededines Egyptalaža.

25. Mutto son doavoi, atte su vieljak arvvedifče, atte Ibmel addi sigjidi bestujume su gieda

bokte; mutto æi si arv-vedam dam.

26. Mutto nubbe bæive bodi son sin lusa, go si legje bælkkemen, ja son nævoi sin rafhai, cælkededin: Di olbmak! Alma di lepet vieljačak; manne dakkabetet di verid gutteg guoibmasædek?

27. Mutte dat, gutte dagai su lagamužžasis verid, hoiggadi su luttet erit ja celki: Gi læ bigjam du oaivvamužžan ja duobmaren min bagjeli?

28. Aigokgo don muo goddet, nuftgo don goddik ikti Egyptalača?

29. Mutto Moses batari dam saga diti ja oroi vieresen Midian ædna-mest, gost son sakkanatti guokte barne.

30. Ja go njællje loge jage legje dievvam, de almostuvai Hærra engel sudnji Sinai vare mæcest, bastelis lanjai miestag dollanjuokčam siste.

31. Mutto go Moses dam oini, de imaštalai son dam oainatusa diti; mutto go son manai

dokko gæččam varas, de daptuvai Hærra jiedna sudnji.

32. Mon læm du vanhemi Ibmel, Abraham Ibmel ja Isak Ibmel ja Jakob Ibmel. De doar-gestišgodi Moses ige duostam gæččat.

33. Mutto Hærra celki sudnji: Nuola du gabmagidad erit du julginad; dastgo dat baikke, man alde don čuožok, læ basse ænam!

34. Mon læm visut oaidnam mu albmugam varnotesvuoda Egyptenest ja gullam sin šuokatusaid, ja mon læm vuolas niegjam sin bæstem diti. Ja boade dal deiki, mon aigom vuol-gatet du Egypteni.

35. Dam Mosesa, gæn si biettalegje cælkededin: Gi læ bigjam du oaivvamužžan ja duobmaren? — su vuolgati Ibmel oaivvamužžan ja gagjon dam engel gieda bokte, gutte almostuvai sudnji bastelis lanjai miestag siste.

36. Son doalvoi sin ol-gus, go son dagai oavd-

dodagoid ja mærkaid Egypten ædnamest ja ruksis mærast ja mæcest njællje loge jagest.

37. Son læ dat Moses, gutte celki Israel manai-di: Hærra, din Ibmelædek, galgga čuožaldattet digjidi din vieljainædek profeta nuftgo muo; su galggabetet di gulddalet.

38. Son læ dat, gutte særvvegoddest mæcest læi dam engel mielde, gutte sarnoi sudnji Sinai vare alde, ja min vanhemi mielde, son, gutte vuostaivaldi ælle sanid addem varas migjidi daid,

39. son, gæn din vanhema æi dattom jægadet, mutto si hoiggadegje su luttesek erit ja macce sin vaimoidæsek siste ruoktot Egypteni, cælkededin Aroni:

40. Daga migjidi ibmelid, gudek mattek mannat min oudast! Dastgo æp mi diede, mi læ datatuvvam dam Mosesi, gutte doalvoi min Egypten ædnamest olgus.

41. Ja si dakke galbe dain sæmma beivin ja

ouddan bukte oaffarid æppe-ibmelæsek ouddi ja likojegje sin giedaidæsek dagoidi.

42. Mutto Ibmel jorggali ječas sin bælest erit ja addi sin dokko balvvalet alme væga, nuftgo čallujuvvum læ profetai girje siste: Lepetgo di, Israel viesso, oaffarušsam munji njuovvamoaffarid ja æra oaffarid njællje loge jage mæcest?

43. Ja di guddidek Molok goade ja Remfana, din ibmelædek, naste; daid govaid, maid di læidek dakkam daid rok-kadallam varas; ja mon aigom sirddet din erit dom bællai Babylon.

44. Duodaštusa goatte læi min vanhemi gaskast mæcest, nuftgo son, gutte sardnoi Mosesi, læi gočcom dam dakkat dam ouddagova mielde, maid son læi oaidnam.

45. Dam vuostaivaldde min vanhema ja bukte dam Josvain dam ædnam sisa, maid bakenak legje adnemen, gæid Ibmel olgus aji min vanhemi

čalmi oudast, gidda David beivi ragjai.

46. Son gavnai armo Ibmel oudast ja anoti gavdnat viste Jakob Ibmeli.

47. Mutto Salomon huk-si sudnji vieso.

48. Mutto dat alemus i asa tempel siste, dakkujuvvum giedaiguim, nuftgo profeta cælkka:

49. Albme læ munji truonnon, mutto ænam læ mu julgi vuološ; maid viesoid aiggobetet di munji huksit? cælkka Hærra, daihe mi læ mu vuoinastambaikke?

50. Igo mu gietta læk buok dam dakkam?

51. Di garra cæbetak ja birračuopakættajak vaimost ja beljin! Di alelassi vuostaičuozžobet Bassevuoina, nuftgo din vanhemak, nuftgis maidai di.

52. Gudemuža profetain æi doarradallam din vanhemak? Ja si godde sin, gudek oudal juo muitalegje dam vanhurskas boattema, gæn bættæn ja sorbmijægjen di dal lepet šaddam,

53. di, gudek lepet laga vuostaivalddam engeli doaimatusa bokte ja epet læk dam doallam.

54. Mutto go si dam gulle, de manai dat sin vaimoi čada, ja si gaske banidæsek su vuostai.

55. Mutto son læi dievva Bassevuoinast, ja son gæčai bajas alme guvllui ja oini Ibmel hærvasvuoda ja Jesusa čuožžomen Ibmel olgiš gieda bældæ,

56. ja son celki: Gæča, mon oainam almid rappasam ja olbmua barne Ibmel olgiš gieda bældæ čuožžomen.

57. Mutto si čurvvu alla jienain ja dedde sin beljidæsek ja ovtamielalažat su ala manne.

58. Ja si hoigge su gavpugest olgus ja gædgadegje su; ja duodaštægjek bigje sin biktasidesek bagjelistesek erit nuorra olbma julgi gurri, gæn namma læi Saulus.

59. Ja si gædgadegje Stefanusa, gutte rokka-dalai ja celki: Hærra Jesus, vuostaivalde mu vuoina!

60
čibl
alla
logg
do!
ki,

Sa
god
Sam
stak
ala,
Sim
add
darr
la j
lægg

1.
goc
bæ
rad
bag
si
Juc
loi
sta

2.
olk
fan
mo
gje

3.
no
dai
sta
ja

60. Ja son luoitadi
 čibbides ala ja čuorvoi
 alla jienain: Hærra, ale
 logatala sigjidi dam sud-
 do! Ja go son dam cel-
 ki, de oaddai son.

8. Kapittal.

Saulus doarradalla særvve-
 godde, 1—4. Filip jorggala
 Samaritanalažaid, 5—13. Apo-
 stalak bigjek giedaidæsek sin
 ala, ja si ožžuk Bassevuoina;
 Simon aiggo oastet Vuoina
 addaldagaid ja cuigoduvvu
 dam diti, 14—25. Filip jorgga-
 la ja gastaša gammar-balvva-
 lægje, 26—40.

1. Mutto Saul likoi su
 goddubmai. Mutto dam
 bæive algi stuora doar-
 radallam særvvegodde
 bagjel Jerusalemest, ja
 si biedganegje buokak
 Judea ja Samaria guov-
 loi mietta ærrebo apo-
 stalak.

2. Mutto ibmelbalolaš
 olbmak havddadegje Ste-
 fanusa ja adne stuora
 moraš-vaiddaga su ba-
 gjel.

3. Mutto Saulus mæn-
 nodi vækkavaldalašvuo-
 dain særvvegodde vuo-
 stai ja manai viesoi sisa
 ja ouddangesi sikke olb-

maid ja nissonid ja sup-
 pi sin giddagassi.

4. Dak bidgijuvvumak
 vagjolegje dalle birra ja
 gulategje evangelium
 sane.

5. Mutto Filip bodi vuol-
 las muttom gavpugi Sa-
 mariast ja sardnedi sigji-
 di Kristusa.

6. Ja olbmuk vuttivald-
 de ovtamielalažat dam,
 mi Filipest celkkujuvvui,
 guladedin ja oainededin
 daid mærkaid, maid son
 dagai.

7. Dastgo ædnagin, gæin
 legje buttesmættom vuoi-
 nak, manne dak olgus,
 čuorvodedin alla jienain;
 mutto ædnag daktesær-
 gatagast buoccek ja skier-
 mak dærvasmattujuvvu-
 jegje.

8. Ja de šaddai stuora
 illo dam gavpugi.

9. Mutto su ouddal læi
 gavpug siste muttom ol-
 mai, gæn namma læi
 Simon, gutte noaidasta-
 lai ja čagjedatti Samari-
 tanalaš olbmuid, go son
 celki ješječas læt stuore-
 sen.

10. Su bællai dolle buo-
 kak ječaidæsek, sikke

smavvak ja stuorrak, ja celkke: Dat læ Ibmel fabmo, dat stuores.

11. Mutto si dolle je-čaidæsek su bællai, dainago son læi gukkes aige sin čagjedattam noaiddevuodas hutkiguim.

12. Mutto go si osku Filipi, gutte sardnedi evangeliuina dam birra, mi gulla Ibmel riki ja Jesus Kristus nammi, de gastašuvvujegje si, sikke olbmak ja nissonak.

13. Mutto maidai Simon oskoi, ja go son læi gastašuvvum, de oroi son bissovažat Filip lutte, ja go son oini daid mærkaid ja stuora vægalaš dagoid, mak dakkrjuvvujegje, de ovduši son saggarakkan.

14. Mutto go apostalak Jerusalemešt gulle, atte Samaria læi vuostaivalddam Ibmel sane, de vuolgategje si Pietara ja Johannesasa sin lusa,

15. ja go dak læiga boattam vuolas, de rokkadalaiga soai sin oudast, vai si ožuše Bassevuoiņa.

16. Dastgo i son læm

vela boattam gudege bagjeli sist, mutto si legje dušše gastašuvvum Hærra Jesus nammi.

17. De bijaiga soai giedaidæsga sin ala, ja si ožžu Bassevuoiņa.

18. Mutto go Simon oini, atte Bassevuoiņa addujuvvui apostali gieda bagjeli bigjume bokte, de buvti son sodnoidi rudaid ja celki:

19. Adde maidai munjige dam famo, atte gæn ala mon bijam giedaidam, son oažžo Bassevuoiņa!

20. Mutto Pietar celki sudnji: Lekusek du ruđak garroduvvum oktanaga duina, dainago don doaivok oastet Ibmel addaldaga rudai oudast!

21. I dust læk oasse daihe vuorbbe dam sadnai; dastgo i du vaibmo læk vuoiggadlaš Ibmeloudast.

22. Jorggal damditi ječad erit dam du bahavuodastad, ja rokkadala Ibmelest, vai du vaimo jurddagak væjaše dudnji andagassi addujuvvut!

23. Dastgo mon oai-

na
va
čac
ske
dig
24
di
do:
am
do:
bo:
25
du
Hæ
so:
ja.
liu
laž
26
sar
Ču
da
ma
las
de
27
ma
de
laš
ok
da
ga
ju
ba
Je
va

ge ba-
legje
Hær-

ai gie-
ja si

Simon
uoigna
li gie-
njume
n sod-
ki:
i mu-
e gæn
riedai-
Basse-

celki
du ru-
okta-
o don
el ad-
ast!

oasse
n sad-
aibmo
nelou-

iti je-
baha-
kadala
vaimo
tudnji
ut!

oai-

nam, atte don læk diev-
va baččavuoda sapest ja
čadnujuvvum vanhur-
skesmættomvuoda bad-
diguim.

24. Mutto Simon vaste-
di ja celki: Rokkadalle
doai mu oudast Hærrai,
amas mikkege dast, maid
doai læppe cælkkam,
boattet mu bagjeli!

25. Mutto go soai læiga
duodaštam ja sardnom
Hærra sane, de macaiga
soai ruoktot Jerusalemi
ja sardnedeiga evange-
liuma ædnag Samaritana-
lažai sidain.

26. Mutto Hærra engel
sarnoi Filipi ja celki:
Čuožžel ja mana lulas
dam balgga mielde, mi
manna Jerusalemešt vu-
las Gasai! Dat læ avd-
dem.

27. Ja son čuožželi ja
manai dokko, ja gæča,
de læi muttom Etiopa-
laš, gammar-balvvalægje,
okta famolaš olmai Kan-
dake, Etiopalažai dronni-
ga, lutte, gutte læi bigju-
juvvum buok su davveri
bagjeli; son læi boattam
Jerusalemi rokkadallam
varas,

28. ja son læi ruoktot
mannamen ja čokkai su
vavnas alde ja logai pro-
fet Esaias.

29. Mutto Vuoigna celki
Filipi: Vaze ouddan ja
doala ječad dam vavna
lusa!

30. Mutto Filip viegai
lusa ja gulai, atte son læi
lokkamen profet Esaias,
ja son celki: Arvvedak-
go don dam, maid don
logak?

31. Mutto son celki:
Mošt mon galgašim mat-
tet dam arvvedet, mudoi-
go guttege muo oapesta?
Ja son rokkadalai Filipa
goarņastet bajas ja čok-
kat luttet.

32. Mutto dat čalabitta,
maid son logai, læi dat:
Son dolvvujuvvui dego
savecca njuvvujuvvut, ja
nuftgo labbes læ giela-
tæbme su vuostai, gutte
dam bæsked, nuft son i
rabast su njalmes.

33. Su vuoledume siste
erit valddujuvvui su duob-
mo; mutto gi matta muit-
talet su sokkagodde birra,
dademielde go su hægga
læ erit valddujuvvum æd-
namest?

34. Mutto gammar-balvvalægje jærai Filipest ja celki: Mon rokkadalam dust, gæn birra cælkka profeta dam, ješječas birra vai muttom æra birra?

35. Mutto Filip rabasti su njalmes, ja algededin dam çalabaikest, sardnedi son sudnji evangeli-uma Jesus birra.

36. Mutto go soai læiga mannamen ouddan balgga mielde, de bodiga soai çace lusa, ja gammar-balvvalægje celki: Gæça, dast læ çacce! Mi hette muo gastašuvvumest?

37. Mutto Filip celki: Jos don oskok obba vaimostad, de oazok gastašuvvut, Mutto son vastedi ja celki: Mon oskom, atte Jesus Kristus læ Ibme! Bardne.

38. Ja son goçoi vavna bissanet, ja soai niejaiga goabbašagak vuolas çaccai, sikke Filip ja gammar-balvvalægje, jo son gastaši su.

39. Mutto go soai goarņoiga çacest bajas, de rotti Hærra Vuoigna Filip

erit, ja gammar-balvvalægje i oaidnam su šatan æmbo; dastgo son manai su gæinos mielde ja læi ilost.

40. Mutto Filip gavdnjuvvi Asdodest, ja son vagjoli birra ja sardnedi evangeli-uma buok gavpugin, dassaçi go son bodi Cæsareai.

9. Kapittel.

Saulus jorggaluvvu ja gastašuvvu dasto Ananiasest, 1—19. Son sardned, doarradalluvvu, batar, boatta Jerusalemi, ferte fastain bataret; særvygoddest læ rafhe, 20—31. Pietar dærvasmatta Æneasa, 32—35; bajasbokta Tabita, 36—43.

1. Mutto Saulus darai ain attemin ja sorbmimin Hærra mattajegji vuostai, ja son manai bajemuš papa lusa

2. ja anoti sust girjid Damaskusi synagogaidi, vai son, jos son gavdna soabmasid, gudek legje dam oskost, olbmaid daihe nissonid, dalle ožuši doalvvot sin çadnagasast Jerusalemi.

3. Mutto matkuštedines, de bodi son Damaskus lakka, ja fakkistaga bait-

tego
birn
4.
ja
sud
Mar
mu
5.
don
Hæ
Jes
dala
nji
sa
6.
ste
Hæ
atte
Ja
Çu
sis
cell
ber
7.
gud
de,
go
mu
tag
8.
li
to
mi
ovt
gje
su

tegodi alme čuovgas su birra.

4. Ja son gačai ædnami ja gulai jiena, mi celki sudnji: Saul! Saul! Manne doarradalak don muo?

5. Mutto son celki: Gi don læk, Hærra? Mutto Hærra celki: Mon læm Jesus, gæn don doarradalak; lossaden dat dudnji šadda čiekčat sæčaga-sa vuostai.

6. Ja son celki doargestedin ja suorgganemin: Hærra! Maid don datok, atte mon galgam dakkat? Ja Hærra celki sudnji: Čuožžel ja mana gavpug sisa, ja de galgga dudnji celkkujuvvut, maid don berrik dakkat!

7. Mutto dak olbmak gudek vagjolegje su mielde, čužžu suorgganemin, go si jiena galle gulle, mutto æi oaidnam ovtage.

8. Mutto Saulus čuožželi bajas ædnamest; mutto go son rabasti su čalmides, de i son oaidnam ovtage; mutto si laiddijegje su giedast ja dolvvu su Damaskus sisa.

9. Ja i son oaidnam golma bæivvai, ja i son borram, ige son jukkamge.

10. Mutto de læi muttom mattajægje Damaskusest, gæn namma læi Ananias, ja Hærra celki sudnji oainatusa siste: Ananias! Mutto son celki: Gæča, dast mon læm, Hærra!

11. Mutto Hærra celki sudnji: Čuožžel ja mana dam balggai, mi goččujuvvu njuolggaden, ja jæra Judas viesost muttom olbma manŋai, gæn namma læ Saulus Tarsusest! Dastgo gæča, son læ rokkadallamen,

12. ja son læ oaidnam oainatusa siste muttom olbma, gæn namma læ Ananias, boattemen sisa ja bigjamen giedas su ala, vai son ožuši fastain su oainos.

13. Mutto Ananias vastedi: Hærra! Ædnag olbmui mon læm gullam dam olbma birra, man ollo bahaid son læ dakkam du basse olbmuidi Jerusalemešt,

14. ja son læ ožžom fa-

mo bajemuš papain dabe gidda čadnat sin buokaid, gudek čurvvuk du nama.

15. Mutto Hærra celki sudnji: Vuolge dokko! Dastgo dat læ munji vallijuvvum gaska-oabmen guoddet mu nama ouddan bakeni ja gonagasai ja Israel manai ouddi:

16. dastgo mon aigom sudnji čajetet, man ollo son berre gillat mu nama diti.

17. Mutto Ananias manai dokko ja bodi vieso sisa ja bijai giedaides su ala ja celki: Saul, vieljačam! Hærra, Jesus, gutte almostuvai dudnji balgga alde, man mielde don bottik, læ vuolgatam muo, vai don oažok fastain du oainod ja devdujuvvuk Bassevuoinain.

18. Ja dallanaga loggasegje su čalmin nuftgo čuobmasak, ja son oažoi fastain dallanaga su oainos ja čuožželi ja gastašuvvui,

19. ja son oažoi borramuša ja apasmattujuvvui. Mutto Saulus oroi soa-

mes beivid dai mattajegji lutte, gudek legje Damaskusest.

20. Ja dallanaga sardnedi son synagogai siste Kristusa læt Ibmel Bardnen.

21. Mutto buokak, gudek dam gulle, ovdusegje ja celkke: Igo dat læk dat, gutte Jerusalemest doarradalai daid, gudek čurvvuk dam nama, ja læ boattam deiki doalvvom varas sin čadnagasast bajemuš papai lusa?

22. Mutto Saulus nanosmattujuvvui ain æmbo ja javotutti Judalažaid, gudek asse Damaskusest, ja čajeti, atte dat de læ Kristus.

23. Mutto ædnag beivid dastmanņel raddadalle Judalažak su goddet.

24. Mutto Saulus oažoi sin arvvalusa diettet. Ja si gattijegje portaid ija bæive su goddem varas.

25. Mutto mattajægjek valdde su ikko ja luitte su muvra bagjel vuolas gore siste.

26. Mutto go Saulus bo-
di Jerusalemi, de gæčča-

attaje-
legje

sard-
i siste
Bard-

k, gu-
vduše-
go dat
rusale-
daid,
m na-
deiki
n čad-
papai

nanos-
æmbo
ažaid,
tusest,
de læ

beivid
adalle
et.

oazoi
et. Ja
id ija
varas.
ægjek
luitte
vuolas

is bo-
æčča-

li son adnet ječas matta-
jegji lakka; ja si balle
buokak sust, go si æi
oskom, atte son læi
mattajægje.

27. Mutto Barnabas
valdi su ja doalvoi su
apostali lusa; ja son
muittali sigjidi, moft son
læi oaidnam Hærra mat-
ke alde, ja atte son læi
sudnji sardnom, ja moft
son læi Damaskusest
roakkadet sardnedam Je-
sus nammi.

28. Ja son manai sisa
ja manai olgus singuim
Jerusalemest

29. ja sardnedi roak-
kadet Hærra Jesus nam-
mi. Ja son sarnoi ja
naggatalai Grekalaš rie-
gadam Judalažaiguim;
mutto si bivdegotte su
goddet.

30. Mutto go vieljak
ožžu dam diettet, de
dolvvu si su Cæsareai ja
vuolgategje su dobbe
Tarsusi.

31. De ožžu dal sær-
vegoddek rafhe obba
Judea ja Galilea ja Sa-
maria mietta, go dak ba-
jasrakaduvvujegje ja oud-
danegje Hærra balloi, ja

dak lassanegje Basse-
vuoina jedditusa bokte.

32. Mutto de dpatuvai,
go Pietar vagjoli buok
guovloin birra buok, atte
son bodi maidai dai
basse olbmui lusa, gudek
asse Lyddast.

33. Mutto dobbe gavnai
son muttom olbma, gæn
namma læi Æneas, gutte
læi vællam gavce jage
sængast ja læi daktesær-
gatagast buocce.

34. Ja Pietar celki sud-
nji: Æneas! Jesus Kri-
stus dærvasmatta du;
likka bajas, lače ješ vuol-
lasad! Ja son likkai dal-
lanaga bajas.

35. Ja buokak, gudek
asse Lyddast ja Saro-
nest, oidne su ja jorgga-
legje ječaidæsek Hærra
guvllui.

36. Mutto de læi müt-
tom mattajægje nisson
Joppest, gæn namma læi
Tabita, mi čilggijuvvum
maks Dorkas*; son læi
rigges buridi dagoidi ja
addaldagaidi, maid son
addi.

* sarva-alddo.

37. Mutto de dpatuvai
dain sæmma beivin, atte
son buoccai ja jami; de

basse si su ja bigje su lokti.

38. Mutto dademielde go Lydda læi Joppe lakka, de vuolgategje mat-tajægjek, go si gulle, atte Pietar læi dast, guokte olbma su lusa ja rokka-dalle su ajetalakættai boattet sin lusa.

39. Mutto Pietar čuožželi ja vulgi sodno mielde; ja go son bodi dokko, de dolvvu si su bajas lokti, ja buok læskak čuožžu su birra, čirru ja čajetegje sudnji daid gavtid ja biktasid, maid Dorkas læi rakadam dam bodda, go son læi sin lutte.

40. Mutto Pietar sevi buokaid olgus, luoittadi čibbides ala ja rokkadalai; ja son jorgeti rubmaš guvllui ja celki: Tabita, likka bajas! Mutto son rabasti su čalmides, ja go son oini Pietara, de čokkedi son bajas.

41. Mutto son addi sudnji gieda ja čuožaldatti su bajas; ja son ravkai basse olbmuid ja læ-

skaid ja divoi su ællen ouddan.

42. Mutto dat šaddai diedosen obba Joppe mietta, ja ædnagak osku Hærra ala.

43. Ja de dpatuvai, atte son oroi ædnag beivid Joppest muttom nakkebarkkijægje Simona lutte.

10. Kapittal.

Dat ibmelbalolaš Kornelius oaidna engela oainatusa siste, bigja sane Pietari, 1—8. Pietar rottašuvvu Vuoinast ja oaidna oainatusa, son manna vuolas Cæsareai, 9—24. Su sardne ja sardnedæbme Korneliusi ja æra bakenidi Kristus birra; si ožžuk Bassevuoina ja gastasuvvujek, 25—48.

1. Mutto de læi muttom olmai Cæsareast, gæn namma læi Kornelius, dam soattejoavko oaivveolmai, mi gočču-jüvvui Italialažžan;

2. son læi sivvoi ja balai Ibmelest obba daloines ja addi olbmuidi ædnag addaldagaid ja rokkadalai alelassi Ibmeli.

3. Son oini čielggaset oainatusa siste ovcad di-

mo
mel
sisa
nji
4.
stel
ni
hæ
Du
ad
nar
ouc
5.
me
vie
goč
Pie
6.
mu
nal
gæ
ga
nji
ber
7.
te
eri
son
bal
ibr
ma
tel
8.
gji
vu
9

mo muddost bæivest Ib-
mel engel, gutte bodi
sisa su lusa ja celki sud-
nji: Kornelius!

4. Mutto son gætai ba-
stelet su ala ja suorgga-
ni ja celki: Mi dat læ,
hærra? Son celki sudnji:
Du rokkadusak ja du
addaldagak læk bagja-
nam bajas muitton Ibmel
oudast.

5. Ja vuolgat dal soa-
mes olbmaid Joppi ja
viežat Simona, gutte
goččujuvvu ligge-namain
Pietaren!

6. Son læ orromen
muttom Simon, muttom
nakkebarkkijægje lutte,
gæn viesso læ mærra-
gaddest. Son galgga dud-
nji cælkket, maid don
berrik dakkat.

7. Mutto go engel, gut-
te sarnoi Korneliusi, læi
erit mannam, de ravkai
son guoktas su dallo-
balvvaleggjines ja ovta
ibmelbalolaš soatte-olb-
ma sist, gudek legje ok-
telassi su lutte,

8. ja son muittali si-
gjidi dam buokrakkan ja
vuolgati sin Joppi.

9. Mutto nubbe bæive,

go dak legje matkuštæ-
men balgga mielde ja
botte gavpug lakka, de
goarŋoi Pietar bajas
dake ala rokkadallam
varas, guđad dimo mud-
dost.

10. Mutto son nælggo-
godi sagga ja datoi oaž-
žot juoida borrat. Mutto
dam gaskast go si legje
dam rakadæmen, de rot-
tašuvvui son Vuoinast,

11. ja son oini alme
rappasam ja juoida vu-
las lusas boattemen, de-
go stuora bævddelidne,
mi læi čadnujuvvum
njælje čikki ja luittujuv-
vui vuolas ædnam ala,

12. man siste legje
buoklagas ædnam njælje-
juolgag spirik ja mæc-
cespirik ja njoammo spi-
rik ja alme loddek.

13. Ja jiedna bodi sud-
nji: Čuožžel, Pietar, njuo-
va ja bora!

14. Mutto Pietar celki:
Im eisege, Hærra! Dast-
go im mon læk goassege
borram maidege æppe-
basid daihe buttesmætto-
mid!

15. Ja jiedna celki fa-
stain nubbe gærde sud-

nji: Maid Ibmel læ buttestam, dam ik don galga buttesmættosen dakkat!

16. Mutto dat dpatuvai golma gærde, ja lidne valddujuvui fastain bajas albmai.

17. Mutto go Pietar læi ješaldsesis æppedæmen, maid dat oinatus, maid son læi oaidnam, galgai arvedattet, gæċa, de ċužžu dak olbmak uvsa oudast, guċek legje vuolgatuvvum Korneliusest ja legje diduštam Simona vieso.

18. ja si ċurvvu ja jerre, læigo Simon, gutte goċċujuvvui ligge-namain Pietaren, dast orromen.

19. Mutto go Pietar læi jurdašæmen oainatusa harrai, de celki Vuoigŋa sudnji: Gæċa, golbma olbma occek du;

20. mutto ċuožžel, nieja vuolas ja mana sin mielde, alma æppedkættai, dastgo mon læm sin vuolgam.

21. Mutto Pietar niejai vuolas olbmai lusa, guċek legje vuolgatuvvum su lusa Korneliusest, ja

celki: Gæċa, mon læm dat, gæn di occabetet; mi læ ašsen, man diti di lepet dabe?

22. Mutto si celkke: Kornelius, muttom oaivve-olmai, muttom vanhurskes olmai, gutte Ibmelest balla, gæst læ buorre duodaštus buok Judalažai albmugest, læ ožžom goċċoma basse engel bokte, atte son galgga viežatet du su vissusis ja gullat du sanid.

23. De goċoi son sin sisa ja addi sigjidi igjasaje; mutto nubbe bæive vulgi Pietar singuim, ja soabmasak vieljain Joppest manne su mielde.

24. Ja nubbe bæive botte si Cæsareai. Mutto Kornelius læi sin vuorddemen ja læi ċoakkai goċċom su fulkides ja lagamuš ustebides.

25. Mutto go dat dpatuvai, atte Pietar læi sisa mannamen, de bodi Kornelius su oudald ja luoittadi vuolas su julgi oudi ja rokkadallagodi.

26. Mutto Pietar ūoŕal-
datti su bajas ja celki:
Ūoŕŕel bajas! Mon læm
maidai olmuš.

27. Ja go son læi suina
sardnomen, de manai
son sisa ja gavnai ædna-
gid, gudek legje ūoakkai
boattam.

28. Ja son celki sigjidi:
Di diettebetet, man heiv-
vemættom dat læ Juda-
laš olbmai guoibmevuoda
adnet daihe boattet
muttoma lusa, gutte læ
amas olmušslajast. Mut-
to Ibmel læ ūajetam
munji, atte im mon gal-
ga gočŕot gudege olbmu
æppebassen ja buttes-
mættosen;

29. damditi bottim mon
maidai alma biettalkæt-
tai, go mon viŕŕujuvvim.
De jæram mon dist,
manne di lepet muo vieŕ-
ŕam.

30. Ja Kornelius celki:
Njælje bæive gæčest ad-
nim mon borakættai vuoda
idaid gidda dam dimo ra-
gjai, ja ovcad dimo mud-
dost legjim mon rokkadal-
lamen mu vissum siste, ja
gæča, muttom olmai

ūoŕoi mu oudast baitte-
vaš biktasi siste,

31. ja son celki: Kor-
nelius! Du rokkadus læ
gullujuvvum, ja du ad-
daldagak læk muittujuv-
vum Ibmel oudast.

32. Vuolgat damditi
sane Joppi ja ravkat lu-
sad Simona, gutte gočŕu-
juvvu ligge-namain Pie-
taren! Son læ orromen
nakkebarkkijægje Simon
dalost mærragaddest. Son
galgga dudnji sardnot, go
son boatta.

33. Damditi vuolgatim
mon dallanaga dudnji
sane, ja burist don dak-
kik, go don bottik. De
læp mi dal buokak ūoa-
kest Ibmel muodoi ou-
dast, gullam diti buok
dam, mi dudnji læ Ibmel-
est gočŕujuvvum.

34. Mutto Pietar raba-
sti njalmes ja celki: Duo-
dai mon dovdam, atte
Ibmel i gæča olbmui ha-
me bællai,

35. mutto juokke alb-
muga gaskast læ dat,
gutte sust balla ja dakka
vanhurskesvuoda, sudnji
dokkalaš.

36. Dam sane harrai,

maid son vuolgati Israel manaidi, go son evangelium siste sardnedi rafhe Jesus Kristus bokte, — son læ buokai hærra, —

37. de di diettebetet, mi læ dpatuvvam obba Judea mietta, mi Galileast algi, dam gasta maŋŋel, maid Johannes sardnedi,

38. Jesus, Nasarealaža, harrai, moft Ibmel vuoidai su Bassevuoiŋain ja famoin, su, gutte birra vagjoli ja dagai burid ja buoredi buokaid, gudek bærggalaga famo vuolde legje, dastgo Ibmel læi suina;

39. ja mi læp duodaštægjek buok dam birra, maid son læ dakkam sikke Judalažai ædnamest ja Jerusalemest, son, gæn si godde, go si hængastegje su murri.

40. Su bajasčuozaldatti Ibmel goalmad bæive ja addi su almostuvvut,

41. i buok olbmuidi, mutto daidi duodaštægjidi, gudek ouddal legje Ibmelest valljijuvvum, namalassi migjidi, gudek suina boraimek ja jugai-

mek, maŋŋelgo son læi jabmi lutte bajasčuozželam.

42. Ja son gočoi min olbmuidi sardnedet ja duodaštet, atte son læ dat Ibmelest asatuvvum elli ja jabmi duobmar.

43. Sudnji addek buok profetak dam duodaštusa, atte juokkehaš, gutte osko su ala, galgga oažžot suddoi andagassi addujume su nama bokte.

44. Go Pietar læi ain sardnomen daid sanid, de bodi Bassevuoiŋa sin buokai bagjeli, gudek sane gulle.

45. Ja dak birračuppujuvvum oskolažak, nuft ædnagak, gudek legje boattam Pietarin, hirmastuvve sagga damditi, go Bassevuoiŋa addaldak golgatuvvui maidai bakeni bagjeli;

46. dastgo si gulle sin sardnomen gielaiguim ja saggarakkan ramedæmen Ibmela.

47. De vastedi Pietar: Mattago guttege gielddet čace, amasek dak gastašuvvut, gudek læk vuo-

stai
nuf
48

gas
mi.
orro
vid.

Pie
læi

1—1

jægj

dab

jek

gatu

sin,

Sau

dieč

add:

Jud

1.

viel

Juc

ker

stai

2.

jas

gat

gje

sui

3.

olb

ouc

sær

4.

čilg

lag

5.

staivalddam Bassevuoina, nuftgo mi?

48. Ja son gočoi sin gastašuvvut Herra nami. De rokkadalle si su orrot dast soames beivid.

11. Kapittal.

Pietar bəloša dam. go son læi sisa mannam bakenilusa, 1—18. Dak biedganam mattajægjek sardnedek duobbe dabe; Antiokiasť jorggaluvvujek ədnagak; Barnabas vuolgatuvvu sin lusa ja nanne sin, 19—24. Barnabas viežža Saulusa Antiokiai; Agabus diedet nəlggehəde řaddamen; addaldagak čoggujuvvujek Judea kristalažaidi, 25—30.

1. Mutto apostalak ja vieljačak, gudek legje Judeast, gulle, atte bakenak maidai legje vuostaivalddam Ibmel sane.

2. Ja go Pietar bodi bajas Jerusalemi, de nagatallagotte si, gudek legje birračuppujuvvum, suina ja celkke:

3. Don mannik sisa olbmai lusa, gəin læ ouddalikke ja borrik sin sərvest.

4. Mutto Pietar algi ja čilggi sigjidi dam mannalagai ja celki:

5. Mon legjim Joppe

gavpugest ja rokkadallim, ja mon oidnim rottašume siste oainatusa, namalassi juoida, mi bodi vuolas, dego stuora bəvddelidne, mi luittujuvvui alмест vuolas dam njəlje čiegast, ja dat bodi mu lusa.

6. Go mon geččim dam ala, de aiccim mon ja oidnim ədnam njəljejuolgag spirid ja məcəspirid ja njoammo spirid ja alme loddid.

7. Mutto mon gullim jiena, mi celki munji: Čuožžel, Pietar, njuova ja bora!

8. Mutto mon celkkim: Im eisege, Herra! Dastgo i goassege boattam mikkege əppebasid daihe buttesməttomid mu njalme sisa.

9. Mutto jiedna vastedi munji nubbe gərde alмест: Maid Ibmel læ buttestam, dam ik don galga buttesməttosen dakkat!

10. Mutto dat dpatuvai golma gərde; ja de gessujuvvui fastain buorakkan bajas albmai.

11. Ja gəča, aito dal

de čužžu golbma olbma dam vieso oudast, man siste mon legjim, gudek legje vuolgatuvvum Čæsareast mu lusa.

12. Mutto Vuoignä go čoi muo mannat sin mielde alma æppedkæt-tai; mutto maidai dak gutta vielja vulgge mu mielde, ja mi manaimek olbma vieso sisa.

13. Ja son diedeti migjidi, moft son læi oaidnam engela, gutte čuožoi su vieso siste ja celki sudnji: Vuolgat soames olbmaid Joppi ja viežat Simona, gutte goč-čujuvvu ligge-namain Pietaren!

14. Son galgga sardnot dudnji sanid, mai bokte don ja obba du dallo šadda bestujuvvut.

15. Mutto go mon sardnogottim, de bodi Bassevuoignä sin bagjeli, nuftgo algost min bagjeli.

16. Mutto mon muittajim Hærra sane, go son celki: Johannes gastaši galle čacin, mutto di galggabetet gastašuvvut Bassevuoignain.

17. Jos dalle Ibmel læ

addam sigjidi sæmmala-gaš addaldaga go migjidi, gudek oskoimek Hærra Jesus Kristus ala, gi dalle mon lifčim, atte mon matašim caggat Ibmela?

18. Mutto go si gulle dam, de si lodkudegje ja maidnu Ibmela ja celkke: De læ nabbo Ibmel addam maidai bakenidi jorggalusa ælle-mi.

19. Si, gudek dalle legje bidgijuvvum dam atestusa bokte, mi bodi Stefanus bagjeli, vagjolegje birra gidda Fønikia ja Kyperna ja Antiokia ragjai, æige sardnom sane oktige, ærrebgo dušše Judalažaidi.

20. Mutto sin gaskast legje soames olbmak Kypernest ja Kyrenest, gudek botte Antiokiai ja sardnu Grekalažaidi ja gulategje evangeliuma Hærra Jesus birra.

21. Ja Hærra gietta læi sin mielde, ja stuora olmušlokko osku ja jorggalegje ječaidæsek Hærra guvllui.

22. Mutto sagak sin

birra botte Jerusalem sœrvvegodde beljidi, ja si vuolgategje Barnabasa, vai son manaši Antiokiai.

23. Go son læi dokko boattam ja oini Ibmel armo, de illodi son ja nævoi buokaid bissot duodalaš vaimoin Hærra lutte;

24. dastgo son læi buorre olmai ja dievva Basevuoinast ja oskost. Ja ollo olbmuk dolvvujuvvejegje Hærra lusa.

25. Mutto Barnabas manai Tarsusi occam diti Saulusa, ja go son gavnai su, de doalvoi son su Antiokiai.

26. Ja de dpatuvai, atte soai oroiga gæcos jage mietta ovtast sœrvvegodde siste ja oapa-teiga ædnag olbmuid, ja atte mattajægjek goččujuvvejegje Antiokiast vuostačedin kristalažžan.

27. Mutto dain sœmma beivin botte profetak Jerusalemest vuolas Antiokiai.

28. Ja muttom sist, gæn namma læi Agabus, čuožželi ja diedeti Vuoina

bokte, atte stuora nælgge galgai boattet obba ædnamrika bagjeli, mi maidai bodi kæisar Klaudius aige.

29. Mutto mattajægjek arvvalegje vuolgatet juoidage, ješgutteg su vares mielde, vækken vieljaidi, gudek asse Judeast,

30. maid si maidai dakke, go si vuolgategje dam vuorrasidi Barnabas ja Saulus gieda bokte.

12. Kapittal.

Herodes goddet Jakoba ja bijat Pietara giddagassi, gost son bestujuvvu engel bokte, 1—17. Herodes dagok, čævlaivuotta ja jabmem, 18—23. Ibmel sane ouddanæbme; Barnabas ja Saulus vuolggeba ja valddeba Johannes Markus mieldesga, 24—25.

1. Mutto damanaga aige bijai gonagas Herodes giedas muttomi ala sœrvvegoddest sin illastam varas.

2. Ja son goddeti Jakoba, Johannes vielja, mikin.

3. Ja go son oini, atte Judalažak likojegje dasa, de riemai son ain ja doppeti maidai Pietara.

Mutto de legje suvro-
kættes laibi bæivek.

4. Go son læi doppim
su, de bijai son su gid-
dagassi ja addi su njælje
faktimvuoro vuollai, main
legje njællje olbma gu-
destge, su faktit, go son
aigoi bæssači mannel
doalvvot su ouddan alb-
muga ouddi.

5. De faktijuvvui dalle
Pietar giddagasa siste;
mutto særvvegoddest
dakkujuvvujegje angeris
rokkusak Ibmei su ou-
dast.

6. Mutto go Herodes
aigoi su ouddan buktet,
de læi Pietar damanaga
ija oaddemen guovte
soatte-olbma gaskast,
čadnujuvvum guvtin lak-
kin, ja favtak uvsa ou-
dast gattijegje giddagasa.

7. Ja gæča, Hærra en-
gel čuožoi su oudast, ja
čuovgas baiti giddagasa
siste; ja son duottali
Pietara erttegi ja hovti
su bajas ja celki: Čuož-
žel hoapost! Ja lakkek
gačaiga su giedain erit.

8. Ja engel celki sud-
nji: Boakkanaste ječad,
ja gamat ječad! Ja son

dagai nuft. Ja son celki
sudnji: Čagnal gavtad
bagjelasad ja čuovo
muo!

9. Ja son manai olgus
ja čuovoi su ige diet-
tam, atte dat, mi daku-
juvvui engel bokte, læi
albma-ilmest, mutto doai-
voi, atte son oini oaina-
tusa.

10. Mutto soai manaiga
vuostas ja nubbi favtai
mæddel ja bodiga dam
ruovddeporta duokkai,
mi doalvoi gavpugi; dat
rappasi ješaldes sodno
ouddi, ja soai bodiga ol-
gus ja vaziga ovta bal-
ga mielde oudas guvllui,
ja dallanaga ærrani engel
sust erit.

11. Ja go Pietar čielgai,
de celki son: Dal diedam
mon duodai, atte Hærra
læ vuolgatam su engeles
ja bæstam muo Hero-
des giedast ja buok Ju-
dalaš albmuğa vuordda-
gest erit.

12. Ja go son jirmides
ala bæσαι, de bodi son
Maria, dam Johannes
ædne, vieso ouddi, gutte
goččujuvvui liggendamain
Markusen, man sisa legje

ædne
rokk

13.
goal

de
gæn
guld

14.
Piet

raba

mut

mui

tar
ouda

15.
Don

nan

to s
enge

16.
goal

raba

su j

17.
gied

vuse
gid

dolv
gasa

Mui
viel

vulg
baik
18.
šado
moi

celki
avtad
huovo

olgu
diet-
akku-
, læi
doai-
aina-

naiga
avtai
dam

kkai,
; dat
odno
ja ol-
balg-
vllui,
engel

elgai,
edam
ærra
geles
Hero-
k Ju-
rdda-

nides
son
nnes
gutte
main
legje

ædnagak čoagganam ja rokkadalle.

13. Mutto go Pietar goalkotišgodi porta ala, de boði muttom biga, gæn namma læi Rode, gulddalet.

14. Ja go son dovdai Pietara jiena, de i son rabastam ilo diti porta, mutto viekkali sisa ja muittali sigjidi, atte Pietar læi čuožžomen porta oudast.

15. De celkke si sudnji: Don dajok. Mutto son nanni dam duottan. Mutto si celkke: Dat læ su engel.

16. Mutto Pietar bisoi goalkotæmest, ja go si rabastegje, de oidne si su ja hirmastuvve sagga.

17. De sevi son sigjidi giedaines, vai si javotuvvuše, ja son muittali sigjidi, moft Hærra læi dolvvom su olguš giddagasast. Mutto son celki: Muittaleket Jakobi ja vieljaidi dam! Ja son vulgi olguš ja manai æra baikkai.

18. Mutto go bæivve šaddai, de i læm uccan moivvašubme soatte-olb-

mai gaskast dam diti, gosa Pietar læi šaddam.

19. Mutto go Herodes su ocati ige gavdnam su, de dutkai son favtaid ja gočoi sin erit dolvvujuvvut rangaštuvvum varas; ja son manai Judeast vuolas Cæsareai ja oroi dobbe.

20. Mutto Herodes læi suddost Tyrialazai ja Sidonialazai ala; mutto si botte ovtamielalazat su lusa ja oažotegje Blastusa, gutte læi gonagasa gammar-balvvalægje, bællasæsek ja rokkadalle rafhe, dainago sin ænam oažoi ælatusbierrgasid gonagasa ædnamest.

21. Mutto mæreduvvum bæivvai garvvodi Herodes gonagaslaš biktasidi ja čokkani truonos ala ja doalai sigjidi sarne.

22. Mutto albmug čuorvoi sudnji: Dat læ Ibmel jiedna ja i olbmu.

23. Mutto dallanaga čaški Hærra engel su, dainago son i addam Ibmeli gudne, ja son borrujuvvui madoin ja addi vuoinas.

24. Mutto Ibmel sadne ouddani ja videduvvui.

25. Ja Barnabas ja Saulus bodiga ruoktot Jerusalemes, mannelgo soai læiga galggam sodno mokkesga, ja soai læiga valddam maidai Johannes mieldesga, gutte goččujuvvui liggenamain Markusen.

13. Kapittal.

Bassevuoigna goččo Barnabasa ja Saulusa sardnedet bakenidi, 1—3. Soai sardne-deba Salamisest ja Pafusest, gost Sergius Paulus jorggaluvvu, ja Elimas rangastuvvu, 4—12. Johannes Markus guodda sodno; Paulus sardned Antiokiast Pisidiast Kristus birra, 13—43. Judalažak suttek; apostalak mannaba Ikoniumi, 44—52.

1. Mutto de legje soames profetak ja oapatægjek Antiokia særvvegoddest, namalassi Barnabas ja Simeon, gutte goččujuvvui Nigeren, ja Lucius, Kyrenalaš, ja Manaen, gutte læi bajasgessujuvvum oktan Herodesin, njæljadasraddijegjin, ja Saulus.

2. Mutto go si legje adnemen ibmelbalvvalusa ja borakættaivuodaid, de celki Bassevuoigna: Čuld-

det munji Barnabasa ja Saulusa dam dakkoi, masa mon læm sodno goččom!

3. De adne si borakættaivuodaid ja rokkadalle ja bigje giedaidæsek sodno ala ja luitte sodno vuolgetet.

4. Go dak dalle læiga vuolgatuvvum Bassevuoignast, de manaiga soai vuolas Selevsiai ja borjasteiga dobbe Kyperni.

5. Ja go soai læiga Salamisest, de sardnedeiga soai Ibmel sane Judalažai synagogain; mutto sodno mielde læi maidai Johannes sodno væketam varas.

6. Ja go soai læiga vaggjolam obba sullu mietta gidda Pafus ragjai, de gavnaiga soai muttom noaides olbma, muttom værre-profeta, muttom Judalaža, gæn namma læi Barjesus,

7. gutte læi ædnamhærra Sergius Paulus, jiermalaš olbma, lutte. Dat ravkai Barnabasa ja Saulusa lusas ja anoti gullat Ibmel sane.

8. Mutto Elimas, dat læ

noa
nuf
mä
ja
jorg
9.
mai
luse
sev
stel
10
ga
gav
bah
hur
Ikg
bod
gis
11
giet
don
gat
bæi
Mu
mie
ala,
oca
diš
12
oin
de
sag
13
si,
vul
böt

noaides olmai, dastgo nuft čilggijuvvu su nama, čuožoi sodno vuostai ja bivdi ædnamhærra jorggalet oskost erit.

9. Mutto Saulus, gutte maidai goččujuvvu Paulusen, devddujuvvui Bassevuoinain ja gæcai bastelet su ala ja celki:

10. Vuoi don bærggalaga manna, dievva buok gavelvuodast ja buok bahavuodast, buok vanhurskesvuoda vašalaš! Ikgo don aigo hættet bodnjamest Hærra njulgis gæinoid?

11. Ja gæca dal, Hærra gietta læ du bagjel, ja don galgak šaddat čovgataebmen ja ik oaidnet bæivača muttom aiggai. Mutto dallanaga gačai mierkka ja sævdnjad su ala, ja son vazi birra ja ocai soabmasa, gutte laid-diši su giedast.

12. Go ædnamhærra oini dam, mi læi šaddam, de oskoi son ja ovduši sagga Hærra oapo diti.

13. Mutto go Paulus ja si, gudek legje su mielde, vulgge Pafusest erit, de bötte si Pergai Pamfyli-

ast. Mutto Johannes ærrani sodnost ja macai ruoktot Jerusalemi.

14. Mutto soai manaiga gukkebuidi Pergest ja bodiga Antiokiai Pisidiast ja manaiga synagoga sisa sabbatbæive ja čokka-neiga.

15. Mutto laga ja profetai lokkam mannel vuolgategje synagoga oudast-čuožžok sodnoidi sane ja cælketegje: Doai olbmak, vieljak! Jos dodnost læ mikkege nævvomsarnid olbmuidi, de cælkke oudan!

16. De čuožželi Paulus ja sevi giedaines olbmuidi ja celki: Di Israelitalaš olbmak ja di, gudek ballabetet Ibmelest, gullet!

17. Dam albmuga, Israel, Ibmel vallji min vanhemiid ja aledi olbmuid, go si legje assamen vieresen Egypten ædnamest, ja doalvoi sin dobbe erit alla giedain.

18. Ja lakka njællje loge jage aige gillai son sin mænoid mæcest.

19. Ja son dušsadi čieča albmuga Kanaan æd-

namest ja juogadi dai ædnama sigjidi vuorbe mielde.

20. Ja dastmanṇel lakka njællje čuode ja vitta loge jage addi son sigjidi duobmarid gidda profet Samuel ragjai.

21. Ja dastmanṇel anotege si gonagasa, ja Ibmel addi sigjidi Saul, Kis barne, muttom olbma Benjamin sogast, njællje loge jakkai.

22. Ja go son læi valdam su erit, de čuožaldatti son sigjidi David gonagassan, gæn birra son maidai duodašti ja celki: Mon læm gavdnam David, Isai barne, olbma mu vaibmom mielde, gute galgga dakkat buok mu dato.

23. Dam nalest čuožaldatti Ibmel loppadusas mielde Israeli bæste, Jesusa,

24. manṇelgo Johannes læi sardnedam su oudanloaidastæme ouddal jorggalæme gasta buok Israel olbmuidi.

25. Mutto go Johannes læi ollašuttam matkes, de celki son: Gænen

gaddebetet di muo? Im mon læk Kristus, mutto gæča, dat boatta mu manṇel, gæn julgi gabmagid mon im læk dokkalaš nuollat.

26. Di olbmak, vieljak, Abraham nale barnek, ja dak din gaskast, gudek Ibmelest ballek! Digjidi læ dam audogassan dakkujume sadne vuolगतuvvum.

27. Dastgo go dak, gudek assek Jerusalemest, ja sin oaivvamužak æi dovddam su, de devdde si maidai, dubmidedin su, profetai sanid, mak lokkujuvvujek juokke sabbat,

28. ja vaiko si æi gavdnam maidege jabmem-ašid su duokken, de rokkadalle si almake Pilatusast, atte son galgai goddujuvvut.

29. Mutto go si legje ollašuttam buok dam, mi læ čallujuvvum su birra, de valdde si su vuolas muorast ja bigje su havdai.

30. Mutto Ibmel bajas-čuožaldatti su jabmi lutte,

31. ja son oidnujuvvui

ædr
legj
Ga
lem
stæ;
32
ded
liur
biru
van
dæv
sin
čuo
33
juv
ma
ne:
du
34
baj
mi
gal
ruo
ra
Mo
dar
lop
osk
35
ma
ma
tet
guc
36
su
Ibr

? Im
nutto
mañ-
ragid
kalaš

ljak,
rnek,
udek
igjidi
dak-
olga-

gu-
nest,
æi
vdde
edin
mak
okke

gavd-
nem-
rok-
Pila-
algai

legje
1, mi
birra,
uolas
avd-

ajas-
utte,
vvui

ædnag beivid sist, gudek legje boattam su mielde Galileast bajas Jerusalemi, gudek læk su duodaštægjek olbmuidi.

32. Moai maidai sardnedne digjidi evangeliuma, dam loḡpadusa birra, mi læ addujuvvum vanhemidi, go Ibmel læ dævddam dam migjidi, sin manaidi, go son bajas-čuožaldatti Jesusa,

33. nuftgo maidai čallujuvvum læ nubbe salmast Don læk mu bardne; mon læm riegadattam du odne.

34. Mutto atte son læ bajas-čuožaldattam su jabmi lutte, nuft atte son i galga šat guoccagæbmai ruoktot maccat, dam birra læ son nuft cælkam: Mon aigom addet digjidi daid Davidi addum basse loppadusaid, mak læk oskaldasak.

35. Damditi cælkka son maidai muttom æra salmast: Ik don galga luoitet du bassajad oaidnet guoccagæme.

36. Dastgo go David læi su ællemaiges balvvalam Ibmel arvvalusa, de oad-

dai son jabmemi ja čog-gujuvvui su vanhemides lusa ja oini guoccagæme;

37. mutto dat, gæn Ibmel bajas-čuožaldatti, i oaidnam guoccagæme.

38. De lekus dat digjidi diettevas, di olbmak, vieļjak, atte su bokte diedetuvvu digjidi suddoi andagassi addujubme,

39. ja buok dast, mast di epet mattam vanhurskesen dakkujuvvut Moses laga bokte, vanhurskesen dakkujuvvu su bokte juokkehaš, gutte osko.

40. Varoteket dal, amas dat boattet din bagjeli, mi læ celkkujuvvum profetai bokte:

41. Geččet, di bagjel-gæčček, ja imaštallet ja šaddet duššen! Dastgo dago mon dagam din beivin, dago, maid di epet oskuše, jos guttege muittalifči digjidi dam.

42. Mutto go soai manai-ga Judalažai synagogast olgus, de rokkadalle bakenak, vai dak sænima sanek sardnujuvuše sigjidi dam boatte sabbat.

43. Mutto go synagoga

særvvegodde læi ærranaddam, de čuvvu ædnag Judalažak ja Judalažai oskočuovvok Paulusa ja Barnabasa, gudek sarnoiga sigjidi ja nævoiga sin, vai si doalaše gidda Ibmel armost.

44. Mutto dam nubbe sabbat čoaggani gosi obba gavgug gullam diti Ibmel sane.

45. Mutto go Judalažak oidne dam ædnagvuoda, de devddujuvvujegje si angervuodast ja naggi-jegje dam vuostai, mi celkkujuvvui Paulusest, vuostainaggi-jegje ja bilkedegje.

46. Mutto Paulus ja Barnabas sarnoiga roakadet ja celkiga: Dat læi darbašlaš, atte Ibmel sadne vuoččan sardneduvvui digjidi; mutto dademielde go di dam hilggobetet ja epet ane ječaidædek dokkalažžan agalaš ællemi, gæča, de jorggidep mi bakeni bællai;

47. dastgo nuft læ Hærra min goččom: Mon læm bigjam du bakeni čuovgasen, vai dui šad-

dak audogassan daku-jubmen gidda ædnam ravda ragjai.

48. Mutto go bakenak dam gulle, de šadde si illoi ja ramedegje Hærra sane, ja si osku, nuft ædnagak, gudek legje asatuvvum agalaš ællemi.

49. Mutto Hærra sadne viddani obba ædnam mietta.

50. Mutto Judalažak hattijegje daid allanalag nissonid, gudek legje Judalažai oskočuovvok, ja gavgug oaivvamužaid, ja si čuožaldatte doarradallujume Paulusa ja Barnabasa vuostai ja agje sodno sin rajinæsek erit.

51. Mutto soai savdnjeleiga muolda sodno julginæsga sin vuostai ja bodiga Ikoniumi.

52. Mutto mattajægjek devddujuvvujegje iloin ja Bassevuoinain.

14. Kapittal.

Apostalak sardnedæba Ikoniumest, 1-4, bataræba Lystrai ja sardnedæba dobbe; Paulus dærvasmatta muttom rambes olbma, doivvujuvvu ibmelen, gædgaduvvu, bisso. dæddeke hægast, bvatte Der-

bai,
tot,
jegij
okia

1.

Iko-

naig

syn

nuft

vuoi

ja O

2.

Jud

ken

bah

3.

guk

roal

gutt

nasi

mæ

šado

te.

4.

mug

toni

bæle

apos

5.

šado

Jud

vam

jeda

ras,

6.

dam

bai, 5—20. Soai maccaba ruoktot ja nanosmatteba mattajegjid, boatteba fastain Antiochiai, 21—28.

1. Mutto de daptuvai Ikoniumest, atte soai manaiğa ovtast Judalažai synagoga sisa ja sarnoıga nuft, atte stuora ædnagvuotta sikke Judalažain ja Grekalažain osku.

2. Mutto æppe-oskolaš Judalažak hattijegje bakeni sieloid moarrai ja bahavutti vieljai vuostai.

3. Soai oroıga dalle dast gukka aige ja sarnoıga roakkadet Hærra siste, gutte addi su arbmo-sadnasis duodaštusa ja addi mærkaid ja oavddodagoid šaddat sodno giedai bokte.

4. Mutto gavpuga alb mug riddališgodi, ja muttomak dolla Judalažai bæle, mutto muttomak apostali bæle.

5. Mutto go stoakko šaddai sikke bakenin ja Judalažain oktan sin oaivvamužaiguim sodno higjedam ja gædgadam varas,

6. ja go soai oažoıga dam diettet, de batareıga

soai Lykaonia gavpugidi, Lystrai ja Derbai, ja dam biras ædnami,

7. ja soai sardnedeıga dobbe evangeliuma.

8. Ja de læi muttom olmai Lystrast, gutte fertti čokkat, dainago su julgin i læm mikkege famoid, mutto son læi rambe ædnes hæga rajest, ja i son læm vela goassege vazzam.

9. Son gulai Paulusa sardnomen, ja go dat gæčai bastelet su ala ja dovdai, atte sust læi osko bestujuvvut, de celki son alla jienain:

10. Čuožžel njuolgga du julgıdad ala! Ja son njuikki bajas ja vazi birra buok.

11. Mutto go alb mug oini dam, maid Paulus læi dakkam, de bajedegeje si sin jienasek ja celkke Lykaonalaš gilli: Ibmelak læk šaddam olmui laka-sažžan ja læk boattam vuolas min lusa.

12. Ja si gočču Barnabasa Jupitaren, mutto Paulusa Merkuriussan, dainago son sardnedi sanid.

13. Mutto pappa dam Jupitar tempelest, mi læi sin gavpug olgobælde, buvti vuovsaið ja rasse-rieggaid portai ouddi ja aigoi oaffaruššagoattet oktanaga olbmuiguim.

14. Mutto go apostalak, Barnabas ja Paulus, dam gulaiga, de gaikodeiga soai sodno biktasidesga ja viegaiga olbmui gaski,

15. ũuorvoiga ja celkiga: Di olbmak! Manne dak-kabetet di dam? Moai ledne maidai olbmuk, ovtalagaš dile vuluĉak dinguin, ja sardnededne digjidi evangelium siste, atte di galggabetet jorg-galet dai duššalaš æppe-ibmeli bælest dam ælle Ibmel guvllui, gutte læ dakkam alme ja ædnam ja abe ja buok omid, mak læk dai siste,

16. gutte vassam aigin læ luoittam buok bakenid vagjolet sin jeĉaidæsek gæinoi mielde,

17. vaiko son i læk galle diktam ješjeĉas alma duo-đastusataga, go son dagai migjidi burid ja addi migjidi arve ja šaddolaš aigid alмест, go son devdi

min biebmoin ja min vaimoid iloin.

18. Ja dam cælkkededin illa soai vejiga æstadet olbmuid oaffaruššamest sodnoidi.

19. Mutto de botte Judalažak Antiokiasst ja Ikoniumest ja sarnotegje albmuga, ja si gædga-degje Paulusa ja gesse su gavpugest olgus, go si doivvu, atte son læi jabmam.

20. Mutto go mattajæg-jek botte su birra, de likkai son bajas ja manai gavpug sisa, ja nubbe bæive manai son Barna-basin Derbai.

21. Ja go soai læiga sardnedam evangeliuma dam gavpugest ja dak-kam ædnagid mattajæg-jen, de macaiga soai ruoktot Lystrai ja Iko-niumi ja Antiokiai

22. ja nanosmattiga mat-tajegji sieloid ja ravviga sin bissot nanosen ostokt, ja atte mi berrip mannat ædnag atestusai ĉada Ibmel rika sisa.

23. Mutto mannelgo soai læiga asatam sigjidi vuor-rasid juokke særvvegod-

dai
ku
daic
Hæ
sil
24
sidi
fyli
25
læig
ges
vuo
26
dob
soai
Ibn
var
olla
27
dok
goĉ
mui
stuc
dak
atte
bak
28
dob
mat

min
ledin
tadet
mest

Ju-
ja
tegte
edga-
gesse
s, go
læi

ttajæ-
a, de
nanai
rubbe
Barna-

læiga
liuma
dak-
ttajæ-
soai
Iko-

a mat-
uvviga
skost,
annat
da Ib-

o soai
vuor-
vegod-

dai ja læiga adnam rok-
kusid ja borakættai-
vuodaid, de ravviga soai sin
Hærra halddoi, gæn ala
si legje oskom.

24. Ja soai manaiga Pi-
sidia čada ja bodiga Pam-
fyliai.

25. Ja maŋŋel go soai
læiga sane sardnom Per-
gest, de manaiga soai
vuolas Attaliai.

26. Ja soai borjasteiga
dobbe Antiokiai, gost
soai læiga ravvijuvvum
Ibmel arbmoi dam dago
varas, maid soai læiga
ollašuttam.

27. Mutto go soai bodiga
dokko ja læiga čoakkai
goččom særvvegodde, de
muittaleiga soai, man
stuora dagoid Ibmel læi
dakkam sodno bokte, ja
atte son læi rabastam
bakenidi osko uvsä.

28. Mutto soai oroiga
dobbe miha gukkes aige
mattajegji lutte.

15. Kapittal.

Paulus ja Barnabas vuolga-
tuvvuba Jerusalemiga čaldaga
diti birračuopatusa harrai;
dam birra raddalluvvu
ja vasteduvvu dam harrai, 1
—29. Soai boatteba fastain

Antiokiai oktanaga Judasin
ja Silasin; Barnabas ja Paulus
ærranæba goabbag guoime-
stæsga, 30—41.

1. Ja muttomak, gudek
botte Judeast vuolas,
oapategje vieljaidi: Jos
di epet divte ječaidædek
birračuppjuvvut Moses
asatusa mielde, de epet
di mate šaddat audogas-
san.

2. Go dal čuožželi garra
riddo ja Paulusest ja
Barnabasest i læm ucca
naggoš singuim, de arv-
valuvvui, atte Paulus ja
Barnabas ja soames ærak
sist galgge vuolget bajas
Jerusalemi apostali ja
vuorrasi lusa dam gačal-
daga diti.

3. Maŋŋelgo dalle dak
legjemiedoštuvvum oane-
kažži matke mielde særv-
vegoddest, de manne si
Fønikia ja Samaria čada
ja muittalegje bakeni
jorggalusa birra, ja si
dakke buok vieljaidi
stuora ilo.

4. Mutto go si botte Je-
rusalemi, de vuostaivald-
dujuvvujegje si særvve-
goddest ja apostalin ja
vuorrasin, ja si diede-

tegje, man stuora dagoid Ibmel læi dakkam sodno bokte.

5. Mutto muttomak Fariſealažai særvest, gudek legje šaddam oskolažžan, čuožželegje ja celkke: Si herrijek birračuppujuvut ja goččujuvut doallat Moses laga.

6. Mutto apostalak ja vuorrasak botte čoakkai guoratallat dam aše.

7. Mutto mañnelgo dam birra læi ollo naggatallujuvum, de čuožželi Pietar ja celki sigjidi: Di olbmak, vieljak! Di diettebetet, atte Ibmel gukkes aige gæčest juo vallji muo min gaskast, vai bakenak mu njalme bokte gulaše evangelium sane ja oskuše.

8. Ja Ibmel, gutte vaimoid dovdda, addi sigjidi duodaštusa, addededines sigjidi Bassevuoiņa, nuftgo migjidi.

9. Ja i son dakkam maidege erotusaid min ja sin gaski, go son buttesti sin vaimoid osko bokte.

10. Manne gæččalepet di dal Ibmela bijadedin gæssa mattajegji čæbe-

tidi, maid æi min vanhemak æpge mi læk nagadam guoddet?

11. Mutto mi oskop šaddat audogassan Hærra Jesus Kristus armo bokte sæmma lakai, go si.

12. Mutto obba albmug javotuvai ja gulai Barnabasa ja Paulusa muittalæmen, man stuora mærkaid ja oavddodagoid Ibmel læi dakkam sodno bokte bakeni gaskast.

13. Mutto go soai heitiga sardnomest, de sardnogodi Jakob ja celki: Di olbmak, vieljak, gullet muo!

14. Simon læ muittalam, moft Ibmel vuoččan gæčai bakeni bællai valdem varas sin gaskast albmuga su namas mielde.

15. Ja daina bottek profetai sarnek ovtaidi, nuftgo čallujuvum læ:

16. Dastmañnel boadam mon ruoktot ja dagam fastain Davida gæččam goade bajas, ja dam, mi dast læ vuolas njeiddujuvum, dagam mon fastain bajas ja divom fastain dam,

17. vai dak ærrasak olbmuin ocaſe Hærra, ja buok bakenak, gæi bagjel mu namma læ bægotuvum, cælkka Hærra, gutte dakka buok daid dagoid.

18. Ibmel dovdda buok su dagoides agalaſvuoda rajest.

19. Damditi dubmim mon, atte æi si galga vaiveduvvut bakeni gaskast, gudek jorggalek ječaidæsek Ibmel guvllui,

20. mutto čallop mi sigjidi, atte si galggek adnet ječaidæsek æppe-ibmeli buttesmættomvuodast ja furrudagast ja buvvanam biergost ja varast erit;

21. dastgo Mosesest læk juo boares aigi rajest juokke gavpugest si, gudek su sardnedek, go son lokkujuvvu juokke sabbat synagogai siste.

22. De ſiettadegje apotalak ja vuorrasak obba særvvegoddin valljit ječaidæsek gaskast soames olbmaid ja vuolgatet sin Antiokiai Paulusin ja Barnabasin, namalassi Judasa, gutte goččujuvvui

liggenamain Barsabasen, ja Silasa, gudek læiga arvost adnujuvvum vieljai gaskast.

23. Ja si čalle nuft sin mielde: Apotalak ja vuorrasak ja vieljak celkkek ædnag dærvvuodaid vieljaidi bakeni gaskast Antiokiast ja Syriast ja Kilikiast.

24. Dademielde go mi læp gullam, atte muttomak, gudek læk vuolggam min lutte, læk moivvaſuttam din sanidæsekguim ja rafhetuttam din sieloid, go si celkkek, atte olmuſ galgga birračuppujuvvut ja doallat laga, maid mi æp læk sigjidi goččom,

25. de læp mi ovtamiela-lažat ſiettadam soames olbmaid valljit ja vuolgatet sodno din lusa min æcalaſ Barnabasamek ja Paulusæmek mielde,

26. gudek olbmuk læba, gudek læba hættai bigjam sodno hægasga min Hærramek Jesus Kristus nama diti.

27. Mi vuolgatep damditi Judasa ja Silasa, gudek maidai njalmalažat

galggaba muittalet damanaga.

28. Dastgo dat læ Basse-
vuoia ja min siettadus,
atte æi makkege æra
nodid bigjujuvvu din ala,
ærebbgo dak darbašlaš
gædnegasvuodak:

29. atte di adnebetet je-
čaidædek æppe-ibmeli
oaffarin ja varast ja buv-
vanam biergost ja fuorra-
vuodast erit. Jos di varo-
tepet ječaidædek dain
dagoin erit, de dakka-
betet di burist. Ellet
dærvvan!

30. Go dak dal legje
vuolgatuvvum, de botte
si Antiokiai ja čokkijegje
obba særvvegodde ja ad-
de dasa girje.

31. Mutto go si dam lok-
ke, de šadde si illoi dam
jedditusa diti.

32. Mutto Judas ja Si-
las, gudek maidai læiga
profetak, nævodeiga vie-
ljaid ollo saniguim ja
nanosmattiga sin.

33. Mutto go soai læiga
orrom dobbe muttom
aige, de luitte vieljak
sodno rafhiin vuolget
apostali lusa.

34. Mutto Silas arvvali
dasa baccet.

35. Mutto Paulus ja
Barnabas oroiga Anti-
okiast ja oapateiga ja
sardnedeiga oktanaga æd-
nag æraiguim Hærra
sane evangelium bokte.

36. Mutto soames beivi
dastmanŋel celki Paulus
Barnabasi: Vuolggo moai
ruoktot ja oappaladdo
monno vieljaidæme juok-
ke gavpugest, gost moai
ledne sardnedam Hærra
sane, ja oaidno, maggar
sin dille læ!

37. Mutto Barnabas arv-
vali valddet Johannes
aldsesga guoibmen, gutte
goččujuvvui Markusen.

38. Mutto Paulus i
miedetam, atte soai gal-
gaiga valddet su miel-
desga, gutte læi guoddam
sodno Pamfyliast igè læm
mannam sodnoin barggoi.

39. De čuožželi dalle
ædnadubme, nuft atte
soai ærraneiga goabbag
guoimestæsga, ja Barna-
bas valdi Markusen miel-
des ja borjasti Kypneri.

40. Mutto Paulus vallji
Silasa ja vulgi, ravvijuv-

vun
hal
41.
birr
Kili
sær

Par
teus.
godč
son
Mak
Fili
stæg
bigji
Gidč
ješal
lurv
luov

1.
bai
das
jæg
Tin
laš
ne.

Gre

2.
daš

ja

3.

vuc
guc
ja
dal
dai
buc

vum vieljain Ibmel armo halddoi.

41. Mutto son vagjoli birra buok Syriast ja Kilikiast ja nanosmatti særvvegoddid.

16. Kapittal.

Paulus birračuopat Timoteusa Derbest, iskad særvvegoddid, boatta Troasi, 1—8; son oaidna oainatusa, vuolgga Makedoniai, jorggala Lydia Filippist, 9—15, olgusagja einostægje vuoina, rissijuvvu ja bigjjujuvu giddagassi, 16—24. Giddagasa uvask rappasek ješaldesek, gattijægje jorggaluvvu; Paulus luittujuvvu luovos, 25—40.

1. Mutto son bodi Derbai ja Lystrai, ja gæča, dast læi muttom mattajægje, gæen namma læi Timoteus, muttom oskolaš Judalaš nisson bardne, mutto su ačče læi Grekalaš olmai;

2. sust læi buorre duodaštus vieljain Lystrast ja Ikoniumest.

3. Dam datoi Paulus vuolgget aldseisis matkeguoibmen, ja son valdi ja birračuopai su dai Judalažai diti, gudek legje dain baikin; dastgo buokak dovdde su ače,

atte son læi Grekalaš olmai.

4. Mutto go si vagjolegje gavpugi čada, de gočču si sin doallat daid ravvagid, mak legje arvvaluvvum apostalin ja vuorrasin Jerusalemest.

5. De nanosmattujuvvujegje særvvegoddek oskoi ja lassanegje lokkoi juokke bæive.

6. Mutto go si legje vagjolam Frygia ja Galatia ædnam čada, ja go Bassevuoigņa sin gildi sardnomest sane Asiast,

7. de botte si Mysia guvlluija gæččalegje mannat Bitynia čada; ja Vuoiğņa i miedetam sigjidi dam.

8. De manne si Mysia mæddel ja botte vuolas Troasi.

9. Ja oainatus idi Paulusi ikko: Makedonialaš olmai čuožoi dast, gutte rokkadalai sust ja celki: Boade rasta Makedoniai ja væket min!

10. Mutto go son læi oaidnam dam oainatusa, de viggaimek mi dalla-naga vuolgget rasta Makedoniai, dademielde go

mi arvvaleimek, atte Hærra læi ravkkam min sardnedet sigjidi evangeliuma.

11. Mi vulgimek dalle Troasest ja borjasteimek vuiggistaga Samotrakai ja nubbe bæive Neapolisi

12. ja dobbe Filippai, mi læ bajemuš gavpug dam guovlost Makedoniast, ja gosa Romalažak læk sirddam. Mutto mi oroimek soames beivid dam gavpugest.

13. Ja sabbatbæive manimek mi gavpug olgo-bællai, muttom dædnogaddai, gost olbmuk lavijegje čoagganet rokka-dallam varas, ja mi čokkaneimek ja sarnoimek daidi nissonidi, gudek botte čoakkai.

14. Ja muttom nisson, gæn namma læi Lydia, purpurvuovdde Tyatira gavpugest, gutte Ibmel balvvali, gulddali; su vaimo rabasti Hærra, nuft atte son valdi dam vutti, mi sardnujuvvui Paulusest.

15. Mutto go son ja su dallo læi gastašuvvum, de rokkadalai son min

ja celki: Jos di adnebetet muo oskaldassan Hærra oudast, de bottet mu vieso sisa ja orrot dast! Ja son sarnoti min.

16. Mutto de dpatuvvai, go mi læimek mannamen dam baikkai, gost rokkus adnujuvvui, de bođi muttom biga min oudald, gæst læi einostægje vuoignā, ja gutte sati isedidasis stuora vuoto einostæmes bokte.

17. Son čuovoi Paulus ja min maņest, čuorvoi ja celki: Dak olbmuk læk dam alemus Ibmel balvvalægjek, gudek sardnedek digjidi audogassan dakkujume gæino.

18. Dam dagai son ædnag beivid. Mutto Paulus ani dam bahan, ja son jorgeti ja celki vuignī: Mon gočom du Jesus Kristus nammi mannat sust olgus. Ja son vulgi damanaga boddost olgus.

19. Mutto go su isedak oidne, atte sin doaivvo vuoto harrai læi javkkam, de valdde si Paulusa ja Silasa ja gesse sodno šilljoi oaivvamužai oddi.

20. Ja si dolvvu sodno oaiŋve-olbmai lusa ja celkke: Dak olbmuk, gudek iæba Judalažak, moivveba aibasrakkan min gavpuga.

21. ja soai sardnedæba vieroid, maid mist i læk loppe dokkitet ige doaimatet, daðemielde go mi læp Romalažak.

22. Ja albmug maidai čuožželi sodno vuostai, ja oaiŋve-olbmak gaiko-teiga sodnost biktasid erit ja gočoiga sodno ris-sijuvvut.

23. Ja maŋnelgo soai læiga addam sodnoidi ædnag časkastagaid, de suppiga soai sodno gid-dagassi ja gočoiga gatti-jægje gattit sodno burist.

24. Go son læi ožžom dam ravvaga, de bijai son sodno siskemuš gid-dagassi ja bijai sodno julgid čoski gidda.

25. Mutto gaska-ija aige rokkadalaiga Paulus ja Silas ja lavloiga Ibmeli gitoslavllogid; mutto fan-gak gulddalegje sodno.

26. Mutto de šaddai fak-kistaga stuora ædnam-doargastus, nuft atte

giddagasa vuodok likka-tuvvujægje; ja dallanaga rappasegje buok uvsak, ja buokai baddek čoavd-dasegje.

27. Mutto gattijægje falli bajas nakkari siste, ja go son oini giddagasa uvsaid rappasam, rotti son mieke ja aigoi god-det ješječas, go son doai-voi, atte fangak legje bataram.

28. Mutto Paulus čuorv-vogodi alla jienain ja celki: Ale daga aldsesad maidege bahaid; dastgo mi læp buokak dast!

29. De son ravkai čuov-ga ja viegai sisa ja luoit-tadi doargestemin Paulus ja Silas ouddi ædnami.

30. Ja son doalvoi sod-no olgus ja celki: Hær-rak! Maid berrim mon dakkat, vai mon šaddam audogassan?

31. Mutto soai celkiga: Osko Hærra Jesus Kri-stus ala, de šaddak don audogassan, don ja du dallo!

32. Ja soai sarnoiga Hærra sane sudnji ja sigjidi buokaidi, gudek legje su viesost.

33. Ja son valdi sodno lusas damanaga boddost ikko ja basai sodno havid; ja son gastašuvvui dallanaga, ja son buok su dallo.

34. Ja son doalvoi sodno bajas su vissusis ja bijai mallasid sodno oudi ja læi ilost obba su daloines, dainago son oskoi Ibmel ala.

35. Mutto go bæivve læi šaddam, de vuolgateiga oaiivve-olbmak gavpug-balvvalegjid ja celkiga: Luoite dom olbmuguovto luovos!

36. Mutto gattijægje muittali daid sanid Paulusi: Oaiivve-olbmak læba vuolgatam sane, atte doai galgabatte luovos luittuvuvut; de vuolgge dal olgus ja manne rafhin!

37. Mutto Paulus celki sigjidi: Soai læba albmo-set monno rissim alma dubmikættai, monno, gudek dadde ledne Romalaš olbmak, ja suppin monno giddagassi, ja dal agjeba soai monno suollemasat erit! Allusga soai nuft dakku, mutto bot-

tusga soai ječa ja dolvusga monno olgus!

38. Mutto gavpug-balvvalegjek diedetegje daid sanid oaiivve-olbmaid, ja soai ballagodiga, go soai gulaiga, atte soai læiga Romalažak,

39. ja soai bodiga ja sarnoteiga sodno ja doalvoiga sodno olgus ja rok-kadalaiga sodno vuolggjet gavpugest erit,

40. De soai vulgiga olgus giddagasast ja manai-ga sisa Lydia lusa, ja mannelgo soai læiga oaidnam vieljaid ja jeddim sin, de vulgiga soai erit.

17. Kapittal.

Paulus sardned ja doarradalluvvu Tessalonikast, 1—9, nuftgis maidai Berøas', 10—18, manna Ateni, sardned ja jorggala muttomid, 14—34.

1. Mutto mannelgo soai læiga vagjolam Amfipolisa ja Apollonia čada, de bodiga soai Tessalonikai, gost Judalažain læi synagoga.

2. Mutto Paulus manai sisa sin lusa, nuftgo son lavi, ja sardnedi golbma sabbat sigjidi čallagin,

3. čilg
gilg
jasč
Dat
gær
dan
4.
ska
ječa
las
dai
kal
leg
vak
nis
5.
kol
mu
ton
vas
olb
sto
gav
Jas
do
ou
6.
na
Jas
jai
ou
gu
ba
de
7

dolv-
bšlv-
daid
h, ja
soai
eiga

u ja
loal-
rok-
gget

a ol-
unai-
, ja
paid-
ldim
erit.

arra-
, 1-
, 10
dned
-34.

soai
poli-
, de
ikai,
yna-

anai
son
oma
n,

3. ja son valddaladai ja čilggi, atte Kristus berri gillat ja jabmi lutte bajasčuožželet ja celki: Dat Kristus læ Jesus, gæn mon digjidi sardnedam.

4. Ja muttomak sin gaskast jakatalle ja adde ječaidæsek Paulus ja Silas særvvai, nuftgis maidai stuora joavkko Grekalažain, gudek balvvallegje Ibmela, ja æi harvvak dain gudnalažamus nissonin.

5. Mutto dak æppe-oskolaš Judalažak angermuvve ja valdde muttom bahas olbmaid særvvasæsek dai joavddelas olbmai gaskast ja dakke stoago ja moivvašutte gavpuga, ja si garrijegje Jasona vieso ala ja vigge doalvvot sodno albmuga ouddi.

6. Mutto go si æi gavdnam sodno, de gesse si Jasona ja muttom vieljaid gavpug eisevaldi ouddi ja čurvvu: Dak, gudek moivvašuttek obba mailme, læk maidai deiki boattam,

7. ja Jason læ valddam

sin lusas vissusis; ja dak buokak mænnodek kæisar ravvagi vuostai ja celkkek, atte muttom æra læ gonagas, namalessi Jesus.

8. Mutto si moivvašutte albmuga ja gavpug eisevaldid, gudek dam gulle.

9. Ja mannelgo si legje diktam Jasona ja daid æraid dakkadusa addet, de luitte si sin luovos.

10. Mutto vieljak vuolgategje dallanaga ikko sikke Paulusa ja Silasa Berøai, ja go soai læiga boattam dokko, de mannaiga soai Judalažai synagogai.

11. Mutto dak legje buorebuk go Tessalonikalažak; si vuostaivaldde sane buok gærggadvuodain ja guoratalle bæivalažat čallagin, lækgo dak sagak duodak.

12. De osku dalle ædnagak sist ja æi harvvak allanalag Grekalaš nissonin ja olbmain.

13. Mutto go Judalažak Tessalonikast ožžu diettet, atte Ibmel sadne maidai Berøast sardneduvvui Paulusest, de

botte si ja likkategje maidai dobbe albmuga.

14. Mutto dallanaga vuolgategje vieljak Paulusa erit, mannat mæra guvllui; mutto sikke Silas ja Timoteus baciga dasa.

15. Mutto dak, gudek miedostegje Paulusa, dolvvu su Ateni, ja mannelgo si legje oʒʒom ravvaga Silasi ja Timoteusi, atte soai galgaiga jottelæmus lakai boattet su lusa, de vulgge si ruoktot.

16. Mutto go Paulus læi vuorddemen sodno Atenest, de suttai su vuoigna sagga su siste, go son oini gavpuga læmen nuft æppe-ibmelbalvvalægjen.

17. Son sarnoi damditi synagogast Judalaʒaidi ja sigjidi, gudæk balvvalægje Ibmela, ja siljost juokke bæive sigjidi, gæid son fatti.

18. Mutto muttom Epikurealaš ja Stoikalaš filosofak naggatallagotte suina, ja muttomak celke: Maid dat sardnas olmai cælkka? Mutto

ærrasak celkke: Son orro aiggomen sardnedet amas ibmelid. Dastgo son sardnedi sigjidi evangelium Jesusa ja bajas čuoʒʒelæme birra.

19. Ja si valdde su ja dolvvu su bajas duobmosagjai ja celkke: Oaʒʒopgo mi diettet, mi odða oapoid dat læ, maid don sarnok?

20. Dastgo don buvtak amas sagaid min beljidi; damditi dattop mi diettet, mi dat galgga læt?

21. Mutto buok Atenalaʒak ja dak vierrasak, gudek dast orru, æi vainotam maidege æraid, go muittalet daihe gullat juoidage oddasid.

22. Mutto Paulus čuoʒoi gasko duobmosaje ja celki: Di Atenalaš olbmak! Mon oainam, atte di lepet juokke dafhost sagga angerak ibmelbalvalusa diti.

23. Dastgo go mon vazašim birra ja gæcadim din basse baikid, de mon gavdnim maidai muttom alttara, man ala læi čaljujvum: Amas ibmeli. Dam, gæn di dal, alma

1 orro
amas
sard-
elium
žžēl-

su ja
bmo-
žžop-
odda
l don

ivtak
ljidi;
diet-
æt?

nala-
asak,
vai-
eraid,
gullat

uožoi

ja
olb-
atte
fhost
balv-

1 va-
adim
mon
ttom
čal-
meli.
alma

su dovddakættai, balvva-
lepet, su sardnedam mon
digjidi.

24. Ibmel, gutte læ dak-
kam mailme ja buok
omid, mak dam siste læk,
son, gutte læ alme ja
ædnam hærra, i asa tem-
peli siste, dakkujuvvum
giedaignim;

25. ige son balvvaluv-
vu olbmui giedain, nuft-
go dat, gutte darbaš mai-
dege, dademielde go son
ješ adda buokaidi hæga
ja vuoinanasa ja buok
omid;

26. ja son læ dakkam,
atte buok olbmui sokka-
godde ovta varast assa
obba ædnam mietta, ja
læ mæredam sigjidi
asatuvvum aigid ja vis-
ses rajid sin orromsa-
jidi,

27. vai si ocaše Hærra,
jos si mataše su dovddat
ja gavdnat, vaiko son
duodai i læk gukken
gudege lutte erit min
gaskast;

28. dastgo su siste æl-
lep ja likkadep ja læp
mi, nuftgo maidai mut-
tomak din værssačallin
læk cælkam: Dastgo mi

læp maidai su sokka-
godde.

29. Dademielde go mi
dalle læp Ibmel sokka-
godde, de æp mi berre
doaivvot, atte Ibmel læ
golle daihe silba daihe
gædge lakasaš, mi læ
govvan rakaduvvum olb-
mu hutke ja smiettam
bokte.

30. Manjelgo Ibmel
dalle læ gillam daidde-
mættomvuoda aigid, goč-
čō son dal buok olbmuid
buok guovloin jorggalet
ječaidæsek;

31. dastgo son læ bi-
gjam ovta bæive, goas
son aiggo dubmit æd-
namrika vanhurskesvuod-
dain olbma bokte, gæn
son læ dam varas asa-
tam, ja son læ čajetam
dam buokaidi, go son læ
bajasčuožaldattam su jab-
mi lutte.

32. Mutto go si gulle
jabmi bajasčuožžēlæme
birra, de bilkkedegje
muttomak; mutto ærra-
sak celkke: Mi aiggop
fastain gullat du dam
harrai.

33. Ja nuft vulgi Pau-
lus sin lutte olgus.

34. Mutto muttom olmak adne ječaidæsek su lakka ja osku; sin gaskast læi maidai muttom areopagita*, Dionysius, ja muttom nisson, gæn namma læi Damaris, ja ærrasak sodnoin.

* d. l. muttom dain alemus duobmarin.

18. Kapittal.

Paulus boatta Korintai, bargga Akvilas ja Priskilla lutte, sardned; Judalažak vuostaičuzžuk; Hærra jedde su, 1—11. -Gallion i dubme su, 12—17. Paulus rakita oaives Kenkreast, boatta Efesusi, Cæsareai, Jerusalemi, Antiokiאי, Galatiai ja Frygiai, 18—23. Apollos oapat Efesusest, matatuvvu Akvilasest, manna Akajai, 24—28.

1. Mutto dastmanņel vulgi Paulus Atenest ja bodi Korintai.

2. Ja son gavnai Judalaža, gæn namma læi Akvilas, gutte læi riegdam Pontusest ja læi æska boattam Italiast oktan Priskillain, su akaines, dainago Klaudius læi goččom buok Judalažaid luoppat Romast, ja son manai sodno lusa,

3. ja dademielde go

son læi sæmmalagaš giettaduogjar, de oroi son sodno lutte ja bargai; dastgo soai læiga goattegoarroduogjarak.

4. Mutto son sardnedi synagogast juokke sabbat ja mattati Judalažaid ja Grekalažaid.

5. Mutto go sikke Silas ja Timoteus bodiga Makedoniast, de viggatuvvui Paulus Vuoinast duodaštet Judalažaidi, atte Jesus læ Kristus.

6. Mutto go si vuostaičuzžu ja bilkkedegje, de savdnjeli son su biktasides ja celki sigjidi: Bottusek din varak ječaidædek oaive ala! Mon læm buttes; dastmanņas manam mon bakeni lusa.

7. Ja son vulgi dast erit ja bodi muttoma vissui, gæn namma læi Justus, gutte balvvali Ibmeta. ja gæn viesso læi lagamusast synagogai.

8. Mutto Krispus, synagoga oudastčuožžo, oskoi Hærra ala obba su dalloines, ja ædnagak Korintalažain, gudek guld-

dale
šuv

9.

lusi

Ale

ja :

10

du

gal;

ala

nji

das

olb

11

ovt

ja

gas

12

læi

de

ovt

vu

du

cel

13

Ib

vu

14

nj;

ki

Jo

va

da

da

me

lif

lagaš
oroī

bar-
æiga
k.

hedi
bbat
id ja

Silas

Ma-
atuv-
inast

aidi,
is.

ostai-
e, de

akta-
jidi:

t je-

Mon

aņas
keni

dast

oma

læi

vvali

esso

ago-

yna-
skoi

da-
Ko-
uld-

dalegje, osku ja gasta-
šuvvujegje.

9. Ja Hærra celki Pau-
lusi oainatusa siste ikko:
Ale bala, mutto sarno
ja ale oro javotaga!

10. Dastgo mon læm
du mielde, ja i oktage
galga bigjat giedas du
ala dakkam varas dud-
nji maidege bahaid;
dastgo must læk ollo
olbmuk dam gavpugest.

11. Ja son oroī dast
ovta jage ja gutta mano
ja oapati Ibmel sane sin
gaskast.

12. Mutto go Gallion
læi Akaja ædnamhærran,
de čuožželegje Judalažak
ovtamielalažat Paulus
vuostai ja dolvvu su
duobmostuolo oudi ja
celkke:

13. Dat sarnota olbmuid
Ibmela balvvalet laga
vuostai.

14. Ja go Paulus aigoi
njalmes rabastet, de cel-
ki Gallion Judalažaidi:
Jos dat lifči mikkege
vanhurskesmættomvuo-
đaid daihe baha værre-
dagoid, di Judalažak, de
mon, nuftgo govtolaš
lifči, din gulddalifčim;

15. mutto jos dat læ
gačaldak oapo ja namai
harrai ja din laga har-
rai, de geččet ječa dam
bærrai! Dastgo im mon
dato læt duobmar dai
aši bagjel.

16. Ja son aji sin duob-
mostuolo lutte erit.

17. Mutto buok Greka-
lažak doppijegje Soste-
nesa, synagoga oudast-
čuožžo, ja cabme su
duobmostuolo oudast, ja
i Gallion fuollam maste-
ge dain dagoin.

18. Mutto Paulus oroī
dast ain ædnag beivid,
ja de valdi son æro
vieljain ja borjasti Sy-
riai, ja Priskilla ja Akvi-
las su mielde, mannelgo
son læi oaives rakim
Kenkreast; dastgo son
læi dakkam loppadusa.

19. Mutto son bodi Efe-
susi ja gudi sin dasa;
mutto son ješ manai sy-
nagoga sisa ja sarnoi Ju-
dalažaidi.

20. Mutto go si rokka-
dalle su orrot gukkeb
aige ječaidæsek lutte, de
i son miedetam;

21. mutto son valdi
sist æro ja celki: Mon

berrim ainasrak doallat daid boatte basid Jerusalemeſt; mutto mon macam fastain din lusa, jos Ibmel datto. Ja son vulgi Efesusest erit.

22. Ja son bodi Cæsa-reai, ja son manai bajas ja buorastatti særvve-godde, ja de manai dasto vuolas Antiokiai.

23. Ja go son læi orrom dobbe muttom aige, de vulgi son erit ja manai gavpugest gavpugi Galatalaſ ædnam ja Frygia čađa ja nanosmatti buok mattajegjid.

24. Mutto muttom Judalaſ, gæn namma læi Apollos, riegadam Aleksandriast, gutte læi čæppe sardnot ja oapes čallagidi, bodi Efesusi.

25. Son læi mattatuvum Hærra gæinoidi, ja go son læi vuoinast buollemen, de sarnoi ja oapati son viſſalvuodain Hærra birra, vaiko son dovdai duſſe Johannes gasta,

26. Ja son riemai roakadet sardnot synagoga siste. Mutto go Akvilas ja Priskilla gulaiga su, de

valdiga soai su lusasga ja čilggiga sudnji Ibmel gæino visubut.

27. Mutto go son aigoi vuolget Akajai, de čalle vieljak mattajegjidi ja nevvu sin, atte si galge su vuostaivalddet, ja go son læi dokko boat-tam, de læi son Ibmel armo bokte daidi oskolažaidi ollo avkken;

28. dastgo famolažat son albmoset bidi Judalažain ja čajeti čallagin, atte Jesus læ Kristus.

19. Kapittal.

Paulus bigja giedaides muttomi ala Efesusest, oapat dobbe guokte jage ja dakka stuora mærkaid, 1—12. Muttom vuornotægjek cabmatallek bostatuvvum olbmai; ollo olbmuk jorggaluvvujek, 13—20. Paulus aiggo vuolget gukkebuidi, bigja vuost sane oudastes, 21—22. Demetrius čuožaldatta stuora rido Efesusest, 23—40.

1. Mutto de dpatuvai, go Apollos læi Korintast, atte Paulus, mannelgo son læ vagjolam ædnam bajeb guovloi čađa, bodi Efesusi.

2. Ja son gavnai muttom mattajegjid ja celki sigjidi: Oažoidekgo di

Bassevuoig̃a, dallego di šaddaidek oskolažžan? Mutto si celkke sudnji: Āp mi læk obba gul-lame, lægo Bassevuoig̃a.

3. Ja son celki sigjidi: Maina gastain di dalle gastašuvvuidek? Mutto si celkke: Johannes ga-stain.

4. Mutto Paulus celki: Johannes gastaši jorgga-lame gastain, go son celki olbmuidi, atte si galgge oskot su ala, gut-te bodi su maŋŋel, dat læ, Kristus Jesus ala.

5. Mutto go si gulle dam, de gastašatte si ječaidæsek Hærra Jesus nammi.

6. Ja go Paulus bijai giedaides sin ala, de bo-di Bassevuoig̃a sin ba-gjeli, ja si sardnogotte gielaiguim ja profeta-stalle.

7. Mutto si legje okti buok lakka guokte nub-be lokaai olbma.

8. Mutto son manai synagoga sisa ja sardne-di roakkadet golbma ma-no, sin oapatedin ja si-gjidi čajetedin dai aši

duottavuoda, mak gullek Ibmel riki.

9. Ja go muttomak buoššodegje ječaidæsek ja legje æppe-oskolažak ja sardnu boastot dam oapo birra albmugi, de gudi son sin ja æroti mattajegjid sist erit ja sarnoi bæivalažat muttom olbma skuvlast, gæn namma læi Tyranus.

10. Mutto dat dakkujuvvui guokte jage, nuft atte buokak, gudek asse Asiast, sikke Judalažak ja Grekalažak, gulle Hærra Jesus sane.

11. Ja Ibmel dagai stuora vægalaš dagoid Paulus giedai bokte,

12. nuft atte vela biva-staklinekge ja giettasik-kaldaklinekge dolvvujuv-vujegje su rubmašest bucci lusa, ja atte buo-calvasak gaidde sist erit, ja baha vuoiŋak vulgge sist olgus.

13. Mutto muttom gol-golaš Judalaš vuornotæ-gjek ribme bægotet Hærra Jesus nama sin bagjel, gæn legje baha vuoiŋak, ja celkke: Mi

vuornotep din dam Jesus bokte, gæn Paulus sardned.

14. Mutto dak, gudek dam dakke, legje muttom Judalaš bajemuš papa, Skevas, čieča barne.

15. Mutto baha vuoig-
ņa vastedi ja celki: Je-
susa mon dovdam, ja
Paulusa mon galle die-
dam; mutto di, gæk di
lepet?

16. Ja dat olmuš, gæn
siste dat baha vuoigņa
læi, viegai sin bagjeli ja
bidi sin bagjel ja vuiti
sin, nuft atte si batare-
gje alasen ja havvadat-
tjuvvum damanaga vie-
sost erit.

17. Mutto dat saddai
diedosen sigjidi buokai-
di, gudek asse Efesu-
sest, sikke Judalažaidi ja
Grekalažaidi, ja ballo
bodi sin buokai bagjeli,
ja Hærra Jesus namma
saggarakkan rameduv-
vui;

18. ja ædnagak sist,
gudek legje šaddam os-
kolažžan, botte ja dov-
dastegje ja almostatte
sin dagoidæsek.

19. Mutto ædnagak, gu-

dek legje adnam lobetes
hutkid, gudde girjidæsek
čoakkai ja boldde daid
buokai čalmi oudast; ja
si lokke dai hadde ja
gavnategje daid læme
vitta loge duhat silbba-
rudai værddasažžan.

20. Nuft ouddani Hær-
ra sadne famolažat ja
oažoi valde.

21. Mutto go dat læi
ollašuvvum, de arvvali
Paulus vuoigņastes vagjo-
let Makedonia ja Akaja
čada ja mannat Jerusa-
lemi, cælkededin: Maņ-
ņelgo mon læm læmaš
dobbe, de berrim mon
maidai oaidnet Roma.

22. De son vuolgati
guoktas sist, gudek legje
su väketamguoimek, Ti-
moteusa ja Erastusa,
Makedoniai; jes oroi son
muttom aige Asiast.

23. Mutto dam sëmma
aige šaddai stuora stoak-
ko oapo diti.

24. Dastgo muttom gol-
leravdde, gæn namma
læi Demetrius, dagai
Diana silbbatempelid ja
dagai čepidi šiega vuoi-
to.

25. Daid čokki son

čoa.
ærr
guin
Di
tet,
boa
26
gul
lus
mu
læ
jorj
vuc
ka,
lak
dal
27
fal
mi
geč
dai
me
dai
att
ob
bal
28
da
gje
got
læ
29
de
mi
ta
gje

čoaakkai oktanaga dai
ærrasiguim, gæk dai-
guim bargge ja celki:
Di olbmak! Di diettebet-
tet, atte min siega dille
boatta dam bargost.

26. Ja di oidnebetet ja
gullabetet, atte dat Pau-
lus i duššefal Efesusest,
mutto gosi obba Asiast
læ su sarnotæmes bokte
jorggalam stuora ædnag-
vuoda erit, go son cælk-
ka, atte æi dak læk ibme-
lak, dak, mak giedaiguim
dakkujuvvujek.

27. Mutto i læk dušše-
fal ballamest, atte dat
min fidno šadda bagjel-
geččujuvvut, mutto mai-
dai, atte dam stuora ib-
mel Diana tempel šadda
duššen adnujuvvut, ja
atte su allagvuotta, gæn
obba Asia ja ædnamrika
balvvala, šadda duššat.

28. Mutto go si gulle
dam, de devddujuvvuje-
gje si vašin, čuorvvo-
gotte ja celkke: Stuoress
læ Efesialažai Diana!

29. Ja obba gavpug
devddujuvvui moivvašun-
min, ja si bakkijegje ov-
tamielalažat gæččamsa-
gjai ja gesse Makedonia-

lažaid Kajusa ja Aristar-
kusa mieldesek, guđek
læiga Paulusa matkeguoi-
mek.

30. Mutto go Paulus
aigoi mannat ouddan
albmuga gaski, de mat-
tajægjek æi luoittam su.

31. Mutto muttomak
Asia oaiyvamužain, gu-
đek legje su ustebak,
vuolgategje sudnji sane
ja nevvu su, atte i son
galggam vuolget gæč-
čamsagjai.

32. De čuorvoi nubbe
duom, nubbe dam; dast-
go čoaagganæbme læi
moivvašume siste, ja
ænas æi diettam, man
diti si legje čoaakkai boat-
tam.

33. Mutto si rottijegje
Aleksandera, gæn Juda-
lažak hoiggadegje oud-
dan, joavko siste erit;
mutto Aleksander sevi
giedaines ja aigoi bælo-
štet ječas albmuga ou-
dast.

34. Mutto go si ožžu
diettet, atte son læi Ju-
dalaš, de čuožželi ovta-
njalbmasaš huikkem buo-
kain, go si čurvvu lakka

guokte dimo: Stuoress læ Efesialažai Diana!

35. Mutto mannelgo čalle læi jaskodattam olbmuid, de celki son: Di Efesus olbmak! Gi olbmuid be læ, gutte i dieđe, atte Efesialažai gavpug læ dam stuora ibmel Diana ja dam almest boattam gova tempel-faktijægje?

36. Dademielde go dalle dat læ vuostainaggi-mættom, de berrebetet di læt jaskodak epetge maidege dakkat hoapost.

37. Dastgo di lepet buktam daid olbmuid deiki, guđek æi læk æi tempelrievvarak æige læk bilkkedam din ibmelage.

38. Jos Demetriusest ja dain čepin, guđek læk su bæle, læ ašše guđege vuostai, de adnujuvvujek diggebæivek, ja de læk ædnamhærrak; ravkusek si gutteg guimidæsek laga ouddi!

39. Mutto jos dist læ mikkege gaibbedæmušen æra aši harrai, de fertte dat lobalaš čoaagganæmest čilggijuvvut.

40. Dastgo migjidi læ vela balatatte, atte mi šaddap vaidujuvvut stoago dakken dam diti, mi odne læ dakkujuvvum, go dast i læk mikkege, maina mi mattep bæloštet dam stoago. Ja go son læi dam cælkam, de luiti son čoaagganæme mannat.

20. Kapittal.

Paulus manna Makedoniai ja Grekalaš ædnami ja macea fastain ruoktot, boatta Troasi, gost son sardned ja bajasbokta Eutykusa, 1–12; son manna Assusi, borjasta Miletussi, 15–17, gost son valdda æro-dærvvuodaid Efesus vuorrasin, 18–38.

1. Mutto mannelgo dat slabma læi jaskodattu-juvvum, de ravkai Paulus mattajegjid lusas, valdi æro-dærvvuodaid ja vulgi olgus mannam diti Makedoniai.

2. Ja go son læi vagjolaam dai guovloi čada ja læi nævodam sin ollo saniguim, de bodi son Grekalaš ædnami.

3. Ja go son læi orrom dast golbma mano, de arvvali son, dainago Judalažak vuđgne su, go

son
ma
nia
4.

ast
Ari
ja
mo
Tyl
vul
guc
gja

5.

dal
ses

6.
laik
steij
ja
sise

gos
bæi

7.

vak
leg.

doz
lus

nul
erit

nes
gja

8.

sak
si l

9.

ra

son aigoi vuolget Syriai, maccat ruoktot Makedonia čada.

4. Mutto Sopater Berøast ja Tessalonikalažain Aristarkus ja Sekundus ja Kajus Derbest ja Timoteus, mutto Asialažain Tykikus ja Trofimus vulgge sudnji matkeguoibmen gidda Asia ragjai.

5. Dak vulgge juo oudal ja vurdde min Troaest.

6. Mutto suvrokættes laibi beivi maŋnel borjasteimek mi Filippist erit ja bodimek vida bæive sisa sin lusa Troasi, gost mi oroimek čieča bæive.

7. Mutto vuostas bæive vakkost, go mattajægjek legje čoagganam laibe doagjalet. de sarnoi Paulus sigjidi, go son aigoi nubbe bæive vuolget erit, ja son gukkedi sarnes gidda gaskaija ragjai.

8. Mutto ollo čuovgga-sak legje lovtast, gosa si legje čoagganam.

9. Mutto muttom nuorra olmai, gæn namma

læi Eutykus, gutte læi čokkamen ikkunest, læi nokkam lossadet, go Paulus sarnoi gukka, ja nakkaridi vuoitataladedin gačai son goalmad lovtast vuolas ja bajasvaldujuvvui jabmen.

10. Mutto Paulus manai vuolas ja gobmoli su bagjeli ja fatmasti su ja celki: Allet daga maidege šlamaid; dastgo su siello læ su siste!

11. Mutto son manai fastain bajas ja doagjali laibe ja navdaši dast; ja maŋnelgo son læi gukka singuim sardnom gidda čuovgodæbmai, de vulgi son nuft erit.

12. Mutto si bukte dam nuorra olbma ællen erit ja šadde stuora jedditussi.

13. Mutto mi, gudek læimek oudal juo mannam skippi, manaimiek Assusi ja galgaimiek valdet Paulusa dast skippi; dastgo nuft son læi gočom, go son ješ aigoi mannat vaze.

14. Mutto go son bodi min lusa. Assusi, de

valdimek mi su sisa ja bodimek Mityleni.

15. Ja go mi læimek borjastam dast erit, de bodimek mi nubbe bæive Kius buotta; mutto maṇeb bæive laddimek mi Samusi ja oroimek Trogilliumest ja bodimek bæive dastmaṇṇel Mile-tussi.

16. Dastgo Paulus læi arvvalam borjastet Efesusa mæddel, amas son šaddat agjanet Asiast; dastgo son gačai boattet Jerusalemi helludakbæivvai, jos dat læi sudnji vejolaš.

17. Mutto son vuolgati Miletusast sane Efesusi ja ravkati lusas særvve-godde vuorrasid.

18. Mutto go si botte su lusa, de celki son sigjidi: Di diettebetet, moft mon gidda vuostas bæive rajest, go mon bottim Asiai, læm ællam din lutte gæčos aige čada,

19. atte mon læm balvvalam Hærra buok vuollegašvuodain ja ædnag gadnjali ja gæčcalusai čada, mak munji læk

dapatuvvam Judalažai doarradallam bokte,

20. moft mon im læk maidege dast čiekkam, mi læ avkalaš, mutto mon gulatim digjidi dam ja oapatim din albmoset ja viesoi siste,

21. duodaštedinam sikke Judalažaidi ja Grekalažaidi jorggalæme birra Ibmel guvllui ja osko birra min Hærramek Jesus Kristus ala.

22. Ja dal gæča, naggi-juvvum Vuoinast, manam mon Jerusalemi imge diede, mi munji dobbe daturuvva,

23. ærrebgo atte Bassevuoigṇa duodašta juokke gavpugest ja cælkka, atte baddek ja atestusak læk muo vuorddemen.

24. Mutto im mon fuolla mastege, imge ane vela mu hæggamge ald-sesam divrasen, vai mon matam ollašuttet mu matkam iloin ja dam balvvalusa, maid mon læm Hærra Jesusest vuostaivalddam, duodašet Ibmel armo evangelium birra.

25. Ja dal gæča, mon

died
oaž
mu
gas
vag
Ibn
26
mor
atte
buc
27
dik
gjič
28
ald
ælo
Bas
din
goc
god
nin
var
29
dar
ma
gur
dek
30
sær
ma
jor
ras
sæs
31
mu
hæ

alazai
, læk
kam,
nutto
dam
noset

sikke
ekala-
ra Ib-
birra
Jesus

aggi-
ma-
lemi
nji

Bas-
juok-
lkka,
estu-
men-
fu-
ane
ald-
mon
mu
dam
mon
vo-
aštet
lium

mon

diedam, atte epet di
oažo šatan oaidnet mu
muodoid, di buokak, gæi
gaskast mon læm birra
vagjolam ja sardnedam
Ibmel rika.

26. Damditi duodaštam
mon digjidi dam bæive,
atte mon læm buttes
buokai varain.

27. Dastgo im mon læk
diktam sardnedkættai di-
gjidi buok Ibmel rade.

28. De adnet dalle ješ-
aldadek ja obba dam
ælost vara, man siste
Bassevuoiŋa læ bigjam
din oudastmoraštægjen
gocetet Ibmel særvve-
godde, maid son læ fid-
nim aldsesis su ječas
varain!

29. Dastgo mon diedam
dam, atte mu vuolggem
maŋŋel bottek gafhad
gumpek din gaski, gu-
dek æi sæste ælo,

30. ja din ječaidædek
særvest čuožželek olb-
mak, gudek sardnuk
jorgo oapoid gæssem va-
ras mattejegjid maŋŋa-
sæsek.

31. Damditi goccet ja
muittet, atte im mon læk
hæittam golma jage sisa,

ija bæive, muitotæmest
ješgudege dist gadnjali-
guim!

32. Ja dal, vieljačidam,
ravvim mon din Ibmel
ja su arbmossane hald-
doi, mi læ famolaš din
bajasrakadet ja addet di-
gjidi arbe buok basotuv-
vumi særvvai.

23. Im mon læk ane-
stuvvam gænge silba
daihe golle daihe bikta-
sid,

34. mutto di diettebe-
tet ječa, atte dak giedak
læk balvvalam mu dar-
bašvuodai oudast ja sin
oudast, gudek læk mu
mielde.

35. Juokke dafhost mon
læm čajetam digjidi, atte
nuft mi berrip barggat
ja boattet hægjoidi væk-
ken ja muittet Hærra
Jesus sanid, atte son
ješ læ cælkkam: Audo-
gasab læ addet go vald-
det.

36. Ja go son læi dam
cælkkam, de manai son
čibbides ala ja rokkada-
lai sin buokaiguim.

37. Mutto si čierrogot-
te buokak hui sagga, ja
si doppijegje Faulus čæ-

bet birra ja cummestegje su;

38. ja ænemusta bavčagatti sin dat sadne, go son celki, atte æi si galggam s̄atan oaidnet su muodoid. Mutto si miedoštegje su skipa rajai.

21. Kapittal.

Paulus boatta Tyrusi, 1–6, boatta Ptolemaisi ja Cæsareai, gost Filip nieidak profetastallek, ja Agabus einosta Paulus čadnujume birra, 7–14. Paulus vuostaivalddujuvvu burist Jerusaleme, muittal su dagoides birra, 15–19; son nevvujuvvu Juđalažai diti ječas buttestattet tempel siste, gost son valddujuvvu gidda, 20–30. Oaivveolmai gagjo su ja suovva su sardnot oudastes, 31–40.

1. Mutto go dat læi dakujuvvum, atte mi læimek gaikkom ječaidæmek sist erit ja læimek erit vuolggam, de borjasteimek mi vuiggistaga Kossi, mutto nubbe bæive Rodusi ja dobbe Patarai.

2. Ja go mi gavnaimek skipa, mi aigoi mannat rasta Fønikiai, de manaimek mi dam sisa ja vulgimek erit.

3. Mutto mannelgo mi bodimek Kyperna oidnusi ja læimek guoddam dam gurot gieda bællai, de borjasteimek mi Syriai ja laddimek Tyrusi; dastgo skippa galgai dassa gurrit galvoides.

4. Ja go mi gavdnaimek mattajegjid, de oroimek mi dast čieča bæive. Dak celkke Vuoina bokte Paulusi, atte i son galga mannat bajas Jerusalemi.

5. Mutto go mi læimek loaktam daid beivid, de manaimek mi olgus ja vulgimek matkasæmek, ja si miedoštegje min buokak akai ja manaidæsekguim gidda gavpug olgobællai, ja mi luoittadeimek čibbi ala fiervvai ja rokkadalaimek.

6. Ja go mi læimek valddam æro-dærvvuodaid gutteg guiminæmek, de manaimek mi skipa sisa; mutto si macce ruoktot sin ječaidæsek daloidi.

7. Mutto mi loapateimek borjas-matkamek ja bodimek Tyrusest. Ptole-

21.
mai
viel
ovt
8.
Pau
ja
ja
lista
gutt
čase
lutt
9.
njæ
gje
feta
10
mel
vid
pro
Aga
11
lusa
boa
čas
cell
sev
gæs
čad
Jer
bak
12
gul
mel
olb
mai
mi.

maisi ja buorastattimek vieljaidæmek ja oroimek ovta bæive sin lutte.

8. Nubbe bæive vulgi Paulus ja mi su mielde ja bodimek Cæsareai, ja mi manaimek evangelistalaža Filip vieso sisa, gutte læi okta dam čieččasest, ja oroimek su lutte.

9. Mutto sust legje njællje nieida, gudek legje naittalkættai ja profetastalle.

10. Mutto go mi oroimek dast moanaid beivid, de bodi muttom profet, gæn namma læi Agabus, Judeast vuolas.

11. Ja son bodi min lusa ja valdi Paulusa boakkana ja čanai su ječas giedaid ja julgid ja celki: Nuft cælkka Bassevuoigņa: Dam olbma, gæsa dat boagan gulla, čadnek Judalažak nuft Jerusalemest ja addek su bakeni giedaidi.

12. Mutto go mi dam gulaimek, de rokkadalaimek mi ja dam baike olbmuk su, amas son mannat bajas Jerusalemi.

13. Mutto Paulus vastedi: Maid di dakkabetet, go di čierrobetet ja vaivedepet mu vaimo? Dast go mon læm garves, im duššefal čadnujuvvut, mutto maidai jabmet Jerusalemest Hærra nama diti.

14. Mutto go son i diktam ječas sarnotuvvut, de mi jaskodeimek ja celkimek: Šaddus Hærra datto!

15. Mutto dai beivi maŋnel rakaneimek mi garvesen ja vulgimek bajas Jerusalemi.

16. Mutto min mielde vulgge maidai soabmasak mattajegjin Cæsareast, gudek dolvvu min Mna-son, muttom boares mattajægje, lusa, gutte læi Kypernest boattam, ja gæn lutte mi galgaimek oažžot orromsaje.

17. Mutto go mi bodimek Jerusalemi, de vuostaivaldde vieljak min iloin.

18. Mutto nubbe bæive manai Paulus minguim Jakob lusa, ja buok vuorrasak botte dokko.

19. Ja maŋnelgo son

læi sin buorastattam, de muittali son manŋalagai, maid Ibmel læi dakkam bakeni gaskast su balv-
valusa bokte.

20. Mutto go si dam gulle, de ramedegje si Hærra; ja si celkke sud-
nji: Vieljačæmek! Don oainak, man ædnag du-
hat Judalažak læk, gudek læk osko vuostaiwald-
dam, ja si læk buokak angerak laga diti.

21. Mutto si læk gul-
lam bæggemen du birra, at-
te don oapatak buok Judalažaid, gudek læk bakeni gaskast, Mosesest erit jorralet ja cælkak, at-
te æi si galga birra-
čuoppat manaidæsek, æi-
ge vagjolet vieroi mielde.

22. Mi læ dalle dakka-
mest? Albmug sādada
vissasi čoakkai boattet;
dastgo si ožžuk gullat,
atte don læk boattam.

23. Daga damditi dal,
maid mi cælkkep dud-
nji! Min gaskast læk
njællje olbma, gæi ba-
gjelist læ loppadus;

24. valde sin mielddad
ja buttestatte ječad sin-
guim, ja valde bagjela-

sad goloid sin oudast,
vai si rakijek oaivesek!
De šaddek buokak diet-
tet, atte maid si læk
gullam du birra bægge-
men, i læk duotta, mut-
to atte don maidai vagjo-
lak nuft, atte don doalak
laga.

25. Mutto dai bakeni
harrai, gudek læk šad-
dam oskolažžan, læp
mi vuolgatam čallaga ja
arvvalam, atte æi si
darbaš dakkat maidege
daggarid, ærrebgo varo-
tet ječaidæsek æppe-
ibmeli oaffarin ja varast
ja buvvanam biergost ja
furrudagast erit.

26. De valdi Paulus olb-
maid mieldes ja butte-
statti ječas nubbe bæive
oktanaga singuim ja ma-
nai tempel sisa ja die-
deti, atte buttastusa bæi-
vek galgge bistet, dassa-
či go oaffar læi oaffaruš-
šujuvvum ješgudege ou-
dast sist.

27. Mutto go dak čieča
bæive legje nokkagoat-
tam, de oidne Asia Juda-
lažak su tempel siste, ja
si moivvašutte buok olb-
muid ja bigje gieda su ala

28
rae
tek
gut
kai
lag
sta
ma
kal
æp
bai
29
dal
Efi
sui
att
ten
30
kat
ke
jeg
su
dal
jeg
31
su
fav
oll
sal
sis
32
so
oll
mi
Mu
oa

idast,
esek!
diēt-
læk
ægge-
mut-
ragjo-
oalak

akeni
šad-
læp
ga ja
ei si
idege
varo-
eppe-
arast
ost ja

s olb-
butte-
æive
a ma-
die-
bæi-
lassa-
faruš-
e ou-

cieča
agoat-
Juda-
ste, ja
k olb-
su ala

28. ja čurvvu: Di Israelitalaš olbmak, væketeket! Dat læ dat olmuš, gutte buok guovloin buokaid oapat albmuğa ja laga ja dam baike vuostai, ja dasa vela læ son maidai dolvyom Grekalažaid tempel sisa ja æppebasotam dam basse baike.

29. Dastgo si legje oudal oaidnam Trofimusa, Efesialaža, gavpugest suina, ja su doivvu si, atte Paulus læi dolvyom tempel sisa.

30. Ja obba gavpug likkatuvvui, ja olbmuk vikke čoakkai; ja si doppijegje Paulusa ja gesse su tempelest olgus, ja dallanaga dappujuvvu-jegje uvsak.

31. Mutto go si vigge su goddet, de bodi sadne favtai alemus oaiivve-olbmai, atte obba Jerusalem læi moivvašume siste.

32. Son valdi dallanaga soatte-olbmaid ja oaiivve-olbmaid čuode bagjel nieldes ja gačai sin lusa. Mutto go si oidne alemus oaiivve-olbma ja soatte-

væga, de heitte si Paulusa cabmemest.

33. Mutto go alemus oaiivve-olmai bodi lakka, de valdi son su ja gočoi su čadnujuvvut guvтин lakkin; ja son jærai, gi son læi, ja maid son læi dakkam.

34. De čuorvoi nubbe nuft, nubbe naft olmui gaskast; mutto go son i ožžom diettet maidege rievtoi slama diti, de gočoi son su dolvvujuvvut ladnai.

35. Mutto go son bodi raiddalasaiddi, de fertti son guddujuvvut soattevægast albmuğa vækkaval-dalašvuoda diti;

36. dastgo ollo olbmuk čuvvu manest ja čurvvu: Javkkadeket su erit!

37. Ja go Paulus galgai dolvvujuvvut ladne sisa, de cælkka son alemus oaiivve-olbmai: Lægo must loppe sardnot dudnji maidege? Son vastedi: Gulakgo don Grekalaš giela?

38. Ikgoson don læk dat Egyptalaš, gutte muttom aige gæčest dagai vuostehago ja doalvoi daid njæl-

lje duhat olmušgodde
mæccai?

39. Mutto Paulus celki:
Mon læm Judalaš olmai
Tarsusest, asse-olmai dov-
dos gavpugest Kilikiast.
Mutto mon rokkadalam
dust, suova muo olbmuidi
sardnot!

40. Go son læi addam
sudnji lobe, de manai
Paulus ouddan raidda-
lasai ala ja sevi giedaines
olbmuidi. Mutto go stuora
jaskadvuotta læi šaddam,
de čuorvoi son sigjidi
Ebrealas̄ gilli ja celki:

22. Kapittal.

Paulus muittala su jorgga-
lusas ja su goččujumes sard-
nedet bakeni gaskast, 1—21.
Judalažak čurvvuk su vuostai;
oaivve-olmai aiggo su rissitet,
mutto i dadde duosta, dainago
son læ Romalaš olmai, divvo
su digge ouddi, 22—30.

1. Di olbmak, vieljak
ja vanhemak! Gullet,
maid mon dal bæloštus-
san aigom digjidi cælk-
ket!

2. Mutto go si gulle,
atte son sarnoi sigjidi
Ebrealas̄ gilli, de orru si
vela jaskadæbbut. Ja son
celki:

3. Mon læm Judalaš ol-
mai, riegadam Tarsusest
Kilikiast, mutto bajasges-
sum dam gavpugest Ga-
maliel julgi guorast, oapa-
tuvvum min vanhemida-
mek laga garasvuoda
mielde, ja mon legjim
anger l̄mel bælest, nuff-
go di buokak lepet odne,

4. ja doarradallim dam
oapo gidda jabmen ra-
gjai, čadnim ja addim gid-
dagassi sikke olbmaid ja
nissonid,

5. nuffgo maidai baje-
muš pappa fertte muina
duodaštet, ja obba vuor-
rasi gareg, gæin mon
valddim vela girjidge
vieljaidi ja vulggim Da-
maskusi bukten varas
maidai sin, gudek dobbe
legje, čadnagasast Jerusa-
lemi, vai si šaddaše ran-
gaštuvvut.

6. Mutto de dapaťuvai
munji, go mon legjim
matkuštæmen ja bottim
Damaskusa lakka, atte
gaskabæive aige čuvggis
čuvogas almest fakki-
staga baittegođi mu birra,

7. ja mon gaččim ædna-
mi ja gullim jiena, mi
celki munji: Saul! Saul!

laš ol-
susest

asges-
st Ga-

oapa-
mida-

vuoda
egjim

nuft-
odne,

dam
n ra-

n gid-
aid ja

baje-
nuina

vuor-
mon

rjidge
n Da-

varas
lobbe

erusa-
e ran-

utuvai
egjim

ottim
atte

vggis
fakki-

birra,
edna-

, mi
Saul!

Manne doarradalak don muo?

8. Mutto mon vastedim: Gi don læk, Hærra? Ja son celki munji: Mon læm Jesus, Nasarealaš, gæn don doarradalak.

9. Mutto si, gudek legje mu mielde, oidne galle čuooggasa ja suorgganegje, mutto æi gullam su jiena, gutte munji sarnoi.

10. De mon celkkim: Hærra! Maid galgam mon dakkat? Ja Hærra celki munji: Čuožžel, vuolge Damaskusi! Ja dobbe galgga dudnji sardnujuvut buok dam birra, mi dudnji læ asatuvum dakkamuššan.

11. Mutto go oaidno læi must javkkam dom čuooggasa baittem bokte, de laiddijuvvim mon giedast sist, gudek legje mu mielde, ja bottim Damaskusi.

12. Ja muttom Ananias, muttom ibmelbalolaš olmai laga mielde, gæst læi buorre duodaštus buok Judalažain, gudek dobbe asse,

13. bodi mu lusa ja

čuožoi mu oudast ja celki munji: Saul, vieljačam, gæča bajas! Ja mon gečim bajas su ala damanaga boddost.

14. Mutto son celki: Min vanhemidamek Ibmel læ valljim du, vai don galgak dovddat su dato ja oaidnet dam vanhurskasa ja gullat jiena su njalnest;

15. dastgo don galgak læt su duodaštægje buok olbmuidi dai dapatusai birra, maid don læk oaidnam ja gullam.

16. Ja dal, maid vuordak don? Čuožžel, adde ječad gastašuvvut ja du suddoidad erit sikkujuvut, ja čuorvo Hærra nama.

17. Ja munji dapatuvai, go mon legjim boattam ruoktot Jerusalemi ja legjim tempelest rokka-dallamen, atte mon rottasuvvim

18. ja oidnim su, ja son celki munji: Gača ja vuolge hoapost Jerusalemešt olgus! Dastgo æi si aigo vuostaivalddet du duodaštusa mu birra.

19. Ja mon celkkim:

Hærra! Si dittek ječa, atte mon bigjim giddagassi ja rissijim synagogai siste sin, gudek oskuk du ala,

20. ja go Stefanusa, du duodaštægje, varra golgatuvvui, de čužžum mon maidai ješ lutte ja likojim su goddujubmai ja vurkijim sin biktasid, gudek su godde.

21. Ja son celki munji: Vuolge olgus! Dastgo mon vuolgamat du gukkas erit bakeni lusa.

22. Mutto si gulddalegje su gidda dam sane ragjai, ja si bajedegje sin jienasek ja celkke: Javkkadeket daggaraža erit ædnam alde! Dastgo i dat heivve, atte son galgga allet.

23. Mutto go si čurvvu ja balkkestegje biktasidesek bagjelistesek erit ja suppijegje muolda aibmoi,

24. de gočoi alemus oaivve-olmai, atte son galgai dolvvujuvvut ladne sisa, ja celki, atte son galgai rissijume bokte dutkujuvvut, vai son ožuši diettet, man aše

diti si čurvvu nuft su vuostai.

25. Mutto go si čadne su baddiguim, de celki Paulus oaivve-olmai čuode bagjel, gutte lutte čuožoi: Lægo dist loppe rissit Romalaš olbma, ja vela dubmikættai?

26. Mutto go oaivveolmai čuode bagjel gulai dam, de manai son alemus oaivve-olbma lusa ja muittali sudnji dam ja celki: Varot, maid don dagak! Dastgo dat olmuš læ Romalaš.

27. Mutto alemus oaivve-olmai bodi ouddan ja celki sudnji: Cælke munji, lækgo don Romalaš? Mutto son celki: Læm.

28. Ja alemus oaivveolmai vastedi: Mon læm oastam dam vuoiggadvuoda stuora hadde oudast. Mutto Paulus vastedi: Mutto mon læm vela riegradange dasa.

29. De heitte si, gudek galgge su dutkat, dallanaga sust erit. Mutto go alemus oaivve-olmai oažoi diettet, atte son læi Romalaš, de balai

songe, go son læi su čanatom.

30. Mutto nubbe bæive, go son datoi vissasi diettet, man diti son vaidaluvvui Judalažain, de čovdi son su baddin luovos ja gočoi, atte bajemuš papak ja obba sin gæreg galgge čoakkai boattet, ja son doalvoi Paulusa oudan ja oudan-divoi su sin ouddi.

23. Kapittal.

Paulus duodašta su buore oamedovdos birra, cabmujuvvu, 1—5, sardno bajasčuozželæme birra; Judalažai gaski šadda soappamættomuotta dam diti, 6—9. Oaivve-olmai doalvyo su ladne sisa; Hærra jedde su, 10—11. Judalažai aiggomuš Paulusa vuostai almostuvvu, 12—22. Oaivve-olmai vuolgat su Cæsareai ædnamhærra Feliksa lusa, 23—35.

1. De gæčai Paulus baštelet gærreg ala ja celki: Di olbmak, vieljak! Mon læm buok burin oamedovdoin vagjolam Ibmel oudast gidda odnaš bæive ragjai.

2. Mutto bajemuš papp Ananias gočoi sin, gudek čužžu su lutte, cabmet su njalme vuostai.

3. De celki Paulus sudnji: Ibmel galgga du cabmet, don galkkijuvvum sæidne! Ja don čokkak muo dubmim diti laga mielde ja gočok laga vuostai, atte mon galgam cabmujuvvut?

4. Mutto si. gudek čužžu lutte, celkke: Bælketakgo don Ibmel bajemuš papa?

5. Ja Paulus celki: Vieljak! Im mon diettam, atte son læi bajemuš papp; dastgo čallujuvvum læ: Ik don galga bælketet du albmugad oaivvamuža.

6. Mutto go Paulus didi, atte nubbe oasse legje Saddusealažak, mutto nubbe Farisealažak, de čuorvoi son gærreg oudast: Di olbmak, vieljak! Mon læm Farisealaš, Farisealaža bardne; mon dubmijuvvum doavo diti ja jabmi bajasčuozželæme diti.

7. Mutto go son læi dam cælkam, de šaddai riddo Farisealažai ja Saddusealažai gaski, ja čoaganæbme šaddai soappamættosen.

8. Dastgo Saddusealažak celkke, atte i læk bajasčuožželæbme ige engel ige vuoignä; mutto Farisealažak dovdastek goabbašagaid.

9. Mutto de šaddai stuora čuorvvom, ja čal'oappavažak Farisealažai bælest čuožželege, nag-gijegje garraset ja celkke: Äp mi gavna maidege bahaid dam olbm duoken; mutto jos vuoignä daihe engel læ sardnom suina, de allop mi soada lbmel vuostai!

10. Mutto go naggo garai, de balai alemus oaivve-olmai, atte Paulus šadda moallon gaikkujuvvut sist, ja gočoi soat-tevæga mannat vuolas ja gaikkot su sin gaskast erit ja doalvvot su ladne sisa.

11. Mutto ija dastman- nel čuožoi Hærra su oudast ja celki: Læge dorvolaš, Paulus! Dastgo nuftgo don læk duodaštam mu birra Jerusa- lemest, nuft berrik don maidai duodaštet Romast.

12. Mutto go bæivve læi šaddam, de servve mutto-

mak Judalažain okti ja litto dakke garrodemin ja celkke, atte æi si aigo æi borrat æige jukkat, ouddalgo si læk goddam Paulusa.

13. Mutto si legje æmbo go njællje loge, gudek legje vurdnom særvvai dam dakkoi.

14. Dak manne bajemuš papai ja vuorrasi lusa ja celkke: Mi læp garro- demin littodam, atte æp aigo maistet maidege, ouddalgo mi læp goddam Paulusa.

15. De diedeteket dal di oktanaga gærregin ale- mus oaivve-olmai, atte son itten bukta su vuolas din lusa, dego di makkaš datušeidek visubut dut- kat su aše! Mutto mi læp garvvasak su goddet, ouddalgo son boatta oud- dan.

16. Mutto go Paulusa oaba bardne gulai dam čiegos arvvalusa birra, de bodi son ja manai ladne sisa ja muittali dam Pau- lusi.

17. Mutto Paulus ravkai muttoma oaivve-olbmain čuode bagjel lusas ja

celki: Doalvo dam nuorra olbmu alemus oaivve-olbma lusa! Dastgo sust læ juoga sudnji cælkket.

18. De valdi dat su mieldes ja doalvoi su alemus oaivve-olbma lusa ja celki: Dat cædnujuvvum Paulus ravkai muo lusas ja rokkadalai muo doalvot dam nuorra olbmu du lusa, go sust læ juoga dudnji cælkket.

19. Mutto alemus oaivve-olmai valdi su gitti, manai suina sierranessi ja jærai: Mi dat læ, mi dust læ munji cælkke-muŝŝan?

20. Mutto son celki: Judalažak læk raddadallam gutteg guimidæsekguim dust rokkadallat, atte don galgak doalvotet Paulusa itten gærreg ouddi, dego si aiguse visubut dutkat su birra.

21. Ale damditi divte ječad sist sarnotuyvut! Dastgo æmbo go njællje loge olbma sist vudgnek su, gudek læk garrodemin littodam æi borrat æige jukkat, ouddalgo si læk su goddam, ja si læk dal

gavyvasak ja vurddek dust loppadusa.

22. De luiti alemus oaivve-olmai dam nuorra olbmu vuolgget ja gildi su: Ik don galga oktige cælkket, atte don læk munji dam diedetam.

23. Ja son ravkai guoktasa oaivve-olbmain čuode bagjel lusas ja celki: Adne guokte čuode soatte-olbma garvesen vuolgget Cæsareai ja čieča loge ridijægje ja guokte čuode bače, goalmad dimost ikko,

24. ja adnet barggospirid garvesen čokkanattet Paulusa dai ala ja doalvotet su dærvvan ædnamhærra Feliksa lusa!

25. Ja son čali girje, mast læi dat sistdoaluset:

26. Klaudius Lysias cælkka ædnag dærvvuodaiddam famolaš ædnamhærrai Feliksi.

27. Dam olbma, gutte læi doppijuvvum Judalažain ja læi sigjidi goddattallamen, su mon bestim, go mon bottim soattevægain ja ožžum diettet, atte son læ Romalaš.

28. Ja go mon dattum

diettet, man diti si vaid-
dalegje su, de dolvvum
mon su sin gærreg ouddi,

29. ja mon gavdnim
dalle, atte son vaiddaluv-
vui muttom gačaldagai
diti sin lagast, mutto
atte i su vuostai læm
mikkege vaiddemušaid,
mi ansaši jabmem daihe
giddagasa.

30. Mutto go munji die-
detuvvui, atte čiegos
aiggomuš galgai devddu-
juvvut Judalažain dam
olbma vuostai, de vuol-
gatim mon su dallanaga
du lusa ja goččum mai-
dai vaiddalegjid ouddan
buktet du ouddi, mi ašid
sist læ su vuostai. Æle
dærvvan!

31. De valdde soatte-
olbmak Paulusa, nuftgo
sigjidi læi goččujuvvum
ja dolvvu su ikko Anti-
patrisi.

32. Mutto nubbe bæive
luite si ridijegjid suina
mannat ja macce ruoktot
ladnai.

33. Go dok botte Cæsa-
rea sisa ja adde ædnam-
hærrai girje, de ouddan
divvu si maidai Paulusa
su ouddi.

34. Mutto go ædnam-
hærra læi lokkam girje
ja jærram, gude ædnam
olmuš son læi, ja læi
gullam, atte son læi Ki-
likia olmuš, de celki son:

35. Mon aigom du dut-
kat, go maidai du vaid-
dalægjek bottek deiki. Ja
son gočoi su gattijuvvut
Herodesa viesost.

24. Kapittal.

Judalažak vaiddalek Paulusa,
1—9. Paulus bælošta ječas,
10—23. Feliks suorggana Pau-
lus sarne diti, guodda su
fanggan ječas manneli, 24—27.

1. Mutto vitta bæive
dastmannel manai baje-
muš pappa Ananias vuo-
las vuorrasiguim ja mut-
tom sardnedegjin, Ter-
tullusin, ja si botte æd-
namhærra ouddi Paulus
vuostai.

2. Mutto mannelgo son
læi ouddan ravkkujuv-
vum, de riemai Tertullus
su vaiddalet ja celki:

3. Atte mi du bokte
niktip ollo rafhe, ja atte
šiega asatusak dai olb-
mui avkken dakkujuv-
vujek du oudastmorraš
bokte, dam dovddap mi,

lnan-
girje
dnam

läi
i Ki-
son:
dut-
vaid-
ä. Ja
uvut

ulusa,
ječas,
i Pau-
la su
24—27.

æive
baje-
vuo-
mut-
Ter-

æd-
aulus

son
ujuv-
ullus
ti:

ookte
atte
olb-
ujuv-
orraš
p mi,

famolažamus Feliks, juok-
ke aige ja buok baikin
buok gittalusain.

4. Mutto amam mon
ajetet du bære gukka,
de rokkadalam mon, vai
don du ladesvuodad diti
gulašik min oanekažat.

5. Dastgo mi læp gavn-
nam dam olbma læmen
rottodayddan ja vuosteha-
go čuožaldattemen buok
Judalažai gaski, gudek
læk obba mailme mietta,
ja læmen Nasarealažai
sierra-særve oudastol-
majen;

6. son læ viggam vela
tempelage æppebasotet,
man diti mi maidai su
doppimek ja aigoimek
dubmit su min lakamek
mielde;

7. mutto Lysias, alemus
oaivve-olmai, bođi ja
doalvoi su ædnag vækka-
valdalašvuodain min gie-
dain erit

8. ja gočoi su vaidda-
legjid boattet du lusa;
sust oažok don ješ, go
don suoggardak dam, diet-
tet buok daid ašid, mai
diti mi vaiddalep su.

9. Mutto maidai Judala-
žak nannijegje su bæle

ja celkke, atte dak ašek
legje nuft.

10. Mutto Paulus va-
stedi, go ædnamhærra
sævveli su sardnot: Dade-
mielde go mon diedam,
atte don læk ollo jagid
læmaš duobmaren dai
olbmui gaskast, de aigom
mon dade roakkadaebbut
bæloštet mu ašsam,

11. go don matak oaž-
žot diettet, atte æi læk
æmbo go guokte nubbe
lokkai bæive dassači, go
mon bottim bajas rokka-
dallam diti Jerusalemest.

12. Ja æi si læk gavn-
muo æi tempel siste æige
synagogai siste æige gav-
pug siste gæsage sardno-
men æige vuostehago čuo-
žaldattemen olbmui gaski,

13. æige si mate duot-
tange čajetet daid ašid,
mai diti si muo vaiddalek.

14. Mutto dam dovda-
stam mon dudnji, atte
mon dam oapo mielde,
maid si goččuk sierra-
særvven, balvvalam nuft
vanhimedamek Ibmela,
atte mon oskom buok
dam, mi læ čallujuvvum
lagast ja profetaim,

15. ja anam dam doaivo

Ibmeli, maid maidai dak ječa vurddek, atte jabmi bajasčuozželæbmeboatta, sikke vanhurskasi ja vanhurskesmættomi.

16. Danditi viggam mon juokke aige adnet billedkættes oamedovdo Ibmel ja olmui oudast.

17. Mutto ollo jagi gæčest bottim mon addaldagaid buktet mu olmuidasam ja oaffarid,

18. ja dam dagadedinam gavnne muttom Judalažak Asiast muo, go mon legjim tempelest buttestuvvumen, alma stoagotaga ja alma šlamataga.

19. Dak berriše læt dast du oudast ja vaddalet, jos sist læ mikkege mu vuostai.

20. Daihe celkkusek dak ječa, lækgo si gavdnam maidege verid mu duoken, go mon čužžum gærreg oudast,

21. ærreb jos dat læžža dam ovta sane diti, maid mon čurvvijim, go mon čužžum sin gaskast: Mon dubmijuvvum dist odne jabmi bajasčuozželæme diti.

22. Mutto go Feliks dam

gulai, de maŋedi son aše, vaiko son dovdai galle visut dam oapo, ja celki: Go Lysias, alemus oiivve-olmai, boatta vuolas, de aigom mon dutkat din aše.

23. Ja son gočoi oiivve-olbma čuode bagjel gattit Paulusa ja addet sudnji orrom-mašo ige gieldet gudege su ječas olmuin su balvvalæmest daihe boattemest su lusa.

24. Mutto soames beivi dastmaŋgel bodi Feliks su akaines Drusillain, gutte læi Judalaš nisson, ja ravkai Paulusa oudan ja gulaskuddai sust osko harrai Kristus ala.

25. Mutto go son sarnoi vanhurskesvuoda^w ja mæralašvuoda^a ja boatta duomo birra, de suorgani Feliks ja vastedi: Vuolge erit dam have! Mutto go mon oažom vuogas aige, de aigom mon du ravkatet lusam.

26. Son doaivoi vela maidai, atte son galgai oažžot rudaid Paulusest vai son luoišaš su luovos; damditi ravkati son

mai
dan
27
jago
bod
liks
aigo
gitt
lus:
sis.

Fe
tet
fast:
stai
gate
oud
9—J
gon
ješ

1.
bo:
nai
gæ
Jer
2.
pa:
dal
vu
3.
ar
ka
sor
len
go
ald

on aše,
galle
celki:
oai-
vuolas,
dutkan
oai-
vel-
el gat-
et sud-
giel-
us olb-
æmest
u lusa.

beivi
Feliks
illain,
isson,
oud-
i sust
s ala.
sarnoi
a mæ-
oatta
suorg-
stedi:
have!
oazom
aigom
usam.
vela
galgai
usest
luo-
ti son

maidai su davjebut oud-
dan ja sarnoi suina.

27. Mutto go guokte
jage legje gollam, de
bodi Portius Festus Fe-
liksa sagjai; ja go Feliks
aigoi ansašet Judalažain
gittosa, de gudi son Pau-
lusa čadnagassi manņa-
sis.

25. Kapittal.

Festus goččo Judalažaid boat-
tet Cæsareai, gost Paulus
fastain bælošta ječas sin vuo-
stai, 1—8. Festus aiggo vuol-
gatet su kaisar lusa, gæn
ouddi son læ naketam ašes,
9—12. Festus muital su birra
gonagas Agrippai, gi datto
ješ gullat Paulusa, 13—27.

1. Go Festus dal læi
boattam ædnami, de ma-
nai son golma bæive
gæčest Cæsareast bajas
Jerusalemi.

2. De botte bajemuš
pappa ja alemusak Ju-
dalažain su ouddi Paulus
vuostai,

3. ja anotedin muttom
armo dam vuostai, rok-
kadallagotte si sust, vai
son viežatifēi su Jerusa-
lemi; dastgo si vudgņe
goddem varas su matke
alde.

4. De vastedi Festus,
atte Paulus gattijuvvui
Cæsareast, mutto atte
son aigoi ješ farga man-
nat dokko vuolas.

5. Dak din gaskast, cel-
ki son, gæin læ valdde,
si mannusek dalle vuolas
mu mielde ja vaiddale-
kusek dam olbma, jos
læ mikkege ašid su vuo-
stai!

6. Mutto go son læi or-
rom sin lutte æmbo go
loge bæive, de manai son
vuolas Cæsareai; nubbe
bæive čokkani son duob-
mostuolo ala ja gočoi
Paulus buktujuvvut oud-
dan.

7. Mutto go son bodi
ouddan, de loaidastegje
dak Judalažak, gudek
legje boattam Jerusa-
lemest vuolas, su birra
ja bukte ollo ja lossis
vaiddalusaid Paulus vuo-
stai, maid si almake æi
mattam duottan čajetet,

8. dam bodda go son
bælošti ječas, cælkede-
din: Im mon læk suddo-
dam gudege dafhost Ju-
dalažai laga vuostai imge
tempela vuostai imge
kaisare vuostai.

9. Mutto Festus, gutte datoi ansašet gittosa Judalažain, vastedi Paulusi ja celki: Aigokgo don mannat bajas Jerusalemi ja dobbe dubmijuvvut must dam aše diti?

10. Mutto Paulus vastedi: Mon čuožom kæisara duobmostuolo oudast, gost mon berrim dubmijuvvut. Im mon læk dakkam maidege verid Judalažaidi, nuftgo don maidai ješ buorebut die-dak.

11. Dastgo jos mon læm boastot mænnodan daihe dakkam maidege, mi ansaša jabmema, de im mon biettal jabmemest; mutto jos dat læ dušše, man diti dak vaiddalek muo, de i mate oktage addet ustebvuoda diti muo sin gitti. Mon naketam mu aššam kæisar ouddi.

12. De vastedi Festus, maŋnelgo son læi sardnom gærregin: Don læk naketam du ašad kæisara ouddi; don galgak vuolget kæisara lusa.

13. Mutto go soames bæivek legje gollam, de bođi gonagas Agrippa ja

Berenike Cæsareai Festusa buorastattet.

14. Ja go soai oroiga dast ædnag beivid, de müittali Festus gonagassi Paulusa aše ja celki: Dast læ muttom olmai, guddujuvvum čadnagassi Feliksest,

15. gæn vuostai bajemuš papak ja Judalažai vuorrasak botte, go mon legjim Jerusalemest, ja gaibbedegje rangaštusa su bagjeli;

16. sigjidi mon vastedim, atte i Romalažai vierro læk addet ustebvuoda diti gudege olbmu jabmemi, ouddalgo dat, gutte vaiddaluvvu, adna vaiddalegjides čalmalažat oudastes ja oažžo dilalašvuoda bæloštet ječas vaiddalusa vuostai.

17. Go si dalle deiki čoakkai botte, de im mon ajetallam, mutto nubbe bæive čokkanim mon duobmostuolo ala ja goččum olbma ouddan buktujuvvut.

18. Mutto go vaiddalægjek loaidastegje su birra, de æi si buktam maidege daggar vaiddemušaid oud-

dan,
dan
19.

mes
suir
ibm
mut
te
gæn

20.

æpI
rai,
go
lem
dob

21.

nal
duo
gatt
de
galg
go
su

22

Fes
mai
dan
celk
su

23

dall
nik
ma
aler
guin

dan, go mon legjim gad-dam;

19. mutto sist legje soames naggatallamušak suina sin ječaidæsek ibmelbalvvalusa birra ja muttom Jesus birra, gutte læi jabmam, mutto gæn Paulus celki ællen.

20. Mutto go mon legjim appadusast dam aše harrai, de jerrim mon, aiggo go son vuolgget Jerusalemi ja dubmijuvvut dobbe dai aši diti.

21. Mutto go Paulus naketi ječas kæisara duomo vuollai ja datoi gattijuvvut dam ragjai, de goččum mon, atte son galgai gattijuvvut, dassači go mon oažom vuolgatet su kæisara lusa.

22. De celki Agrippa Festusi: Mon datušim maidai mielastam gullat dam olbmu. Mutto son celki: Itten oažok don su gullat.

23. Nubbe bæive bodiga dalle Agrippa ja Berenike stuora goargoin ja manaiga diggevieso sisa alemus oaivve-olbmaiguim, ja Paulus buktu-

juvvui ouddan Festus goččom mielde.

24. Ja Festus celki: Gonagas Agrippa ja di buok olbmak, gudek lepet minguim dam baikest! Dast oaidnebetet di dam, gæn diti obba Judalažai ædnagvuotta læk gævvam mu bagjeli sikke Jerusalelest ja dast, čuorvodinaesek: I son berre šatan ællet.

25. Mutto go mon læm ožžom diettet, atte i son læk maidege dakkam, mi ansaša jabmema, ja go son maidai ješ læ nake-tam su ašes kæisara oud-di, de læm mon arvvalam vuolgatet su dokko.

26. I daddeke læk must mikkege vissasid čallet hærrai su birra. Dam-diti læm mon addam su ouddan buktujuvvut din ouddi ja erinoamačet du ouddi, gonagas Agrippa, vai mon ožušim maidege čallet, go son læ dutkujuvvum.

27. Dastgo dat orro mu mielast læmen jallavuot-tan vuolgatet fanga ja i maidai diedetet vaidda-lusaid su vuostai.

26. Kapittal.

Paulus muittal su ællemgærdes birra, su jorggalusas, su goččujumes ja su doarradallamides birra, 1—23. Festus ja Agrippa arvvalæba Paulusa sarne harrai, 24—29; su vigetesvuotta dovddjuvvu, 30—32.

1. Mutto Agrippa celki Paulusi: Dudnji addujuvvu loppe sardnot ječad oudast. De geiggi Paulus giedas ja celki aldsehis bæloštussan:

2. Buok dai aši harrai, mai diti mon vaiddaluvvum Judalažain, gonagas Agrippa, anam mon ječeam likkolažžan, go mon odne oažom bæloštet ječeam du oudast,

3. buok ænemusta, daingago dust læ dietto buok Judalažai vieroi ja gačaldagai harrai. Damditi rokkadalam mon dust, vai don gulddalifčik muo gierddavažat.

4. Mu ællemgærdde nabbo dalle nuorravuottam rajest, maggar dat læ læmaš algo rajest mu olbmuidam gaskast Jerusalemest, dam dittek buok Judalažak,

5. guđek læk oudal

muo dovddam vuostas algo rajest, jos si dattuk duodaštet, — atte mon læm ællam Farisealažžan dam garrasæmus særve mielde min ibmelbalvvalusastæmek.

6. Ja dal čuožom mon ja dubmijuvvum doaivo diti dam loppadusa ala, mi Ibmelest læ addujuvvum vanhemidi,

7. ja maid min guokte nubbe lokkai sokkagodne doivvuk joksat, balvvaledinæsek Ibmeta hæitekættai ija bæive; ja dam doaivo diti, gonagas Agrippa, vaiddaluvvum mon Judalažain.

8. Maid? Adnujuvvugo dat jakkemættosen din lutte, atte Ibmel bajesčuožaldatta jabmid?

9. Mon ješ læm galle maidai doivvom, atte mon berrijim ollo dakkat Jesus, Nasarealaža, nama vuostai,

10. ja dam mon maidai dakkim Jerusalemest, ja mon suppijim ædnagid basse olbmuin giddagassi, go mon legjim dasa famo ožžom bajemuš papain, ja go si sorbmijuvvu-

vuostas
dattuk
e mon
alažžan
særve
balvva
n mon
doaivo
sa ala,
ldujuv
guokte
agodde
lvvale-
hæite-
a dam
Agrip-
mon
uvvugo
n din
el ba-
mid?
galle
atte
dakkat
nama
maidai
est, ja
dnagid
agassi,
a famo
apain,
juvvu-

jegje, de mon miedetim
dasa.

11. Ja buok synagogai
siste rangaštattim mon
davja sin ja naggijim sin
sardnot bilkkadusaid, ja
vela æmbo vašsoledin
sin vuostai, doarradallim
mon sin vela gidda olggo-
ædnam gavpugi ragjai.

12. Go mon dam aige
maidai vulggim Dama-
skusi isedvuodain ja olles
famoin bajemuš papain,

13. de oidnim mon
bæivveguovddel matke
alde, o gonagas, alme
čuovggas, mi læi čuovg-
gadæbbo go bæivaš čuovg-
gadvuotta, baittemen ječ-
čam ja sin birra, gudek
legje muina matkuštæ-
men.

14. Mutto go mi buokak
gačaimek ædnami, de
mon gullim jiena, mi
sarnoi munji ja celki
Ebrealaš gilli: Saul! Saul!
Manne doarradalak don
muo? Lossaden dat dud-
nji šadda čiekčat sæča-
gasa vuostai.

15. Mutto mon celkim:
Hærra, gi don læk?
Mutto son celki: Mon

læm Jesus, gæn don
doarradalak.

16. Mutto čuožžel ja
čuožo du julgidad alde!
Dastgo damditi mon læm
ječčam dudnji almostat-
tam, valljim varas du
balvvalægjen ja duoda-
štægjen sikke dam birra,
maid don læk oaidnam,
ja dam birra, man siste
mon aigom ječčam dudnji
almostattet,

17. go mon bæstam du
albmuga ja bakeni giedast
erit, gæi lusa mon dal
vuolgatam du

18. rabastet sin čalmid,
vai si jorggalek ječaidæ-
sek sævdnjadasast čuovg-
gadasši ja Satan valdest
Ibmel lusa, vai si osko
bokte mu ala mataše
vuostaivalddet suddoidæ-
sek andagassi addujume,
ja oase sin særvest, gu-
dek læk basotuvvum.

19. Damditi, gonagas
Agrippa, im mon læm
æppegulolaš dam almalaš
oainatusa vuostai;

20. mutto mon sardne-
dim oudemusta sigjidi,
gudek legje Damaskusest
ja Jerusalemeest, ja obba
Judea ædnameest ja ba-

kenidi, atte si galgašē jorggalet ječaidæsek ja boattet ruoktot Ibmel lusa ja dakkat jorggalusa dokkalaš dagoid.

21. Dai dagoi diti dop-pijegje Judalažak muo tempelest ja vigge muo goddet.

22. Dam væke diti, mi boatta Ibmelest, bisom mon damditi gidda dam bæive ragjai ja duodaštam sikke uccakažaidi jastuor-raidi imge cælke mai-dege æraid go dam, maid sikke profetak ja Moses læk cælkkam šaddat gal-gat,

23. atte Kristus galgai gillat, atte son, dat vuoste-muš jabmi bajasčuožžē-læmest, galgai sardnedet čuovggasa albmugi ja ba-kenidi.

24. Mutto go son læi nuft ječas bæloštæmen, de celki Festus alla jienain: Don dajok, Paulus! Dat ollo oappavašvuotta dak-ka du dagjon.

25. Mutto son celki: Im mon dajo, famolaza-mus Festus, mutto sar-nom duotta ja jiermalaš sanid.

26. Dastgo gonagas diet-ta dai aši birra, ja sud-nji sarnom mon maidai roakkadet; dastgo mon læm visses dam ala, atte i mikkege dast læk čik-kusest sudnji, dastgo i dat læk daptuvvam loav-kost.

27. Oskokgo don, gona-gas Agrippa, profetaidi? Mon diedam, atte don oskok.

28. Mutto Agrippa celki Paulusi: Uccanaš vaillo dast, atte don sarnotak muo kristalažžan šaddat.

29. Mutto Paulus celki: Mon savam Ibmeli, daihe dast viluš uccanaš daihe ollo, atte ik duššefal don, mutto maidai buokak, gudek odne muo gullek, šaddaše daggaren, go mon læm, ærreb dai lakkī.

30. Ja go son læi dam cælkkam, de čuožželi gonagas bajas, ja ædnam-hærra ja Berenike ja si, gudek legje sin lutte čokkamen.

31. Ja si manne sierra-nessi, sarnodegje gaska-næsek ja celkke: I dat olmuš daga maidege, mi

ansaša jabmema daihe lakkid.

32. Mutto Agrippa celki Festusi: Dat olmuš lifči læmaš luovos luoittemest, jos son i livče naketam su ašes kæisarouddi.

27. Kapittal.

Paulus vuolgatuvvu Romai, boatta Sidoni, 1—3, manna dast Myrai, 4—6. Borjasmatke šadda vaddolažžan; Paulus nævvo sin duššas orrot Krestast, 7—12; si šaddek stuora hættai; Paulus jedde sin, 13—26; si gillajek skipa-cuovkkanæwta Malta sullu gaddest, bessek dadde buokak dærvvan gaddai, 27—44.

1. Mutto go dat læi arvvaluvvum, atte mi galgaimiek borjastet dast Italiai, de adde si sikke Paulusa ja soames æra fangaid muttom oaiivve-olbma gitti čuode bagjel, gæn namma læi Julius, gutte læi kæisara soattejuogost.

2. Mutto mannelgo mi læimek mannam muttom Adramyttenalaš skipa sisa borjastam varas Asia gaddeguorai mielde, de vulgimek mi, ja Aristarkus, muttom Makedonia-

laš Tessalonikast, læi min mielde.

3. Ja nubbe bæive laddimek mi Sidoni. Ja Julius mænnodei Paulusin laddaset ja addi sudnji lobe mannat ustebides lusa ja dikšujuvvut.

4. Ja mi vulgimek dast erit ja borjasteimek Kyperna vuollai, dainago bieggala vuostai.

5. Ja mi borjasteimek abe rasta Kilikia ja Pamfylia mæddel ja bodimek Myrai Lykiast.

6. Ja dast gavnai oaiivve-olmai čuode bagjel muttom skipa Aleksandriast, mi læi Italiai borjastæmen, ja bijai min dam ala.

7. Mutto go mi borjasteimek hilljanet ædnag beivid ja illa baitimek Knidusi, dainago bieggala i miedetam min, de doalaimek mi Kreta vuollai Salmone lakka.

8. Illa mi bæsaimek dam mæddel ja bodimek muttom baikkai, mi goččujuvvu buorren hamnan, mi læ Lasea gavpug lakka.

9. Mutto go gukkes

aigge læi gollam, ja borjasmatke læi juo vaddolaš, dainago vela fastoi aiggege læi juo nokkam, de nævoi Paulus sin ja celki:

10. Di olbmak! Mon oainam, atte dat borjastæbme sâdda migjidi oasetesvuottan ja ædnag vahagen, i duššefal galvoidi ja skippi, mutto maidai min heggi.

11. Mutto oaivve-olmai čuode bagjel oskoi æmbo stivrrijægjai ja skipa isedi go dasa, mi Paulusest celkkujuvvui.

12. Mutto go hamna i læm vuogas dalvve-orromsagjen, de arvvaleggje ænas vuolgget maidai dast erit, jos sigjidi lifči vejolaš joavddat Føniksi orrom varas dast dalve bagjel; dat læ muttom hamna Kretast, mi læ oarjas lulas ja oarjas davas guvllui.

13. Mutto go lullebiegga bieggagodi, ja si doivvu, atte si legje joksam sin aiggomušasek, de gesse si ankarid bajas ja borjastegje Kreta gadde guora.

14. Mutto i gukka dastmanjfel, de bodi sulln vuostai hui garra riddobiegga, mi goččujuvvu euroklydonen.

15. Mutto go skippa riev dai ige baittam biega vuostai, de luitimek mi dam biega halddoi rievdat.

16. Mutto mi manaimek muttom ucca sulluš vuollai, mi goččujuvvu Klauden, ja illa mi oažoimek vadnasa haldosæmek.

17. Ja go si legje valddam dam bajas, de adne si væke ja garre skipa, ja go si balle, atte si daiddek rievddat saddoboado ala, de luitte si borjasid vuolas ja rievdadegje nuft.

18. Ja go mi gillaimek ollo garra biega diti, de balkkogotte si nubbe bæive galvoid skipast merri.

19. Ja goalmad bæive balkoimek mi min ječaidæmek giedaiguim skipa nævoid olgus.

20. Mutto go i bæivaš æige nastek oidnum ædnag beivi sisa, ja mi

a dast-
sullu
riddo-
juvvu

skippa
biega
ek mi
rievd-

nanai-
sullu
juvvu
a mi
hald-

a vald-
e adne
skipa,
tte si
saddo-
tte si
a riev-

aimek
iti, de
nubbe
kipast

baive
ječai-
skipa

baivaš
n aed-
a mi

læimek garra biega gie-
dast, de nogai mist ma-
nemusta buok doaivvo
bestujume harrai.

21. Ja go olbmuk æi
læm borram gukkes
aige sisa, de čuožati
Paulus sin gaski ja cel-
ki: Di olbmak! Di lifči-
dek berrim muo jægadet
epetge vuolget Kretast
erit ja sæstet min dam
oasetesvuodast ja vaha-
gest.

22. Ja dal nævom mon
din læt arvok mielast;
dastgo i oktage siello
galga dist hævvanet,
mutto dušše skippa.

23. Dastgo dam ija čuo-
žoi mu oudast dam Ib-
mel engel, gæsa mon
gulam, gæn mon maidai
balvvalam, ja celki:

24. Ale bala, Paulus!
Don berrik divvujuvvut
kæisar ouddi; ja gæča,
Ibmel læ addam dudnji
daid buokaid, gudek bor-
jastek du særvest.

25. Damditi, di olbmak,
leket arvok mielast! Dast-
go mon oskom Ibmeli,
atte dat galgga nuft šad-
dat, nuftgo munji læ
celkkujuvvum.

26. Mutto skippa manna
sullu ala.

27. Mutto go njællje
nubbe logad igja bodi,
ja mi golgaimæk Adria-
talaš abest, de arvvede-
gje skipa olbmuk gaska-
ija aige, atte ænam læi
sin lakka.

28. Ja go si mittededge
bodne, de gavnne si
guokte loge sala čigru-
daga; mutto go si legje
boattam oanekažži dast
erit ja fastain mittede-
gje, de gavnne si vitta
nubbe lokkai sala čigru-
daga.

29. Ja go si balle, atte
si daiddek rievddat boa-
do ala, de luitte si
njællje ankara vuolas
manņestavnest ja hali-
degje, atte bæivve šad-
daši.

30. Mutto go skipa olb-
muk aiggu skipast erit
bataret ja luitte vadna-
sa vuolas appai dakka-
ludadedin, dego si aigušē
doalvvot ankarid olgus
ouddastavnest,

31. de celki Paulus
oaivve-olbmai čuode ba-
gjel ja soatte-olbmaidi:
Jos dak æi biso skipa

siste, de epet di mate bestujuvvut,

32. De čuppe soatte-olbmak vadnas fastid gaskat ja luitte dam gaččat vuolas.

33. Mutto dam gaskast, ouddalgo bæivve šaddai, nævoi Paulus buokaid borrat ja celki: Odne læ njællje nubbe logad bæivve dassači, go di lepet vuorddam alma borakættai epetge læk maidede navdašam.

34. Damditi nævom mon din borrat borramuša, dastgo dat gulla din bestujubmai; dastgo i galga vuoktačalbmege gaččat erit gudege oai-vest din gaskast.

35. Mutto go son læi dam cælkkam ja læi valddam laibe, de giti son Ibmela buokai čalmi oudast ja doagjali dam ja borragodi.

36. Mutto si buokak arvovmuve, ja si maidai borragotte.

37. Mutto mi læimek skipast okti buok guokte čuode ju gutta gavyad lokkai sielo.

38. Ja go si legje galla-

nam, de gæpedegje si skipa, balkodedin borramušaid appai.

39. Mutto go bæivve šaddai, de æi si dovd-dam ædnama; mutto si aice vage, mast læi gadde, man ala si arv-valegje skipa rievdatet, jos vejolaš læi.

40. Ja si čuppe ankarbaddid ja gudde daid appai ja čovdde vela stivranbaddid, ja go si bajasgesse borjas biega ouddi, de dolle si gadde guvllui.

41. Mutto si rivdde boado ala, gost læi čie-ŋal goabbašagain belin, ja skippa manai ala, ja ouddastavdne roakkasi gidda ja bissani likkamættosen, mutto manŋestavdne cuvkkijuvvui baroi vægast.

42. Mutto soatte-olbmai aiggomuš læi, atte si aiggu goddet fangaid, amas guttege bæssat vuogjam bokte sin gie-dast erit.

43. Mutto oaivve-olmai čuode bagjel, gutte datoi Paulusa bæstet, hetti sin dam aiggomušast ja go-

je si
orra-

eivve
lovd-
to si
læi
arv-
latet,

kar-
daid
vela
o si
iega
adde

vdde
tie-
elin,
a, ja
kasi
kka-
me-
i ba-

mai
si
gaid,
ssat
gie-

lmai
latoi
i sin
go-

čoi, atte si, gudek matte
vuogjat, galgge oudemu-
sta luoitte ječaidæsek
čaccai bæssam varas
gaddai,

44. ja daid ærrasid go-
čoi son ječaidæsek ga-
gjet, muttomid fieloi al-
de, ærrasid skippa-gap-
palagai alde. Ja de nuft
dapatuvai, atte buokak
botte bestujuvvum gad-
dai.

28. Kapittal.

Malta olbmuk čajetek Paulus
vuostai stuora ustebvuoda;
dæčalagges i daga sudnji
maidege vahagid, 1—6. Pu-
bliusa ačče ja ærrasak buore-
duvvujuk, 7—10. Si borjastek
dast Syrakusi ja Puteoli ja
mannek Romai, 11—16. Pau-
lus sardno Judalažai vuorra-
sidi Romast; muttomak os-
kuk, mutto muttomak buoš-
šodek ječaidæsek, 17—29; son
oapat hettikættai guokte jage,
30—31.

1. Ja go si legje bestu-
juvvum, de ožžu si diet-
tet, atte dam sullu nam-
ma læi Malta.

2. Mutto dam baike
olbmuk čajetegje migji-
di ollo rakisvuoda; dast-
go si vuostaivaldde min
buokaid, dagadedinæsek
dola arve diti, mi gol-

gai min bagjeli, ja čoa-
skem diti.

3. Mutto go Paulus gai-
koi skierreguba čoakkai
ja læi dolli bigjamen,
de bodi dæčalagges olgus
baka diti ja njoamoi su
gitti.

4. Mutto go dam baike
olbmuk oidne spiri darv-
vanæmen su gitti, de
celkke si gutteg guoib-
masæsek: Dat olmuš læ
duodai olmušgodde, gæn
mavsatæbme i luoite æl-
let, vaiko son læ bestu-
juvvum abe giedast,

5. De savdnjeli son spi-
ri dolli ige dovddam
maidege bakčasiid.

6. Mutto si vurdde, atte
son bottana daihe fak-
kistaga gačča jabmen.
Mutto go si legje gukka
vuorddam ja oidne, atte
i sudnji dapatuvvam
mikkege bahaid, de šadde
si æra jurddagi ala ja
celkke, atte son læi mut-
tom ibmel.

7. Mutto damanaga bai-
ke lakka læi sullu oaiv-
vamužast, gæn namma
læi Publius, baikke; son
valdi min vuostai ja
luoikai migjidi ustebla-

žat orromsaje golma bæivvai.

8. Mutto de soiti, atte Publiusa ačče læi buoccamen čoaskemdavdast ja varradavdast; su lusa manai Paulus sisa ja rokkadalai ja bijai gieđaides su ala ja buoredi su.

9. Go dalle dat læi dakujuvvum, de botte maidai æra olbmuk sullust, gæin legje buocalvasak, su lusa ja buoreduvvujegje.

10. Dak čajetegje mi-gjidi maidai stuora gudne, ja go vulgimek erit, de bigje si skipa sisa, maid mi darbašeimek.

11. Mutto golma mano gæčest vulgimek mi erit Aleksandrinalaš skipa mielde, mi læi adnam dalvve-orromsaje sullust, ja mast læi jumiči * mærkka.

* guokte bakenlaš æppeibmela, Kastor ja Polluks.

12. Ja mi laddimek Syrakusi ja oroimek dast golbma bæive.

13. Dast borjasteimek mi birra ja bodimek Regiumi, ja ovta bæive

gæčest oažoimek mi lullebiega ja bodimek nubbe bæive Puteoli,

14. gost mi gavnaimek vieljaid ja bovddijuvvimek sin lutte orrot čieča bæive. Ja de manaimék mi Romai.

15. Ja dobbe botte vieljak, guđek legje gullam min birra, min oudald gidda Appii Forum ja Trestabernæ ragjai; ja go Paulus oini sin, de giti son Ibmela ja arvostmuvai.

16. Mutto go mi bodimek Romai, de addi oaiivve-olmai čuode bagjel fangaid kæisara hæggafavtai oaiivvamuža gitti; mutto Paulusi suvuvjuvui orrot sierranesi daina soatte-olbmain, gutte su fakti.

17. Mutto de daputuvai golma bæive gæčest, atte Paulus raykai čoakkai sin, guđek legje alemusak Judalažai gaskast; mutto go si legje čoaganam, de celki son sigjidi: Di olbmak, vieljak! Mon, gutte im læk maidege dakkam albmu-ga vuostai daihe vanhe-

mi vieroi vuostai, læm fanggan addujuvvum Jerusalemest Romalažai giedaidi,

18. ja si aiggu muo luovos luoitte, go si legje muo dutkam, dade-mielde go i læm mikkege jåbmem-ašid mu vuostai.

19. Mutto go Judalažak sardnu dam vuostai, de ferttijim mon naketet mu aššam kæisar oudi, im daddeke nuftgo dat, gæst læi mikkege vaid-demušaïd mu albmugam ala.

20. Dam aše diti læm mon ravkatam din deiki, din oaidnet ja dinguin sardnot; dastgo Israel doaivo diti læm mon čadnujuvvum daïdi lak-kidi.

21. Mutto si celkke sudnji: Æp mi læk ožžom girjid Judeast du birra, ige læk guttege vieljain boattam, gutte læ muittalam daihe cælk-kam maidege lahaid du birra;

22. mutto mi halidep dust gullat, maid don oaiveldak; dastgo dat læ

migjidi diettelas dam særve harrai, atte dat buok guovloin vuostai celkkujuvvu.

23. Mutto go si legje mæredam sudnji bæive, de botte ædnagak su lusa su orromvissui, gæidi son čilggi ja duodašti Ib-mel rika birra ja bargai mattatet sin Jesus birra sikke Moses lagast ja profetain, arrad ided rajest gidda æked ragjai.

24. Ja muttomak osku dam, mi celkkujuvvui, mutto ærrasak æi oskom,

25. Mutto go si legje soappamættomak gaskanæsek, de si ærranadde, maŋŋelgo Paulus læi cælk-kam dam ovta sane: Rievtoi læ Bassevuoigna sardnom profet Esaias bokte min vanhemidi ja cælk-kam:

26. Mana dam albmuga lusa ja cælke: Beljidæ-dekguim di galle gulla-betet ja epet eisege arved, ja čalmidædekguim di galle oaidnebetet ja epet eisege dovda;

27. dastgo dai olmui vaibmo læ buoššoduvvum, ja beljidæsekguim

illa si gullek, ja čalmidæsek si okti čarvvijek, amasek si šaddat čalmidæsekguim oaidnet ja beljidæsekguim gullat ja vaimoin arvvedet ja jorggalet ječaidæsek, vai mon ožušim sin buoredet.

28. De lekus dat digjidi diettevas, atte Ibmel bestujubme læ vuolगतuvvum bakenidi; si galggek maidai gullat.

29. Ja go son læi dam cælkam, de manne Judalažak erit ja adne stuora bælko gaskanæsek. 30. Mutto Paulus oroi guokte olles jage su laigotuvvum viesostes ja vuostaivaldi buokaid, gudek botte su lusa,

31, ja sardnedi Ibmel rika ja oapati Hærra Jesus birra buok roakkadvuodain hettikættai.

Kap.

dam
e Ju-
adne
esek.
oroi
) su
es ja
l, gu-

bmel
a Je-
ckad-

Lapponica 202.

